Հայկական գիտահետազոտական հանգույց
Armenian Research & Academic Repository



Սույն աշխատանքն արտոնագրված է «Ստեղծագործական համայնքներ ոչ առևտրային իրավասություն 3.0» արտոնագրով

This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonComercial 3.0 Unported (CC BY-NC 3.0) **license.**

Դու կարող ես.

պատճենել և տարածել նյութը ցանկացած ձևաչափով կամ կրիչով
ձևափոխել կամ օգտագործել առկա նյութը ստեղծելու համար նորը

You are free to:

Share — copy and redistribute the material in any medium or format
Adapt — remix, transform, and build upon the material

(355-ա.թ.)
294-ա2

1

64

ՐԵՆԵ ՍԵԶՐՈՒԱ

ԹԻԹՐԼԻԹՕՆ

ՊԻՐԻՆՃԻ ՃԻԼՑ

ՄԻՄԹԵՐՃԻՄԻ
ԳԷՈՐԳ ՍԻՄՈՒՆԵԱՆՑ

ՆԱԵԻՐԻ
ՆԱՐԱՊԵԴ ՊՈՊԷՐԵԱՆՑ

معارف نظارت جليله‌سنك ۲۶۰ نومرولى و
فى ۱ حزيران سنه ۱۳۰۷ تاريخلى رخصتنامه‌سيله طبع اولنمشدر

Կ. ՊՈՊԷՐԵԱՆ ՄԱՐԳԱԱՍԻ
ԵԷՆի-ճամի՛, Չիչէք-բազարը Ն. 23
ՄՓԱՆՑՕԼ

1891

2004

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՍՀ ԳԱ
ՀՍՍՀ-ԱԳՆ.ՏԵՍ
Ա. Մ. Ա. Մ. Ա. Մ. Ա. Մ.
Ա. ՄՈՍԵՍԻԿՈՎԻ ԱՆՎԱՆ

36923-66

ԻՖԱՏԻ ՄԱԽՍՈՒՄԸ

Գարիինի քիրամ հազարաթընըն՝ բէ յատէրբէյ նէչը խթմէքատ պուլընսըղըմըզ հիքեայաթը մուֆիտէ հագգընատա խպրազ պուլյուրմագատա օլսըգլարը բաղպէթ վէ թէվէննիւհ պիզի հագըգաթէն մինննէթատարը չիւքրան խթմիչ օլսըղընատան, պունատան էվվէլքի ՊԻՕՑԻՒՔ ԵԻՒՐԻՒՔ նամ հիքեայէմիզ խթթամ պուլմագ հատէպկիլէ, պունտէքա ԹԻՒՐԻՒԹՕՆ նամըլլա խքի ճիլատէն խպարէթ տիկէր պիր հիքեայէ նէչրինէ խպթիտար խոյօրըզ. իչպու հիքեայէ պունատան էվվէլ Լէվընթ Հէրըլտ զաղէթասընատա թէֆրիգա սուրէթիյլէ նէչր խոլմիչ տիր քի, մէզքիւր զաղէթայը միւթալաա խէնդէրմէ ֆէվգ էլ ատէ մազհարը բաղպէթ օլմուչ օլսըղընատան, անըն նէ՛ տէրէքէլէրէ գատար ճալիպի տըգգաթ վէ մէրագ օլսըղընը օգուլյաճագ զէվաթըն մուհաքէմէլէրինէ թէրք իլէ, տիկէր նէչրիյաթը միւֆիտէմիզ կիպի պու հիքեայէ տաճի հիւքմէքլու էհալի թարաֆընատան մազհարը հիւանիւ գատուլ օլաճաղընը գավկէն իւմիտ իտէր վէ հագգըմըզատա խպրազ օլունան ատարը թէվէննիւհ վէ բաղպէթ տէվամ խթտիքմէ, պիզ տէ մէզքիմիզատ քէմալը ատատագաթ վէ խթթագամէքլէ տէվամ խոհէյիմիզի վատա կյէրիզ։

15 Յունիս 1891

Կ. Պիպէրեան

ԹԻՒՐԼԻՒԹՕՆ

ԱԶԳԱՅԻՆ Գ. ԹԱՏԵՐԱՆԻ
ԸՆԹԵՐՑԱՆՈՑ
29

ՊԻՐԻՆՃԻ ԳԼՈՒԽ

ՄԱՀՃՈՒՆ ԵՒ ԿԵՒԿՏՔԱԼԷՐ

1

ԳԷՕՑԻՒՒ ԿԱՕՂԿԷ

Հազիւ թէ այրընէն կիւզէլ պիր կիւնիւնտէ, Մոնմորանսի պուլվարընէն գալտըրըմը պօյունճա պիր խայլը միւքէլլէֆ ա-րապալար պէքլէմէքտէ իտի։

Կիւնէչին հարարէթի օրթալըդը ատէթա պիր ճէհէննէմ հալինէ գօյմուշ օլտըդընտան, արապաճըլար պանգօլարը իւ-զէրինտէ ույուգլամագտա վէ տիկէր խըտմէթքեարլար իսէ՝ պուլվար պօյունճա ուզանըպ կիթմէքտէ օլան աղաճլար ալ-թընտա օթուրմըշ էէքտիկէրիւլէ գօնուշմագտա իտիլէր։

Մէզքիւր պուլվարտա վագը ղայէթ ճէսիմ պիր պաղչէ-նին պէրի թարաֆընտա, քէսթանէ աղաճլարընէն սըդ եար-րագլարը արասընտա, մարքի տը Լօգմօրըն միւքէլլէֆ գօ-նաղը կէօրիւլմէքտէ իտի։

Իչթէ մէզքիւր պաղչէտէ պիր պաղչէ էյլէնճէսի թէրթիպ իտիլմիշ օլտըդընտան, գալտըրըմ պօյունճա սըրալանմըշ օլան արապալար՝ իչպու չէնլիյէ տավէթ իտիլմիշ օլան միւսաֆիր-լէրի կէթիրմիշլէր իտի։

Մէգքիւր գօնագ՝ մարքի տը Ղօգմօրըն վէ էճտաարնքն մահալը վէլատէթի օլան Բուաթուտաքի էսկի քէօշկ թարզընտա եարըլմըշ օլուպ, էթրաֆընը իհաթա իտէն քիւչիւք սէյիհյէլէրը արատընտա քէմալը իհթիշամլա արգը էնտամ իմմէքտէ վէ գաբուսը իւղէրինտէ օյուլմըշ օլան խանէտան արմաղարընա նազարէն, գօնագ ատհիպինին ասիլ վէ էսկի պիր ֆամիլէատյա մէնսուպ օլտըղը անլաշըլմագտա իտի։

Ֆիլ հագըգա իմմիյար մարքի Միշէլ տը Ղօգմօր պէօյիւք վէ սաբըզատէ պիր խանէտան էվլատը իտի։

Բէնտիսի ղայէթ տիրագէթլի վէ ղայէթ նէզաքէթշինաս պիր ատէմ օլուպ, թամ վագթընտա իշտէն չէքիլմիշ վէ ֆագաթ պիր մուհաթապէթ մատտէսինտէն տօղայը իբրահ իտէրէք էվլէնմէքտէն վազ կէչմիշ օլտըղընտան, էսկի ֆէյլէսօֆլարա մախսուս պիր սիքիւնէթի վէ եաշընըզլըգ իչինտէ եաշամագա պաշլամըշ ըտը։

Օննի եէթմիշ սէքիզէ վարմըշ օլտըղընը հէր նէ գատար տահմա սէօյլէր իտի իսէ տէ, սըհհէթի վիւճուտի վէ գուվվէի զիհնիյէտի թէմամըլյա եէրինտէ օլտըղը կիպի, սաչլարը հէնուզ սըգ վէ պօյու տօս տօղրու օլտըղընտան, քէնտիսինին պու գատար եաշլը օլտըղընը հիչ քիմսէ հիւքմ իտէմէզ իտի։

Մարքի տը Ղօգմօր՝ բէք չօգ ըզտըրապալար չէքմիշ օլան քիմսէլէր կիպի խօտապին վէ սէրթ թապիաթլը օլտըղը հալտէ, տիւնեատա քիւչիւք եէկէնի Լիւսիէն տը Մարսընէ գատար հիչ քիմսէյի սէվմէտիյինտէն, անըն հիչ պիր արգուսընա մուխալիֆէթի իթմէզ վէ անըն թապիթֆաթը նիւվազըչեարանէսինէ գարշը տահմա ըզհարը գաաֆ իտէր իտի։

Պու ճիհէթլէ Լիւսիէնին գանթ ժագ տը Ֆլէօրանժ իլէ նիչանլանտըղը քէնտիսինէ խապէր վէրիլինճէ, կէնճ գըզըն իլէրիտէ նահլ օլաճաղը սատատէթ ու իգպալի տիւչինիւպ ֆէվզ էլ ատէ մէսուր օլարագ, չէքիլմիշ օլտըղը քէօշկի ինզիմատան չըգմայը նիհայէթ գարարլաշըրմըշ վէ պալէատէ զիքր իթտիյիմիզ պաղչէ էյլէնճէսինի վէրմէյէ մուվաֆֆագաթ իտէրէք, Լիւսիէն տը Մարսընէ իլէ պիրլիքտէ անըն էտնա թէֆֆէրուաթընը թէրթիպ վէ իքմալ էյլէմիշ իտի։

Պունընլա պէրապէր պու իշ գօլայլըգլա վիւճուտէ կէլմէմիշ իտի. զիրա մարքի տը Ղօգմօր էսկի ատէթլէրին մուհաֆազասընա բէք զիյատէ արզուքէշ պուլընտըղընտան, գօնագ սալօնլարընտա պիր պալօ թէրթիպ իտէճէք եէրտէ, ինկիլիզէրին մօտասընը գապուլ իլէ պաղչէնին չիմէնզար եէրլէրինի պիր թագըմ չօճուգճա օյունլարա հասը իթմէք ատէթա վիճտանընա տօգունմագտա իտի։

Լաքին չու սըրատա, Լիւսիէնին իպրամաթը նիւվազըչեարանէսինէ արզը մուվաֆֆագաթ իթտիյինտէն տօլայը ասլա թէէսսիֆ իթմէմէքտէ իտի։

Պու պաղչէ էյլէնճէսինտէ հագըը պուլունան գատընլարընը բէնկեարէնկ էլպիսէսի, աղաճլարընը կէօլկէսի ալթընտա իճրա իտիլէն կէօնակէօն բագալար վէ օյունլար քէնտիսինի հագըգաթէն մահզուզ իթմէքտէ իտիլեր։ Էզճումլե, միւթէմատիյէն հավայա աթընլան օյուն թօբլարընընը թաագիպի բէք զիյատէ խօշունա կիթտիյինտէն, քէմալը հայրէթլէ եէ չըրըմագտա վէ քէնտիսի տէ պու օյունլարա իշթիրագլա Լիւսիէն իլէ պիր վալս օյնամագ արզուսընա տիւշմէքտէ իտի։

Զօգ կէշմէտէն այագլարը կէզինմէքտէն հօրուլարագ, Լիւսիէնին բէտէրի Մ. Ֆիլիբ տը Մարսընէնին հանընտա պիր գօլթուգ սանտալիէսի իւզէրինտէ օթուրտու։

Լիւսիէնին բէտէրի հէնուզ տինճ պիր ատէմ օլուպ, կէօզլէրինտէ հայրէթէ շայան պիր էյիլիք էսէրի կէօրիւլմէքլէ պէրապէր, չէհրէսինտէ էնտիշէ վէ ըզտըրապ ալահիմ միւշահէտէ օլունմագտա իտի. հէր նէ գատար քէնտիսի եարմա պիր պէշաշէթ ու չաթապրէթ ըզհարըլյա պու հալի կիպիզէմքէ իսթէմէքտէ իտի իսէ տէ, պիր տիւրլիւ մուվաֆֆագ օլամամագտա իտի։

Մարքի տը Ղօգմօր օթուրտուղը եէրտէն պիր միւտտէթ օյունլարը սէյր իթտիքտէն սօնրա, Մ. տը Մարսընէյէ միւթէվէճճիհէն.

— Տէմէք քի սէն պու իզտիվաճտան հագըգաթէն մէմնունսըն, պու պապատ հիչ պիր մահզուր կէօրմէյօրսըն, էօյլէ՞ մի. – տէտի։

Մ. ըբ Մարսընէ. – Ոու պապտէ տիւչիւնմէք վագիը կէչմիշ տիր, սէվկիլի տայըճըղըմ... ժագ՝ Լիւսիէնէ ֆէվգ էլ ատէ մուհապպէթի վէրմիշ օլըղը կիպի, Լիւսիէն տէ անը չըլտըրասըյա սէվմէքտէ տիր. իքի ֆամիլիա արասընատա իսէ ասալէթի վէ սէրվէթճէ թէմամըյլա միւսաւաթի պուլունտուղընտան, պու իզտիվաճ հէր վէճհիլէ չանըմընզա լայըգ տըր։ Լիւսիէն պիր կիւն բէք զէնկին օլաճագ տըր։

Մարքի. – (կիւլիւմսէյէրէք.) Էվվէթ, էկէր սէն տէլիլիքլէրինի տէվամ իթմէյէճէք օլուրսան, պէն էօտիւքտէն սօնրա Լիւսիէն հագըդաթէն բէք զէնկին օլաճագ տըր. զաթէն պու պապտէ բէք չօգ պէբլէմէյէ միւհթաճ տէյիլ տիր։

— Ոու սէօզլէրի պիր կանա պըրագալըմ, սէվկիլի տայըճըղըմ, համտ օլսուն, սիզին սըհհէթի միւճուտինիզ եէրինտէ տիր, տահա բէք չօգ կէնճլէրէ մէյտան օգույապիլիրսինիզ. պէօյլէ մէսէլէլէր գարըշըրմագ՝ պէնի պօշ եէրինէ միւքէտտէր իթմէք տիր։

— Յօղրու, հագգընն վար, օղլում, պէնիմ հագգըմտա նէ տէրէճէ մահզուն օլույօրսըն քի, Թահիթ իտէմէմ։ Սիզ պահթիյար սընըզ, սէվկիլի տայըճըղըմ, էվվէթ, պու հասէտին, պու քէտէրի ֆէվգ էլ ատէնին նէ տէմէք օլաբղընը պիլմէտիյինիզ իչիւն պահթիյար սընըզ. չունքի պու քէտէր վէ հաստէսինէ թահթը զապթա ալմագ ատէթա իմքան խարիճինտէ տիր։

Մարքի. – Հագգընն վար, օղլում, քէտէրինին տէրէճէսինի անլարըմ։

Մ. ըբ Մարսընէնին կէօզլէրինտէն իրի իրի կէօզ եաշլարը ագմագտա իտի. պիչարէ բէտէր ազաճըգ տիֆինէնտիքտէն սօնրա, սէօզիւնիւ չու եօլտա տէվամ էյլէտի.

— Էվվէթ, սու ֆրատտա եէրի պօշ գալաճաղընը վէ պիր թագըմ նիւվազըշլարըյլա պէնի օխշամադա կէլմէյէճէյինի տիւչիւնտիւքճէ, վէտա՝ զէմմանը կէլմէզտէն էվվէլ էօլէճէյիմ զանն իտիյօրըմ, ագլըմ պաշըմտան կիտիյօր։

– Վագըա Լիւսիէնին պիր կիւն էվլէնէճէյինի միւլահազա իթմէյէ մէճպուր ըտրմ, լաքին պունըը միւլահազայա պիր տիւրլիւ ճէսարէթի իտէմէյօր ըտրմ։ Ֆէնտիսի կիթի կիտէ պէօյիւյօր վէ կիւզէլէշիյօր ըտը. պաշօլարա, թէաթրօլարա վէ պէօյիւք ճէմիյէթլէրէ կիթտիյիմիզ զէման գօլթուղրմա ալըը ըտրմ... քէնտիսինտէն էնտիշէ իտէճէք պիր շէյիմ եօղ ըտը. չունքի քէնտիսի պէնիմ ինտիմտէ հէնուզ պիր չօճուգ իտի. քէնտիսինէ շաշա լիպասլարը վէ գումրալ սաչլարըյլա կէօրիւպ տէ հայրան օլմամագ գապիլ տէյիլ իտի։

– Հէր նէ հալ իսէ, մատամ քի չիմտի պիր պիրինի սէվիյօրսար, պու իզտիվաճտան տօլայը մէօրուր օլմագտան պաշգա չարէ գալմամըշ տըր. եիւրէյիմի սամիմի պիր գալպէ այմագա իհթիյաճ կէօրտիյիմ իչիւն պու սէօզլէրի սիզէ սէօյլէտիմ, սէվկիլի տայըճըղըմ... Լիւսիէն պէնի մէսուտ զանն իթմէքտէ տիր, անըն պու զաննընը հիչ պիր վագիթ պօղմագ իսթէմէմ։

Պու սէօզիւ միւթէագիբպ, տայը եէկէն այաղա գալգտըսար վէ թօք օյունսարըննըն իճրա իտիլմէքտէ օլտըղը չիմէնզարա տօղրու իլէրլէտիսէր։

Լիւսիէն պաշընա պէօյիւք պիր հասըր չապգա գօյմուշ վէ սըրմա կիպի բարլագ վէ գումրալ սաչլարընը կէլիշի կիւզէլ օմուզլարընա սարգմըշ օլտըղը հալտէ, զանն իտէրսին քի պիր ճէմալ իլահէսինէ տէօնմիւշ իտի. բէմալէ եանագլարը՝

կերէք չիտուէթի հարարէթ թէէսիրիյլէ վէ կերէք միւթէմատիյէն էօթէյէ պէրիյէ գօչմասը սէպէպիյլէ պիր գամ տահա գըզարմըշ վէ կէօզ պէպէքլէրի իսէ սանքի ամէէ սաչմաղա պաչլամըշ ըտը։

Լէթրաֆընտա պուլունան կէնճ գըզլար վէ գատընլարտան հիչ պիրիսի քէնտիսինէ գըյաս իտիլէմէզ իտի։ Մէրգումէնին վիճտուտինտէն թարիֆի նագատպիլ պիր ճաղիպէ հասըլ օլմագտա իտի։ Ինսան պիր տագըգաճըգ սէտասընը տինլէյիպ տէ լաթիֆ վէ մասումանէ չէհրէսինի թէմաչա իտինճէ, եւրէյինին հէնուզ ույանմագտա օլտըղընը վէ սօն սաաթընա գատար տօղրու վէ սատըգ պիր մախլուգ օլաճաղընը տէրհալ քէշֆ իտէր իտի։

Լիւսիէն օ տէրէճէ խաֆիֆլիք վէ չէվիքլիքլէ սըչրար ըտը քի, այագլարը ալթընտաքի չիմէնլէր հիչ պօզուլմազ վէ էլինտէքի տէյինէյի էօյլէ պիր մէհարէթլէ իսթիմալ իտէր իտի քի, օյուն թօքունը կեահ հագըն վէ կեահ տահի բէք ուզագտան ույուրարագ, գարշըսընտաքի օյուն արգատաչլարընը չաշըրթտըրըր ըտը։

Թապիաթընտա հէնուզ չօճուգլըգ ֆաէրի պուլունտուղընտան, րէֆիգէլէրինտէն պիրիսի օյուն ֆօքունը գաչըրտա վէ ետա պաչգա պիր չօլթալըգտա պուլունտա, հէման մէտուրանէ ավազէլէր ըզկար իտէր վէ գահգահալար գօքարըր ըտը։

Պու օյունլարտա նիշանլըսը ժագ տը Ֆլէօրանժ տախի իշթիրաք իթմէքտէ իտի։

Մէրգում՝ ուզուն պօյու, ֆէվգ էլ ատէ կիւճլու գուվվէթլի վէ կիւզէլ պիր տէլիգանլը օլուպ, թապիաթընտան պիր զարաֆէթ վէ նէզաքէթի ֆէվգ էլ ատէյէ մալիք իտի։

Ամէն-Միրտէքի ասքեր մէքթէպինտէ խուրուճ իմթիհանլարընը վէրտիյի էտնատէ, նատըլտա սէնէվի ալթընտա պին լիրա վարիտաթ կէթիրէն պիր միրասա գօնտուշ օլտըղընտան, էվվէլի էմրտէ քիպար ալէմինէ մէնտուպ օլան պիւթիւն արգատաչլարը կիպի սէֆիհանէ պիր էօմր կէչիրմէյէ պաչլամըշ ըտը. լաքին պիր միւտտէթ սօնրա մուգավէլաթ մուհարրիրի իլէ հիսապլարընը րույէթ իտիպ տէ, միրասընըն տէօրթ

բայընտան իւչ բայը սու կիպի ագմըշ կիթմիշ օլտըղընը կէօրիւնճէ, սուրէթի մայիչէթինի թէպտիլէ գարար վէրմիշ իտի։

Փէնտիսի Թոնքինտէ քէմալը չէճաէթ վէ պէսալէթլէ տէօյիւշմիւշ վէ Լանկ-Վոն մուհարէպէի գահրամանանէսինտէ ապըր սուրէթտէ եարալանմըշ օլտըղընտան, պիր միճիպէ սէմէրէսի օլարագ գուրթուլընճա, հէման իսթիֆասընը վէրմիշ իտի։

Փէնտի արղուի իգպալբէրէսթանէսի քէնտիսինի քիմ պիլիր նէրէլէրէ տօղրու սէվգ իտէճէք իքէն, պիր կիւն պիր ավճըլըգ էանատընտա Լիւսիէնի Րամպուլէէ օրմանընտա կէօրմիւշ վէ անըն կէրէք հիւանիւ ճէմաիինէ վէ կէրէք ճէսարէթի ֆէվգ էլ ատէսինէ հայրան օլարագ, բէտէրինտէն տէսթի իզտիվաճընը թալէպ իթմիշ իտի։

Իչթէ պու նէվճիվանլար պու կիւն պիր պիրինէ նիշանլը օլմագլա, եէկտիկէրինի չըլտըրտաբյա սէվմէքտէ իտիլէր։

Թօք օյունը խիթամ պուլմըշ օլտըղընտան, տավէթլիլէր նէնիտէն բագա իթմէյէ պաչլատըլար. Լիւսիէն իլէ ժագ պու անտէն պիլ իսթիֆատէ, օյուն մահալինի թէրք իլէ եավաշ եավաշ պաղչէնին նիհայէթինէ տօղրու կիթտիլէր վէ չընար ապաճլայըյլա մուհաթ օլան պիր գանաթէ իւզէրինտէ օթթուրտըլար։

Ժագ՝ Լիւսիէնին էլլէրինի քէնտի էլլէրի իչինէ ալտը վէ կէնճ գըզ տախի կիւզէլ պաչընը նիշանլըսընըն օմուզընա տայաթտը։

Կիւնէչ ղուրուպ իթմէք իւզէրէ օլուպ, պու իքի նէվճիվանը պիր տախրէի նուրանիյէ իլէ իհաթա իթմէքտէ իտի, թաֆիֆ իսաֆիֆ էսմէքտէ օլան ագչամ բիւզկեարը աղաճ եարըագլարընը իհթիզազէ կէթիրմէքտէ իտի։ Ուզագտան ուզաղա օյնանըլան վալըլարըն ահէնկի լաթիֆի իչիտիլմէքտէ իտի։

Գոնթ տը Ֆլէօրանժ կէնճ գըզըն էլլէրինի տուտագլարընա կէօթիւրիւպ էօբտիւքտէն սօնրա.

— Ու կիւնքի էյլէնճէմիզէն մէճո՞ւն մը սընըզ, ա-զիզէմ Լիւսիէն· – տէյի սօրտու ։

Լիւսիէն . – Էվվէթ , ֆէվգ էլ սաէ մէճուն ըմ, միւս-տէթի էօմրիւմտէ պէօյլէ պիր չէվգ ու մէսէրրէթ հըսս իթ-մէմիշ իտիմ· սիզ տէ մէճո՞ւն մը սընըզ ։

Ժագ . – Սօրմաղա հաճէթ վա՞ր մը , աթվար ու հարէ-քեաթըմ պունը աչիքեարէ կէօսթէրիյօր զանն իտէրիմ ։

Ու սէօզլէրտէն սօնրա , իսթիգպալտէ նախլ օլաճագլարը սաաատէթի հալ իւզէրինէ գօնուշմաղա , քէնտի քէնտիլէրինէ թէսավվուրլար գուրմաղա վէ պիւս պիւթիւն պիրլիքտէ եա-շայաճագլարը օ եէվմի մէսուտը քէնտի արզուլարընա կէօրէ թէրթիպ իթմէյէ պաշլատըլար ։

Լիւսիէնին պապասը պիր սաաթտան պէրի գըզընը ա-րաշտըրմագտա օլտըզընտան , պու սըրատա պիրտէն պիրէ զուհուր իտէրէք .

— Մէվկիւլ էվլատլարըմ, կիթմէք զէմանը կէլմիշ տիր , պէն աճլըգտան էօլիյօրում, զիրա սաաթ եէտիյէ եագլաշը-յօր . – տէտի ։

Լիւսիէն հէմեն այաղա գալգարագ .

— Բէք էյի , պապաճըղըմ, արթըգ կիտէլիմ . – տէտիք-տէն սօնրա , պիր թաւրը մուշֆիգանէ իլէ նիշանլըսընըն եիւ-ղիւնէ պագարագ .

— Եարըն սապահ , օրմանտա Զին քէօշկիւ ճիվարընտա կէօրիւշիւրիւզ, ազիզիմ ժագ , եինէ պիր գըսրագ թէճրիւպէ իտէճէյիմ։

Ժագ . – Բէք էյի , եարըն կէօրիւշիւրիւզ, Թիւրլիւթօ-նա սէլամընը լմէպլիզ իտինիզ։

Լիւսիէն « Գաշ իւմիւնէ , Ալլահա ըսմարլատըգ » տէ-տիքտէն սօնրա , նիշանլըսընտան այրըլտը վէ պիր գաշ տա-գըգա սօնրա , պէօյիւք տայըսը մարքի տը Լօգմոր իլէ տէ վէտա իտէրէք , սաիր տավէթլիլէր կիպի գօնագտան մուֆա-րագաթլա բէտէրիյլէ պէրապէր միւքէլլէֆ պիր բայթօնա րաքիպ օլտու . պու բայթօնա իքի ըէս ճինս պարկիր գօշուլ-մըշ օլտըզընտան , Լիւսիէն եուլարը էլինէ ալըր ալմագ, հայ-

վանլար քէմալը սիւրաթլա եիւրիւմէյէ պաշլատըլար ։

Ապագա Պուլոնեը օրմանընը կէչտիքտէն սօնրա , նէօյլի ճատտէսինի եիւրիւտու վէ նիհայէթ քիւչիւք պիր գօնագ էօ-նիւնէ վաարըլ օլտու ։ Պու գօնագըն էթրաֆընտա էրէյիճէ պէօյիւք պիր պաղչէ վար ըտը ։

Խըտմէթքեարըն տավէթի իւզէրինէ պաղչէնին բարմագ-լըգ գաբուսը այըլտը վէ պարկիրէր սաղ թարաֆա տէօնէ-րէք հավուչյէ կիրտիլէր ։

Լիւսիէն հայվանլարըն սիւրաթընը հիչ թաահիւլ իթմէ-միշ օլտըզընտան , քէտէրի արապատան էնմէյէ հազըրլանա-րագ .

— Եավաչ եիւրիւթ , Լիւսիէն, պիլիրիմ քի հայվանլարը էն պէօյիւք սէյիսլէր կիպի մէհարէթլէ եիւրիւտիւրսիւն . լաքին իհթիյաթա րիայէթ իթմէք տահմա էվվա տըր . – տէ-տի ։

Լիւսիէն . – Պունտան բէք զիյատէ մահզուզ օլտըրըմ, սէվկիլի պապաճըղըմ, պէնիմ իլէ պիրլիքտէ պուլունտըրըզն զէման , պիր գաղայա , պիր ֆէլաքէթէ օղրատըն մը ։

Պու սըրատա պարկիրէրի սըգը սըգըյա թուխթմըշ օլան ուզուն պօյլու պիր ատըմ սէօղէ գարըշարագ .

— Էվվէթ , մաամուազէլ, պունտան բէք զիյատէ մահ-զուզ օլտույօրսընըզ, լաքին պիր կիւն պիր գաղայա օղրայա-ճաղընըզ աչիքեար տըր , օ հալատէ Թիւրլիւթօն արապա գը-րըգլարընը թօգլամաղա մէճպուր մէճպուր տըր . – տէտի ։

Լիւսիէն ճէվապ վէրմէյիպ արապատան աշաղը էնտի վէ բէտէրիյլէ պիրլիքտէ գօնագա տօղրու իլերլէտիլէր ։

Քէնտիսինէ Թիւրլիւթօն լագապընը վէրէն պու ատըմին սաբլ իտի Ժօղէֆ Մարի օլտուգ , գըրգ եաշընտա գաատար կէօ-րիւնիւր իտի ։

Մէրգում՝ ինճէ զայըֆ վիւճուտի , եարա նիշանէլէրիյլէ տօղու օլան չէհրէտի , լաթիֆ վէ պէրրագ կէօղէրի վէ սա-քէրլէրէ մահսուս օլան թավրը իլէ հագըգաթէն ճալիպի տըգ-գաթ պիր ատըմ իտի ։

Քէնտիսի ֆիլ սաբլ սաքէր օլտուգ , իւչ տէֆա իսթիհսալ

իթտիյի մէզուննիյէթլէր էնսասընտա խբինճի զուավ ալայընա խըտմէթ իթմիշ իտի. վէ պիր թագըմ մէտհիյէլէրի հավի օլան չահատէթնամէսինէ նազարէն, րըտէնկօթընտաքի տիւյմէ մահալինէ թագըլմըշ օլան սարը չէրիտի պիհուտէ նէրէ ալմամըշ օլտըղը անլաշըլմագտա իտի։

Գու Թիւրլիւթօն լագապը քէնտիսինէ ճէնկ արգատաշլարը թարաֆընտան վէրիլմիշ իտի. զիրա քէնտիսի օ վագթլար պօրուճը օն պաշըսը օլտըղընտան, մուհարէպէ էսնասընտա հիշ քիմսէ քէնտիսի կիպի պօրու էօթտիւրէմէզ իտի։ Քէնտիսի նէֆէս ալմագտըղըն սահաթլարճա սիլահ տօլտուրմա իշարէթինի վէրմէյէ ալըշգըն ըտը։

Գու էհլիյէթ վէ իսթիտատ իլէ պէրապէր, խըտմէթի ասքէրիյէտէն չըգտըգտան սօնրա հէր տիւրլիւ սէնատաթա կիրիշմիշ, լաքին հիչ պիրինտէ տէ մուվաֆֆագ օլամայարագ բէք զիյատէ տիւշարը սէֆալէթի վէ զարուրէթի օլմուշ վէ ատէթա սօգադլարտա գալմըշ ըտը. լաքին Լիւսիէնին պապասը քէնտիսինին հալը էսէֆիյթիմալինէ աճըյարագ հանընա ալմըշ վէ պիշարէ ատէմի օ սէֆալէթի միւտհիշէտէն գուրթարմըշ ըտը։

Մ. տը Մարսընէ Թիւրլիւթօնը հանընա ալտըգտան սօնրա, անըն ֆէվգ էլ ատէ սատագաթլը, նամուսքեար վէ ղէքի պիր քիմսէ օլտըղընը կէօրիւնճէ, քէնտի խըտմէթի զաթիյէսինէ թախսիս իթմիշ վէ էվինտէ միւտիրի ումուր սըֆաթընը վէրմիշ իտի. Թիւրլիւթօն իսէ էֆէնտիսինին իպրազ իթտիյի էմնիյէթի քեամիլէյէ հագըդաթէն լայըգ օլտըղընտան, խանէնին հէր պիր ումուր ու խուսուսընա տըգգաթ իտէր վէ պախուսուս զայէթ գըյմէթտար պիր խազնէնին պէքճիսի իմիշ կիպի Լիւսիէն տը Մարսընէնին իւզէրինէ տաւմա իճրաի նազարէթ իլլէր իտի։

Թիւրլիւթօնըն հանընտա սիյահ թիւյլիւ պիր ֆինօ քէօքէյի կէօրիւլիյօր ըտը քի, պու հայվան էօթէյէ պէրիյէ սըչրայարագ օլանճա սէտասըյլա հավլայօր ըտը. պու հայվան Պրիւգօ նամընտաքի քէօրէք օլուպ, Թիւրլիւթօն իլէ մաատմուազէլ տը Մարսընէնին էն պիրինճի տօսթը օլտըղընտան,

Լիւսիէն անտէն հիչ այրըլմագ իսթէմէզ վէ հէր նէրէյէ կիթսէ անը պէրապէր կէօթիւրիւր իտի։

Լիւսիէն՝ բէտէրի իլէ պէրապէր գարու էօնիւնտէքի մէրտիվէնտէն չըգտըղը սըրատա.

— Սէվկիլի պապաճըղըմ, սիզ լութֆքեար վէ սէվիմլի պիր ատամ սընըզ, սիզտէն պիր շէյ րէճա իտէճէյիմ. — տէտի։

Մ. տը Մարսընէ գուլագ գապարթտըրարագ.

— Հը՛մ, եինէ պէնի թալթիֆէ պաշլատըն, պագալըմ պէնտէն րէճա իթտիյին շէյ նէտէ՞ն իպարէթ տիր։

Լիւսիէն. — Ղայէթ սատէ պիր շէյտէն իպարէթ տիր, պու կիւն նէօյլի բանայըրընըն սօնընճը ագշամը տըր... էկեր ագշամ թաամընը շար չաբուգ իտիպ տէ պէնի ազաճըգ կէզտիրմէյէ կէօթիւրէճէք օլուրսանըզ, բէք զիյատէ մէմնուն օլուրըմ։

Թիւրլիւթօն. — (Սէօզէ գարըշարագ.) Գու արզուընըզ միւնասէպէթսիզ տիր, մատմուազէլ... կիւնիւնիւզիւ ագշամա գատար օյունլար իչինտէ կէչիրտիքտէն սօնրա եաթագա կիրիպ բահաթճա ույումագ տահա էյի տէյի՛լ մի տիր։

Լիւսիէն. — Սո՛ւս, պուննամըշ, սէն պիր զէմանտան պէրի տիր քի պէնիմ արզուլարըմա մուխալէֆէթ իտիյօրսըն։

Թիւրլիւթօն. — Զունքի սիզ սըհհէթի վիւճուտունիզէ հիչ պագմայօրսընըզ... վագթընըզը նա՛սըլ կէչիրմէքտէ օլտըղընըզը խիւլասաթէն պէյան իտէյի՛մ մի... սապահլայըն սօղուգ պանէօյա կիտիյօրսընըզ, ավտէթինիզտէ էլպիսէնիզի տէյիշտիրիպ սաաթ իւչէ եագըն պարկիրէ պինէրէք օրմանա կիտիյօր վէ օրատա պիր թագըմ աթ թալիմլերի իճրա իտիյօրսընըզ, պահա իտէրիմ քի պու կիւն պէշ տագըգա պիլէ օթուրմամըշսընըզ տըր. պու գատար եօրուլունըզ քիֆայէթ իթմէմիշ կիպի, պիր տէ եէնիտէն տըշարը չըգմագ իսթէյօրսընըզ, էօյլէ՞ մի։

Լիւսիէն. — Գու սէօզլէրինի տինլէտիքճէ նէ տիւշիւնիւյօրըմ պիլմի՛ր միսին, Թիւրլիւթօն։

Թիւրլիւթօն. — Նէ՞ տիւշիւնիւյօրսընըզ, մատմուազէլ։

Լիւսիէն . – Տիւշիւնիւօրըմ քի սէն տէ նէօյլի բանայըրը-նա կիմժէք արզուսընտա պուլունըյօրսըն ։

Թիւրլիւթօն . – Իվվէթ , պունը սիզտէն կիզլէմէք իսթէ-մէմ , մատմուազէլ ։

Լիւսիէն . – Իօյլէ իսէ մէրագ իմժէ , տօսթըմ , պէն օ-րատա պիր սաաթտան զիյատէ տուրմայաճաղըմ , ավտէթիմ-տէ իսթէտիյին եէրէ կիտէպիլիրսին . շիմտի տէ շիքեայէթ ի-տէճէք պիր եէրին վաճ մը ։

Թիւրլիւթօն . – Խայր , թէշէքքիւր իտէրիմ ։

Մ . տը Մարսընէ գըզընըն արզուլարընա տաիմա մուա-ֆագաթ իմտիյինտէն , պու արզուսընը տախի գապուլ իլէ եէմէքտէն սօնրա տըշարը չըգմազա գարար վէրտի ։

Պունլար ագշամ թաամընը իմտիքլէրի զէման , կէճէ գարանլըղը պիւս պիւթիւն էթրաֆը գաբլամըշ ըտը , Օրթա-լըգտա հիւքմֆէրմա օլան սիւքիւնէթի՝ նէօյլի բանայըրընա եէքտիկէրինէ մուգապէլէ իմժէքտէ օլան մուզիգալարըն ա-հէնկիզ սէսաընտան պաշգա պիր շէյ իսլալ իմժէմէքտէ իտի ։

Մ . տը Մարսընէ եէմէյինի եէտիքտէն սօնրա , պիր պի-կարա եագտը վէ պաաէհու գըզըյա պէրաբեր տըշարըյա չըգտըլար . Լիւսիէն Թիւրլիւթօնա սէօյլէմիշ օլտըղը վէճհլէ , խարիճտէ պիր սաաթ գաատար գալտըգտան սօնրա , թէքրար գօնաղա ավտէթ իմտիլէր ։

Թիւրլիւթօն պաղչէ բարմագլըղը էօնիւնտէ սապըրտըգ պիր նէօպէթճի կիպի տուրմագտա օլտըղընտան , բարմագլըգ գաբուսընը աչտըղը զէման , Լիւսիէն .

— Նա՞բըլ , Թիւրլիւթօն , սէօղիւմիւ թո՞ւթմաատըմ մը , պիր սաաթտան ավտէթ իտէրիմ տէտիմ իսէ ավտէթ իմ-ժէտիմ մի . տահա սաաթ օն եօգ տըր . – տէտի ։

Թիւրլիւթօն արդը թէշէքքիւր իտէրէք , գաբուտան տը-շարը չըգաճաղը սըրատա , Լիւսիէն .

— Պագսան ա՛ , Թիւրլիւթօն , Պրիւգօյը տա պէրաբեր կէօմիւր , զիրա զավալը հայվան պու կիւն հիչ տըշարը չըգ-մատը . – տէտի ։

Ժօզէֆ Մարլի իւշ տէօրթ տէֆա ըսլըգ չալտը վէ « Պրիւս-գօ՛ . . . Պրիւսգօ՛ . . . » տէյու հայգըրտը ։

Լաքին հայվան բարմագլըգ գաբուսընտան տըշարը չը-գաճագ եէրտէ , պիրտէն պիրէ պաղչէնին ալթ թաարաֆըն-տաքի տիվարա տօղրու սըչրատը վէ գարանլըգտա քէմալը հիտտէթ վէ չիտտէթլէ հավլամազա պաշլատը ։

Թիւրլիւթօն պու հալի կէօրիւնճէ , ֆէվգ էլ ատէ տիւ-չարը թէճաճիւպ օլարագ վէ քէօրէյին պէսապէլի պիր քէտի վէ եա տիկէր պիր քէօրէք կէօրմիւշ օլտըղը զանընընա վարա-րագ , պիր տէֆա տահա « Պրիւսգօ՛ . . . պուրայա կէ՛լ . . . Պրիւսգօ՛ . . . » տէյու հայգըրտը ։

Լաքին հայվան պիր թէհլիքէ գօղուսը ալմըշ կիպի , էօն այագլարընը տիվար իւզէրինտէքի սարմաչըգ վէ սալգըմ աղաճլարը աամալըղընա տայաթմըշ օլտըղը հալտէ , հավլա-մագտա տէվամ իտիյօր ըտը ։

Պիր ազ սօնրա հավլամասընը սէյրէքլէշտիրտի վէ եալը-նըզ մըրըլտամագտա իքթիֆա իտէրէք , պիր գաչ տէֆալար էթրաֆը գօղլատըգտան սօնրա , նիհայէթի Թիւրլիւթօնըն եանընընա կէլէրէք , անը չէքիպ կէօթիւրմէք իսթէյօր ըմըշ կի-պի պիր տիւզիւյէ եիւղինէ սըչրամազա վէ պին տիւրլիւ գա-րիպ հալլէր կէօսթէրմէյէ պաշլատը ։

Թիւրլիւթօն իսէ Պրիւսգօ կիպի զէբի պիր հայվանընն-չիւն պէօյլէ զարիպ հալլէր կէօսթէրմէքտէ օլտըղընը անլա-մազա զայրէթի իմժէյիպ , անճագ բանայըրա եէթիշմէք իտա-յալընտա պուլունտըղընտան , քէօրէյէ խիթապէն .

— Սէսինի քէս , Պրիւսգօ , սէսինի քէս , ազաճըգ աճէլէ իտէլիմ , օյալանաճագ վագթ տէյիլ · – տէմէքտէ իտի ։

Ֆէօրէք զանն իտէրսին քի Թիւրլիւթօնըն սէօյլէտիյի սէօղլէրի անլամագտա իտի . զիրա գարանլըգտա իքի սթէչ-բարէ կիպի բարըամագտա օլան կէօղլէրինի քէնտիսինէ սմֆ իմժիշ օլտըղը հալտէ , տիք տիք եիւղիւնէ պագմագտա իտի ։

Պիչարէ հայվան՝ պաշընը միւթէմատիյէն արգասընա չէ-վիրմէտի վէ արա սըրա պիւթիւն վիւճուտիյլէ թիմրէմէտի իլէ Թիւրլիւթօնըն նազարը տըգգաթընը ճէլտէ մուվաֆֆագ

ZÜUR-Aşa ESF

օլամայընճա, պիր թավրը մահզունանէ իլէ պաշընը էյտի. չունքի պու հայվան՝ եումուշագ եասըթլար իւզերինտէ ուլյումագտան պաշգա պիր շէյէ եարամայան օ պիր թագըմ քէօբէքլէրտէն տէյիլ իտի։ Հէմճինսլէրինէ էօյրէտիլմէսի միւշքիլ օլան օյունլարըն քեաֆֆիէսինի պիր իքի տէրսատէ էօյրէնիր վէ հայրէթէ չայան պիր մէհարէթլէ իճրա իտէր իտի։

Թիւրլիւթօն քէօբէք իլէ պէրապէր բանայըրա տօղրու կիթմէքտէ օլտըղը սըրատա, Մ. տը Մարսընէ վէ Լիւսիէն տախի քիւչիւք պիր սալօնտա չայ իչմէքտէ իտիլէր։

Նակէհան այնէ իւզերինէ սաբըը օլան էսկի պիր սաաթ օն պիր չալտը։

Մ. տը Մարսընէ պիր թավրը միւտահէնէքեարանէ իլէ գըղընը քէնտիսինէ չէքէրէք.

— Սէն պու կէճէ ուլո՞մայաճագմընըն, գըղըմ... սանա պիղիմ իսթիյար Թիւրլիւթօն կիպի պունամըշ կէօրիւնէճէյիմի պիլիրիմ, լաքին սէն սըհհէթ ու աֆիյէթինէ հիչ էհէմմիյէթ վէրմէյօրսըն, քէնտինի ֆէվգ էլ ատէ եօրուլօրսըն։

Լիւսիէն. — Սէվկիլի պապաճըղըմ, սաաթ օն պիրտէ եաթմագ գապի՞լ մի տիր։

Մ. տը Մարսընէ պիլա իսթիյար գաշլարընը չաթտը։ Լիւսիէն պունըն ֆարգընա վարմամըշ կիպի կէօրիւնէրէք, սէօղիւնիւ տէվամ իլէ.

— Վագիթ պու գատար չաբուգ կէչիյօրսա գապահաթ պէնտէ՞ մի տիր... պէն կէօզլէրիմ գաբալը օլարագ բուլյա կէօրմէքտէն իսէ աչըգ օլարագ կէօրմէյի տահա զիյատէ սէվէրիմ։ Պունտան պաշգա, եաթմտամամընն սէպէպինի սիղէ արզ իտէյիմ մի, իսթէը մի սինիզ... սէպէպի սիզ սինիզ, սիզտէն այրըլմաղա պիր տիւրլիւ գարար վէրէմմէյօրըմ, սագընճգ էնտիչէ վէ ըզտըրտապ իչինտէ օլտըղընըզը քէշֆ իտիյօրըմ, պունը իթիրաֆ իտինիզ, սէվկիլի պապաճըղըմ, պէն սիզին պու էնտիչէ վէ ըզտըրտապընըզը տէֆ իթմէյէ չալըշաճաղըմ. պէն էվէննիպ տէ սաաատէթ ու իգպալին թա պալէա-

սընա չըգաճագ օլսամ պիլէ, եինէ սիզի ունուիմայաճաղըմ, եինէ սիզին քիւչիւք գըղընըզ գալաճաղըմ։

Լիւսիէն, պու սէօզլէրի սէօյլէտիյի սըրատա, գօլլարընը պապաոընըն պօյնընա տօլամըշ օլտըղընտան, անը պիր սուրէթի մուշֆիգանէտէ էօբէրէք.

— Ա՛հ, պապաճըղըմ, սէնի նէ՛ գատար սէվմէքտէ օլտըղըմը պիլէմէզսին.. տէտի։

Մ. տը Մարսընէ իսէ գըղընըն պուսէէրինէ գարշը պուսէէրէկ մուգապէլէ իտէրէք, հէյէճանը պիր սէտա իլէ.

— Եա պէն սէնի նէ գատար սէվէրիմ, պիլէ՛րսիսին, սէվկիլի գըղըմ. — տէտի։

Լիւսիէն բէտէրինի պիր միւտտէթ տահա թալթիֆ իթտիքտէն սօնրա, նիհայէթի գուճաղընտան այրըլարագ, անըն իչիւն պիր ֆինճան չայ հազըրլատը վէ իչինէ պիր գաչ տամլա սիւտ ագըտարագ.

— Էմին իմ քի չիմտի կիտիպ օ ուղուրսըզ հիսապլարընըզա մէչտուլ օլաճագսընըզ. — տէտի։

Մ. տը Մարսընէ. — Էվվէթ, բազար իրթէսի կէճէլէրի օլտըղը կիպի, պու կէճէ տախի կէճ վագիթա գատար ուլյանընգ տուրուպ եազը եազաճաղըմ, եանի պիղիմ ճէմիյէթի խայրիյէնին իւչ այլըգ բարօրթօսընը թանզիմ իտէճէյիմ։

Մ. տը Մարսընէնին իչ օտասը օլմագ իւզրէ ինթիհապ իթմիչ օլտըղը օտա՝ տօղրուտան տօղրույա պէօյիւք գապուլյէթի սալօնընա վէ օրատան տա Լիւսիէնին քիւչիւք սալօնընա մէրպուէթ իտի։ Մ. տը Մարսընէ օրասընը իրէբլի գըրմըզը ըսթօֆալարլա գաբըը պէօյիւք սանտալիէլէր, րէննկատրէննկ գաբլամալարտան եաբըլմըշ պիր եազը մասասը վէ նագըլը խալըլարլա թէզելին վէ թէֆրիչ իթտիրմիչ իտի։

Իքի սալօն արասընատաքի պէօլմէ իւզերինտէ իսէ կէննիչ վէ սըրսըզ պիր այնէ պուլունմագտա իտի։

Լիւսիէն իքի լամպայը պիրտէն բէտէրինին եազը մասասը իւզերինէ կէօթիւրտիւ վէ քէնտիսի իրինճի պիր չայ գատէհի հազըրլամաղա պաշլատը։

Մ. տը Մարսընէ տագըգատա պիր սաաթընա պագըյօր

վէ բէննճէրբէլէրտէն պիրինին ճամլարը իւզէրինտէ բարմագլա-
ըըլար պիր հավա չալըյօը ըտը ։

Լիւսիէն բէտէրինին պու հալինի կէօրիւնճէ, մէ յուսանէ պիր թավը իլէ .

— Անլատըմ, անլատըմ, պէն սիզի թաճիզ իտիյօրըմ, պու կէճէ պուրատա զիյատէ կէլիյօրըմ. – տէտի ։

Մ. տը Մարսընէ . – Զըլտըրտըն մը, գըզըմ, պէնի թա-
ճիզ իտէճէք նէ՞ վար . . . ֆագաթ օտամըն գարուսընը արա-
ւըգ պըրագըպ տա քիւչիւք սալօնտա քէմանընըա ազաճըգ
թէրէննիւմ իտէճէք օլուրսան, պէնի տահա զիյատէ մէշհուր
իթմիչ օլուրսըն ։

Լիւսիէն . – Բէք էյի, պապաճըղըմ, պու արղունըղը
իճրա իտէճէյիմ, լաքին սիզի րահաթսըզ իթմէմէք իչիւն կա-
վաչ չալաճաղըմ ։

Պու սէօզիւ ժիւթէադըպ, Լիւսիէն բէննճէրբէլէրի աչը-
օլան պէօյիւք սալօնտան կէչտի վէ թուրքընա թուրքընա իւ-
չիւնճիւ օտայա կիրբէրէք, տօլապլարտան պիրինի աչտը վէ
գատիֆէ իլէ մէսթուր ինճէ պիր թախթա իւզէրինտէ սըրա-
լանմըշ օլան քէմանչարտան պիրինի սէչիպ ալտը ։

Ֆէնթիսի օրատա պուլունան էշեայը օ գատար էյի պի-
լիր իտի քի, գարանլըգտա հիչ պիր էշեայա վուրուլմագսըզըն
եիւրիւյօր ըտը ։

Բէտէրինին իշ օտասընտան կէլէն ըշըգ՝ պէօլմէ իւզէ-
րինէքի սըրսըզ այնէյէ աքս իթմէքտէ իտի ։

Լիւսիէն տօլապտան ալտըղը քէմանը ահէնկ իթտիքտէն
սօնրա, Մէնտէլսօն նամ պէսթէասազը մէշհուրըն զայէթ հա-
զին պիր նաղմէսինի թէրէննիւմէ պաշլատը ։

Մ. տը Մարսընէ պու նաղմէնին մուգատտէմէսինի իշիտիր
իչիթմէզ, բէք զիյատէ հէյէճանա կէլէրէք թա գալակեահրն-
տան պիր ահ իթտի վէ քէնտի քէնտինէ .

— Ա՛հ, իշթէ իլք տէֆա օլարագ մուսիգինին ֆաիտէ վէ
էհէմմիյէթինի թագտիր իտիյօրըմ. – տէտի ։

Պատէհու տիվարա մըխլանմըշ օլան տէմիր գասանըն
եանընա կիտէրէք, կիզլի տիլինի անախթար իլէ պիր իքի

տէֆա օյնաթտըգտան սօնրա աչտը ։ Տէրունինտէ բաքէթ ի-
լէ սէնէտլէր, քեաղըտլար, պանգա գաիժէլէրի վէ սաիրէ
պուլունըյօր ըտը ։

Մ. տը Մարսընէ պու քեաղըտլար արասընտան պիր
միւֆրէտաթ տէֆթէրի ալտը վէ պատէհու եազը մասասընըն
պաշընա կէչէրէք, իշպու տէֆթէր իւզէրինտէ սիւթունլար
չըզմաղա պաշլատը ։

Ֆէնթանըն ահէնկի լաթիֆի քէնտինէ բէք խօշ կէլմէք-
տէ իտի ։ Լիւսիէն պիւս պիւթիւն հըսսիյաթը աչըգանէսինէ
գաբըլմըշ օլտըղը ճիհէթլէ, պիր գաթ տահա լէթաֆէթլէ
թէրէննիւմտաղ օլուրյօր ըտը ։

Մ. տը Մարսընէ արթըգ իւսթէ ատամ կէլէճէյինտէն
գօրգմայօր ըտը. մա մաֆիհ չըղտըղը սիւթունլար իւզէրինէ
բագամլար եազմագտա տէվամ իթմէքլէ պէրապէր, արա սը-
րա տախի կէճէնին էն խաֆիֆ սէտասընը տինլէմէք իւզրէ
պաշընը գալտըրմագտա վէ սաֆթընա պագմագտա իտի ։

Նիհայէթ այաղա գալգտը վէ այագլարընըն ուճընա
պատարագ, տօղրուտան տօղրույա սօգաղա նաղըր օլան կիզ-
լի պիր գաբույը աչտը վէ օրատա պէքլէտի ։

Պիր գաչ տագըգա սօնրա քէմալը իթինա իլէ կիչինմիչ
օլան պիր ատէմ զուհուր իտէրէք, Մ. տը Մարսընէյէ եագ-
լաշտը ։

Պունլար պիր պիլէրինի սէլամլատըգտան սօնրա, եէնի
կէլէն ատէմ պինն տիւրլիւ իհթիյաթլա գօնաղա կիրտի վէ
Մ. տը Մարսընէ գըզընըն հէնուզ ույումամըշ օլտըղընը պէ-
յան իտէրէք, եավաշ եիւրիւմէսինի իսթար իթտի ։ եէնի կէ-
լէն շախս պաշընը էյիպ սիւքիւթ իթտի ։

Պունլար իշ օտասընա կիրտիքլէրինտէ, Մ. տը Մարսընէ
մէրգումա պիր թագըմ բագամլար եաղտըրտը ։

Հէրիֆ եազըսընը պիթիրինճէ, եիւզիւնտէ էնտիչէ վէ
թէլաշ ալտիմի կէօրիւլտիւ վէ զայէթ եավաշ պիր սէտա իւ-
լէ .

— Տօղրուսը բէք պէօյիւք պիր մէպլաղ, ատէթա պիր
սէրվէթ տէմէք տիր . – տէտի ։

Մ. տը Մարսընէ . — Էվվէթ , հագդընըզ վար , պու հալ մէմուլին ֆէվգինտէ պիր տարպէ ատտ օլունապիլիր ։

— Բէք էյի , մաատամ քի սիզ պէօյլէ խոթէյօրսընըզ , պէն տէ մուվաֆֆագաթի իտէրիմ . . . Հալընըզ շուրասընը իմ. թար իտէյիմ քի , բէք պէօյուք պիր թէհլիքէ իչինէ աթըլը. յօրըզ ։

— Օ՛հ , պէն պու պապատէ բէք չօգ տիւշիւնտիւմ , իչին էյի վէ քէօթիւ ճիհէթլէրինի միւլահազա վէ միւթալաա իմ. տիմ , լաքին ասն ասնու գարարըմը վէրտիմ . . . էյի պիլիյոր. նիզ քի պէօյլէ պիր իշտէ ինսան խաֆիֆմէշրեպանէ հարէքէթ իտէմէզ ։

Պու մուհավէրէտէն սօնրա , Մ. տը Մարսընէ իլէ եէնի կէլէն չախս պիր պիրինտէն այրըլտըլար ։ Մ. տը Մարսընէ մէրգումը գարույա գատար թէշնէի իթթիրատէն սօնրա , ու. սուլճաճըգ գարույը գարատը վէ պատէհու թէքրար իշ օ. տասընա կէլէրէք վէ պաշընը էլլէրի իչինէ ալարագ .

— Գըզըմըն նամուսը իչուն պունը եապմագ լազըմ ըտը , պու սուրէթլէ մարքի տը Իօգմօր պէնի թէքթիրէ շայան պիր ճիհէթ պուլամայաճագ տըր . — տէտի ։

Լիւսիէնին քէման իւզէրինտէ իճրա իթթիլի թէրէննիւ. մանթ եավաշ եավաշ աղըրլաշմագտա իտի . եօրդունըզգ վէ ույգու ազար ազար մէրդումէյի իսթիլա իթմէքտէ վէ պիւ. թիւն տամարլարընը ույուշտուրմագտա իտի ։

Բարմագլարընտա եայը թուվվէթ գատար գուվվէթ գալմամըշ ըտը ։ Պինաէն ալէյհ թէրէննիւմանթընա արթըգ խիթամ վէրէրէք , էլինտէքի քէմանը պիր սանտալիէ իւզէ. րինէ գօյտու վէ քէնտիսի տէ սէտիր իւզէրինտէքի եաստըգ. լար արասընտա ուզանըպ եաթարագ , լանթիֆ պիր ույգույա տալտը ։ Տուտագլարընտան չըգան նէֆէս օ գատար խաֆիֆ իտի քի , սալօնտա հիւքմֆէրմա օլան սիւքիւթիւ տալա իսալ իթմէյօր ըտը ։

Լիւսիէն լանթիֆ լանթիֆ բույալար կէօրմէքտէ վէ պու բույալարըն քեաֆֆիէսինտէ տէ ժագ իլէ պէրապէր պուլուն. մագտա իտի . կիւյա եէքտիկէրինէ աչըգանէ սէօզլէր սէօյլէ.

մէքտէ վէ պատէլ իզտիվաճ նահլ օլաճագլարը սատտէթ ու իգպալտէն պահս իթմէքտէ իտիլէր ։

Պիչարէ գըզըն գալպի քէմալը չիտտէթլէ չարբմագտա վէ գուլագ թօզլարը սօղուգ պիր թէր իլէ ըսլանմագտա իտի ։ Բույալարը էանասընտա տիւչար օլտըզը հէյէճան սէպէպիլէ պիրտէն պիրէ կէօդիւնիւ աչտը վէ նազարը տըգգաթը իլգ տէֆա պէօլմէ իւզէրինտէքի սըրսըզ այնէյէ իսապէթլէ , օ. բատա գըվըրճըգ սաչլը վէ չիրքին չէհրելի պիր պաչըն կէօլ. կէսինի կէօրտիւ ։

Պունըն իւզէրինէ ֆէվգ էլ ատէ տիւչարը տէհլիթ օլա. րագ , աճապա եէնիտէն բույա մը կէօրիւյօր տէյու միւլա. հազա իտէրէք , կէօզլէրինի գարատը վէ էֆքէարընը թօրլա. մագ վէ օ խայալը զարիպի կէօզլէրի էօնիւնտէն տէֆ իթմէք իւզրէ պիր միւտտէթ պու հալտէ տուրտըգտան սօնրա , գալ. գըպ օթուրտու վէ եէնիտէն այնէյէ պագտը ։

Պու տէֆա կէօլկէ զայպ օլմուշ ըտը ։ Լիւսիէն այաղա գայգըպ թիթրէյէ թիթրէյէ պիր գաչ ատըմ եիւրիւտիւ ։ Գարանլըգ չիմտի քէնտիսինի բէք զիյատէ իւրքիւթմէքտէ իտի ։

Վէնտիսի հատտը զաթընտա օ գատար ճէսարէթլի իքէն , իքինճի սալօնա կիրմէյէ պիր տիւրլիւ ճէսարէթ իտէմէտի. յինտէն , քէսկին վէ նիյազքեարանէ պիր սէտտա իլէ .

— Պապաճըղ՛մ . . . պապաճըղ՛մ . . . գօրգույօրըմ . . . պուրայա կէլ . . . բէճա իտէրիմ . . . պուրայա կէ՛լ . . . — տէ. յու հայգըրտը ։

Լաքին պու տավէթինէ հիչ պիր ճէվապ ալամատը . օր. թալըղը եէնիտէն պիր սիւքիւնէթի ադիմէ գարլատը ։

Մա մաֆիհ Մ. տը Մարսընէ եաթագ օտասընա չըգմըշ օլամազ ըտը . էկէր չըգմըշ օլսայըտը , գըզընը տտա պէրա. պէր կէօթիւրէճէյի պէտիհի իտի ։ Լամպալարըն հէնուզ եան. մագտա օլտըզը տտա այնէյէ աքս իտէն ըշըգտան անլաշըլ. մագտա իտի ։

Լիւսիէն պէլքի բէտէրինին տախի քէնտիսի կիպի պիր թարաֆա ուզանըպ եաթմըշ օլտըզը զաննընա զահիպ օլա. րագ , տահա չէտիտ պիր սէտտա իլէ .

— Պապաճըղը՛մ... պապաճըղը՛մ... Նէ՞րէտէ սին ... ճէվապ վէրսէն է՛... – տէյու թէքրար հայդըրը։

Լաքին եւնէ հիչ պիր ճէվապ ալամատը։ Պունըն իւզէրինէ ֆէվգ էլ ատէ էնտիչէ վէ թէլաշա տուչար օլարագ վէ նէ՛ եաբաճաղընը չաչըրարագ, պիր համլատա պէօյուք սալօնա կիրտի վէ բէտէրինին իչ օտասընա գօչտու։

Օրատա պիր մէնզարէյի միւէսսիրէ նազարը տէհչէթինէ չարբտը։ Մ. տը Մարսընէնին ալտըդը եազը մասասընըն տարմատաղընդգ քեաղըտլարը արասընտա էօլու հալտէ ուզանմըչ եամըմըչ ըտը։ Գօչաղը պիր պուչագ տարպէսիյլէ աչըլմըչ վէ սէլլէր կիպի գան ագմագտա պուլունմըչ իտի։

Պիչարէյի՝ Լիւսիէնին ույուտըդը զէման էօլաւրմիւչլէր իտի։ Սըրտըդ այնէ իչինտէ կէօրմիւչ օլտըդը կէօրկէ գամիլին կէօրկէտի իտի քի, մէրգում՝ ճինայէթի վագըտասընը իքմալ իմմէքտէն սօնրա աչըդ օլան բէնճէրէլէրտէն պիրինտէն ֆիրար իմմիչ իտի։

Պիչարէ գըզճըղազ աճը աճը հայդըրմաղա վէ գօլտարընը բէտէրինին պօյնընա տօլայարագ, հէօնքիւր հէօնքիւր աղլամաղա պաչլատը. բէտէրինին էօլմիւչ օլտըդընա պիր տիւրլիւ ինանամատըդընտան, սուդիչլի պիր սէտա իլէ.

— Պապաճըղը՛մ... սէվկիլի պապաճըղը՛մ... ճէվապ վէր... եիւդիւմէ պագ... – տէյու հայդըրմագտա իտի։

Մ. տը Մարսընէնին ալտըդը եարա բէք տէհչէթլի իտի։ Գամիլ՝ գօյուն պօզագլայան գաստապլաը կիպի, պիր տարպէտէ պիչարէնին պօզագընը քէսմիչ իտի։ Խըրթլագ տամարլարը քեամիլէն աչըլմըչ օլտըդընտան, գան սէլլէր կիպի պօչանըգ կիրմէքտէ իտի։

Լիւսիէն բէտէրինի գուճագլամըչ օլտըդը ճիհէթլէ, պիր աղ սօնրա պու գան մէգումէնին օմուդընը ըսլամիտըդընտան, պիչարէ գըզ պիրտէն պիրէ սարսըլտը վէ տիչլէրի պիր պիրինէ վուրուչմագտա օլտըդը հալտէ կէրի չէքիլտի։

Մա մաֆիհ պիր աղ սօնրա, իգիմիտարը պէչէր ֆէվգինտէ պիր ճէսարէթի քէսագ իտէրէք, իմէքտար բէտէրինին եանընտա տիզ չէօքտիւ վէ չօճուգ կիպի աղլայարագ.

— Պապաճըղը՛մ... սէվկիլի պապաճըղը՛մ... ճէվապ վէր... եանընտաքի սէնին քիւչիւք Լիւսիէնին տիր. – տէյու քէքէլէտի։

Պատէհու սախգալ քէտէրլէ նէ՛ եաբաճաղընը չաչըրարագ, եէրտէ պիր կէօլ իմմէքտէ օլան գանը կիւյատուրըրմագ իւզրէ մէնտիլինի չըգարըպ պօղազընա սարտը. ֆագաթ մէնտիլ պիր սանիյէ զարֆընտա ըսլանըպ, գան եինէ այնը հալտէ պօչանըպ կիրմէյէ պաչլատը։

Լիւսիէն պաղըրմագ վէ իմտատա ատէմ չաղըրմագ իմմէքտէ իտի. լաքին սէնի գըսըլմըչ վէ պաղըրտաճագ գուվվէթի գալմամըչ ըտը։

Նակէհան չէտիտ պիր սըճագլըգ եիւզիւնիւ վէ էնսէսինի եագմագտա օլտըդընը հըսս իտէրէք, կէրիյէ սըչրատը վէ եէնի պիր իմմէքտէ իչինտէ պուլունուպ պուլունմատըդընը անլամագ իւզրէ արգասընա տէօնտիւ։ Չանընը տօղրու չըգտը։

Բէտէրինին գամիլի ֆիրար իմմիյի զէման, ճինայէթի վագըտասընըն իչինի մահվ իմմէք իւզրէ, գօնաղը ամէչէ վէրմիչ իտի։

Էմրտաֆընտաքի էչէանընն քեաֆֆէսի եանմագտա իտի։ Մ. տը Մարսընէնին իչ օտասընտաքի տիվարլար բէրտէլէրլէ միւզէյէէն օլտըդընտան, ալէվ բէք չաբուգ էմրտաֆը սարմըչ վէ պիր սիւրտմըը ֆէվգ էլ ատէ իլէ իտտավանա վասըլ օլմուչ ըտը։

Լիւսիէն՝ տիչար օլտըդը իմէլաշ վէ հէյէճան ատպէպիյլէ հիչ պիր շէյ կէօրմէմիչ վէ հիչ պիր շէյ իչիմմէմիչ իտի։

Մա մաֆիհ հէր իտտարաֆտան չամիըրտը տէտալարը իչտիրմէքտէ վէ եանդընն կիմմտիքճէ տաիրէի սիրայէթինի թէվսի՛ իմմէքտէ իտի։

Հէր ճիհէթտէն ալէվլէր Լիւսիէնի իհտամա իմմիչ իտի։ Կէնճ գըզ եէրինտէն հիչ գըմընըտամամագտա վէ քէնտինին իմէհտիտ իմմէքտէ օլան իմէհլիքէի միւտհիշէյէ նազարը հագարէթլէ պագմագտա իտի։ Բէտէրինին ճէսէտի պիրուհընը ալէվլէր արասընտա պըրագըպ ֆիրար իմմէյի տտէմա պիր

ալչագլըգ սայմագտա վէ անը էվվէլքինտէն տահա միւտհիշ պիր էօլիւմէ մահքիւմ իթմիշ օլաճաղընը հիսապ իթմէքտէ իտի ։

Հարարէթ կիթտիքճէ արթմըշ վէ տիւման պօղաճագ բատտէյէ կէլմիշ իտի ։

Ճամլար գըրըլմագտա վէ թավանտան Լիւսիէն իլէ Մ. տը Մարսընէնին էթրաֆընա հանմըշ թախթա բարչալարը տիւշմէքտէ իտի ։

Լիւսիէն բէտէրինին ճէսէտինի մուհաֆազա իթմէք իչին իւզէրինէ գաբանտը ։ Ճէսուր գըզճըղազ քէնտիսինի ապա տիւշիւնմէմէքտէ իտի ։ Բէտէրինին սաչլարը նասըլսա պիր ա-բա գըղընճըմ իլէ թուխթուշմըշ օլտուղընտան , Լիւսիէն էլիյլէ սէօնտիւրտիւ վէ պատէհու անը պաչգա եէրէ կէօթիւրմէք իւզրէ գօյլարը իւզէրինէ ալմազա չալըշտը իսէ տէ , մուվաֆֆագ օլամտաը . պու ճիւմի պիրուհը գալտըրմագ՝ գուվվէթինին ֆէվգինտէ իտի ։

Պունըն իւզէրինէ անտէն այրըլմամազա վէ անընա պիրլիքտէ էօլմէյէ գարար վէրէրէք , կէօզլէրինի գաբայըպ ։

— Եա՛ Բապպի . . . եա՛ Բապպի . . . պիդի հիմայէ էթ , պիդի գուրթար . – տէյու քէքէլէտի ։

Լաքին էթրաֆընը իթթիլա իթմիշ օլան ալէվլէր իքինճի տէֆա օլարագ քէնտիսինի կէրի չէքիլմէյէ մէճպուր իթտիլէր . օ հալտէ արթընգ քէնտիսինտէ գուվվէթի նամընա հիչ պիր շէյ գալմայարագ , պայղըն պիր սէտա իլէ .

— Իմոո՛տ . . . իմոո՛տ . . . եանըյօրը՛գ . . . եանըյօրը՛գ . – տէյու հայգըրտը ։

Ճէվապ օլարագ պիր հավլամա սէտասը իչիտիլտի ։ Լիւսիէն պու սէտայը տէրհալ թանըյարագ .

— Պուրայա կէլ . . . Պրիսգօ . . . եանըյօրըգ . . . պիդի գուրթար . – տէյու պաղըրտը վէ գուվվէնի հաֆըզասը պիրտէն պիրէ ույանարագ .

— Թիւրլիւթօ՛ն . . . Պրիսգօ՛ . . . ա՛հ , գուրթուլտո՛ւգ , գուրթուլտո՛ւգ . – տէյու նիտա իթտի ։

Ճիլ հագըգա ժօզէֆ Մարլի քէօրէք իլէ պէրապէր պու

սըրատա Մ. տը Մարսընէնին իչ օտասընա կիրմէքտէ իտի ։

Լիւսիէն « Թիւրլիւթօն . . . Թիւրլիւթօն . . . բէտէրինի էօլտիւրտիւլէր . . . գաթլ իթտիլէր . . . » տէյու աճը աճը հայգրրտը վէ հէյէճանը գալպինէ մաղլուպ օլարագ , պիր ճէսէտի պիրուհ կիպի սըրթի իւսթիւ եէրէ նըգըլտը ։

Թիւրլիւթօն օյալանաճագ վագթ օլմատըղընը հըսս իտէրէք , հէման մագթուլընն ճէսէտինի պիր գօլունընն ալթընա վէ Լիւսիէնի տէ տիկէր գօլունընն ալթընա ալարագ պաղչէյէ իլթիճա իթտի ։ Պիչարէ Լիւսիէն տախի բէտէրի կիպի էօլմիւշ զանն օլունը յօր ըտը ։

Թիւրլիւթօն անլէրի պաղչէնին չիմէնզարը իւզէրինէ հէնուզ եաթըրմըշ իքէն , օտանընն թավանը պէօյիւք պիր կիւրիւլթի իլէ եէրէ չէօքտիւ վէ ալէվլէր արթընգ հիչ պիր էնկէլէ թէսատիւֆ իթմէյէրէք , գօնաղընն տախիլինէ հիւճիւմ իթտիլէր ։ Ամէն պիր գաչ տագըգա զարֆընտա գօնաղընն հէր թարաֆընը սարտը ։

Մատմուազէլ տը Մարսընէ , հավանընն աէրինլիյի վէ Թիւրլիւթօնընն օվալամասը թէէսսիւրյէ այըլարագ կէօզլէրինի աչտը վէ պիր միւտտէթ էվվէլ սատտէթ վէ մէսէրրէթլէ մալամալ օլան չու պինատաքի ֆանֆիսի միւտհիշէ եէնիտէն խաթըրընա կէլէրէք , հէօնքիւր հէօնքիւր աղլամազա պաչլատը ։

Խալգ հէր թարաֆտան գօչուպ կէլմէքտէ իտի ։ Թուլումպաճըլարընն բաթըրտըտը վէ թուլումպաճըլարընն նատրալարը սաղտան վէ սօլտան իչիտիլմէքտէ իտի ։ Լաքին հանղընն գօնաղընն հէր թարաֆընը սարմըշ օլտուղընտան , անը պատըրմագ իմքան խարիճինտէ իտի ։

Թիւրլիւթօն էֆէնտիսինին ճէսէտի հանընտա տիզ չէօքմիշ օլտուղը հալտէ , Լիւսիէն կիպի աղլայօր ըտը ։

Պու սրրատա հանլարընտա պիր խըրըլթը սէտասը իչիտիլտի վէ Լիւսիէն իլէ Թիւրլիւթօն օ թարաֆա տէօնտիւքլէրինտէ , ֆինօ քէօրէյինին էօն այագլարը արասընտա չէքիլտիզ պիր շէյ թութմըշ խըրլայա խըրլայա բարչալամագտա օլտուղընը կէօրտիւլէր ։

Թիւրլիւթօն հէման էյիլտի վէ քէօրէյին հիտատէթ վէ

մուգավէմէթինէ էհէմմիյէթ վէրմէյէրէք, օ շէյի ալտը։

Պու շէյ՝ սու սամմուրը տէրիսինտէն եաբըլմըշ քիրլի վէ եաղլը պիր գալըաղ օլուպ, քէօբէյին տիշլէրի իլէ եէր եէր թիւյլէրի չըգմըշ ըտը։

Հայվան Թիւրլիթօն իլէ պէրապէր Մ. ոը Մարսընէնին իշ օտասընա կիրտիյի զէմանն, պու գալըաղը կէօրիւպ աղզը. նա ալմըշ ըտը։

Պու գալըաղ պէապէլլի գաթիլէ այիտ իտի։ Մէրգում տէմիր գասայը ոօյմագ իւզրէ աճէլէ իտէրքէն անը նասըլսա եէրէ պըրագմըշ վէ ֆիրար իտէրքէն տէ ալմաղա վագթ պուլամամըշ ըտը։

Ֆէօբէք՝ Թիւրլիթօնըն էլինտէն գալըաղը ալմագ իչիւն էթրաֆընտա զըր զըր սըչրամագտա օլտըղընտան, Թիւրլիթօն հայվանըն պաշընը օխշատը վէ պատէհու այագա գալգարագ.

— Ախաշտըր, Պիւսգօ, ախաշտըր, պու գալըաղըն սահիպինի պուլ. — տէտի։

Ֆէօբէք պաշընը գալտըրտը, արգա այագլտըը իւղերինէ տիքիլտի տուրտու վէ պատէհու Թուլումպալարըն էթրաֆընտա պիրիքմիշ օլան ղալապալըղը եարարագ, պաղչէնին նիհայէթինէ տօղրու գօշտու կիթտի։

Ժօզէֆ Մարլի արգասընտան կիթմէքտէ իտի։ Պիչարէ ատէմ միւտտէթի էօմրիւնտէ իլգ տէֆա օլարագ աղլայօր վէ եիւրէյինի պիր եէս ու քէտեր գաբլայօր ըտը։ Հիւքիւմէթին չէքտիյի գօրտաօնըն խարիճինէ չըգմագ մէճպուր օլտըղընտան, գապթիյէ նէֆէրլէրինտէն պիրի անըն կէչմէսինէ միւմանտամ իթտի իսէ տէ, Թիւրլիթօն նէթիճէսինի տիւշիւնմէքսիզին պիր իթիչտէ հէրիֆի իւշ ատըմ էօթէյէ ֆըրլամտը։

Պրիսգօ էվվէլա նէօյլի բանայըրընա կիթմէզտէն էվվէլ տուրուպ հավլամըշ օլտըղը մահալէ գօշտու. Թիւրլիթօն հանղընըն ըշըղը իյանէսիյլէ օրտաոտաքի սարմաշըգ հաբրագլարընըն գօբարըլմըշ օլտըղընը կէօրիւնճէ, գաթիլին օրտաոտան գաչմըշ օլտըղընա շիւպհէսի գալմայարագ.

— Ա՛հ, սէն պանա թէհլիքէյի խապէր վէրտին, ղէբի քէօբէյիմ, լաքին պէն սէնի տինլէմէտիմ... ալշագ գաթիլ օրտաոտա տուրըյօր վէ ֆըրտաթընը զուհուրընա պէքլէյօր ըմըշ... պէն իսէ տըշարը չըգտըմ վէ պէնի սէֆալէթի բէնէհսինտէն գուրթարմըշ օլան վէլիի նիյմէթինին գաթիլ իտիլմէսինէ սէպէպ օլտում... ա՛հ, պու գապահաթըմը աս. լա մահազուր կէօրմէյէճէյիմ. — տէտի։

Մէրգում պու սէօզլէրի սէօյլէմէքլէ պէրապէր, քէմալը սիւրաթլա Լիւսիէնին պուլունտըղը մահալէ տօղրու կէլմէքտէ իտի։

Շիմտիլիք էն միւսթաճէլ մահտե օ գաթիլի պուլուպ հիւքիւմէթէ թէսլիմ իթմէքտէն խպարէթ օլտըղընտան, մահալլէ վէ ճիվարտաքի պաղչէլեր արաշտըրըլտըգտա, գաթիլի մէրգում էլպէթթէ պուլունաճաղընը քէնտի քէնտինէ հիսապ իթմէքտէ իտի։

Պունտան պաշգա տէլիլ օլարագ տա եանընտա պիր գալըաղ պուլունտըղընտան, Թիւրլիթօն մէղքիւր գալըաղը բանթալօնընըն ճէպհինտէն չըգարտը վէ պուրնունա կէօթիւրտիւ։ Պու գալըաղըն գօգուսը՝ ղարիպ վէ նատիր հայվանլար վէ պա խուսուս գարլան վէ արսլան գաճէսլէրինտէն չըգան քէսկին գօգուսը անտըրմագտա իտի։ Թիւրլիթօն պու քէշֆինտէն բէք զիյատէ մէճպուն օլարագ.

— Իչթէ պու կիւզէլ պիր էմարէ տիր... պու գալըաղ չիւպհէ հօգ քի նէօյլի բանայըրընտան կէլմիշ տիր... էկէր բօլիսլէր պու գաթիլի պուլմայաճագ օլուրլարսա, բէք չօրա առամլար տըր տէյճէյիմ. — տէտի։

Մէրգում իքի Թարաֆը աղաճլը պիր եօլուն նիհայէթինէ տօղրու կէլմէքտէ իտի։ Օրտաոտա օմուզընա պիր էլ տօգունտու վէ իքի գուվվէթլի քիմսէլեր տախի պիլէքլէրինի Թուֆուպ քէնտիսինի միւտաֆաա իտէմէյէճէք պիր հալէ գօյտուլար։

Հանղընըն ըշըղը գօնագ ճիվարընը կիւնտիւզ կիպի Թէնվիր իթմիշ օլտըղընտան, Թիւրլիթօն պիր աղ էվվէլ իթիպ կէրիյէ աթմըշ օլտըղը զապթիյէ նէֆէրինի Թանըտը։

Պէրապէրինտէ սէրթ չէհրէլի պիր տէ սիւվարի օն պաշըսը վար ըմը։

Ժօզէֆ Մարլի անլէրին պու մուամէլէսինտէն տօլայը ֆէվգ էլ ատէ հիտտէթլէնէրէք.

— Պէնի թուֆմաղա նէ՞ հագգընըզ վար . . . պէնի թուֆաճաղընըզա գաթիլի թուֆընըզ. – տէյու հայգըրտը։

Օն պաշը. – Գարշը գօյմաղա գալգըշմայընըզ, օղլում, տօղրու մէրքէզէ եիւրիւյիւնիւզ, եօգտա պաշգա տիւրլիւ մուամէլէ իթմէյէ մէճպուր օլաճաղըզ։

Թիւրլիւթօն. – (Հիտտէթլէ.) Լաքին սիզ չըլտըրտընը՞զ մը, նէ՞ օլտընըզ, սիզ պէնի թուֆտըզընըզ սըրատա գաթիլ տէ էլիմիզտէն գաչաճագ տըր, անլա՞յօր մըսընըզ։

Օն պաշը. – Պու սէօզլէր հէք պիհուտէ տիր, սիզ պէնիմ ատէմլէրիմտէն պիրինէ էլ գալտըրմադա ճիւրէթ իթտինիզ, պինաէն ալէյհ թէէտիպ վէ թէրպիյէյէ միւսթահագգ սընըզ։

Պու սէօզտէն սօնրա, օն պաշը պիր ազ էօթէտէ տուրմագտա օլան իքի մէմուրա տէօնէրէք.

— Պունը ալըպ մէրքէզէ կէօթիւրիւն . . . էկէր եօլտա ուսլու տուրմայաճագ օլուրսա, գօլունը տա քէլէբճէյէ վուրուն . . . – տէտի։

Մէմուրլար պու էմրի իճրա իթմէք իւզրէ, տէրհալ թիւրլիւթօնա եագլաշտըլար։

Պրիագօ իսէ՝ մէրգումլարընը թիւրլիւթօնը խըրբալայըպ իթիշտիրմէքտէ օլտըգլարընը կէօրիւնճէ, իւզէրլէրինէ հիւճիւմ իթտի վէ քէսկին տիյնէրիյլէ պաճագլարընը ըսըրմադա վէ բանթալօնլարընը բարչալամադա պաշլատը։

Ջապթիյէ նէֆէրլէրի չիզմէլէրիյլէ վուրուպ անը ուզադա ֆըրլաթտրլարսա տա, հայվան եինէ բէյնէրինի պըրագմայարագ արգալարը սըրա կիթմէյէ վէ աճը աճը ուլամադա պաշլատը։

Թիւրլիւթօն թէրսլիքլէ իչինի ճիտտէն թէհլիքէյէ տիւչիւրճէյինի անլայարագ, եէնիտէն սէօզէ պիլ իպթիտար.

— Պագսանըզա՛, օ՛ն պաշը, պէնի պէօյլէ ճէպրէն մէրքէզէ

կէօթիւրմէք պիհուտէ տիր, պէն գաչագ տէյիլիմ, պէնի հէր նէ՛ վագթ իսթէրսէնիզ, պուլապիլիրսինիզ... պէնի մահալլէտէ հէր քէս պիլիր... պէնիմ Մ. տը Մարսընէնին խըտմէթինտէ պուլունտուղումը հէր քէս իսպաթ իտէր... Թիւրլիւթօնը հէր քէս թանըր։

Օն պաշը. – Եիւրիյէճէ՞ք միսինիզ, եօգտա պաշգա եօլտա մուամէլէյէ պաշլայալըմ մը։ Պէն չիմտիյէ գատար Թիւրլիւթօն իսմի իշիթմէտիմ։

— Լաքին սէօզիւմիւ անլայամատընըզ... Թիւրլիւթօն ասլ իսմիմ տէյիլ, արգատաշլարըմ Թարաֆընտան վէրիլմիշ պիր լագապ տըր. պէնիմ ասլ իսմիմ Ժօզէֆ Մարլի տիր, Ժօ-զէֆ Մար-լի, անլատընը՞զ մը. Ֆրանսըզ օրտուսընըն է՛ն կիւզէլ ալայը օլան իքինճի գուսավ Թապուրընըն սապթգ պօրուճը օն պաշըսըյըմ. եիրմի իւչ մուհարէպէ կէօրմիւշիւմ, տէօրթ եարա ալմըշըմ, եէտի տէֆա միւքեաֆաթա նահիլ օլմուշըմ, վագըա պուննլարըա իֆթիխար իտէճէք վագթ տէյիլ, լաքին պիր ճանի կիպի մուամէլէ իտիլմէք ատէթա վիճտագնըմա տօգունը յօր։

— Պունլարը մէրքէզտէ անլաթընըզ, օրատա սէօզիւնիւզիւն հագգգաթ օլուպ օլմատըղընը Թահգիգ իտէրլէր։

— Օրասընը պիլիյօրըմ, լաքին մատամ քի իսմիմի վէ մահալը մէմուրիյէթիմի սէօյլէ յօրըմ, պէնի սալըվէրմէլիսինիզ. զիրա պիզ պուրատա պօշ եէրինէ վագթ կէչիրիրըմ, Մ. տը Մարսընէնին գաթիլի տահի ֆիրար իթմէքտէ տիր։ Պէն գապահաթը օլտըղըմը գապուլ իտէրիմ. զապթիյէ նէֆէրինի եիթմէմէլի իտիմ. Միւտտէթի էօմրիւմտէ իլգ տէֆա օլարագ պէօյլէ պիր հարէքէթտէ պուլունտըմ. լաքին պիր ինսան մէյուսիյէթ վէ հիտտէթ իչինտէ օլուպ տա պիր գաթիլին արգասը սըրա գօչաճագ օլուրսա, պու հարէքէթինտէն տօլայը մահաղուր կէօրիւլէպիլիր զաննիտէրիմ։ Հիքիմէթ պէնի հէր նէ վագթ չաղըրաճագ օլուրսա, կէլմէյէ հաղըր ըմ, պունը նամուսըմ իւզէրինէ եէմին իտէրիմ։

Պու սէօզլէրի սէօյլէմէքլէ պէրապէր, զավալը Թիւրլիւթօն քէնտիսինի գուրթարմադա չապալամագտա իտի. հալ

պու քի զապթիյե նէֆէրլէրի քէնտիսինի սըգը սըգըյա թուրմըշ օլտըգլարը հալտե , տուրմասընա մէյտան վէրմէ-մէքտե իտիլէր ։

Մէրգում սէսինի օ տէրէճէ եուքսէլմէքտե վէ օ տէրէճէ բաթըրտը իմմէքտե իտի քի , չօգ կէչմէտէն բօլիս գօմիսէրինին նազարը տըգգաթըննը ճէլպ իթտի ։

Թիւրլիւթօն միւմանիէյհի կէօրուր կէօրմէզ , պիր ճէսա-րէթի ֆէվգ էլ ատե քէսպ իտերէք պիր համլատա զապթիյէ նէֆէրլէրինին էլինտէն գուրթուլտը վէ բօլիս գօմիսէրինին եանընա գօշարագ .

— Գօմիսէր էֆէնտի , սիզին հիմայէնիզէ իլթիճա իտիյօրըմ , պանա մուավէնէթ իտինիզ . – տէտի ։

Պատէհու հէյէճանընտան գրսըգ պիր սէտա իլէ գօ-նագտա վուգու պուլան ճինայէթի վէ քէնտիսի գաթիլինի իզի իւզէրինտէ պուլընտըղը վէ պաղչէտէն պաղչէյէ թաագիպ ի-տէրէք անը թուրթմաղա մուվաֆֆագ օլաճաղը պիր սըրատա , զապթիյէ նէֆէրլէրինին պիհուտե եէրե քէնտիսինի թէվգիֆ իտերէք գաթիլին թաագիպինէ մէյտան վէրմէմիշ օլտըգլա-րընը բօլիս գօմիսէրինէ նազլ ու իֆատէ իյլէտի ։

Պիչարե Թիւրլիւթօն հէր թարաֆա էմիրլէր վէրմէսինի , կրանտ-ժաթա գատար նէօյլի ճատտէսի պօյունճա սըրա-լանմըշ օլան էն քիւչիւք գուլիպէլէրի վէ պարագալարը ա-բաշտըրմասընը , բանայըրճը թաճիրլէրի իսթիճվապ իթթի-մէսինի վէ նատիր վէ զարիպ հայվանաթը զապթ իտէնլէրի վէ պա խուսուս պու հայվանաթ գաֆէսլէրինի թէմիզլէմէ-յէ մէմուր օլանլարը ճէլպ իթտիրիպ մատմուազէլ տը Մար-սընէ իլէ եիւզէչտիրմէսինի սուրէթի մախսուսե վէ միւէս-սիրետե րէճա իթմէքտե իտի ։

Բօլիս գօմիսէրի անըն թավր ու հարէքէթինտէն սէօզլե-րինին խալիսանէ օլտըղընը անլատը վէ մէմուրլարընըն պիր չօլբալըգտա պուլունմըշ օլտըգլարընը հըսս իտերէք , Թիւրլիւ-թօնը հէյան սալը վէրտի ։

Եանղընն , թուղումպաճըլարընն իպրազ իթտիյի զայրէթի ճանսիբարանէ իլէ պէրապէր , պիր տիւրլիւ պատտըրըլամա-

մագտա իտի ։ Սու ալէվլէր արատընա աթըլտըգճա , թախ-թալար չաթըրտամագտա վէ գաթը պիր տիւման հատտըզ հիսապըզ գըղըլճըմլարլա պէրապէր , կէօյէ տօղրու չըգ-մագտա իտի ։

Գօնագ ուշագլարը Մ. տը Մարսընէնին ճէսէտի պիրու-հընը թէճկէրէ իլէ գարուճընըն օտատընա նազլ իթմիյէր ի-տի . չունքի պու օտա բարմագլըղըն եանընտա պուլունտըղը ճիհէթլէ , աթէշին տաիրէի սիրայէթինտէն լալի գալմըշ ը-տը ։

Մատմուազէլ տը Մարսընէ պիր սանտալիէ իւզէրինտէ օթուրմըշ , էլլէրինի տիզլէրինին իւզէրինէ գօյմուշ վէ կէօզ-լէրինի իրի իրի աչմըշ օլուպ , արթըգ աղլամայօր վէ արթըգ հիչ պիր սէօզ սէօյլէմէյօր ըտը ։ Կէօզլէրինի պիր նօգթա-յա տիքմիշ օլտըղը հալտե , զանն իտէրսին քի բույա կէօրիւ-յօր ըտը ։

Լթրաֆընտա հէր շէյ սիւքսիթ իչինտե իտի ։ Մէրգու-մէ՝ Թիւրլիւթօնըն ավտէթինի կէօրիւնճէ , պիրտէն պիրէ գալգտը օթուրտու վէ պիր ազ էվվէլ սօղուն օլան չէհրէ-սի գըրմըղըյա պօյանտը , էլինի ուզատըպ Թիւրլիւթօնըն է-լինի թուքտու վէ քէմալը չիտտէթլէ սըգտըգտան սօնրա , թիթրէք պիր սէտա իլէ .

— Նա՛սըլ , Թիւրլիւթօն ... գաթիլի թուքտըլա՛ր մը ... գաթիլի ... – տէյի սօրտու ։

Թիւրլիւթօն իսէ հէյէճանը գալպինի զապթ իմմէյէ չալըշարագ .

— Խա՛յր , մատմուազէլ , հէնուզ թուքտամատըլար . – տէտի վէ միւտտէթի էօմրիւնտե իլք տէֆա օլարագ եալան սէօյլէմէյէ մէճպուր օլուպ .

— Լաքին մէրագ իմմէյինիզ , իպինի պուլտուգ , էր եա կէճ թուքտուլաճագ սըր . – տէտի ։

Պատէհու քէնտիսինէ թէրֆիգ իտիլմիշ օլան զապթիյէ մէմուրլարընըն նէզտինէ կիտերէք , գօնագ ճիվարլարընը , արաշտըրըլաճագ պաղչէլէրի , խանէլէրի վէ գաթիլին ֆիրար իտէպիլէճէյի եօլլարը թարիֆ իյլէտի ։

Պունլար՝ Պրիւագօնըն բանայըրա կիմմէզտէն էվվել տուրուպ հավլամըշ օլտըղը տիվարը կէշտիլէր։

Պրիւագօ պու թէհլուրիտէ հաղըր պուլընտըղընտան, էվվէլի էմրտէ քէմալը հիտտէթլէ հավլատը վէ պիր ազ ասնրա էօնէ կէշէրէք, կեահ տուրարագ վէ կեահ տախի թօբրաղը գօղլայարագ արաշտըրմադա պաշլատը. պիր այագ իզի պուլուր պուլմազ, Թիւրլիւթօնըն վէ զապթիյէ մէմուրլարընըն արգասընտան կէլմէքտէ օլուպ օլմատըգլարընը անլամագ իւզրէ պաշընը արգասընա չէվիրիր իտի։

Իչթէ պու սուրէթլէ մահալլէնին պիւթիւն պաղչէլէրինի, խանէլէրինի արաշտըրտըլար վէ քէնտիլէրինէ մալիւմաթ վէրէպիլէճէք քիմսէլէրի խաթիճվազ իթտիլէր, լաքին գաթիլին իզինի պուլմադա մուվաֆֆագ օլամատըլար։

Գաթիլի մէրգում օն տէֆա գաչմադա վագթ պուլապիլմիշ իտի։ Շու սըրատա պէլճի տէ թէպտիլի գըյաֆէթի իտէրէք, ճիվարտաքի մէվգիֆլէրտէն պիրինտէ թրէնին վիւրուտինէ պէքլէմէքտէ իտի։

Թիւրլիւթօն, մուհարէպէնին խիթամընտան էվվէլ խարթուճլարը թիւքէնմիշ օլան պիր ասքէր կիպի մահզուն վէ մէյուս օլարագ, չաֆագըն աթմագտա օլտըղընը կէօրտիւվէ Լիւսիէնին նէզտինէ ավտէթի իտէճէյի ճիհէթլէ, ազաճըգ քէսպի ճէսարէթի իթմէյէ չալըշտը։

Գօնագ ճիվարընտա ավտէթի իթտիքլէրինտէ, եանդըն ատէթա սէօնմիւշ վէ օ գատար գըյմէթտար էշէտա վէ մէֆրուշաթի իլէ մալամալ օլան խանէտէն անճագ պիր քիւլ եըղընթըտը գալմըշ ըտը։

Լիւսիէն էլան գարուճընըն օտասընտա բէտէրինին ճէնազէսի եանընտա օթուրմըշ օլտըղը հալտէ, քէնտի քէնտինէ տուա իթմէքտէ իտի։ Ճէնազէնին մէվզու օլտըղը եանթազըն տէօրթ թարաֆընտա պիրէր մոմ եանմագտա իտի։

Թիւրլիւթօն՝ Լիւսիէնին խայալաթը մահզունանէսինի իճալ իթմէմէք իւզրէ այագլարընըն ուճընա պատարագ օտայա կիրտի վէ եանթազա եագլաշտը։

Կէօզլէրինտէն սէլ կիպի եաշ ագմագտա վէ էֆէնտիսինին ճանընզ ճէսէտինի կէօրտիւքճէ, ահ ու ֆիղան իթմէքտէն քէնտիսինի ալամամագտա իտի։

Լիւսիէն մէրգումընի իչէրի կիրտիյինի կէօրմիւշ օլտըղընտան, անճագ իշիտիլէպիլէճէք պիր սէտա իլէ.

— Ա՛հ, պիչարէ Թիւրլիւթօն, պէն բէք պէտպախթ ըմընըմ, բէք պէտպախթ . . . – տէտի։

Թիւրլիւթօն. – Սէօզիւմէ տաբըլմայընըզ, մատմուազէլ, լաքին սիզ պէնիմ գատար քէտէր իչինտէ օլմազընըզ... պու հալին հէման տա պէնիմ խաթատտան նէչէթի իթմիշ օլտըղընը վէ գօնագտա պուլունմատըղըմ ճիհէթլէ բէտէրինիզի միւտաֆաայա մէյտան պուլամատըղըմը տիւշիւնտիւքճէ, քէտէրիմտէն էօլէճէյիմ զանն իտիյօրըմ։

Լիւսիէն. – Ա՛ղլամա, Թիւրլիւթօն, աղլամա, քէնտինի թէքտիր իտէճէք պիր շէյին եօգ տըր. պազէն ինսանընը պաշընա էօյլէ ֆէլաքէթլէր կէլիր քի, է՛ն ճէսուր քիմսէլէր պիլէ օ ֆէլաքէթլէրէ գարշը ուղրաշամազլար։ Սէն վէ պէն պու միւտհիշ կէճէտէ կէօրտիւյիմիզ շէյի հիչ ունութմայաճաղըզ... պունտան պէօյլէ եալընըզ պիր մագսատա, պիր վազիֆէյէ խըտմէթի իտէճէյիզ քի, օ մագսատ վէ վազիֆէ տէ բէտէրիմի էօլտիւրէն ալչաղը պուլուպ գաթլկեահա թէսլիմ իթմէքտէն խապարէթի օլաճագ տըր։ Հիւքիւմէթի պիզիմ իչիմիզի թէրք իտէճէք օլուրսա, հէր եէրտէ վէ հէր զէման սանա կիւվենէպիլիր միյիմ։

— Էվվէթի, կիւվենէպիլիրսինիզ, պունը վալիտէյին զիքրի ճէմիլի նամընա սիզէ եէմին իտէրիմ։

— Պանա քէօր քէօրիւնէ իթտաթի իտէճէյինի, արզուլարըմըն հիչ պիրիսինէ մուխալէֆէթի իթմէյէճէյինի, հէր նէրէյէ կիթտէմ պէրապէր կէլէճէյինի վէ սանա հէր նէ թէքլիֆ իթտէմ տէրհալ գապուլ վէ իճրա իտէճէյինի վատ իտէր միսին։

— Էվվէթի, մատմուազէլ։

— Պիլիրսին քի պու կիպի խուսուսաթտա խաֆիֆմէչրէպանէ տավրանմագ օլմազ, սէօզ իլէ ֆիիլ արասընտա պէօյլիւք պիր կիրտապ վար տըր. պէլճի տէ պունտան պէօյլէ

արթըգ նախլի իսթիրահաթ օլամայաճաղըզ, պէլքի տէ պու թէհլիքէլի միւճահաէլէ էնհասընտա մաղլուպ օլուպ մահվ օլաճաղըզ։

— Պիլիրիմ, լաքին պէն հէր թէհլիքէյի կէօզէ ալտըրմըշըմ տըր, հայաթըմը իւսթէ վէրէճէյիմի տէ պիլսէմ, եին նէ սիզէ մուավէնէթ իտէճէյիմ։

— Էկէր պիր իհսանթալըգ վէ եա պիր գազա իլէ մագասատըմըն իհթամընա էրմէզտէն էվվէլ էօլէճէք օլուրսամ, պու թէշէպպիւսիւ սօն նէֆէսինէ գատար տէվամ իտէճէյինէ եէմին իտ՚ըր միսին։

— Էվվէլթ, մատմուազէլ, ձէնհապը Հագգ նամընա եէմին իտէրիմ։

— Օ հալտէ թէշէքքիւր իտէրիմ։

Լիւսիէն՝ քէտէրինին եաթաղը իւզէրինէ էյիլտի վէ անըն սօղուգ աչընընը տինտարանէ պիր սուրէթտէ պուս իթտիքատէն սօնրա, Թիւրլիւթօնա տէօնէրէք.

— Տօսթըմ, վէրտիյին եէմինլէրի թուբաճաղընը իսպաթ իթմէք իչին քէտէրիմին աչընընը սէն տէ պուս էթ. — տէտի։

Թիւրլիւթօն եավաչ եավաչ եաթաղա եագլաշտը վէ էֆէնտիսինին աչընընը պիր սուրէթի սամիմանէտէ պուս իթտի։

Եաթաղըն եանընտան այրըլաճաղը սըրատա, հավլիտէ այագ սէտալարը իչիտիլտի վէ միւթէագըպէն պիր խըտմէթքեար կէլիպ գաբուլը չալտը։

Թիւրլիւթօն գաբուլը աչտըգտա, խըտմէթքեար Լիւսիէնէ խիթապէն.

— Մատմուազէլ, միւտտաիի ումումի էֆէնտի թահգիգաթը էվվէլիյէյի իճրա իթմէք իւզրէ պուրայա կէլմիշ, քէնտի սիւալլէրինէ ճէվապ վէրմէյէ մուգթէտիր օլուպ օլմատըզընըզը սիւալ իտիյօր։

Լիւսիէն. — Միւտտաիի ումումի էֆէնտիյէ սէօյլէյին քի, պէն տէ քէնտիսինէ պէքլէյօրըմ, քէնտիսինի մա էլ մէմնունիյէ գապուլ իթմէյէ հազըր ըմ։

Պու սէօզիւ սէօյլէտիքտէն սօնրա, մատմուազէլ տը Մարսընէ այագա գալգտը վէ ճէսուրանէ պիր սուրէթտէ միւտտաիի ումումիհինին վիւրուտինէ պէքլէտի։

Չ

Խ Ա Թ Ա

Մարքի տը Րօգմօր՝ իրթէսի սապահ Մ. տը Մարսընէհին պաշընա կէլէն ֆէլաքէթի ազիմէյի խապէր այընճա, քէնտիսի տէ ֆէվգ էլ ատէ միւքէտտէր օլարտգ, քիւչիւք եէկէնի Լիւսիէնի արամազա գալգըշմըշ վէ անը իպթիտա քէնտիսի տէրաղուշ իտերէք, լազըմ կէլէն թէսէլլիյի վէրմէք արզուսընա տիւշմիւշ իտի։ Վագըա պու թէսէլլիչէր կէնճ գըզընկէօզ եաշլարընը գուրութտըրտճագ պիր իգթիտարը հասիլ օլմատըզընը պիլիր իտի իսէ տէ, հիչ օլմազսա եիւրէյինտէքի եարայա պիր մէլհէմ օլաճաղընը վէ քէտէրի տէրունի մուվագգաթէն քէսպի սիւքիւնէթ իտէճէյինի հիսապ իթմէք տէ իտի։

Քէնտիսի իհթիյարլըզը իլէ պէրապէր, վուգուր հալինէն ճիւզի թէֆէրրուաթընը անլայարագ, եէկէնինին ճէնտէսինի պուլվար Մոնմորանսիտէքի քէնտի գօնաղընա նագլ իթտիրմիշ վէ օրատաքի սալօնլարտան պիրի իսպատէթխանէ սուրէթինէ գօնուլմըշ օլտըզընտան, ճէնտէյի մէզքիւր իսպատէթխանէյէ վագ իթտիրմիշ վէ քէնտիսի տէ պիւթիւն պու այինլէրտէ հազըր պուլունմըշ ըտը։

Ճինայէթի մէզքիւրէ վուգուա կէլէլի իւչ կիւն օլմուշ ըտը։

Պու իւչ կիւնտէն պէրի բանայըր թաճիրլէրի իսթիճվապ իտիլմէքտէ, շիւպհէլի խանէլէր վէ գուլիպէլէր, իտի պօզուգ

մէյհանէլէր վէ գօլթուգլար արաշտըրըլմագտա վէ ֆագաթ հիչ պիր եէրտէ գաթիլին իպի պուլունամամագտա իտի։ Բօլիս իտարէսի իսէ էն մահիր մէմուրլարընը էթրաֆտա սալտըրմըշ վէ մարքի տը Րօգմօր՝ գաթիլի մէրգումը պուլուպ թէվֆիֆ իտէնէ օն պին ֆրանգ վէրմէյի թէահհիւտա իմմիչ օլտըղընատն, բօլիս իտարէսի տախի պու միւքեաֆաթա իտիւնատէն մէմուրլարընը թէշվիգ վէ թահրիք իմմէյէ պաշլամըշ ըտը։ լաքին շիմտիյէ գատար պունըն տա պիր սէմէրէսի կէօրիւլէմմիչ իտի։

Մատմուազէլ տը Մարսընէ խայլը միւտաֆէթ աղլատըգտան վէ քէնտիսինի թէսէլլի իմմէք իտիէյէնլէրի սուրէթի շէտիտէտ րէտտ իմտիքտէն սօնրա, նիհայէթ քէսպի սիւքիւնէթ իմմիչ իտի։ լաքին պու սիւքիւնէթ հագիգի օլմայտըպ, զահիրի իտի։ հաթթա մարքի տը Րօգմօր Բարիստէն ուղագ պիր մահալէ կիմմէյի քէնտիսինէ թէքլիֆ իմտիյի պէտան, Լիւսիէն իտֆիֆ պիր թէպէսիւմ իլէ։

— Թէշէքքիւր իտէրիմ, տայրճըղըմ, շիմտիյիք տահա Բարիստէ գալմագ իտիէրիմ։ – ճէվապընը վէրիր իտի։

Քէնտիսինին մագասատը պաշգա իտի։ Ն.քսէրիյա վուգու պուլտըղը իւզրէ, հիւքիւմէթի մէմուրլարը ճանիյի պուլմագտա իմտիրաֆը աճգ իտէճէք վէ թէհարրիյաթը վագըտյա իտիթամ վէրէճէք օլուրլատսա, օ հալտէ բէտէրինին էօլիւմ եաթաղը եանընտա Թիւրլիւթօն իլէ պէրապէր եէմին իմմիչ օլտըղը վէճՀ իլէ, քէնտիսի պիւթիւն էօմրիւնիւ ճանիյի պուլուպ գաթիլկեահա թէալիմ իմմէք մագասատընա հասը իտէճէք իտի։

Օ ասպահքի հարարէթ հագըգաթէն ինսանը պօղաճագ բատտէտ իտի։

Լիւսիէն եաթագ օտասընտան չըգտըգտան սօնրա, պաղչէնին նիհայէթինտէ վագը կիւրկէն աղաճլարը օրմանճըղընա կիմմիչ վէ օրատա օթուրուպ տէրեան խայալաթա տալմըշ ըտը։ քէնտիսի էքսէրիյա օրատա վագթ կէչիրիր վէ օրատատ քի սիւքիւնէթի ֆէվգ էլ ատէտէն բէք զիյատէ մանհգուգ վէ միւթէէզզիգ օլուր ըտը։

Մէրգումէ՝ օ ասպահ կիյինմիչ օլտըղը սիյահ գրէք ֆիթանը իչինտէ պիր գաթ տահա կիւզէլլիք քէսպ իմմիչ իտի։ անճագ կէօզէրի էթրաֆընտա գըրմըղըմը պիր տաիրէ պուլլընտըղընատն, իւչ կիւնտէն պէրու նէ գատար ըզտըրապլար չէքմիչ օլտըղը մէպսութէն անլաչըլմագտա իտի։

Նակէհան ճիվարտաքի ադաճլը պիր եօլուն գումլարը խաֆիֆճէ չաթըրտատը վէ կիւրկէն ադաճլարընըն մէտէնէվիյէյէ մալիք օլտըղընատն, ադրապասը վէ գիւպ արտատաշլարը կիպի տէպտէպէլի պիր էօմր կէչիրէմէզ իտի։ պիր նատէն ալէյհ պիւթիւն վագթընը իլմ ու ֆէննին հագաիգինէ վագըֆ օլմագ խուսուսընա հասը իմմիչ օլմադըգ։ քիւթիւպխանէլէրտէն տըշարը չըգմագ վէ պիր կիւն ուլում ու ֆիւնուն ագատէմիսինէ ադա օլմագ մագասատը չէօհրէթ։ բէրվէրանէսիյլէ իլմի թաբիսինն է՛ն չէթին մէսաիլիյլէ մէշղուլ օլուր ըտը։

Մարքի տը Րօգմօր պու քիւչիւք ադրապասընա բէք ազ մուհատապէթ կէօսթէրմէքլէ պէրապէր, քէնտի գօնագը իմթիսալինատէքի քէօչկիւ անընը իգամէթինէ թահսիս իմմիչ վէ

Իտուարտ ա՛Օպթէր տախի պու իգամէթկեահը մա էլ մէմ նունիյէ գապուլ իլէմիշ իտի ։

Քէնտիսի վարիտաթը սէնէվիյէսինին հարըսընը պիլէ սարֆ իթմէտիյինտէն վէ տահմա պու ֆագըրըգտան գուրթուլմադա պիր չարե կէօզէթտիյինտէն, հուզուզաթը տիւնեէվիյէյի վէ արգատաչլարընըն կէչիրտիյի սէֆիհանէ էօմրիւ տահմա մուահազայա գալգըշըր ըտը ։

Քէնտիսի օ կիպի հուզուզաթա ասլա կիրիշմէդ վէ չէնլիք վէ էյլէնճէ կիպի չէյլէրե հիչ իլթիրաք իթմէդ իտի. իլթէ պու գապկըտէն օլարագ մարքի տը Րօգմօրըն Լիւսիէնին չէրէֆինէ օլարագ վէրմիշ օլտըղը պադչէ էյլէնճէսինէ տէ իլթիրաք իթմէմիշ իտի ։

Մա մաֆիհ պու էյլէնճէյէ իլթիրաք իթմէմէսինին տիկէր պիր սէպէպտէ վար ըտը ։

Քէնտիսի խայլը միւտաէթտէն պէրի Լիւսիէնին հիւանիւճէմալ վէ լէթաֆէթինէ մէֆթուն օլմուշ վէ հըսսիյաթը գալպինէ կիւյա մաղլուպ օլարագ, նիհայէթ պու աշգ ու մուհապպէթինի Լիւսիէնէ իթիրաֆ իթմիշ իտի. լաքին Լիւսիէն՝ գաոըներտա մախսուս օլան պիր վահիլիքլէ եիւրէյինի պագգասընա հասր իթմիշ օլտըղընը վէ պինաէն ալէյհ պու թէքլիֆինի րէտտ մէճպուր պուլունտուղընը անլաթմըշ ըտը ։ Իշթէ Իտուարտ պու խուսուստան տոլայը Լիւսիէնէ գարշը ֆէվգէլ ատէ քին ու ատավէթ սագլամըշ ըտը ։

Իտուարտ ա՛Օպթէրին պու աշգ ու մուհապպէթի հագիգի՛ մի իտի ։

Ճիլ հագըգա Լիւսիէն իննանը աշգա տիւշիւրէճէք տէրէէտէ կէնճ վէ կիւզել իտի. լաքին Իտուարտ տոզրույը սէօյլէյէճէք օլուրսա, մուհապպէթտէն զիյատե մէնֆաաթ սաիգտսըլա պու իզտիվաճա թաւիպ օլտըղընը ինքեար իտէմէյէճէք իտի ։

Քէնտիսի Մ. տը Մարընէնին գաթլ իտիլմէսինտէն տոլայը զահիրէն բէք զիյատե ըզհարը եէս ու քէտեր իթմիշ իտի. լաքին պաթընէն Լիւսիէնին տիւշար օլտըղը ֆէլաքէթի ազիմէտէն տոլայը ատէթա մէսրուր վէ մէճպուն օլմուշ ըտը ։

Լիւսիէնին նիշանլըսը գոնթ տը Ֆլէօրանժ տախի Իտուարտըն քին ու ատավէթինտէն իալն տէյիլ իտի. զիրա Լիւսիէն գալպինի քէնտիսինէ հասր իտէճէք եէրտե, միւտաֆէյհ գալմէյէ քէնտիսինի թահգիր իթմիշ իտի ։ Լէյհ տէլըգանլըյա հասր իլէ քէնտիսինի թահգիր իթմիշ իտի ։

Իտուարտ՝ Լիւսիէնին եանընա կիթմէզտէն էվվէլ, թէաթրօ սահնէսինէ չըգմադա հազըրլանան պիր ադթէօր կիպի եիւֆիւնիւ վէ էնտամընը տիւզէլթմէյէ մէճպուր օլմուշ ըտը ։

Մէրգումէյէ գարշը պալէատէքի սէօզլէրի սէօյլէտիքտէն սօնրա, անընն սիւքիւթ իթմէքտէ օլտըղընը կէօրիւնճէ, տօզրուտան տօզրույա էտասը մէսէլէյէ կիրիշմէյի էվվա կէօրէրէք տէտի քի ։

— Մատմուազէլ, սիզէ չուրասընը պուզ իթմէք իսթէրիմ քի, պիր զէմանտան պէրի սիզին նազարը հագարէթինիզէ հէտֆ օլմագա պէրտապեր, հագգընըզտա տէրքեար օլան աշգ ու մուհապպէթիմ զէրրէ գատար տէյիշմէմիշ տիր. սիզի եինէ այնը մուհապպէթլէ սէվէրիմ, տիւշար օլտըղընըզ ֆէլաքէթի ազիմէյի խատեր ալտըղըմտա բէք զիյատե միւքէտտեր օլտում, լաքին եանընըզտա պիր տօսթը տատըգընըզ պուլունտուղընը ունութմամանըզը արզու իտէրիմ։

Լիւսիէն. — Եանըլըյօրսընըզ, Իտուարտ, պէնի սէվմէքտէ օլտըղընըզը սէօյլէյօրսընըզ, հալ պու քի պէնիմ եիւրէյիմ պիր պագգասընա այիտ օլտըղընը պիլիրսինիզ։ Զանա թագտիմ իթմէտիյինիզ տօսթլուզա կէլինճէ, պունտան տոլայը թէշէէքքիւր իտէրիմ։

Իտուարտ. — Տէմէք քի սիզ իսթիդպալտէն էմին պուլունըյօրսընըզ, էօյլէ՞ մի . . . լաքին չուրասընը պիլմէլիսինիզ քի ֆէլաքէթի պիր քերէ պիր էվէ կիրէճէք օլուրսա, պիր տահա բէք միւշքիլ տուշարը չըգար։ Ֆիմ պիլիր, իհթիմալ քի սիզ պիր կիւն եալընըզ գալաճագսընըզ, օ հալտե պէնի տաիմա եանընըզտա պուլաճաղընըզը վէ հէր նէ օլուրսա օլսուն, պէնիմ սատագաթի վէ մուհապպէթիմէ իթիմատ իտէպիլէճէյինիզի ունութմայընըզ։

Պու սէօզլէր՝ կէնճ գըզըն գուլաղընա կէճէնին սիւքիւ-

նէթինի իվլալ իտէն պիր քէտինին պաղըրմասը սէտասը կի-
պի աքս իթմէքտէ իտի ։

Էտուարտ եագընտա պուլունան իսկէմփիլէրտէն պիրինի
ալմըշ օթուրմըշ ըտը ։ Լիւսիէնէ տահա բէք չօգ սէօվլէը սէօյ-
լէյէճէք կիպի կէօրիւնիւյօր ըտը ։

Նակէհան Թիւրլիւթօնըն սէրթ վէ գապա սէտասը իշի-
տիլտի ։ Մէրգում՝ Լիւսիէն իլէ Էտուարտըն պուլունմըգլարը
օրմանճըգտան պիր ազ էօթէտէ տուրմըշ օլտըղը հալտէ ,
քէօբէյէ խփթապէն .

— Ելուրի՛ւ , ելուրի՛ւ , սէվկիլի քէօբէյիմ , արթըգ իքի-
միզին տէ տավասը պիթմիշ տիր , պունտան սօնրա իքիմիզ տէ
հիչ պիր չէյէ եարայամայըղ . – տէմէքտէ իտի ։

Մէրգում Լիւսիէն իլէ Էտուարտը աղաճլարըն ալթընա
տա կէօրիւնճէ , պիրտէն պիրէ սիւքիւթ իթտի վէ անլէրէ
տօղրու իլէրլէտի ։ Պրիւգօ իսէ Մ. տ'Օպթէրի կէօրիւր կէօր-
մէզ , պուրնընըն ալթընտան խըրլամաղա պաշլատը ։

Թիւրլիւթօն մէրգումը սուրէթի նազիքեանէտէ սէլամլա-
մադլա պէրապէր , եան եան եիւզիւնէ պագտը ։

Էտուարտ պու պագըշըն ֆարգընա վարմըշ օլտըղընա-
ան , հէման այադա գալգտը վէ Լիւսիէնէ թէվէճճիւհէ .

— Կէօրիւյօրըմ քի պու ուշագ իլէ պէրապէր կէօրիւշէ-
ճէքսինիզ . սիզի եալընըզ պըրագըրըմ , լաքին պիր ազ էվվէլ
սէօյլէտիյիմ սէօզլէրի ունութմայընըզ , օ սէօզլէրի գուվվէի
հաֆըզանըզըն պիր քէօշէսինէ հէբք իտիպ , ինսանըն պաղը
քէրթէ քէնտիսինտէն քիւչիւքլէրէ տէ իհթիյաճը օլաճաղընը
տահմա խաթըրընըզդա կէթիրինիզ . – տէտի ։

Պատէհու Լիւսիէնի սուրէթի իհթիրամքեարանէտէ սէ-
լամլայըպ օրատան չէքիլտի կիթտի ։

Թիւրլիւթօն՝ պու « ուշագ » քէլիմէսինին հավի օլտըղը
հագարէթտէն տէյիլ , Էտուարտըն պու քէլիմէյի սուրէթի
թէլաֆֆուզընտան բէք զիյատէ միւնֆաիլ օլարագ .

— Ուշա՛գ մը ... ուշա՛գ մը ... էվվէթ , պէն սիզին ու-
շաղընըզ վէ եա տահա տօղրուսը խըտմէթքեարընըզ ըմ՛ , պի-
րա պէն սիզէ հիւնիւ ըհզամլա խըտմէթ իտիյօրըմ . հաթթա

պանա մատաշ վէրմէյէ գուտրէթինիզ օլմադըտա պիլէ , եինէ
սիզին եանընըզտան այրըլմայաճաղըմ ... անճագ սիզ պանա
եօլ վէրիր վէ եա գօվարտանըզ , օնա տէյէճէյիմ եօգ , լաքին
օ հալտէ պիլէ սիզէ պիր տէրէճէյէ գատար իթտիաթըզըգ
իտէպիլիրիմ ։

Լիւսիէն . – Օ քէօթիւ պիր ատէմ տիր , աէն օնուն սէօ-
դիւնէ էհէմմիյէթի վէրմէ , ազիզիմ ժօզէֆ ։ Սէն պիր ուշագ
տէյիլսին , հագդըն վար , սէն պիր խըտմէթքեար սըն , պիր
տօսթ սըն ... սէն պէնտէն այրըլմաճագ օլուրսան , բէք զիյա-
տէ մէյուս վէ միւքէտտէր օլուրսըմ ։

Պու սէօզիւ սէօյլէյէրէք , կէնճ գըզ էլինի Թիւրլիւթօնա
ուզաթտը վէ Թիւրլիւթօն տահի պու էլի թուֆթուպ տու-
տագլարընա կէօթիւրտիւ , Լիւսիէն մուհավէրէնին սուրէթինի
թէպտիլ իտէրէք .

— Սէօյլէ պագալըմ , պիզիմ իշ նա՞սըլ օլտու , գաթիլ
ալէյհինտէ իճրա օլունան թէհարրիյաթի պիր նէթիճէ հասըլ
իթտի՞մի ։

Թիւրլիւթօն . – Խա՛յր , մատմուազէլ , հէնուզ հիչ պիր
նէթիճէ հասըլ իթմէտի . պիւթիւն օ խաֆիյէ մէմուրլարը
պէճէրիքսիզ ատամլար ըմըշլար ։ Պիզիմ շիւպհէլէրիմիզ նէ-
տէն իպարէթի օլտըղընը պիլիրսինիզ ... պիզ գաթիլին պիր
բանայըրճը , պիր հօդգապաղ վէ եա հայվանաթը գարիպէ
դաֆֆալէրինի թէմիզլէյէն պիր ուշագ օլաճաղընը թախմին ի-
տիյօրըզ ... Նէօյլի բանայըրընտա պէշ հայվան թէմիզլաճա-
նէսի վար ըտը . Բըզօն վէ Պիտէլ թէմիզլիանէլէրի միւա-
թէանա օլարագ , օ պիրլէրի նէ՞րէտէ տիր , պու թէմիզլիանա-
նէլէրտէ չալըշան ատէմլէր նէ՞րէյէ կիթմիյէր , պու մէսէլէ-
յի հալ իթմէյէ չալըշմագ՝ պիր արապա սաման խյինտէն պիր
իյնէ արամադա պէնզէր ։

— Էվվէթ , բէք տօղրու , լաքին գաթիլի հէր հալտէ
պուլմագ լազըմ տըր , Թիւրլիւթօն ։

— Եէրին վէ կէօյուն հէր թարաֆընը արաշտըրաճագ օ-
լուրսագ , էլպէթթէ պուլաճաղըզ , մատմուազէլ , լաքին գան-
նըմա գալըրսա պիզ բօյնունէն թէհարրիյաթընա կիւվէնմէմէլի-

յիզ, զիրա բօլիս պու գաթիլի պուլամայաճագ տըր։

— Լաբին նիհայէթ տուն նէ՞ եաբտըլար։

— Նէ՞ եաբաճագլար, պէնի հիւքիւմէթի գօնաղընա կէօ-թիւրտիւլէր վէ եանըն կէճէնի զապթիյէ նէֆէրլէրինտէն պիրինի իթիպ էօթէյէ ֆըրլաթմըշ օլըղըմը օրթայա գօյա-րագ, պէնի իսթինթագա պաշլատըլար։ Կէօրիւնիւր քի պէօյ-լէ պիհուտէ չէյլէրլէ օղրաշմագտան խօշլանը յօրլար... պէն պիր գաշ տէֆալար հալլ իտիլէճէք մէսէլէնին պիւս պիւթիւն պաշգա օլըղընը սէօյլէտիմ, լաքին պօշ եէրինէ չէնէմի եօր-մագտա օլըղըմը անլատըմ. ազ տահա պէնի հապսա աթաճագլար ըտը, պունըն իչիւն սըրթլարընը օխշամաղա վէ թաթլը սէօղլէր սէօյլէմէյէ մէճպուր օլտում։ Պու կիւն նի-նէ հիւքիւմէթի գօնաղընա կիտէճէյիմ, լաքին էմին իմ քի եինէ տուն-քի կիպի պօշ պօչունա չէնէ եօրութթուրրաճաղըզ։

— Մ՛Ո, թէրէտտիւտտէ գալմագ վէ հիչ պիր շէյ եա-բամամագ նէ ֆէնա շէյ իմիշ, Թիւրլիւթօն։

— Մէյուս օլմայընըզ, մատմուազէլ, պագընըզ պէն նա՛սըլ ճէսուր տուրըյօրում, ճէսապէթի էլտէն պըրագմայը-նըզ. էկէր բօլիս մէմուրլարը պու իչտէ ըզհարը աճզ իտէ-ճէք օլուրլարսա, սիզի թէէմին իտէրիմ քի իքիմիզ պիրլիքտէ բէտէրինիզին գաթիլինի պուլմագա մուվաֆֆագ օլաճաղըզ. սապր իտինիզ, Թիւրլիւթօն էօմրիւ օլտըգճա պու էսրարը հալլ իթմէյէ չալըշաճագ տըր։ Շիմտի եէնիտէն հիւքիւմէթի գօնա-ղընա կիտէճէյիմ, պէնի եէնիտէն իսթիճվապ իտէճէք-լէր։

— Զաթուգ ավտէթի իտէճէ՞ք միսին։

— Պագ պալըմ, պէլի տէյիլ, լաքին չաթուգ ավտէթի իթ-մէյէ գայրէթի իտէրիմ։ Պիր շէ՞յ մի սէօյլէյէճէքսինիզ։

— Ի՛վէթէ, սէնինլէ ազաճըգ գօնուշմագ իսթէրիմ, պէն բլանըմը գուրմուշըմ, անը մէվզըի իճրայա գօյմագ իչիւն մահզա սէնին մուավէնէթինէ միւհթաճ ըմ։

— Բէտէրինիզին եաթագը եանըննա վատ իթմիշ օլըղ-ըմ վէճհլէ, հէր եէրտէ վէ հէր զէման պէնիմ սատագա-թըմա իթիմատ իտէպիլիրսինիզ։

Պու սըրատա պիր այագ սէտասը իչիտիլտի վէ պիր ազ սօնրա գօնագ ուշագլարընտան պիրի գօչա գօչա Լիւսիէնին եանընա կէլէրէք, մարքի տը Րօգմօրըն քէնտիսիյլէ գօնուշ-մագ արզուսընտա պուլունտըղընը պէյան իյլէտի։

Լիւսիէն հէման այաղա գալգտը վէ Թիւրլիւթօն վէ Զը-րիւգօ իլէ պէրապէր գօնաղա տօղրու իլէրլէմէյէ պաչլատը։

Ֆինօ քէօրէյի արա սըրա կէօղլէրինի Լիւսիէնէ ախթ իտէրէք, մահզուն մահզուն եիւգիւնէ պագըյօր ըտը։ Զէքի հայվան արթըգ էվվէլքի կիպի չէվգ ու մէսէրրէթի ըզհար իթմէյօր ըտը. զանն իտէրսին քի Լիւսիէնին հիւզն ու քէ-տէրինի անլամըշ տա պու հիւզն ու քէտէրէ քէնտիսի տէ իշ-թիրաք իթմէք իսթէյօր ըտը։

Մարքի տը Րօգմօր՝ գաբու էօնիւնտէքի սահանլըգ իւ-զերինտէ էնտիշէլի պիր թավը իլէ պէքլէյօր ըտը։ Պիչարէ ատէմ՝ Մ. տը Մարսընէնին գաթլ իտիլմէսինտէն պէրու պիւս պիւթիւն տէյիշմիշ իտի։ Լիւսիէնին ուզագտան կէլմէքտէ օլըղընը կէօրիւնճէ, հէման իսթիգպալինէ գօչտու վէ հէ-յէճանը պիր սէտա իլէ։

— Սէվկիլի գըզըմ, պու սապահ բօսթաստան պիր մէք-թուպ ալըճ՞ն մը. — տէյի սօրտու։

Լիւսիէն պաշըյլա խայր իշարէթինի վէրտի։

Մարքի. — Ըսբար իթթիյիմտէն տօլայը աֆվընը տիւէրիմ, գըզըմ, բէտէրինին սարրաֆը Մ. Բրէվալտան պիր մէքթուպ վէ եա պիր բուսուլա ա՛լմատըն մը։

Լիւսիէն. — Խայր, ալմատըմ, Մ. Բրէվալ պանա նէ՞ մէք-թուպ կէօնտէրէպիլիր... չիմտիքի հալտէ ագճէ իշլէրիյլէ մէշղուլ օլմագա գուվվէթիմ պուլունմատըղընը պիլիր։

Մարքի. — Օ՛հ, մէմնուն օլտում, օ պուտալա Գրէթէյլ պէսալէլի պիր կէվէզէնին սէօղիւնիւ կէլիպ պանա սէօյլէմի. տօղրուսը պու սօն տարպէ պէնի պիւս պիւթիւն մահվ իտէ-ճէք իտի։

Լիւսիէն պիր իչի մէքթուպ եազմագ վէ մարքի տը Րօգմօր տախի ազաճըգ իսթիրահաթ իթմէք իւզրէ, օտալա-րընա չըգտըլար։

Լիւսիէն տայըսընտան հէնուզ այրըլմըշ իբէն , ուշագ-
լարտան պիրի մարքիյէ պիր գարթի կէթիրտի : Մարքի պու
գարթըն իւզէրինտէքի իտմի օգուլընճա , սաբ սարը քէսիլտի ,
վէ ֆագաթ եվինէ քէնտիսինի թօքլայարագ , գարթը կէթի-
րէն ուշադա խիթապէն .

— Իչէրի պուլուրմասընը թարաֆըմտան ըէճա իտին . —
տէտի :

Ուշագ տրշարը չըգտը վէ պիր ազ սօնրա օրթա պօյլու
պիր ատմ իչէրի կիրտի . մարքի էլինի մէրգուտա ուզաթա-
րագ .

— Ազիզիմ Բրէվալ , ֆէնա պիր խապէր կէթիրմէքտէ
օլաըղընըզը եիւպինիւզ աչիքեարէ կէօսթէրիյօր . — տէտի :

Բրէվալ . — Թէէասիւֆ իտէրիմ քի զաննընըզ տօղրու
տըր , մարքի ճէնապէլէրի , տիւչար օլտըղընըզ քէտէր ու է-
լէմի արթըրմադա մէճպուրիյէթի գաթիյէ ալթընտա պուլու-
նըյօրըմ . լաքին պունտան տօլայը ճիտաէն մէյուս վէ միւ-
քէտտէր իմ ,

— Պրէթէյլ պանա հապըգաթը հալի սէօյլէտի . պա-
գալըմ սիզին սէօզլէրինիզտէ օնունքինէ թէվաֆուգ իտէր միւ

— Մարքի ճէնապէլէրի , Մ . տը Մարսընէնին պու սօն
կիւնլէրտէ եիւքսէք ֆիյաթլարլա օյնամըշ օլտըղընը պիլմէզ-
սինիզ , էլիմիզտէ քէնտիսի թարաֆընտան իմզալանմըշ պիր
էմրնամէ վար տըր , պու էմրնամէ մա էթթէէասիւֆ իճրա կո-
միսյընտէն , ճէհիմ պիր մէպլաղ աչըղըմըզ վար տըր ,

— Լուքֆէն մըղտարընը թային իտէր միսինիզ , ազի-
զիմ Բրէվալ , պէնիմ եէկէնիմ էօլմիւշ տիւր , ֆագաթ պու
խուսուստա հէնուզ պէրհայաթ ըմըշ կիպի հարէքէթի իտի-
լէճէք տիր . վէրտիյի իմզա պէնիմ ինանմտէ մուգատտէս
տիր : Պու պապտէ ասլա չիպհէ իթմէտինիզ , տէյիլ մի ,

— Թայր , մարքի ճէնապէլէրի , լաքին ազաճըգ էնտիչէ
իչինտէ իտիմ . . . զիրա պէօյլէ պիր ֆէլաքէթի արատընտա
սէքիզ եիւզ պին ֆրանգ ղայպ իթմէք քիւչիւք պիր շէյ տէ-
յիլ տիր զաննի իտէրիմ ,

— Մէրագ իթմէյինիզ , պու մէպլաղ թէմամըյլա էօ-

տէնէճէք տիր , պունը թէբրարա հաճէթ կէօրմէմ . Լիւսիէ-
նին նէ գատար սերվէթի գալմըշ օլտըղընը հէնուզ պիլմէմ .
Պիչարէ եէկէնիմ Պօրատտա օյնամագ ճինէէթինտէն պաշգա ,
սերվէթինին գըսմը ազամընը նագտէն ևանընտա պուլունտը-
մայը ատէթ իտինմիշ իտի . . . գաթլ օլունտըղը զէման , պէս
պէլլի հիսապլարըյլա մէշղուլ օլույօր ըտը , դիրա տէմիր
գատանընն գաբուտը աչըգ պուլունտը :

« Գաթիլ՝ չիւպհէ եօգ քի պանգա գահմէլէրինի վէ ալ-
թունլարը աչըրմըշ տըր , չունքի պունլարընն իզի պուլունա-
մատը , սէնէտլէրէ վէ սաիր էվրագը նագտիյէ կէլինճէ ,
օնլար տա հարիգ էնսանընտա ևանընպ գիւլ օլտուլար . չու
հալտէ Լիւսիէն զայէթ ֆէնա պիր վազիյէթտէ պուլունըյօր
տէմէք օլուր : Պէրէքէթի վէրսին քի պէն հէնուզ հայաթտա
յըմ . եէկէնիմին սօն իսթիդրաղընը թէէտիյէ իթմէքլէ պէրա-
պէր , Լիւսիէնին պու իչի տույմամասը իչիւն թէտտապիրի լա-
զըմէյի իթթիխազ իտէճէյիմ :

— Տօղրուսը բէք պէօյիւք թէչէքքիւրլէրէ լայըգ սընըզ ,
մարքի ճէնապէլէրի :

Մ . տը Բօգմօր մուհավէրէնին խիթամ պուլմըշ օլտըղը-
նը անլաթմագ իւզրէ այադա գալգտը վէ վագարը պիր չէհ-
րէ իլէ .

— Միւֆրէտտաթ բուտուլասընը պանա կէօնտէրինիզ , լա-
զըմ կէլէն մագպուզ իլմուհաբէրինի իմզա իտէճէյիմ : Եա-
լընըզ սիզտէն պիր շէյ թալէպ իտէրիմ . . . պու իչի գաթի-
յէն կիպի սագլամալըսընըզ . . . Լիւսիէնին եէնի պիր քէտէրէ
տիւչար օլմասընը իսթէմէմ . պիչարէ գըզըն տիւչար օլտըղը
իչքէնճէլէր արթըգ քեաֆի տիր . . . ֆիքրիմի անլատընըզ ,
տէյիլ մի , ազիզիմ Բրէվալ , Ալլահա ըսմարլատըգ :

Մ . Բրէվալ , մարքիյի սուրէթի իհթիրամքեարանէտէ սէ-
լամլատըգտան սօնրա , չըգըպ կիթտի :

Մարքի տը Բօգմօր քէնտիսինի պուլմագ վէ չէհրէսինտէն
հէր տիւրլիւ հէյէճան ալահմինի մահվ իթմէք իւզրէ պիր
միւտտէթճիք եալընըզ գալտը վէ Լիւսիէնին օտասընա
չըգաճաղը սըրատա , ուշագլարտան պիրի սապահ թաամընըն

հազըր օլտըղընը խապէր վէրտի ։ Մարքի եամաչ եամաչ թա-
մամ սալասընա էնտի , վէ պիր աղ սօնրա Լիւսիէն իլէ էտ-
ուարտ տախի կէլտիլէր ։

Սապահ թամամը հիւղնէնկիզ պիր սիւքիւթ իչինտէ վու-
գու պուլտու ։ Մ. տ'Օպլթէր՝ պիր մէսէլէի թարիխիչէ հագ-
գընտա Ֆըրանսա էնճիւմէնի տանըշընա կէօնտէրմիշ օլտըղը
լայիհատան վէ սահր թահգիգաթը ֆէննիչէսինտէն պահա
իյի տի խէ տէ, Լիւսիէն պունլարընն հիչ պիրիսինի տինլէմէտի։

Ա՛յնը ֆիքրի սապիթ պիչարէ գըղընն զինհինի իշղալ ի-
տիյօր ըտը . բէտէրինի գաթլ իյիմիշ օլան շախսընն սէրպէսթ
սէրպէսթ եաշամագտա օլտըղընը վէ սատալէթի պէչէրիյէ
անը պուլմադա մուգթէտիր օլամատըղընը տիւշիւնտիւքճէ ,
հիտտէթինտէն քէնտիսինի թուրթամայօր ըտը ։

Թամամ խոխամ պուլտըգտան սօնրա , մարքի տը Րօգ-
մոր Լիւսիէնէ տէօնէրէք .

— Մէվկիլի գըղըմ , սանա պիր չէյ թէքլիֆ իտէճէյիմ ...
պուլունտըղընն հալը մէյուսիյէթ պէնի ըէք զիյատէ քէտէր-
լէնտիրիյօր , Բուաֆուտաքի քէօշկիւմէ կիտէլիմ մի , իսթէ՞ր-
միսին , Ֆլէօրանժ տախի պիզէ ըէֆագաթ իտէճէք տիր ։

Լիւսիէն . — Խա՛յր , տայըճըղըմ , Բարիստէն այրըլմագ
չիմտիկնէ պէնճէ գապըլ տէյիլ տիր , տահա պիր միւտտէթ
Բարիստէ գալմագ իսթէրիմ . լաքին պէնիմ իչիւն պէօյլէ պիր
ֆէտաքեարլըղա գաթլանմագ իսթէտիյինիզտէն տօլայը պիզէ
խալիսանէ արզը թէչէքքիւր իտէրիմ ։

Մէրգուման պու սէօզլէրի էօյլէ գաթի պիր թաւր իլէ
սէօյլէմիշ իտի քի , մարքի տը Րօգմոր զիյատէ պիր սէօզ սէօյ-
լէյէմէտի . անճագ քէնտիսինին գարարը նէ՛ մէրքէզտէ պու-
լունտըղընը սօրտաճաղը սըրատա , թամամ սալասընըն գաբուսը
պիրտէն պիրէ աչըլտը վէ Թիւրլիւթօն գըզ գըրմըզը քէսիլ-
միշ վէ գան թէր իչինտէ գալմըշ օլտըղը հալտէ , սօլույա
սօլույա իշէրի կիրտի ։

Մէրգում՝ բուխամաթ իսթիհսալի իչիւն գաբույը վուր-
մագ ատէթինի իճրա իյիմէմիշ օլտըղընտան , էտուարտ ա-
տէթա հիտտէթլէնէրէք ։

— Պու՞նէ՞ տէմէք , պիր խըտմէթքեար բուխամաթ ալմագ-
սըզըն իշէրի կիրմէյէ նա՞սըլ ճէսարէթի իտէպիլիր . — տէյու
հայգըրտը ։

Մարքի . — Օրասը պանա այնտ տիր , էտուարտ , պու
ճէսուր տէլիգանլը պու սուրէթլէ իշէրի կիրիյօրսա , էլպէթ-
թէ պիր սէպէպի վար տըր ։ Նէ՞ վար , ժօզէֆ , նէ՞ օլտու ։

Թիւրլիւթօն . — Ա՜հ , թէչէքքիւր իտէրիմ , մարքի ճէ-
նապէլէրի , սիզ տահմա պէնի հիմայէ վէ վիգայէ իտէրսինիզ ։

Մարքի . — Լաքին վուգուր հալի սէօյլէ , նէ՞ օլտու ։

Թիւրլիւթօն . — Նէ՞ օլաճագ ... հիւքիւմէթի գօնաղընտան
պէնի թէվգիֆ իյիմէք իսթէյօրլար ըտը ։

Լիւսիէն . — Նիչի՞ն ։

Թիւրլիւթօն . — Միւսթէնթիգ էֆէնտի վուգու պուլան
ճինայէթէ պէնիմ տէ իշթիրաք իյիմիշ օլապիլէճէյիմի սէօյ-
լէտի ... պունըն իւզէրինէ պէն տէ քէնտիսինի իսթիհզա
եօլու կիւլմէյէ պաշլատըմ . օ հալտէ պիր զաթթիյէ նէֆէրի
չաղըրտը վէ պէնի օնա թէսլիմ իյիտի ։ Պէն պու նէֆէրի թա-
նըը ըտըմ , քէնտիսի վազիթլայա իբինճի զուալ ալայընտա
օն պաշը իտի ։

« Միւսթէնթիգին օտասընտան տըշարը չըգտըղըմըզտա ,
տէտիմ քի .

« — Պէնի թանըտըն մը , արգատաշ , պիր տէֆա սէնին
հայաթընը գուրթարմըշ օլտըղըմը խաթըրլայօրմըսըն , սէն
տէ շիմտի պէնի սալիվէրմէլիսին , պօրճ պէօյլէ էօտէնիր ։ Եէ-
մին իտէրիմ քի տօս տօղրու Մ. մարքի տը Րօգմորըն գօնա-
ղընա կիտէճէյիմ . պէնի ճէնիտէն թէվգիֆ իյիմէք իսթէյէ-
ճէք օլուրլարսա , հիւքիւմէթին էմրինէ իյթաաթ իյիմէյէ հա-
զըր ըմ , անլատը՞ն մը , արգատաշ ։

« Պու սէօզիւ միւթէագիպ , զաթթիյէ նէֆէրինի իյիմիզ
պիր եանա աթտըմ վէ գօչա գօչա պուրայա կէլտիմ . շիմտի
սիզին պէնի հիմայէ իյիմէնիզի արզու իտէրիմ , մարքի ճէ-
նապէլէրի . զիրա պու պէլատան պէնի մահզա սիզ գուրթա-
րապիլիրսինիզ ։ »

Մ. տը Րօգմոր՝ Թիւրլիւթօնա ճէվապ վէրմէյէ տավրան-

մըշ իքէն, գաբու պիրտէն պիրէ աչքլըպ գաբուճը իչէրի կիր-
տի վէ էլինտէ պիր մէքթուպ թուլմըշ օլտըղը հալտէ.

— Մարքի ճէննապլէրի, հիւքիւմէթի գօնաղընտան աթլը պիր նէֆէր կէլիպ սիզէ շու մէքթուպը կէթիրտի, ալընըղ. — տէտի վէ էլինտէ պուլունան մէքթուպը մարքիյէ ուզաթտը,

Մարքի Թիւրլիւթօնա մանիտար պիր նազար աթֆ իտէ-
րէք զարֆը եըրթտը վէ պատէհու քէմալը թէաճճիւպլէ ա-
թիտէքի սէօզլէրի օգուտու.

« Մարքի ճէննապլէրի.

« Մ. գոնթ տը Մարսընէնին գաթիլի վէ եախօտ պաշը-
ճա չէրիքի թէօհմէթի թէվգիֆ իտիլտի։ Պէն սիզէ պու սա-
թըրլարը եազտըղըմ սըրատա, քէնտիսի տէ պէնիմ խուսու-
սի օտամտա օթուրըյօր։ Մէքթուպըմը ալըր ալմազ հիւքիւ-
մէթ գօնաղընա կէլմէք զահմէթինի իհթիյալ իտէճէք օլուր-
սանըղ, բէք զիյատէ մէճպուռն օլուրում։

« Ֆէնտիսինի միւմքինի մէրթէպէ չաբուգ մատմուազէլ
տը Մարսընէ իլէ եիւզէշտիրմէք իսթէրիմ. պինաէն ալէյհ
լութֆէն մատմուազէլի տէ պիրլիքտէ կէթիրինիզ։

« Իհթիրամաթը ֆահիգամըն գապուլինի ըճա իտէրիմ,
մարքի ճէննապլէրի։

Միւսթէնթիգ,
« ՐԱՄԷԼ »

Մ. տը Րօգմօր մէքթուպը օգուլուպ պիթիրտիքտէն սօն-
րա, պիրլիքտէ կէլմէյէ արղուսը օլուպ օլմատըղընը Լիւսի-
էնէ սօրտու. Լիւսիէն իսէ բէտէրինին ինթիգամընը պիր ան
էվվէլ ալմագ արղուսընտա պուլունտըղընտան, պու թէքլի-
ֆի մա էլ մէճպուռնիյէ գապուլ իթտի։

Դօնաղըն տաիրէլէրի թէլէֆօն վասըթտասըլա ախըրլար,
արապալըգլար վէ ուշագ օտալարըլա իհթիլաթ իթտիյին-
տէն, մարքի լաղըմ կէլէն էմրլէրի վէրտի վէ պիր գաչ տա-
գըղա սօնրա, պէօյիւք պիր գուբէ արապատը գաբուներն էօ-
նիւնտէ տուրտու։

Մարքի տը Րօգմօր վէ Լիւսիէն մէգքիւր արապայա օ-
թուրտըգլարընտա, մարքի կէնճ գըղա իսթթապէն.

— Սէվկիլի գըղըմ, եինէ պու կիւն պէօյիւք պիր ըղըր-
բապա տիւչար օլաճագսըն։ Օէն մահզա մէսէրրէթ վէ սաա-
տէթ իչիւն տօղմըշ օլտըղըն ճիհէթիէ, պու ըղըրբապալարըն
արհհէթի վիւճուտինճէ սուի թէէսիրի մուճիպ օլաճաղընտան
գօրգույօրըմ. էկէր սէն խաաթալանաճագ օլուրսան, պէնիմ
հալիմ բէք եաման տըր. — տէտի։

Լիւսիէն կիւզէլ պաշընը եօգարը գալտըրտը վէ էճնի-
յէթպախշ պիր թավր իլէ.

— Պէնիմ իչիւն գօրգմայընըղ, սէվկիլի տայրճըղըմ... վագըա պէնիմ վազիյէթիմ հէմ աղըր վէ հէմ տէ զահմէթ-
լի տիր, լաքին ճէսարէթ վէ մէթանէթի էլտէն պըրագմա-
յաճաղըմ, զիրա վազիֆէմ էօյլէ իճապ իտեր. պէն եալը-
նըղ պիր ճիհէթտէն գօրգույօրըմ, ճանիյի կէօրիւր կէօրմէզ,
քէնտիմի թուխամայըպ իւզէրինէ հիւճիւմ իտէճէյիմ տէյու
զանն իտիյօրըմ։

Մ. տը Րօգմօր ճէվապ վէրմէտի։ Լիւսիէնին ճէսուր պիր
գըղ օլտըղընը վէ թէհլիքէտէն գօրգաճագ եէրտէ պիլաքս
անա գարշը կէօրիւս վէրտիյինի պիլիր իտի։

Օթէօյլ իլէ հիւքիւմէթ գօնաղը արասընտաքի մէսաֆէ
էքէյիճէ ուզուն օլմագլա պէրապէր, պարկիրլէր պու մէսա-
ֆէյի բէք չաբուգ գաթի իթտիլէր վէ արապա հէման եիրմի
պէշ տագըգա սօնրա հիւքիւմէթ գօնաղընըն բարմագլըղը էօ-
նիւնէ տուրտու։

Մարքի վէ Լիւսիէն արապատան աշաղը էնտիլէր վէ մար-
քի՝ պիրինճի գաթըն ուզուն տիվանխանէսինտէ տուրմագտա
օլան մուպաչըրլարտան պիրինէ պիր գարթ վէրէրէք, պու
գարթը իսթինթագ մէմուրը Մ. Րամէլէ կէօթիւրմէսինի ըճ-
ճա իլէտտի։

Մուպաշըր պու էմրի իճրա իթտիքտէն սօնրա թէքրար
ավտէթ իլէ, Մ. Րամէլին քէնտիլէրինի գապուլէ հաղըր վէ
ամատէ օլտըղընը պէյան իլէտտի։

Լիւսիէնին պէթի պէնգի սօլմուշ վէ բէտէրինին գաթիլի

իւէ գարշը գարշըյա կէլէճէյինի տիւչիւնտիւքճէ, իրի սիյահ կէօզլէրինտէն աթէշ սաչըլմագտա պուլունմըշ իտի։

Ֆէնտիլէրինէ տէլալէթի իթմէքտէ օլան մուպաշըրը նիհայէթի պիր գաբու աշտը վէ Մ. Բամէլ գօլթուգ սանտալիէսինտէն հէման սըչրայըպ անլէրին իսթիգպալինէ գօչտու։

Միւմանիէյհին հալ ու թաւրը հագըգաթէն հաքիմլէրէ եագըշաճագ տուրէթտէ իտի։ Վագթընտան էվվէլ սաչտարը տէօքիւլմիւշ վէ պաշընտա եուվարլագ պիր պէյազլըգ բէյտա օլմուշ ըտը. եիւզիւնիւ քէմալը իհթիմամլա թրաշ իթտիրմիշ վէ պօյնընա տա պէյազ պիր գրավաթ պաղլամըշ ըտը։ Պունլարտան պաշգա, քէնտիսինտէ պիր ազամէթի ֆէվգ էլ ատէ ասաըը կէօրիւլմէքտէ իտի։

Միւմանիէյհ Լիւսիէն իւէ տայըսընա իրի սանտալիէ թագտիմ իթտիքտէն սօնրա, մարքիյէ թէվճիհի խիթապլա.

— Մարքի ճէնապէլերի, տավէթիմէ լութֆէն իճապէթ իթտիյինիզտէն տօլայը խաասէթէն թէշէքքիւր իտէրիմ։ Սիզէ կէլինճէ, մատմուազէլ, պու մէսէլէի մուհիմմէտէ տէրէօհտէ իթտիյիմ վազիֆէնին նէ գատար կիւճ վէ չէթին օլտըղընը անլամընըզը արզու իտէրիմ. սիզի թէվգիֆ իթտիյիմիզ շախս իւէ եիւղէշտիրմէք մատտէսի մէճպուրիյէթի գաթիյէ հիւքմիւնտէ իտի. զիրա պու շախսըն ասըլ ճանի՞մի, եօգսա ճանինին արգատաշլարընտան պիրի մի օլտըղը մահզա պու սայէտէ անլաշըլաճագ տըր. — տէտի։

Մ. Բամէլ, վազիֆէսինին պէօյիւքլիւյիւնիւ վէ մէմուրիյէթինին էհէմմիյէթինի կէօսթէրմէք իւզրէ, պու սէօզլէրի աղըր աղըր վէ միւթէազզիմանէ պիր թաւր իւէ սէօյլէմիշ իտի։

Պու սըրատա Լիւսիէն վէ մարքի միւսթէնթիգին օտասընտա եաւլընըզ օլմատըգլարընը կէօրմիւլէր։

Օտանըն պիր թարաֆընտա պիր եազը մատասը էօնիւնտէ զապթ քեաթիպի օթուրըյօր վէ տիկէր պիր մահալինտէ տէ եիրմի սէքիզ օթուզ եաշլարընտա, զայէթ զարիֆ սուրէթտէ կիյինմիշ պիր տէլիգանլը պուլունըյօր ըտը. պու տէլիգանլընըն եիւզիւ դըպ դըրմըզը վէ գաշլարը չաթկըն օլմասընա նազարէն, պիր հէյէճանը չէտիա իչինտէ պուլունտըղը անլաշըլմագտա իտի։

Մէրգումըն կէօզլէրի Լիւսիէնին կէօզլէրինէ թէսաատիֆ իտինճէ, Լիւսիէն հէման գալգըպ եանընա կիթտի վէ էլինի մէրգումա ուզաթարագ.

— Սիպի կէօրտիւյիւմտէն տօլայը մէմնուն օլտում, բէտէրիմին սիզի նէ՛ գատար սէվմէքտէ օլտըղընը պիլիրիմ վէ պու խուսուսը հիչ պիր վագթ ունութմայաճաղըմ. — տէտի։

Տէլիգանլը մուզաֆֆէրանէ պիր նազարլա միւսթէնթիգին եիւզիւնէ պագտը վէ մարքիյէ արզը իհթիրամ իթտիքտէն սօնրա, Լիւսիէնէ միւթէվէճճիհէն.

— Թէշէքքիւր իտէրիմ, մատմուազէլ, բէտէրինիզին սուրէթի միւտհիշէտէ գաթլ իտիլտիյինի խապէր ալընճա, նէ օլտըղըմը պիլմէտիմ. զիրա բէտէրինիզ պէնիմ է՛ն ազիզ վէ է՛ն միւհթէրէմ տօսթլարըմտան պիրի իտի։ Սիզի թաճիզ իթմէյի մուզայիրի նէզաքէթի չինապ ատտ իթմէմիշ օլսայըտըմ, չիմտիյէ գատար չօգտան կէլիպ սիզէ պէյանը թազիյէթ իտէճէքտիմ։

Լիւսիէն. — Պիչարէ բէտէրիմ հագգընտա սիզին տախի հիւանիւ թէվէճճիւհինիզ պուլունտըղընը պիլիրիմ. պինաէն ալէյհ պէն տախի սիզին հագգընըզտա ըզհարը թէվէճճիւհտէն կէրի տուրմայաճաղըմ։

Պու գըսա մուհավէրէ էանապընտա, միւսթէնթիգ ազիմ պիր ըզտըրապա տիւշար օլմուշ կիպի կէօրիւնիւյօր ըտը։

Իչ կիթտիքճէ կիւլիւնճ պիր հալ քէսպ իտիյօր ըտը։ Մարքի տը Րօգմօր, մատմուազէլ տը Մարսընէ վէ ճինայէթին ֆահիլ վէ եա շէրիքի թէօհմէթի օլմագլա մաղնուն պուլունան տէլիգանլը զանն իտէրսին քի միւսթէնթիգին օտասընտա պուլուշմաղա սէօզ վէրմիշլէր իտի։

Մատմուազէլ տը Մարսընէ պիր միւտաէթճիք սիւքիւթտէն սօնրա, թէքրար տէլիգանլըյա խիթապէն.

— Լաքին նա՛սըլ օլույօր տա միւսթէնթիգ էֆէնտիներին օտասընտա պուլունըյօրսընըզ. — տէյու սօրտու։

Տէլիգանլը. — Գաթիլ կիւյա պէն իմիչիմ, մատմուազէլ,

Մ. տը Մարսընէյի գաթլ իթմիշ օլմագ թէօհմէթիլլէ պէնի իթհամ իտիյօրլար. պու սէպէպլէ պէնի թէվգիֆ իթտիլէր, կէճէյի պիր թագըմ գանլը գաթիլլէր արասընտա կէչիրտիմ. վագըա պէնի թէվգիֆ իթմէլէրինէ գարշը իթիրազ իթտիմ վէ պէրաէթի զիմմէթիմի իսպաթ իչուն պիր թագըմ տէլիլլէր տէրմիյան իլլէտիմ, լաքին սէօզլէրիմէ էհէմմիյէթ վէրմէն օլմադը, Պէօյլէ միւտհիշ պիր ճինայէթտէն տօլայը միւթթէհիմ թռւթըլմագ տօղրուսը բէք զիյատէ վիճտանըմա տօգունըյօր։

Տէլիգանլը պու սէօզլէրի սէօյլէտիյի զէման, էսէրի հիճրէթ վէ շիտտէթ ըզհարընտան քէնտիսինի մէն իտէմէյօր ըտը։

Մարբի տը Րօգմօր տախի քէզա հիտտէթինի հազմ իտէմէյէրէք.

— Միզի պէօյլէ պիր թէօհմէթլէ իթհամ իթմէք ատէթա տիմանէլիք տիր. — տէտի։

Միւսթէնթիզ. — (Ղազապնաք պիր չէհրե իլէ.) Նէրէտէ պուլընաբղընըզ ունուտըյօրսընըզ զանն իտէրիմ, մարբի ճէնապլէրի, սէօյլէտիյինիզ սէօզիւն հիւքիւմէթէ գարշը նէ պէօյլիք պիր հագարէթ տէմէք օլտըղընը հըսա իթմէյօրսընըզ։

Մարբի. — Պէն հիչ պիր շէյ ունութմամ, միւսթէնթիզ էֆէնտի, սէօյլէտիյիմ սէօզիւն տէրէճէի էհէմմիյէթինի բէք ալէա պիլիրիմ. լաքին չուրասընը իթիրաֆ իտէրիմ քի, մէմուրինի ատիյէնին պէօյլէ պէօյիւք պիր իսթայա տիւչար օլտըղընը կէօրիւնճէ, թէճճիւպ վէ հայրէթիմի զապթ իտէմէտիմ, Բօյիս պէօյլէ շէյլէրլէ մէշղուլ օլտըղը սըրատա, էօթէտէ ասըլ գաթիլ տախի ֆիրար իթմէք իւզէրէ տիր, Տօղրուսը, պու իսթայա իթէմամընյա մուսախազայա շայանն տըր, միւսթէնթիզ էֆէնտի։

Միւսթէնթիզ պաթընէն բէք զիյատէ հիտտէթ ու զապապա կէլմիշ իտի իսէ տէ, ինէ պու հիտտէթինի զապթ իտէրէք.

— Նիհայէթ սիզ շահատէթ իթմէք իչուն պուրայա տա-

վէթ օլունտընըզ, պինաէն ալէյհ մէմուրինի ատիյէնին իսթայա տիւչմիւշ օլուպ օլմատըղը սիզէ թէալլիւգ իտէր պիր մէսէլէ տէյիլ տիր։ Պու տէլիգանլը, եանի մօսիէօ Օգթավ Լանթէլմ ֆիլիլ գաթլըն վուգու պուլտըղը կէճէ պին տիւրլիւ իհթիյաճլա Մ. տը Մարսընէնին գօնաղընա կիրմիչ։ Քէնտիսի իհթիյաճա ըհտիյէթէն էվվէլճէ պիր արապա իսթիճար իթմիշ վէ պու արապա իլէ գօնագտան էբէյիճէ ուզագ պիր մահալէ գատար կէլմիշ. խուսուսա հէր թավր ու հարէքէթի շիպհէյի տավէթ իթմիշ, պինաէն ալէյհ ճինայէթի պիզաթ քէնտիսի իյգա իթմէմիշ իսէ պիլէ, ֆիլիլ գաթլա հէր հալտէ իչթիրաք իթմիշ օլտըղընը հիւքմ իթմէյէ մէճպուր ըղ. — տէտի։

Պատէհու տօղրուտան տօղրույա Օգթավ Լանթէլմէ թէվէճճիւհլէ.

— Սէօյլէյինիզ պագալըմ, Մ. տը Մարսընէնին գօնաղընա կիրտիյինիզ զէման նիչիւն քէնտինիզի կիզլէտինիզ. — տէյու սօրտու։

Օգթավ ճէվապ վէրմէքտէ թէրէտտիւտ իթտի։ Կէօզլէրինի կէնճ գըզա աթթ իտէրէք, էնտիչէլի պիր թավր իլէ եիւզիւնէ պագտը. օ զէման միւսթէնթիզ մուզաֆֆէրանէ պիր թավր ալարագ.

— Կէօրտիւնիւզ միւ, կէօրտիւնիւզ միւ, ճէվապ վէրմէք իսթէմէյօր, չունքի էօյլէ ույղունսըզ պիր վագթտա վուգու պուլան զիյարէթինի կիզլէմէքտէ մէնֆաաթը վար տըր։

Մարբի. — Ֆէրէմ իտիյնտէ պիր իքի սէօզ տէ պէն սէօյլէյիմ, միւսթէնթիզ էֆէնտի. պու սապահ խապէր ալտըղըմ մուհիմմ պիր մատտէ իլէ Մ. Լանթէլմին զիյարէթի ապրասընտա պէն պիր միւնասէպէթ կէօրիյօրըմ։

Է նէկէնիմ Մ. տը Մարսընէնին պանա մուճիպ օլտըղը պէօյիւք պիր քէտէրի արթըզ կիզլէմէքտէ պիր ֆահիշէ եօգ տըր։ Ֆէնտիսի Զօրսատտա գումար օյնար ըտը... սարրաֆը Մ. Բրէվալ պու սապահ պանա կէլտի վէ եէկէնիմին պիր գաչ կիւն էվվէլ եինէ ճէսիմ պիր մէպլաղ զայդ իթմիշ օլտըղընը

խապէր վէրտի. եէկէնիմ պու կիպի ահվալտէ տօղրուտան տօղրույա Մ. Լանթէլմէ միւրաճաաթ իթմէյի աատէթ խոին-միչ խոի, դիրա Մ. Լանթէլմ՝ Մ. Բրէվալըն չէրիքի տիր։»

Տէլիգանլը. – Իւղէրիմտէն պէօյիւք պիր նիւք գալտըրըյօրսընըզ, մարքի ճէնապալէրի. ֆիլ վագը պէն Մ. տը Մարսընէնին տավէթի իւղէրինէ սաաթ օն պիր իլէ եարը կէճէ արաբընտա գօնաղա կիթտիմ. քէնտիսի պէնի պէրլէմէքտէ օլտըղընտան, գարուլը պիղդամ քէնտիսի աչտը վէ եավաչ եիւրիւմէմի իսթար իթտի... մատմուազէլ տը Մարսընէ հէնուզ ույումտամըշ օլտըղընտան, գումար օյնամադտան հէնուզ էլ չէքմէմիշ օլտըղընը տույար տէյու գօրգույօրքտը. պէն իսէ մատմուազէլ տը Մարսընէնին իչի պէնիմ վաըթամ: լա խապէր ալմաընը իսթէմէտիյիմտէն, սիւքիւթ իթմէյէ մէճպուր օլտում։

Լիւսիէն. – Պունըն պէնճէ զէրրէ գատար էհէմմիյէթի եօգ տըր, բէտէրիմ սէրվէթինին սահիպի տէյլի մի խոի, անը իսթէտիյի կիպի սարֆ իթմէյէ հագդը օլապիլիր խոի. պէն սէրվէթինի տէյիլ քէնտիսինի աճըյօրըմ, զիրա քէնտիսինի ճան ու կէօնիւլտէն սէվէր իտիմ։

Միւսթէնթիգ պու սէօզլէրլէ եինէ գանաաթ հասըլ իթմէտիյինտէն, տիք տիք Օգթավ Լանթէլմին եիւզիւնէ պագարաղ.

— Իէք էյի, Մ. տը Մարսընէնին գօնաղընտան չըգտըգտան սօնրա, տիկէր պիր ատէմ իլէ պէրապէր պաղչէ թարաֆընտան եէնիտէն կիրմէտինիզ մի։

Տէլիգանլը. – Լաքին պու սիւալի եիրմի տէֆա տըր պանա սօրըյօրսընըզ, պէն տէ այնը ճէվապը վէրիյօրըմ. օ կէճէյի նա՛սըլ կէչիրմիշ օլտըղըմը պիր տահա թէքրար իտէյիմ մի... էրէյիճէ պիր մէսաֆէ ուզադտա պուլունան արապամա կիտիպ օթօուրտըգտան սօնրա, Միրլիթօն գիւպինէ կիթտիմ. օրատա պաղը տօսթլարլա պէրապէր պիր գաչ բարմի քեաղըտ օյնայարագ, տէօրթ ալթուն գատար դայպ իթտիքտէն սօնրա, ույումտաղա կիթտիմ... պէնի օ կէճէ կէօրէնլէը կէրէք պու սէօզիւմիւն հագըգաթընա վէ կէրէք պէնիմ սիւքիւթիմ հալ իչինէ պուլունտըղըմա չահատէթ իտէպիլիրլէր... պու չահատէթ քեաֆի տէյիլ մի տիր։

Մարքի. – Միւսթէնթիգ էֆէնտի, սէօզիւնիւզէ միւտախէլէ իթտիյիմտէն տօլայը աֆվընըզը տիլէրիմ, Մ. Օգթավ Լանթէլմին նամուսլու վէ միւթէպէր պիր զաթ օլտըղընա վէ պու իշտէ քեամիլէն պէրի իւզ գիմմէ պուլունտըղընա պէն քէֆալէթի իտէրիմ. պինաէն ալէյհ պէնիմ քէֆալէթիմի թահթընտա օլարագ քէնտիսինի սալըվէրմէնիզի արզու իտէրիմ, թահգիգաթընըզը տէվամ իտէճէք օլուրսանըզ, անըն տիրայէթի վէ մասումիյէթինէ գանաաթ հասըլ իտէճէքսինիզ։ Պիր չօգ սէնէլէրտէն պէրու պիզիմ եանըմըզտա պուլունան սատըգ խըտմէթքեարլըմըզ իչուն տահի պու սէօզլէրի սէօյլէյէպիլիրիմ. զիրա պիզիմ քէնտիսի հագդընտա էհլիյէթի քեամիլէմիզ վար տըր։

Միւսթէնթիգ. – Հանկը խըտմէթքեար իչուն սէօյլէյօրսընըզ։

Մարքի. – Ժօզէֆ Մարլի իչուն։

Միւսթէնթիգ. – Ժօզէֆ Մարլի մի... լաքին օ չաբտըն եանըզն կէճէսի եարմըշ օլտըղը կիպի, պու կիւն տէ զապթիյէ նէֆէրլէրինտէն պիրինի իթիպ էօթէյէ աթարագ բօլիս տահրէսինտէն գաչմըշ։

Մարքի. – Զապթիյէ նէֆէրինի իթիպ աթարագ գաչմըշ մը... պէօյիւք պիր գապահաթ իչլէմիշ օլտըղընը իթիրաֆ իտէրիմ, լաքին պու գապահաթըն էապապը մուխաֆֆըֆէսի տէ վար տըր. Ժօզէֆ Մարլի գաթիլի թահգիգ իթմէք իւզէրէ իքէն թէվգիֆ օլունմըշ, էկէր պու խաթա իչլէնմէմիշ օլսայըտը, իհթիմալ քի գաթիլ չիմտի էլիմիզտէ պուլունուր ըտը։

Միւսթէնթիգ. – Հագդընըզ օլտըղընը եավաչ եավաչ թէսլիմէ պաշլայօրըմ. պունտան պէօյլէ բօլիս վէ ատլիյէ մէմուրլարը եէրինէ պու իչին թահգիգաթընը սիզ տէվամ իտինիզ. պանա կէլինճէ, մէմուրիյէթիմին պիւթիւն իգթիտարընը սիզէ թէսլիմ իտէրիմ։

Մարքի. – Լաթիֆէ մի իտիյօրսընըզ, միւսթէնթիգ է-

ֆէնտի, բոլիս վէ ատլիյէ մէմուրլարընըն պոզը քէրրէ խա-
թայա տիւշմէլէրի մէլհուզ տէյիլ մի տիր . . . պու խաթա-
լար եվինէ այնը մէմուրլարըն զէքեավէթի սայէսինտէ չար չա-
բուգ թամիր օլունուրլար . . . զաթէն « խաթա օլմայընճա իշ
օլմազ » տարզը մէսէլինճէ, պու տիւնեատա քիմ քի եանըլ-
մազսա, հիչ պիր մուվաֆֆագիյէթէ նայիլ օլամազ։

Պու սօն սէօզլէր Մ. Բամէլին գալպինտէքի եարայա պիր
մէլհէմ կիպի թէէսիր իթմէքտէ, տուտագլարընըն ուճըլլա
Օգթավ Լանթէլմոնէն էօզր տիլէտի վէ արթըգ իսթէտիյի
եէրէ կիթմէյէ մէէուն օլտըղընը պէյան իլլէտի։

Պունըն իւզէրինէ Մ. տը Ռօգմօր այաղա գալգարագ, Մ.
Բամէլէ խիթապէն.

— Միւսթէնթիգ էֆէնտի, կէնճ տօսթըմըզ Մ. Օգթավ
Լանթէլմին սէպիյլի թախլիյէ իտիլտիյինտէն տօլայը ֆէվգ էլ
ատէ մէսյուր օլտում։ Պիզիմ սատըգ խըտմէթքեարըմըզ ժօ-
զէֆ Մարլինին տախի պունտան պէօյլէ բահաթ պըրագըլա-
ճաղընը գավիյէն իւմիտ իտէրիմ. — տէտի։

Մ. Բամէլ պու տէֆա պէշաչէթլի պիր սուրէթտէ կիւ-
լիւմսէյէրէք, սատէճէ.

— ժօզէֆ Մարլիյի բահաթսըզ իտէճէք պիր շէյ եօգ,
անճագ եումրուղընը ազաճըգ ազ գուլլանմասընը քէնտիսի-
նէ իսթար իտինիզ. զիրա պունը ատէթ իտէճէք օլուրսա,
սօնրա պաշընա բէք պէօյուք պէլալար կէլիր. — տէտի։

Պատէհու գոնթ ոը Մարսընէնին գաթիլինի պուլմագ
իւզրէ էլինտէն կէլէնի տիրիզ իթմէյէճէյինի Լիւսիէնէ վատ
իթտիքտէն սօնրա, գաբույա գատար քէնտիլէրինի թէչեի
իթտի վէ եինէ օտասընա ավետթ իլլէտի։

Լիւսիէն մարկի իլէ պէրապէր գուբէ արապասընա պին-
տիքտէն սօնրա, մահզունանէ պիր շէհրէ իլէ.

— կէօրիւյօրսընըզ ա՛, տայըճըղըմ, բոլիս վէ ատլիյէ
մէմուրլարը պէօյլէ ույղունսըզ խաթալարա տիւշմէքտէն պաշ-
գա պիր շէյ եապմայօրլար . . . եկէր պիզ քէնտիլէրինէ կիւ-
վէնէճէք օլուրսագ, բէտէրիմին ինթիգամընը ալամայաճա-
ղըզ։

Մարկի. — Հագգըն վար, գըզըմ, պու խաթալար չօղա-
լաճագ օլուրսա, բոլիս մէմուրլարը պիւս պիւթիւն չայըրա-
ճագ տըր. իպթիտաատան իհթիյաթքեարանէ տավրանմայը ը-
տըլար . . . Թիւրլիւթօնըն սէօզիւնիւ տինլէմէտիքլէրի իչիւն
պէօյլէ խաթալարա տիւշար օլույօրլար . . . գօրգույօրըմ քի
իշ իշտէն կէչմիշ տիր։

— Նէ՞ տէմէք իսթէյօրսընըզ, տայըճըղըմ։

— Տէմէք իսթէյօրըմ քի գաթիլի պուլամայաճագլա-
րընտան գօրգույօրըմ։

— Գաթիլի պուլամայաճագ օլուրլարսա, նէ՞ եապար-
լար։

— Պու մէսէլէյի եիւզտէն պըրագըրլար վէ թէսաուիւ-
ֆէն եէնի էմարէլէր զուհուր իթմէսինէ պէքլէրլէր։ Գաթիլ
իսէ սէրպէսթ սէրպէսթ կէզէր վէ քէնտիսինէ հիչ քիմսէ տօ-
գունմատըղընը կէօրէրէք, մէճպուն օլուր։

Լիւսիէն սուրէթի մահզունանէտէ պաշընը էյտի վէ ֆիք-
րինտէքի թէսավվուրը եէնիտէն զինհինի իշղալէ պաշլատը։

Օ սըրատա արապա մարկինին գօնաղընա վասըլ օլարագ,
տայը եէկէն արապատան աշաղը էնտիլէր վէ իքիսի տէ իս-
թիրահաթա միւհիթաճ օլտըգլարընտան, տօղրուճա քէնտի օ-
տալարընա չըգտըլար։

3

ԹԻՒՐԼԻՒԹ ՎԷ ԳԱՊՈՒԿ

Մարկի սը Ռօգմօրըն Լիւսիէն իլէ պէրապէր հիւքիւմէթ
գօնաղընա կիթմէսինտէն պէրու, պիր գաչ կիւն կէչմիշ իտի։

Պու պիր գաչ կիւն զարֆընտա Լիւսիէն թարիֆի նագա-
պիլ պիր եէս ու քէտէր իչինտէ պուլունըյօր ըտը։

ժագ տը Ֆլէօրանժ նիշանլըսընըն հիշ պիր արգուսընը բէտտ իթմէտիյինտէն, մէրգուժէնին թաւախյէսի վէճհ իւզրէ պուլվար Մոնմորանսի իլէ հիւբիժէթ գօնաղը արտասընտա պիր ալէթի մուխատապէրէ հալինի ալմըշ ըտը. եանի հէր կիւն զապթիյէ նազարէթի տախրէսինէ կիտէր վէ իշին նէ՛ ըէնկ ալմըշ օլտըղընը մէմուրը մախտուսընա սիւալ իտէր իտի. հալ պու քի հէր տէֆտաընտա տախի բօլիսին թահգիգաթ վէ թէտգիգաթտա տէվամ իթմէքտէ օլտըղը վէ գաթիլի պուլմագ իւզրէ Ֆէվգ էլ ատէ սարֆը զայրէթի իտիլմէքտէ պուլընտըղը ճէվապը վէրիլիր իտի։

Պիր կիւն ժագ եինէ պէօյլէ զապթիյէ նազարէթի տախրէսինէ կիթմէյէ իքէն, պու իշին թահգիգինէ մէմուր օլան զապթիյէ միւտիրի քէնտիսինէ գապա վէ նէզաքէթսիզ պիր ճէվապ վէրմիշ օլտըղընտան, ժագ բէք զիյատէ միւնֆասիլ օլարագ պու նէթիճէյի Լիւսիէնէ խապէր վէրմիշ վէ իլավէթէն.

— Պէն արթըգ պիր տահա զապթիյէ տախրէսինէ կիթմէմ, պիր թագըմ տէյէրսիզ ատէմլէր թարաֆընտան ուշագ կիսպի մուամէլէ օլունմագ թէհամմիւլ իտիլէճէք շէյլէրտէն տէյիլ տիր. - տէմիշ իտի։

Մաամուազէլ ը Մարսընէ իսէ պու սէօզլէրին տօղրու օլտըղընը թաատիգ իտէրէք, զիյատէ պիր սէօզ սէօյլէմէմիշ իտի։

Պիչարէ գըզճըղազ՝ եանըղըն կէճէսինտէ կէօրտիւյիւ մէնզարէյի միւտհիշէյի խայալընտան պիր տիւրլիւ տէֆ իտէմէյօր վէ ալշագճասընա գաթէլ իտիլմիշ օլան բէտէրինին գանը թաավիրի կէճէ կիւնտիւզ կէօզլէրի էօնիւնտէ պուլընտըղընտան, բէտէրինին գանը պիլէ քէնտիսինի ինթիգամ ալմաղա թէչվիգ իթմէքտէ օլտըղընը քէնտի քէնտինէ տիւշիւնիյօր ըտը։

Պիր ագշամ Լիւսիէնէ՝ մաըքի ը Լօգմօր վէ ժագ ը Ֆլէօրանժ իլէ պէրապէր թաամ իթտի։ ժագ նիշանլըսընըն այնը մէյուսիյէթ վէ մաղմումիյէթ իչինտէ պուլունտուղընը կէօրտիւքճէ, ֆէվգ էլ ատէ միւքէտտէր օլույօր ըտը. պիր

նաէն ալէյհ մէրգուժէտէն այրըլաճաղը սըրատա, սուրէթի մուշֆիգանէտէ էլինի էօբէրէք.

— Եարըն եինէ կէօրիւշիւրիւզ, ազիզըմ Լիւսիէն, լաքին պիզի եէքտիկէրէ բաալթ իթմէքտէ օլան մուհատապէթիմիզ նամընա ազաճըգ տահա զիյատէ քէսապի սիւքիւնէթ իթմէնիզի վէ հիշ օլմազսա քէնտինիզի տիւշիւնմէնիզի րէճա իտէրիմ. - տէտի։

Լիւսիէն իսէ մահզուն մահզուն նիշանլըսընըն եիւզիւնէ պագարագ, ճէվապէն.

— Պէնիմ եալընըզ պիր տիւշիւնճէմ վար, ժագ։ Պէնիմ պէտպախթ բէտէրիմին ինթիգամը ալընմատըգճա, եիւրէյիմ բահաթ օլմայաճագ տըր, գալպիմ տահմա պիր ըզտըրապը ազիմ իչինտէ գալաճագ տըր. - տէտի։

ժագ պաշընը էյիպ սիւքիւթ իթտի։ Լիւսիէն պաղչէ գաքուսընա գատար միւմանիէյհէ րէֆագաթ իթտիքտէն սօնրա, աճէլէ աճէլէ եիւրիւյէրէք ատէթ իթմէքտէ իքէն, ալգասընտան թաթլը պիր սէտա.

— Նէրէյէ գօչույօրսընըզ, մաամուազէլ Լիւսիէն. - տէյու սիւալ իյլէտի։

Լիւսիէն արգասընա տէօնիւպ տէ էտուարտը գարշըսընտա կէօրիւնճէ, պիր հարէքէթի հիտտէթ ըզհարընտան քէնտիսինի ալամաը. ֆագաթ եինէ ֆիւթուրընը պօզմայարագ.

— Պարկիրէրիմէ լազըմ օլան չէյլէրի վէրմէք իչին ախըրա կիտիյօրըմ. - ճէվապընը վէրտի։

Էտուարտ պուրնունըն ալթընտան կիւլիւմսէյէրէք քէնտի քէնտինէ.

— Մէրամը պարկիրէրէ պագմագ տէյիլ, թիւրլիւթօնա կիզլիճէ պիր շէյ սէօյլէյէճէք տիր. պու էսկի հայտուտըն նէ՛ տօլապլար գուրմագ տա օլտըղընը հէնուզ պիլմէյօրըմ, լաքին մաըքինին քէնտիսինէ պու գատար միւսաատէ կէօսթէրմէյէ հագգը եօգ տըր... պու պուտալա հէրիֆ նիհայէթ պիր կիւն քէնտիսինէ պիր օյուն օյնայաճագ տըր։ Մէրգուտըն Լիւսիէն իլէ օլան չու մահրէմիյէթի տէ զէմմէ շայան տըր... իյթէ պու իքի ճիհէթտէն տօլայը քէնտիլէ-

բինի տախմա նազարէթ ալթընտա պուլունտըրմալըյըմ. – տէտի։

Լիւսիէն ախըրտա կիթտի իսէ տէ, Իտուարտըն քէշֆ իթտիյի վէճհէ պարկիւլէրիյլէ բէք ազ մէշղուլ օլտու վէ գաբուընըն էօնիւնտէ չուպուգ իշմէքտէ օլան Թիւրլիւթօնըն էօնիւնտէն կէչտիյի սըրատա, եավաշ սէտա իլէ.

— Հէր քէս ույուտըգտան սօնրա, օտամա կէլ... սէնինլէ ազաճըգ գօնուշմագ իսթէրիմ. – տէտի։

Թիւրլիւթօն տախի պու արզուսընը իճրա իտէճէյինի անլաթմագ իւզրէ պաշընը սալատը։

Լիւսիէնին օտասընա չըգմասընտան պիր սաաթ գատար սօնրա գօնաղընն ըշըգլարը պիրեր պիրեր սէօնմէյէ պաշլատը, ժօզէֆ Մարլի իսանէ խալգընըն ույումըշ օլտըղընա գանաաթ հասըլ իտինճէ, գօնաղըն արգա թարաֆընտա պուլունան պիր գաբուտան ալթ գաթա կիրտի վէ ույագլարըն էնիպ չըգմասընա մախսուս օլան մէրտիվէնտէն քէմալը իհթիյաթլա եօգարը չըգմաղա պաշլատը։

Լաքին քէնտի եաթագ օտասընա չըգաճագ եէրտէ, իքինճի գաթտա տուրտու վէ գարանլըգտա ուզուն պիր տիվանխանէյի կէչտիքտէն սօնրա, մատմուազէլ տը Մարսընէնին օտա գաբուսընը եավաշճա չալտը։

Թիւրլիւթօնըն գուլաղը քէսկին օլմագլա պէրաբեր, տիվանխանէտէն կէչտիյի զէման, տիկէր պիր գաբունըն եավաշճա աչըլմագտա օլտըղընը իշիթմէմիշ իտի։

Էտուարտ տ'Օպթէր պու գաբուտան պաշընը տըշարը ուզաթարագ, Թիւրլիւթօնըն Լիւսիէնին գաբուսընը վուրտըղընը կէօրիւնճէ ղարիպ պիր սուրէթտէ կիւլիւմսէտի վէ քէնտի քէնտինէ.

— Պու վագթ էվլէնմէյէ հազըրլանան պիր կէնճ գըզըն օտասընա կիթմէյէ հա՜... իշթէ պու մատտէ բէք տէ Ֆլէօրանժըն խօշընա կիթմէյէճէք տիր։ Վագըա Թիւրլիւթօն կիւղէլ տէյիլ ամմա, գաոընըլարըն ղարիպ ղարիպ հալլէրի վար տըր։ Նիհայէթ պու քէշֆիմ պիր կիւն իշէ եարայապիլիր... պիզիմ Թիւրլիւթօն քէնտիսինի թէճէսսիւս իթմէքտէ օլտըղըմը խայալընտան պիլէ կէչիրմէզ իտի. ինսան հէր չէյի տիւշիւնէմէզ, լաքին տիվարլարըն պիլէ գուլաղը վէ կէօզիւ վար տըր։

Լիւսիէն Թիւրլիւթօնը իչէրի ալտըգտան սօնրա, թէքրար գաբույը գաբատը վէ քէնտիսի պիր գօլթուգ սանտալիէսինէ օթուրտուղը հալտե, Թիւրլիւթօնա սէտիրի կէօսթէրէրէք.

— Օթուր, Թիւրլիւթօն, սէնինլէ ուզուն ուզատիյէ գօնուշաճաղըմ, պիլիրսին քի սանա թէպլիգ իտէճէյիմ մատտէ մուհիմմ պիր չէյ օլմասայըտը, սէնի պու վագթ պուրայա չաղըրմագ ըտըմ։

Թիւրլիւթօն. – Ագիզէմ մատմուազէլ, սիզ պէնիմ ամիրիմ տէյինլ միսինիզ, իսթէտիյինիզ կիպի հարեքէթ իթմէյէ մէէզուն սընըզ, Թիւրլիւթօն սիզէ տախմա իթաաթ իթմէյէ մէճպուր տըր։

— Իվվէթ, սէնին պիզի նէ՛ գատար սէվմէքտէ օլտըղընը պիլիրիմ, լաքին սէնին պու մուհապպէթինի պիր տէֆա տահա թէճրիպէ իտէճէյիմ։

— Թէճրիպէյէ նէ՛ հաճէթ, մատմուազէլ... պէնիմ սատտագաթ վէ մուհապպէթիմի չիմտիյէ գատար բէք չօգ տէֆալար իսպաթ իթմիշիմ տիր։ Նէ սէօյլէյէճէքսէնիզ, սէօյլէյինիզ, էկէր իճրասընտա գուսուր իտէճէք օլուրսամ, ո վագթ պէնի ալչագ տէյի եատ իտինիզ։

— Պէն սէնին սատտագաթ վէ ղայրէթինտէն հիչ պիր վագթ շիւպհէ իթմէմիշիմ տիր... անճագ սէնտէն թալէպ իտէճէյիմ իչտիյէթ քէք չէթին տիր։

Պու սէօզիւ սէօյլէմէքլէ պէրաբեր, կէնճ գըզ այաղա գալգտը վէ կիզլի պիր տօլապը աչարագ իչինտէն չէքիլտիզ պիր նէսնէ ալտը։

Պրիւգօ ո վագթա գատար Լիւսիէնին գարեօլասը իւզէրինտէ ուգանմըշ եաթմըշ օլտըղը հալտե, պու սըրատա պիրտէն պիրէ եէրինտէն սըչրատը վէ քէմալը չիտտէթլէ հավլամագա վէ էթրաֆը գօգլամագա պաշլատը։

Լիւսիէն խանէ խալգընըն շիւպհէսինի տավէթ իտէր գօրգուսըլա, թէքտիրամիզ պիր թավը իլէ.

— Սէսինի քէ՛ս, Պրիւգօ, սէսինի քէ՛ս, պու կէճէ

պուրատա վուգու պուլան մուլագաթըմըզը հիչ քիմնե տույմամալը տըր. — տէտի։

Ֆէօրէք պու սէօղլէրին մանէասընը անլամըշ կիպի սիւքիւթ իթտի վէ պիր քիւրք խալը իւզէրինէ կիտիպ օթուրատու։ Լաքին գուլագլարընըն տիքիլմիշ օլմասը՝ հէյէճան վէ հիատեթինին հէնուզ կէշմէմիշ օլտըղընը կէօսթէրմէքտէ իտի։

Լիւսիէնին տօլապատան չէգարմըշ օլտըղը նէնանէ՝ Թիւրլիւթօնըն եանըղն կէճէսի Պրիւսգօնըն աղըընատան չէքիպ ալմըշ օլտըղը գալըպագ իտի։

Լիւսիէն մէղքիւր գալըպաղը էլինտէ թութմըշ օլտըղը հալտէ, էէնիտէն գօլթուգ սանատալիէսինէ օթուրարագ.

— Պու գալըպաղը բօլիսին էլինէ թէսլիմ իթմէտիմ, Թիւրլիւթօն, էյի եա՞բմատըմ մը. պու էմարէ բօլիսին էլինտէ հիչ պիր շէյէ եարամայաճագտը, հալ պու քի պիզիմ էլիմիզտէ գըյմէթլի պիր տէլիլ օլապիլիր։ Պու իշտէ բօլիսին պէճէրիքսիզլիինի կէօրտիւն ա՛... չիմտիյէ գատար պիր թագըմ չօճուգճա խաթալարատան պաշգա պիր մուվաֆֆագիյէթ կէօսթէրմէտի, պունատան սօնրա տա կէօսթէրմէյէճէյի տէրքեար տըր։

Թիւրլիւթօն. — Հագգընըզ վար, մատմուազէլ, պունը պէն սիզէ էվվէլտէն սէօյլէմիշ իտիմ, բօլիսէ բէք տէ կիւվէնմէմէլի տէմիշ իտիմ։

— Էվվէթ, խաթըրըմտա տըր, իչտէ պու գալըպագ պիզիմ էլիմիզտէ գըյմէթտար պիր տէլիլ տիր։ Պագ Պրիւսգօ նատըլ հիատեթլէ պագըյօր։ Պու սատագաթլը հայվան պու քիրլի գալըպաղըն գաթիլէ այիտ օլտըղընը տէրհալ անլատը. էկէր պէն քէնտիսինի մէն՝ իթմէմիշ օլսայլտըմ, իւզէրինէ աըչըայըզ բարչա բարչա իտէճէք իտի։ Իչտէ թէքրար իտէրիմ քի, պու գալըպագ ճինայէթին հաՙնկը թարաֆտան կէլմէքտէ օլտըղընը աչիքտարէ կէօսթէրմէքտէ տիր։

— Օնա շիւպհէ եօք։

— Պու ճինայէթ՝ հայվանաթ թէմիաչախանէլէրինտէ չալըշան պիր ալչագ թարաֆընատան իճրա օլունմըշ տըր. գիրա գալըպաղըն գօղուսը պու կիպի հայվանաթ գաֆէսլէրինտէն չըգան գօղուլը անտըրմագտա տըր. լաքին պու չախտը նէրէտէ պուլմալը, իչտէ օրտաը մամլուպ։

— Էվվէթ, նէօլսի բանայըրընտա պէշ հայվանաթ թէմիաչախանէսի վար ըտը... պունլար նէ՞րէյէ կիթտիլէր, շէյթանըն հաՙնկը տէլիլինէ կիրտիլէր։

— Պունը անլամագ ֆիլ հագրդա կիւճ տիր, լաքին միւմքինսիզ տէյիլ տիր. պու հայվանաթ թէմիաչախանէլէրի նապէտիտ օլամազլար. լաքին օնլար պիզի արամագա կէլմէյէճէքլէր ա՛, պիզ քէնտիլէրինի արամագա կիտէճէյիզ։

— Օ հալտէ իսիմլէրինի պիլմէք լազըմ կէլիր։

— Իսիմլէրինի պիլմէյէ հաճէթ եօք, օնլար տահիա եէր տէյիշտիրիրլէր վէ գուլլանտըգլարը ատէմլէրի տահիա թէպտիլ իտէրլէր։ Բէտէրիմին գաթիլինի պուլմագ իչիւն պիր չարէ վար տըր քի, օ տա անլէր կիպի եաշամագ վէ անլէրին հարէքէթինէ իմթիսալ իթմէք տիր. պու սուրէթլէ էլպէթթէ պիր կիւն օ ալչագա թէսաատիւֆ իտէճէյիզ, օ հալտէ հէր քէս «Իչթէ պիզ վազիֆէմիզի իճրա իթտիք» տէյէրէք, հայտուտը մէրգումը գաթլկեահա թէսլիմ իտէճէյիզ։

Թիւրլիւթօն. — (Պիր իչի սանլէյէ գատար սիւքիւթ տուրտըգտան սօնրա.) Անլայըշըմա կէօրէ, սիզ տահի օ ատէմլէր կիպի սէրսէրիյանէ պիր էօմր կէչիրմէք վէ պէօյիւք բանայըրլարտա, պէօյիւք չարշըլարտա, վէլ հասըլ հէր կիթտիքլէրի եէրտէ արգալարընտան կիթմէք արզուսընտա պուլունը յօրսընըզ։

Լիւսիէն. — Խա՛յր, ֆիքրիմի էյիճէ անլայամատըն վէ եա տահա տօղրուսը պէն ֆիքրիմի էյիճէ անլաթամատըմ։ Շիմտի մէսէլէյի սանա վազիհ պիր սուրէթտէ իյզահ իտէյիմ... հէր նէրէյէ կիթսէմ պէրապէր հէլէճէյինի վէ հէր նէ թէքլիֆ իթսէմ իճրա իտէճէյինի պանա վատ իթմիշ իտին, տէյիլ մի։

— Էվվէթ, վատըմը թէքրարա հաճէթ վա՞ր մը տըր... սիզ սիւնեանընն օ պիր ուճընա կիթսէնիզ տահի եինէ սիզէ րէֆագաթ իտէճէյիմ. պէնիմ էն պէօյիւք սատատէթիմ սիզինլէ պիրլիքտէ պուլունմագ տըր։

— Պրաւօ՛, Թիւրլիւթօն, պրաւօ՛... իմ թիխագ իմ տիյիմ գարարը եալընըզ սէն պիլէճէքսին. պէն պէօյուք տայըմ մարքի տը Ւօգմօրը թէրք իմմէք վէ պէնի իհամթա իտէն չու տէպտէպ վէ սալթանաթտան էլ չէքմէք արզուսընտայըմ... պանա էօյլէ կէլիյօրքի, քեռէրիմին ինթիգամը ալընմատըգճա, պէնիմ պու տէպտէպ վէ սալթանաթա հագգըմ օլմայաճագ տըր։

«Իչթէ պէնիմ գարարըմ չու տըր... պէնիմ չօճուգլըգտան պէրու ժիմնաստիգ օյունլարընա նէ՛ տէրճէճ մէրագ վէրմիչ օլտըղըմը պիլիրսին. իր օյունլարը պէնիմ իչիւն պիր օյունճագ իսէ տէ, պէն անլէրտէն պահս իմմէ յօրըմ. մէրամըմ ժիմնաստիգ օյունլարընտան, էլ չաքուգլըգլարընտան, աթ ճամպաղլըղընտան վէ սաիրէտէն պահս իմմէք տիր։

«Պէն աթ ճամպազխանէլէրինտէ քեաղըտ չէմպէրլէրի տէլէն ճամպագ գըզլարըն չօլթալըգլարը իւզէրինէ չօգ տէֆա կիւլէր իտիմ։ Ռէզա իւզէրիմիզէ պիր կիւն ակֆալէթ չէօքէճէք օլուրսա, պէն եվինէ պու հիւնէրլէրիմ սայէսինտէ էքմէք բարամը գազանճաղըմը վէ հիչ քիմսէյէ միւհթաճ օլմայաճաղըմը քէնտի քէնտիմէ տուշիւնիւր իտիմ։

«Իչթէ պու կիւն, ակֆալէթ իչինէ տուշտուրում զէմանը եաբաճաղըմ չէյի բէտէրիմին գամթիլինի պուլմագ իչիւն եաբաճաղըմ, Բէտէրիմին գամլ իտիլմէսինին իրթէսի կիւնիւ պու ֆիքը չիմի կիտի պէյնիմէ սաբլանտը։ Պու գարարըմը հէր հալտէ մէվգըի իճրայա գօյաճաղըմ. պանա վէրիլճէճէք նասիհաթլարըն հիչ պիրիսի քեար իմմէյէճէք տիր. պինաէն ալէյհ էկէր պանա նասիհաթ վէրմէք ֆիքրինտէ իսէն, պօշ պօշունա եօրուլմըշ օլուրսըն, պիլմիչ օլ։»

— Լաքին սիզէ պիր շէյ սէօյլէյէն վա՞ր մը, մատմուազէլ... սիզէ նասիհաթ վէրմէք պէնիմ հաատա՞մ մի տիր։

— Տէմէք քի պու ֆիքրիմի թահսին իտիյօրսըն, էօյլէ մի։

— Հա՛յ հա՛յ, սիզին հէր թէսավվուրընըզ թահսինէ շայան տըր։

— Օ հալտէ պէնիմիչէ պէրապէր կէլէճէքսին, տէյի՛լ մի։

— Սիզինչէ պէն կէլմէյիպ տէ քի՛մ կէլէճէք... Թիւրլիւթօն պէրապէր պուլունմատըգճա, սիզ պիր եէրէ կիտէպիլի՛ր միսինիզ։

Մատմուազէլ տը Մարսընէ՝ Թիւրլիւթօնա պէյանը թէչէքքիւր իմմէյէ տավրանտը իսէ տէ, Թիւրլիւթօն պուննա մէյտան վէրմէյէրէք, սէօզիւնիւ շու եօլտա տէվամ իլէտի.

— Հէր քէստէ պիրէր հիւնէր վար տըր, մատմուազէլ... զուտավ ալայընտա պէնիմ մայմունն կիպի աթիգ օլտըղըմը հէր քէս պիլիր իտի, Ալայ արգատաշլարըմ էյլէնմէք իսթէյէճէք օլտայըտըլար, նէ եաբարլար ըտը պիլի՛ր միսինիզ... կէլիպ պէնի պուլուրլար վէ «Թիւրլիւթօն, սուսամը՛շ մըսըն» տէյի սօրարլար ըտը. պէն տէ պագը քէրրէ «էվվէ՛թ» ճէվապընը վէրիր իտիմ. օ հալտէ արգատաշլարըմ «Ատնա պիր լիթրա շարապ իքրամ իտէճէյիզ, լաքին պիր շարթ ըլա, պօրու չալարագ բէրէնտէ աթտաճագտըն» տէրլէր իտի. պէն տէ պու թէքլիֆի գապուլ իլէ բէրէնտէ աթտար ըտըմ վէ պօրունըն պիր նօգթասընտա գուսուր իմմէզ իտիմ։ Տօղրու սէօյլէյինիզ, տիկէր ճամպազխանէլէրտէ պօրու չալարագ բէրէնտէ աթտան պիր ճամպագ կէօրտուրմէյինիզ վա՞ր մը։

Լիսսէն. — Խա՛յր։

— Իչթէ կէօրիյօրսընըզ քի հէր քէսին պիրէր լիյագաթը, պիրէր իսթիատտը վար տըր, նա Պրիւագօ... ազ գալտը Պրիւագօյը ունուտտըյօր ըտըմ... պուրայա կէլ, սէվկիլի քէօրէյիմ, պուրայա կէլ, սէն պիր խազինէ տէյէրսին. մուգալիսլէրին իճրա իմմտիյի հիւնէրլէրը Պրիւագօնըն օյունլարը վէ հօգգապազլըգլարը եաճընտա հիչ կիպի տիր, ճամպազխանէլէրտէ օյնայան քէօրէքլէրին հիչ պիրիսի քէնտիսինէ գըզյա օլունամագ, էլհասըլ Պրիւագօ գուլլանանընն էլինտէ եիւզպին ֆրանգ տէյէր. պէն քէնտիսինէ հէր տիւրլիւ օյունլարը իճրա իմմտիյմէյի տէրէօհտէ իտէրիմ։

— Բէք էյի, բէք էյի, պիզիմ իւչիւմիւզիւն պիր օյուն գումբանեասը գատար հիւքմիւմիւզ պուլունտըզը անլաշըլտը. ֆագաթ պիզ պիր ճամպազխանէ թէէսիս իտէմէյիզ,

պունըն իչուն պիր ճամպազխանէ պուլուպ սահիպլէրիլլէ գօ-
նուշմալըյըզ· պու վազիֆէյի պէն սանա հավալէ իտէրիմ։

— Օ՛, պէօյլէ պիր ճամպազխանէ պուլմազ կիւճ պիր շէյ տէյիլ տիր... Վէրսայլտա պէօյիւք պիր ճամպազխանէ վար տըր, պունըն սահիպլէրիլլէ կիտիպ գօնուշմալը· պու պապոռ պէնտէնիզէ իհթիմալ իտէպիլիրսինիզ, մատմուազէլ· իչիւմիւզ պիրլիքտէ նիհայէթ արատըղըմըզ ալչաղը պուլա-ճաղըզ։

— Կիթ, ազիզ տօսթըմ, ձէննալը Հազգ սէնի հիմայէ իհթին... սէնին էաբաճաղըն շէյլէր պէնիմ մագպուլըմ տըր։

— Թէշէքքիւր իտէրիմ։

Լիսիէն մուհավէրէնին իհթիամ պուլմըշ օլտըղընը իչմա իհմէք իւզրէ այաղա գալգտը վէ էլինի Թիւրլիւթօնա ու-զաթտը· Թիւրլիւթօն պու էլի Թուվթուպ սըգտըգտան սօն-րա, այագլարընըն ուճընա պատարագ օտատան տըշարը չըգ-տը։

Մէրգում՝ մատմուազէլ տը Մարսընէնին օտասընա կէլ-մէք իչուն կէշմիշ օլտըղը տիվանխանէյի թէքրար կէշմէյէ վէճպուր պուլընտըղընտան, ուշագլարա մախսուս օլան վէրի-վէնէ վատըլ օլմագ իչուն եէնիտէն էտուարտըն օտա գաբուզ էօնիւնտէն կէշտի· պու գաբու էլան արալըգ ըտը ըտա ատա· Թիւրլիւթօն էթրաֆտաքի գարանլըգ սէպէպիլլէ պունը կէօ-րէմէտի· Եօգսա բէնտիսինի կիզլիճէ Թէտգիգ իհմէքտէ օլան էտուարտըն կէօկէսինի կէօրէճէյի Թատիի իտի։

Էտուարտ՝ Թիւրլիւթօն նապէտիտ օլունճայա գատար արգասընտան պագտըգտան սօնրա, քէնտի քէնտինէ.

— Իչի սահի գատար հանըմընէն օտասընտա գալմագ հա՛... պիզիմ զուալ սաքէրի էյլէնճէյի պուլմըշ... Ֆէօ-բանժ պու իչի խապէր ալաճագ օլուրսա, էրէյիճէ իչլէր մէյ-տանա չըգաճագ տըր· Ֆէնոմիլէրինի պու կէճէ Թէտգիգ ի-տէրէք, վագիթըմը պօշունա կէշիրմիշ օլմատըմ, բէլ պէօյիւք պիր քէշֆետ պուլունտըմ. լաքին պագալըմ նէթիճէտի նէ՛ օլաճագ.— տէտի։

Թիւրլիւթօն օ կէճէսի հէյէճանը պիր ույգու ույու-տըգտան սօնրա, սապահլայըն չաֆիագ աֆտար աֆիմագ էա-Թագտան գալգտը վէ չար չարուգ իւսթիւնիւ կիյինէրէք, հիչ քիմսէյէ խապէր վէրմէքսիզին պիրինճի Թրէն իլէ վէր-սայլա կիթտի։

Մէրգում զաննընտա խաթա իհմէմիշ իտի. Լիւսիէնէ սէօյլէմիշ օլտըղը վէճհէյ, չէհրի մէզքիւրտ ըն տէօրտիւնճիւ Լուի նամ գրալըն ինչա իհտիրտիյի միւքէլլէֆ սարայ ճիմա-ըընտա, իչի Թարաֆը աղաճլըգլը պիր էօլուն նիհայէթինտէ աֆ ճամպազխանէնի օլմագ իւզրէ պէօյիւք պիր չատըր կէօ-րիւլմէքտէ իտի. պու չատըրըն էանը պաշընտա պարկիրլէրէ մախսուս պիր գուլիպէ իլէ էշէա վէ էլպիսէլէրէ մախսուս պիր տէ քիչիւք սունտուրմա պուլունըյօր ըտը. պէօլմէլէրին իւղէրինտէ իսէ զայէթ պէօյիւք իլանլար վէ էաֆիֆ ալար էա-բըշտըրըլմըշ ըտը քի, պունլար ուզագտան րէնկէարէնկ տի-վար բէրտէլէրի կիպի կէօրինիյօր ըտը։

Թիւրլիւթօն պու չատըրը կէօրինճէ, եիւզինտէ ատալը ժէճհունիյէթ բէյտա օլտու։

Իլք ագշամքի օյուն պէտպէլլի բէք կէճ խիհթամ պուլ-մըշ օլտըղընտան, իչպու ճամպազխանէչինին օյունճըլարը հէ-նուզ ույումագտա իտիլէր։

Թիւրլիւթօն չատըրըն էթրաֆընը տօլաչմազա պաչլայա-րագ, իչէրի կիրճէճէ պիր տէլիք պրամագտա իչէն, պիրտէն պիրէ չիտտէթլի պիր կիւմիւրտէմէ սէտասը իչիտիլմէքլէ, Թիւրլիւթօն հէման իչի ատըմ էօհէյէ սըչրատը. լաքին պիր ազ սօնրա պու սէտանըն նէ՛ օլտըղընը անլայըպ հայրէթ վէ Թէաճճիւպի կէշէրէք.

— Պու ճամպազխանէ պիզիմ իչիմիզէ էարայաճագ տըր, իչինտէ հայվանաֆէը սահիբէտչէն պաչգա պիր տէ ֆիլ վար ը-մըշ... Ալլահ վէրէ տէ Թէքլիֆիմիզ գապուլ օլունսա.— տէտի։

Զատըրըն ալնընտա, գըրմըզը պէզտէչն պէօյիւք պիր լէվճա իւզէրինտէ, զայէթ իչի վէ էալտըզը հարֆլարլաչու սէօզլէր էապըլմըշ ըտը.

ՀԻՆՑ ՃԱՄՊԱՋԱՆԷՍԻ

ՍԱՀԻՊ ՎԷ ՄԻՏՏԻՐԻ

ՐԱՖԱԷԼ ԺԻՆԷՍԹՈՒ

Թուրլութօն թէտգիգաթընտա տէվամ իմտիքճէ , մէմ նունիյէթի տախի օ նիսպէթտէ արթմագտա իտի ։

Ֆէնտիսի պիր տէլիք վէ ճա պիր գարու պուլմագ իւղրէ չատըրըն էթրաֆընը էլան տօլաշմագտա իբէն , չատըրըն պիր թարաֆը պիրտէն պիրէ եօգարը գալգտը վէ էլի եաշընտա , ուզուն պօյլու վէ ատամ քիւթիւյիւ կիպի գուրու վիւճուտլու պիր ատէմ տըշարը չըգտը ։

Պու ատէմ՝ սիյահ գաոիֆէտէն մամուլ գըսա պիր էն. թարի կիյինմիշ օլուպ , պու էնթարինին հէման հէր թարա. ֆը աչընմըշ վէ հաթթա տիրսէք եէրլէրի տէ բարշալանմագա պաշլամըշ ըտը . պաճագլարընտաքի բաչալըգլար զայըֆ վէ գուրու պալտըրլարընը էնզարը ամմէյէ արզ իթմէքտէ իտի ։ Պաչընատա տէօրթ քէօչէլի պիր ՆէՎ չապգա գօյմուշ օլուպ , պու չապգանըն ալթընտան պօյալը սաչլարը տըշարը ուզան. մագտա իտի ։

Իչթէ պու ատէմ՝ Հինտ ճամպաղխանէսինին սահիպ վէ միւտիրի Րաֆա վէ եախօտ Րաֆաէլ ժինէսթու իտի ։

Մէրգում իլէ պէրապէր իրի եարը վէ ղայէթ էամէր պիր գաոընն տախի պուլունմագտա իտի ։ Պու գաոընընն ատի. բանճլը պիր գումաշտան եաբըլմըշ ֆիսթանընը , պօյնընա թագմըշ օլտըղը ուզուն ալթուն գօրտօնը , պաչընտաքի խօ. րօղ թիւյէրիւյլէ միւզէյէնէն ուֆագ չապգասընը , իրի բար. մագլարընտաքի թագլտտ եիւզիւքլէրի կէօրէնլէր՝ ղայէթ կիւլիւնճ վէ թօհաֆ պիր թասվիր կէօրիւյօրլար զանն իտէ. ճէքլէր իտի ։

Պու գաոընն Րաֆաէլ ժինէսթուընըն զէվճէսի օլուպ , գօ. ճասընտա կէօրիւլէն սիւքիւնէթէ բաղմէն , կիւլիւնճ պիր սէրպէսթլիքլէ սաղա վէ սօլա ատթը նիկեահ իթմէքտէ իտի ։

Րաֆաէլ սապահ հավասընը թէնէֆֆիւս իտէրէք վէ բաչալըգլարընը սիլքէրէք ։

— Պու կիւն բէք կիւզել պիր հավա վար , ինսանըն գալ. պինէ ֆէրահլըգ վէրիյօր . . . լաքին պուընընլա պէրապէր ա. զաճըգ եազմուր կէլսէ ֆէնա օլմազ . – տէտի ։

Գաոընն իսէ էթրաֆընը թէտգիգտէ տէվամ իտէրէք ։

— Էվվէթ , պու կիւնքի հավա բէք կիւզել տիր , լաքին պիգիմ իչիւն էհէմմիյէթի եօգ , պիզ արթըգ օյունլարըմըզը պիթիրտիք վէ տէօրթ պէշ կիւնէ գաոար պուրատան կիտէ. ճէյիզ . – տէտի ։

Րաֆաէլ ժինէսթու վէ զէվճէսի Միննի ժինէսթու ֆը. բանըզ լիսանըյլա , ֆագաթ քէօյլուլէրէ մախսուս պիր թէ. լաֆֆուզ իլէ գօնուշմագտա իտիլէր ։

Գաոընն մէճհունանէ պիր թամր իլէ սէօզիւնտէ տէվամ իտէրէք ։

— Նա՞սըլ , տիւնքի հասըլաթտան մէճհո՞ւն մըսըն , Րա. ֆա , տիկէր տէֆաքիլէրտէն իւշ գաթ զիյատէ հասըլաթ օլ. տու ։

Րաֆաէլ . – Պէն անճագ էն եիւքսէք մէրթէպէսինտէն մէճհուն օլապիլիրիմ , Միննի ։

— Օնա չիւպհէ եօգ , լաքին չիմտիքի վագթտա էն եիւք. սէք մէրթէպէյէ չըգմագ պիր ազ կիւճճէ տիր ։

— Էվվէթ , տօղրու տըր , էվվէլքի մուվաֆֆագիյէթիմիզ կիթ կիտէ ազալմագ իւզրէ տիր , ազիզըմ Միննի ։

— Լաքին պէնիմ օյունա իշթիրաք իթմէքլիյիմէ նէ չիւն միւսաատէ իթմէյօրսըն ։

— Ալլահ կէօսթէրմէսին , պունը հիչ պիր վագթ խաթը. ըրընա կէթիրմէ , կէօզիւմիւն նուրը ։

Րաֆաէլ ժինէսթու էլլի եաշընտա օլմագլա պէրապէր , զէվճէսինի ըէք զիյատէ սէվդը վէ անը էլան հէր քէստէն գըսագանըր ըտը ։

Թիւրլիւթօն անլէրին նազարը տըգգաթընը ճէլպ իթ. մէքսիդին արգալարը սըրա կիթմէքտէ վէ ֆագաթ եանլարը. նա եանաչմագա պիր տիւրլիւ ճէսարէթ իտէմէմէքտէ իտի ։

Նիհայէթ ազաճըդ ճէսարէթ քէսպ իտէրէք վէ եավաշ եավաշ եանլարընա եագլաշարագ , չապգասընը չըդարըպ էլինէ ալ-տը վէ գարը գօճա ժինէսթուլարը սուրէմի թաղիմքեարա-նէտէ սէլամլատըդտան սօնրա , Հինա ճամպազխանէսինին սա-հիպ վէ միւտիրիյլէ գօնուշմագ արզուսընտա պուլընտըղընը պէյան իյլէտի ։

Րաֆաէլ մէրգումը եօգարտան աշաղըյա գատար սիւ-տիւքտէն սօնրա .

— Հինա ճամպազխանէսինին սահիպ վէ միւտիրի պէն իմ, օղլում . . . նէ՞ իսթէյօրսընըզ . – տէյու սօրտու ։

Թիւրլիւթօն մագամը իհթիրամտա էյիլտի վէ պատէհու ճէվապա աղազ իտէրէք .

— Սիզինլէ զայէթ մուհիմմ պիր մատտէ հագգընտա գօնուշմագ իսթէրիմ, միւտիր էֆէնտի , լաքին պուրատա օ-ղլամազ, էկէր միւմքին իսէ պաշգա պիր մահալէ կիտէլիմ . – տէտի ։

Րաֆաէլ էբէյիճէ ուզագտա քիւչիւք պիր գահվէխանէ կէօսթէրէրէք , օրատը միւնասիպ օլուպ օլմատըղընը սիւալ էյլէտի վէ Թիւրլիւթօն օրասընը միւնասիպ պուլունճա , իւ-չիւ պիրլիքտէ մէզքիւր գահվէխանէյէ կիտէրէք , պէյազ վէ գըրմըզը չըղըլը պիր չատըր ալթընտա օթուրտուլար ։

Րաֆաէլ ապսէնթի բէք սէվմէյինտէն , կարսօնլարտան պիրինէ իւչ գատէհ ապսէնթ սըմարլատը . Զէվճէսի Միննի ապսէնթին սապահլայըն աճ գարընընա էյի օլմատըղընը պէ-յան իլէ գօճասընըն արզուսընա մուխալէֆէթի իմմէք իսթէտի իսէ տէ , գօճասը սէօզիւնիւ տինլէմէմէյինտէն , նիհայէթ քէնտիսի տէ պիր գատէհ ապսէնթ իչմէյէ գարար վէրտի ։

Կարսօն էմի իտիլէն իւչ գատէհ ապսէնթի կէթիրինճէ , Րաֆաէլ տիւմանտան սարարմըշ օլան բարմագլարըյլա շար չաբուգ պիր սիկարա պիւքէրէք , էվվէլճէ զէվճէսի իչիւն եարմըշ օլտըղը սիկարատան եագտը վէ պատէհու Թիւրլիւ-թօնա տէօնէրէք .

— Իչթէ պէն հազըր եմ, օղլում, նէ սէօյլէյէճէքսէնիզ սէօյլէյինիզ . – տէտի ։

Օ զէման ժօղէֆ Մարլի քէլամա պիլ իպթիտար , էվվէլի էմրտէ բէք գարըշըգ սէօզլէր սէօյլէտի . Պրիւգօ Նամբնտա պիր ֆինօ քէօքէյինտէն , պինիճիլիքտէ վէ քէման չալմագտա ֆէվգ էլ ատէ մահիր օլան կէնճ պիր գըզտան վէ նիհայէթի պիղգաթ քէնտիսինտէն պահս վէ քէնտիսինին պօրու իլէ հայ-րէթէ շայան հիւնէրլէր իճրա իմմէքտէ օլարընը պէյան իյլէտի վէ սէօզիւնիւ պիթիրտիքտէն սօնրա , ապսէնթ գա-տէհինի պիր եուտումտա պօշալթատը ։

Ճամպազխանէ միւտիրի իքինճի պիր գատէհ տահա սը-մարլայըպ անը տա իչտիքտէն սօնրա , տիք տիք Թիւրլիւթօ-նըն կէօզ պէպէքլէրինէ պագարագ .

— Տօսթըմ, սէօյլէտիյինիզ սէօզլէր պիզիմ իչիւն ճալի-պի մէնֆաաթ օլապիլիր , լաքին պէն պու սէօզլէնտէն հիչ պիր շէյ անլայամատըմ։

Միննի . – Պէն տէ չունը անլայապիլտիմ քի , տօսթըմըզ պիզէ պիր թէքլիֆտէ պուլունըյօր ։

Թիւրլիւթօն . – Էվվէթ , մատամ, ֆիքրիմի բէք կիւզէլ անլամըշընըզ , սիզին գումբանեանըզա իւչ քիչի իտխալ իմ-մէք իսթէյօրըմ։

Միննի . – (Սաֆտէրունանէ պիր թամր իլէ .) Պրիւգօ տէտիյինիզ զամ սիզ մի սինիզ ։

Թիւրլիւթօն . – Խա՛յր , մատամ, Պրիւգօ պէն տէյիլիմ, Պրիւգօ քէօքէյին իամի տիր , պէնիմ իամիմ ժօղէֆ Մարլի տիր ։

Միննի . – Օ հալտէ աֆվընըզը տիլէրիմ, սիզ քէման չա-լարսընըզ, էօյլէ՞ մի ։

Թիւրլիւթօն . – Խա՛յր , մատամ, քէման չալան պէն տէ-յիլիմ։

Միննի . – Ֆէօքէ՞ք մի տիր ։

Թիւրլիւթօն . – Խա՛յր , քէօքէք տէ տէյիլ տիր , լաքին պուընընլա պէրապէր պու քէօքէյէ քէմանն տա էօյրէտիլէճէք օլուրսա , չալար . զիրա պիզիմ Պրիւգօ հէր շէյի եաբմաղա մուգթէտիր տիր . զէքեավէթի հիչ պիր քէօքէքտէ եօգ տըր տէնիլէպիլիր , Պէն բէրէնտէ աֆարագ պօրու չալարըմ։

Միննի. – Օ հալտէ քէման չալան քիմ տիր, զիրա քէման քէլիմէսինի իչիթտիյիմէ էմին իմ։

Թիւրլիւթօն. – Քէման չալան պէնիմ կէնճ հանըմըմ տըր, քէնտիսի ալի ճամպազլըգլարընտա, ժիմնաստիգ օյունլարընտա մէհարէթի ֆէվգ էլ ատէ սահիպի տիր. պունտան մատտա, հայրէթէ չայան պիր կիւզէլլիյի տէ վար տըր։

Պու սէօզ իւզէրինէ Բաֆտէլ վէ Միննի քէմալը թէաճճիւպլէ պիր պիրինէ պագըշտըլար վէ Բաֆտէլ՝ կէօզլէրի բարլամագտա օլտըղը հալտէ.

— Պու կէնճ գըզըն իսմինէ՞ տիր, զիրա արզ իթտիյինիզ պունճա մէհարէթ վէ հիւնէրլէր իլէ բէք զիյատէ չէօհրէթլիար օլմալը տըր։

Թիւրլիւթօն. – Խայր, պու գըզ չիմտիյէ գատար պիւս պիւթիւն մէճհուլ գալմըշ տըր։

Միննի. – Քէրէմ իսին տէ պիր շէյ սօրայըմ, պու գըզ ալի իւզէրինտէ քէման չալապիլիր մի։

Թիւրլիւթօն. – Ջանն իսէրսիմ։

Միննի. – Ջանն իթմէք քիֆայէթ իթմէզ, գալթի պիր ճէվապ վէրմէլի։

Թիւրլիւթօն. – Ալի իւզէրինտէ քէման չալմագ քէնտիսի իչիւն հիչ պիր շէյ կիպի տիր։

Միննի. – Բէք էյի, էկէր իւի ալի իւզէրինէ պիր քիյաֆօ եէրլէշտիրէճէք օլուրսադ, ալիլարը գօչտուրմագլա պէրապէր քիյաֆօյը չալապիլիր մի։

Թիւրլիւթօն. – Հա՛յ հա՛յ, օ պապատ էֆենտիմ պէրքէմալ տըր։

Պու սօնրընճը թէէմմիսալի Միննի ժինէսթուլա բէք զիյատէ թէէսիր իթմէքլէ, եւրուպունտէ ատարը մէճհունիյէթի ղուշնուրմա օլտու։

Բաֆտէլ իսէ պիր գատէհ ապսէնթի տահա պօշալթարագ.

— Պու գըզ պունտան էվվէլ հաֆկը գումբանեատա իտի, իւյ տէֆա նէ՞րէտէ օյնատմադա պաշլատը. – տէյտու սօրտու։

Թիւրլիւթօն. – Հիչ պիր գումբանեատա տէյիլ իտի, իւյ տէֆա օլարագ օյունա չըգաճագ տըր։

Բաֆտէլ. – Օ հալտէ չիմտիյէ գատար նէ՞րէտէ իտի, նէ՞ եապար ըտը։

Թիւրլիւթօն. – Քէնտի գօնագընտա իտի, սէնէվի իչի եիւզ պին լիրա վարիատաթլա բահաթճա եապար ըտը։

Բաֆտէլ գահգահա իլէ կիւլմէյէ պաշլատը վէ իսթիհզաքէտարանէ պիր թավր իլէ։

— Սաֆտէրուն տօսթըմ, ինսան իչի կիւն իչինտէ պիրտէն պիրէ ճամպա՞զ մը օլուր զանն իտիյօրսընըզ, սիզին սալօնլարտա իճրա իթտիյինիզ քիւչիւք ճամպազ օյունլարը պէօյիւք ճամպազհանէլէր իչիւն քիֆայէթ իտի՞ր մի զանն իտիյօրսընըզ։

Թիւրլիւթօն բէք չաբուգ կիւճէնիր օլտըղընտան, պու գահգահա իւզէրինէ ատէթա հիտատէթլէնէրէք.

— Պէն սիզինլէ նէզաքէթ վէ ինսանիյէթ տահիրէօինտէ գօնուշըյօրըմ, սիզ պէնիմ իւզէրիմէ կիւլիյօրսընըզ, պէնի իսթիհզայէ ալմանըզա հիչ պիր վագթ միւսաատէ իտէմէմ, իչիտիյօր մըսընըզ. . . պէն սէօյլէտիյիմ սէօզլէրատ կիւլունճ օլաճագ պիր շէյ կէօրէմէյօրըմ, էկէր վուգու պուլսան թէքլիֆիմ իչինիզէ կէլմէյօրսա, աչըգտան աչըղա սէօյլէյինիզ, պէն տէ օնա կէօրէ հարէքէթ իտէյիմ։

Հալ պու քի Բաֆտէլ այնը թավրը միսթէհզիյանէ իլէ եէնիտէն կիւլմէյէ պաշլատըղընտան, Թիւրլիւթօն պիւս պիւթիւն տիւչարը հիտատէթ օլարագ մէրգումըն գօլունը էօյլէ պիր շիտատէթլէ սըգտը քի, Բաֆտէլ աճըսընտան պաղըրտը։

Թիւրլիւթօն ղաղապնաք պիր չէհրէ իլէ սէօզիւնիւ տէվամ իլէ.

*— Նէ՛ տէրէճէ սահիպի նէզաքէթ օլտըղընըզ անլաշըլտը սիզէ արթըգ մա՞լ մը սիւրմէք իսթէյօրըմ զանն իտիյօրսընըզ, տէնիզտէ պալըգ բաղար օլմազ. Ալլահ սիզէ կէօզ վէրմիչ, եապաճաղըմըզ հիւնէրլէրէի կէօրէպիլիրսինիզ, իւզէրիմէ պուտալաճաալընա կիւլմէնիզի տէվամ իտէճէք օլուրսանըզ, պէնի պաշգա եօլտա մուամէլէ իթմէյէ մէճպուր իթ-

միչ օլաճադ սբնըզ, Պէն սիզաէն բարա իսթէմէյօրըմ, Հալընըզ Հարաճաղըմընզ հիւնէրլէրի կէօրմէնիզի արզու իսէյօրըմ. էկէր իչինիզե կէլմէ յէճէք օլուրսա, աչըգտան աչըղա սէօյլէրսինիզ, պիզ տէ գալգար կիտէրիզ, իչիմէ պու գառար. – տէտի.

Բաֆաէլին գէվճէսի օվագիմա գառար սէսսիզճէ օթուրմընչ իչէն, պու սըրատա պիրտէն պիրէ Թիւրլիւթօնըն գօլուն Թուխարագ, զայէթ միւլաթըֆանէ պիր չէհրէ իչէ.

— Հագգընըզ վար, տօսթըմ, սիզ նէզաքէթի վէ ինսանիչէթի տախրէսինտէ մուամէլէ իթտինիզ, Հալ պու քի գօճամ սիզէ գարշը տուի մուամէլէտէ պուլունսը: Սապահլայըն ապսէնթի իչիլմէսինէ պիր աղ էվվէլ մուխալէֆէթի իթտիմ իսէ, իչիմէ սէպէպի պու իսի. չունքի գօճամընն պաշը Թուխաճագ օլուրսա, աղրընտան չըգտըղընը պիլմէզ, Պահա իթտիչինիզ մաամուազէլէն իճրա իթտիչի հիւնէրլէրի կէօրմէթճէ, քէնտիսինի Թապիի գումբանեամըզա իտիալ իտէմէչիզ. լաքին պուրայա կէլմէք զահմէթինի իսթիյար իտիպ տէ իճրաի հիւնէրը իթմէյէ բիզա կէօսթէրէճէք օլուրսա, օ վագիթ բէք չաբուգ ույուշապիլիբիզ. – տէտի.

Պու ապիլանէ սէօզլէր Թիւրլիւթօնըն հիտատէթինի թէմամընյա Թէսքինի իթտիչինտէն.

— Բէք էյի, մաամամ, զամէն լաքին պէնիմ տէ Թէքլիֆիմ պէօյլէ իտի, Հալ պու քի գօճանըզ ֆիքրիմի անլայսմաամը. – տէտի.

Բաֆաէլ պէօյլուք պիր խաթա իչլէմիչ օլտըղընը հըսսիյէթէ, պաշընը էօնիւնէ էյմիչ իտի. Թիւրլիւթօնըն գօլունը սըգմաընտան Հասըլ օլան աղրը հէնուգ կէչմէմիչ օլտըղընտան, օլանճա գուվվէթիյլէ գօլունը օղուշտուրմագտա վէ պէօյլէ կիւճլիւ գուվվէթիլ պիր ատամ իլէ օ սուրէթլէ մուամէլէ իթտիչինտէն սօլայը քէնտի քէնտիսինի Թէվպիխ իթմէքտէ իտի.

Թիւրլիւթօն էվվէլճէ Հաղըրլամըշ օլտըղը պիր հիքէայէյի պաշտան պաշա նագլ իթտիքտէն սօնրա, մաամամ Մինննի խթապէն.

— Կէօրիւյօրսընըզ քի հէր վագիթ իհթիյաճքեստանէ տավրանմաղա մէճպուրիյէթիմիզ վար տըր, Հանըմըմ Թէմամըլա մէճհուլ գալմագ իսթէմէքտէ տիր. պիր ամի ճամանէսինէ կիրմէքտէ օլտըղընը հիչ քիմսէ տուդմամալը տըր. պէօյուք տայըսընըն խանէսինի Թէրք իթմէք իչուն քէնտիսինէ մահաուս պագը սէպէպլէրի վար տըր. պու սէպէպլէր պիզէ Թէալլուգ իթմէզ. քէնտիսի չիմսի եէթիք տիր, հիչ քիմսէյէ պիր շէյ տանըշմաղա մէճպուրիյէթի եօգ տըր, Լաքին պունընլա պէրաբար ագրաբաար պու Թէաավվուրընը խաագեր ալաճագ օլուրլարսա, քէնտիսինի խըրգալարլար. պինաէն ալէյհ պու իչի քեամիլէն կիպլի սագլամագ լազըմ տըր, էկէր Թէքլիֆիմիզի գապուլ իտէճէք օլուրսանըզ, պիզ Հալընըզճա պուրաան կիտէրսինիզ վէ պիզ տէ չըմէնտըֆէր իլէ կէօսթէրէճէյինիզ մահալէ կէլիպ պիզինլէ պուլուշմէյէ, օլմագ մը.

Մինննի. – Պունտան տահա գօլայ վէ տահա կիւզէլ պիր Թարիգ օլագիլիր մի.

Թիւրլիւթօն. – Տէմէք քի գարարըմըզ վէրիլտի, Թէճրիպէ կիւնէհիւնիւ Թայինի իթմէքտէն պաշգա պիր շէյ գալմատը, Հա՞նգը կիւն կէլէլիմ.

Բաֆաէլ. – Պիզ տէօրթ պէշ կիւնէ գառար պուրատան կիտիյօրըզ, զիրա պուրատաքի օյունլարըմըզ արթըգ խիթամ պուլմըշ տըր.

Թիւրլիւթօն. – Բէք էյի, Հարըն տէյիլ օ պիր կիւն կէլէճէք օլուրսադ, նահարլ օլուր.

Բաֆաէլ. – Բէք ալէա օլուր, լաքին սագլամ սապահլայըն էրքէն կէլմէյէ զայրէթ իտինիզ, չունքի սապահլայըն պօշ վագիթըմըզ բէք չօգ տըր.

Թիւրլիւթօն. – Պաշ իւսթիւնէ... Հաբաճաղըմըզ հիւնէրլէրի կէօրտիւքտէն սօնրա, չէրահիթի լազըմէյի քիթայինի իտէպիլիրիզ.

Պու սէօզիւ միւթէագիպ, սապըգ զուալ սաքէրի այագա գալգտը վէ Մինննի իլէ Բաֆաէլին էլլէրինի սուրէթի տօսթանէտէ սըգտըգտան սօնրա, տէրէօհտէ իթտիյի վագիֆէ-

յի հիւանիւ աուրէթլէ էյֆա իթմիշ օլտըղընա բէք զիյատէ մէհմուն օլարագ, օրատան մուֆարագաթ իյլէտի։

Լաքին Թիւրլիւթօն հէնուզ պիր գաչ ատըմ աթմըշ ի-քէն, Միննի իլէ Բաֆաէլ արասընտա չիտաէթլի պիր միւճա-տէլէ տիր գօրտու։

Միննի ժինէսթու շու սէօզլէրլէ քէլամա պաշլատը.

— Եահո՛ւ, սէնին ագլըն պաշընա կէ՛լմէյէճէք մի, շու տիմանէճէ հալլէրինի պըրա՞գմայաճագ մըտըն, աղղընա պիր իքի եուտուտ իշկի գօր գօմագ, քէնտինի պիւս պիւթիւն ունուտաճա՞գ մըտըն։ Գու կէնճ գըզըն քիպար ալէմինէ մէն-սուպ օլտըղընը վէ պիզճէ մէճհուլ պիր սէպէպտէն ոտլայը ագրապասընըն էվինի թէրք իթմէք իսթէտիյինի անլա՞մայօր մըտըն. սէնին կիպի պուտալա պիր հէրիֆ իլէ էվլէնտիյիմէ պէնի եէնիտէն բիւշմա՞ն մը իտէճէքսին։

Բաֆաէլ. – Հագգըն վար, Միննի, օ եօլտա մուամէլէ իթմէմէլի իտիմ, լաքին քիպար ալէմինէ մէնաուպ օլան պու կէնճ գըզըն պիրինճի տէրէճէտէ պինիճի վէ հիւնէրվէր օլ-տըղընը իչիտինճէ, պիրտէն պիրէ թէհճճիւպիմի մէն իտէ-մէտիմ։ Էվվէթ, հագգընըզ օլտըղըմը իթիրաֆ իտէրիմ, լա-քին պու եօլտա մուամէլէ իտիչիմ ապաճինթ իչտիյիմտէն իլէ-րի կէլմիշ իտի։

Գարը գօճա շու եօլտա միւճատէլէ իթտիքլէրի սըրա-տա, Թիւրլիւթօն տախի թըրէնէ բաքիպ օլմագտա իտի։ Մէր-գում գօնագա վասըլ օլտըղընտա վագթ հէնուզ բէք էրքէն օլտըղընտան, գօնագ ուչագլարընտան պիրի սապահ թաա-մընըն հագըր օլտըղընը իտապէր վէրմէյէ կէլիյօր ըտը։

Մաամուագէլ տը Մարսընէ, մարքի տը Բօգմօր վէ Լի-տուարտ տ'Օագթէը սալօնտա պուլունտըգլարընտան, Թիւր-լիւթօն պիր պէհանէ իլէ սալօնա կիրտի վէ եավաշ եավաշ Լիւսիէնէ ագլաշըպ պիր թագրիպ իլէ գուլաղընա ուզանա-րագ «Իչիմիզ օլտու» սէօզիւնիւ սէօյլէմէյէ մուվաֆֆագ օլ-տու։

Լիւսիէն պու սէօզիւ իչիտինճէ էօյլէ շէտիտ պիր հէյէ-ճանա տիւշար օլտու քի, եանագլարը գըպ գըրմըզը քէսիլ-

տի. Հաթթա կէօզլէրինի գալտըրըպ տա Լտուարտըն տիք տիք քէնտի եիւզիւնէ պագմագտա օլտըղընը կէօրիւնճէ, հէ-յէճան վէ խէլէճանը պիր գաթ տահա արթտը։

Լտուարտ՝ Թիւրլիւթօնըն սալօնա կիրտիյինի կէօրէրէք անը նագարը տըգգաթընտան տուր թուրմամըշ վէ մէրգու-մըն եավաշ եավաշ Լիւսիէնէ եագլաշտըղընը կէօրիւնճէ, եէնի պիր շէյ պուլընտըղընը պիլթագ քէշֆ իթմիշ իտի։

Սապահ թաամը մաամուագէլ տը Մարսընէյէ քէք ու-զուն կէօրիւնտիւ, Լտուարտ իսէ կէօզիւնիւն ուճքյլա մէր-գումէյի տախմա թէտգիգ իթմէքտէ օլտըղընտան, պիշարէ-նին սըգընթըտը պիր գաթ տահա արթմագտա իտի։

Նիհայէթի մարքի տը Բօգմօր այագա գալգտը վէ Լիւ-սիէն պարկիւլէրինէ նագարէթ իթմէք պէհանէսիյլէ հէման ախըրա գօշտու։ Օրատա Թիւրլիւթօն տէրէօհատէ իթտիյի վա-զիֆէյի նէ՛ եօլտա պաշա չըգարմըշ օլտըղընը պէյան վէ ի-քի կիւն սօնրա վէրասյլտաքի մէգքիւր աթ ճամպագնանէթի-նէ կիտիչէճէյինի իլավէթէն տէրմիյան իյլէտի։

Գունըն իչիւն պիր կիւն ագշամա գատար գօնագ խարի-ճինտէ գալմագ իճապ իտէճէյինտէն, մաամուագէլ տը Մար-սընէ խանէ խալգընա նէ՛ սէպէպ կէօսթէրէճէյինի տիւշիւն-մէյէ պաշլատը. մարքի տը Բօգմօրը պիր սէպէպլէ գանտը-րտագիր իտի իսէ տէ, նիշանլըսը քէնտիսինտէ զարիպ պիր հալ մէվճուտ օլտըղընը հըսս իտէճէյինտէն վէ Լտուարտընն տախի քէնտիսինի կէօզէթլէյէճէյինտէն գօրգույօր ըտը։

Մա մաճիհ օ անտէն իթթիպարէն հագըրլըգլար կէօրմէյէ պաշլատը. պիր չանթանընն իչինէ ուզուն պիր պինիշ ֆիտթա-նը, պիր ժինհասթիգ կէօմլէյի, չիզմէլէր, բապուճլար վէ սաիր պիր թագըմ չէյլէր գօյտու վէ պու հագըրլըգլարը պիթիրինճէ, նէ սուրէթլէ կիտիլէճէյինի տէ թային իյլէտի։

Գօնագտան պարկիր իլէ մուֆարագաթ իտիլէճէք իտի. տիկէր իքի պարկիր էվվէլճէ պիր պինիճիլիք թալիմհանէյին-տէ սագլանըլաճագ վէ գաբալը պիր քիրա արապասը տախի քէնտիլէրինի տօս տօղրու վէրասյլա կէօթիւրէճէք իտի։

Մաամուագէլ տը Մարսընէ պու թալիմաթը ժօզէֆ Մար-

ինչե հէնուզ վէրմիշ իքէն, ժագ ոը Ֆլէօրանժ-ըն սէտասը գուլաղընա աքսէնտաղ օլուռ։

Ժագ օ սըրատա գօնտաղա կէլմիշ օլուռ, պարկիրինտէն աշաղը էնտիքտէն ատներա, նիշանլըսընը սէլամլատը վէ պատէհու գօլ գօլա պէօյիւք սալօնա չըգտըլար։ Ժագ միւթատը վէճհ իւղրէ վագթընը մարքի ոը Բօգմօրըն գօնաղընուռա կէչիրմէյէ կէլիյօր ըտը։

Ժագ օ կիւնիւ իսթիգպալ հագգընտաքի թէսավվուրլարընտան պահսլա, իզտիվաճ տէնիլէն չէյի քէնտիսի նէ՛ եօլտա անլամագտա օլաըգընը վէ իլէրիտէ կէչիրէճէքլէրի էօմր նէ՛ եօլտա վուգու պուլաճաղընը պէյան իլէտի վէ իլավէթէն։

— Պէն Լիւսիէնի թէմամըլա սէրպէսթ պըրագաճաղըմ, պիրա պիր պիրինի սէվմէքտէ օլան իքի քիշի արասընտա սէրպէսթլիք պուլունմագ լազըմ ատը. - ատի։

Էտուարտ պիր գօլթուգ սանտալիէսի իւղէրինտէ օթուրմըշ կիւնլիւք զագէթալարտան պիրինի օգուտմագտա օլաըգընտան, պու սըրատա սէօզէ գաբըշարագ։

— Զէվճէնիզի հիշ գըսգանմայաճագ մըսընըզ. - տէյի սօրտու։

Ժագ. - Գըսգանմա՞գ մը... գըսգանմագ նէ՛ տէյէք օլաըգընը անլայամայօրըմ, պիր ինսանըն զէվճէսի հագգընտա էմնիյէթի քեամիլէսի պուլունաըգտան սօնրա, գըսգանմա՞գ նէ օլաճագ։

Էտուարտ. - Պիլմիյօրսա քի լաթիֆէ իսթիյօրըմ, լաքին տահմա սէվիլէճէյինիզտէն էմի՞ն միսինիզ։

Ժագ. - (Ազաճըգ միւքիմ տուրտուգտան սօնրա.) Էվվէթ, պէնիմ մատմուազէլ ոը Մարսընէյի տահմա սէվիճէյիմտէն էմին օլաըգըմ կիպի, մատմուազէլ ոը Մարսընէնին տէ պէնի տահմա սէվիճէյինտէն էմին իմ։

Էտուարտ. - (Իսթիհզաքեարանէ պիր թավը իլէ.) Մատամ քի սիզ մուհապէթի էպէտիյէտէն պահս իսթիյօրսընըզ, պէնճէ սիւքիւթ իթմէքտէն պաշգա չարէ գալմազ. լաքին սէօյլէտիյիմ սէօզլէրի ֆէննա մանէայա ալմայընըզ։

Գու սըրատա մարքի ոը Բօգմօր սալօնա կիրէրէք, էնասը մուհավէրէյէ ակէտահ օլունճա, Լիւսիէնէ խիթապէն։

— Իչթէ չիմտի պիւս պիւթիւն սէրպէսթ պուլունըյօրսըն, դըզըմ, էվվէնճէք օլուրսան, նէ՞ ճարաճագսըն։

Լիւսիէն. - (Կիւլիւմսէմէյէ չալըշարագ.) Էլինտէն կէլմիշի գատար պու սէրպէսթլիքտէն իսթիֆատէյէ չալըշաճաղըմ։

Ժագ. - Պէն տէ Լիւսիէն իլէ հէմֆիֆքճար ըմ. պէն տէ ճաշամայը պէօյլէ անլարըմ։ Պէն պարկիրէրիմ իչիւն ֆէվգ էլատէ մէրագլըյըմ, ոնզ տէ քէնտի պարկիրէրինզ իչիւն մէրագլը սընըզ, իմտի սիզին պարկիրէրինզէ էլ տօգունարըմագտան իճթինապ իտէճէյիմ։

Լիւսիէն. - Լաքին ճա արթըգ պարկիրէրիմ պուլունմաղսա...

Ժագ. - Սիզ տահմա պարկիրէրինզի մուհաֆիզաղա իտէճէքսինիզ, սիզին կիպի հիւնիւ ճէմիյէ տահիպի պիր գըզ տահմա տէպատէպէլի պիր սուրթմատէ ճաշամաղա լայըգ ատը։

Լիւսիէն քէտէրամիզ պիր ահ իտէրէք պաշընը էյտի։ Ժագը պիր մուհապէթի չէտիտէ իլէ սէվմիյի հալատէ անտէն այրըլմաղա վէ պէլքի տէ միւէպպէտէն այրըլմաղա մէճպուր պուլունըյօր ըտը։

Օնտան սօնրա պաշգա չէյլէրտէն պահս օլունմաղա պաշլատը, Օ կիւնիւ վէ իրթէսի կիւնիւ հիշ պիր հատիսէ վուգու պուլմագ օլաըգընը կէչտի, Ժագ ոը Ֆլէօրանժ հէր կիւնքի կիպի իրթէսի կիւնիւ տէ կէլտի, լաքին նիշանլըսընըն մէյյօրսիյէթի հալինի տէֆ իթմէյէ պիր տիւրլիւ մուվաֆֆագ օլամատը։

Լիւսիէն օ կէճէսի ճաթագ օտասընտա ճալընըզ գալընճա, քէնտի քէնտինէ.

— Ճարըն պախթըմ թէյլիւն իտէճէք տիր... ա՜հ, գալպիմտէ գանը պիր ճարա մէվճուտ օլմագլա պէրապէր, Ժագը նէ գատար սէվմէքտէ օլաըգըմը վէ անտէն այրըլմագ պէնիմ իչիւն նէ՛ տէրէճէ միւշքիլ օլաճաղընը հըսա իտիյօրըմ. - տէտի։

Պիչարէ գըզ պէօյլէք պիր սահլըսըզլըգ իչինտէ պու-

լընտրըլընտան , օ կէճէսի բէք աղ ույուտը վէ չաֆնագ աֆտ
աֆմազ էաֆնագտան գալգտը ։

Թամ օ սըրատա պիր պարկիր բաֆըրտըը իչիտիլտի ,
Թուրլիւթօն ալտըղը թէնպիհ մուճիպինճէ , հայվանլարը հա.
ղըր իթմէքտէ իտի ։

Մատմուազէլ տը Մարսընէ իւսթիւնիւ կիչինտիքտէն վէ
հազըրլամըշ օլտըղը չանթայը ալտըգտան սօնրա աշաղը էն.
տի , ֆէնտի գըսրաղը վէ Թուրլիւթօնըն պարկիրի հազըր պու.
լունմագտա իտի ։

Թուրլիւթօն պաղչէնին բարմագլըգ գաբուսընը աչտըր
մագ իչին գաբուճըյը ույանտըրտը վէ իքիսի պիրլիքտէ վէր
սայը տօղրու պարկիրլէրի գօչտուրմագա պաշլատըլար ։

Րուլ ճատտէսի ճիվարընտա , պինիճիլիք թաչիմհանէսի
էօնիւնտէ տուրտըլար ։ Պարկիրլէր վէ քիրալըգ գուբէ արա.
պասը օրատա մահֆուզ պուլունըյօր ըտը ։

Թուրլիւթօն վէսվէսէ իչինտէ պուլընտըղընտան , Լիւսիէ.
նէ խոճագէն .

— Ուրգամըզտան քիմսէ կէլմէտիյինէ էմմի՛ն միսինիզ , մատ.
մուազէլ . – տէյու սօրտու ։

Լիւսիէն . – Էվվէթ , էմմին իմ , պու վագթ պիզիմ արգա.
մըզտան քի՛մ կէլէպիլիր ։

Լիւսիէն զաննընտա խաֆա իտիյօր ըտը ։ Էտուարտ տ'Օպ.
թէր քէնտիլէրինի կէօզէթէրէք արգալարը սըրա տըշարլ
չըգմըշ վէ Լիւսիէնին նէրէյէ կիթմէքտէ օլտըղընը անլամագ
իւզրէ վար գուվվէթիյլէ գօչմաղա պաշլամըշ ըտը ։

Թամ օ սըրատա պիր կէճէ արապասը կէշմէքտէ օլտը.
ղընտան , էտուարտ հէմեն պու արապայը տուրտուրթտը վէ
իչինէ ալթայըգ արապաճընըն էլինէ պիր ալթուն սըգըշը.
բարագ .

— Մէնի կէօրէյի՛մ , չու էօնտէն կիտէն իքի ալթըյը
ղայպ իթմէմէլի . – տէտի ։

Արապաճը պու ճէօմէրտ միւշթէրինին վէրտիյի ալթունը
կէօրիւնճէ կէօզլէրի գամաշարագ , արապասընըն զայըֆ պար.
կիրինի պիր գաչ տէֆտա գամչըլատը վէ պարկիր տախի եէ.

տիյի գամչընըն ճընըրյա տօղու տիղկինի գօչմաղա պաշլա.
տը ։

Էտուարտ՝ անլէրի կէօզտէն զայպ իթմէյէճէք պիր հալ.
տէ պուլընտըղընա մէմնուն օլարագ , չօդ կէչմէտէն պինիճի.
լիք թաչիմհանէսինին գաբուսը էօնիւնտէ տուրտըգլարընը
կէօրտիւ ։ Պունըն իւզէրինէ արապասընը եիւզ տուրմ գա.
տար ուզագտա տուրտուրթտը վէ եէնիտէն քէնտիլէրինի
թաագիպէ մէճպուր օլաճաղընը վէ Լիւսիէնին չաֆնագ աֆտ
աֆմազ գօնագտան տրշարը չէգմասը՝ թաչիմ մէզքիւր թա.
լիմհանէսէ պինիճիլիք տէրսի ալմագ արզուսընտան նէչէթ
իթմէմիշ օլտըղընը հըսա իթմտի ։

Պիր աղ սօնրա մէզքիւր թաչիմհանէսէն իչի պարկիրլի
պիր գուբէ արապասը չէգտը վէ Թուրլիւթօն արապաճը մա.
հալինէ չէգարագ , արապայը քէմալը սիւրաթլա եիւրիւթմէ.
յէ պաշլատը ։

Էտուարտ պունը կէօրինճէ ազաճըգ մէյուս օլարագ ,
արապաճըյա խոճագէն .

— Պագտան ա՛ , արա՛պաճը , էկէր պանա չիմտի պիր ա.
րապա իլէ էյի պիր աֆ պուլաճագ օլուրսան , սանա պիր ալ.
թուն տահա վէրէճէյիմ . – տէտի ։

Արապաճը . – Էվվէլա պու արապայը գուլլանըրըզ , է.
ֆէնտիմ , պէնիմ աֆթըմ զայըֆ օլմագլա պէրապէր պիր տէ.
ֆյա գօչմաղա պաշլայընճա , պիր տահա տուրմազ , էկէր եօլ.
սա պաշընա պիր պէլա կէլէճէք օլուրսա , նէրինէ էլպէթթէ
պիր պաշգասընը պուլուրըզ ։

— Նէ խոճէրսէն օնու եապ , էլ վէրիր քի չու կիտէն ա.
րապայը կէօզտէն զայպ իթմէյէլիմ ։

Էտուարտ տ'Օպթէր թապէն ճէօմէրտ տէյիլ իտի խէ տէ,
պուլունընըղը հալ սէպէպիյլէ ճէօմէրտիլիք կէօսթէրմէյէ մէճ.
պուր պուլունընըղընտան , արապաճընըն կէօրինէ պիր ալ.
թուն տահա բարլաթտը վէ վագթի կէչիրմէքտիրին կիտէն ա.
րապայը թաագիպ իթմէճինի էմր իյլէտի ։

Արապաճընըն կէօզլէրի պիր գաթ տահա գամաշարագ ,
հայվանը միւթէճամիյլէն գամչըլամագլա , պիչարէ հայվան

վար գումվէթիլէ գօշմաղա պաշլատը վէ պիր ազ ոօնրա Լիւսիէնին արապասընա եէթիշտի ։

Թիւրլիւթօն՝ արապաճը մահալինտէ օթուրմըշ օլտըղը հալտէ հայվանլարը քէմալը սիւրամէլա գօշտուրըյօր վէ պաշընը արգասընա պիւէ չէվիրմէյօր ըտը ։

Էտուարտըն արապասընտաքի պարկիր իսէ գումվէթինին ֆէվգինտէ պիր զայրէթ ըզհար իտիյօր ըտը ։ Պիչարէ հայվանընըն աղըր պէյազ քէօփիւքլէր իլէ ոօլմուշ վէ պիւթիւն վիւճուտ ոօղուգ պիր թէր իչինտէ գալմըշ ըտը ։ Լաքին պուընընա պէրապէր վուրուլան գամըչլարըն աճըսըլա եինէ ոօլու տիզիին գօշմագտա իտի ։ Նինայէթ Գուր-լա-Րէն նամ մահալտէ հայվանըն արթըգ թագաթ վէ տէրմանը գալմայարագ , տիզլէրի իւզէրինէ եըգըլըվէրտի վէ պուրուն տէլքէքլէրինտէն սէլլէր կիպի գան ագմաղա պաշլատը ։

Էտուարտ պու հալի կէօրիւնճէ հէման արապատան աշաղը սըչրատը վէ արապաճըյա վատ իթմիշ օլտըղը այթունը վէրտիքտէն ոօնրա , Լիւսիէնին արապասը արգասընտան գօշմաղա պաշլատը ։ Մէզքիւր արապանըն պարկիրլէրի պիր ածըլըգ թատիլ սիւրաթ իթտիլէր իսէ տէ , Էտուարտ պիր աղ ոօնրա արապայը պիւս պիւթիւն կէօզտէն զայպ իթտի ։

Գունըն իւզէրինէ թարիխի նագատիլ պիր հիտաէթ ու զաղապա տիւշար օլարագ , գարա պախթընա լանէթլէր օգումաղա պաշլատը ։

Լաքին Հինտ ճամպագիանէսինին եանընտան կէչէճէյի սըրատա , գուլաղընա պիր հավլատա սէտասը աքս իթտիլինտէն , Էտուարտ պիրտէն պիրէ թէվազգուճ իթտի վէ պու սէտանըն Գրիւգօնըն սէտասը օլտըղընը տէրհալ քէշֆ իտէրէք , կէօզլէրի չէվիրանէ պիր ժէսէրթէթլէ բարլատաղա պաշլատը ։

Սրթըգ արապայը թատիպէ հաճէթ գալմամըշ ըտը ։ Ժէզքիւր արապանըն Հինտ ճամպագիանէսի չատրընընա կիրմիշ օլտըղընա վէ Լիւսիէնին Գրիւգօ վէ Թիւրլիւթօն իլէ պէրապէր ժէզքիւր ճամպագիանէ տէրունինտէ պուլընտըղընա հիշ շիւպհէ եօղ ըտը ։

Օ գէման Էտուարտըն տուտագլարընտա զարիպ պիր թէպէսիւմ նիւմայան օլարագ , քէնտի քէնտինէ ։

— Իչթէ պու քէշֆիմտէն բէք ժէՃՃուն օլտում , արապաճըյա վէրտիյիմ իքի ալթուն պօշունա կիթմէտի զանն իտէրիմ . – տէտի ։

Էտուարտ տ'Օպիէր՝ էրէյիճէ պիր ժէսաֆէ ուզագտա տուրմըշ օլտըղը հալտէ Հինտ ճամպագիանէսինին գաբուլարընը թէտգիգ վէ թէճէսսիս իթմէքտէ իքէն , պէրապէր Հինտ ճամպագիանէսի տէրունինտէ տախի Բաֆֆէլ ժինէթու , մատամ Մինի ժինէսթու վէ պուընլարընն գըզը մատմուազէլ Րէն՝ քէնտիլէրինէ մախսուս օլան մահալլէրտէ օթուրմըշ Լիւսիէնին իճրա իտէճէյի հիւնէրլէրէ պէքլէմէքտէ իտիլէր ։

Լիւսիէն քէնտիսինի պու հօգգապազլար վէ ճամպագլար գումանտասը արապընտա կէօրիւնճէ , էվվէլի էմրտէ բէք զիյատէ ալթուսթ օլմուշ ըտը ։ զիրա պու եէնի կէլէն ճամպագ գըզա հայրան օլմագ վէ էտա անը մուախազա իթմէք իւզրէ պէօյուք վէ քիւչուք պիւթիւն օյունճլար օրատա հաղըր պուլունմագտա իտիլէր ։

Կիւչէշ մէյտանը օրթասընտա իրի էարը , գըրմըզը եիւզլիւ վէ չիրքին չէհրէլի պիր ատէմ պուլունըյօր ըտը ։ Պու ատէմ՝ ճամպագիանէնին է'ն մուհիմմ ատէմլէրինտէն Տիգ Շաուվել նամընտա պիր ատէմ օլուպ , թագիպաթը վահշիյանէսիլլէ օյունճլարընն քէաֆֆիէսինի տէ գօրգումըշ ըտը ։

Հէր ագշամ վուգու պուլտըղը իւզրէ , մէրգում իչկի իչտիյի զէման տիվանէ կիպի պիր շէյ օլուր վէ չունա պունա քէօթիւլիւք իթմէքտէն վէ իչքէնճէ վէրմէքտէն պաշգա պիր շէյ տիւշիւնմէզ իտի ։ Տահմա էլինտէ պուլընան գամըչըրյա ճամպագլարը վէ պարկիրլէրի խըրբաթար ըտը ։ Պունտան պաշգա սէնատէրընը բէք ալէա պիլտիյինտէն , կէրէք օյունճլարը վէ կէրէք հայվանլարը հայրէթէ շայան պիր սուրէթտէ իտարէ իտէր իտի ։

Մէրգում շու սըրատա սաթրանճլը պիր եէլէք կիյինմիշ , պաշընա այնը գումաշտան պիր գաագէթ գօյմուշ վէ ա-

յագլաբլնա տա իւր ճիզմէլէր կէչիւմիշ օլաբղը հալտէ, կիւլէշ մէյտանը օրթասընտա տուրբյօր ըտը։

Ասրըյա չալար կէօղէրիլէ տիք տիք մատմուազէլ տը Մարսընէնին եիւղիւնէ պագմագտա վէ քէնտի քէնտինէ.

— Պու գըզ ատի պիր գըզա պէնզէմէյօր, ֆէվզ էլ ատէ կիւզէլ տիր... Լաքին չօղ կէչմէտէն Տիգ Եատվէլին գամչըսըլա միւնասէպէթի բէյտա իտէճէյի աշիքտար ատը. օ հալտէ Տիգ Եատվէլ իլէ բէք զիյատէ միւլաթըֆանէ տավրանմագա մէճպուր օլաճագ ատը։ Եու պէրապէրինտէքի արդատաշընա կէլինճէ, պէն օ պուտալայա պիր բարա վէրմէմ, օտուռտան էապրըմըշ ատամլարա պէնզէյօր. Հալ պու քի պէն օնու սըրտայա կէթիրիրիմ, պու գամչը բէք չօղ միւճիզէլէր վիւճուտէ կէթիրմիշ տիր։ Եանլարընտաքի քէօրէք ֆէնա տէյիլ... Լաքին պուրատա հայվանըն պըթըզը վար ըմըշ կիպի, պիր տահա կէթիրմիշլէր. – տէմէքտէ իտի։

Պօղ-Պիպ վէ Օկիւսթ Ֆիլ-տ'Արանեը նամընտա իքի մուգալիտլէր՝ գատէմէլէր իւզէրինտէ էան էանա օթուրմըշ օլտըգլարը հալտէ, բէք զիյատէ էսէրի մէրագ կէօսթէրիյօրլար վէ արա սըրա եավաշ սէտա իլէ պաղը սէօզլէր թէաթրի իտիյօրլար ըտը։ Պունլարտան պաշգա Լիւսիէնի չէքէմէյէն ալթը էէտի գատընլար տախ՝ մէրգուզէյի սուրէթի չէտինէտէ մուախազա իթմէյէ հազըրլանըյօրլար ըտը։

Պու գատընլարըն արգասընտա օն իքի եաշլարընտա, զայըֆ վիւճուտու, սօղուն չէհրէլի վէ գումրալ սաչլը պիր չօճուգ պուլունըյօր ըտը։ Ձօն Սմիւթ նամընտա օլան պու չօճուգ՝ չօղ եէր թութաճաղընտան գօրգույօր ըմըշ կիպի գըս գըվրագ օլմուշ օթուրմըշ ըտը։

Ձօն Սմիւթ՝ Տիգ Եատվէլին էլինտէ պիր օյունճագ կիպի իտի։ Զավալլը չօճուգ մէրգումա ուշագ կիպի խըտմէթի իտէր իտի. լաքին հայտուտը մէրգումըն պիչարէ չօճուգա նէ գատար գամչը վէ եումրուգ տարագէլէրի էնտիրտիյինի պիր Ալլահ պիլիր իտի։

Թէճրիպէնին պաշկանաճաղընը իյնա իթմէք իւզրէ պու սըրատա պիր չան չալընտը։

Թիւրլիւթօն պէօյիւք հիւնէրվէրլէրին քեաֆֆէտի կիպի մուվաֆֆագիյէթտէն էմին իտի։ Լաքին պու մուվաֆֆագիյէթին եավաշ եավաշ հասըլ օլմասընը արզու իտիյօր ըտը։

Թիւրլիւթօն քէմալը իհթիրամլա Բաֆաէլ վէ Միննի ժինէսթույա եագլաշտը վէ քէնտիլէրինէ էվվէլա Պրիւագոյը թագտիմ իտէճէյինի պէյան իյլէտտի։ Մատամ Միննի ժինէսթու իսէ բէք չօղ քէօրէքլէրին հիւնէրլէրինի կէօրմիշ օլմագլա պէրապէր, պու թէքլիֆի սուրէթի նագիքեանէտ գապուլ իյլէտտի։

Պրիւագօ սահնէի թէմաշայա չըգար չըգմազ, պիւթիւն գումբանեաններն ալգըշլարընա մագհար օլտու։

Պրիւագօ հագըգաթէն ինսանը հայրէթտէ պըրագաճագ հալլէտտէ պուլունըյօր վէ Թիւրլիւթօնըն պիր իշարէթի իւղէրինէ էն կիւճ օյունլարը իճրա իտիյօր ըտը։

Մատամ ժինէսթու ալգըշլայանլարըն էն պիրինճիսի օլտըղընտան, պիր պարկիր կէթիրիլիպ իւզէրինէ պինտիրիլմէսինի էմր իյլէտտի։

Պրիւագօ հէր թարաֆտան եաղտըրըլան ալգըշլարա վէ մէտհիյէլէրէ էհէմմիյէթի պիլէ վէրմէյօր ըտը։ Պիրինճի տէֆտատան ձօն Սմիւթ իլէ տօսթլըգ բէյտա իթմիշ օլտըղընտան, Թիւրլիւթօն եագտասընը սալը վէրինճէ հէման պու եէնի տօսթլընըն եանընա կիթտի վէ իքիսի պիրլիքտէ պիր քէօշէտէ օյնաշմագա պաշլատըլար. Լաքին Տիգ Եատվէլ վազիֆէսինի իճրա իթմէք իւզրէ եավաշ եավաշ եանլարընա եագլաշտը վէ էլինտէքի տէհշէթլի գամչըյա հէր իքիսինէ տէ պիրեր քէրէ վուրտու։

Սմիւթ պու կիպի հալլէրէ ալըշմըշ օլտըղընտան, հիչ պիր սէօզ սէօյլէմէտի. լաքին Պրիւագօ աճը աճը պաղըրտը վէ խըրլայա խըրլայա Թիւրլիւթօնըն պաճագլարը արտասընա կէլինչ սըղընտը։

Թիւրլիւթօն էյլի էյլի Տիգ Եատվէլին եիւղիւնէ պագտը. մատամ Միննի իտէ հիտտէթի իյնա իտէր պիր հարէքէթտէ պուլընտըղընտան, Տիգ Եատվէլ գամչըյը ալըշ եավաշ եավաշ պէրիյէ կէլտի։

Թամ պու սբրատա էյէրսիզ պիր ամի կէմիրտիլէր վէ Թիւրլիւթօնըն տավէմի իւզէրինէ, Պրիւգօ ամըն իւզէրինէ պինէրէք, ինանըլմայաճագ տէրէճէտէ զարիպ օյունլար իճրա իյլէտի։ Լաքին ամի՝ այագ տէյիշտիրմիշ օլտուղնատան, Պրիւգօ մուվազէնէսինի զայիֆ իտէրէք, նատըլտա եէրտէքի թալաչլարըն իւզէրինէ տիւշտիւ։

Պունճա մուզաֆֆէրիյէթլէրտէն սօնրա պու գատար պիր եանլըշլըգ մտաղուր կէօրիւլէմիյիր իտի։

Լաքին Տիգ Եատվէլին էֆքնարը պէօյլէ օլմատըղնատան, հէմ ամիա վէ հէմտէ քէօրէյէ պիրէր գամըշ էնտիրտի։

Պու տէֆա Պրիւգօ պիւս պիտիին հիտտէթլէնէրէք Եատվէլին իւզէրինէ հիճճում իլմտի վէ արթըգ հիչ պիր օ-յուն իճրա իլմէք իտէմէտի։

Պունըն իւզէրինէ Թիւրլիւթօն տօս տօղրու Եատվէլին եանընա կիտէրէք, ատէթա հիտտէթլի պիր չէհրե իլէ։

— Պագտանըղ ա՛, եահո՛ւ . . . պունատան պէօյլէ քէօ-րէյիմէ տօգունմանըղը գաթիյէն մէն իտէրիմ, իչիտի՞օրմը-սընըղ։

Տիգ Եատվէլ. – (Գահգահա իլէ կիւլէրէք.) Հա՛, հա՛, հա՛, նատըլ տէտինի՞զ, թէքրար պու-յուրը՛ր մլսընըղ։

Թիւրլիւթօն. – Պէնի իտիհզա՞ մը իտիյօրսընըղ, սիզէ սօն տէֆա օլարագ իտմէտը իտէրիմ, քէօրէյիմէ տօգունմագտան իճթինատ իտիյիզ, եօղսա սիպինէ պաշգա եօլտա մուտաէլէ իտէրիմ, իրինճի զուտավ ալայընա մէնտուպ օլան պիր ատքէ-րին նա՛ըլ ատամ օլտուղնը սիզէ կէօսթէրիյիրիմ։

Տիգ Եատվէլ. – Նէ՞ տէմէք իտթէյօրսընըղ, աչըգտան աչըգա տէօյլէ յինիզ։

Թիւրլիւթօն. – Անլայա՞մտյօր մլսընըղ. . . էկէր պէնիմ-լէ չտիրշտագ իտթէմէզսէնիզ, քէօրէյիմէ տօգունմագտան իճթինատ իտիյիզ, իչմէ պու գատար։

Պու տէօրիւ միւթէագրտգ, ժօզէֆ Մարլի եէնիտէն մա-տամ ժինէտմաուրն եանընա կէլտի վէ սըրա քէնտիտինէ կէլ-միչ օլտուղնը պէյան իտէրէք, ատհնէի թէմաշայա չըգմագ իչուն բուտատի թալէպ իյլէտի։

Մէրգումըն ամի իւզէրինէ իճրա իլտիյի թագլալար վէ պօրու իյանէտիյլէ վուգու պուլան բէրէքէտէլէրի տոգրուլար վէ ափէրին սէտալարը իլէ թէլագդը օլունար։

Թիւրլիւթօն վէ Պրիւգօ՝ եաֆիֆալարտա էն պալէատէ եաղըլմադա չայէսինէ կէօրիւլէն արթիսթլէր գատար հինէր-վէր ատտ օլունը յօրլար ըտը։ Մատամ Մինոն ժինէսթու բէք պիյատէ ըզհարը մէմլուհիյէթի իտիյօր վէ Բաֆաէլ իսէ չէվգ ու մէսէրէթինի պիր ատիրլու կիպլէ յէմէ յօր ըտը։

Մէյտանտա պիր Լիւսիէն գալըշ ըտը։ Թիւրլիւթօն ի-շինի պիթիրինճէ, մատամ ժինէսթու՝ Լիւսիէնէ թէվէճճիհ-լէ.

— Սիզ էվվէլա հաֆնէրընտան պաշլայաճագընըզ, մատ-մուազէլ. – տէյու սօրտու։

Լիւսիէն. – Էվվէլա աթ ճամպագըզգլարընտան պաշլա-յաճաղըմ, մատամ. – ճէվապընը վէրտի։

Պու ճէվապ իւզէրինէ Տիգ Եատվէլ մէմուրիյէթինի իլ-գա իթմէք իւզէրէ Լիւսիէնէ եագլաշտը. լաքին Թիւրլիւթօ-նըն մատամ ժինէսթույա եագլաշարագ մատմուազէլ տը Մարսընէնին բաքիպ օլաճաղը պարկիրի քէնտիսի իտարէ իթ-մէսի իչուն բուխատի տիլէտիյինի կէօրիւնճէ, հիտտէթ ու զաղապը նիհայէթի տէրէճէյէ վարտը վէ պարկիրէրի իտարէ իթմէք վազիֆէսի քէնտիսինէ այիտ օլտուղնը օ տէրէճէ մու-սիրրանէ պէյան իթմտի քի, Լիւսիէն նիհայէթ մուվաֆագաթ կէօսթէրէրէք.

— Թիւրլիւթօն, մուսաատէ էթ տէ տօսթումըզ մէմու-րիյէթինի մուհաֆագա իթմսին, էկէր արզու իթտիյիմ կիպի հարէքէթի իթմէյէճէք օլուրսա, պէն եինէ սէնի չաղըրըրըմ. – տէտի։

Պատէհու տօղրուտան տօղրույա Տիգ Եատվէլէ տէօնէ-րէք.

— Պագտանըղա՛, տօսթըմ, սիզէ չուրտասընը իսթիյօր իտիյիմ քի, պէն պիլտիյիմ աթըն խուլըը պիլսէմտէ պիլմէսէտ տէ, անը պիզգաթ քէնտի էլինէ իտարէ իթմէյի սատէթ իտիյիմիշիմ տիր. պինաէն ալէյհ էլինիզտէքի գամընչյը մուճէր-

բէտ պիր ալէամէթի մախաուսէ օլմադ իւղրէ թուլմանըզը բէճա իտէրիմ. շայէտ հայվանը իւրքիւտէճէք վէ եա պաշգա պիր հարէքէթտէ պուլունաճագ օլուրսանըզ, հէման պարկիր. տէն աշաղը էնմէյէ մէճպուր օլաճաղըմ, պիլմիշ օլուն։

Պու սէօզլէր հուզուր իւղէրինտէ պէօյիւք պիր թէէսիր հասուլէ կէթիրտի։ Հինտ ճամպազխանէսինին պիւլիւն օ-յունճըլարը Լիւսիէնին իճրաի հիւնէր իթմէսինէ պէքլէյօրլար ըտը։

Տիգ Եաուվէլ հիտայէթինտէն տուտագլարընը ըսըրտը, լաքին հիչ պիր ճէվապ վէրմէտի վէ օ անտէն իթիպարէն Լիւսիէնէ, Թիւրլիւթօնա վէ հաթթա Պրիւգօյա գարշը պէօ-յիւք պիր խուսումէթ պաղլատը։

Եաուվէլին էմրի իւղէրինէ իրի պիր գըսրագ կէթիրիլ-միշ օլտրըլընտան, մատմուազէլ տը Մարսինէ.

— Կէլ պէնի էյէրէ օթուրթտըր, Թիւրլիւթօն. – տէ-յու էմր իթտի։

Պու գըսրագ պայէթ կիւզէլ իտի խէտէ, բէք ազ վագթտան պէրի իչիթիա իտիլմիշ օլտրըլընտան, քէք տէ է-յիճէ թէրպիյէ օլունամամըշ ըտը։ Պու ճինհէթլէ մատամ Մինին.

— Պագտանըզ, ա՛, մատմուազէլ, պինէճէյինիզ գըսրագ ազըզն տը, իսթէրսէնիզ պիր պաշգատընը կէթիրտինիզէր. – տէտի։

Ֆագաթ Լիւսիէն պաշըյա արդը թէչէգիւր իյլէտի վէ Թիւրլիւթօնըն եաուտըմըյա էյէրէ օթուրտու։

Հայվան էվվէլի էմրտէ պիր խայլը եօլըզդ հարէքէթ-լէրտէ պուլունտը։ Ո վագթա գատար պու գըսրագա գա-տըն թատիճէսինտէն հիչ քիմսէ պինտիրիլմէմիշ օլտրըլընտան, Տիգ Եաուվէլ Լիւսիէնէ պիր քէօթիւլիւք իթմէք մագսատը-յա պու գըսրագը ինթիխապ իյլէմիշ իտի։

Թիւրլիւթօն Եաուվէլին պու մագսատընը քէշֆ իթմիշ իտի խէտէ, իւղէրինէ կիւլմէքտէն պաշգա պիր շէյ եաբմամըշ ըտը. պիրա Լիւսիէնին աթ ճամպազլըըընտա նէ՛ տէրճէճ սահիպի մէհապէթ վէ ճէսարէթի օլտրըլընը պիլիր իտի։

Գըսրագ էվվէլա չոխ գալգմազա վէ սօնրա տա չիֆթէ վուրմազա պաշլամըշ ըտը. Լիւսիէն պիր թատրֆտան հայ-վանը գամչըլամագա պէրապէր, տիկէր թատրֆտան տա քէնտիսինի միւտաֆաա իթմէքտէ իտի։

Ժօզէֆ Մարլի եավաշ եավաշ գօրգմազա պաշլայօր ըտը։ Հայվան կիթի կիտէ գըզըշմագտա օլտըղընտան, իւղէրինէ սըչրամագ վէ Լիւսիէնի արգայա տէվիրմէյէն իչիւն պաշըն-տան թուլթմագ իւղրէ պիր հարէքէթտէ պուլունտը։

Լիւսիէն պու հարէքէթի կէօրիւնճէ, չէտիտ պիր սէտա իլէ.

— Թիւրլիւթօն, եէրինտէն պիլէ գըմըլտամայաճագսըն. – տէյու պաղըրտը։

Պիչարէ Թիւրլիւթօն թիր թիր թիթրէմէքլէ պէրապէր, պու էմրէ իթաաթլա էակի եէրինէ ավտէթ իթմէյէ մէճ-պուր օլտու։

Մա մաճիհ գըսրագ պիր ազ սօնրա եավաշ եավաշ հիտաէթ վէ չիտաէթինէ գայգ իթմէյէ պաշլատը. իւղէրին-տէքի մահիր պինիճիլի եէնէմէտիյինտէն տօլայը ազըզնտան պէյազ քէօփուքլէր սաչըյօր ըտը. պրա սրսատա գըմըլտա-մագտըզըն տուրմազա մէճպուր պուլընտըզը իչիւն, պիւթիւն վիւճուտըյլա թիթրէյօր ըտը։

Նիհայէթ Լիւսիէնին մէհաբէթ վէ գուվվէթինէ մաղլուպ օլարագ, արթըզ մուդավէմէթ իթմէքտէն կէրի տուրտու։ Ո զէման Լիւսիէն տտի հայվանը օխշայըպ թատիֆ իթտի վէ հայվան սանքի մանեէթիզմա գուվվէթիյլէ պիւս պիւ-թիւն քէսապ սիւբիւնէթ իյլէտի։

Տիգ Եաուվէլ կէնճ գըզա քէօթիւլիւք իթմէք իսթէմիշ օլտրըզը հալտէ, Լիւսիէնին չու տուրէթլէ հայվանը թահթը զապթա ալտրըզընը կէօրիւնճէ, քէնտիսի տէ հուզուր կիպի չէվիկ կէլէրէք, Լիւսիէնին էօնիւնտէ արդը իհթիրամ ի-տիպ.

— Տօղրուսը, պիր պինիճիլիք մուալիմի կիպի պինիյօր-սընըզ, մատմուազէլ. – տէտի։

Լիւսիէն իսէ պէշաշէթլի պիր չէհրէ իլէ.

— Պարկերէ պինամէք պէնիմ իչիւն պիր օյունճագ տըր, չիմոի պու հայվանը սըչրամիտըրաճաղըմ, լաքին սըրըգլարը այչալմայընըղ, հայվանըն այագլարը տէմիր կիպի գուվվէթլի տիր. – տէտի։

Ձիլ հագըգա Լիւսիէն էն եիւքսէք սըրըգլար իւզերինտէն ամէլատը վէ հուզարըն այագըչլարը արաստընտա հայվանատան էնէրէք, մատամ ժինէամուլա խիմմաղէն.

— Պէն պու հայվանը էն եիւքսէք քեաղըտ չէմպէրլէր իչինտէն տէ կէչիրէպիլիրիմ. – տէտի։

Ճամպազլար հասէտի պիր եանա գօյարագ, Լիւսիէնին նախ օլտըղը մուվաֆֆագիյէթի այագըչլար իլէ իլան խոյօրլար վէ պէօյլէ պիր ճէսարէթ վէ մէհարէթ հիչ պիր եէրտէ կէօրմէմիշ օլտըգլարընը իմիրատճա դայդըչըյօրլար ըտը։

Լիւսիէն պիր լօճայա կիրերէք էլպիսէսինին տէյիշտիրտի վէ պիր բանիտալօն իլէ պիր ժինիասմիդ կէօմիէյի կիյինտիքտէն սօնրա, թրարէդ իւզերինտէ ֆէվգ էլ ատէ չէվիրիլէ պիր թագըմ ժինիասմիդ օյունլարը իճրա իմմէյէ պաչլատը։

Բաֆատէլ վէ մատամ ժինէամուլա քէմալը հայրէտիէրինտէն պիր պերինի ատւրմիչտիրմէքտէ վէ Հինտ ճամպազխանէսինէ պիր խադինէ կէլմիշ օլտըրընը տիւչինմէքտէ իտիլէր։

Շիմոի չէրաիթի լաղըմէյի թային իմմէքտէն պաչգա պիր շէյ գալմամըշ ըտը։ Պու չարիչլար չար չարուգ թային օյունատու։

Լիւսիէնին, Թիւրլիւթօնըն վէ Պրիւգօնըն մատաչը՝ հէր օ. յունատա վէրիլէճէք ադճէ իլէ պէրապէր մէմուրլըն ֆէվգինտէ պիր մըգատարա պաշիգ օլմագտատ իտի։ Բաֆատէլ ժինէամուլա մէրգուզ իլէ թամամքէտարանէ տատիրանմագ իստէմէտի. հալ պու քի Լիւսիէն Հինտ ճամպազխանէսինին թէրք իստէճէք օ. լուրատա սէրիգ պիր ֆրանգ ճէրիմէ իմտա իստէճէյի տէ գա. րարլաչտըրըլտըտագ, պունըն իչիւն պիր սէնէտ թանգիմ օլունատու. Լիւսիէն տախի պու գարարը գապուլ իլէ սէնէտի իմ. զալատը վէ Թիւրլիւթօն տախի պու իմզայը թէէհհիտ վէ թատոիգ իլլէտի։

Պու մուամէլէ պիրթիքտէն սօնրա, Լիւսիէն էվվէլքի լիպասլարընը կիյինմէք իւզրէ եէնիտէն լօճայա կիրտի վէ օրատա պիր միւտտէթի գալտրգտան սօնրա, թամամ տրշարը չըգտաղը սըրատա, Ձօն Սմիթիւն շապգասընը էլինտէ թութմըշ օլտըղը հալտէ գարու խարիճինտէ պէքլէմէքտէ օլտըղընը կէօրտիւ։

Ձօն Սմիթ պիլտիյի սուրէթտէ Լիւսիէնին սէլամլատը վէ պատէհու ղայէթ ալչագ պիր սէտա իլէ.

— Պագսանըղ ա՛, մատամուազէլ... սիզէ պիր շէյ սէօյլէյէճէյիմ, լաքին սիզին մէնֆաաթընըղ իչիւն պունը հիչ քիմսէ տուչմամալը տըր. – տէտի։

Լիւսիէն. – Պանա՞ մը սէօյլէյէճէքսին, օղլում,

— Լվվէթ, մատամուազէլ,

— Սէօյլէ պագալըմ, սէն էյի եիւրէքլի վէ ուսլու պիր չօճուղա պէնզէյօրսըն։

— Մատամուազէլ, պիր ազ էվվէլ չատըրտան տրշարը չըգըյօր ըտըմ. տիւն արգատաշլարըմտան պիրինէ պիրիքտէ պուլուշմագ իւզրէ սէօզ վէրմիշ իտիմ, լաքին սիզին ամէրիկիյի սէյր իմմէյի տահա գիյատէ արզու իմտիյիմէն, պու սէօզիւմիւ թուճատմայաճաղըմը արգատաշլըմա սէօյլէմէյէ կիտիյօր ըտըմ,

« Չատըրտան էբէյիճէ պիր մէսաճէ ուղագտա եէրմի սէքիղ օճուղ եաշլարընտա պիր տէլիգանլը յա թէսատիճ իմտիտ. պու տէլիգանլը եավաշ եավաշ պանա եագլաշար վէ « Չօճուգ, եէրմի ֆրանգ գաղանմագ իստէր մի սին » տէյի սօրտու։ Պէն տէ « Էվվէթ » ճէվապընը վէրտիմ։ Օ զէմանը սըրթըմը օկշայարագ. « Էօյլէ իսէ արապա իլէ կէլէն մատամուազէլին վէ պէրապէրինտէ պուլունան էրքէք իլէ քէօքէյին ճամպազխանէ տէրունինտէ նէ եապմագտա օլտըգլարընը սէօյլէ » տէտի։

« Պէն պու տէլիգանլընըն կէօզլէրինէ պէյէնէմէտիմ, տիկէր թարաֆտան պիղիմ գումբանեայա կիրմէքտէ օլտըղընըզը խաֆի սագլամագ էվլա օլտըղընը տիւչինէրէք, պիղիմ աֆէլատան պիրինի սանըն ալմագ իչիւն կէլմիշ օլտը-

ղընըզը ճէվապէն սէօյլէտիմ. պունըն իւղերինէ տէլիգանլը եիւզիւնիւ էքչիտէրէք, գալգտը կիթտի։»

Լիւսիէն պու սէօզլէրի իշիտինճէ, էտուարտըն քէնտիսինի թաագիպ վէ թէճէսիւս իթմիշ օլտըղընը հըսս իտէրէք գըպ գըրմըզը քէսիլտի. լաքին հէյճանընը պէլի իթմէմէյէ չալըշարագ.

— Վատ իթտիյի եըրմի ֆրանգը վէրտի՞մի, օղլում. — տէյու սօրտու։

Միւթ. — Էվվէթ, մատմուազէլ, վէրտի, լաքին պէն պու բարայը հագգըյլա գազանմըշ օլմատըղմտան, եինէ սիզէ իյատէ իտէրիմ։

— Խա՛յր, սէնին եանընտա գալսըն, պէօյլէ ճէվապ վէրտիյին բէք է յի օլտու. ո կէօրտիւյիւն տէլիգանլը ֆէնա պիր ատամ տըր, պանա իթտիյին չու պէօյիւք խըրամէթ իչիւն սանա եըրմի ֆրանգ տա պէն վէրէճէյիմ։

— Տէմէք քի վէրտիյիմ ճէվապա պէյէնտիյինիզ, պիր քէօթիւլիւք իթմիշ օլմատըմ, է՞յլէ՞ մի։

— Խա՛յր, օղլում, մուզայիրի օլարագ է յիլիք իթմիշ օլտուն։

Լիւսիէն չօճուղըն էլինէ եըրմի ֆրանգլըգ պիր ոիքքէ դօյտըգտան վէ իչի եանագլարընը սուրէթի մուշֆիգանէտէ պուա իթտիքտէն սօնրա, Բաֆաել իլէ մատամ ժինէսթունըն եանընա ալտէթ վէ օն տագըգա սօնրա Թիւրլիւթօն վէ Պրիւագօ իլէ պէրապէր Հինտ ճամպագնանէսինտէն մուֆարագաթ իյլէտի։

Ճամպագնանէ խալգըյլա Պուատա պիրլէշճէճլէրինի գարարլաշտըրմըշ ըտը։

Բարիսէ բէք չաբուգ ալտէթ իտիլտի։ Լիւսիէն վէ Թիւրլիւթօն պինիճիլիք թալիմնանէսինէ վասըլ օլտըգլարընտա էվվէլքի պարկիրլէրինէ օթուրտուլար վէ պատէհու քէմալը սիւրաթլա մարքի տը Րօգմօրըն գօնաղընա վասըլ օլտուլար։

Վագթ էօյլէնտէն սօնրա սաաթ իւչ իտի։ Մարքի տը Րօգմօր՝ Լիւսիէնին չու սուրէթլէ զայագապէթինէ հիչ պիր մանէա վէրմէտիյինտէն, հէր թարաֆա ատէմլէր կէօնտէրմէյէ վէ պու թէհարիւճէն հիչ պիր սէմէրէ հասըլ օլամայընճա, եէկէնինին պաշընա մուխլագ պիր գապա կէմիյէ օլտըղը զաննընա զահիպ օլարագ, սաղօն տէրուննինտէ քէմալը հէյճան իլէ եօգարը աշագը կէղինմէյէ պաշլամըշ ըտը։

Էտուարտ իսկ քէզալիք օ տէրէճէ ալթիւսթ օլմուշ ըտը քի, Լիւսիէն գօնաղա վասըլ օլուպ տա անը կէօրինճէ, քէնտիսինի վէրասյլա գատար թաագիպ վէ թէճէսիւս իթմիշ օլտըղընա ինանամամըշ ըտը։

4

ԵՄԻՆ

Մարքի տը Րօգմօր Լիւսիէնին ավտէթինի կէօրինճէ, հիւրէյի ազաճըգ բահաթլանտը վէ պէօյլէ սապահլայըն էրքէն նէ՛րէյէ կիթմիշ օլտըղընը վէ նի՛չիւն պէօյլէ կէճ ավտէթ իթտիյինի սիւալ իյլէտի. Լիւսիէն տախի տայըսընըն հիւրէյինի բահաթլանտըրմագ իւզրէ, զայէթ սուզիշլի պիր հիքայէ նագլ իթտի։

Կիւյա եաք եալընըզ օրմանլարը տօլաշմագ վէ էֆքեարընըն թարզը ճէրէյանընը թէպտիլ իթմէք արզուսըյլա չաֆագ աթար ատմագ պարկիրլէրի հազըրլամասընը Թիւրլիւթօնա էմր իթմիշ վէ քէնտիսի պիր գըսրագա վէ Թիւրլիւթօն տախի պիր ատա պինէրէք, տըշարը չըգմըշլար վէ պիր միւտտէթ հիւրիւտիւքտէն սօնրա, Սիւրէյն քէօրիւսիւնէ վասըլ օլարագ Մէօտոն օրմանընա կիրմիշլէր իտի. հալ պու քի մէզքիւր օրմանտա պիր հէնտէքտէն պիր տիլէնճի զուհուր իթմէքլէ գըսրագը իւրքիւթմիւշ վէ հայվան խայլը միւտտէթ տօլու տիզկին գօշտուգտան սօնրա նիհայէթի քէնտիսինի եէրէ ատմըշ վէ քէնտիսի տէ խայլը միւտտէթ պայղըն պիր հալտէ գալմըշ ըտը։

Լիւսիէն պու հիքեայէյի ուչտուրուպ դագլ իմտիքտէն ասնրա, տահա պիր թագըմ թէֆէրրուաթի իլավե իլէտի։

Մ. տը Ռագմոր պու հիքեայէտէն բէք զիյատե մութէէսիր օլարագ, կէօզլէրի հաշարմըշ օլտըղը հալտե.

— Սէֆի՛լ չօճուգ... սէֆի՛լ չօճուգ... Նիհայէթի մէվ-ղիննէ սէպէպ օլաճագսըն... օ հալտե պէնիմ հալիմ նէ՞ օ-լաճագ. – սէմէքտե իտի։

Պիչարե ատէմ պաշընը էօնիւնէ սարգմըշ օլտըղը հալ-տե Լիւսիէնին տիւչար օլտըղը թէհլիքէնին վէհամէթինի տիւ-շիւնմէքտե իբէն, Լիւսիէն ուտուշճա այագա գալգտը վէ էտ-ուարտ ո՛Օպթէրին հանընտան կէչէճէյի սըրատա, բարմա-ղընը տուտագլարընա կէօթիւրէրէք, սիւքիւթ իմտէսինի իւ-շարէթլէ անլաթտը։

Լիւսիէն՝ էտուարտա պիր օյուն օյնամագ վէ ձօն Մմիւ-թիւն վէրտիյի մալիւմաթա պիր գաթ տահա թագվիյէթ վէրմէք իսթէմէքտե իտի։

Մէրգումէ՝ էտուարտը պիր քէօչէյէ կէօթիւրտիւ վէ զայէթ ալչագ պիր սէտա իլէ.

— Պէնի տինլէ՛, էտուարտ, պէն տայըմտան թագիր իւ-շիթմէմէք իչիւն պու հալանը սէօյլէտիմ. հօգտա կիւզել պիր գըսրագ ալմագ իչիւն Վէրտայլտա վագը պիր աթ ճամպազ-խանէսինե կիթմիշ իտիմ. – տէտի։

Էտուարտ՝ Լիւսիէնին պու սէօզիւնիւ ձօն Մմիւթին սէօյ-լէմէյի սէօզե մուխթազըգ պուլարագ, քէնտի քէնտինէ.

— Տէմէք քի քիւչիւք մուգայիսի՝ պանա հագըգաթը հալի սէօյլէտի. լաքին պուընընա պէրաբեր, բէտբէրինի հէ-նուզ կէօմմիւշ իբէն պէօյլէ պարկիրլէր սաթըն ալմագա գալգըշմասը ազաճըգ զարիպ տիր. – տէտի։

Պատէհու տուտագլարընտա խթիհզաբետարանե պիր թէ-պէտիւմ կէօրիւնէրէք, տիք տիք Լիւսիէնին եիւղիւնե պագ-տը։ Լիւսիէնին սէօյլէմէյի սէօզ հագգընտա ազաճըգ չիւ-հէ իտիյօր ըտը։

Պու սըրատա մատմուազել տը Մարսընե էտուարտա տէօնէրէք, եիւքսէք սէտա իլէ.

— Ազիզիմ էտուարտ, պինմիշ օլտըղընըզ պարկիրլէրին նե հալտե օլտըղընը անլամագ իւզրե ազաճըգ կիտիպ պա-գաճ մըսրընըզ, պէն բէք եօրուլուն օլտըղընտան, եէրիմտէն պիվե գըմըլտայամայաճաղըմ. – տէտի։

Էտուարտ՝ պու սէօզլէրին քէնտիսինի պայընտան տէֆ իմտիքէ իչլուն պիր պէհանե օլտըղընը անլատը իսե տե, հիչ պիր իթիրազտա պուլունմայարագ տըշարը չըգտը։

Լիւսիէն պէօյլէ տայըտըլտա եալընըզ դալընճա, քէմա-լը մուհապէթլէ պօյնընա սարըլտը վե անըն պուրուշմուշ եանագլարընը էօպէրէք.

— Տայըճըղըմ, պիր ազ էվվել սէօյլէտիյիմ սէօզլէր հէր եալան տըր, պէն հիչ պիր թէհլիքէյէ տիւչար օլմատըմ։ Պու պապատե սիզինլէ զայէթ մուհիմմ պիր միլլագաթտա պուլունմագ իսթէրիմ. պիր սաաթ գատար պանա հատր իւ-տէրմիսինիզ. սիզէ սէօյլէյէճէյիմ չէյլէր թէէսսիր գապուլ իմտիգ տէրէճէտե մուհիմմ տիր. – տէտի։

Պիչարե իհտիյար ազըր ազըր պայընը եօզարը դալտըր-տը վե թիթրէք պիր սէտա իլէ.

— Բէք եյի, գըզըմ, սէօյլէյէճէյին սէօզլէրի տինլէմէ-յե հազըր ըմ, լաքին սանա շու բասընը իհտիտար իտեյիմ քի, պէնի հէյէճանա տիւչար իթմէքտէն իճթինապ իտմէյիսին, չունքի պիր ազ էվվել հըսս իմտիյիմ հէյէճան պէնի տաե-իմա խարատ իմտի. պէն եաչտա պիր իհտիյարըն պէօյլէ տարպէլէրէ տիւչար օլմատը մուվաֆըգը մասլահաթի տեյիլ տիր, պու տարպէլէր պագըյէի հայաթըմը տահա չաբուգ մահվ իտեճէքլէր տիր։

Լիւսիէն ճէվապ վէրմէյիպ պայընը էյտի վե բէտէրի կի-պի սեվտիյի պու պիչարե տաէմ պէօյլէ պիր քէտէրի մուճ-ճիպ օլաճաղընը տիւչինէրէք, քէտէրի աէրուպի պիր գաթ տահա արթտը։

Մարբի կէնճ գըզ իլէ պէրաբեր քէնտի իշ օտասընտա կիթմտի վե գարույը իբի տէֆտա քիլիսէտիքտէն սօնրա, եայը պիր գօլմուգ սանտալիէսի իւզէրինտե օթուրտու։

Տիվար իւզէրինտե, պէօյլէ պիր չէրչիվե իչինտե՛ մահի-

բանէ պիր սուբէթամէ եաբըլմըշ պիր թաամլիր պուլունըյօր ը-
որ . պու թաամլիր՝ մարքի տը Րօգմօրըն ճէտոի մարքի ժիզ-
լէն Անթուան տը Րօգմօրըն թաամլիրի օլուպ , քէնտի սիլսիլէ-
սի ազասընտան պիրի օլան Ժիլիբ տը Գոմբէնոը նամ րէսամ
թարաֆընտան րեամ խոլմիշ իտի ։

Մարքի տը Րօգմօր իլք ատֆա սուքուԹու իլալ խոս-
րէք տէտի քի .

— Է՛յ , գըզըմ, իչիմէ չիմոի եաբընըզ պուլունըյօրզ,
սէօյլէյէճէյին սէօզլէրի պաչա պագ ալըմ . . . պարկիրտէն
տուշուխլուենու վէ խայըր միւտաէթի պայրըն պիր հալտէ գալ-
տըզընը պէյան իթթիխադէն սօնրա , չիմոի նա՞սըլ օլույօր տա
հիչ պիր թէհլիքէյէ տուչար օլմասըզընը սէօյլէյօրսըն ։

Լիւսիէն . – Սէվկիլի տայըճըզըմ, սիզէ հէր չէյի արզ ի-
տէճէյիմ, լաքին սէօզէ պաչլամազտան էվվէլ , սիզոէն պիր
չէյ րէճա իտէճէյիմ ։

— Սէօյլէ պագ ալըմ ։

— Սիզոէն պիր եէմին թալէպ իտէճէյիմ ։

— Եէմինըմ մի թալէպ իտէճէքսին , պու եէմինի եաբա-
ճաղըմը վատ իտէրիմ , լաքին սէօյլէ , չաբուգ սէօյլէ ։

— Սէվկիլի տայըճըզըմ, սէօյլէյէճէյիմ չէյլէրի հիչ
քիմսէյէ սէօյլէմէյէճէյինիզէ վէ օ չէյլէրտէն ասլա վէ գա-
թան պահա իթմէյէճէյինիզէ տաիր ճէտոինիզ մարքի ժիզլէ-
նին թաամլիրի հուզուրընտա նամուսընըզ իւզէրինէ եէմին իթ-
մէլիսինիզ ։

Մարքի . – (Տիք տիր Լիւսիէնին եիւզիւնէ պագարագ .)
Պու իչտէ նամուսա գարշը պիր չէյ նօգ ա՛, սէվկիլի գըզըմ,

Լիւսիէն . – Օ՛հ , տայըճըզըմ, նամուսա գարշը պիր չէյ
օլաճագ օլուրսա , պէն սիզէ պէօյլէ պիր թէքլիֆտէ պու-
լունո՛ր մըյըմ ։

— Պու մուգատտէմէ պէնի ատէթա գօրգուտըյօր , գը-
զըմ, ատէթա տէհշէթ հըսս իտիյօրըմ ։

— Մէսէլէ՝ պէտագանի բէտէրիմին գաթիլինի պուլմագա
տաիր տիր ։

Մարքի պու սէօզիւ իչիտինճէ , թէրէտտիւտ իթտի վէ

Լիւսիէնին թալէպ իթտիյի եէմինին ուֆագ պիր չէյ օլմասը-
ղընը անլատը . քէնտիսի էվվէլի էմրտէ դալպինտէքի հըսսը
մէրագ վէ թէճէսսիւսէ մաղլուպ օլարագ « Իսթէտիյին եէ-
մինի էաբաճաղըմը վատ իտէրիմ » տէմիչ իտի . Հալ պու քի
չիմոի տատէթա իւրքիյօր վէ զանն իտէրսինքի պու եէմինին
քէնտիսինի չէօզիւլմէզ պիր պագ իլէ պաղլայաճաղընը չա-
հատէթի գալպի քէնտիսինէ իսթէթար իտիյօր ըտը ։

Լիւսիէն՝ տայըսընըն թէրէտտիւտ վէ թէլաշընը կէօ-
բիւնճէ .

— Տայըճըզըմ, արզու իթտիյիմ եէմինի իտէճէ՞ք միսի-
նիզ . – տէյու սօրտու ։

Պիր սանիյէ գատար միւտհիչ պիր սուքուԹ հիւքմֆէրմա
օլտու . պատէհու մարքի Նիհայէթի գարարը գամիսինի վէրէ-
րէք , էլինի ճէտոինին թաամլիրինէ տօղրու ուզատըպ .

— Եա՛ պէնիմ ճէտոիմ, սէնի շահիտ թուԹարագ նա-
մուսըմ իւզէրինէ եէմին իտէրիմ քի , Լիւսիէն տը Մարսընէ-
նին պանա սէօյլէյէճէյի սէօզլէրի հիչ քիմսէյէ սէօյլէմէյէ-
ճէյիմ, սօն Նէֆէսիմէ գատար կիղլի սագլայաճաղըմ . – տէ-
տի ։

Լիւսիէն եիւրէյինտէքի չարբընթըլարը կիւյա մէն՝ իթ-
մէք իւզրէ էլինի կէօյսիւնէ կէօթիւրմիւշ իտի , Մարքինին սօն
սատթընա գատար պու եէմինինէ սատըգ գալաճաղընա է-
մին իտի ։

Մարքի եէնիտէն գօլթուգ սանատալիէսի իւզէրինէ տիւշէ-
րէք , գըսըգ պիր սէտա իլէ .

— Իչթէ իսթէտիյին եէմինի եաբատըմ, գըզըմ . . . չիմոի
Նէ սէօյլէյէճէքսէն սէօյլէ պագ ալըմ, զիրա գալպիմի կիթ
կիտէ տէհշէթլի պիր էնսանըչէ գաբլայօր . . . իւզէրիմէ եէնի-
տէն պիր ֆէլաքէթի տահա չէօքէճէք զանն իտիյօրըմ ։

Լիւսիէն . – Ա՛հ , տայըճըզըմ, պու զաննընըզ տօղրու
տըր . . . սիզէ պէօյիւք պիր քէտէրի մուճիսի օլաճաղըմ . .
լաքին Նէ՞ չարէ . . . պու հալ մէճպուրիյէթի թահթընտա տըր,
պու սուբէթլէ մուգատտէս պիր վազիֆէ իճրա իթմիշ օլա-
ճաղըմ ։

Մարքի պաշընը էլլէրի իչինէ ալտը վէ իչիտէճէյի չէյլէր աճապա նէ տիր տէյու տիւչիւնմէյէ պաչլատը։ Պիր ազ սօնրա կէօղլէրինի մարքի ժիղլէնին թաասիրինէ սթֆ իտէրէք, պիրտէն պիրէ քէոպի ճէսարէթի իժմիշ կիպի պաշընը եօդարը դալըրըրը վէ քէմալը մէմանէլէ քէնարխինէ վուրուլաճագ տարպէյէ պէքլէմի։

Լիւսիէն սէտասընա մէմանէթի վերմէյէ չալըշարագ, սէօղիւնիւ շու եօլտա տէվամ իյլէմի.

— Պէտագախթ բէտէրիմին նէ՛ եօլտա վէֆաթ իժտիյինէ պիլմէզ տէյիլսինիզ, տայըճըղըմ... տայիչ վէ բօյիս մէմուրլարընըն պիր թաղըմ չօճուդճա խոմաղտար իտէրէք դամխինի ֆիլտարընա սէպէպսիյէթ վէրմիշ օլտըգլարը տա քէղալէք մալիւմիհնիւզ տիւր։

Մարքի.— Էվվէթ, ղըղըմ, լաքին թէհարրիյաթ վէ թէտգիգաթ էլան տէվամ օլունըյօր, պիր թաղըմ էմարէտէր արանըլըյօր։

— Օրասը մալիւմ, լաքին պիր քէրէք վիճտանընըղդա տաղընըղըզ, տայիչ վէ բօյիս մէմուրլարը պու խոմաղտը իչչէտինքտէն սօնրա, Ֆրանսա հուտուտընըն խարճինէ չըղմըշ օլան պիր փամէյի թէվգիֆ իտէպիլէճէքլէր մի տիր։

— Ղանն իժմէմ, միւսթէնթիգ հէր նէ գատար ճանըյի թուճճաճագլարը հագդընտա էյիհյէթի քեամիլէ կէօսթէրիյօրտա, պու էյիհյէթի պանա բէք տէ մուվաֆըգը հիքմէթի կէօրիւնմէյօր... գամխինի պիւտ պիւճիւն ֆիլտար իտէճէյինտէն գօրգույօրըմ։

— Ֆիլտար իժմիշ օլտըգընտան գօրգույօրըմ տէյինիզ, տայըճըղըմ, գամխինի մէրգում չինճի էլպէթթէ Ֆրանսա հուտուտը խարճինէ չըղմըշ տըր... սէրպէսթ սէրպէսթ հատչմագտա տըր։ Պէն իսէ պէտագախթ բէտէրիմին իմթիգամը ալընմատըղդա, բահաթ օլմայաճաղըմ։

— Սէվգիլի գըղըմ, Ալլահ հաբաճաղընը պիլիր, քէնտի ինայէթի պինիճայէսի իլէ սէնին պու քէտէր վէ էլէմինի թէսքին վէ թահաֆիզի իտէճէք տիր։ Սէն չօգ կէշմէտէն էվլէնէճէքսին, չօլուգ չօճուգ սահիպլի օլաճագսըն. գալպինտէ

հալընըզ գալըմ պիր խոմբրէ գալաճագ տըր... լաքին հէր շէյէ վիճուտա վէրէն ձէնտալը Հագդ պու խոմբրէյի տախթ թէսքին իտիլ, սէնի թէմամըյլա մէտու վէ պախթիյար իտէճէք տիր։

Պու սէօղ իւզէրինէ Լիւսիէն պիրտէն պիրէ այագա գալդը վէ էլինի իւչէրիյէ ուզախտարագ.

— Սիզ նէմին իժտիհնիզ, տայըճըղըմ, չիմտի օրտա պանա կէլտի... խանընէտանըմըզդըն բէհսի օլան շու գախթը մուսաղամ էօնիւնտէ նէմին իտէրսիմ գի, բէտէրիմին գախխինի պուլունմատըգճա, տոսալէթի հիւքմիւնիւ իճրա իժմէտիրճէ, պէնտէ ժագ տը Ֆրէօրանժ իլէ էվլէնմէյէճէյիմ. — տէտի։

Մարքի տը Բօղմէր պու սէօղիւ իչիտինճէ, Լիւսիէնին աղընը դարամագ իւզրէ իւչէրիյէ ախթըլարագ.

— Սէֆիլ չօճուգ... սէօյլէտիյին սէօղլէրին մանէտաընը անլամյօրսընըն... սէն քէնտինի պիլ իժմիյար բէնիչէի սէֆալէթի կիրիֆիմա իտիյօրսըն... սէն քէնտի էլինէ բէնտի էվինի եըզդըյօրսըն... էկէր բէտէրին մէզարընտան չըդապիլէճէք օլսալըտը, պու եօլտա լիսան դուլանմագա միւմանեսաթի իտէճէք իտի։

Լիւսիէն.— Ալա՛... ասլա՛... պէն քէնտիմի բէնչէի սէֆալէթէ կիրիֆիմա իժմէքտէ օլտըգըմը պիլիրիմ... լաքին թէհրար իտէրիմ գի դամխինի դամխինա թէսիմի բուհ իժտիյինի կէօրմէտիքճէ, ժագ իլէ էվլէնմէյէճէյիմ. վաղտա քէնտիմի տախմի պիր իչքէնճէյէ մինգիրիմ իտիյօրըմ, սատաէթի հալիմի պիր ըղտըրտագը էպէտիյէ թահվիլ իտիյօրըմ, լաքին պու եօլտա հարէքէթի իժմէք վաղիֆէմի տիր. շու ահվալը միւէսսիֆէ պրատընտա պանա պրզ օլունան սատաէթի գապուլ իտէճէք օլուբսատ, վաղիֆէմի իհմալ իժմիշ օլտըղըմ իչին էօմրիւմիւն սօնունա գատար քէնտիմէ լանէթի օգույաճաղըմ, քէնտիմէ նադալը նէֆրէթմէյէ պագաճաղըմ։

— Օ հալտէ բէտէրինին իմթիգամընը ալմագ իչիւն նէ եաբաճագսըն... պիչարէ ժագը պիր սէֆալէթի էպէտիյէյէ տիւչար իտէճէյինի տէ պիլմիյօրսընըզ։

— Էվվէթ, էկէր ժագըն մուհապէթի սամիի խէ,

քէնտիսի տախի բէք գիյատէ պէտպախթ օլաճագ տըր . . . մէյէր քի . . . լաքին խա՛յր , խա՛յր , պէն նէ՛ աէօյլէտիյիմի պիլմէյօրըմ , պազը քէրըէ տէլի օլաճաղըմ կիպի զանն իսի-յօրըմ ։

« Գէն ձէննապը Հադգըն մուաւէնէթիլէ վազիֆէմի իք-մալ իլմէքտէն պաշգա պիր շէյ իսմէմէմ ։ Գէն բէտէրիմին վէֆաթընտան պէրու գաթիլի պուլմագ իչուն պիր չարէ ա-րամագտան կէրի տուրմատըմ վէ նիհայէթի պու չարէյի պուլտում . բօյնս վէ ատլէյէ մէմուրլարը հիչ պիր մուվաֆֆագիյէթէ նայլ օլմատըգլարը հալտէ , անլէրին եէրինէ պաշգա պիր գուվվէթի թային իլմէք լազըմ կէլիր , իչթէ օ գուվվէթի պէն օլաճաղըմ ։

— Լաքին , սէֆի՛լ չօճուգ , պու գաթիլի ապամադա մուգիթէտիր օլամայաճագսըն ։

— Նէտէ՞ն ։

— Զուն քի միւատէթի էօմիւնտէ պու ատէմի ասլա կէօր-մէմիշսին տիր ։

— Գէննտիսինի կէօրմէտիմ ամմա , կէօրկէսինի կէօր-տիւմ , պունտան պաշգա եանըմտա քէննտիսինէ այիտ պիր գալըպագ տա վար տըր . Գրիւգօ քէննտիսինի թանըմագտա օլտըգընտան , պին քիշինին իչինտէն անը պիզէ կէօսթէրէպի-լիր . . . Թիւրլիւթօն հագգընտա իսէ էհթիյէթի քնամիլէմ վար տըր , Թիւրլիւթօն պէնի հիչ պիր վագիթ թէրք իլմէյէ-ճէք տիր ։

— Տէմէք քի սէն պու գաթիլի պուլմագ իչուն տիւնեա-նըն տէօրթ էֆրաֆընը տօլաչմագա չըգաճագսըն , էօյլէ՞ մի-լաքին նէ՞ կիպի էմնիյէլէր իւղերինէ հարէքէթի իտէճէքսին , սանա քի՞մ տէլալէթի իտէճէք ։

— Ձէննապը Հադգ պանա տէլալէթի իտէճէք տիր . պէն պու ատէմին պիր հայվանաթի թէմաշախանէսինէ մէնաուպ օլ-տըգընը պիլիրիմ . իչթէ թէհալրիյաթըմը օ ճիհէթիտէն պաշ-լայաճաղըմ ։

— Լաքին ժագ սէնին պուրատան կիթմէյնէ միւսաատէ իթմէյէճէք տիր ։

— ժագ պու գարարըմը պիլմէյէճէք տիր , էկէր պէնի հագըգաթէն սէվիյօրսա , մուսաֆֆագիյէթիմէն սօնրա մէ-սուտ օլմազա հագգըմ պուլունաճագ տըր ։

— ժագ պու գարարընը պի՞լմէյէճէք մի սէսին . . . պէն պունը քէննտիսինէ իսապէր վէրէճէյիմ , պու տիւմանէլի-յի նահմագտան աէնի մէն՝ իթմէք իւղրէ քէննտիսինէ նահ-տըմ իտէճէյիմ ։

Լիւսիէն . – (Էլինի մարքի ժիղլէնին թաավիւրինէ ուգա-թարագ .) Լաքին սիզ նէմին իթտինիզ , տայըճըղըմ , սիզ նէմին տէնիլէն շէյինն նէ՛ գատար մուգատտա պիր շէյ օլ-տըգընը պիլիւտինիզ , էկէր պէն սիզին սէօյլունիւզէ սատըգ գալաճաղընըգը պիլմէմիշ օլսայըտըմ , գարարը վագըտմը սիզէ իթպիզ վէ պէյան իլմէզ իսիմ . . . սիզ ճէտտինի-զին թաավիրի հուզուրընտա նամունաընըզ իւղերինէ նէմին իթ-տինիզ ։

Մարքի տը Լօգնոր « Ա՛հ , պէննէ՛ նահտըմ տա պէօյլէ սէհլէթլի պիր նէմին թահթընա կիրտիմ » տէտի վէ պաշը-նը էլլէրի իչինէ ալարագ , չօճուգ կիպի ազլամագա պաշլա-տը ։

Լաքին պիր ազ սօնրա նէնիտէն քէապի սիւքիւնէթի իտէ-րէք , սատէթա Նիյագքետտանէ պիր սէտա իլէ .

— Պէնի տինլէ , Լիւսիէն , գըզըմ , պէնի տինլէ . . . պու թէաավվուրընը մէվգըի իճրատա գօյմագ միւմքինօլսըն-ղընը շիմտի կէօրէճէքսին . պէն բէտէրինին վէֆաթի սէնի ֆէվգ էլ ատէ միւքէտտէր իթտիյի իչուն , տիւչար օլտըղըն տիկէր պիր ֆէլաքէթի սանա իսապէր վէրմէք իսթէմէ-տիմ , Սէն Թիւրլիւթօն վէ Գրիւգօ իլէ պէրապէր ճանինին արգա-սընտան տօլաչմագ իչուն բէք չօգ ագճէյէ միւհթաճ օլա-ճագսըն ։

Լիւսիէն . – Լվվէթի , ագճէյէ իհթիյաճըմ օլաճաղընը պէն տէ իթթիրաֆ իտէրիմ ։

— Բէք էյի , պու ագճէյի նէ՞րէյէն պուլաճագսըն . . . սէնին արթըգ սէրվէթինն գալմամըշ տըր . պէն պու շէյլէրի սօն նէֆէսիմէ գատար սէնտէն կիպի սագլամագ իսթէյօր

ըտրմ՛, լաքին սէն օ չէլլէրի իմիրաֆա պէնի մէճպուր իսի-
յօրսըն։ Էվվէթ, սէն պիւս պիւթիւն սերվէթսիզ գալմըշըն
սըր, գասա տէրունինաէքի սէնէտլէր վէ տիկէր էվրագը
նագտիյէ եանղընտա իէմամըլլա եանմըշ սըր։ Մա պագըսը
սա բէտէրինին սօն տէֆա օյնատըղը գուժար սէպէպիլէ
մահվ օլմուշ սըր, սէնին հէման հիչ պիր բարան գալմամըշ
սըր։

— Պէն պուրասընը գաթէն պիլիր իսիմ, սայըճըղըմ,
էկէր մագսատըմա նահլ օլտըգտան սօնրա, ժագ սը Ֆէօ-
րանժ պէնիմլէ պիլա սերվէթ էվլէնմէք իսթէմէյէճէք օլուր-
սա, պէնիմ մուհապէթիմէ լայըգ օլմատըղը զահիրե չըգա-
ճագ սըր. լաքին պէն ժագըն պէօյլէ պիր հարէքէթի տէ-
նահէթքտարանէտե պուլունաճաղընը գանն իմմէմ. քէնտիի
բարամը տէյիլ, պիղգաթ պէնի սեվմէքտե տիր։

— Լաքին սէն սէյահաթ իմմէք իչիւն լաղըմ կէլէն ագ-
ճէյի նէ՞րէտէն պուլաճագտըն . . . պու պապատ պանա կիւ-
վէնմէյօրսըն, տէյի՛լ մի։

— Խայր, սայըճըղըմ, պէն պիլմէյն հիչ պիր շէյ իս-
թէմէմ, սէյահաթ իմմէք իչիւն լաղըմ կէլէն ագճէյի պէն
քէնտիմ գաղանաճաղըմ։

Մարքի սը Բօգմօր կէնճ գըղըն գայրթ պիր տամարընը
պուլմըշ գանն իմմէքտե իքէն, անրն շու ճէվապընը իչիտին-
ճէ կիւլմէքտէն վէ օմուղտարընը գալտըրմագտան քէնտիսինի
ալամայարագ։

— Հա՛, հա՛, հա՛, սէյահաթ իտէրէք բարա գազանա-
ճագտըն հա՛ . . . տօղրուսը բէք թօհաֆ շէյ . . . աֆֆապա նէ՞
սաթճաճագտըն, գըղըմ, նէ՞ թիճարէթիտէ մէշղուլ օլաճագ-
սըն։

Լիւսիէն. — Էկէր թիճարէթէ մէշղուլ օլմագ բէտէրիս-
մին գաթիլինի պուլմագա մէտաղ օլապիլէճ իսի, պիր ան
թէրէտտիւտ իմմէդ իտիմ . . . լաքին, հաւսը օլսուն, էքմէք
բարամը գազանաճագ պաշգա վէսիլէմ վար սըր. պէտապաթթ
բէտէրիմ պէնիմ գուվվէթիլի նահտուրտա կէօրէ պանա է-
սաճ պիր թէրթիյէ վէրմիշ տիր. պէն պու թէրթիյէ սայե-

սինտե մէտաղը թէտարիք իտէպիլիրիմ, հիչ
քիմսէյէ եուք օլմատ։

Պու սէօղիւ սէօյլէտիքտէն սօնրա, Լիւսիէն սագտահրի
թէչէպպիւսիւնիւ նօղթասը նօղթասընա հիքմայէ իմմի վէ
գաթիլի պուլմագ իչիւն Հինտ ճամպագիանէսինէ կիմիչ օլ-
ադըղընը վէ էկէր սէօղիւնտէն կէրի տուրագագ օլուրսա, սէ-
րիզ պին Ֆրանգ գատար պիր ճէրիմէ էօտէմէյէ մէճպուր
պուլունաճաղընը պէյտան ու իֆֆատէ իլլէտի։

Պիչարէ գըզճըղագ՝ պու հիքմայէյի նագլ իմմիյի սըրա-
տա հէր նէ գատար Ֆիւթուրսըզլուգ էսէրի կէօսթէրմէյէ չա-
ԼԸՀՀՕր ըտր ըսատա, գալպէն չէսիտ պիր հէյճան իչինտէ
պուլունադըղը աչիքնարէ կէօրիւլմէյօր ըտր. պու պէտապաթթ
իսթիյարը պէօյլէ պէօյլուք պիր քէտէր ու էլէմէ տուչար իմ-
մէքտէ օլտըղը իչիւն եուրէյինտէն գանյար կիտիյօր ըտր։

Մարքի սը Բօգմօր՝ Լիւսիէնի եանընտան այրըմամագ ի-
չիւն ճէրիմէ օլարագ վէրիլէճէք սէրիզ պին Ֆրանգը ճամ-
պագիանէ միւսթերինէ թէչէպիւէ իմմէյի վատ իմմի, լաքին
Լիւսիէն պունը գապուլ իմմէսիյինտէն, մարքի բիւղագագ
օլարագ.

— Էօյլէ իսէ Թիւրլիւթօն չիմտի տէֆ օլուագ կիտէճէք,
պէն էօյլէ չարգընը էվիմտէ իսթէմէմ . . . օ չարգըն պէնիմ
էճնիյէթիմի սուն իսթիմալ իլլէտի . . . պանա խատէր վէր-
մէքսիզին պիր թագըմ թէչէպպիւսէրտե պուլունսու . . .
քէնտիսինի չիմտի գօվաճաղըմ. — տէյու պաղըրտը։

Լիւսիէն իսէ ճիտտի վէ վագարըը պիր չէնբէ թագընա-
րագ.

— Թիւրլիւթօնը գօվմագա հիչ հագգընըզ եօգ սըր,
սէվգիլի սայըճըղըմ... պու իչտէ օնուն նէ՞ գապահաթը վար,
պէն էմի՛ իմմիսի, օ սա իճրա իմմի . . . սիզ եէմինինիզի
պէօյլէ՞ մի թուվվաճագտընըզ։

Մ. սը Բօգմօր մաղլուպ օլտըղընը իմիրաֆ իմմէք իս-
թէմէսիյինտէն, եինէ սէօղե պաշլայարագ.

— Սէն հարէքէտաթ վէ իճրաաթընըն սահիպի տէյիլմին,
պու բատա գանուեյար, նիզամլար վար սըր. պու գանուեյար

վէ նիզամլար ֆամիլիա էֆրատընըն հուդուգընը միւտաֆաա իտէրլէր, էվլատլարըն ֆամիլիալարընտան այրըլմալարընա միւտաատէ իթմէզլէր, Լիվէթի, պուրատա գանունլար, նիզամլար վար տըր... մատամ քի ախն եաբտըղընը պիլմէյօրսըն, մատամ քի սանա լազըրտը անլաթտըրմազ միւմքին օլմայօր, պէնտէ գանունա միւթաապի իտէճէյիմ վէ ախնի թէվգիֆի իթտիրէճէյիմ... էվվէթի, ախնին պիր թագըմ հօգգապազլար վէ մուգալլիտլէր կիւրուսը իլէ պէրապէր ախյահմա չըգտըղընը կէօրմէքտէն իտի, ախնի թէվգիֆի իթտիրմէյի տահա դիյատէ թէրճիհ իտէրիմ։

Մարքի տը Լօգմօր պու ախօղլէրի ախօղլէտիլի ղէման, օթուրմըշ օլտըղը գօլթուգ սանտալիէսինտէն դալգմըշ վէ օտա տէրուննտէ եօգարը աշագը կէզինմէյէ պաշլամըշ ըտը։

Լիւսիէն. – Պէնի թէվգիֆի իթտիրմէյէ հագգընըզ եօգ տըր, տայըճըղըմ... պէն գանուն նազարընտա եէթիք ատտ օլունուրըմ, իսթէմիյիմ աուրէթտէ հարէքէթի իթմէյէ մէէզուն ըմ, պինտէն ալէյհ գանուն պիղգաթ պէնի միւտաֆաա իտէճէք տիր։

Պու ախօզ իւղերինէ իսթիյար մարքինին թագաթ վէ տէրմանը քէսիլէրէք, գօլթուգ սանտալիէսի իւղերինէ եը-գընտը վէ պօզունուգ պիր ախտա իլէ.

— Ա՛հ, Լիւսիէ՛ն... Լիւսիէ՛ն... սէն պէնիմ մէվլիմէ ախպէպ օլաճագսըն... ախնտէն այրըլտըգտան սօնրա, պէն չօգ վագթ նաչամայաճաղըմ. – տէտի։

Լիւսիէն մարքինին էօնիւնտէ տիզ չէօքտիւ վէ կիւզել պաշընը իսթիյարըն էլինէ տափթարագ, ապլայա ապլայա տէտի քի.

— Ա՛հ, աուսընըզ, տայըճըղըմ, իչճա իտէրիմ, պէօյլէ ախօղլէր ախօղլէմէյինիզ, գալթիմի նէ՛ տէրէճէ ահճընտըրմագտա օլարընըզընը պիլէմէզսինիզ... պէն բէտէրիմին դէրդի ճէմիլի ուղուրընա ֆէտան նէֆս իթմէյի քէնտիմէ պիր վազիֆէի մուգաատէսէ ատտ իսթիյօրըմ, պէնիմ պու թէչէպպիւստէն կէրի տուրմամը իչճա իտէրէք պանա պէօյիւք պիր իշ-

քէնճէ վէրմէքտէ օլտըղընըզը հըսսա իթմէյօրսընըզ... իչճա իտէրիմ, արթըգ ըսրարտընըզա խիթտամ վէրինիզ. պէնիմ վազիֆէմէ կէօրէ հարէքէթի իթմէքտէ օլտըղըմը պիր ախտահ զայըֆ պանա խատէր վէրիյօր, իչիտիյօր մըսընըզ, տայըճըղըմ, պէնտէ սիզին կիպի եէմին իթտիմ... եէմինիմի նագդ իթմէքլիյիմի արզու իտէր միսինիզ։

Պու սօն ախօղլէր իւզերինէ Մ. տը Լօգմօր Լիւսիէնի պիրտէն պիրէ իթտի վէ կէօղլէրի եաչարտրշ օլտըղը հալտէ.

— Մատամ քի ախնի էվլատը կիպի սէվէն պիր խանթյատընն կէօզ եաչլարը սանա թէէսիր իթմէյօր, մաղլուպ օլտըղըմը իթթիրաճի իտէրիմ. քէնտի նամուս ու հայսիյէթինի բահյտմալ իթմէյէ, բէտբէխթին խանընի պիր թագըմ հայասըզ սատէմլէր տիլինէ տահաթան իթմէյէ մէէզուն ախն. – տէտի։

Լիւսիէն հէօնքիւր հէօնքիւր աղլամագտա վէ էլան տիզ չէօքմիշ օլտըղը հալտէ ըչճա վէ նիյագ իթմէքտէ իտի։

Մարքի մէրգումէնին ածը ածը աղլամասընտան միւթէէսիր օլտրագ, գօլլարընը եէնիտէն աչտը վէ Լիւսիէն տահի միւմանիլէյհին գուճաղընա ախթըտը վէ մարքի եէնիտէն իչճա իթմէյէ պաշլայտրագ.

— Լիւսիէն, սեվկիլի գըզըմ, էկէր պէնի տինլէյեճէք օլուրսան, գօնագըմը վէ պիւթիւն վարիսաթըմը պըրագըպ սէնինլէ պէրապէր հէր թարաֆա ախյահէթի իտէր վէ նիհայէթի օ ճանիյի էլպէթթէ պուլուրըզ, օլմազ մը։

Լիւսիէն. – Խայր, օլմազ, չունքի պու սուրէթլէ գաթիլ մատամուազէլ տը Մարսընէնին քէնտիսինի արամագտա օլտըղընը տույաճագ վէ էլիմիզտէն գաչաճագ տըր. պէն պու պապտէ պիր չարէ պուլապիլմէք իչին բէք չօգ սիւչիւնտիւմ, բէք չօգ միւլահազա իթտիմ, նիհայէթի պիր չօգ էնտիշէլէրէ տիւչար օլտըգտան վէ պիր գաչ կէճէլէր ույգուսըզ գալտըգտան սօնրա, պու գարարը իթթիհազ իթտիմ։ Պէնտէն արթըգ պիր չէյ թալէպ իթմէյինիզ, սեվկիլի տայըճըղըմ, պու գարարընտան պէնի կէրի տէօնտուրմէք իմքան խարիճինտէ տիր։

Մարքի. – Սէնտէ մէրհամէթի տէնիլէն չէյին էսէրի օլ-

մատըդը չիմաի անլալըլըը, սէն նէ՛ պէնիմ բէճալարըմա վէ նէ տէ կէօղ նալլարըմա մէրհամէթ իմ մէ յօրսըն, էօյլէ խէ տէֆ օլ, սէնի տէ էվլիմէն գօվարըմ. . . սէնի տէ . . . :

Մարքի սէօզիւնիւ իշմալ խոէմէմի. Լիւսիէն պիր համ լատա տայրըներն նանըննա ամբլըը վէ սէօյլէյէճէյի օ տէհ- շէթլի քելիմէնին թէլաֆֆուզընը մէն իմմէք իւղրէ էլինի իմիհյարըն աղըննա տայամը :

Մարքի պիրտէն պիրէ տյալա գալգալը վէ պու տէֆա մէքին պիր սէտա իլէ .

— Յօն տէֆա օլարագ սէօյլէյօրըմ, Լիւսիէն, սէօզիւ- միւ տինլէյէճէ՛ք միսին . . . պու գալարըննաան կէրի տուրա- ճա՛գ մլսըն :

Լիւսիէն . — Սէօզիւմնէն կէրի տուրամամ, սէվկիլի տա- յըճըղըմ, եէմինիմի նագղ իսէմէմ :

— Էօյլէ խէ ոանա լանէ՛թ օլաուն . . . տէֆ օ՛լ, գար- շըմտան տէֆ օլ . . . սէնին գալպինտէ ֆամիլիան իչիւն մու- համմէթ վէ Հիւսէյնի նինան տուդուլարըն հինչ պիրիսի եօզ ըմըշ :

Լիւսիէն պայղըն պիր հալտէ սէտիրին իւղէրինէ եըգը- լըվէրտի : Մ. որ Լօգմօր պիր թաղրը միւթէազզիմանէ իլէ եանըննան կէչտի խէ տէ, եիւզիւնէ պիրէ պագմասը : Բէն- տիսի իլէ Լիւսիէն արաագնտա մէվճուտ օլան բտպըթի մու- համմէթ արիըզ պիւմիւն պիւմիւն մանդոմիի օլմուշ ըտը :

Մարքի տը Լօգմօր՝ քէֆին հինի պէմ պէ յազ քէսիլմիշ վէ կէօղէրի ամէշ հինի գըղարմըշ օլտըղը հալտէ օտանըն գարուսընը աչտը :

Թամ պու արըտա էտուարտ ա՛Օպհէր՝ կիւյա թէատ- միճէն օյտտան կէչիյօր ըմըշ հինի գարունըն արգագնտա զուհուր իմամ վէ մարքինին գարտըղը աչտըղընը կէօրմէք- — Պէնի՞ մի չաղըրտընըզ, ամճաճըղըմ. - տէյտ սիւ- ալ իմամ :

Մարքի տը Լօգմօր իսէ իմիմրէք վէ գրտըղ պիր սէտա իլէ .

— Խա՛յր, պէն հինչ քիմսէյի չաղըրմատըմ. - ճէվապը- նը վէրտի :

Էտուարտ քէմալը մէրագլա մարքինին նիւզիւնէ պագա- րագ , քէնտի քէնտինէ .

— Ճճապա արալարընտա նէ՛ վուգու պուլտու . . . սէս- լէրինին պէնիմ գուլաղըմա գատար աքս իմմէսինէ նագա- րէն , պէյնլէրինտէ շիապհէ եօգ քի չէտիա պիր միճատէլէ ճէրէյան իմմիշ տիր . . . թէէսսիւֆ իսէրիմ քի սէօյլէնիլէն սէօզլէրին հինչ պիրիսինի իշիտէմէտիմ. - տէտի :

Մարքինին հէյէճան վէ թէլաշը կինի կիտէ տրթմագտա օլտըղընտան , Էտուարտ նէնտէն միւմանիլէյհէ թէվէճճիւհէ .

— Ամճաճըղըմ, պիղէ նէ՛ վադը օլմուշ օլտըղընը վագըա սօրմագա հագգըմ եօգ տըր , լաքին պիզտէ պէօյիւք պիր թէլաշ վէ հէյէճան էսէրի կէօրիւյօրըմ . . . պէնիմ մուամէ- նէթիմէ իհթիյաճընըզ վա՛ր մը տըր , պիզի օտանըզա կէօթի- րէյի՛մ մը , իսմէ՛ր միսինիզ :

Իմիհյար մարքի պիր իչի ատնիյէ գատար ճէվապ վէր- մէքտիղին տուրտու վէ նիհայէթ ճէվապէն .

— Խա՛յր , Էտուարտ , հինչ պիր շէյէ իհթիյաճըմ եօգ տըր . . . պիր աղ էվվէլ րէք տէհշէթլի պիր տարպէյէ տիւ- չար օլտում, պու տարպէ իւղէրինէ չօգ եաշայամայաճաղըմ զանն իտէրիմ. - տէտի :

Գատէհու սօն նէճէսինէ գատար կիզլի սագլայաճաղընա տաիր նէմին իմմիշ օլտըղը էտարը ադղընտան գաչըրաճագ իչէն , արդագընտան զայըճի պիր սէտանըն « Տայըճըղըմ . . . ճէտինիզին թասվիրի հուզուրընտա նէմին իմտինիզ . . . » տէյտ նիտա իմտիկինի իշիտտի :

Գու սէտա Լիւսիէնին սէտտասը օլտպ , կէնճ գըղ կիւճ հալ իլէ օլտըղը եէրտէն գալգմըշ վէ սիւրիւքլէնէ սիւրիւք- լէնէ գաբունըն եանընտա գատար կէլմիշ իտի :

Մարքի տէրինտէն տէրինէ պիր ահ իտէրէք , կէօղէրինի իրի իրի աչմըշ օլտըղը հալտէ վէրվէճճէք ՝ իչղահաթա պէչլէ- մէքտէ օլան Էտուարտա թէվէճճիւհէ .

— Տօղրու տըր , Էտուարտ , ճէտինիմին թասվիրի էօ- նիւնտէ նէմին իմտիմ. . . . հագգդաթը հալի սանտա սէօյ- լէյէմէյէճէյիմ. - տէտի :

Օրթալըգտա տէրին պիր սիւքիւթ բէյտա օլտու։ Մարքի տը Րօգմօր Լիւսիէնին նէտամէթ թարզընտա պիր քէլիմէ սէօյլէմիյինի իչտեճէք օլտա, հէր չէյի ունուտուպ պիր ժէսերէթի ֆեվգ էլ ատ իլէ գօլտարընը աչտագ իտի։ Հալ պու քի Լիւսիէն բուն կիպլի տուրըյօր վէ հիչ պիր սէօզ սէօյլէմէյօր ընը։

Մարքի՝ Էտուարտըն ժէրագընը կէօրէրէք, Նիհայէթ մատմուազէլ տը Մարսընէնին քէնտիլէրինի թէրք իտիպ կիմ-ժէքտէ օլտրըընը սէօյլէտի իսէ տէ, պունտան զիյատե պիր իյզահաթ վէ մալիւմաթ վէրմէյի միւնասիպ կէօրմէտի։

Էտուարտ պու գատարճըգ մալիւմաթը ալընճա, գալպինտե ադիմ պիր ժէսերէթի բէյտա օլտու վէ Լիւսիէն գօնաղը թէրք իտիպ կիմտիյի հալտե մարքի տը Րօգմօրըն եէկանէ վարիսի քէնտիսի օլաճաղընը տիւչինէրէք, պու ժէսերէթի Նիհայէթ տէրէճէյէ վարտը։

Մարքի օտասընա կիտինճէ, գաբուլը սըգընճա գաբատը՛ վէ պիր սէտիր իւզերինէ նըգընըտագ վէ եէս ու քէտէրինէն հէօնքիւր հէօնքիւր աղլայարագ.

— Ա՛հ, պէօյլէ եաբ եալընըզ գալմագ նէ՛ տէհշէթլի չէյ տիր . . . պէօյլէ պիր միճաղաթա տիւչար օլմագ իչիւն պէն նէ՞ եաբարըմ, նէ՞ քէօթիլիւք իճրա իթտիմ. – տէյտու ֆէրեատա պաչլատը։

Լիւսիէն տահի քէզալիք պէօյիւք պիր եէս ու քէտէր իչինէ պուլունըյօր ընը։ Լաբին պու եէս ու քէտէր քէնտիսի մադասատընտան ալըգօյտուայճաղընտան, քէնտիսի տէ իչ օտասընա չընգտը վէ կիմժէք իչիւն լազըմ կէլէն հազըրլըգլարը կէօրմէյէ պաչլատը։ Էն էվվէլ օտա պէօլէմէսինի նէզտինէ չաղըրտագ.

— Րօ՛զ, գոնթ տը Ժէօրանժ պիր աղ ատնըա կէլէճէք օլուրսա, ադաճըգ քէյֆիդ օլտըղըմը սէօյլէյինիդ վէ պէնի մատազուր կէօրմէսինի թարաֆըտտան ըէճա իտինիդ... գիրա քէնտիսինի պու կիւնէ գատար իտէմէյէճէյիմ. – տէտի։

Գու սէօզլէրի սէօյլէտիյի վագթ կէնճ գըզընն սէտատը թիթրէյօր ընը. ժագը կէօրմէմէք վէ անընդա գօնուշմագ մահզուդիյէթինէէն մանրում գալմագ գալպինէ բէք կիւճ կէլիյօր ընը։

Րօզ կէնճ հանըմընը բէք գիյատե սէվմէքտե օլտրըընտան, էնտիշէլի պիր թավր իլէ.

— Վա՛յ, քէյֆինդ ժիսինիդ, մատմուազէլ, բէք չօգ աղլամըշ օլտրըընըդ աչիքտարե կէօրիւլիյօր... եիւրինիւգիւն բէնիմի նէ՛ գատար սօլմուշ... սիդե մութլագա պիր հալ վագը օլմուշ տըր... լաբին աղլամագ էյի չէյ տէյիլ... կէօզլէրինիդ պօզուլաճագ օլուրսա, Մ. տը Ժլէօրանժ արթըգ սիդի սեվմէդ, օ վագթ սիդ նէ՞ եաբարընըդ։

Գէլէմէ գըզընն չու սատէտիլանէ սէօզլէրի Լիւսիէնէ բէք գիյատե թէէսիր իյլէտի. պինատէն ալէյհ պաչընը էլլէրի իչինէ ալարագ, ընչգըրա ընչգըրա աղլամագա պաչլատը։

Գէնտիսի գօնագտան մուֆարագաթ իթտիքտէն սօնրա, ժագ քէնտիսինէ պիր խայըն նազարըյլա պագաճագ վէ չօգ կէչմէտէն պիր պաչգասընը սէվմէյէ գալգըշագ իտի։

Իչթէ պու միւլահազաթը միւէյիտ պիչարե գըզընն եէս ու էլէմինի պիր գաթ տահա արթըրըյօր ընը։

Գէլէմէ գըզ հանըմընըն հալինէ աճըյարագ, զայէթ լաթիֆ պիր սէտա իլէ.

— Ա՛զատյընըզ, մատմուազէլ, րէճա իտէրիմ, պէն օ սէօզիս լաթիֆէ մագամընտա սէօյլէտիմ. – տէտի։

Լաբին Լիւսիէն էլան այնը հալը եէսիչթիմալ իչինէ պուլունտըղընտան, պէսլէմէ գըզ.

— Կիտէյիմ թագիպինիզի չաղըրայըմ մը, իթթէ՛ր միսինիզ. – տէյտու ասրտու։

Լիւսիէն. – Խա՛յր, գըզըմ, լիւզումը եօգ, թէնպիհիմի ունութմա, Մ. տը Ժլէօրանժ կէլէճէք օլուրսա, սէօյլէտիյիմ սէօզիս քէնտիսինէ սէօյլէյիվէր վէ պէնի եաբընըզ պըրագ։

Րօզ օտատան տըշարը չընգտը վէ հանըմընըն էմրինի օտա ուչաղընա թէպլիղ իթմէք իւզրէ աչաղըյա էնտի։

Մատմուազէլ տը Մարսընէ օտասընտա եալընըզ գալընճա, գաբուլը իբի տէֆա քիլիոլէտի վէ պատէհու եաղլանէ խըտմէթինի կէօրէն ուֆագ պիր մատանըն էօնիւնտէ

օթուրարագ , տէրին տէրին վէ հագին հագին տիւշլիւնմէյէ պաշլատը ։ Ֆէզալիք տիվար իւզէրինէ ասըլը օլան բէտէրին-նին թասվիրինի ուզուն ուզատիյէ թէմաշա իտէրէք վէ աղա-յարագ ։

— Սէվկիլի պապաճըղըմ . . . իչթէ աչնին իչիւն պու հալէ գաթլանըյօրըմ . . . աչնին ինթիգամընը ալմագ իչիւն տիւնեայը աթէչէ վէրմէք լազըմ կէլսէ , թէրէտտիւտ իթմէյէճէյիմ . . . սաատէթիմի , մուհապպէթիմի աչնին ուղուրընա ֆէ-յիմ . . . սաատէթիմի , մուհապպէթիմի աչնին ուղուրընա ֆէ-տա իտիյօրըմ . . . աչն տէ աչմատան պէնի հիմայէ էթ վէ պէ նիմ մուվաֆֆագ օլմագլըղըմա եարըմլ էյլէ . — տէտի ։

Գատէհու պիր թասագա քեաղըտ ալարագ , ամիտէքի մէքթուպը եազըը .

« Ազիզիմ ժագ .

« Սիզէ պէօյիւք պիր քեաէրի մուճիպ օլաճաղըմտան տօ-լայը էվվէլ պե էվվէլ աֆվընըզը տիլէրիմ ։ Սիզի լուհըմ կի-պի սեվէրիմ , պուլաաընը թէքրարա հաճէթ եօգ տըր , լաքին սիզտէն այրըլմագ մէճպուրիյէթի գամիյէտի թահթընտա պուլունըյօրըմ , պէնիմ պիւթիւն աերվէթիմ մահվ օլտու , պու կիւն հէմեն պիր բարտագ գալարմ ։ Հալ պու քի սիզ տեպտեպե վէ սամիմանաթլա եաչամագտա ալըշդըն օլարըզ-նըզտան , սիզի տիւչարը զարուրէթի վէ սէֆալէթի իթմէք խս-թէմէմ ։

« Պու մէքթուպըմը օգուր օգումագ հիտտէթինիզտէն եըրթաճաղընըզդա վէ այագլար ալթընա ալաճաղընըզդա շիւ-հէմ եօգ տըր . պիւթիւն արզուլարընըզը , պիւթիւն հուզու-զաթընըզը պանա ֆէտա իտէճէյինիզի պիւրիմ . լաքին պէօյ-լէ պիր ֆէտաքեարլըզը հիչ պիր վագիթ գապուլ իտէմէմ . . . պէնիմ կիպի ֆագըր պիր գըզ իլէ էվլէնմիշ օլարըզընըզտան տօլայը պիր կիւն թէէսսիւֆ իտէպիլէճէյինիզ միւլահազաը՝ պէնիմ սաատէթի հալիմի միւէպպէտէն ղէհիրլէյէճէք տիր ։

« Պէն պու գարարը իթթիխազ իթմէզտէն էվվէլ , բէք չօգ տիւչիւնտիւմ . պու գարարըմ չիմտի նագատիկի թաղիիր տիր ։ Մա ժաֆիհ սիզի սեվէրիմ , բուհումէն պիւթիւն գուվ-

վէթիյէ սեվէրիմ վէ էօմրիւմիւն սօնունա գատար տա սէ-վիճէյիմէ եէմին իտէրիմ .

« Սիզ իսմինիզի թաչըմագա լայըգ վէ սիզի մէտուտ իթ-մէյէ մուզթէէիր տիկէը պիր գատըն արայընըզ . . . պէն մահզա սիզին սատատէթի հալինիզի արզու իտէրիմ , լաքին պէնիզ սիզին մէտուտ օլմանըզը կէօրմէք ֆէտաքեարլըզ-ըզըն է՛ն տէհչէթլիսի տիր ։

« Ալլահա սըմարլատըգ , ազիզիմ ժագ . . . սիզի սեվէրիմ վէ իլէլ եպէտ տէ սեվէճէյիմ . . . ։

« ԼԻՒՍԻԷՆ ՏԸ ՄԱՐՍԸՆԼ »

Լիւսիէն պու մէքթուպը եազըզտան սօնրա , պիր զարֆ իչինէ գօյուպ գարատը վէ իւզէրինէ սարէսինի տէ եազըպ մատա իւզէրինատ կէօզէ չարբատիլէճէք պիր մահալէ վագ իյլէտի ։

Շիմտի գօնագտան մուֆարագաթ իթմէքտէն պաշգա պիր չէյ գալմադըղ ըտը ։ Մարքի տը Բօգմօր քէնտիսինի ա-տէթա գօվմուշ օլարըզընտան , պու խանէ տէրուննատ տահա զիյատէ գալմայը միւնասիպ կէօրմէ յօր ըտը ։

Տիկէը Թարագտան իսէ պիր թագըմ թէտտապիրի իս-թիյամքեարանէ իթթիխազընա մէճպուր պուլունըյօր ըտը ։ Մարքի տը Բօգմօրըն կէմինինէ սատըգ գալարագ էսբարը վագըտյը ֆաշ իթմէյէճէյինէ էմին խտիխսէ տէ , ժագըն քէն-տիսինի թասագիպե չըգաճաղընտան գօրգույօր ըտը ։ Մա մա-ֆիհ Լտուարտըն քէնտիսինի արխըգ թասագիպ խտէճէյինէ իհթիմալ վէրմէյօր ըտը . չունքի քէնտիսի գօնագտան մու-ֆարագաթ իմմտիքտէն սօնրա , Լտուարտ մարքի տը Բօգ-մօրըն կէկանէ վարիսի գալաճագ խտի ։

Գունընըա պէրապէր իչպու աղիմէթինի պիր էսբար քէր-տէսի իլէ իհամա իթմէք իչիւն Թիւրլիւթօն վէ Գրիւգօ իլէ պէրապէր աչըգտան աչըղա պիր թրէնէ պինմէյի վէ պիրինճի ըսթասիօնատա աչագը էնէրէք նէնտուէն Բարիսէ ալտէթլէ տէօչէնմիշ պիր գօնագ տէրուննատ ասթէթ պիր խամ իլէ իքի իւչ կիւն գատար օթուրուպ օրատան տա Հինա ճամ-

պազմանէսի գումբանեասընա իլթիհագ իթմէյի գարարլաշ-
սըրսը ։

Ագշամըն սահթ օնունա սօղրու , Թիւրլիւթօն՝ մարքի
սը Բօգմօրըն էօյլէն եէմէյինտէն սօնրա սըշարը չըգմըշ օլ-
սըղը հալտէ , հէնուգ ավտէթ իթմէմիշ օլսըղընը խապեր
վէրտի ։

Հէր շէյ սըրասընտա ճէրէյան խոյօր ըսը ։ Թիւրլիւ-
թօն կիտիպ պիր արապա պուլտու վէ գօնագտան էրէյինճէ
ուզագտա մինալտէ տուրմասընը արապաճըյա
թէնպիհ իյլէտի ։ Պատէհու գօնագա ավտէթլէ , Լիւսիէնին
էվվէլտէն հազըրլամշըշ օլսըղը իչի ատէտ իրի չանթայը ա-
խըր գաբուսընտան արապայա նագլ իթտի վէ սահթ օն
պուշուղա տօղրու Լիւսիէն՝ Թիւրլիւթօն վէ Գրիւգօ իլէ պէ-
րապէր սուրէթի խաֆիյէտէ գօնագտան մուֆարագաթ իյլէ-
տի ։

Մէրգումէ արապայա պինէճէյի սըրատա , գալպինտէ
պիր թագըմ լաթիֆ խաթըրէլէր ույանարագ , Եիւգինու
նէնինէն գօնագ թարաֆընա չէվիրտի վէ թիր թիր թիթրէ-
մէքտէ օլան էլիյլէ տայըսընա վէ ծագա սօն պիր պուսէ կէօն-
տէրէրէք ։

— Էլվետա՛, տայըճըղըմ, էլվետա՛, ծագ ... պանա աֆվ
խոնիղ, պանա աֆվ խոնիղ - տէյու նիտա իթտի ։

Պատէհու կէօղէրինտէն սէլէր կիպի եաշ ագարագ ,
արապայա րաքիպ օլտու ։ Թիւրլիւթօն արապաճը մահալինէ
չըգընճա , Գրիւգօ տահի սահիպէսինին տիղէրի իւզէրինէ
սըշրատը վէ արապա կէճէ գարանլըղը արասընտա կէօղտէն
նիհան օլտու ։

Լիւսիէն տը Մարսընէ արթըգ ճամպազ ժան Սթէֆինկ
օլմուշ ըսը ։

5

Ա Զ Ի Մ Է Թ

Սապահտան ագշամա գատար ինճէ պիր եաղմուր եագ-
մըշ օլսըղը հալտէ , չիմտի չէտիտ պիր սաղանագ կէլիյօր վէ
օրթալըգտա եէր եէր պէօյուք պէօյուք կէօլլէր թէշքիլ խու-
յօր ըսը ։

Նէճէ բէք գարանլըգ օլուպ , գուպպէի ասիւման պիյահ
պուլութլարընա Լհոմթա խոխմիշ իտի ։ Սօգադ ֆէնէրլէրի խե
պու քէսիֆ գարանլըգ արասընտա անճագ խաֆիֆ պիր գըյա
նէչը խոխյօրլար ըսը ։

Հինա ճամպազխանէսինտէքի օյուն սահթ օն պիրտէ
խոթամ պուլմըշ ըսը ։

Պու օյուն սօնընճըսը օլմագլա պէրապէր , պէօյուք պիր
ժէնֆահթ հասըլ իթմէմիշ իտի ։

Վէրիլէն օյունլար արթըգ էհէմմիյէթլէրինի գայպ իթմիշ-
լէր իտի ։ Գօպ-Գիպ վէ Օհիսթի Ֆիլ-ա'Ադանէը նամընտաբի
մուգալիտլէրին լաթիֆէլէրի վէ ճինասը սէօղլէրի արթըգ է-
հատիյի կիւլտիւրմէյօր ըսը . Է՛ն մահիր ճամպազլար պիլէ
հուզուր թարաֆընտան անճագ պիր իչի սէֆա ալդըշարա
մաղհար օլույօրլար ըսը ։

Լաքին մատամ Միննի ֆինէսթու պաշդա պիր թէսէլլի
իլէ միւթէսէլլի օլույօր ըսը . Լիւսիէն , Թիւրլիւթօն վէ Գը-
րիւգօ ազ վագթտա քէնտի գումբանեասընա տահիլ օլա-
ճագլարընտան , անլէր սայէսինտէ բէք պէօյուք հասըլաթլար
էլտէ իտէալիէճէյինէ էմին պուլունըյօր ըսը ։

Օյունճըլար սուֆրայա օթուրմըշ եէմէք եէմէքտէ խու-
լէր , ճիւմլէսինտէ տէ պիր պէշաշէթ վէ չամպաղէթի ադիմէ
ատասը կէօրիւլույօր ըսը ։

Սուֆրանըն ուճընտա եալընըզ պիր իչկի մահգուն վէ
մաղմում կէօրիւնիույօր ըսը ։

Գու քիմսէ ձօն Սմիւթ նահընտաքի չօճուգ օլուպ , պի-
չարէ էօքսիզճըղազ կէօզլէրինի Տիգ Եաուվէլին եիւղիւնէ
աթֆ իթմիչ օլտըղը հալտէ մահզուն մահզուն պագըյօր ը-
տը . գիրա Թիւրլիւթօն իլէ Լիւսիէնին իճրաի հիւնէր իթմիյի
կիւնտէն պէրու , Տիգ Եաուվէլին Սմիւթ հադգընտաքի խու-
սուսէթի պիր գաթ տահա արթմըշ ըտը :

Հայտուտը մէրգում անը պիր թագըմ տէհշէթլի իչքէն-
ճէլէրէ տիւշար իտէր իտի , Պէտպախթ ՝ չօճուգ հէր նէ գա-
տար եիւրէք բարալայաճագ պիր սուրէթտէ աղլայըպ րէճա
իտէր իտի իսէ տէ , անըն կէօզ եաշլարը Տիգ Եաուվէլին
գալպինէ գէրըճ գատար թէէսիր իթմէգ իտի :

Հաթթա Ռաֆաէլ վէ Մինոն ժինէսթու չօճուգա աղա-
ճըգ մէրհամէթ իթմէսինի քէնտիսինտէն րէճա իթտիքլէրին-
տէ , մէրգում տահմա .

—Գունշար պու թէէնպէլէ րէճ միսթահագգ տըր . . . սէ-
նտաթընը էյիճէ էօյրէնէպիլմէճ իչին տահա բէ՛ճ չօգ տա-
յագ եէյէճէճ տիր . – տէր իտի :

Ջավալը չօճուգ Տիգ Եաուվէլին չու սըրատա պօշալթ-
տըղը գօնեագ գատէհլէրինէ նագարը տէհշէթլէ պագըյօր
ըտը . Տիգ Եաուվէլ իսէ նէմէճ նէմէքտէն ֆէրագէթ իտէ-
րէք , ադգընըն պիր քէնարընտա պուլունան իրի սիկարալարը
չինէյիպ սրգա սրգայա չիչէլէրի պօշալթսրըյօր ըտը :

Նէմէճ խիթամ պուլտըգտա , մտատմ Մինոն ժինէսթու
եանընտա պուլունան բիւչիւճ պիր քիւֆէտէն իւզիւմ չըգա-
մտասընը Տիգ Եաուվէլէ էմր իթտի . Տիգ Եաուվէլ տախի մա-
գամը իհթիրամտա պաշընը էյտի վէ պատէհու գապա պիր
սէտա իլէ .

— Սմի՛ւթ , պիր թագագ կէթիր , չաբուգ օ՛լ , եօգտա
գալգար քէմիքլէրինի գըրարըմ . – տէյու պադըրտը :

Ձօն Սմիւթ հէման այագա գալգտը վէ իսթէնիլէն թա-
պադը կէօթիւրմէճ իւզրէ էթրաֆընա պագընտը իսէ տէ ,
թագագլարըն քեաֆֆէսի տէ քիրլի օլտըղընտան , կէօթիւրէ-
ճէճ պիր թագագ պուլտաստը : Ո սըրատա Տիգ Եաուվէլ էվ-
վէլքինտէն տահա չէտիտ պիր սէտա իլէ պադըրտագ իսթի-

ճալ իթմէսինի իսթաթ իթտիյինտէն , պիչարէ չօճուգ բասթ
կէլէ պիր թագագ ալըպ եըգտատը վէ թտտամ Տիգ Եաուվէ-
լէ ուղաթտաճաղը սըրատա , թագագ տըր էլինտէն դայտը վէ
եէրէ տիւշիպ բարչա բարչա օլտու :

Գունըն լուղէրինէ Տիգ Եաուվէլ եէրինտէն գարլան կիպի
սըչրայըպ , Սմիւթուն կէօյսիւնէ չիտատէթլի պիր թէքմէ էնտիր-
տի վէ չօճուգ տէմիր պիր սանտըղըն թա եանընա եուվար-
լանարագ , գաֆտատը սանտըղա վուրուլմագլա , գայըֆ եանագ-
լարը դըղըլ դանա պօյանտը :

Մատամ Մինոն մէրգումըն չու մուամէլէի վահչիյանէ-
սինտէն բիւրղաղագ օլարագ .

— Տի՛գ , սէն կիթտիքճե չէքիլմէգ օլույօրսըն , նի՛չիւն
պու չօճուղը պու գատար խըրրատայօրսըն . – տէյու պադըր-
տը :

Տիգ Եաուվէլ . – Պիր ճամպաղա չօլրագլըգ եագըշմագ ,
մատամ , եոքտըղը չէյի տըղգաթլը եագտըն . . . պունտան
պաշգա պաշընտա պէօյլէ պիր եարըգ հասըլ օլմատը բէք էյի
օլտու , էկէը պիր կիւն պիգիմ էլիմիզտէն գաշմագ իտթէյճէճ
օլուրտա , քէնտիսինի բէք չարուգ պուլտպիլիրիզ . – տէտի :

Ձօն Սմիւթ պիր քէօչէյ չէքիլմիշ օլտըղը հալտէ , հէօն-
քիւր հէօնքիւր աղլայօր ըտը : Աչլամտասընըն սէտատը Տիգ
Եաուվէլին գուլաղընա ագս իտէճէք օլուրտա , նէտիյի թէք-
ժէնին օն գաթը չիտատէթլի պիր տայագ եէյէճէճլինի պիլտու-
յինտէն , միւմքին օլտըղը գատար սէսինի թուրթմագա չալը-
շըյօր ըտը :

Լիվէթթ , պէտպախթ չօճուգ էլպիսէլէրինի գըղըլա պօ-
յտամագտա օլան գանը սիլէրէք հէօնքիւր հէօնքիւր աղլայօր
վէ բէք չօգ տէֆալար պիր մատէրի չէֆագաթթէսէրին ադուշը
մուհապպէթինտէ կէօրմիւշ օլտըղը չօճուգլարը տէրհահթըր
իտէրէք , ահ ու էնին իտթյօր ըտը :

Լաքին նահէհան կէօզլէրինտէ պիր չուլէի իւմիտ բար-
լատը : Լիւսիէնին սիտահ լէթաֆէթինիւտատը պիր խայալ
կիպի կէօրիւնէ կէօրիւնմիշ իտի , Լիւսիէն պիր գաչ կիւնէ
գատար քէնտիլէրի սրատընա տախիլ օլաճաղընտան , կէրէք

ժէրգուժէ վէ կէրեք պէրապէրինտէքի ճէտուր ատլիդանլը քէնտիսինի մուտաֆատա իտէճէլէրինի տուչինէրեք , աղաճըդ ժիւթէսէլլի օլմադա պաշլատը ։

Զավալլը չօճուգ շու սուրէթլէ աղլամադատա իլքէն , ըրըթընա պիրտէն պիրէ պիր էլ ատգունտը . չօճուգ հէման այադա գալդըը վէ Տիդ Եատվէլ ատրի պիր սէտա իլէ .

— Հայտէ պագալըմ, թէնապէլ քէօրէք , պօշ օթուրմադ բուրա իթմէդ . – տէյի պաղըրտը ։

Սմիւթ պաշընա պիր չէնէ պաղը պադլատը վէ հըսա իթտիյի ատճը իլէ պէրապէր , տիկէլէրինէ պիրլիքտէ չալըշմադա պաշլատը ։

Հէր թաւաֆատա պիր վէլվէլէի աղիմէ հիւքմ իտիյօր ըտը ։ Բիմիսի չատըրը սէօքիյօր , քիմիսի դանաթէլէրի վէ ատմոսֆէրի թօքայլըգ արադալարա նէրէչտիրիյօր , քիմիսի հայվանլարը հազըր իտիյօր վէ քիմիսի տէ ճամպադանէնէին պիւթիւն էշնա վէ լէվազիմաթընը սանտըգլարա ատլտուրըյօր ըտը ։ Սրա սբրա տաճի Վիշնու նամընատաքի ֆիլին սէտատը իչիտիյօր վէ արալանլար տաճի դաֆէլէրի տէրութինտէն ֆիլին սէտատընա մուդապէէտէ պուլունըյօրլար ըտը ։

Նիհայէթ հէր չէյ հազըր օլտու վէ օյունճըլար Բաֆֆաէլ ժինէսթունըն սօն իշարէթինէ ինթիզարէն արադալարա օթուրտուրլար ։

Դատընլար է՛ն պէօյուք արադալարա պինմիշլէր վէ էրքէքլէր իսէ տահա փուչուքլէրինի ինթիխապ իթմիշլէր ատի . պիր թադըմլը տա հայվանլարա պինմէքտէ իտի , իչմէ պէօյլէճէ ուղուն պիր քէչիվան թէչէքքիւլ իթմիչ իտի ։

Տիդ Եատվէլ տէօրթ պարչիրլի պիր արադանըն պանդօսը իւղէրինտէ օթուրմըշ օլտուդը հալտէ , դուրու պիր սէտա իլէ հէր թաւաֆա էտրիլէր վէրմէքտէ իտի ։ Նահէհան կէօզլէրի բուրլամադա պաշլատը ։ Ճօն Սմիւթիւն Պօա-Պիա իլէ Օկիւսթ Ֆիլ–ա'Օրանները Նամընատաքի մուդաւիմլէրէ մահսուս օլան արադայա կիրմէքտէ օլտուդընը կէօրմիւշ իտի ։

Տիդ Եատվէլին իրի տուտագլարը պիւղիւլտու , գաշ-

լարը չաթըլտը վէ չօճուգ արադայա կիրիպ դուրթուլմըշ օլտըղընը ղանն իթմէքտէ իքէն .

— Սմիւթ , նէրէյէ կիրիյօրսըն . . . սանա իհթիյաճըմըզ օլտըղընը պիլմէյօրսըսըն . . . աշաղը էն տէ չու Բանթէրէ պին . . . իչիտիյօրսըսըն . . . պէն Բանթէրին էլ իլէ կէօթիւրիւմէսինի իսթէմէմ . – տէտի ։

Տիդ Եատվէլին Բանթէր նամընը վէրտիյի հայվան դըրմըզը պէնէքլի պիր ինկիլիզ գըսրատը օլուպ , ճամպադանէ պարկիրէրինին էն իուչյուտը վէ էն ազղընը իտի ։ Սմիւթ անըն նա՛սըլ հայվան օլտըղընը պիլիր իտի իսէ տէ , Տիդ Եատվէլին էմրինէ իթաաթա մէճպուր պուլունտըղընտան , մէգքիր հայվանը արդատաչլարընտան պիրինին էլինտէն ալտը վէ չար չարուգ իւղէրինէ պինտի ։ Պունըն իւղէրինէ հայվան պիրտէն պիրէ հիւտութէրէնիպ պիր արդայա վէ պիր տէ էօնէ սըչրամադա պաշլատը ։

Սմիւթ օլանճա դուվվէթինի իսթիմալ իտէրէք , հայվանը զապթ իթմէյէ չալըշմադատա վէ եէրէ տիւշմէմէք իչին հայվանըն եէլէսինէ սարըլմադատա իտի ։

Բաֆֆաէլ ժինէսթու զէվճէսինէ պէրապէր քէրվանըն էօնինտէ պուլունտուղընտան , եօլա չըգըլաճաղընը իյմա իթմէք իւղրէ իչարէթի մահուսէյի վէրտի ։ Պունըն իւղէրինէ քէրվան եօլ ալմադա պաշլատը ։ Քէրվանըն օրթատընտան ֆիլ իլէ իրի իրի տէվէլէը եիւրիւմէքտէ իտիլէը ։

Սմիւթիւն րաքիպ օլտուղը գըսրատ էլան սըչրայըպ տուրմադատա վէ Սմիւթիւ աշաղը ֆըրլաթմադա չապալամադատա իտի ։

Սմիւթ Տիդ Եատվէլին ճանընտան կէչէճէյի սըրատա , Եատվէլ գապա պիր սէտա իլէ .

— Քէնտինի տիք թուր , Սմիւթ , հայվանըն իւղէրինէ գաբանմագ նէ՞ տէմէք տիր . – տէյու հայդըրտը վէ էլինտէ պուլունան գամչը իլէ Սմիւթիւն օմուզլարընա չիտտէթլի պիր տարպէ էնտիրմէք իսթէտի ։

Հալ պու քի պու սըրատա գըսրատ սաղըսընը եօգարը գալտըրմըշ օլտուղընտան , Տիդ Եատվէլին էնտիրտիյի տարպէ

հայվանըն այագլարընա իսապէթ իմմէրլէ, հայվան փիշէյէրէք չախ գալդը վէ պիրտէն պիրէ ասղ թարաֆա թէվէճճիւհ իսէրէք, տօլու տիզիկին գօշմաղա պաշլատը։

Ճամպազխանէ օյունճըլարը եօլ հազըրլըգլարը կէօրտիւքէրի սըրատա, ճիլֆըրտաքի մահալլէր թէննա իտի. պու չիտտէթլի եաղմուր էանասընտա թապին հիչ փիմսէ Հինա ճամպազխանէսինին ադիմէթինէ հասը էհէմմիյէթ իտմէդ իտի։

Մամաճին աղաճլըգը պիր եօլուն քէօշէսինտէ վադը պէօյուք պիր դըշլանըն տիվարը եանընտա պիր ատմ տուրմըշ օլուպ, պու ատմ օյունճըլարըն կէօրտիւքէրի հազրըլըգլարը քէմալը տըդդամլա սէյր իտիյօր ըտը։ Պու ատմ թիւրլիթօն քէնտիսի օլուպ, Հինա ճամպազխանէսինին նէյմի մուսայէնտէ եօլա չըգըպ չըդմայաճաղընը թահդիդ իմմէք իւղրէ Լիւսիէն թարաֆընտան մէղրիւ մահալէ կէօնտէրիլմիշ իտի։

Նակէհան աղաճլար արասընտան պիր ինսան կէօրկէսի կէօրտիւ։ Պու կէօրկէ էտուարտ ա'Օպթէրին կէօրկէսինէ պէնզէմէք օլմըշընտան, թիւրլիթօն պու պադատէ գանատթը քեամիլէ հասըլ իմմէք իւղրէ տահա միւնասիպ պիր մահալ ինթիխապ իմտի վէ պիր ֆէնէրին խաֆիֆ ըշըգլա էտուարտըն չէհրէսինին կէօրտիւ։ Պունըն իւզէրինէ նազարը տըդդաթը ուչանարագ, պիր թարաֆտան էտուարտը թէճէսիւս իմմէքլէ պէրապէր, միւկէր թարաֆտան տա օյունճըլարըն ադիմէթինին սէյր ու թէմաշա իմմէյէ պաշլատը։

Էտուարտ ա'Օպթէրին պէօյլէ հազմուրը պիր կէճէտէ վէրապայլա կէլմէքտէն մագասատը նէ՛ օլմըշընը քէնտի քէնտինէ տիւշմինլիյօր վէ ածապա մատմուազէլատը Մարընէ հադդընտա տօղրու պիր մայիւմաթի ալմաղ իչինն մի օրապարը նազարը թէտդիգտէն կէչիրմէքտէ օլմըշընը քէնտի քէնտինէ սիւալ իտիյօր ըտը։

Թիւրլիթօն՝ Տիգ Եաւէլէնն Ամիւթին ամուզարընա վուրմադ իւղրէ էնտիրտիյի դամչընըն սէտասընը տա իչիմմիշ օլմըշընտան, քէնտի քէնտինէ.

— Ա՛հ, ալչա՛գ, լաւ՛րն, պիրլիքտէ պուլունաճագ օլուրսաղ, պէն սէնին հատտինի թանրիմտըրըրմ։ Զավալը չօճուղա պէօյլէ ղալըմանէ մուամէլէ իմմէքտէ մանէա՞ նէ, կէլ օ գահիըը պանա վուրտա հալինի կէօրէյիմ. – տէտի։

Լաբին պիրտէն պիրէ կէրի չէքիլտի վէ պիր նիտահ հայրէթ վէ տէհչէթ ըղհարընտան քէնտիսինին ալամատը։ Տիգ Եաւէլէնն գահիրընտան ֆէվգ էլ ատէ հիտտէթլէնմիշ օլան գըսրադ դըշլանըն տիվարընա տօղրու գօշմադտա իտի։

Թիւրլիթօն պիլա թէրէտտիւտ հայվանըն էօնիւնէ ատըլտը վէ նուլարընտան գաւրայըպ հայվանը զադթ իմտիտէն սօնրա, ճօն Սմիւթիւ գուճագլայըպ օմուզընա ալտը։ Մէրգում թամ վազթընտա եէթիշմիշ իտի։ Պիր սանիյէ միւտտէթ տահա կէչմիշ օլսայըտը, հայվան չօճուղը դըշլանըն թահ տիվարընա չարբադագ բարչա բարչա իտէճէք իտի։

Թիւրլիթօն չօճուղըն հէր թարաֆընը մուայէնէ իտէրէք.

— Գօրգմա, օղլում, գօրգմա, հիչ պիր եէրին զէտէլէնմէտի, սէնի պու թէհլիքէյէ սեվգ իտէն օ այչագ հայուտ տըր, տէյիլ մի, սապր էթ, օղլում, սապր էթ, պէն օնուն հագդընտան կէլիրիմ. – տէտի։

Թիւրլիթօն սէօվինիւ իքմալ իտէմէտի։ Էտուարտ ա'Օպթէր պիրտէն պիրէ դարչըրընտա տիքիլիպ տուրտու վէ իսթիհզափէտտանէ պիր թահվէ իչէ։

— Օ, մնչալլա՛հ, մնսիէօ Թիւրլիթօն, սիղինէ պուրատա կէօրիչէճէյիմի ասլա մէմնուլ իմմէղ իտիմ... հէր նէրէտէ պիր մուամէլէի ճէտուրանէ իպրազ իմմէքլ ազըմ կէլսէ, սիղէ թէտաուիֆ իտէճէյիմիղ թահվէի տիր... տօղրուսը չու չօճուղը պէօյլէ պիր թէհլիքէտէն գուրթարտըղընըղ իչինն սիղի չայանը թէպրիք կէօրիւրիւմ. – տէտի։

Պու սէօզլէրին տուրէհմի իֆտտահսի Թիւրլիթօնըն հիտտէթինի պիր գաթ տահա թահրիք իմտիյինտէն, նուսրուզլարընը սըգարադ.

— Հայտե, հայտե, ալայ իսթէմէղ, սիղին թէպրիքինիղ պանա լազըմ տէյիլ. – տէտի։

Էտուարտ. – Պիլիրիմ, պիլիրիմ, սիղ պանա պիր տիւշ-

ժէն նազարրյա պագըյօրօրընըղ, հալ պու քի պունտա ըէք դիյատէ եանըլըյօրօրընըղ. պէն հանըմընըղըն էօրարընը անլատաղա ճահտիթմէյօրըմ, պու էօրարը մէյտանա չըղարմաղա չալըշմայօրըմ։

Թիւրլիւթօն. – (Գահգահա իլէ կիւլերէք.) Օ հալտէ պուրատա տուրուպ նէ՞ եաբըյօրօրընըղ։

Էտուարտ. – (Վագարըը պիր թավը իլէ.) Վէրսայլը տօլաշմաղա չըդմըշ ըտըմ, չիմտի եինէ Բարիսէ ավտէթ խոյօրըմ։

— Սէօղիւնիւղէ ինանամամ։

— Սէրպէսթ սինիղ, ինանմադ, ինանմամադ սիղին էյնիլտէ տիր, լաքին հագըղաթը հալի սէօյլէմէքտէ օտըղըմա պիղի թէէմին խոէրիմ։

Պու սէօղիւ սէօյլէմիքտէն օնըրա, Էտուարտ ա՛Օպթէր Թիւրլիւթօնը սէլամլայըպ օրատան չէքիլտի կիթի։

Իշպու մուհավէրէ էանապընտա ձօն Ամիւթ տախի հայվանա պինմիշ վէ ուղագտան ոյսահ պիր նօղթա կիպի կէօրիւնմէքտէ օլան քէրվանա եէթիշմէք իւղրէ քէմալը սիւրաթլա դօչտուրմաղա պաշլամըշ ըտը։

Թիւրլիւթօն՝ Էտուարտըն քէնթիսինի ապանըղա կէթիրտիյինտէն տօլայը հիտտէթլէնմիշ օլմագլա պէրապէր, ձօն Ամիւթիւ պէօյիւք պիր թէհլիքէտէն գուրթարմըշ օլտըղընտան տօլայը մէյտան վէ մէօրուր կէօրիւնիւյօր ըտը։

Մէրգում պիրինճի թրէն իլէ Լիւսիէնին կիղլէնմիշ օլտըղը մահալէ աղիմէթ իթթիյի սըրտատա, Էտուարտ ա՛Օպթէը տախի պիր քիրա արապասըյլա Բարիսէ կիթմէքտէ էտի։

Շաֆիագ սէօքէր սէօքմէղ եաղմուրտա քէսիլմիշ իտի։ Զիմէնլիլէր իւղէրինտէ պիրիքմիշ օլան չ'էյ տանէլէրի կիւնէ. շին չուալարը թէէսիւիլէ էլմասարտէլէր կիպի բարլամագտա իտիլէր։

Էտուարտ ա՛Օպթէը՝ Թիւրլիւթօնը ղաֆլէթթէն պատմըշ օլտըղընտան տօլայը ֆէվգ էլ ատէ մէյտան կէօրիւնիւյօր վէ Լիւսիէն մէրգում իլէ պիրլիքտէ ֆիրար իթմիշ օլտըղը ճիհէթլէ, վարիս սըֆաթըյլա եաղընըղ քէնթիսի գալմըշ օլտըղընը

վէ մարքի տը Լօգմօր էօլէճէք օլուրտա, Մոնմարանսի պուլվարընտագի դօնտաղա, Լօգմօր չիֆթլիքլէրինէ վէ սաիր պիր թագըմ էմլաքա եաղընըղ քէնթիսի մալիք օլաճաղընը քէնթի քէնթինէ հիտապ խոյօր ըտը։

Մէրգում վագթընը պօշ կէչիրմէմիշ իտի։ Իլք կիւնիւ ադշամընը սաաթ տօգուղ թրէնի իլէ Բարիսէն հարէքէթլէ վէրսայլա կէլմիշ վէ Հիլտա ճամպաղիանէպինին սօնընճը օյունընը սէյր ու թէմաշա իթթիքտէն սօնրա, Պօպ-Պիպ նամ մուզալիտին աղզընտան իրթէսի կիւնիւ օրատան կիթմէքտէ օլտըղլարընը խապէր ալմըշ ըտը. պու ադիմէթ՝ մատմուազէլ տը Մարսընէ իլէ Թիւրլիւթօնըն ֆիրարըյլա պիր վագթա թէէատիւֆ իթթիյինտէն, պու ճիհէթթախի Էտուարտըն նազարը տըղգաթընը ճէլալ իթմիշ իտի։

Պու բէղալէթին մէյտանա չըգմասը վէ Թիւրլիւթօն իլէ Լիւսիէնին չու սուրէթլէ ֆիրարը ալէմէ ֆաշ օլմասը Էտուարտ իչին մէնաֆիի ադիմէյի հաիլ իտի։ Պունըն իչին իսէ ղալէթալարտա պիր պէնտ եազտըրմազտան պաշգա պիր շէյ լազըմ տէյիլ իտի։

Էտուարտըն արապասը Լոնջան մէյտանընտա վագը պէօյիւք տէյիրմէնի կէչտիքտէն սօնրա, ագասմալար ճատտէսինէ կիրէճէյի սըրտատա, Էտուարտ քէսկին պիր սէտանըն թէքլիֆսիզճէ պիր սուրէթտէ «Էտուա՛րտ... Էտուա՛րտ» տէյու սէսլէմէքտէ օլտըղընը իշիթտի. պունըն իւղէրինէ արգասընա տէօնէրէք, հայդըրան ատէմի կէօրիւնճէ. «Վա՛յ, Տարմուաղ, սաղահլար խայը օլսուն» տէյէրէք, արապատան աշաղը էնտի։

Կասթոն Տարմուաղ ղայէթ զէնկին պիր շէքէր ֆապրիգաճըընըն օղլու օլուպ, Բարիստէ բէտէրինին բարասըյլա ղայէթ տէպոտէպէլի պիր էօմր կէչիրիր իտի. հալ պու քի օ լանճա ղայրէթինի սարթ իթթիքլէ պէրապէր, քէնթիսինի ճիտտի ատէմլէր սըրասընա գօյտուրմաղա պիր տիւրլիւ մուվաֆֆագ օլամայօր ըտը։

Էտուարտ վէ Կասթոն պիր պիրլէրինի մէքթէպտէ թանընմըշլար ըտը։ Մա մաֆիհ չօճուղուդ չաղընըն էն լաթիֆ

աչնէլէրինի իմաթար իտէն օ մուխալէսէթի տօսթանէ արալա-
ըընտան մահվ օլմուշ ըտը։

Պունլար սուրէթի պարիտանէտէ պիր իրի սէօզ թէա-
թի իմտիքտէն սօնրա, պիր պիրինտէն այրըլաճագլարը սը-
ըտատա, կասթոն Տարմուաղ պիրտէն պիրէ տուրտը վէ իս-
թիհզաքնարանէ պիր թէպէսիւմլէ.

— Պէսպէլլի մաշուգէլէրինիզտէն պիրինին էվինտէն տէօ-
նիյօրսունուզ, Լտուարտ, պու պադտէ սիզէ հադգ վէրիրիմ,
մատմուազէլ տը Մարսընէյէն կէօրտիւյինիւզ մուամէլէի
հադարէթքնարանէտէն սօնրա պու եօլտա հարէքէթի իմմէք
վաղիֆէնիզ իտի. — տէտի։

Լիսիէն տը Մարսընէնին Լտուարտըն թէքլիֆինի րէտտ
իմմիշ օլտըդը հէր քէսճէ մալիւմ պիր քէյֆիյէթի օլմաղլա,
կասթոն Տարմուաղըն պու սէօզիւ Լտուարտըն դալպինտէ
պիր քէտէր վէ եա էսէֆ հասըլ իտէճէք եէրտէ, չէհրէմի
պիրտէն պիրէ քէսթի պէշաչէթի իլլէտի վէ մուհալէրէի վա-
դըայը տէվամ իմմէք իւդրէ տուրտու։

Կասթոն Տարմուաղ՝ ժագ տը Ֆլէօրանժտան սուրէթի
մոխսուսէտէ նէֆրէթի իտէր իտի։

Ժագ մատմուազէլ տը Մարսընէյի սէվմէդտէն էվվէլ,
սէֆիհանէ պիր էօմր կէչիրմէքտէ օլտըդընտան, իքօտրօմ
ճամպագնանէի օյունճըլարընտան զայէթ կիւզել պիր գըզ
ժագտա կէօրիւլ վէրէրէք, Կասթոն Տարմուաղը իէրք իմմիշ
վէ Տարմուաղ տախի պու իշտէն ֆէվգ էլ ատէ հիստէթլէ-
նէրէք Բուայալ գիւսիւնտէ ժագ իլէ տուէլօ իմմէյէ գալ-
գըշմըշ ըտը։

Պունլար չահիտլէր հուզուրընտա տուէլօ իմմիշլէր վէ
պիրինճի հիճճիմտէ ժագ խաամինին գըլըճընը իմա օն մէթրօ
գատար ուզաղա-ֆըրլաթմըշ ըտը. Տարմուաղ պէլքի օն տէ-
ֆա պէօյլէ սիլահտան մահրում խոխլոխքտէն սօնրա, հիս-
տէթինտէն ճինէլէմ տէրէճէսինէ վարատագ ժագըն իւդէրինէ
սալտըրմըշ վէ հայահընա խոխմամ վիրմէք իւդրէ էլինտէքլի
գըլըճը գալտըրմըշ ըտը ըսա սա, ժագ սիլահ գուլլանմագ-
տա ֆէվգ էլ ատէ մահիր օլտըդընտան, անընն սիլահընը պիր

տէֆա տահա թա օն մէթրօ ուզաղա ֆըրլաթմըշ ըտը. հաթ-
թա կասթոնըն հիստէթինի թահրիք իմմէք իւդրէ.

— Պագսանըզ ա՛, էֆէնտի, ատէմ թէհտիտինէ գալգը-
չաճաղընըզա, գըլըճ թուքմայը էօյրէնինիզ. — տէմիշ իտի։

Եու թաֆսիլաթ վէրիլտիքտէն սօնրա, կասթոն Տար-
մուաղըն ժագ տը Ֆլէօրանժ հագգընտաքի նէֆրէթի վէ ա-
տատլէթի նէտէն նէչէթի իմմէքտէ օլտըդը սուհուլէթլէ ան-
լաշըլապիլիր։

Կասթոն օ թարիխտէն պէրի սիլահ թալիմխանէլէրինի
տօլաչմագտան խալի գալմադըչ վէ քէմալը խահիշ իլէ սիլահ
թալիմի էօյրէնմէյէ ճահտ ու ղայրէթ իլլէտիշ իտի։

Իչթէ Լտուարտըն գարշըսընտա պուլունան չախս՝ ժագ
տը Ֆլէօրանժըն տիւշմէնի ճանը օլան այնը կասթոն Տար-
մուաղ ըտը։

Լտուարտ տա՛Օպթէր անընն հադարէթամիզ պիր չէհրէ իւ-
լէ կիւլիւմսէմէյինէ էհէմմիյէթի վէրմէյէրէք.

— Աղիղիմ Տարմուաղ, մատմուազէլ տը Մարսընէնին պէ-
նի դօճալըդա գապուլ իմմէմէսի բէք խասպէթի օլտու, եօգ-
սա պաշըմը նալէ եադանագ ըտըմ. — տէտի։

Կասթոն. — Եինէ պօշ լաֆլար իսմէմէզ, թիլքի իւզիւմ
սալգըմընա եէթիշմէմիշ իսէ տահա խամ տըր եէնմէզ տէմիշ,
Մատմուազէլ տը Մարսընէնին Մ. տը Ֆլէօրանժ իւլէ էվլէն-
մէքտէ օլտըդընտան տօլայը սիզէ պէյանը թաղիյէթէ մէճ-
պուր ըմ. Մ. տը Մարսընէնին վէֆաթը սէպէպիյլէ բէտտի
իզտիվաճըն իճրասը ազաճըգ թէէխիր խոխլէճէք տիր զանն
իտէրիմ, չունքի ժագ տը Ֆլէօրանժ նիչանլըսընա նէ գատար
կէօնիւլ վէրմիշ օլուրսա օլսուն, բէտտի իզտիվաճըն պէօյլէ
չար չաբուգ իճրա խոխմէսինին թալէպ իտէմէզ։

— Լաքին սիզ Բարիսին հէր հավաատխինի էնե էրքէն
խապէր ալըր իքէն, նաՀալ օլույօր տա վուգուը հալտէն պի-
խապէր պուլունըյօրսունուզ։

— Նէ վար, նէ օլմուշ, մուհիմմ պիր շէյ մի վար, է-
տուարտ։

— Լվվէթ, հէմ բէք մուհիմմ պիր շէյ վար տըր, վու-

գուը հալի խապէր ալմագ իչիւն, եիւզ, համթա իքի եիւզ ալթուն վէրմէյի թէհահհլուա իտէր իտինիզ։ Թէաճճիւպ մի իտիյօրսընըզ։

— Ալլահ աչգընա, նէ սէօյլէյէճէքսէնիզ չաբուգ սէօյլէյինիզ, պէնի իւզմէյինիզ, նէ գատար մէրագը օլսըզսը պիլիրսինիզ, նէ՞ վար, նէ՞ օլմուչ։

— Սիզ էվվէլտէն պէրի ժագ տը Ֆէէօրանժատան նէֆրէթ իտէրսինիզ, տէյի՞լ մի։

— Պունը թէքրարա հաճէթ վա՞ր մը տըր, պէն օ ալչաղը էօլտիւրմէտիքճէ, րահաթ օլամայաճաղըմ, պունը հէբսինիզ տէ պիլիրսինիզ։

— Լաքին աղաճըգ մէրհամէթ իմմէլիսինիզ, տօսթըմ... գապիլ տիր քի տիւշմէնինիզ պու կիւն ոտատէթի հալ իչինտէ տէյիլ տիր։

— Ձանըմ, իչ նէ իսէ օնու սէօյլէյինիզ, տիլինիզին ուճընա պիր շէյ վար ամմա, պիր տիւրլիւ սէօյլէյէմէյօրսընըզ... արզու իտէրսինիզ, օրմանա կիտէլիմ, օրատա տօհա էյի գօնուչապիլիրիզ։

— Խայր, օրմանա կիթմէք օլմազ, օրատա տօսթլարըմըզտան չօգ ատամ պուլունուր, պիզի պիրլիքտէ կէօրմէլէրի իչիմէ կէլմէզ։

— Ռէք զալըմանէ մուամէլէ իտիյօրսընըզ, Իտուարտ, էկէր պու հալի տէվամ իտէճէք օլուրսանըզ, եէմին իտէրիմ քի տօսթլըզըմըզ տիւշմէնլիյէ թէհավվիւլ իտէճէք տիր, պիլիրսինիզ քի պէն պիրինէ գարշը խուսումէթ պաղլայաճագ օլուրսամ, նէթիճէսի ֆէնա օլուր։

— Լաքին, տօսթըմ, հէր քէսին պիրըր հիսապը օլտըղընը պիլիրսինիզ։

— Իյիլէ իսէ Թաստատա լօգանթասընա կիտէլիմ։

— Ռէք էյի, օնա տէյէճէյիմ եօգ, էկէր վուգուը հալի սիզէ սէօյլէյէճէք օլուրսամ, պէնի թատարճասընա սէվճէքսինիզ։

— Պու եօլտա սէօղլէրլէ պէնի իչղալ իմմէքտէ մանէտա եօգ, ճիտտէն իֆատէի մէրամ իտէճէ՞ր միսինիզ։

— Սէօյլէտիյիմ սէօզլէր հէք ճիտտի տիր։

Իտուարտ վէ Կասթոն շու ատրէմլէ գօնուչմագլա պէրապէր, Գաստատ լօգանթասընա վասըլ օլմուչլար ըսը։ Իքիսի պիրլիքտէ իչէրի կիրտիլէր վէ պաղչէտէ կէօրկէմլիք ալթընտա մէվզու պուլունան մասալարտան պիրի էօնիւնտէ դարչը գարշըյա օթուրտուլար։

Կարսօն մանթլուպ օլան իչկիլէրի կէթիրտիքտէն սօնրա օրատան չէքիլինճէ, Կասթոն.

— Իչթէ չիմտի եալընըզ պուլունըյօրզը, Իտուարտ, հայտէ պագալըմ, վուգուը հալի պանա նագլ իտինիզ.— տէտի։

Իտուարտ տ'Օպթէր հալէա թէրէտտիւտ իտէրէք, շու եօլտա սէօզէ պաչլատը.

— Տօսթըմ, պու իչ ումուտ իչիւն հէնուզ պիր էտրար տէմէք օլսըղընտան, անը սիզէ արզ իմմէքտէ թէրէտտիւտ իտիյօրըմ։ Պէն սիզին կիտալ տէյիլիմ, վագըա ժագ քիւսթանա վէ միւթէքէպպիր օլսըղը իչիւն քէնտիսինի սէվմէմ, լաքին անընըա չամբըշմագ տա իսթէմէմ. Ֆըրսաթ ղուհուր իմտիյինտէ պէն եաբաճաղըմը պիլիրիմ, անճագ պու իչին պէնիմ թարաֆըմտան մէյտանա չըգարըլմըշ օլսըղընը քէշֆ իմտիրմէք իսթէմէմ։

— Սիզ մէրագ իմմէյինիզ, պէն սիզի աղըղա վէրմէմ, պէն իչի քէնտի իւզէրիմէ ալըրըմ, սիզին իսթէտիյինիզ տէ պու տէյի՞լ մի տիր։

— Էվվէթ, լաքին պու սէօղիւնիւզիւ թուխաճաղընըզա նա՞սըլ էմին օլայըմ։

— Ժագ հագգընտա օլան նէֆրէթ ու ատավէթիմ պու սէօղիւմիւ թուխաճաղըմը իսպաթ իմմէ՞զ մի։

— Օ հալտէ պէնի տինլէյինիզ, պիր աղ էվվէլ Լիւսիէնին պէնիմ էլիմտէն կիմտիյի իչիւն պանա պէյանը թազիյէթ իտիյօր ըսընըզ. Հալ պու քի պու թազիյէթի պիզպաթ ժագա արզ իմմէլիսինիզ. զիրա պիզիմ աչըգլար արասընտաքի իրթիսպաթ պիւս պիւթիւն մուհագաթի օլմուչ տըր։ Պունըն հագիգի սէպէպլէրինի պիլմէմ, լաքին ժագըն մատմուա-

զէլ տը Մարսընէ լւէ Լղտիլաճը իմքեան խարիճինէ չզմըշ օլարզընը բէք ալեա պիլէրիմ։

— Նիշխան... պու նա՞խըլ մուրին օլապիլիր։

— Զունքի մատմուազէլ տը Մարսընէ պիր պաշգաոըլյա գօնագտան գաչմըշ տըր։

— Դաչմըշ մը... քիմինէ գաչմըշ։

— Սէօյլէյէճէք օլուրսամ, ինանմայաճագսընըզ... տիւնեատա պուննան տահա զարիպ պիր չէյ օլամազ... Հալ պու քի հագզդաթը հալ պու տըր. Ֆօլեա մէյտանա չզգաճագ օլուրսա, սէօզիւմառէ զէրրէ գատար խիլաֆ օլմատըզընը անլայաճագսընըզ։

— Լաքին գաչրան հէրիֆ քիմ տիր, օնու սէօյլէյինիզ։

— Բէաէրինէն խանէօինառէ խըտամէթքեարըզդ իտէն ժօզէֆ Մարլի նամընատքի տագըզդ զուտավ ասքէրի տիր։

— Աճայի՛պ... լաքին սիզ պու չէյլէրի նա՞խըլ խապէր ալապիլտինիզ։

— Օրասը պանա այիտ պիր քէյֆիյէթ տիր... պու պապաէ պէնաէն զիյատէ մալիւմաթ թալէպ իմմէյինիզ, սիզէ սէօյլէմէքտաէ օլաբզըմ չէյլէրլէ իմթիհա իտինիզ. պէն սիզին ժագ տը Ֆլէօրանժ հագդընտաքի հըսսիյաթընըզը պիլտիյիմ իչուն պու սէօզլէրի սէօյլէմէյէ ճէսարէթի իմտիմ, հօդտա սէօյլէմէզ իտիմ. նա՞խըլ, պու մալիւմաթի ճալիպի ժէնֆաաթ տէյի՞լ մի տիր։

— Էվվէթ, բէք զիյատէ ճալիպի ժէնֆաաթ տըր, օզգալարըա ալմուն տէյէր։

Պու սէօզիւ սէօյլէյէրէք, կասթոն Տարմուազ մատա իւզէրինտէքի գատէհի պիր հուտուտտա պօչալմատը։

Էտուարտ. — Լաքին պուննընա պէրապէր իմթիհյաթա մուզայիր հարէքէթտէ պուլունմանըզը իտիմէմ, ժագը բահաթ պըրագմագ էվլա տըր։

Կասթոն. — Օրասը պանա այիտ տիր, ատսթըմ, պանա նատիհաթ վէրմէք զահմէթինի իտիմիյար իմմէյինիզ, սիզին իտինիզ կիզլի գալաճաղընը սուրէթի գաթիյէտէ վատ իտիյօրըմ։

Պու սէօզիւ սէօյլէտիքտէն սօնրա, կասթոն Տարմուազ պիրտէն պիրէ այադա գալգտը վէ իչտիրլէրի մէշրուաթընը պէտէլինի էօտէտիքտէն սօնրա, էլինի էտուարտա ուղաթտըդ։

— Ազիզիմ էտուարտ, պանա վէրտիյինիզ մալիւմաթատան տօլայը խատասէմէն պէյտանը թէշէքքիւր իտէրիմ. պու տօսթլուղընըզը հիչ պիր վագթ ունութմայաճաղըմ, էհէր պիր խուսուստա պանա իհթիյաճընըզ պուլունտաճադ օլուրսա, պանա միւրաճաաթ իմմէքտէ թէրէտտիւտ իմմէյինիզ։ — տէտի։

Պատէհու պիր թաւրը տօսթտանէ իլէ թօզալաշարագ պիր պիրինտէն այրըլտըլար։

Էտուարտ տ'Օպթէր թէքրար պրատպարնա պինտիքտէն սօնրա, քէնտի քէնտինէ չու եօլտա միւլահազայա պաչլատը։

— Կասթոնա թէատիւֆ խոխմէ բէք էյի օլտու, չիմտի քէնտիսի հէր թաւրաֆը վէլվէլէյէ վէրէճէք տիր։ Էվվէլա վէրտիյիմ մալիւմաթընը տօղրու օլուպ օլմատըզընը թահվիղ իտէճէք վէ սօնրա տա պէօյուք վէ քիւչուք գիւպալէրին քիտաֆֆէտինէ պու իչի տուլյուրաճաղ տըր։ Պանա տա պու լաղըմ ըտը։ Թիւրկիւթօնը ճամպաշղալար քէրվանընըը թէատիվ իտէրքէն պատրշ օլաբզըմը քէնտիսինէ սէօյլէմէք պիհուտէ օլաճաղտը... պու իմաֆիլաթի նալընըզ պանա եարայապիլիր։ Իհթիյաճտա մուղայիր հարէքէթտէ պուլունմադ չու արալըզ բէք թէհլիքէլի տիր, զիրա եանլըշ պիր ատըմ ալընաճադ օլուրսա, իհթիմալ քի ժագ տը Ֆլէօրանժ Լիսաիէնի պուլուր վէ անընշա պարըշարագ եէնիտէն էսկի հալէյը ալտէթի իտէր. պիր պիրինի սէվէն իչի աչըզ պէյնինտէ պու կիսի հալէյը զուհուր իմտիյի նատիրաթտան տէյիլ տիր... օ վագթ Էտուարտ տ'Օպթէրին չէքտիյի զահմէթլէր հէր պէրհալա օլուր կիտէր։

Էտուարտ տ'Օպթէր չու սուրէթլէ միւլահազա իմտիյի սըրատտա, արագա տախի Մանմօրանսի պուլվարընա մարքի տը Լօգմօրըն գօնագը էօնիւնէ մուվասէլէթ իմմիշ օլտըզընա-

տան, էտուարտ արագատան աշաղը էնտի վէ բարմագլըգ գաբուսընտան գօնագա տախիլ օլարագ, տօղրու քէնտի օտաալընա չըգտը։

6

ՏՈՒՆԼՕ

Բուայալ գլուպիւ ազալարը սապահ թաասլընտան հէնուղ գալգմըշլար ըտը։

Կասթոն Տարմուազ, գլուպիւն Գոնգորտ մէ յտանըննա վէ Մէն Նէհրի թարաֆընա նագըը օլան պէօյուք սալօնընտա, գաբուսընըն թա գարշըսընտա օթուրմըշ օլարդը հալտէ տէրին տէրին տուշունուլօր վէ գայլարընը չաթմըշ օլարդը հալտէ, պէօյուք պիր մէշղուլիյէթի ղինինէ իչինտէ իմիշ կիպի կէօրունուլօր ըտը։

Ադա սըրա օթուրտըղը նէրտէն գալգար վէ թիւթիւնի իչմէյէ մախսուս օլան սալօնը կէչէրէք, պիր քիմսէնին կէլմէսինի կէօզէթլէյօր ըմըշ կիպի պալդօնա եագլաշըր ըտը։ Ադա սըրա տախի մասա իւզէրինտէ պուլունան պիր սապահ ղազէթասընը ալըր վէ պիրինճի սահիֆէնին հալատիսաթը սաբաընտա նագարը տըգգաթը ճալիպ օլաճագ պիր սուրէթտէ եաղըլմըշ օլան պիր ֆըգրատի մախսուսէյի թէքրար թէքրար օգուր ըտը։

Մէրգում պէլճի օնընճը տէֆա օլարագ չու հարէքէթինի պաշլամագտա իքէն, գլուպիւն է՛ն կէնճ ադաասընտան պիրի օլան պարօն տ՛Ամպրիէր ղազէթայը Կասթոնըն էլինտէն ալտը վէ եավաշ սէտա իլէ.

— Պու ղազէթատա ճալիպի տըգգաթ պիր շէյ օլմալը տըր, պիզիմ Տարմուազ էլինտէն պըրագմագ իսթէմէյօր,

ղալիպա քի իչինտէն պիր շէյ էզպէրլէյօր. – տէտի։

Պատէհու պիր գօլթուղ սանտալիէսի իւզէրինտէ օթուրարագ, կիւնլիւք հալատիսլէրի օգուտաղա պաշլատը։

Պարօն տ'Ամպրիէր ղազէթանըն հէնուղ պիր գաչ ֆըգրատըը օգուտըլ իքէն, պիրտէն պիրէք թէաճճիւպ վէ հայրէթի հալի պիր նիտա ըզհար իյլէտի վէ եիւքսէք սէտա իլէ.

— Ալ սանա թօհաֆ պիր շէյ տահա... պու մասալը քիմ ույտուրմըշ. – տէյու հայգըրտը։

Մէրգումըն ըզհար իթտիյի նիտա իւզէրինէ գլուպ ազալարը էթրաֆընա թօպլանտըլար վէ թէաճճիւպլինին սէպէպի նէ՛ օլտըղընը սօրմագա պաշլատըլար։

Պարօն հէր թարաֆտան վուղու պուլան րէճալարա տայանամայարագ, նիհայէթ աթիտէքի ֆըգրայը օգուտու.

« Խապէր վէրէճէյիմիղ վագըա հէնուղ մէճհուլ տըր, լաքին Բարիսին քիպար ալէմինտէ ֆէվգ էլ ատէ թէաճճիւպ վէ հայրէթի մուճիպ օլաճագը տէրքէար վէ աշիքէար տըր։

« Բէտէրի միւտհիշ պիր ճինայէթ նէթիճէսի օլարագ վէֆաթ իթմիշ օլան ասըլզատէ պիր կէնճ գըզ՝ ֆէվգ էլ մէմալ օլարագ խանէ խըտմէթքէարլարընտան ատագըդ պիր ղուալ ասքէրիյէ ֆիրար իթմիշ տիր։ Ռէնտախի իչէրիտէ պէօյուք պիր սէրվէթ մալիք օլաճագ իքէն, չու սուրէթլէ ֆիրար իթմէսի աղրէպի զարախպատէն ատտ օլունուր։

« Ենուրասը թէէսսուֆէ չայան տըր քի, մէրգումէ նիշանլըսը օլան ասըլզատէ պիր տէլիգանլըյը տախի նիւղ իսթիւնէ պըրագմըշ տըր։ Միւմախիէյհ տէլիգանլըընըն հալի հագըգաթէն աճընմադա չայան օլտըղընտան, պու պուպատէ քէնտիսինէ թէսէլլիյաթը ըսապպանիյէյի թէմէննիտէն պաշգա պիր շէյ հաբատմայըղ։ »

Պարօն տ'Ամպրիէր պու սօն սէօզլէրի հէնուղ օգուտուշ իքէն, թիւթիւն իչմէյէ մախսուս օլան սալօնըն պիր քէօշէսինտէն պիր տէլիգանլը սըչրատը վէ ղազէթանըն օգուննագատա օլտըղը մահալէ տօղրու իլէրիլէտի։

Պու տէլիգանլը օրթա պօյլու վէ կիւղէլ չէհրէլի պիր քիմսէ օլուպ, խամի տէ Օգթավ սը Գրիվ իտի։

Բէնամիսի ժագ տը Ֆլէօրանժ իւէ պէրապէր այնը ալայտա խըտմէթ իթմիշ օլտըղընտան, եէքտիկէրիյէ խալխանէ պիր մուհապպէթլէ պաղանմըշլար ըտը։

Օգիաւ տը Պրիվ տօսթընըն թէսաւվուրաթը նէ՛ մէրքէզտէ օլտըղընը վէ Լիւսիէն տը Մարսընէ հադդընտա նէ՛ տէրէճէ աչգ ու մուհապպէթի պուլունտըղընը պիլիր իտի. հաթթա իզտիվաճընըն չահիտլէրինտէն պիրի օյմագ իւզրէ թային օլունմըշ ըտը։ Բէք չօդ տէֆալար Մ. տը Մարսընէնին խանէսինէ կիթմիշ վէ օրատա հիւնիւ գապուլ օլունմըշ ըտը. պու ճիհէթլէ խանէ խալգընըն քեաֆֆէսինի տէ թանըր ըտը։ Պինաէն ալէյհ պու ֆըգրա մահղա տօսթը ժագ տը Ֆլէօրանժ իւէ մատմուազէլ տը Մարսընէ հադդընտա օլտըղընը անլայարագ, պու պապատ տահա գիյատ գանատթ հաբըլ իտէպիլմէք իւզրէ, պարօն տ'Ասպրիէրէ խիթապէն.

— Գագտանըզ ա՛, տ'Ասպրիէր, չու զաղէթայը լութֆէն պանա վէրինիզ. – տէտի։

Մ. տ'Ասպրիէր տախի զաղէթայը տէրհալ մէրդումա վէրմէյէ տավրանտը։

Օգիաւ տը Պրիվ զաղէթայը ալմագ իւզրէ էլինի ուզաթտըղը պըրատա, կէօղէրի նամըյտա Կասթոն Տարմուազընն կէօղէրինէ թէսատիւֆ իթտի։ Կասթոն պու մէնզարէյէ իշթիրաք իթմէմէքլէ պէրապէր, անըն հէր պիր թէֆէրրուաթընը նազարը թէտգիգտէն կէչիրմէքտէ իտի։ Օգիաւ տը Պրիվ մէրդումընն ժագ տը Ֆլէօրանժա գարշը խուսուսէթ վէ ատավէթի պուլունտըղընը պիլտիյինտէն, քէնտի քէնտինէ.

— Հը՛մ, պու իշին ալթընտա մութլագ Տարմուազընն բարմագը վար ատը. – տէտի։

Օգիաւ պու դաննընտա խաթա իթմէյօր ըտը. պու ֆըգրայը պիղդաթ Կասթոն Տարմուազ խազմըշ վէ իւք կիւնիւ աղշամ իւսթիւ զաղէթա իտարէխանէսինին խուսուսի գուիթուսընա պըրագմըշ ըտը։

Մ. տը Պրիվ մէգքիւր ֆըգրայը պիր իքի տէֆա օգուտըդտան սօնրա, մէսէլէ մատմուազէլ տը Մարսընէ իլէ ժագ տը Ֆլէօրանժ հադդընտա օլտըղընա արթըգ չիւպհէսի գալմայարագ, պու ֆիքրար քէյֆիյէթի տօղրու օլուպ օլմատըղընը վէ էկէր տօղրու իսէ, նէ՛ սէպէպլէրտէն նէշէթ իթմիշ օլտըղընը քէնտի քէնտինէ տիւշիւնմէյէ պաշլատը։

Պարօն տ'Ասպրիէր իսէ պու պապատ բէք զիյատ մէրագ էսէրի կէօսթէրէրէք.

— Պու գըզ քիմ օլապիլիր... գիւպիւն իչինտէ պու պապատ մալիւմաթը օլան եօգմը տըր. – տէյու սօրտու։

Նակէհան Տարմուազըն պիր ազ էվվէլ զաղէթայը պիր գաչ տէֆալար էլինէ ալըպ եինէ մատատընըն իւզէրինէ գօյմուշ օլտըղը խաթըրընա կէլէրէք.

— Գագտանըզ ա՛, Տարմուա՛զ, մէսէլէնին նէտէն խապարէթի օլտըղընը սի՞զ տէ մի պիլմէյօրսընըզ. – տէյու սօրտու։

Կասթոն Տարմուազըն չէհրէմինտէ պիր մէսէրրէթի ֆէվգէլ ատէ ատարը կէօրիւլտիւ։ Միւտտէթի մէտիտէտէն պէրու ինթիզար իթմէքտէ օլտըղը ֆըրսատ նիհայէթ պաշ կէօսթէրմիշ իտի։

Մէրդում վէրէճէյի ճէվապընը հէր պիր քելիմէսինին հաղըրլամագ իւզրէ պիր միւտտէթի սիւքիւթ իթտիքտէն սօնրա, նիհայէթ պարօն տ'Ասպրիէրէ թէվէճճիհլէ.

— Պու մէսէլէնին նէտէն խապարէթի օլտըղընը անլամագ խաթէյօրսընըզ, էօյլէ՞ մի, տօսթըմ... պուրատա պազը խիմէլէրի աղըզա ալմագ միւնասէպէթսիզ օլտըղընը հէր նէ գատար իչիմիզտէն պաղըլարը պէյան իտէճէքլէր իսէ տէ, պու իհթիյաթ պանա բէք կիւլունճ պիր շէյ կէօրիւնիւր, պու ճիհէթլէ օղուտըղընըզ ֆըգրատաքի էշխասընն քիմսէր օլտըղընը պէյան իլէ արզուընըզը իսօշնուտ իտէճէյիմ. – տէտի։

Պու սէօզ իւզէրինէ Օգիաւ տը Պրիվ պիրտէն պիրէ էօնէ սիթըլտը վէ էլինի իլէրիյէ ուզաթարագ.

— Պու ֆըգրատաքի էշխասըն քիմսէր օլտըղընը պէյան իտէճէք օղուրսանըզ, պէօյուք պիր խաթա իշլէմիշ օլաճագսընըզ, Տարմուազ. էկէր նամուսլու պիր աէմ խէնիզ, պու խաթայը իշլետիյինիզտէն տօլայը բէք զիյատ բէշիման օլաճագսընըզ։

Կասթոն. – Պու սէօզլէր հէր պիհուտէ տիր, ապիգիմ Օգ-

թաւ, պու խապէրլի տօսթլարըմըզա վիրմէքտէն պէնի նինչիւն ույն՝ իթմէք իսթէյօրսընըզ, պու իչի նարըն օ պիր կիւն հէր քէս տո՞ւյմայաճադ մը։ Պէնիմ Մ. տը Ֆլէօրանժտան հիչ պիր էնթէրէսօմ եօք, քէնտիսինտէն դօրդ ադադ պիր եէրիմ տէ եօք, չու հալտէ պու իչի կիզլի սագլամադա պէնիմ նէ՞ մէճպուրիյէթիմ վար տըր։

Օգթավ տը Պրիվ պիր թաւրը մէյուսանէ իլէ գօլարընը աչադը սարդտը։

Կասթոն ժադ տը Ֆլէօրանժըն իամինի սէօզ արասընտա ադզընտան դաչըրմըշ օլտըզընտան, հէր քէսին նադարը տըգդաթը ույանմըշ ըտը։

Մա մաֆիհ տօսթընըն նամուսընը վիդույէ իթմէք իւզրէ սօն պիր թէճրիւպէտէ տահա պուլունադադ տէտի քի.

— Տարմանադ, թէքրար իսէրիմ քի տօսթլարըմըզտան պիրինին իամինի պուրատա ադզընըզա աչմադա հադդընըզ եօք տըր։ Օնա օլան հադարէթի պիղէ օչմուշ կիսպի տիր։

Կասթոն. – Պէն տէ թէքրար իսէրիմ քի սիզին պու իշէ միւտախէլէյէ հադդընըզ եօք տըր։ Էվէր մուախխարէն պէնիմէ պիր միւճատէլէյէ կիրիշմէք իսթէյէճէք օլուրսանըզ, մա էլ մէճպուրիյէ գադար իսէրիմ, լաքին չիմտիլիք գադար իսէմմ։ Պունտան սոդրա, Մ. տը Ֆլէօրանժ պու մէսէլէտէ քէնտի մադամընա գաիմ օչմուշ օլտըզընըզտան տօսթլայը սիզէ գարշը հիսսէթլէնէճէք տիր։ Պու իչտէ մատմուազէլ տը Մարսընէյի միւտաֆադա իթմէք հադդը մահզադ քէնտիսինէ այիտ տիր։

Պարօն տ'Ամպրիէր. – Վա՛յ, գաչան գըզ մատմուազէլ տը Մարսընէ՛ մի տիր։

Կասթոն. – Էվէթ, տօսթըմ, զաղէթանըն վէրտիյի մալիմաթի բէք տօղրու տըր, Մ. ժադ տը Ֆլէօրանժ մատմուազէլ Լիւսիէն տը Մարսընէ թարաֆընտան թէրք իսիլմիշ տիր։

Օգթավ. – (Հիսսէթինտէն իթիբէք պիր սէտա իլէ.) Լաքին պու էտաթըզընըզ չէյ ատէթա ալչագլըգ տըր, Կասթոն. պու հալտա իս՛ պիր իֆթիրա տըր, հա տէյիլ տիր, իֆթիրա իսէ իչիմիզտէն հիչ պիրիսի պունա էհթիմալէթի վէրմէյէլի տիր, տէյիլ իսէ տօսթըմըզըն տիւչար օլտըզը քէտէրէ րիայէթէն սիւքիւթ իսիլմէյէլի տիր։

Կասթոն. – Պէն չիմտիյէ գատար պանկըր պանկըր պաղըրըյօրըմ քի, պէն ժադ տը Ֆլէօրանժըն տօսթը տէյիլիմ. հաթթա քէնտիսինտէն սուրէթի մախսուսէտ նէֆրէթ իթմէքտէ օլտըզըմը տա պէյան սէօյլէմէքտէն չէքինմէմ։

Օգթավ. – Եալընըզ սիզ նէֆրէթի իտէրսինիզ, պիզ պուրատա հէրսիսիզ ժադ տը Ֆլէօրանժը թանըրըզ վէ քէնտիսինէ հիւրմէթի վէ րիայէթի իտէրիզ։

Պու սէօզ իւզէրինէ հէր թարաֆտան « Էվէթ, էվէթ, պիզ հէրսիսիզ տէ ժադ տը Ֆլէօրանժը սէվէրիզ » տէյու հայդըրտըլար։

Պու սըրատա պիրտէն պիրէ աղըր վէ հաղին պիր սէտա ղուհուր իտէրէք.

– Շու էսէրի թէվէճճիւհիւնիւզտէն տօլայը ճիւմլէնիզէ տէ թէչէքքիւր իտէրիմ, տօսթլար։ Գաբուտան իչէրի կիրտիսիմ վագթ, իամիմնն զիքր իսիլմէքտէ օլտըզընը իչթիտիմ, նէ՞ միւնասէպէթլէ զիքր իսիլմիշ օլտըզընը անլամադ իսթէրիմ. – տէտի։

Գիւպ ազալարընըն քեաֆֆէսի արգալարընա տէօնտիւլէր։ Ժադ տը Ֆլէօրանժ պիրտէն պիրէ սալօնա կիրմիշ վէ Օգթավ տը Պրիվին սօն սէօզլէրի իլէ հուզուրըն վէրտիյի ճէվապ գուլաղընա աքս իթմիշ իտի։

Օգթավ տը Պրիվ տօսթընըն սիմասընը կէօրիւնճէ, պաշընը սուրէթլի մէյուսանէտէ սալատը վէ չէնէսինի էլինէ վէ տիրսէյինի տէ մասայա տայաթըզ օթուրտու։ Ժադըն սիմասը՝ զաղէթատաքի ֆըգրանըն տօղրու օլտըզընը իսպաթ իթմէքտէ իտի։

Ֆլէօրանժըն հալ ու թավրընտա պիր մէյուսիյէթի ադիմէ ատարը կէօրիւլիյօր ըտը։

Լիւսիէնին հազմըշ օլտըզը վէտանամէ իլք կիւնիւ ադշամ իւզէրի եէտինէ վասըլ օլմուշ վէ քէնտիսի պունը պէլքի եիրմի տէֆտա թէքրար թէքրար օգուտմըշ ըտը։ Եազըլար զանն իտէրսինի քի կէօզլէրի էօնիւնտէն գաչմագտա վէ տամամլարընտա-

քի պիւթիւն գանը պէյնինէ հիւճիւմ իմմէքտէ իտի։ Փէտէրի տէրսունի թէէսիրիլէ եօլճճէք կիսի պիր հալ հլտա իմմէքտէ վէ պէօյլէ պիր իչքինճէյէ տիւչար օլմադ իչինն նէ՛ քէօթիւլիւք ինճրա իմմիչ օլտըղընը քէնտի քէնտինէ տիւչիւնմէքտէ իտի։

Սաատէթ տէնիլէն չէյին է՛ն ևիւքսէք մէրթէպէսինէ չըգաճաղը պիր սըրատա, ևըլտըրըմ տարպէսինէ ուղրամըլճասընա տէրնտի աէֆալէթինն թա գաարընա տիւչմէք հագըգամէն ատընճաճադ պիր չէյ իտի։ Զըլտըրատըլյա աէմմէքտէ օլտըղը օ էլմասգարէ դըղ քէնտիսինի թէրք իմմիչ վէ պաշգա պիր գաարն պուլմասընը թավսիյէ իլէմիչ իտի։

Պիչարէ տէլիգանլը Լիւսիէնի արթըդ պիր տահա կէօրէմէյէճէյինի վէ անըն ախտի լէթաֆէթիէթտասընը պիր տահա իչտիմէյէճէյինի տիւչիւնտիւքճէ, հէօնքիւր հէօնքիւր աղլատմագտա վէ անտըղ քէնտիսինին հալի նէ՛ օլաճաղընը տիւչիւնմէքտէ իտի։

Նակէհան ֆիքրինտէ պիր նուրը լումիա տօղարագ, տճապա Լիւսիէն քէնտիսինի թէճրիւպէ իմմէք իչինն միւ տըճ հօլտա մուամէլէ իմմիչ օլտըղընը միւլահաղա իլէ, պիր տըրագլա պինտի վէ տօղրու մարքի տը Բօգմօրըն գօնադընտա աղիմէթի իմտի, վագթ բէք կէճ օլմագլա պէրապէր, մարքի տը Բօգմօր անը նէզտինէ գաալուլ իտէրէք։

— Պէն տէ սիզին կէլմէնիզէ պէրկէյօր ըտըմ, սէվկիլի օղլում, իմմիդէ տէ միւսաիլ տէրէճէտէ իսապէթի իտէն պու ֆէլաքէթի ադիմէ սէպէպիյէ պանա միւրաճաատի իտէճէյինիզտէն էմին իտիմ։ — տէտի վէ Մ. տը Ֆլէօրանժ պու ադիմէթին սէպէպի նէ՛ օլտըղընը սիւալ իմմտիքտէ, մարքի տը Բօգմօր պիր թավրը մահզունանէ իլէ։

— Պու պաադտէ սիզէ հիչ պիր չէյ սէօյլէյէմէմ, օղլում... քէնտիսի պէնի վէ սիզի ևիւզ իւսթիւնէ պըրագըպ կիմտի... պու տաէթա պիր ճինէթի իտի. լաքին քէնտինինի մէն՛ իմմէք միւմքին օլտաատը։ Պէն արթըդ ոնուն իտինինի իչտիմէք իսթէմէմ... պէն քէնտիսինէ լանէթի իմտիմ. պունընլա պէրապէր հագըգաթը հալի կիղլի ադլայաճաղը-

մա տաիր նամուսըմ իւղէրինէ եէմին իմմիչ օլտըղըմտան, պու պաադտէ սիզէ հիչ պիր չէյ սէօյլէյէմէմ։ Ո սէֆիլ գըղ իրիմիդին տէ հայատընը թարումար իլլէտի, արթըգ պէնիմ իլէ քէնտիսի արտաընտագի բադըթալար պիւս պիւթիւն մունդաթի օլմադըչ տը. — տէտի։

Պաադէհու դիյտաէ պիր սէօզ սէօյլէմէյէ իդթիտարը օլմատըղընը անլաթմադ իւղրէ էլիյլէ պիր իչարէթի իմտի վէ աղլայա աղլայա ժագտան այրըլտը։

Ժագ իսէ օ կէճէյի սէրսէրիյանէ կէղինմէքլէ կէչիրտի վէ ադրը պաչընտա օլմատըղընտան, տապահա գաատար բադրիս ոօգադլարընը տօլաչտը։ Պու տուրէթլէ Լիւսիէնին պուլամայագաղընը պիրիր իտի իսէ տէ, պիր եէրտէ տուրմագ քէնտիսինճէ գապիլ տէյիլ իտի։ Ամա տըրտա քէնտինինի թէլէֆի իմմէք վէ նա Սէն նէհրինէ ամմադ կիտի արղուլատտա պուլունըյօր ըտը։

Տապահա գարշը ադաճըգ քէտափ սիւքիւնէյճ իտէրէք Պուլընընը օրմանընտա կիմտի վէ Լիւսիէնէ տահմա օրատա թէտաահիւֆ իմմտիյինտէն, օրմանընն հէր թարաֆընը նադարը թէտգիգտէն կէչիրտի իսէ տէ, արաատրընը պուլամայընճա մէյտանէն ահտէթ վէ էօյլէնտէն ատնրա տահմ պիր բաատէլէբինտէ Բուռայալ տօղադընտագի գիւպէ մուվասէլէթ իլլէտի։

Պիչարէնին ադրը պաչընտա օլմատըղընտան, էսրարը վադըյը Օգիտավ տը Պրիվէ այմադ վէ պու պաադտէ քէնտիսինտէն պիր նահիհաթ այմադ արզուսընտա պուլունըյօր ըտը։ Հաթթա Լիւսիէնին պուլմադ իչին ինճրա իտէճէյի թէհարիյաթտա Օգիտավըն քէնտիսինէ ևարտրմ իտէճէյինի տէ իւմիտ իտիյօր ըտը։

Իչթէ պու միւլահաղաթ իլէ գիւպ տալօնընտա կիմմէքտէ իբէն, իտմինին ևատ օլընտրղընը իչիթմիչ վէ պունըն իւղէրինէ տիւթիւն վիճտուտիյէ թիթրէյէրէք, ումումըն սիմտընտա կէօրիւլէն ալահմանէն հագըգաթը հալի անտամըշ, ևանի պաչընտա կէլէն ֆէլաքէթտէն հէր քէսին խապէրտար օլտըղընը քէշֆ իմմիչ իտի։

Ո զէման գալսինտէ պիր հէյէճանը ֆէյզ էլ ատէ հա-

ըլ օլարագ , էլան հուղղարըն օրթա եէրինտէ օթուրմըշ օ-
լան պարօն տ'Ա.մպրիէրէ թէգարրուպլէ , սաքին վէ պարի-
տանէ պիր սէտա իլէ .

— Խամիմ զիքը իտէն սի՞զ մի իտինիզ, տ'Ա.մպրիէը . – տէ-
յու սօրտու :

Մ. տ'Ա.մպրիէը պիրտէն պիրէ գըպ գըրմըզը քէսիլտի վէ
քէքէլէյէրէք .

— Սէվկիլի տօսթըմ. . . սէօղիւմէ իթթիհատ իտինիզ
քի , պէն սիզին հագգընըզտա հիչ պիր սէօղ սէօյլէմէտիմ,
իչի պիզէ կասթոն Տարմուազ խապէր վէրտի . . . եօղսա պի-
զիմ հիչ պիրիմիզին պու իչտէն մալիւմաթը եօղ ըմը . – տէ-
տի :

Ժագ պարօն տ'Ա.մպրիէրի թէրք իլէ պիրտէն պիրէ կաս-
թոն Տարմուազա տէօնտիւ վէ քէնտիսինի էլան թուխմազա
չալըշարագ .

— Պէնիմ իչլէրիմէ գարըշան սի՞զ մի սինիզ, էֆէնտի . –
տէյու սօրտու :

Կասթոն Տարմուազ պու մուսահէմէյէ պէքլէմէքտէ օլ-
տըղընտան , կէօղիւնիւ ժագըն եիւղիւնտէն այըրմայարագ ,
պիր թավըը քիւթթահանէ իլէ .

— Խա՛յր , պէն սիզին իչլէրինիզէ գարըշմայօրըմ, սիզին
իչլէրինիզ պէննէ հիչ պիր մէնֆաաթը ճալիպ օլամազ: Ան-
ճագ զաղէթալարը հավատիսլէր վէրմէքտէն վէ ֆըգրալար
տէրճ իթմէքտէն մէն իտէմէմ. զաղէթալար չօգալըը իչիւն պիր
մուամմա տէմէք օլան պիր րէզալէթի մէյտանա գօյտըգտան
սօնրա , օ րէզալէթէ գարըշմըշ օլան խսիմլէրի ալէնէն պէյան
իթմէյէ մէէզուն ըմ զանն իտէրիմ,

ժագ . – Տէմէք քի սիզ պէնիմ խամիմի պուրատա հէր
քէս հուզուրընտա ալէնէն սէօյլէմէյէ ճէսարէթի իթտինիզ ,
էօյլէ՞ մի :

Կասթոն . – Ճէսարէթի իթմէյէճէք նէ՞ վար , պու վա-
գընըն պաշըճա էչխասը սիզ օլտըղընըզ զաղէթանըն տէրճ
իթտիյի ֆըգրատան տա գօլայըգլա անլաշըլըյօր :

ժագ տը Ֆլէօրանժ պիր գաչ ատըմ իլէրլէտի վէ հէր

իբիսի տէ տիք տիք պիր պիրինէ պագըշմազա պաշլատըլար :

Գլիւպ ադալարը պիր հէյէճանը ֆէվգ էլ ատէ իչինտէ
պուլունըյօրլար վէ պու տէֆա իչ ատի պիր տուէլլօ իլէ
պիթմէյէճէյինի քէշֆ իտինյօրլար ըմը :

ժագ տը Ֆլէօրանժ պիր միւտտէթ խամմինին եիւղիւնէ
պագտըգտան սօնրա , միւթէազզիմանէ պիր թավը իլէ .

— Պուռնատան պէօյլէ պէննիմ խամիմի լիսանա ալմագտան
սիզի մէն իտէրիմ, իչիտ՞յօրմըսընըզ. – տէտի :

Կասթոն Տարմուազ իսէ միւսթէհզիյանէ պիր գահգահա
դօքարարագ .

— Հա՛, հա՛, հա՛, տօղրուտը պու բէք կիւլիւնճ չէյ . . .
մատմուազէլ Լիւսիէն տը Մարսընէնին պիր պաշգասըլա
դաչմըշ օլարըղընը սէօյլէմէքտէն պէնի նէ՞ հագգ ըլա մէն
իտինյօրսընըզ :

Տարմուազըն սէօղիւ ադրընտա գալտը : ժագ պիր գաթ
տահա տիւչարը հիտտէթ օլարագ , սօլ էլինյլէ կասթոնըն պո-
ղաղընտան գավրատը վէ սաղ էլինյլէ տէ եիւղիւնէ, կէօղիւնէ
սիլէէլէը էնտիրմէյէ պաշլատը :

Գլիւպ ադալարը հէման արապարընա աթըլտըլարսա տա ,
պէօյլուք զահմէթլէ պիր պիրինտէն այըրապիլտիլէը :

Հէը քէս Ֆլէօրանժա հագգ վէրիյօր վէ պու գավզայա
կասթոն սէպէպիյէթ վէրմիշ օլտըղընտան , անը ալէնէն թա-
յիպ վէ թահդիը իտինյօրլար ըմը :

Տարմուազ պու հագարէթի իւղէրինէ հիտտէթինտէն գըպ
գըրմըզը օլարագ .

— Բէք էյի , բէք էյի , ալաճաղընըզ օլսուն , պէն սի-
զին հագգընըզտան կէլիրիմ. – տէտի :

ժագ տը Ֆլէօրանժ պու սէօզլէրին նէ՞ տէմէք օլտըղընը
անլատը իսէ տէ , օմուզլարընը գալտըրմագլա իքթիֆա իյլէտի:

Պիւթիւն գլիւպ ադասը հէյէճան իչինտէ իտիլէր : Հաթ-
թա ադալարտան պագըլարը պիր մէճլիսի ումումիյինին իճթի-
մաընը թալէպ իտէրէք , կասթոն Տարմուազը գլիւպ ադալը-
ղընտան իխրաճ իթտիրէճէքլէրինի ալէնէն սէօյլէյօրլար
ըմը :

ժագ ու Ֆլէօրանժ տօսթլարընտան Օգթաւ ու Գրիվ իլէ Եարլ ու Գուանեըյը նէզտինէ չաղըրտը վէ Կասթոն Տարմուաղըն տուէլլօ իչին քէնտիսինէ կէօնտէրէճէյի չահիտլերլէ տէրհալ ույուշմալարընը րէճա վէ թավսիյե իլլէտի. գնրա պու իչին չար չաբուգ խիթամ պուլմասընը արղու իթմէքտէ իտի։

Ֆիլ հագըդա Կասթոն Տարմուաղ իտէճէյի տուէլլօ իչին իչի չահիտ պուլմագ իւղրէ գլուպ սալօնլարընը տօղաշմաղա պաչլատը։ Միւտաֆէթի մէտիտէտէն պէրու պէքլէմէքտէ օլտուղը ֆըրսաթ նիհայէթի պաշ կէօսթէրմիչ օլտուղընտան, պու ֆըրսաթը էլտէն գաչըրմագ իսթէմէյօր ընը։

Ճահիտ պուլմագ քէնտիսի իչին գօլայ պիր չէյ տէյիլ իտի. գնրա գլուպ աղալարընտան հիչ պիրիսի քէնտիսինէ չահիտ օլմադա ըուի րիղա կէօսթէրմէյօր ընը։

Պարօն տ'Ամպրիէր պիր ազ էվվէլ տուչար օլտուղը հէյէճանը տէֆ իթմէք իւղրէ խարիճտէ, պալդօն իւզէրինտէ ազաճըդ հալա ալմագ իչին օթուրմուչ ընը։ Մէրգում եէնի պիր հէյէճանա տուչար օլմադան քէնտիսինի խալի զանն իթմէքտէ իբէն, Կասթոն Տարմուաղըն քէնտիսինէ ատղրու կէլմէքտէ օլտուղընը կէօրտիւ։

Պունըն իւզէրինէ էօլիւ կիպի սար ասրը քէսիլտի։ Գիր աղ էվվէլ գլուպ սալօնընտա աղղընտան գաչըրմուչ օլտուղը սէօղլէրի վէ ժագըն էօնիւնտէ Կասթոն Տարմուաղը իթհամ իթմիչ օլտուղընը տէրհաֆթը իտէրէք, Կասթոնըն մուխլագա ֆէնա պիր ֆիքը իլէ կէլմէքտէ օլտուղընը միւլահազա իթտի։

Պիչարէ գօրգուսընտան թիր թիր թիթրէմէքտէ վէ ալնընտա ատղուգ ատղուգ թէր տանէլէրի պիրիքմէքտէ իտի։ Պէրէքէթի վէրսին գի պու գօրգուսը պօչա չըգտը. լաքին նէնի պիր հէյէճանա տուչար օլմադան խալի գալմատը։

Կասթոն Տարմուաղ պալդօնա նազլաչտըգտան սօնրա, սէրպէսթանէ պիր թավր իլէ.

— Ազիզիմ տ'Ամպրիէր, սիզին հադդըմտա նէ՛ տէրէճէ մուհապէթինիզ պուլունտուղունը պիլիրիմ, մա մաֆիհ պու մուհապէթինիզին պիր տէլիլինի չիմտի կէօրմէք իսթէրիմ։

ժագ ու Ֆլէօրանժ իլէ վուգու պուլաճագ տուէլլօմտա պանա չահիտ օլաճագսընըզ. էկէր պու թէքլիֆիմի գապուլ իթմէյէճէք օլուրսանըզ, պիրմիչ օլուն քի պունճա սէնէլիք տօսթլուղըմըզ տիւշմէնլիյէ թէհավիւլ իտէճէք տիր. – տէտի։

Պատէհու ճէպհինտէն պիր ճըղտան չըգարըպ, գլուպ ազասընտան օլմայան տիկէր պիր տօսթընըն ատրէսինի տէ վէրտի վէ անընլա միւզաքէրէ իթմէսինի սուրէթի մախսուսէտէ թավսիյե իլլէտի։

Պարօն տ'Ամպրիէր պու թէքլիֆի րէտտ իթմէք իսթէտի. լաքին Կասթոն Տարմուաղըն նէ՛ ախլադտա պիր ատէմ օլտուղընը պիլտիյինտէն վէ տիկէր թարաֆտան քէնտիսի օվագթա գատար էհէմմիյէթսիզ պիր ատէմ կիպի մուամէլէ կէօրմիւչ օլտուղը հալտէ, չու սուրէթլէ ճիտտի ատէմլէր սըրասընա կէչէճէյինտէն, պու թէքլիֆի չար ու նաչար գապուլ իլլէտի։

Պունըն իւզէրինէ Կասթոն Տարմուաղ էրէյիճէ ճէսարէթի ալատագ, գաչլարընը չաթմըչ վէ չապգասընը կէօղլէրինէ գատար էնտիրմիչ օլտուղը հալտէ գլուպ սալօնընտա աչաղը եօգարը կէղինմէյէ պաչլատը։ Նիհայէթ գլուպտէ եասրատագ պիր չէյի գալմատուղընը հըսս իտէրէք, Մ. տ'Ամպրիէր իլէ պէրապէր օտատան չէքիլտի կիթտի։

Ժագ ու Ֆլէօրանժ գըլըճ գուլանմագտա վէ նիչան ալմագտա ֆէվգ էլ ատէ մահիր իտի։ Կասթոն Տարմուաղա կէլինճէ, մէրգումըն Սան Վէլէթրի նամընտա պիր իթալիալըտան խայլը ղէմանտան պէրու տէրս ալմագտա օլտուղը մալիւմ իտի իսէ տէ, գլուպտէ հիչ քիմսէ իլէ թէճրիւպէյէ կիրիշմէզ վէ ֆագաթ Ֆլէօրանժըն տօսթլարընտան պիրիսիլէ իթտիյի թէճրիւպէլէրտէ տախմա հաղըը պուլունուր ընը։

Օգթավ ու Գրիվ պու թահֆիլաթը ժագ ու Ֆլէօրանժա վէրմէքտէ իտի իսէ տէ, ժագ տօսթընըն պու սէօղլէրինէ հիչ էհէմմիյէթ վէրմէմէքտէ իտի։ Պու տուէլլօնըն քէնտի նազարընտա հիչ պիր էհէմմիյէթ եօղ ընը. գնրա քէնտիսի չիմտի հայաթընտան գիյատէ, Լիւսիէնի տիւշիւնիւյօր ընը։

Մա մաֆիհ Օգթալ էվվէլա տօսթէըգ վէ սօնրա տա չահիտլիք նուֆուզընը իսթիմալ իտէրէք .

— Ալիզ տօսթըմ, սէօղիւմիւ տինլէմէյէճէք օլուրսանըզ, սիզէ չահիտ օլմագ սըֆաթընը գապուլ իտէմէյէճէյիմի պէյան իտէրիմ, Օ չաբգընըն սիզի տիրի տիրի պօղաղլամա սընա հիչ պիր վագթ միւսաատէ իտէմէմ, զիրա չու հալինիզտէ քէնտինիզի միւտաֆաա իթմէյի խայալընըզտան պիւէ կէչիրմէյէճէյինիզ աչիքտար տըր .

Ժագ . – Ֆունտան սօնրա եաշամանընըն պէնճէ նէ՞ հիւքմիւ վար տըր , աղիզիմ Օգթալ . . . պէն Լիւսիէնսիզ եաշայապիլը՞ր միյիմ, մատամ քի Լիւսիէն պէնի թէրք իթտի , պէնի արթըգ սէվմէյօր տէմէք օլուր . . . պէս պէւէի պիր պայգասընը սէվիյօր .

— Ժագ , բէճա իտէրիմ, պէօյլէ սէօզլէր սէօյլէմէյինիզ, աղրընըզտան պու եօլտա սէօզլէր չըգտըրընտան տօլայը իլէրիտէ բէք զիյատէ թէէսսիւֆ իտէճէքսինիզ . Տէհլիթլի պիր քէտէր վէ էլէմ իչինտէ պուլունտուրընըզը կէօրիյօրըմ. լաքին պու կիպի ահվալտէ ճէսարէթ վէ մէթանէթի էլտէն պըրագմամագ լազըմ տըր . ճէսուր օլունըզ, վէ իւմիտ իլէ եաշայընըզ .

Ժագ . – Ֆունտան պէօյլէ պէն նէ՞ իւմիտ իլէ եաշայապիլըրըմ, պիր պիրիմիզտէն միւէպպէտէն այրըլմըշ տէյի՞լ միյիզ .

— Իսթիդպալին սիզի իչիւն նէլէր հազըրլամըշ օլտուղընը պիլէմէմ, լաքին սիզին չու սըրատա քէնտինիզի պու գատար պէտպախթ ատտ իթմէյէ հագգընըզ եօգ տըր . Պէնի մատմուազէլ տը Մարսընէյէ սիզ թագտիմ իթտինիզ, մատմուազէլ տը Մարսընէ իլք կէօրիւշտէ հագդըմտա հիւանիւ թէվէճճիւհ իպրագ իյլէտի . քէնտիսի՝ վէրտիքլէրի եէմինի պիլա սէպէպ նագդ իտէն օ պիր թագըմ խաֆիֆմէշրէպ գատընլարտան տէյիլ տիր . պանա օգութտուղընըզ մէթուպտան անլայչըլտուղընա կէօրէ , քէնտիսի տախի բէք զիյատէ պէտպախթ օլմալը տըր ;

— Ւօյլէ իսէ պէնի նիչիւն թէրք իտիպ կիթտի , պէնիմ քէնտիսինի չըլտըրտաըյա սէվմէքտէ օլտուղըմը բէք ալա պիլիր իտի ;

— Պու իչին ալթընտա մութլագ պիր էսրար վար տըր ; Մատմուազէլ տը Մարսընէ բէտէրինին վէֆաթը վէ սաիր պիր թագըմ ֆէլաքէթզէր սէպէպիյլէ սէրվէթի մէվճուտէսինի քեամիլէն զայագ իթմիչ իտի , լաքին պէօյիւք տայըսը մարքի տը Լօգմօրըն եէկճանէ վարիսի օլտուղընտան , սիզի տիւշարը զարուրէթ վէ սէֆալէթ իտէճէյինտէն տօլայը պիր կէօնէ գօրգուսը օլամագ ըտը . պինաէն ալէյհ պիր տէֆա տահա թէքրար իտէրիմ քի , պու իչին ալթընտա մութլագ պիր էսրար վար տըր ; Քէնտիսինի պօչ պօչընա իթհամ իթմէյինիզ, պու ազիմէթի նահէճանիսի բէտէրինին գաթլի քէյֆիյէթինէ միւթէալլիգտէ օլապիլիր ;

— Ա՜հ , պու զաննընըզ տօղրու օլսա . . . լաքին խա՛յր , խա՛յր , պունըն իմքանը եօգ տըր . . . էօյլէ օլսայըտը , պէնի տէ իմտատա չաղըրըր ըտը ;

— Ժա՛գ , ժա՛գ , պիր կիւն կէլէճէք քի պու եօլտա չիւպհէլէրէ զահիպ օլտուղընըզտան տօլայը բէչիման օլաճագ-սընըզ, Շիմտի սիզէ պիր չէյ րէճա իտէճէյիմ, գալգալըմ տօղրու գըլըճ թաւիմի հօճամըզ օլան Գարվաժէլին էվինէ կիտէլիմ վէ քէնտիսիյլէ պիր գըլըճ թէճրիւպէսի իտինիզ, Սիզ սինիրլէրինիզի ազաճըգ գուվվէթլէնտիրմէյէ միւհթաճ սընըզ, եօգսա եարըն սապահ էֆքեարը ումումիյէյէ մուղայիր օլարագ պիր մէքթէպ չօճուղը կիպի տէօյիւչէճէքսինիզ, վէ օ կասթոն տէնիլէն ալչագ սիզի պիր թավուգ կիպի պօղաղլայաճագ տըր . սիզ քէնտիսիյլէ պիր պուչուգ սէնէ գատար մուգատտէմ տուէլլօ իթտինիզ, լաքին եարըն սապահքի խաամինիզ այնը կասթոն տէյիլ տիր ;

— Ա՜հ , քեա՛չքի պէնի էօլտիւրսէ . . . պանա պէօյիւք պիր էյիլիք իթմիչ օլաճագ տըր ;

— Պէօյիւք պիր էյիլի՞ք մի իթմիչ օլաճագ . . . տօղրուսը սիզէ չահիտ օլմագ սըֆաթընը գապուլ իթտիյիմտէն տօլայը եավաչ եավաչ բէչիման օլմագա պաչլայօրըմ ;

Ժագ տը Ֆլէօրանժ պիր միւտտէթ սիւքիւթ տուրտըգ-

տան սօնրա, նիհայէթ տօսթրնըն թէքլիֆինի գապուլ վէ գըլըճ թալիմի հօճասը Գարվաժէլին խանէօինէ կիթմէյէ մուվաֆագամ լյլէտի վէ իքիսի պիրլիքտէ միւմանիչէյհին խանէսինէ ազիմէթ իթտիլըր։

Ուսթատը միւմանիլէյհ քէնտիլէրինի քէմալը նէզաքէթլէ գապուլ իթտի վէ ժադ տը Ֆէօրանժ իլէ պիր միւտտէթ գըլըճ թալիմի իթտիքտէն սօնրա.

— Սիզ գըլըճ գուլլանմագտա վէ նիչան ալմագտա ֆէվգէլ ատէ մահիր սինիզ, Մ. տը Ֆէօրանժ, պունը հիչ քիմսէ ինքտար իտէմէզ, լաքին տըգդամ վէ իհթիյաճը էլտէն պըրագմայընըզ։ Եու սօն զէմանլարտա տօսթլարըմտան պիրինտէն ալտըղըմ խապէրէ կէօրէ, խասմինիզ Կասթոն Տարմուաղ Սան Վէլէնթրի նամընտա պիր իթթիհամըտան տէրս ալմագտա ըմըշ։ Սան Վէլէնթրի տէտիքլէրի ատամ գըլըճ թալիմի հօճասը սէյիլ տիր, գըլըճ գուլլանմանըն նօլունը պիլմէզ, լաքին անըն էօնիւնտէ պիղիմ սէնաաթըմըզ, տիրայէթիմիզ վէ թէճրիւպէքտաըլըզըմըզ հիչ մէրթէպէսինտէ գալըր։ Սան Վէլէնթրի քէնտի չահիրտէրինէ ատամ էօյտիւրմէք էօյրէտիր. իմտի Կասթոն Տարմուաղ իլէ գըլըճլա տէօյիւշէճէք օլուրսանըզ, քէնտինիզի էօլմիւշ պէլլէյինիզ. ծնըարըն էօյրէնտիքլէրի տէրսլէր տիւշիւօր կիտի կէօրիւնմէք, պիլն տիւրիւ հիյլէ վէ տէտիսէ գուլլանարագ, գըլըճը սրանընըզ խասմինին գարընդա սաբլամագ տըր։ Իչթէ Սան Վէլէնթրինին էօյրէթտիյի տէրսլէր պու տըր. — տէտի։

Ժադ, Գարվաժէլէ պէյանը թէշէքքիւր իթմէքլէ պէրապէր, դայէթ խաֆիֆ պիր տուրէթտէ օմուղլարընը գաբտըրը վէ պատէհու Օգթավ ըլա պիրլիքտէ այագա գալդըգ կիթմէյէ հազըրլանտըլար։

Գըլըճ թալիմի հօճասը պու իքի տօսթլարը խանէ գաբուսընա գատար թէշէվի իթմէքլէ պէրապէր, Օգթավ տը Գրիվի աղաճըդ արդայա ալտը վէ զայէթ ալչագ պիր սէտա իլէ.

— Տուէլլօյա էյի տըգդամ խոինիզ, Օգթավ, պէն օ ալչագ Կասթոնըն նիզամը տաիրէօինտէ տէօյիւշէմէյէճէյինի

քէք ալէա պիլիրիմ. պու իչտե քէմալը տըգդամ վէ իթթինա իլէ հարէքէթ իթմէք լազըմ տըր. զիրա Մ. տը Ֆէօրանժ կիսպի ճէսուր վէ նամուսլու պիր տէլիգանլընըն էօյլէ հիյլէքտար պիր չարգըն թարաֆընտան թէչէֆֆի խոխլմէսի պէօյուք պիր մահճուպիյէթ տիր. — տէտի։

Օ կիւնիւն կէճէսի ժադա բէք ուղուն կէօրիւնտիւ։ Պիչարէ տէլիգանլը օ կէճէյի տէ Բարիս սօգագլարընը տօլաշմագլա կէչիրմէք իսթէմիյէ իտի իսէ տէ, Մ. տը Գրիվ քէնտի խանէսինտէ գալմասընը վէ սագաճըդ իսթիրահաթ իթմէսինին մուսիբրանէ բէճա իթտիյինտէն, ժադ տախի պու բէճայա թէվֆիգի մուսամէլէ իլէ խանէսինտէն տըշարը չըգմասը վէ կէճէնին պիր գըսմընը Լիւսիէնէ մէքթուպ եազմագլա կէչիրտի։ Եայէտ տուէլլօ էանասընտա էօլէճէք օլուրսա, Օգթավ տը Գրիվ պու մէքթուպը պիր կիւն Լիւսիէնէ թէսլիմ իտէպիլըր իտի։

Տուէլլօնըն մուգաատէմաթը թային օլունմըչ ըտը։ Ժադ տը Ֆէօրանժ՝ Կասթոն Տարմուաղըն թէքլիֆ իթտիյի չարթլարըն քէսաֆֆէսինին գապուլ իթմիչ վէ պինաէն ալէյհ իքի խասմին չահիտլերի արասընտա վուգու պուլաճագ միւզաքէրթա արթըգ լիւզում գալմամըչ ըտը։

Տուէլլօ իրթէսի կիւնիւ Լոնշան մէյտանընտա, էվվէլտէն թային օլունմըչ օլան մահալը մախսուստա վուգու պուլաճագ իտի։

Ֆիլ հագըգա իրթէսի սապահ վագթը մուայէնէտ Օգթավ տը Գրիվին արապասը Լոնշան մէյտանընա մուվասէլէթ իթտի վէ ժադ տը Ֆէօրանժ իքի չահիտլերի վէ թապիպ իլէ պէրապէր արապատան աշաղը էնտի։ Գիր աղ սօնրա տիկէր պիր արապա տախի մուվասէլէթլէ, տէրունինտէն Կասթոն Տարմուաղ իլէ տօսթլարը էնտիլեր։

Օգթավ տը Գրիվ չահիտլերին է՛ն եաշլըսը օլտըղընտան, գըլըճլարը էօլչտիւ, եէրլէրի ինթիհապ իթտի, տուէլլօճըլարըն այագլարը ալթընտա պուլունան էն ուջադ թաշլարը գալտըրտը, վէլ հասըլ տուէլլօնըն նիզամը տաիրէսինտէ ճէրէյանը իչիւն օլանճա գայրէթինի սարֆ էյլէտի։

ժագ վէ Կասթոն գըսա լիպասլար կէյինմիչէր վէ գըլըճըն տէմիրինտէն բարմագլարը կարալանմամագ իչուն էլէրինէ պիրեր էլտիվէն կէչիրմիչէր իտի ։

Օգիթալ տը Պրիվ իչի կասամի գարշը գարշըյա կէթիրտի, գըլըճլարը էլէրինէ վէրտի վէ պատէհու տուէլլօնըն պաշլանըլաճաղընը էյնա իթմէք իւզրէ թայինն օլունան իշաբէթի վէրտի ։

Գունըն իւզէրինէ Կասթոն Տարմուազ իւչ ատօրի ատրմ կէրի աթըլտը վէ պատէհու եինէ էսկի ևէրինէ ավտէթ իթմտի ։ Ֆէէօրանժ իսէ ևէրինտէն պիչէ գըմըլտամատը ։ Պիչարէ տէլիգանլը Լիւսիէնտէն պաչգա պիր չէյ տիւչիւնմէյօր ըտը ։

Մա մաֆիհ իչք հիւճիւմտէ Կասթոն Տարմուազտան տահա զիյատէ գուվվէթլի կէօրիւնտիւ ։ Կասթոն Տարմուազ իսէ քէնտիսինի քէմալը իհմիյամի վէ իհմիրազլա միւտաֆաա իթմէքտէ օլտըգընտան, Օգիթալ տը Պրիվին շիւպհէլէրի կատաչ եավաչ մահվ ու զախլ օլմագա պաչլատը ։ Կասթոն՝ ժագ տը Ֆէէօրանժըն գըլըճընտան ատիմա ուշագ տավրանմագտա իտի ։

Օգիթալ տը Պրիվին էնտիչէէրի կիթի կիտէ զախլ օլմագտա վէ ժագըն ճիտտէն տէօյիւչմէք իսթէտիյի ղէման գուվվէի պէտէնիյէտի ատյէսինտէ կասամինէ բէք գօյայ զալիպ կէլէպիլէճէյինի քէնտի քէնտինէ տիւչիւնմէքտէ իտի ։ Պիր տէ նահէհան Կասթոն Տարմուազ եէրտէքի գումլար իւզէրինտէ գայար կիտի օլտու վէ պիր սաղա վէ պիր տէ սօլա ատլանարագ եիւզ իւսթինէ տիւչեճէք կիտի կէօրինտիւ ։

Ֆէէօրանժ պու սըրատա Կասթոն Տարմուազըն իւզէրինէ եիւրիւմէքտէ օլտըգընտան, էլինտէքի գըլըճը նօգարը գալտըրտը ։ Գունըն իւզէրինէ Կասթոն կիւյա կասամինին շու հարէքէթինի կէօրմէմիշ կիտի, գօչունը իչէրիյէ ուղաթտը վէ գըլըճընըն տէմիրինի գապզէսինէ գատար պիչարէ ժագըն կէօյսիւնէ ատլատը ։

Գու տարպէ օ գատար սիւրաթլա վուգու պուլմըշ ըտը քի, գոնթ տը Ֆէէօրանժ սէս չըգարմադա մէյտան պու-

լամայարագ իչքի եանընա տօղրու ատլանտը վէ տուտագլարըտան գըրմըզը քէօփրիքչէր ֆըշղըրտագ եէրէ եըգըլտը ։

Կասթոն Տարմուազա հիչ քիմսէ պիր իթէքտիրտէ պուլունամադ ըտը. պիրա մէրգում էսկի մուվազէնէսինի պուլմագա չադալանտըղը սըրատա պու տարպէյի էնտիրմիչ կիտի կէօրիւնիւյօր ըտը ։

Մա մաֆիհ Օգիթալ տը Պրիվ ուսուլ իլէ եանընա տագլաչտը վէ գայէթ ալչագ պիր սէտա իլէ .

— Սիզ պիր գաթիլ սինիզ. . . սիզ ալչագ պիր ճանիսինիզ. . . ատամ էօլտիւրմէյի սիզէ Յան վէլէթըլի էօյլէթտի, տէյի՞լ մի . . . էկէր պու սէօզլէրիմ վիճտանըներգա տօգունըյօրսա, էմրինիզէ մունթազըր ըմ. . . իչիթ սիզէ մէյտան օղուլօրըմ. – տէտի ։

Կասթոն Տարմուազ էօլիւ կիտի ատրատը վէ ֆագաթ եինէ քէնտիսինի զագթ իտէրէք .

— Նէ՛ տէմէք իսթէտիյինիզի անլայամադյօրըմ. – տէյու քէքէլէտի ։

Ֆէէօրանժը եէրտէն գալտըրտըլար ։ Կէօյսիւնտէքի եարտատան գան ագմայօր ըտը ։ Թագիպ մուայէնէսինի պիթիրտէն սօնրա, պաշընը սուրէթի մահգունանէտ ատլատը ։

Օգիթալ տը Պրիվ թագիպին պու հարէքէթինի կէօրմիչ օլտըգընտան, թիթրէք պիր սէտա իլէ .

— Լօրմի՞չ միւ տիւը, տօղթօր էֆէնտի . – տէյու սիւսալ իթտիքտտէ, թագիպ .

— Շիմտիյիք օ խուսուստա գաթի պիր հիւքմ վէրէմմէմ, լագին գըլըճըն ագ ճիյէրի կէշմիչ օլտըգը չիւպհէտէն վարէաթէ տիր . – ճէվապընը վէրտի ։

ՊԻՐԻՆՃԻ ԳՐՈՄՐՆ ԽԻՒԱՄՐ

ԻՔԻՆՃԻ ԳԼՈՄ

ՄՈՒԳԱԼԼԻՏ ՃՕՆ ՍՄԻԹ

1

ՉԻՆԿԵԱՆԼԻՐ ԳՐԱԼԻՉԱՄԸ

Սէն-Ժան-տը Լիւզ չէհրի պու կիւն նիվել պօղազը գուբպինտէ ունուտըլմըշ պիր լիման տըր։

Պու չէհիր վագթըլլա օն իրի պին նուֆուսը հալի զա. յէթ չէնլիքլի պիր եէր օլմագլա պէրապէր, պու կիւն օրա. տա պէշ օն էսկի խանէտէն պաշգա պիր շէյ գալմամըշ տըր։ Ջանն իտէրսին քի օ գատար վագթ չէնլիք վէ տէպտէպէ խի. տէ վագթ կէչիրտիքտէն սօնրա, չիմոն տէրին պիր ույգուլա տալմըշ տըր. եաղ մէվսիմինտէ պաղը ֆամիլեալար տէնիզ պանեօսը իթմէք իչուն մէղքիւր շէհրէ կելտիքլէրինտէն, իր. թէ օ զէման ապաճըգ էսկի վագթլար տերհաթըը օլունուր։

Սէն-Ժան-տը-Լիւզիւն սաղ թարաֆընտա, ույք պիր գա. յանըն թէբէսինտէ պէյազ պիր սէյֆիյէ պուլունմագտա իտի։ Պու սէյֆիյէ Հիրբիպարէն սէյֆիյէսի օլուպ, իթալիա ուսուլի իւզրէ եաբըլմըշ վէ տէնիզ թարաֆընտան իւսթ իւս. թէ թէրացալար իլէ թէղելին իտիլմիշ իտի։

Հիքեայէմիզի պաշլատըղըմըզ թարիխտէ, մէղքիւր սէյ. ֆիյէ մատամ պարօնն Ստեմպէրկ նամընտա ավլթրիալը պիր դատըն թարաֆընտան իսթիճար իտիլմիշ իտի։ Պու գատը. նըն ղայէթ ղէնկին, ղայէթ ասիլ վէ ղայէթ կիւզել օլադը րիվայէթ օլունուր ըտը ըսա տա, մէրդումէ եասալը գատըն. լար վիսալի խանէսինէ հիչ քիմսէյի գապուլ իթմէզ, հիչ

յիմսէ իլէ կէօրուշմէզ վէ ուշագլարըյլա պիրլիքտէ եաշըն. ճա եաշար ըտը։

Մա մաֆիհ իլլուլ այընըն կիւղել պիր ադամընտա, սէյ. ֆիյէնին բէնճէրկլէրի սուրէթի ֆէվգ էլ ատէտէ այըն. լանմըշ ըտը։ Թանէ տէրունինտէ պէօյուք պիր վէլվելէ հիւքմ իտիյօր ըտը։ Մատամ տը Սթէնպէրկ՝ մէմուրիյէթի մահսուսէ իլէ Պայօնտան Սէն-Ժան-տը-Լիւզէ կէլմիշ օլան ժէնէրալ իլէ վիլայէթի գայմագամընը իտանէսինէ տավէթ իթ. միշ իտի։ ժէնէրալըն եանընտա եավէրըանը հարպտան պիրի. սի վէ պայմագամըն եանընտա տա սըրը քեաթխալ պուլուն. մադտա իտի։

Պու ղիյարէթի՝ պիր ճինայէթի միւտհիշէ իլէ պիր կիւնէ թէսատիֆ իթմէքտէ իտի։

Հիրբիպարէն սէյֆիյէսինտէն իրի ֆէրտահա գատար ու. ղադտա, եիւղ իւսթինէ պըրագըլմըշ օլան պիր չիֆթլիք տէ. րունինտէ սըրգամի իլէ պէրապէր պիր ֆիրկէ գաթլ իյդա ի. տիլմիշ իտի։ Մէզքուր չիֆթլիքտէ պատտա Լիֆիւրիու նամընտա պայէթ ղէնկին վէ պայէթ թամաքեար պիր իսթիյար չիֆթճի իգամէթ իտէր իտի. իյթէ պու չիֆթլիյէ պիր թագըմ ժէճ. հուլ ատէմլեր կիրմիշլեր վէ կիրկիլ պիր եէրտէ մահֆուզ պու. լունան պայէթ ճէսիմ պիր մէղազը ախզ իթմէքտէն սօնրա, պիշմարէ չիֆթճիյէ տէ պիր պուշագ տարպէսիյլէ գաթլ իթ. միշլեր իտի։

Պու վագըա պիւթիւն մէմլէքէթի խալգընը տիւշմըը հէ. յէճան իթմիշ օլըղընտան, ժանտարմա օն պաշըլըը խըրսըղլար չէթէսինին իյթիճա իտէպիլէճէյի օրմանլարըն քեաֆֆէսինի թէհարիյէ պաշլամըշլար ըտը։ Պիր պէօյուք տրակօն ասքերի տախի չէհրին տիկէը ճիհէթլէրինի արաշ. տըրըյօր ըտը։

Սաաթ ադշամըն եէտիսինի չալմագտա իքէն, տէօրթ թէ. քերլէքլի պիր բայթօն սէյֆիյէնին հավլիսինէ կիրտի։ Ուրա. պանըն արդասընտան իրի աթլը ժանտարմա օն պաշըը պու. լունմադտա իտի։

Միւսթէնթիգ իլէ զապթ քեաթխալ իշպու արապատան

աչաղը էնտիլէր վէ տավէթլիլէրի իլէ պէրապեր իսթիզալէ չըգմըշ օլան իտանէ տահիլէսինէ արդը իհթիրամ վէ տաղութիյէթ իթտիլէր ։

Գարօնն տը Սթէնպէրկին չէհրէմի կիւնէշլին տանընճը ղըյալարը արասընտա տանքի նուրանի պիր տաիրէ իլէ իհտիա իտիմիշ իտի ։ Մէրդումէ ադըլտարա հայրէթ վէրէճէք տէրէճէտէ կիւզէլ օլուպ , էմմէր չէհրէմի , իրի գալա կէօզլէրի, սէրվի կիպի պօյու վէ էնտամը կիւղէլլիյինէ պիր գոթի տա. հա րէնճապ վէրմէքտէ իտի ։

Հալ ու թավրընտա պիր էսէրի ադամէթ վէ մաղրուրի. յէթ մէվճուտ օլուպ , օ վադթա գատար հէր արզուսընա ի. թտաթի իթտիրմէ յէ ալըշմըշ օլտըղը եէքինաղարտա անլալը. լըյօր ըտը ։

Մէրդումէ չու սրընտա զայէթ սատէ պիր չաքէթ իլէ չիչէքլի ճանֆէտաէն կիտանպէհա պիր ֆիտթան կիտինվիշ ի. տի . միւճէվհէր օլարագ տա գուլագլարընա իքի սիյահ ին. ճու վէ պօյընընա պիր գալըան բէնչէտի տուրէթինտէ գարիպ պիր պրօշ թագմըշ ըտը ։

Մութէնթիգ իլէ տավէթլիլէր արասընտա բէտմի խա. շամէտի էյֆա իտիլտիքտէն սօնրա , մատամ տը Սթէնպէրկ հաւղարտա խիթտապէն .

— Նֆէնտիլէր , թատամ զէմանը կէլմիշ տիր , միւսթէն. թիգ էֆէնտի կէթիրտիյի հավատիսէրի տա՞ֆրա իւզէրինտէ պի. զէ նագլ իտէճէք օլուրլարտա , պիղի բէք գիյատէ մէմնուն իթմիշ օլուրլար . – տէտի ։

Մութէնթիգ մադտմը իհթիրամտա էյիլտի ։ Գատէհու ժէնէրալ պիր թավրը զէնտօսթանէ իլէ գօլունը մատամ տը Սթէնպէրկէ թագտիմ իտէրէք , իքիսի պիրլիքտէ թատամ օտասընա կիթմէէք իւղէ տիկէը միւտաֆիլէրէ տէլալէթ իթ. տիլէր ։

Թատամ օտասը պիր տուրէթի միւթեվէֆէ վէ միհթէ. շէմէտէ թէզլիճն իտիլմիշ իտի ։ Տիվարըտարը կիրտանպէհա չինն գումանչարըյտա պէզէնմիշ վէ հէր պիր քէօշէսի տիւրլիւ տիւրլիւ լիմանըգլար վէ եէչիլիքլէր իլէ տօնատըլմըշ ըտը ։

Տուֆրա իւզէրինտէ տէ ճաբօն զամպազը իլէ գարըշըգ պիր սազսը կիւլ գօնուլմըշ ըտը ։

Ժէնէրալ՝ մատամ տը Սթէնպէրկին սաղ թարաֆընտա օթուրմըշ օլուպ , մէրդումէնին հիւանիւ ճէմալինէ հայրան օլմազ իւզրէ արա սըրա եանընտա տէօնմէքտէն քէնտիսինի կէրի ալամայօր ըտը ։

Օտասա հիւքմ իտէն սիւքիւթիւ իլէ տէֆնա մատամ տը Սթէնպէրկ գամի իտէրէք , միւսթէնթիգէ խիթտապէն .

— Տէմէք քի պու ճինայէթի հագգընտա հիչ պիր էմարէ պուլամատընըզ, էօյլէ՞ մի . – տէյու սօրտու ։

Մութէնթիգ . – Լէվվէթի , մատամ, հիչ պիր էմարէ պուլամատըմ. ճինայէթի տիւնքի կիւն ագշամ իւսթիւ իճրա օլունմըշ տըր ։ Պիչարէ չիֆթի ճինին ճէսէտի գանլար իչինտէ միւէմմա պիր հալտէ պուլունտու , հալ պու քի գարսուլար գարալը վէ հէր շէյ քէնտի եէրինտէ իտի . խանէ տէլուննին. տէ հիչ պիր ալթիսամթիւք ալէտամէթի կէօրիւլմէյօր ըտը . պունընլա պէրապեր բարալար չալընմըշ տըր , զիրա իհթիյար չիֆթի ճինին զայէթ ճէսիմ պիր սէրվէթի պուլունտուղունը հէր քէս պիլիր ։

Գայմագամ . – Գարսուլար գարալը ըտը տէյօրսընըզ, օ հալտէ պու գամիլ նէ՞րէտէն գաչտը , ուչտո՞ւ մը ։

Մութէնթիգ . – Իչթէ օրասը մուամմա գապիլինտէն պիր շէյ տիր ։

Մատամ տը Սթէնպէրկ . – Նէ՞ օլուրսա օլսուն , պու ճի. նայէթի իճրա իտէն չաղա պու մէմլէքէթտէն օլմամալը տըր ։ Գունընլա պէրապեր պու ճինայէթ բէք տէհշէթլի տիր . . . պէլքի պիր կիւն պէնիմ տաին գամիլ իտիլմիշ օլտըղըմը լա. պեր ալաճագտընըզ ։

Եամէրի հարպ . – Հա՞նկը ալչագ սիղի էօլտուրմէյէ ճիւ. րէթի իտէպիլիր , մատամ ։

Մատամ տը Սթէնպէրկ . – (Կիւլիւմսէյէրէք .) Խըրսըզ. լար վէ ճանլըլէր հէր շէյէ ճիւրէթի իտէրլէր , տօսթլըմ , պու. նըն իչիւն մէվսիմին խիթտամընտաան էվվէլ պու գօրգունճ մէմ. լէքէթի թէրք իտէճէյիմ ։

Գայմագամ. – (Մուսթէնթիղէ խիթապէն.) Լարին հիչ պիր եէրէն չիւպհէ իտիլմէյօր մը, միւսթէնթիղ էֆէնտի. կէչէն կիւն էլիմէ կէչէն բօլիս բարօրթօլարընտան անըշըլտըղընա կէօրէ, հուտուտ իւղէրինտէ չինկեանէ քէրվանըլարը կէօրիւլմիւշ։

Միւսթէնթիղ. – Էվվէթ, տօղրու տըր, լարին օ քէրվանըլարըն օրատան կիտէլի ատօրթի կիւն օլտու։ Պէն պու ճինայէթին ֆաիլի ատադա օնըլարատան պիրի մի տիր տէյի չիւպհէլէնէրէք, թահդիղաթա օ ճինէթտէն պաշլատըմ. լարին չինկեանէլէրտէն հիչ պիրի չիֆթլիք ճիվարընտա կէօրիւլմէմիշ տիր. ճանինին անլէրտէն պիրի օլտըղընա տաիր հիչ պիր էմարէ պուլամատըմ։

Ժէնէրալ. – Հուտուտ իւղէրինտէքի չինկեանէ քէրվանըլարընըն կիթմիշ օլտըգլարը պէյան իտիլիյօր. հալ պու քի պու մէմլէքէթտէ նէրէլի չինկեանէլէր տէ վար տըր։ Պուրատան իչի տաըմ էօթէտէ Սիպաուր գարիյէսինտէ իգամէթ իտէն Գասգարօթլար չինկեանէլէր ֆամիլեասընա մէնսուպ տէյիլ մի տիրլէր։

Մատամ տը Սթէնպէրկ. – (Թէաճճիւպլէ.) Գասգարօթ մը տէտինիզ, Գասգարօթ նէ՞ տիր, ժէնէրալ հապրէթլէրի։

Ժէնէրալ. – Գասգարօթլար եվինէ չինկեանէ տիրլէր, մատամ. պունլար պիւթիւն էսկի ատէթլէրինի մուհաֆըզա իթմիշ տիրլէր. խարիճտէն պիր քիմսէ իլէ էվլէնմէզլէր, իչլէրինտէն գըզ ալըպ վէրիրլէր։ Գաչլարընտա պիրէր քիւֆէ պուլունտուղը հալտէ եալընն այագ էօթէյէ պէրիյէ գօչան օ կէօրտիւյինիւզ կիւզէլ գըզլար հէր Գասթարօթ գըզլարը տըր։

Մատամ տը Սթէնպէրկ. – Ընլատըմ, անլատըմ, պու կիւճլիւ գուվվէթի գըզլարա չօղ տէֆալար հայրան օլմուշըմ տըր, նօրուլմագ նէ տիր պիլմէզլէր. Իչլէրինտէն պաղըլարրատա ղայէթ կիւզէլ տիրլէր, թուննճատան սանէմլէրէ պէնզէյրլէր։

Գայմագամ. – Հադգընըզ վար, ժէնէրալ, Գասգարօթլար չինկեանէ տիրլէր, չինկեանէլէր իսէ այնը ֆամիլեասյա մէնսուպ տըրլար։ Միւսթէնթիղ էֆէնտի թահդիղաթընը օ թարաֆտան պաշլամըշ օլսայըտը, տահա էյի նասիհաթ օլուր

ըտը. օնլարընն Սիպաուր գարիյէսինտէն կէչմիշ օլտըգլարը մուհագգաղ տըր. պու հալ ճինայէթին վուգուի իլէ պիր վաղթա թէսատիւֆ իտիյօր. վագըտա պու նօգթաըթէք ճիւղի պիր չէյ տիր, լաքին պու կիպի խուսուսաթտա էն ճիւղի չէյլէրի պիլէ իհմալ իթմէմէլի տիր։

Միւսթէնթիղ պու թավսիյէտէն իսթիֆատէյէ չալըշաճաղընը իֆհամ իթմէք իւղրէ պաչընը էյտի։

Գատէհու մուհավէրէ պաչգա պիր բէնկ ալարադ, հէր քէս իսթէտիյի մատտե հադգընտա գօնուչմաղա պաչլատը։

Թատամ խիթամ պուլտըգտա, պարօնն տը Սթէնպէրկ գահվէ թէրացատա իչիլէճէյինի պէյան իթտիյինտէն, պիւթիւն միւսաֆիրլէր սուֆրատան գալգըպ թէրացայա չըգտըլար։

Հավա ղայէթ կիւզէլ իտի իսէ տէ, գօյու պիր պիս հէր թարաֆը քէսիֆ պիր ղուլմէթ իչինտէ պըրագմըշ ըտը. լաքին խանէ լամպալարը թէրացայը սուրէթի միւքէմմէլէտէ ղըյատար իթմիշ օլտըգլարընտան, տավէթլիլէր հայրը գօչթուդ սանտալիէլէրի իւղէրինտէ օթուրմըշ օլտըգլարը հալտէ, գահվէ վէ սիկարա իչմէքտէ իտիլէր։

Գայմագամընն սըրր քեաթխիդի տիրսէյինի բարմագլըղա տայաթմըշ օլտըղը հալտէ, եանընտա օթուրմըշ օլան եավէրի հարպը սէյր ու թէճէսսիւս իտիյօր ըտը։ Եավէրի հարպ իսէ իչտիյի սիկարանըն տիւմանընը հավայա չըգարմագլա պէրապէր, արա սըրա արգասընա տէօնիւյօր վէ պիր ասմա եաթագլըղըն քէնարընտա տայանմըշ օլան մատամ տը Սթէնպէրկի նաղարը հայրէթլէ թէմսաչա իտիյօր ըտը։

Սըրր քեաթխիդի նիհայէթի քէնտիսինի զապթ իտէմէյէրէք, ղայէթ եավաչ պիր սէտա իլէ.

— Գադանընըզ ա՛, տօսթըմ, սիզտէ զարիպ պիր հալ կէօրիւյօրում. պէրէքէթի վէրսին քի ժէնէրալընըզ պիզի պու կէճէ ալըպ պէրապէր կէօթիւրէճէք, էկէր թահդիղաթի վէ թէհարրիյաթի պիր աղ տահա տէվամ իտէճէք օլսայըտը, պահս իտէրիմ քի մատամ տը Սթէնպէրկէ չըլտըրասըյա ատագ օլաճագտընըզ։

Եավէրի հարց. – Աչքդ մը օլաճադ տըմ... էսէֆ իսէրիմ քի պիզ օչաղը կէչիրմիչիղ տիր. պունընլա պէրապէր քէնտիսինի բէք զիյատէ տիլպէր վէ ճալիսի տըզդաթ պուլմազտա օլտըղըմը ինքնար իտէմէմ։ Սիղ ժէմաուրիյէթինիղ իճապընճա հէր կէօնէ էսրարա վազըֆ սընըզ, պէօյլէ կէնճ, կիւղել, զէնկին վէ ասլըզատէ պիր գադընն նա՞սըլ օլուր տա պէօյլէ վահշի պիր ժէմլէքէթէ կէլմէյէ վէ ալիը այ եաբ եալընըզ պուրատա վազը կէչիրմէյէ գադար վէրէպիլիր, սիղ պունա նէ՞ մանէա վէրիրսինիղ։

— Կէօրիւնիւր քի սըհհէթի վիճուտի թէտաւիյէ միւհիմաճ տըր, տէնիղ պանէօսընա իհթիյաճը գալմիսի վար տըր։

— Նիվէնմի՞շ մի տիր։

— Նիվէթի, եվէնմիշ տիր, գօճասը պարօն տը Սթէֆենպէրկ պիր քէշֆ իչուն Ամէրիգայտատա սէյահաթ իհթիէքտաճ իհթիշ. մատամ տը Սթէֆենպէրկ պու ժէմլէքէթէ կէլմիյի զէմանն, սէֆարէթի Թարաֆընընտան առուրէթի մախսուսէտէ Թավսիյէ իսթիմիշ իսթի, իշթէ պունըն իչուն սիղին վէ պէնիմ ամիրէրիմիղ պու կէճէ պուրայա տավէթ իսթիտիէր։

— Ղալիպա քի մատամըն ույղուսը կէլսի, պիրա արթըգ էանէմէյէ պաշլայօր, իւզէրինտէ զարիպ պիր կէվշէքլիք կէօրիւնիւյօր։

Ճիլ հագըդա կէնճ գադըն խաֆիֆ պիր առուրէթտէ էունէմէքտէն քէնտիսինի մէն՝ իտէմէմիշ իսթի, ճէնէրալ վէ գայմագամ պունըն ֆարգընա վարմամըշտըր ըտը. միւաֆէնթիգ կէլինճէ, միւմանիէյհ պարօնն տը Սթէֆենպէրկէ աալա հադը նազար իհմիյօր, անճագ ժանտարմալարըն պրա սըրա կէթիսթիքլէրի բարօրթօլարը կէօզտէն կէչիրմէքլէ մէշղուլ օլուրյօր ըտը։

Նիհայէթի ժէնէրալ մուֆթարագաթ զէմանը կէլմիշ օլտըղընը անլամմագ իւզրէ այագա գալգտը վէ տիկկր առավէթլիլէրէ խիմաոլդն.

— Մատամ տը Սթէֆենպէրկատէն այրըլմագ զէմանը կէլմիշ տիր, էֆէնտիլէր, Գուբատա կէօրտիւյիւմիզ էսէրի ֆէվկալատէ վէ միւսաֆիրբէրվէրլիքտէն սոլայը մատամ տը

Սթէֆենպէրկէ խասաէթէն արզը թէշէքքիւր իհմէյէ պօրճլույըղ. ինսան պէօյլէ պիր լութֆ ու ինսանիյէթէ նատիր օլտըգտա, թաալի Սէն-Ժան-տը-Լիւզատէ հէր կիշին պէօյլէ պիրէր ճինայէթի վուգու պուլմասընը արզու իսթէր. – տէտի։

Գու սէօղիւ միւթէագիպ, տավէթլիլէր մատամ տը Սթէֆենպէրկէ այրը այրը պէյանը թէշէքքիւր իհմալէր վէ պատէհու նէֆնիսէն արատալարա բաքմագ օլտըտգ, ժանտարմա նէֆէրլէրի ըէֆագաթընը յա օտասընտան հարէքէթ իհմալէր։

Օ զէման մատամ տը Սթէֆենպէրկ այագա գալգտը վէ թատամ օտասընըն ճամլարը արատընտան կէօրիւնմէքտէ օլան պիր ատամա ատաթա պոդարադ.

— Ջանն իհմալիմ քի պունլար պու բատատան կիհմէյէճէքլէր... պիր աղ սընըրա արթընգ պուրայա կէլէպիլիր. – տէտի։

Մէրդիւմէ պու սէօղիւ սէօյլէմէյի զէման, կիւղել վէ տիկրատա չէհրէմ պիրտէն պիրէ թէպէտտիւլ իհմալ. սիմասընտա զարիպ վէ տէհշէթէնկիզ այէտաթէթլէր բէյատա օլտու. կէօղլէրի աթէշ կիպի բարլատագա վէ գաշլարը չաթըշմագա պաշլատը։

Խանէ խըտամէթքէտալարը էնիսի չըգմագտա վէ օրթալըղը ևէնիտէն ինթիզամա գօյմագտա խալէր։

Մատամ տը Սթէֆենպէրկ քէնտի տաիրէի մախսուսէսինէ չըգտը վէ խանէ տէրտունինտէքի սէտալարըն պիւս պիւթիւն սիւքիւթէ մանդալիսի օլմասընտա պէքլէմէ վէ խանէ խալգընըն էտթիրըշ օլտըղտընտա գանատաթ հասըլ իսթինճէ, էլինտէ պիր խըրսըզ ֆէնէրի թատթիրշ օլտըղը հալտէ, նատթագ օտասընտան տըշարը չըգտը։

Մէրդիւմէ գըրմըզը իւէքտէն մատուլ կէնիշ պիր կէճէ. լիք էնթարի կիսինմիշ վէ պաշընտա տա սիյահ վէ տարը չըգիկտը վէ տըրմա քէնտրը պիր իւէք մէնտիլ պագալատըշ օլտըղընտան, հագըդաթէն պիր գարիշտայա տէօնմիշ իսթի։

Մէրդիւմէ օտաստան տըշարը չըգընճա պիր խայալ կիպի մէրտիվէնի էնտի վէ գաբուլտըը ևատաշճա աչտագ, ևէնիտէն թէրտայա չըգտը։

Օրատա միւտհիշ պիր սիւքիւթ հիւքմ իսիյօր վէ պու

սիւքիւթիւ մահդա գայալարա չարբան տալղալարըն չիտէթլի սէտաասը իճալալ իտիյօր ըտը։ Տէննիզ կիթտիքճէ գապարմագտա վէ էվվէլքինտէն տահա ղիյատէ չամաթա հասըլ իթմէքտէ իտի։

Մատամ որ Սթէնպէրկ էլինտէքի ֆէնէրի պիր մասա իւզերինէ գօյարդտան ասնրա, թէրայանըն նիհայէթինէ տօղրու կիթտի վէ պիր միւտտէթճիք տալղալարըն կիւրիւլթիւսիւնիւ տինլէտիքտէն ասնրա, պիր սանտալիէ իւզերինէ օթուրտու վէ պաշընը էլլէրի իչինէ ալարագ նայլը միւտտէթ հաբէքէթսիզ պիր հալտէ գալտը։

Արատա արբատա կէօղլէրինի պիրտէն պիրէ գալտըրըր, էթրաֆա գուլագ վէրիր վէ պատէհու եինէ աէրևալի միւլահազաթա տալար ըտը։

Նակէհան կիյինմիշ օլտըղը կէճէլիք էնթարիսինին ճէպինտէն պիր թէտտէ օյուն քեաղըտը չըգարտը։ Ոու քեաղըտալարըն իւզերինտէ զարիպ զարիպ թասվիրլէր վէ չէհրէլէր չըզըլմըշ ըտը։ Մէրգուժէ ասլ էլիյլէ պու քեաղըտալարը իչի իւչ տէֆա քէտիքտէն ասնրա օրթայա եայտը վէ էլիյլէ հալտտա զարիպ զարիպ իշարէթլէր եապարագ, ճինլէրի տավէթ իտիյօր կիպի կէօրիւնտիւ։

Պատէհու եայտըղը քեաղըտալարա պագարագ, քէննի քէննինէ չէօյլէ սէօյլէմէյէ պաշլատը։

Ֆեաղըտալար եալան սէօյլէմէղլէր, քեաղըտալար պէնի չիմտիյէ գատար հիչ պիր վագթ ալտաթմամըշտալար որը... ինթիգամ ալընաճագ որը... չինկեանէլէրը գրամիչասընըն տիւչար օլտըղը հադարէթի իննթիգամընըզ գալմայաճագ որը։ Խայր, խայր, պու կէճէլիք գօղդաճագ պիր շէյ եօգ... հէր շէյ եօլունտա ճէրէյան իթմիչ տիր... տօղրուսը պու տիւնեայը ալտաթմագ բէք գօլայ ըմընշ... պարօնն որ Սթէնպէրկ բօլընը բէք կիւզել իճրա իտիյօր, հէր քէսին նազարը հայրէթինի ճէլալ իտիյօր, հէր քէս թարաֆընտան մագհարը իլթիֆաթ վէ իհթիրամ օլույօր։ Լագին հագըգաթը հալ մէյտանա չըդաճագ օլուրսա, օ ղէման իշ ֆէննա օլաճագ որը։

Մէրգուժէ պիր թավրը մաղրուբանէ իլէ պաշընը տիքտի վէ պատէհու սէօղիւնիւ չու եօլտա տէվամ իլլէտի։

— Չինկեանէլէր գրամիչասընըն եանընտա ավնթրիալը պիր պարօննըն նէ՞ հիւքմիւ օլապիլիր... պէն հիսապըզ նուֆուսը հավի օլան պիր էհալիյէ հիւքմ իտիյօրըմ. պիզիմ գավմիմիզ գում տանէլէրի կիպի տիւնեանընն հէր թարաֆընը տօլաշըրըլար. հէբսի տէ պէնիմ էմրիմէ իթաաթ իտէրլէր. պէնիմ նուֆուզ ու իդթիտարըմ բէք տէհշէթլի տիր։

« Պիչարէ՛ չինկեանէլէր... քէնտիլէրինին սաատէթի հալի իչիւն նէ միւտհիշ իչքէնճէլէրէ գաթթանմագտա օլտըղմը պիլսէյէր, պէնիմ իտամիմ, Մոհնանընն իտամինի տիւնեանընն սօնունա գատար եատ իտէճէքլէր, պանա խայըր տուալարը օգույաճագտըր տըր. ֆագաթ մագսատըմա նայլ օլմագ, եանի օ պէօյուք արագիլէրի սաթընն ալտաթիլմէք իչիւն բէք չօգ ագճէ լազըմ տըր. պու արագիլէր պու կիւն խալի վէ մահսուլսըզ իսէ տէ, պիր կիւն կէլէճէք քի այնը վալիտե էվլատը օլան գավմիմիզ օրալարը մահսուլտար իտէճէքլէր տիր։

« Օն սէնէ միւթէմատիյէն չալըշարագ իսթիհսալ իթտիյամ նէթիճէ էբէյիճէ պիր շէյ տիր. օն սէնէ տահա կէչէճէք օլուրսա, չինկեանէլէր գրամիչասը իսթիհրահաթ իթմէյէ վէ տէրս ու միհնէթի չէքմէքտէն խալի օլմագա մուվաֆֆագ օլաճագ տըր։ Օ զէման, Կրէմ՛թ, սէվկիլի պատագըզըմ, քէմալը մէսէրրէթէլէ սանա իսթիհագ իտէճէյիմ... սէն իրթիքեագ իթտիյամ խաթայը աֆվ իտէճէքսին, պէնիմ գանունը մուգատտէսիմիզ մուզայիր հարէքէթտէ պուլընմըշ օլտըղմը ունուտտաճագսըն. զիրա գըզըն գավմիմիզին էճատտը թարաֆընտան պաշլանըլմըշ օլան իչի նիհայէթի իքմալէ մուվաֆֆագ օլաճագ տըր։

« Պէտագ՛ի գրամիչա... գալպինտէքի ճէրիհա գանագտան խալի գալմայօր. լագին օ խայրն տախի ճէզաի սէզադընա չարբըլտը... հէր կիւն աճը աճը կէօզ հաշլարը տէօքմէքտէ տիր... օ խայրնա տահա նիչէ իչքէնճէլէր միւտ-

թահագ տըը . . . Մոինա ինթիգամբնը ալաը , ևա էօթէբի . . . պէնի չըլտըրաբյա սէվիյօր . . . պէնիմ մուհասպէթիմէ մագ-հար օլմագ իչին հէր իշքէնճէյէ գաթլանտը . . . ղա՛վալը ա-տէմ . . . էկէր քէնտիսինի սէվէպիլուէ իտիմ , մէսուա օլաճագ-տըմ . . . հալպու քի Մոինանըն ևիւրէյի արթըգ էօլմիշ տիւր : »

Գու սէօգիւ միւթէագըզ , պարօնն տը Սթէնպէրկ վէ ևա տահա ատօղուսը Մոինա այագա գալգտը վէ թէրացա բար-մագլըզնտան ազագը էյիլէրէք , էլինտէքի ֆէնէր լէ գա-րիպ պիր իշարէթ վէրտի , Գունըն իւզէրինէ տալղալարըն վէլ-վէլէսի արասընտա պիր գուշ սէտասը իշտիրտի վէ պու սէ-տա իւթի իւշ տէֆա թէքրարլանտը , Մոինա կիղի պիր սիւա-լէ ճէվապ վէրիյօր ըմըշ կիպի , ֆէնէրի սալատը վէ պատէ-հու էթրաֆա գուլագ վէրէրէք , ղայէթ խաֆիֆ պիր կիւ-րիւլիւ իչիթտի վէ միւթէագըզէն գարանլըզտա պիր պաշ նիւմայան օլտու :

Ֆէնէրին ըշըղը պու պաշը պիր սանիյէ գատար թէնվիր իթտիչինտէն , ամյահ եիւղիւ պէտչէհրէ պիր հէրիֆի կէօրիւն-տիւ , Ֆէօմիւր կիպի սիմ ամյահ օլան կէօղէրինտէն աթէշլեր սաչըրմագտա վէ պուրնը եըրթըճը գուշլարըն կակաալնը ան-տըրմագտա իտի :

Մէրգում մայմունչարա մախտուս պիր չէվիքվէչ գա-յատան եօգարը թըրմանտը վէ բարմագլըզը կէչէրէք թէրա-ցոյա ամէլտը :

Մոինա մէրգումը գարշըսընտա օթուրթտըգտան սօնրա , մէրագը պիր չէհրէ իլէ .

— Թամ վագթընտա եէթիչտին , Հանս Հաքիմ , պաշընա պիր ֆէլաքէթ կէչմէմիչ օլտըզընտան տօղայը մէհրուն ըմ-հէր չէյ եօլունտա ճէրէյան իթտիչինի պիլիրիմ , լաքին նէ՛ եօլտա ճէրէյան իթտիչինի անչտամագ իսթէրիմ . – տէտի :

Մոինանըն Հանս Հաքիմ նամընը վէրտիկի չախս աու-թի իհթիրամքէարանէտ էյիլտի վէ պատէհու կէնճ գատը-նըն էլինի թուէթտուգ պիր թավրը աչըգանէ իլէ տուտագ-լարընա կէօթիւրտուքտէն սօնրա , գապա պիր սէտա իլէ .

— Սիղի եէնիտէն կէօրտուչիւմտէն տօլայը պահթիյար գամ , Մոինա , նիհայէթ սիղին ևանընըզտա պուլունըյօրըմ . . . ա՛հ , պու սաատէթի տագըղայա նէ՛ գատար ղէմանտան պէրի պէքլէմէքտէ օլտըղըմը պիլէմէզսինիզ :

Մոինա . – Պէնի նէ գատար սէվմէքտէ օլտըղընը պիլի-րիմ , չիմտիյէ գատար կէօսթէրտիյին էսէրի սատագաթ պու-նը բէք ալէա իսպաթ իտէր :

— Սիղէ սօն նէֆէսիմէ գատար սատըգ դալաճաղըմ , Մոինա . . . ճանըմ աղըմտան չըգընճայա գատար սիղի սէ-վճէյիմ , Գանըմը տամլա տամլա ագըտընըզ , եինէ կիւլիւմ-սէյէրէք էօլէճէյիմ , Պէնի պուռնճա իշքէնճէլէրէ տիւչար էթ-տինիզ . . . լաքին պէն եինէ սիզէ խըտմէթ էթմէքտէ զէրրէ-ճէ գուսուր էթմէտիմ :

Մոինա . – (Ամիրանէ պիր թավը իլէ .) Էլվէրիր , էլվէրիր , պու սէօղէրի աղըընա ալմագտան սէնի մէն էթմէտիմ մի :

— Ա՛ֆվ իսէրսինիզ , ղրալիչա , ա՛ֆվ իսէրսինիզ . . . պու խաթըրէլէր պիլա ինթիյար ղինդիմի իշղալ իտիյօր :

— Շիմտի մէսէլէ կէչմիշ ղէման հագդընտա տէյիլ , հալը հաղըը հագդընտա տըը : Սէօյլէ պադալըմ , իշ նէ՞ եօլ-տա ճէրէյան իթտի :

— Իշ բէք եօլունտա ճէրէյան իթտի , սիղին ղէքնալէթ վէ տիրույէթինիզ սայէսինտէ իշ մունթազամ սուրէթտէ թէրթիպ իտիլմիչ օլտըղընտան , կէօղէրիմ գարալը օլարագ անը պաշա չըգարագպիլը իտիմ : Գունտան պէշ կիւն ագտէմ Սիպուրտան կէչտիյիմ վագթ , Գասդարօթէլտտան պիր գըզ սիզտէն ալմըշ օլտըղը թալիմաթը պանա թէպլիղ իթտի . պէն տէ պու թալիմաթ մուճիպինճէ խանէնին բլանընը էլտէ իթտիմ , ագճէնին եաթագ ալթընտա էյրէթի պիր թախթա տիպլինտէ մահֆուզ պուլունտուղնը խապէր ալտըմ , վէ կէ-ճէլէյին օճաղըն քիւնկիւնտէն աշաղը էնէրէք խանէյէ կիր-տիմ . Իհթիյար չիֆթճի հիչ աթէշ եագմատըղընտան , օճագ-տան էնմիչ օլտըղըմը հիչ քիմսէ անլայամայաճաղընը պիլիր իտիմ :

« Իհթիյար չիֆթճի օ սըրատա եաթագա կիրիյօր ըտը :

Եաթաղըն Եանընտա ուֆագ պիր մասա իւղէրինտէ բիս պի-
գանտիլ Եանըյօր ըտը։ Հէրիֆ պէնի կէօրիւնճէ, չէյթանը
կէօրիյօր զանն իթմիչ օլմալը քի, ճիւզի պիր սէս չրդասը-
ղա պիլէ մուղթէտիր օլամատը։ Պէն զաթէն
սընա մէյտան վէրմէտիմ, հէմեն իւղէրինէ
պիր վուրուշտա էօլտիւրտիւմ. բարաքարըն մա-
տըղը թախթայը գալտըրտըղընտա, ալթունը բէք սը-
տիւմ, մէյէր հէրիֆ պանդա գահվէէրինի տահ
վէր իմիշ, պու պանա տահա էյի օլտու, զիրա
մէէրի ալթուն գատար աղըր օլմատըղընտան
թաշըյապիլէճէք իտիմ։ »

Մոննա. – Բարաքար Եանընտա՞ մը ատը։

— Էվէէթ, Եանըմտա ատը, ալթունքար մէյին պիր բէճ
իչինտէ տիր։

— Ալտըղըն բարա նէ՞ գատար ատը։ Պանա կէրէն բա-
բօրթօլար՝ պապա Լիվուրնունուն իչի Եիւզ, իչի Եիւզ էլի պիր
ֆրանգ գատար սէրվէթի օլապիլէճէյինի սէյա

— Եանըմտա իչի Եիւզ օթուզ ատէտ պինի
գայէմի իլէ Եիրմի պին ֆրանգըտ ալթուն վար
սի պիրիչտէ տէտիյինիզ կիպի իչի Եիւզ էլի
իտէր։

Մոննա. – Իէք էյի, պանդա գահվէէրինի
տէ ալթունքար սանա օլտուն, լաքին էօյլէ տէվէ-
յէճէքսին, իչիտիյօր մըսըն, տէվիրիք տէմէքտէն մագասատը
նէ՞ օլտըղընը անլայօրսըն ա՛... էօյլէ րագը ֆիլան իչմէյէ-
ճէքսին, գումար ֆիլան օյնամայաճագտըր։

—Օ՛հ, ինսաֆսըզ օլմայընըզ, Մոննա, պէնիմ կիպի գալ-
պինտէ իւմիտսիզ պիր մուհապպէթի պուլունան պիր պիչա-
րէնին սէրվուշտըղը պագը քէրրէ մագաղուր կէօրիւլմէլի տիր։

— Սո՛ւս, պու սէօղէրի պիր տահա լիսանա ալմայաճագ-
սըն, անլա՞յօր մըսըն։ Եու պանդա գահվէէրինի վէր պագա-
լըմ։

Հանա Հաքիմ կիսինմիչ օլտըղը Եաղմուրտըղըն ճէպինտէն
էրէյինճէ պէօյուք պիր ճըղտան չըգարտը վէ պագա Լիվու-

րիւնիւն պանգա գահվէէրինի Եավի օլան պու ճըղտանը Մոն-
նայա ուղաթտը։

Մոննա պու ճըղտանը ալըպ ճէպինէ գօյտուգտան սօնրա.

— Եօրղո՞ւն մը սըն, Հանա Հաքիմ. – տէյու սօրտու։

Հանա Հաքիմ. – Խա՛յր, գրալիչամ... սիզի կէօրիւնճէ,
աճլըգ վէ Եօրղուն ըտ կիպի չէյէրը հըսս իթմէմ, սիզ պու-
ընը բէք ալէա պիլիրսինիզ։

Կէնճ գատըն պու սէօզիւ իչինմէզլիքտէն կէլէրէք.

— Իսթիրահաթ իթմէյէ միւհթաճ կէօրիւնիյօրսըն,
Հա՛նա... պու կիւն սէնին իչիւն բէք զահմէթլի պիր կիւն օլ-
տու... ժանտարմա օն պաշըլարը վէ տրակօն ասքէրլէրի սէ-
նի էրէյինճէ Եօրտուլար։

— Ատա՛մ սէն տէ... ժանտարմա օն պաշըլարը վէ տը-
րակօն ասքէրլէրի պանա հիչ պիր չէյ Եաբամատըլար. սա-
պահտան ագշամա գատար քէնտիլէրինտէն պէչ Եիւզ մէթրօ
գատար ուղագտա տօլաշտըմ, ֆագաթ էօյլէ մանօվրալար
իճրա իթտիմ քի, էն մահիր ժանտարմալար պիլէ պէնի թու-
թամազլար ըտը։ Քէնտիլէրինէ պիր արալըգ կէօրիւնէրէք
թա ուղագլարա գատար կէօթիւրէպիլիր իտիմ, լաքին վագ-
թը մուայնէնտէ պուրատա պուլունմագ իսթէտիմ, էկէր պու
իչտէն սիզի մէմնուն իտէպիլտիմ իսէ, հէր Եօրղունըզլարըմը
ունուտաճաղըմ։

— Էվէէթ, բէք զիյատէ մէմնուն ըմ, պու իչի բէք կիւ-
զէլ պաչա չըգարտըն, լաքին պունընա պէրապէր Եօրղուն
կէօրիւնիյօրսըն։ Պու թէրսյանըն նիհայէթինտէ քիւչիւք
պիր քէօչկ վար տըր, օրատա պիր Եաթագ իլէ իքի թապագ
եէմէք պուլաճագսըն։ Սապահլայըն չաֆագ աթար աթմագ,
հիչ քիմսէտէն կէօրիւլմէքսիզին պուրատան չըգըպ կիտէճէք-
սին։

— Իէք էյի, բէք էյի, ֆագաթ միւսաատէնիզէ մաղ-
բուրէն չուրասընը պէյան իտէյիմ քի, սիզին պէնի պու գա-
տար չաբուգ պաչտան սավմագ իսթէյէճէյինիզի ասլա մէ-
մնուլ իթմէյօր ըտըմ։

— Իէք էյի, արզու իթտիյին կիպի օլսուն, ազաճըգ

տահա օթուր. գարնըն ա՞ճմը տըր, եէմէյինի պուրսայա կէթիրէյի՞մ մի, իսթէ՞ր միսին, ուշագլար ույույօրլար, գարուլար հէր քիլիալէնմիշ տիր, հիչ քիմսէ պիզի լահաթսըզ իտէմէզ։

Հանս Հաքիմ. – Ա՞ճմը... պէն սիզին պիր պադըշընըզլա տօյարըմ, հալ պու քի կէօղլէրինիզէ գուլընըզ իչուն թահթը պիր պագըշ հիչ պիր վադէ կէօրմէտիմ. պունընլա պէրապէր պէնիմ հադգընըզտա նէ՛ գատար մուհապպէթիմ պուլընտըղընը պիլդրմինիզ. պանա չիմսի պիր ատամ կէօսթէրինիզ վէ «Պու ատամըն վիւճուտընը օրթատան գալտըրմալը... պէնի ըզրար իսիյօր...» տէյինիզ, օ ատամը պիր ազտան ճէհէննէմէ եօլճու իտէյիմ։

Մոինա. – (Պարիտանէ պիր սուրէթտէ կիւլիւմսէյէրէք.) Էվվէթ, գան տէօքմէնին սէնճէ հիչ պիր էհէմմիյէթի օլմատըղընը պիլդրիմ. լաքին պէնիմ իչիւն իֆթիխար իթմէ, սէն գան տէօքմէյի զաթէն սէվէրսին... գան տէօքմէքտէն գիյատէսիյէ խօշլանըրսըն։

— Ա՜հ, պիրիսի վար տըր քի սէն օնու տահմա միւտաֆաա իսիյօրսըն... հալ պու քի պէն օնուն գանընը սօն տամլառընա գատար ագրըմագ իսթէր իտիմ։

— Թէքրար իտէրիմ քի, քէնտիսինի էօլտիւրմէքտէն հիչ պիր ֆայտէ վէ սէմէրէ հասըլ օլմայաճագ տըր. քէնտիսի զաթէն պու եօլտա պիր էօլիւմիւ արզու իթմէքտէ օլտըղընտան, հադգընտա պէօյիւք պիր խայր իշլէմիշ օլաճագսըն... քէնտիսինի հայաթտա պըրագմագ վէ կէճէ կիւնտիւզ գան աղլաթմագ պէնճէ տահա էյի տիր։

Մոինա վէ Հանս Հաքիմ իրի տէֆտա չու էօրարի մուհավէրէյէ ավտէթի իթմիշլէր իտի. պու էօրար Մոինայա բէք գիյատէ ըզտըրըպ վէրիյօր ըտը ըսա տա, Հանս Հաքիմ անտէն սահս իթմէք իչիւն եէնի եէնի ֆըրսաթլար արայօր ըտը։

Սէրգում ատա սըրա միւթէրէտտիտանէ պիր թավը ալըյօր վէ Մոինայա թէպլիղ իտէճէք պիր շէյի վար ըմըշ կիպի կէօրիւնիւյօր ըտը։

Պու հալ Մոինանըն նաղարը տըգդաթընտան գաչմատը։

քէնտիսի Հանս Հաքիմի չօճուգլըգտան պէրու թանըտըղընտան, մէրգումըն քէնտիսինտէն հիչ պիր շէյ սագլայամայաճաղընը բէք ալէա պիլիր իտի. պինաէն ալէյհ սէօզ արատընտա պիրտէն պիրէ տուրարագ։

— Սէնտէ զարիպ պիր հալ կէօրիւյօրըմ, Հաքիմ, տիլինին ուճընտա պիր շէյ վար ամմա, սէօյլէմէյէ պիր տուրլու ճէսարէթ իթմէյօրսըն... գավմիմիզ արասընտա պիր ֆէլաքէթ մի զուհուր իթտի... պիրատէրլէրիմիզտէն պիրի թէվգիֆ մի իտիլտի... սէօյլէ՛, չարուգ սէօյլէ... պէն հէր շէյի պիլմէք, անլատագ իսթէրիմ. – տէտի։

Հանս Հաքիմ պիր իքի սանիյէ գատար տահա թէրէտուտ իթտի վէ նիհայէթի գարարը գաթիսինի վէրէրէք.

— Ինսանըն գալպինի նէ՛ կիւղել օգույօրսընըզ, գրալիչամ... սիզտէն պիր շէյ կիզլէմէք գապիլ օլմայօր... պու իչի սիզէ տահա էվվել սէօյլէմէյիչիմ՝ հիտտէթլէնէճէյինիզտէն վէ միւքէտտէր օլաճաղընըզտան գօրգտըղըմ իչիւն իտի։

Մոինա. – Գօրգմա, տօսթըմ, գօրգմա, քէտէր տէնիլէն շէյ արթըգ պէնիմ գալպիմէ տահիլ օլամազ. էօլու օլան եիւրէքլէր հիչ պիր շէյ հըսս իթմէզլէր։

— Ֆեաղըսըար սիզէ հիչ պիր շէյ կէօսթէ՞րմէտիլէր մի։

— Օյո՞ն քեաղըտըարը մը։

— Էվվէթ։

— Խա՛յր, հիչ պիր շէյ կէօսթէրմէտիլէր, պիր աղ էվվէլ աչտըղըմ քեաղըտըար՝ եալընըզ սէնին իչին բէք եօլունտա ճէրէյան իթմիշ օլտըղընը խապէր վէրտիլէր։

— Զօճուղա տաիր հիչ պիր շէյ անլայա՞մատընըզ մը։

Պու սէօզ իւզէրինէ Մոինա պիրտէն պիրէ սարսըլտը վէ թէթէրէք պիր սէտա իլէ.

— Ա՜հ, տէմէք քի չօճուղըն պաչընա պիր ֆէլաքէթ կէլտի, էօյլե՞ մի, չօճուգ էօլտիւ, էօյլե՞ մի... – տէյու քէքէլէտի վէ պատէհու քէմալը հիտտէթինտէն մատա իւզէրինտէ պուլունան օյուն քեաղըտըարընը պիր եանա ֆըրսաթագրագ։

— Եալանճըլա՛ր . . . եալանճըլա՛ր . . . տահա տա պու կի-
պի չէյլէրէ էհէմմիյէթի վէրմիյիզ . . . ինանըրըզ . . . չօճուգ էօլ-
միւշ հա՛ . . . ա՛հ , օ պիրինէ գարյը արթըգ հիչ պիր շէյ եա-
բամայաճաղըմ . . . շիմտի արթըգ քէնտիսինի էօլտիւրէպիլիր-
սին , Հա՛նա . . . գուտուրմըշ պիր քէօրէք կիպի պօղազլայա-
պիլիրսին . . . արթըգ սանա միւմանաաթ իթմէմ . – տէտի ։

Հանա Հաքիմ մէրգումէնին չու հիւտուէթինի պիր տիւրլիւ
մէն իտէմէյօր ըտը ։

Մոինա իրի իրի ատրմլար ալթարագ թէրացատա պիր
եօգարը պիր աշաղը կէգինիյօր վէ ֆէվգ էլ ատէ պիր հէյէ-
ճան վէ ըզտըրրապ իչինէ պուլընտըղը միւշահէտէ օլունը յօր
ըտը ։ Ա՛րա սըրա պիր թավըր մէյուսանէ իլէ « էօլմիւշ հա՛ . . .
էօլմիւշ հա՛ . . . » տէյու ֆէրեատ իտիյօր , ֆագաթ կէօղլէ-
րինէ պիր տամլա եաչ պիլէ կէօրիւլմէ յօր ըտը ։

Փէնտիսինի պէօյլէ տիւշարը ըզտըրրապ իտէն հալ՝ քէտէր
վէ էլէմտէն նէչէթի իթմէ յօր ըտը . խա՛յր , պիր վալիտէի մու-
ֆիդէնին խապինէի կիրանպէհասը օլան « չօճուգ » քելիմէսի
մէրգումէնին գալպինտէ չէֆագաթ վէ մէրհամէթի կիպի տույ-
ղուլար ույանտըրմայօր ըտը . եալընըզ կէօղէրինտէն ինթի-
գամ աթէշի սաչըլը յօր ըտը ։

Հանա Հաքիմ կէնճ գատընըն հիւտուէթինի թէօքին իթմէք
իւղրէ պիր գաչ քէրրէ եանընա կիթտի իսէ տէ , Մոինա քէն-
տիսինի սուրէթի չէտիտէտ կէրի իթէրէք , հիչ պիր սէօզ
տինլէմէք իտէմէտի ։

Մա մաֆիհ Հաքիմ պիր արալըգ էլինի թուքմաղա մու-
վաֆֆագ օլարագ , անը քէնտիսինէ տօղրու չէքտի վէ պիր
սանիյէ գատար գըմըլտամագ-ը զըն տուրմաղա ճէպր իտէրէք .

— Զօճուգ էօլմէմիշ տիր , Մոինա . . . հայաթտա տըր . . .
– տէյու հայգըրըր ։

Գունըն իւղրինէ Մոինանըն հիւտուէթի պիրտէն պիրէ
սիւքիւնէթեատ օլարագ , մէրգումէտէ ղարիպ պիր թէպե-
տիւլ հուսուլէ կէլտի , Գուվվէթի վէ տէրմանը գալմամըշ օլ-
տըղընտան , պիր գօլթուգ սանտալիէսի իւղրինէ եըգըլը
վէրտի վէ պաշընը էլլէրի իչինէ ալտը ։

Հաքիմ մէրգումէնին եանընա եագլաշարագ վէ պիր իս-
կէմրի իւղէրինտէ օթուրարագ .

— Սիզ ֆիքրիմի անլայամատընըզ , գրալիչամ , սօնրա-
տան տա սէօզիւմիւ տինլէմէք իսթէմէտինիզ . չօճուգ հայաթ-
տա տըր , լաքին հիչ քիմսէնին իտապէրի օլմագ-ը զըն գաչմըշ
տըր ։

Մոինա . – (Շիտտէթամիզ պիր թավր իլէ .) Գաչմըշ մը ,
պունը նէ՞րէտէն իտապէր ալտըն . . . սէն պու չօճուգըն պէր-
հայաթ գալմասը պէնիմ իչիւն նէ՛ գատար մուհիմմ օլտըղը-
նը պիլիր իտին , պունը նէ՞չիւն էրքէնտէն իտապէր վէրմէտին ։

— Միւմքին օլամատը . . . չիֆթլիք մէսէլէսի թէսվիյէ օ-
լունմագ իւղէրէ իտի . . . պէնիմ վէ եա ատէմլէրիմիզտէն
պիրինին մէմլէքէթիտէ պուլունմասը հէր շէյի թէհլիքէյէ
տիւշիւրէպիլիր իտի ։

— Է՛հ , ագճէնին պէնճէ նէ՞ էհէմմիյէթի օլապիլիր . . .
էլ վէրիր քի հայաթըմտան զիյատէ սեվմիյիմ օ արզույը գալ-
պիմտէն ալմասընըլար ։ Շիմտի սէօյլէ պագալըմ , հէր շէյի
նագլ էթ ։

— Հէր շէյ տէտիյինիզ , բէք ճիւզի պիր շէյ տիր , գրա-
լիչամ ։

— Սէօյլէ , սէօյլէ . . . պէն չօճուգա միւթէալլիգ օլան
քեաֆֆէի խուսուսաթը անլատագ իսթէրիմ ։

— Չօճուգ կէճէլէյինն գաչմըշ տըր . . . գաֆէսինին չու-
պուղլարը արասընտան կէչէն պիր գուշ կիպի ույնուշ տըր .
պէսպէլլի պու ֆիքրարընը խայլը զէմանտան պէրի հազըրլա-
մագտա իմիշ . . . սապահլայըն գաֆէսի պօշ պուլմուշլար ։

— Փէնտիսինի աչըրմըշ օլմատըգլարընա էմին ամի սին . . .
պու քեյֆիյէթի էօլիւմտէն տահա պէտթէր տիր ։

— Խա՛յր , խա՛յր , քէնտիկիյինտէն գաչմըշ տըր , չունքի
սերպէսթլիյինի էլտէ իթմէք իսթէյօր ըտը , Լաղար-կապօր
իսէ սիզին էմրինիզլէ քէնտիսինէ բէք զալըմանէ մուամէլէ
կէօսթէրիյօր ըտը ։ Հիչ քիմսէ անըն իչինի պուլամամըշ տըր .
ֆագաթ անը արայանլար պուլմագտան հէնուզ իւմիտլէրինի
քեամէմիշ տիրլէր ։

— Պու քիֆայէթ իթմէզ, խա՛յր, պու քիֆայէթ իթմէզ, պէն անը տափմա էլիմին ալթընտա պուլունաբըրմագ իսթէրիմ. էվվէթ, չինկեանէլէր գրաւիչսաբընըն իգթիտարը նէ՛ գատար ուշու օլսըղընը ալէմէ իսպաթ իթմէք իսթէրիմ. պանա հագարէթ իթմիշ օլանլար հէր կիւն գան աղլասընլար։

Հանս Հաքիմ ալշագ պիր գաթիլ օլմագլա պէրապէր, պու վահչիյանէ սէօզլէրտէն ատէթա իւրքիւյօր ըսը։

Մոինա պիր տագըգաճըգ սիւքիւթ տուրտըգտան սօնրա, սէօզիւնիւ տէվամ իլէ.

— Թէքրար իտէրիմ քի պէն օ չօճուղը տափմա էլիմին ալթընտա պուլունաբըրմագ իսթէրիմ... անը պուլմագ նէ՛ գատար էլզէմ օլսըղընը պէյանէ հաճէթ եօգ տըր։ Զօճուղը պուլտուր, Հաքիմ, սանա նէ գատար միւթէչէէքքիր օլաճաղըմը կէօրէճէքսին։

— Բէք էյի, եէմին իտէրիմ քի պուլտուրաճաղըմ. պիզիմ ատամլարըմըզ գայէթ գուրնագ քիմսէլէր տիր, արատըգլարը եէրլէրի քէմալը տըգգաթլա արաշտըրըյօրլար. պիր իյնէ թօբրաղընը թա տիպինէ կէօմիւլմիւշ օլտա պիլէ, պու սուրէթլէ արաշտըրըլաճագ օլուրսա հէր հալտէ մէյտանա չըգար։ Մատամ քի սիզի մէճպուռն իթմէք լազըմ կէլիյօր, պէն տէ հիչ պիր շէյի իհմալ իթմէյէճէյիմ։ Պէնի չիմսիյէ գատար հէր պիր էմրինիզի իճրայէ հազըր պո՞ւլմասընըզ մը... տիւշար օլսըղըմ իչքէնճէլէր սատագաթըմը զէրրէ գատար թէպտիլ իտէպիլտիլէ՛ր մի... սիզի պիր պաշգասընընը գուճաղընտա կէօրտիւյիւմ վագթ պիլէ, սիզէ սատըգ վէ միւթի գաՙլմատըմ մը։

Մոինա. — Պիլիրիմ, պիլիրիմ, պէնիմ իչիւն նէ միւտհիշ ֆէտաքարլըգլարա գաթիլանտըղընը պիլիրիմ... պունըն իչիւն մինէթթաարընը ըմ... սէն պու չօճուղը պուլ, միւսթագհագ օլսըղընը միւքեաֆաթա նաիլ օլաճագտընը։

Հանս Հաքիմ. — (Նիյազքեարանէ պիր թամր իլէ Մոինանընը եիւզիւնէ պագարագ.) Պէն եաալընըզ պիր միւքեաֆաթա նաիլ օլմագ արզուսընտայըմ... պու միւքեաֆաթընը նէտէն իպարէթ օլսըղընը պիլիրսինիզ, գրաւիչամ. պէնիմ տէ տամլարըմտա գրալ գանը վար տըր, պէն տէ գրալըգ տավաբընտա պուլունապիլիրիմ. Հանս Հաքիմինի գօճա ինթիհապ իտէրէք շան ու իթիպարտան տիւշմէյէճէքսինիզ։ Մուսթէրիհ օլունըզ, Հանս Հաքիմ եինէ հիւքիւմէթինիզէ իթտաթ իտէճէք վէ սիզին հէր արզուսունըզ, հէր էմրինիզ եինէ քէնտի ինտինտէ մուգտատտա օլաճագ տըր։

Պու սէօզիւ միւթէագգիպ, Հանս Հաքիմ Մոինայա եազլաշտը վէ անը գուճագլամագ իւզրէ գօլլարընը ուզաթտը իսէտէ, Մոինա եավաշ եավաշ կէրի կէրի չէքիլտի վէ պատէհու լաթիֆ պիր սէտա իլէ.

— Իւմիտինի քեսմէ, Հաքիմ... պիր կիւն օլաճագ քի էօլմիյէ զանն իթմիյիմ պու գալըգը բիւրքէտէր՝ պէնիմ մուհապէթիմէ է՛ն զիյատէ լայըգ օլան քիմսէ իչիւն եէնիտէն եաշամագա պաշլայաճագ տըր... իչթէ օ կիւնիւ գօլլարըմը էօնիւնտէ աչըգ պուլաճագսըն... օ կիւնիւ պիւթիւն պիւթիւն սէնին մալին օլաճաղըմ... օ կիւնիւ կէչմիյէ զէմանը պիւս պիւթիւն ունուտտուրագ, սէնի սէվմէյէ պաշլայաճաղըմ. — տէտի։

Պու սիհրամիզ սէօզլէր իւզէրինէ Հանս Հաքիմ պիւթիւն զահմէթլէրինի ունութտը վէ հատտը զաթընտա գուրնագ պիր ատամ օլմագլա պէրապէր, պու սէօզլէրինն ահիհ օլսըղընա իննանտը։ Մոինա պու իննան գաթիլինի բէք կիւզէլ իտտարէ իտէպիլիյօր ըսը։

Մոինանըն թամր ու հարէքէթինտէ իսաֆիֆ պիր կէվչէքլիք էսէրի կէօրիւլմէքտէ իտի. լաքին պու հալի պէլլի իթմէմէյէ չալըշարագ, սէօզիւնիւ չու եօլտա տէվամ իյլէտի.

— Էվվէթ, պիր կիւն կէլէճէք քի պէն պիւթիւն պիւթիւն սէնին մալին օլաճաղըմ։ Ո զէման սէն չինկեանէլէր գըրալը օլաճագսըն, տիւննանըն պիր ուճընտան օ պիր ուճընա գատար պիր գանունա իթտաթ իտէն պիւթիւն գավմիմիզէ հիւքմ իտէճէքսին։ Պէն տէ գրալիչան օլաճաղըմ վէ չիմսիյէ գատար չէքտիյին իչքէնճէլէրին քեաֆֆէյինի սանա ունութտըրաճաղըմ։

Հանս Հաքիմին կէօզլէրի գամաչտը վէ խայալաթը արա-

սընտա ճէննէթ գաբուլարընըն այըլմագտա օլտուղընը կէօրէն սօֆու պիր իպատէթքեար կիպի հայրան հայրան եիւղիւնէ պագմաղա պաշլատը։

Մոինա մէրգումը թէմամըլա պիւյիւլէմիշ օլտուղընա գանատթ հասըլ իտինճէ, անըն հէյէճանընը եավաշ եավաշ թէսքինէ պաշլատը։ Զունքի անա պիր թագըմ թալիմաթ վէրմէյէ մէճպուր պուլունըյօր ըտը։

Հանա Հաքիմ քէնտի էվամիրինի իճրայէ մէմուր օլտուղընտան, անա եէնիտէն պիր թագըմ ճինայէթլէր թավսիյէ վէ պու ճինայէթլէրի քէմալը իհթիյաթլա պաշա չըգարմասընը թէնպիհ իյլէտի։ Հաքիմ գուլագլարընը տիքմիշ տինլէյօր վէ մէրգումէնին սէօզլէրինի պիրէր պիրէր գուվվէի հաֆըզասընա եէրլէշտիրիյօր ըտը. ապա սըրա տա էլինտէ պուլունան պիր նէվ գապա քեաղըտ իւզէրինէ պիր պուչագ ուճըյլա ղարիպ ղարիպ իշարէթլէր չըզըյօր ըտը։

Մոինա սէօզիւնիւ պիհթիրինճէ, էլինի մէրգումա ուզաթ-տը վէ լաթիֆ պիր սէտա իլէ.

— Աբթըգ այրըլմագ զէմանը կէլմիշ տիր, Հաքիմ. կիթ եէմէյինի եէ տէ եաթ վէ եարըն սապահ շաֆագ աթար աթ-մագ հիչ քիմսէտէն կէօրիւլմէքսիզին պուրատան չըգ կիթ, Գօրգաճագ պիր շէյին եօգ տըր։ Շիմտիյիք կէճէլէր խայր օլսուն . . . Թարպտա, Մէննթ-Թէրէզ բանայըրընտա եինէ կէօրիւշիւրիւզ. – տէտի։

Պատէհու այտագա գալգըպ ֆէնէրի սէօնտիւրտիւ վէ թէ-բացստան քէնտի եաթագ օտասընա չըգտը։ Հաքիմ իսէ պիր միւտատէթճիք մէրգումէնին արգասընտան պագտըգտան սօն-րա, տէրինտէն պիր ահ իտերէք քէնտիսինէ մախսուս օլան քէօշկէ կիթտի։

2

ԼՈՐՏՂՆ ԱՇԳ ՈՒ ՄՈՒՀԱՊՂԻԹԻ

Թըշրինի եվվէլ այըննըն ղայէթ կիւղէլ պիր կիւնիւնատ, իրլանտատա, Ֆէրքինհամ գարիյէսինին պէօյիւք պիր չամ աղաճը օրմանընտա, պիր սիւրիւ ավ քէօրէքլէրինին հավա-մա սէտալարը իչիտիյմէքտէ իտի։

Նահկհան պիր ավ պօրուսը չալընտը վէ պու իշարէթ իւզէրինէ պիր թագըմ աթլը ավճըլար վէ քէօրէքլէրէ նազա-րէթ իթմէյէ մէմուր օլան ուշագլար՝ քէօրէքլէրին թաագիպ իթտիքլէրի պիր թիլքինին թուրքըմասընը սէյր իթմէք իւզէրէ ալէլ ահէլէ օրմանտան տըշարը չըգտըլար։

Թիլէի, գըրգ գատար իրի ավ քէօրէքլէրի թարաֆըն-տան գօվալանմագտա օլտուղընտան, արթըգ օրման տախի-լինտէ պարընամայաճաղընը հըսա իտերէք, նիհայէթ նէֆէսի քէսիլմիշ օլտուղը հալտէ օրման խարիճինէ չըգմըշ օլմաղլա, պիր մէճճէի սէլամէթ պուլմագ իւզրէ քէմալը սիւրաթլա գօ-շույօր վէ պօշ պօշունա պիր տէլիք արաշտըրըյօր ըտը։

Ֆէօրէքլէր իլէ թիլքի արտասընտա բէք ազ պիր մէսաֆէ գալմըշ ըտը։ Ավճըլար իսէ աթլարա պինմիշ օլտուգլարը հալ-տէ, քէօրէքլէրի թեշվիգ իթմէք իւզրէ պիր թագըմ իշարէթ-լէր վէրմէքտէ իտիլէր։

Պու թաագիպ եարըմ սահաթ գատար տահա տէվամ իթտիքտէն սօնրա, քէօրէքլէրտէն պիրի նիհայէթ թիլքինի եագալատը։ Պունըն իւզէրինէ ավ ուշագլարընտան պիրի է-լինտէքի գամըշլը գալտըրտը վէ գըրգ քէօրէք պիրտէն տու-րարագ սէվինճլէրինտէն հավլամաղա պաշլատըլար։

Թիլքի պիհթագ գալարագ օթլար իւզէրինտէ եուվար-լանմըշ գալմըշ վէ քէօրէյին ըսըրմասը սէպէպիյլէ գապու-կա քէմիքլէրի զէտէլէնմիշ իտի։ Հայվան օլտուղը եէրտէ չէօ-

ժէլմիշ օլմագլա պէրապէր , հայաթընը բէք պէհալըյա սա-
թաճաղընը անլաթմագ իոթէյօր ըմըշ կիպի , սիլրի վէ քէս-
կին տիշլէրինի նազարըլարա արդ իոիյօր ըտը . ուշագ գամըշ-
սընըն սաբընը իլէրիյէ ուզաթտը վէ հայվան տախ քէմալը
հիտտէթլէ ըսըրտը : Գունըն իւզէրինէ ուշագ հայվանը պօյ-
նունտան թուրթարագ , պիր թավըրը մուզաֆֆէրանէ իլէ եօ-
գարը գալտըրտը . պու սըրատա տիկէր ավճըլար տախ
թիլքինին պուդունտուդը եէրէ կէլմիշ օլաբգլարընտան , պու
ժէնգարէյի ալագըշարըա թէլագդը իթտիլէր :

Գու ավ էյլէնճէսինի թէրթիպ իթմիշ օլան լորտ Շէյլի
պու սըրատա ազաճըգ եօրդունըլըգ ալմագ իւզրէ աթտան ա-
շաղը էնտի :

Լորտ Շէյլի ինկիլիզ ասըլզատէկեանընընդ է՛ն կիւզել պիր
նումունէսի իտի : Միւմախլէյհ հատտը զաթընտա ֆէվգ էլ
ատէ կիւզել օլուպ , միւթէնասիպ վէ հիւանիւ պօյու վէ զա-
րաֆէթի ֆէվգ էլ ատէսի իլէ տավէթիլիլերի արատընտա էն
գիյատէ նազարը տըգդաթը ճէլպ իթմէքտէ իտի , Իրի պէր-
րագ կէօզէրի , գըրմըզը տուտագլարը վէ ալթուն սարըսը
կիպի գումրալ սագալը չէհրէսինտէքի լէթաֆէթի իքմալ
իթմէքտէ իտի :

Քէնտիսի միլիոնլար սահիպի օլաբգը կիպի , Իրլանտատա
տա զայէթ միւքէմմէլ պիր քէօշկ մալիք օլտըգընտան , ավ-
ճըլըգ մէվսիմինտէ Ֆէրբինհամտաքի իշպու քէօշկիւնէ կէլիր
վէ սէնէնին պագըյէսինի տէ Լոնտրատա Րիճընթ-Սթրիթ
սօգաղընտա վագը գօնաղընտա կէշիրիր իտի :

Միւմախլէյհ պիր սիկարա եագըպ ազաճըգ իսթիրահաթ
իթտիքտէն սօնրա , քէօշկէ ավտէթ իթմէք իւզրէ թէքրար
պարկիրէ պինմէքտէ իքէն , ուշագլարտան պիրի քէնտիսինէ
եագլաշտը վէ պաշընտաքի շապգայը մագամը իհթիրամտա
չըգարըպ էլինտէ թուրթարագ .

— Լորտ ճէնապլէրի , Ֆէրբինհամտա ֆէվգ էլ ատէ պիր
հալ ճէրէյան իտիյօր զանն իտէրիմ , չունքի խըտմէթքտա-
լարընըզտան պիրի տօղու տիղկին գօշուպ պու թարագա կէլի-
յօր . – տէտի վէ էլինտէքի գամշընըն ուճըլյա օրմանընն նիհա-

յէթինտէ սիյահ պիր նօգթա կէօսթէրտի քի , պու նօգթա
կիթտիքճէ պէօյիւմէքտէ իտի :

Լորտ Շէյլի պարկիրին եուլարընը ուշագա վէրէրէք , պիր
միւտտէթ օ նօգթայա պագտըգտան սօնրա .

— Հագգընն վար , Հարրի , ֆէվգ էլ ատէ պիր չէյ օլ-
մալը տըր , աղաճըգ տահա պէքլէյէլիմ տէ պագալըմ նէ
տիր . – տէտի :

Պատէհու պիր սիկարա տահա թէլլէնտիրէրէք , էսկի
մուհավէրէսինի տէվամա պաշլատը :

Գու սըրատա ավճըլարտան պիրի քէնտիսինէ եագլաշ-
տը : Գու զաթ գոնթ տը Մէլթոն նամընտա , չիշման վէ գը-
սա պօյլու պիր տէլիգանլը օլուպ , հալ ու թավրընտա մաղ-
րուրիյէթ վէ քիպրիլիք ասարը կէօրիւլիւյօր ըտը . քէնտիսի
Լորտ Շէյլիտէն տահա կէնճ , տահա կիւզէլ վէ տահա զէն-
կին օլմագլա պէրապէր , անա ֆէվգ էլ ատէ հասէտ իտէր ի-
տի :

Գոնթ տը Մէլթոն Լորտ Շէյլիյէ եագլաշտըգտան սօնրա ,
սախթէ պիր էնտիշէ իլէ .

— Գահա իտէրիմ քի , եինէ շու ֆէսատ ճէմիյէթի ա-
զասը օրթալըդը վէլվէլէյէ վէրիյօրլար . – տէտի :

Լորտ Շէյլի իսէ՝ ֆէսատ ճէմիյէթի ազասընըն իճրաաթը
քէնտի ինտինտէ էհէմմիյէթտէն արի օլտըդընը անլաթմագ
իւզրէ , եալընըզ պարիտանէ պիր թավր իլէ « Գապիլ տիր »
տէմէքլէ իթթիֆա էյլէտի :

Գոնթ տը Մէլթոն , միւմախլէյհին քէնտի սէօզլէրինէ է-
հէմմիյէթի վէրմէտիյինի կէօրիւնճէ , ֆէվգ էլ ատէ հիտտէթ-
լէնէրէք գըպ գըրմըզը քէսիլտի , Գունըն իւզէրինէ Լորտ
Շէյլի եէնիտէն կիւլիւմսէմէյէ պաշլայարագ .

— Վա՛յ , Մէլթոն , հիտտէթլէնտինիզ , էօյլէ՞ մի , պու
հալ պէսապէլի բէք գիյատէ գանլը օլմանընզատան նէշէթ իտի-
յօր . – տէտի :

Գոնթ տը Մէլթոն . – Տօղրուսը սիզինլէ տէ ճիտտէն գօ-
նուշմագ գապիլ տէյիլ տիր , ազիզիմ Շէյլի , հէր շէյին ու-
ճընը լաթիֆէյէ կէօթիւրիւբսիւնիւզ :

— Լաքին ֆէսատ ճէմիյէթի ազասը օրթալըղը վէլվէլէյէ վէրիյօրլարսա, պանա՞ նէ... պու ֆէսատճը քէօյլիւլէր իչիւն պէն եիւրէ՞ք մի թիւքէտճէյիմ, պէսպէլլի եինէ պիրիսինին ճամլարընը գըրըյօրլար քի, պունըն մալի քէնտիլէրինէ չօղա օթուրաճագ տըր։ Օնլար պէնի, զէվճէմի, օղլուսը էօլտիւրէմէզլէր.

Դոնթ տը Մէլթոն. — (Պաշընը սալլայարագ.) կէօրիւլմէմիշ չէյլէր տէյիլ տիր։

— Նատիրաթտան տըր. օնլար էն զիյատէ հագդընըլգա մուտաէլէ իտէն վէքիլխարճլարը էօլտիւրիւրլէր։ Պէն վէքիլխարճ տէյիրիմ... քէնտիլէրինտէն պիզիմ Մ. Գալվէյ գօրգուսուն, պէնիմ վէքիլխարճըմ օ տըր։

— Էյ էվինիզի աթէչէ վէրճէճէք օլուրլարսա, օ վագթ նէ՞ եաբարսընըզ։

— Օ վագթ տա Մ. Գալվէյին գօրգաճագ պիր չէյի գալմազ, սիկուրթա գումբանեալարը հապը եուտար։

Պու սօն սէօզ իւզէրինէ տավէթլի ավճըլար չիտաէթլի պիր գահգահա գօբարտըլար։

Պու սըրատա, աթընը տօլու տիզկին գօչտուրմագտա օլան խըտմէթքեար օրմանընն օ գըսմընա վատըլ օլտու վէ էֆէնտիսինի կէօրիւր կէօրմէզ, հէման աթտան աշաղը էնէրէք.

— Լորտ Հազրէթլէրի, պէնի սիզէ զէվճէնէզ կէօնտէրտի. ֆէսատ ճէմիյէթինէ մէնսուպ օլան քէօյլիւլէր Ճէրքինհամ սօգագլարընտա թաշլարլա տէօյիւշիյօրլար, Թէլէկրաֆ իլէ ասքէր իսթէնիլտի. զէվճէնիզին էմրիւլէ սիզէ իխպարը քէյֆիյէթ իթմէք իւզրէ աթա պինամիյիմ սըրատա, վէքիլխարճընըզ Մ. Գարվէյ իստատա առքէրլէրինին չօգ կէչմէյէն կէլէճէքլէրինի պէյան իլէտմի։

Լորտ Շէլլի. — (Դաշլարընը չաթարագ.) Բէք էյի, ֆագաթ զէվճէմ նիշիւն գօրդույօր... քէնտիսի իչիւն գօրճագ պիր շէյ օլմատըղընը վէ հիչ քիմսէնին քէնտիսինէ տօգունմադա ճէսարէթի իտէմէյէճէյինի պիլմէյօր մը. աէնի պանա կէօնտէրմէմի առէթա չօճուգլըգ տըր։ Հէր նէ հալ իսէ, գատընըն իսթէտիյի Ալլահըն իսթէտիյի տիր տէրլէր։

մատամ քի պէնի նէզտինէ չաղըրըյօր, կիթմէքտէն պաշգա չարէ եօգ տըր։ (Տավէթլիլէրինէ աէօնէրէք.) Լֆէնտիլէր, սիզտէն այրըլմադա մէճպուր պուլունըյօրըմ, պունատան տօլայը այրը այրը աֆիվընըզը տիլէրիմ. վագըա պէօյլէ ճիւզի պիր չէյ իչիւն ավճըլըգ էյլէնճէմիզի գաթ իթմէք չօճուգլըգ օլաճագտը, լաքին ավճըլըգ տա պիթմիշ տիր, ինշալլահ իւչ կիւնտէն եինէ պուլուշուրըզ Ալլահա սըմարլատըգ։

Պու սէօզիւ սէօյլէտիքտէն սօնրա, Լորտ Շէլլի եէնիտէն պարկիրէ պինտի վէ հայվանը քէօչկէ տօղրու գօչտուրմադա պաշլատը։ Քէօչկէ վատըլ օլմագ իչիւն էրկիճէ պիր մէսաֆէյի պիր սաաթտա գաթ իթմէք։

Ֆէրքինհամ գարիյէսինէ թագարրուզ իթմէք իւզէրէ քէն, քէնտի օրմանըլարը տախիլինտէ գօյու պիր տիւման կէօրտիւ. պունըն իւզէրինէ ուշագլարտան պիրինէ տէօնէրէք, գաշլարընը չաթմըշ օլտըղը հալտէ.

— Ձի՛մ, կիթմ պագ պէնիմ օրմանլարըմ տախիլինտէ հա՞նկը չաբգընլար աթէչ հագըյօր... չամ աղաճլարը պուլունտըղընը պիլմէյօրլար մը. — տէյու հայգըրտը։

Ուշագ էֆէնտիսինին պու էմրինէ իթաաթլա օրմանլարըն իչինէ կիրտի վէ պիր աղ սօնրա եէնիտէն ավճէթլէ.

— Լորտ ճէնապլէրի, աթէչ հագանլար Ճէրքինհամ քէօյլիւլէրի տէյիլ տիրլէր. պիր սիւրիւ չինկեանէլէր օրմանընն պիր թարաֆընտա չատըրլար գուրմուշլար, աթէչ հագըյօրլար... իչէրինտէ բէք չօգ էրքէքլէր, գատընլար, ապրատալար վէ հայվանլար վար տըր. էկէր պիր գաչ ատըմ տահա եիւրիւյէճէք օլուրսանըզ, քէնտիլէրինի կէօրիւրսինիզ։

Լորտ Շէլլի. — Գալապալըգը՞ մը տըրլար։

— Լիվէթ, էֆէնտիմ։

— Աճայի՛պ... հիչ օլմազսա պէնտէն բուխսաթ իսթէյէլի իտիլէր։

Լորտ Շէլլի պարկիրինի մահմուզլատը վէ պիր աղ սօնրա թօհաֆ պիր ժէնգարե էօնիւնտե պուլունտը։

Օրման տէրունինտե էրքէք, գատըն, չօճուգ եիւզ գատար չինկեանէլէր գարըննա կիպի գայնայօրլար ըտը. քիմիսի չատըլարը գուրըյօր, քիմիսի պարկիրլերի չէօղիւպ սու իչմէյէ կէօթիւրիյօր վէ քիմիսի տէ ագչամ թատմընը հաղըրլատմագ իւղրէ աթէչլերի իւֆլէյօր ըտը։

Լորտ Շէլլինին ուչագլարը իլէ պէրապէր օրմանա կիրմէսի մէրգումլար իւղերինտէ հիչ պիր թէէսիր հասըլ իթմէտի. պունըն իւղերինէ Լորտ Շէլլի գաչլարընը չաթատը վէ էլինտէքի գամչընըն ուճըյլա էրքէքլէրտէն պիրինին օմուզընա տօգունարագ.

— Պագսան ա՛, եահո՛ւ, սիզին պէօյիւյիւնիւզ քիմ իսէ պուրայա կէլսին, քէնտիսիյլէ ազատըգ գօնուչաճաղըմ. — տէտի։

Գու սէօզ իւզէրինէ չինկեանէլէր արատընատա պիր ֆըսըլթը բէյատա օլատու վէ ուզուն պօյլու, գըվըրճըգ սաչը չիրքին պիր տէլիգանլը կէլիպ Լորտ Շէլլինին պարկիրի էօնինիտե տուրատու. պու տէլիգանլը Հանս Հաքիմ օլուպ, ինկիլիզ լիսանը իլէ.

— Գունլարընը պէօյիւյիւ պէն իմ, նէ՞ իսթէյօրսընըզ, նէ՞ սէօյլէյէճէքսէնիզ, սէօյլէյինիզ. — տէտի։

Լորտ Շէլլի էվվէլա մէրգումընն մուղայիրի նէզաքէթ օ. լարագ պաչընատան չըգ ատմամըշ օլտըղը իւրէտէն գալատղը գամչըսընըն ուճըյլա եէրէ ֆըրըսթը վէ պատէհու չիտատթամիզ պիր սէտա իլէ.

— Սիզ պուրատա պէնիմ արագիմ իւղէրինտէ պուլունըյօրսընըզ, պուրատա չատըր գուրմագա, աղաճ քէմէյէ, աթէչ եագմագա նէ՞ հագգընըզ վար. — տէտի։

Հանս Հաքիմ միւմանիլէյհ թարաֆընատան կէօրունիւյիւ չու հագարէթի իւղէրինէ ֆէվգ էլ ատէ հիտատէթլէնտի վէ էլինի պէլինտէքի պուչաղա կէօթիւրէրէք, թամամ Լորտ Շէլլինին իւղէրինէ հիւճիւմ իտէճէյի սըրատա, պիրտէն պիրէ գուհուր իտէն ամիրանէ պիր սէտա՝ մէրգումը օլտըղը եէրտէ մըխլանմըշ կիպի պըրագտը։

Բէնկի աթմըշ խալըլարատան վէ գօյուն տէրիլէրինտէն

եարըմըշ օլան կէնիշ պիր չատըրտան պիր գատըն չըգմըշ ըտը, գու գատըն չինկեանէլէր գրալիչատը Մոինա իսի։

Մէրգումէ մաղուրանէ պիր նագարըա Լորտ Շէլլինի թէբէէն թըրընագա գատար սիւգութքատէն սօնրա, քէնտի ատէմլէրինէ սիւքիւթ իթմէյէրինի իչարէթլէ անլատը վէ պատէհու Լորտ Շէլլիյէ թէվէճճիւհլէ, պէրրագ պիր սէտա իլէ.

— Գուրատը սիզին մալինիզ օլտըղընը պէյան իսիյօրսընըզ, հալ պու քի թէնէֆֆիւս իթմէյիմիզ հավա տաճի ձէնտըզ, նագը Հագգըն մալի տիր... պուրատաքի թօբրագ սիզին մալինիզ օլտըղը իչիւն, ձէնագը Հագգա այիտ օլան հավայը թէնէֆֆիւսէ տէ մի հագգըմըզ օրմամալը. — տէտի։

Լորտ Շէլլի ճէվապ վէրէճէք պիր սէօզ պուլամատը, գու տիլպէր մախլուգընը զէքեավէթի վէ ազամէթինէ հայրան օլույօր վէ հաթթա պագը քէնդի ասըլզատէլէրինն գալպինտէ հասըլ օլան օ հէվէսի մէճնունանէ անընն տաճի գալպինէ կիրէէք, գըզգընն պիր տէմիր կիպի եավաչ եավաչ թա իլիքլէրինէ թէէսիր իտիյօր ըտը։

Մոինա տիք տիք Լորտ Շէլլինին եիւգիւնէ պագարագ, սէօզիւնիւ չու եօլտա տէվամ էյլէտի.

— Գուրատա չատըրըարը գուրմագ իչիւն պէն էմր վէրտիմ, գիրա պիզ հիչ քիմսէյէ ֆէնալըգ իթմէյիզ. պիզ քէնտի հալիմիզէ եաչար պիր էհալիյիզ. եաչամագ ճինայէթ մի տիր. պու տիւնեա պիզիմ վաթանընմըզ տըր, պու կիւն պուրատայըզ, եարըն տիւնեանընն թա օ պիր ուճունա կիտէրիզ։

«Պիզ չատըրըարըմըզը քէօյիւն պէօյիւք մէյտանընատա գուրմագ իսթէտիք. հալ պու քի քէօյլիւ գատընըարը պաշ. լարընա պիր թագըմ էրքէքլէր թօբրայարագ, պիզի թաչըար ըլա գօվալատըըար վէ պիզէ հագարէթի գալմատը իթմէտիլէր. Գունըն իւղէրինէ պէնտէ մէյսւս օլարագ վէ չօճուգլարընը աճը աճը ֆէրեատու ֆիղանըարընա տայանամայարագ, պուրատընը կէօրտիւմ վէ չատըրըարը գուրմագ իւղէ էվամիրի լազըմէյի վէրտիմ. Սիզի զարարտիտէ իտէճէք պիր հալ վուգու պուլտո՛ւմը... պիր գաչ բարչա գուրու տալըարընն սիզին ինտինիզատէ նէ՞ գըյմէթի օլապիլիր. Սիզ զէնկին, ասըլ-

զատէ վէ մուխէպէը պիր զաթ սընըզ, ֆագըրլարա էյիլիք իթժէք վազիֆէնիզ տէյի՛լ մի տիր։

« Պունընլա պէրապէր պու արագի սիզին մալինիզ տիր, պուրայա սիզ գարըշըրսընըզ. էմր իտինիզ, չատըրլարը տէրհալ սէօքսիւրէլիմ վէ սիզին արագինիզտէն չըգարագ տահա ուզագլարա կիտէլիմ։ »

Մոինա, սէրթ վէ չէտիտ պիր լիսան իլէ իտարէի քէլամա պաշլամըշ օլտըղը հալտէ, սէտասը եավաշ եավաշ եուրմուշամըշ վէ պիր րէճա վէ նիյազ սուրէթինի ալմըշ ըտը։ Պու հալի հիշ քիմսէ, հաթթա Մոինա պիլէ ֆարգ իթժէմիշ իտի։

Լորտ Շէլլի՝ չինկեանէլէը գրալիչասընըն պալէատէքի նուֆգընը մուխատ օլան ֆիլոսոֆօրզուգլա տինլէմիշ օլտըղընտան, պիր տագըգաճըգ սիւքիւթ իթտիքտէն սօնրա, լաթիֆ պիր սէտա իլէ « Բէք էյի, պուրատա գալմանըզա մուվաֆագաթ իտէրիմ » տէտի վէ պատէհու Մոինայը սուրէթի իհթիրամքարանէտէ սէլամլայարագ օրատան չէքիլտի կիթտի։

Կէնճ գատըն խայլը միւտտէթ օլտըղը եէրտէ հարէքէթոիզ պիր հալտէ գալտը վէ Լորտ Շէլլինին րաքիպ օլտըղը պարկիր օրմանըն նիհայէթինտէ ղայպ օլունճայա գատար արգասընտան պագտը։

Հանս Հաքիմ մէրգուտէտէ կէօրիւլէն շու թէպէտտիւլի նակէհանիտէն ֆէվգ էլ ատէ էնտիչէ իտէրէք, արգասընտա տուրմըշ օլտըղը հալտէ.

— Պուրատա գալմամըզա մուվաֆագաթ իթժէմիշ օլասյըտը, տահա էյի օլաճագտը. — տէտի։

Պու սէօզ իւզէրինէ Մոինա թիթրէտի. ֆագաթ ճէվապ վէրմէյիպ, եանագլարընտա բէյտա օլան գըրմըզըլըզը մէրգուտըն նաղարընտան սէթր իթժէք իւզրէ պաշընը արգասընա չէվիրտի։

Հանս Հաքիմ սէօզիւնիւ տէվամ իթժէյէ հաղըրլանըր իքէն, նակէհան պիր թիւֆէնկ սէտասը վէ միւթէագրպէն պիր գաչ պօրու սէտալարը իշիտիլտի. պունըն իւզէրինէ օրման տէրունինտէ չալըշմագտա օլան չինկեանէլէը իշլէրինի պըրագըպ, պու սէտալարըն կէլտիյի թարաֆա տօղրու սէյիրթտիլէը։

Պու սէտալար Ֆէրքինհամ գարիյէսի թարաֆընտան կէլմէքտէ իտի։ Մուգավէմէթի նագատլի պիր գուվվէի ղալիպէ Մոինայը տահի չէքիպ կէօթիւրմէքտէ օլտըղընտան, մէրգուժ տահի Ֆէրքինհամա տօղրու եիւրիւմէյէ պաշլատը։

Ֆէնտիսի պիր գաչ տագըգատան պէրու այնը Մոինա տէյիլ իտի։ Նիւրէյի քէմալը չիտտէթլէ չարբմագտա վէ զարիպ պիր հարարէթի պիւթիւն վիւճուտինի եագմագտա իտի։ Լորտ Շէլլինին չէհրէի լաթիֆի իսէ կէօզէրի էօնիւնտէն էօթէյէ կիթմէմէքտէ իտի։

Մոինա օթարիտտէ եիրմի տէօրթ եաշընտա օլուպ, կիւզէլլիինին էն եիւքսէք մէրթէպէսինտէ իտի։

Ո վագթա գատար եիւրէյի ույանմամըշ վէ հիշ պիր էրքէք նաղարը տըգդամթընը ճէլալ իթժէմիշ իտի։ Պիւթիւն էրքէքլէրտէն նէֆրէթի իտէր վէ աշգ ու մուհապպէթ տէնիլէն շէյին վիւճուտինի ինքար իլլէր իտի։ Հաթթա բէտէրինին քէնտի զէվճի օլմագ իւզրէ ինթիխապ իթժմիշ օլտըղը Հանս Հաքիմտէն պիլէ մուգավէմէթի նագապիլ պիր նէֆրէթ հըսս իտէր իտի։ Լաքին շիմտի պու գուտրալ սայէը վէ մավի կէօզիւ տէլիգանլըյը կէօրմէմէյէ, գալպինտէ պիրտէն պիր լաթիֆ պիր տույղու ույանմըշ ըտը։ Լորտտան պաշգա քիմսէյի տիւշիւնմէք քէնտիսի իչիւն արթըգ իմքան խարիճինտէ իտի։

Ֆէնտիսի Լորտ Շէլլիյի սէվիյօր ըտը. Հալ պու քի մէնսուպ օլտըղը գավմին խարիճինտէն պիրինի սէվմէք քէնտիսի իչիւն մէճպու իտի. պու գախտէյէ մուղայիր հարէքէթի իտէճէք օլուրսա, գրալիչալըգ թանճընը ղայպ իթժմէքլէ գալմայըշպ, հաթթա քէնտի հէմճինալէրի թարաֆընտան բէտտա ու թարտ իտիլմէյէ տէ մահքիւմ օլաճագ իտի։

Լաքին քէնտիսի պու շէյլէրէ բէք տէ օ գատար էհէմմիյէթի վէրմէյօր ըտը։ Պիւթիւն արզուսը Լորտը թէքրար կէօրմէք, հայրան հայրան եիւշիւնէ պագմագ վէ քէնտի

գարա կէօզլէրինի անըն մալի կէօզլէրինէ աթ֊ի իթմէքտէն իպարէթ իտի ։

Իլճէ պունըն իչիւն Ֆէրքինհամ գարիյէսինէ տօղրու կիթմէքտէ իտի . գիրա չօղ կէչմէտէն Լորա իլէ գարշը գարշըյա կէլէճէյինէ էմին իտի ։

Ֆէրքինհամ մէյտանընա վասըլ օլտըղընտա , տէհշէթէնկիզ պիր ժէնգարէյէ թէսատուֆ իթտի ,

Մէյտանըն պիր թարաֆընտա Լորա Շէյխէ այիտ օլան չիֆթլիքլէրին միւլթէզիմլէրի վէ քէօյլիւլէր գարմա գարշըղ պիր հալտէ եըղըլմըշլար , վէ տիկէր թարաֆընտա իսէ սուվարի ասքէրլէրի վէ բօլիս նէֆէրլէրի տուրմուշլար ըտը . պունլարըն եանընտա տա Լորա Շէյխ աթ իւզէրինտէ օթուրմըշ օլտըղը հալտէ , քէմալը սիւքիւնէթ վէ պէդայատ իլէ սիկարասընը թիւթտիւրմէքտէ իտի ։

Իլճէ վուդուը հալ չունտան իպարէթ իտի ։ Լորա Շէյխ Մոհնանըն թասվիրի ճէմալինէ հայրան օլարագ չինիկանէլէրտէն այրըլտըգտան սօնրա , պիր թադըմ հինտան սէտալարը վէ քէօրէք հավլամալարը իչթիթիյինտէն , աթընը պիրտէն պիրէ տուրտըրթմըշ վէ նաղարը տըգդամընը սէտալարըն կէլտիյի թարաֆա հասը իթմիշ իտի ։

Թամ պու սըրատա Ֆէրքինհամ մէյտանընըն պիր քէօչէսինտէն Լորա Շէյխինին ավ քէօրէքլէրի զուհուր իթտիլէր . պիչարէ հայվանլար՝ քէօյլիւ չօճուգլարը վէ հալը չարդընլարը թարաֆընտան ոօրա վէ թաչլարլա թադադիպ իտիլտիքլէրինտէն , գարմադարըշըգ վէ բէրիշան պիր հալէ կիրմիշլէր իտի ։

Լորանըն քէօրէքլէրինի սէօյմէք հէր նէ գատար պէօյիւք պիր ճիւրէթքեարլըգ իտի իսէ տէ , իչ եալընըզ պունտան իպարէթ գալմայօր ըտը . հայվանլարը մուհաֆազայա մէմուր օլան ուշադլար տահի իսպգընը թադադիպամ վէ թահգիրաթընա տիւչար օլույօրլար վէ ավ քէօրէքլէրինի պիր եէրէ ճէմ իթմէք իչիւն իսպյը զահմէթ չէքիյօրլար ըտը ։

Ֆէրքինհամ գարիյէսինին պէօյիւք մէյտանը կէնիշ պիր սօգաղա միւնթէհի օլուպ , պու սօգադտան կիտիլտիքտէ Լորա Շէյխինին քէօչկիւ էօնիւնէ չըգըրըր ըտը ։ Պու սօգաղընն աղընտան քէօչկ պաղչէսինին եալտըզը բարմադլըգլարը վէ քիւչիւք գուլէլէրի կէօրիւլիւր իտի ։

Լորա Շէյխ զուհուր իտէր իթմէզ , ավ քէօրէքլէրինի թադադիպ իտէն չօճուգլար պիրտէն պիրէ տուրտուլար վէ հէյտան մէյտանընն պիր թարաֆընտա եըղըլմըշ օլան քէօյլիւլէրին արասընա գարըշտըլար ։

Ավ քէօրէքլէրինի մուհաֆազայա մէմուր օլանլար իսէ պու ֆըրսաթտան պիլ իսթիֆատէ , քէօրէքլէրի հէյտան թօքլատըլար վէ քէօշկէ տօղրու սիւրիւպ կէօթիւրտիւլէր ։

Լորա Շէյխ՝ ալէլ ատէ միւթի վէ հալիմանէ պիր հալտէ եաչայան չու ֆէսատճըլարընն աթվարը զաղուպանէ վէ զարագչեարանէսինի կէօրիւնճէ , պիրտէն պիրէ սարսըլտը ։ Հէքսինին էլինտէ պիրէր իրի օթա պուլունմադտա իտի ։

Լորա Շէյխ անլէրէ պիր գաչ սէօզ սէօյլէմէյէ հազըրլանըր իքէն , պիրտէն պիրէ միւտհիչ ավազէլէր զուհուր իթմէքտէ , պիւթիւն գօլլար եօղարը գալդը վէ հէքսինին աղընտան « Գալվէյի էօլտիւրմէյի՛ . . . Գալվէյի էօլտիւրմէյի՛ . . . » ավազէլէրի իչիտիլտի ։

Գալվէյ , եանի Լորա Շէյխինին վէքիլսարճը , խալգ իլէ ֆէվգ էլ ատէ սէրթլիքլէ մուամէլէ իտէր վէ էֆէնտիսինին մէնաֆիինի մուհաֆազա իթմէք պէհանէսիյլէ , քէնտիսինէ պէօյիւք հիսսէլէր չըգարըր ըտը ։

Իչթէ օ կիւնիւ հէր քէսին թէհամմիւլիւ թիւքէնմիշ օլտըղընտան , պէօյիւք պիր իճթիմանընն լիւզումը հըսս օլունմըշ վէ պու իճթիմա վուգու պուլարագ , Ֆէրքինհամ իլէ Ֆիլարնի գարիյէլէրինին պիւթիւն քէօյլիւլէրի պու մէճլիսէ իչթիրաք իթմիշլէր իտի ։ Օրատա պիր չօղ բագը վէ չարապ չիչէլէրի պօչանմըշ վէ է՛ն ատի ճինատէն օլան պու միւաքիբաթի մէրգումլարը ճինննէթ տէրէճէսինտէ թահրիք իթմիշ օլտըղընտան , իթթիֆագը արա իլէ Գալվէյին գաթլ ու իտամընա գարար վէրմիշլէր իտի ։ Լաքին պու գարար հէր նասըլտա Գալվէյին գուլաղընա աքս իթմիշ օլտըղընտան , մէրգում Ֆէրքինհամ մէյտանընըն քէօչէսինտէ պուլունան խա-

նէօինին կիզլի պիր գաբուսընտան ֆիրար իլէ, Լորտ Եէլլինին քէօշկիւնէ իլթիճա իթմիշ իտի։

Լորտ Եէլլի պու էօլիւմ ալամզէլէրինի իչիտինճէ, ֆիւթուրընը ասլա պօղմատը վէ վէքիլհարճը պուլընմատըղը հալտե քէնտիսի իւղէրինէ հիւճիւմ իտիլէճէյինի տիւշիւնմէքլե պէրապէր, օրատան ֆիրար իթմէյի խայալընտան պիլէ կէշիրմէյիպ, սարին վէ տուրղուն պիր հալտե տուրտու։

Գէրապէրինտե պուլունան խըտմէթքէարլար միւթէահհիշանէ էթրաֆլարընա պագըյօրլար վէ գաչաճագ պիր նօլ արայօրլար ընը։ Լորտ Եէլլի անլէրին պու հալինի կէօրմիշ օլընընտան, իչ պիր եէրտէն բաթլագ վէրճէնք օլուրսա, քէնտիսինի պու վահչի քէօյլիւլէր արատընտա նալընըզ պընրագարագ ֆիրար իտճէնքլէրինի քէնտի քէնտինէ տիւշիւնիւյօր ընը։

Իչ կիթտիթճէ տէհշէթլի պիր հալ քէտզ իթմէյէ պաշլամըշ իքէն, իտտատ ասքէրլէրի պիրտէն պիրէ մէյտանընէն պիր թարաֆընտան զուհուր իթտիլէր վէ մէյտան իւղէրինտէ ճէնկ թէրթիպլի իւզրէ պընրալանընզ տուրտընլար։

Լորտ Եէլլի պու հալտէն ֆէվզ էլ զայէ մէճբուն օլարագ, իչպու ասքէր պէօլիւյինէ գօմանտանալընգ իտէն նիւզ պաշընյա տօղրու իլէրլէյիպ սելամլատը։ Նիւզ պաշը պու սելամա մուգապէլէ իթտիքատէն սօնրա.

— Թամ վագթընտա նէթիչէյօրընզ զանն իտէրիմ, Լորտ ճէնապլէրի. – տէտի։

Լորտ Եէլլի. – Էվվէթ, թամ վագթընտա նէթիչէյօրընընզ, պու վահչի ատէմլէր պանա հիչ պիր քէօթիլիւքտե պուլունմատընընզ ամմա, բէք զիյատե հէյէճան իչինտե պուլունյօրլար, պէնիմ վէքիլհարճը գաթը իթմէք իսթէյօրլար։ Սէօզ արամընզտա գալընը նա՛, պէնիմ վէքիլհարճ ատա չէքիլիր պիր ատամ տէյիլ տիր։

Նիւզ պաշը. – Մ. Գալվէյ մի։

— Էվվէթ։

— Պունընըն պէրապէր քէնտիսինի պու գուտուրմուշ խալգըն էօնիւնէ տիթտամաղընընզ ա՛։

— Էլպէթթէ տիթտամ... քէնտիսինի նօլա գօյմայը նիյէթլէնմիշ իտի իսէմ տէ, խալգընը չու թէհտիտաթընը կէօրէրէք պու նիյէթիմտէն տէ սարթը նաղար իտիյօրըմ։

— Պէնտէնիզ բէք չէտտտ էվամիրի հախզ իմ, պու ֆէսատը քէօյլիւլէրին չու տաճմի կիւրիւլթիւլէրինտէն արթընզ օսանընզ. պունըլարա տէլալէթի իտէն ֆէսատ պաշլարը սրասընտա տէօրթ պէշ քիշի վար տընը քի, պունըլար սիպհին չինֆիլիք միւլթէզիմլէրինիզտէն իմիշ. ծնլարը հէր հալտե թէվզիք իթմէյէ մէճպուր ընմ։

Լորտ Եէլլի. – (Գաչընը սալայարագ.) Անլատըմ, անլատըմ, պու տէտիյինիզ ֆէսատ պաշլարը գալապալընգըն պիրինճի սընրասընտա տուրան չու տէօրթ քիշի օլմալը տընը. պէն բէնտիլէրինի թանընմամ... զաթէն պէն չինֆիլիք միւլթէզիմլէրիմին հիչ պիրիսինի թանընմամ։

— Պունըլար քէնտիլիքլէրինտէն թէալիմի նէքա իթտէլէր տատա էյի օլաճագ տընը. զիյատ միսխալէֆէթի իտէճէք օլուրլարսա, մուամէլէնի ճէպրիյէ իսթիճալինէ մէճպուր օլաճագընմ. պէն ատտրգըմ էմրտէն պաշգա չէյ թանընմամ։

Պու միսխատտար միսհամէրէ էնտասընտա, քէօյլիւլէր պիր գաթ տատա գուտուրմընզտար ընը։ Ասքէրլէրին մէնզաբէսի՝ քէնտիլէրինի գօրգուտագ նէրտե, հիտտէթ ու վահչէթլէրինի պիր գաթ տատա թահրիք իթմէքտե իտի։

Ամամզէլէր նէնիտէն պաշլամըշ օլուպ, քէօյլիւլէր ֆէսատ պաշլարընըն տէլալէթիյլէ վէքիլհարճըն խանէսինէ տօղրու նիւրիւմէքտե իտիլէր։ Պունըլար պիր թագըմ գազմալար իլէ տիկարլարը նընգմագա հազընրանմընշ իքէն, խանէ տախխինտէն պիրտէն պիրէ պիր թիւֆէնք բաթլատը վէ քէօյլիւլէրին հիտտէթինի տէրէճէի նիհայէյէ իչատ իլէտտի։

Օ զէման ասքէր պօրնւլարը «Հազըր օլուն» իչարէթինի վէրտի, նիւզ պաշը գընըճընը չընդատտը վէ սիւվարի ասքէրլէրի խալգըն իւղէրինէ հիւճիւմ իթտիլէր վէ քէօյլիւլէր տախ նա՛ պատալար ամատրագ պիրէր թարաֆա գաչընշընըլար։ Լաքին իրլանտալընգ րէք իննատճը օլտըգլարընտան, պիչարէ վարիլէր ՅԷրքինհամընն տարատճընգ սօգագլարընտան կէչէ

ճէքլէրի սըրատա, իւղէրլէրինէ պուլութ կիպի թաշ եաղ-
տըրմաղա պաշլատըլար։

Գատընլար պիւէ խանէլէրինին թաշլարընը գօբարարագ,
ասքէրլէրին գաֆասընա ալմագատա վէ սօղադլարա քիրէմիտ-
լէր, պօշ չիշէլէր, չանագ չէօմլէք բարչալարը եաղտըրարագ,
հայվանլարընն այադլարընը գանլար իչինէ պըրագմագատա
վէ սիւմարիլէրին խալգը թաագիպ իթմէլէրինէ միւմանաաթ
իթմէքէ խոխլէր։ Հէր թարաֆտան միւտհիշ ավադէլէր ի-
չիտիլմէքէ խոխ։

Մա մաֆիհ վէքիլխարճ Գալվէյ ասքէր պէօլիւկինին
միւթէմատիյէն պօրու չալտըղընը իչինինճէ, մուվաֆֆագի-
յէթ ասքէրլէրէ գալաճաղը զաննընա զահիպ օլարագ, Լորտ
Շէլլինին քէօչկինատէն տըշարը չըգտը վէ ահմադճասընա
կիտիպ քէօյլիւլէրին արասընա գարըշտը։

Գունլար մէրգումը կէօրիւր կէօրմէզ, վահշիյանէ պիր
սուրէթատէ հայգըրտըլար վէ հէման իւղէրինէ հիւճիւմ խէ-
րէք, վուրմաղա, սիւրիւքլէմէյէ վէ պիր պիրինին էլինատէն
չէքիշտիրմէյէ պաշլատըլար։

Պիր տագըդա իչինէ քինտխինէ ինսանլըգ հալի գալ-
մամըշ ըտը։ Քէօյլիւլէր սիւմարի ասքէրլէր թարաֆընտան
թաագիպ օլունարագ, սօղադտան սօղադա գաչմըշլար վէ
Գալվէյի իթիչտիրէրէք վէ սաչլարընտան թուքուպ չէքիշտիրէ-
րէք, նէնհատէն պէօյիւք մէյտանա ալտէթ իթմիշլէր խոխ։
Սիւմարի ասքէրլէրի խոխ նէնհատէն պիր նէրէ ճէմ օլարագ
էսկի հալլէրինի պուլմուշլար ըտը։

Պիր տէ նակէհան Գալվէյի մէյտանտագի գարա ադաճ-
լարտան պիրինէ ատաճագլարը րիվայէթի թէվաթուր պուլ-
մու։

Գու մէնզարէ հէմ տէհշէթլի վէ հէմ տէ մէրագլը ի-
մի։ Պիչարէ Գալվէյ ֆէտատճըլարըն բէնչէի գուլմընտան
գուրթուլմագ իւղրէ, իճրա իթտիյի մուտամէլաթը չիտատէթ-
քեարանէսինտէն տօլայը այչագճասընա ագիվ տիլէմէքտէ խոխ։

Ադաճլար թարաֆընտա չինկճանէլէր տուրըշ օլուպ,
պունլար ասքէրլէրին ֆէտատճըլարա թիւֆէնկ տիպճիքլէրիյ-

լէ վուրտըղլարընը կէօրիւնճէ բէք պիյատէ մէճիւն օլույօր-
լար վէ հաթթա գահգահա իլէ կիւլիւյօրլար ըտը։

Գալվէյի ատամագ հաղըրլանան քէօյլիւլէրին վիւրուտի՝
չինկճանէլէրին ավադէլէրինէ խիթամ վէրտի։

Մէյտանընն պիր թարաֆընտա Լորտ Շէլլի էլան այնը
հալատէ տուրըյօր ըտը։ Միւմանիլէյհ արթըդ ֆէտատճըլարըտա
մէչղուլ օլմայօր վէ չինկճանէլէր կիւրուհընընն պիրինճի սըրա-
սընտա կէօրմիւշ օլտըղը Մոհնատան պաշգա քիմսէյհնաղար
խիթմէյօր ըտը։

Մոհնատ խէ՝ հէմճինալէրինէ սիւքիւթ իթմէյէրինի էմի
խիթմէքէյէ պէրատպէր, իրի գարտա կէօպէրինի Լորտ Շէլլիտէն
պիր տիւրլիւ այըրատմայօր վէ անընն կիւղէլլիյինէ վէ ահվալը
նատիքատանէսինէ հայրան օլույօր ըտը։

Մա մաֆիհ ֆէտատճըլարընն Գալվէյի ատամագ իւղրէ պիր
իր խիթէտիքլէրինի իչիտինճէ, Լորտ Շէլլինին նիւգիւս ատըտա
վէ պարկինինի պիրտէն պիրէ մահմուդլայատագ գալապալըղընն
իչինէ գարըշտը։ քէօյլիւլէր պուռնակէհանի հիւճիւմ իւղէրինէ
պիրտէն պիրէ աչըլտըլար վէ Լորտ Շէլլի տախի պուռ ֆըրտահ-
տան պիրլ խոխիհատէ, պիր միւճիղէ սէմէրէքի օլարագ Գալվէ-
յինն գըրտավահընընը նատալատը վէ պուռ ճիհամի պիրուհը գալա-
պալըղընն իչինէն տըշարը նագլ իթմէյէ մուվաֆֆագ օլտու։

Գուռ արթատա ասքէրլէրէտէն պիր գըսմը տախի հէման
մուտաէնէթէ չիմտատ խոխէրէք, Գալվէյինն բուհարըգ ճէսէտինի
իհտահա իթմտիլէր։

Լորտըն չուռ մուտամէլէի գահրամանանէսի գալզայա խի-
թամ վէրտի։

Ֆէտատճըլար չիքտատըլարընընն չուռ սուրէթլէ էլտէն կիթ-
միյինի կէօրիւնճէ, արթըգ հէր կէօնէ բահթըրտընընն պիհուռ-
տէ օլաճաղընը անլայատագ վէ տիկէր թարաֆտան խէ սիւ-
վարի ասքէրլէրինին ևէնհատէն հիւճիւմէ հաղըրլանտըգլարընը
կէօրէրէք, եավաշ եավաշ տաղըլմաղա մէճպուր օլտուլար։

Գունըն իւղէրինէ ասքէրլէր տախի իչլէրինտէքի մէճ-
բուհլարը վէ սագամթյանմըշ հայվանլարը թէտավի իթմիտիմէք
իւղրէ, չէքիլմէյ կիթմէյէ հաղըրլանտըգլարընտան, նիւգ

պաշը վէտա իմմէք իւղրէ Լորա Շէլլիյէ ևագլաշարագ .

— Կէօրիւյօրսընըզ ա՛, Լորա ճէննապլէրի , ամէլարըմտան օնը էօլտիւ , ատամլարըմտան ալթըսը սագաթլանտը . իչթէ պիղիմ միւքեաֆաթըմըզ պու տըր . Ֆիլ հագըդա սէննաաթը-մըզ բէք զահմէթլի պիր սէննաաթ իսէ տէ , նէ՞ չարէ . . . չէք-մէյէ մէճպուր ըզ . – տէտի ։

Լորա Շէլլի . – Էվվէթ , հագգընըզ վար , պէօյլէ իչլէր օրտու ասքէրլէրինին իչի տէյիլ տիր , բօլիս իչի տիր . Հալ պու քի պիզ բօլիսին պու դուտուրմըշ խալգը զապթ իտէ-մէյէճէյի միւլահազասընա մէպնի իմտատ ասքէրլէրինի տա-վէթէ մէճպուր օլտուգ . պինաէն ալէյհ սիզտէն պու պապ-տէ էօղր տիլէմէքլէ պէրապէր , զէվճէմ Լէտի Շէլլինին տա-վէթի իւղրէ աղաճըգ քէօչկէ թէչրիֆ իմմէնիզի ըէճա իտէ-բիմ ։

Եիւզ պաշը . – Թէչէքքիւր իտէրիմ , աղիզիմ Լորա , տավէթինիզի մա էլ մէմնունիյէ գապուլ իտէր իտիմ , լաքին գալան ասքէրլէրիմ վէ աթլարըմզա պիրլիքտէ միւմքինի մէր-թէպէ չաբուգ Լիմէրիքէ ավտէթ իմմէյէ մէճպուր ըմ , Հագգըմտա պիր լութֆը ինսանիյէթքէարանէ կէօսթէրմէք իսթէրսէնիզ , եարալանմըշ օլան առատլարըմը վէ սագաթլան-մըշ հայվանլարըմը թէտավի իմտիրինիզ ։

Պու սէօզիւ միւթէագըպ , եիւզ պաշը Լորա Շէլլիյի սէ-լամլայարագ ասաքիրի մէվճուտէսի իլէ պէրապէր օրտանն չէքիլտի կիմտի ։

Եիւզ պաշընըն չու սօն թավսիյէսի պիհուտէ իտի , Լորա Շէլլի մէճրուհլարըն թէտավիսի իչին էվամիրի լազըմէյի էվ-վէլտէն վէրմիշ իտի ։

Վէքիլսարճ Գալիէյ աճընաճագ պիր հալտէ քէօչկէ նագլ օլունտու , Լորա Շէլլի իսէ մէյտանը թէրք իլէ քէօչ-կէ ավտէթ իմտի վէ պագչէյէ կիրիճէյի սըրատա , խըտմէթ-քէարլարընտան պիրի հէման հուզուրընա գօչարագ .

— Ա՛հ , նէ՞րէտէ գալտընըզ , Լորա ճէննապլէրի . . . հէ-բիմիզ տէ էնտիչէ իչինտէ պուլունըյօրըզ . . . Լէտի Շէլլի վէավէսէսինտէն էօլույօր . – տէտի ։

Լէտի Շէլլի գուճաղընտա քիչիւք պիր չօճուգ թուքմըշ օլտըղը հալտէ , գաբու էօնիւնտէքի սահանլըգ իւղէրինտէ գօճասընա պէգլէյօր ըտը ։

Մէրգուժէ գօճասընըն քէնտիսինէ տօղրու կէլտիյինի կէօրիւնճէ , պիր սէտաի մէսէրլէթ ըզհար իյլէտի վէ կէօղլէ-րի ևաչարմըշ օլտըղը հալտէ .

— Լիօնէ՛լ . . . Լիօնէ՛լ . . . ա՛հ , ճէննապը Հագգա չիւքիւր-լէր օլսուն քի , սէնի ևէնիտէն կէօրմէք ստատէթինէ նակլ օլույօրմ . – տէյու հայգըրտը ։

Լորա Շէլլի զէվճէսինի սուրէթի մուշֆիգանէտէ տէրա-ղուշ իմտիքտէն սօներա , անըն գալպինի թաթմին իմմէք իւղրէ պիր գաչ սէօզ սէօյլէտի վէ պատէհու քէօչկիւն պէօ-յիւք սալօնընա կիմմէք իւղրէ իչքիսի պիրլիքտէ մէրտիվէնի չըգմադա պաչլատըլար ։

Լէտի Շէլլի Գալիէյին պաշընա կէլէն ֆէլաքէթի ադիմէ հագգընտա մալիւմաթ ալմագ իւղրէ պագը սիւալլէրտէ պու-լունտը իսէ տէ , Լորա Շէլլի պունլարըն հիչ պիրսինէ ճէվապ վէրմէտի ։ Չիրա պիրտէն պիրէ արգատընա տէօնմիւշ վէ աչա-ղըտա , աղաճլըգլը պիր եօլուն նիհայէթինտէ , զուրուպ իմ-մէք իւղրէ օլան կիւնէշին սօնընճը չիւալէրի արատընտա , խա-յալ մայալ պիր գատըն կէօրմիւշ իտի ։

Պու գատըն չինկեանէլէր գրալիչատը Մօինա օլուպ , օր-մանա ավտէթ իմմէյէ պիր տիւրլիւ գարար վէրէմէյօր ըտը ։

Պունըն իւղէրինէ Լորա Շէլլի մէչղուլ պիր հալտէ սալօ-նա կիրտի ։

Պու գատընըն խայալընը ֆիքրինտէն տէֆ իմմէք իւղրէ բէք չօգ չալըշըյօր ըտը ըսա ատա , միւմքին տէյիլ մուվաֆ-ֆագ օլամայօր ըտը ։ Ֆիքրի տահմա մէրգուժէ իլէ մէչղուլ օլույօր վէ Լէտի Շէլլինին սէօյլէմէքտէ օլտըղը թաթլը սէօզ-լէրէ գուլագ պիրէ վէրմէյօր ըտը ։

Լէտի Շէլլի անըն չու մէչղուլույէթի դինինյէսինի ֆարգ իմտի իսէ տէ , պունը պիր ազ էվվէլ տիւչար օլտըղը հէյէ-ճանլարտա ավֆֆ խտերէք .

— Օ՛հ , Լիօնէլ , Թօմիլի պու ագշամ պուս իմմէյէտին . –

տէտի վէ պատէհու գուճաղընատաքի քիւչիւք չօճուղը բէտէ-
բինին աղուչը մուհապպէթինէ թէսլիմ իլլէտի ։

Պու տէֆա մուհապպէթի բէտէրանէ զալիպ կելէրեք ,
Լորա Շէլլի էվլատընը կէօյսիւնէ պատարըտը վէ նիւզիւնիւ
պուսէլէր իչինատէ պըրագտը ։

Լորա Լիօնէլ Շէլլինին զէվճէսի Լէտի Նէլլի Հաֆիթըն ֆէվգ
էլատէ կիւզել պիր գատըն ըտը , կէօզլէրի կէօք բէնկինի
անտըրաճագ տէրէճէտէ մալի օլուպ , գաչլարը մէչհուր պիր
բէտատըն գալէմի մահիրանէսիյլէ չըզըլմըշ կիպի , գայէթ
ճալիպի տըգգաթ իտի , Մաչլարը իսէ ալթուն սարըտը կիպի
բարըլ բարըլ բարլատագտա իտի ։

Վալիտէսի քէնտիսինի սուրէթի չէտիտէտէ պէօյիւթմիւշ
օլտըղընատան , կէնճ գատըն Լորա իլէ էվլէնիպ տէ սէրպէսթ
վէ մէսրուրանէ պիր սուրէթտէ նաչամույա պաչլայընճա , հէր
տիւրլիւ ղէվգ ու սատատէթին տատընա պագմըշ ըտը ։

Պունլար կէրէք սէրվէթի վէ կէրէք էսալէթի ճիհէթլէրիյ-
լէ եէքտիկէրինէ միւսավի իտիլէր ։

Նէլլի Հաֆիթըն՝ Ուինսաօրտա վուգու պուլան պիր գա-
պուլիյէթի էնսատընատա Լորա Շէլլիյի կէօրմիշ վէ անըն կիւ-
զէլլիյինէ հայրան օլարագ քէնտիսինէ կէօնիւլ վէրմիշ իտի ։
Լորա Շէլլի իսէ մէրգումէնին մալի կէօզլէրինէ վուրուլարագ
հէման անըն ատօթի իղտիվաճընը թալէպ իթմիշ իտի ։

Շէրաթթի իղտիվաճ բէք չաբուգ թույին օլունմըշ վէ
գրալիչա իլէ բրէնս տը Կալ տաճի իղտիվաճ մուգավէլէնա-
մէսինին իսմլա իթմիշլէր վէ բէտմը նիքահ իճրա օլունարագտան
ատնրա , զէվճ վէ զէվճէ իղտիվաճլարընըն իլը տյլարընը կէ-
չիրմէք իւզրէ Ֆէրքինհամտաքի քէօչկէ կէլմիշլէր իտի ։

Պիր սէնէ սօնրա Լէտի Շէլլի պիր էրքէք չօճուգ տիւն-
ևայա կէթիրմիշ վէ պու չօճուղըն իսմի բէտէրի կիպի Թոմաս
–Լիօնէլ–Ումպէրթ գօնուլմըշ ըտը ։

Թոմաս վէ ևա Թոմի գոփուէի թագիսաթա մուզայիր օլա-
րագ էսէրը կիւզէլի պիր չօճուգ իտի ։ Կէօզլէրի վալիտէսի-
նին կէօզլէրի կիպի մալի օլուպ , տուտագլարընատաքի օ թէ-
պէսիւմի մատուսանէ հիչ պիր վագթ զայլ օլմագ ըտը ։

Լորա Շէլլի չօճուղընը բէք պիյատէ սէվէր վէ անը գու-
ճաղընա ալըր ալմագ , հէր տիւրլիւ քէտէր վէ էլէմինի ու-
նուտուր ըտը . Հալ պու քի չիմտի Թօմիյի սէվմիշ օլտըղը
հալատէ պիլէ , մուհապպէթի բէտէրանէ՝ հրսոխյաթը սէվատա-
ճույանէսինի ասլա թատատիլ իթմէյօր վէ ֆիքրի տաիմա չին-
կեանէլէր գրալիչատընըն թատիլրի լաթիֆինէ սարլանմըշ գա-
լըյօր ըտը ։

Մա մաֆիհ պու հրսոը մէճնունանէյէ մաղլուպ օլմագ
իսթէմէտիյինտէն , օլանճա գուվվէթիյլէ անա գարշը ուղրա-
չըյօր ըտը ։ Զիրա պու հէվէսին քէնտիսինի նէրէլէրէ կէօ-
թիւրէճէյինի պիլմէյօր ըտը ։

Սրա սըրա կէօզլէրի պէվճէսի իլէ չօճուղընա թէսատուֆ
իթտիյինտէն , սատատէթի հագիգիյէնին մահզա օրատա պու-
լունտըղընը վէ քէնտի վազիֆէսի պու սատատէթլէ իգթիֆա
իթմէք օլտըղընը տիւչիւնիյօր , լաքին պիւթիւն պու միւլա-
հազալար գալպինտէքի օ հրսոը զարիպի տէֆէ չարէսագ օլա-
մույօր ըտը ։

Բէնտիսի հէր տիւրլիւ ֆէտաքեարլըղը կէօզէ ալտըրա-
րագ , Մոինայը թէքրար կէօրմէք իսթէյօր ըտը ։ Պէյնէլէրին-
տէ հիչ պիր միւշքիլաթ զուհուր իթմէյէճէյինի վէ մէրգու-
մէնին տաճի քէնտիսինի սէվմէքտէ օլտըղընը չահատէթի
գալպի քէնտիսինէ խասպէր վէրիյօր ըտը ։

Լէտի Շէլլի էէմէքտէն սօնրաքի վազթընը գօճասըլա
պիրլիքտէ կէչիրմէտիյինտէն , պիր սատաթտան պէրի Թօմի
իլէ պէրապէր ևամթագ օտասընա չըգմըշ ըտը ։ Շէֆագաթլը
վալիտէ՝ ճիկէրբարէսի օլան չօճուղընը սօյունտըրմագ վէ ևա-
թաղա ևամըրմագ իչինի հիչ քիմսէյէ պըրագմագ իսթէմէզ
վէ չօճուգ մըշըլ մըշըլ ույումաղա պաչլամատըգճա , գօճասը-
նըն նէզտինէ ավատէթ իթմէզ իտի ։

Լորա Շէլլի սալօնտա ևալընըզ գալընճա , հավանըն հա-
լինէ պագտը ։ Ո կէճէ հավա զայէթ պէրրագ վէ լաթիֆ ի-
տի , Ֆէրքինհամ գարիյէսի սաքինէլէրի խանէչէրինէ չէքիլիպ
ևամթմըշլար ըտը ։

Լորա Լիօնէլ պիր սիկարա ևագըպ պաղչէյէ էնտի վէ

պաղչէտե հիշ քիմե պուլունմատըղընա գանատի հասըլ լ-
ամինճէ, աղաճլըդլը եօլլարտան պիրինի թուխարադ, սար-
մաչըդ եարրագլարը իլէ մէսիմուր քիւչիւք վէ ալչագ պիր
գարուներն եանընա վասըլ օլտու վէ պու գարուտան ըղչարը
չըղընճա, չինկեանէլէրին եէրլէշմիշ օլտըգլարը մահալ իլէ
քէնտիսինին պուլունտըղը մահալ արասընտա բէք ճիւղլի պիր
մէսաֆէ մէվճուտ օլտըղընը կէօրտիւ։

Զատըրըար էօնիւնտէ եանմագտա օլան աթէչլէր՝ Մոինա-
նըն պուլունտըղը մահալի կէօսթէրմէքտէ իտի։

Լորտ՝ տար վէ տօղաչըդլը պիր եօլտան եիւրիւյէրէք
եավաշ եավաշ չինկեանէլէրին պուլունտըղը մահալէ տօղրու
կիմմէքտէ իքէն, չամ աղաճլարընտան տիւշմիւշ օլան եար-
րագլար իւզէրինտէ պիր այագ սէտասը իչիտիլմիյինտէն,
պիրտէն պիրէ տուրտու վէ Ֆէրքինհամ գարիյէսի սաքինլէ-
րինտէն պիրի թարաֆընտան աճապա թաագիմ մի իսիմքէ-
տէ օլտըղընը քէնտի քէնտինէ օղմադա պաչլատը։

Նակէհան գուրու պիր գատըն սէտասը վէ գապա պիր
էրքէք սէտասը իչիմտի վէ պու իքի քիչինին տար պիր եօլ-
տան աչադը էնմէքտէ օլտըգլարընը կէօրտիւ։ Գունըն իւզէ-
րինէ նաղալը տըգդաթը ճէլալ իմմէմքէ իւզրէ հէման չալը-
ըգլարտան պիրի արասընա կիրտի։

Գու գատըն Մոինա վէ էրքէք իսէ կիւնտիւզինն Լորտըն
իւզէրինէ հիւճիւմ իմմէքէ իսթէմիշ օլան Հանա Հաքիմ իտի։

Գունլար արասընտա չէտիտ պիր միւճատէլէ ճէրէյան
իսիյօր ըտը։

Մոինա միւթէհաքքիմանէ վէ թահդիրամիշ պիր սուրէթ-
տէ իտարէյի քէլամ իսիյօր, Հանա Հաքիմ իսէ պաչընը էյ-
միշ օլմադլա պէրաթէր ըտըտր կէօսթէրիյօր վէ սէօյլէտիկի
սէօզլէր արասընտա «Լորտ Շէլլի» իսմի բէք չօգ տէֆալար
գնըր իսիյօր ըտը։

Մոինա վէ Հանա Հաքիմ չինկեանէլէրէ մահասուս օլան
պիր լհանալա իֆհամէյի մէրամ իմթիքլէրինտէն, Լորտ Շէլլի
ասն տէրէճէ սայ ու գայրէթի իմմէքլէ պէրաթէր, անընն հիշ
պիր քէլիմէսինի անլայամայօր ըտը։

Գատըն պիրտէն պիրէ հիտտէթլէնտի վէ օլտըղը եէր-
տէ տուրարագ վէ էլինի պիր թաւրը ամիրանէ իլէ չատըրլա-
րա տօղրու ուղաթարագ, հուգուրընտան տէֆի օլուպ կիմ-
մէսինի էմր իչլէտի։

Հանա Հաքիմ պու էմրէ իմթասաթ իմմէք իսթէմէմէյլէ
պէրաթէր, կէրի կէրի կիմտի վէ պիր տաղըդաճըդ միւթէ-
ըէտտիտանէ պիր թաւը իլէ տուրտըդտան ասնրա, օրմանըն
աղաճլարը տրասընա կիրիպ կէօղտէն նիհան օլտու։

Զինկեանէլէր գրալիչասը եալընըդ գալընճա, սըրթընը
իրի պիր չամ աղաճընըն քիւթիւյինէ տայաթտը վէ կէօղ-
լէրինի Լորտ Շէլլինին քէօչկիւնէ աթֆ իտէրէք, տէրին տէրին
տիւչիւնմէյէ պաչլատը։ Հքսսը տէրունի քէնտիսինի տաիմա
թարաֆա սէվգ իմմէքտէ օլտըղընտան, պիր աղ սնրա գօյօ-
լարընը տայանմըշ օլտըղը աղաճըն էմրտաֆընա տօղատը վէ
մուգավէմէթի նագաթալ պիր ճաղիպէյէ գարշը քէնտիսինի
միւտաֆաա իմմէք իսթէյօր ըմըշ կիպի սըգը սըգըյա պու-
աղաճա սարըլատը։

Գատէհու Լորտըն քէնտիսինէ եադըն պուլունտըղընը
պիլմէմէքլէ պէրաթէր, աչգ ու մուհապպէթ սաիգասըլա տու-
տագլարը աչըլտը վէ գայէթի հագին պիր սէտա իլէ «Լորտ
Շէլլի՛...» տէյու նիտա իչլէտի։

Լորտ Շէլլի պու նիտայը իչիթտի վէ գալպինտէ թարիֆի
նագաթալ պիր սէվինճ հասըլ օլտու։ Աղաճ եարրագլարը ա-
րասընտան սիւրիւնէ սիւրիւնէ, եավաշ եավաշ Մոինանըն եա-
նընա եագլաշտը։

Մոինա սէվտիյինին թաստիրինի հիշ օլմադա խայալէն
կէօրէպիլմէք իւզրէ կէօղլէրինի գարամըշ ըտը։ Մէրգումէ
իքինճի տէֆա օլարագ նիյագբեարանէ պիր սէտա իլէ «Լորտ
Շէլլի՛...» տէյու նիտա իմթտի։

Գունըն իւզէրինէ Լիօնէլ արթըգ քէնտիսինի զապթ ի-
տէմէյէրէք, ուսուլ իլէ Մոինանըն էլինի թուխտու։ Մոինա
հիշ պիր սէտա ըղհար իմմէտիյի կիպի, տէհշէթի վէ թէա-
ճիւպ ալամէթլէրի տախի կէօսթէրմէտի։ Գուլունտըղը հալը
իսթիղրագ սէպէպիլէ հագըգաթի իլէ խայալաթի պէյնինի

թէֆրիդ իմմէյէ գուտրէթի գալմամբշ ըտը ։

Լիօնել՝ գօլլարընը մէրգումէնին պէլինէ տօլամբշ օլտըղը հալտէ , պիր չէվգը մէճպուռնանէ իլէ անը կէօյսիւնէ պատըրըյօր վէ Մոինա իսէ անըն ևիւրէյինտէքի չարըշնթըլարը պիրէր պիրէր թաատատ իտիյօր ըտը ։

. . . . . .

. . . . . .

3

Ֆ Է Լ Ա Ֆ Է Թ

Ֆիլարնի գարիյէսի՝ Ֆէրքինհամ գարիյէսինտէն իքի պուչուգ միլ մէսաֆէտէ քիւչիւք պիր քէօյ տիւր ։ Պու քէօյ պիր չօգ օրմանլար արասընտա զայպ օլմուշ վէ պիր չօգ գայալըգլար հէման պիւթիւն եօլլարընը գապամշշ տըր ։

Պու քէօյտէն պիր գաչ ատըմ էօթէտէ պիր ըրմաղըն լաթիֆ չաղըլթըլարը իչիտիլիր ։

Իքի սըրա սէօյիւտ աղաճքընըն կէօլկէէրի ալթընտա ուզանըպ կիթմիշ օլան իչպու ըրմադ պօյունճա պիր միւտաֆէթ կիտիլտիքտէ , գըրմըզը թուղլատան ևաբըլմըշ քիւչիւք պիր քէօշկէ թէսատիւֆ օլունուր ։ Ֆէօշկիւն էթրաֆընը խարիճէն պիր պալգօն իհաթա իթմիշ տիր ։ Սարմաշըգլար վէ ատմալըգլար իսէ տիլարլարը վէ բէնճէրէ էթրաֆլարընը գապլամշշլար տըր ։

Լորտ Շէլլի պու քէօշկիւ պիր ալճըլըգ իճթիմակեահը օլմադ իւզրէ եաբաըրմշշ տըր ։

Իչթէ օ կէճէնին ֆէրատասը կիւնիւ Մոինա պիր իլթիճակեահ ատատադ իւզրէ մէզքիւր քէօշկէ կէլմիշ իտի ։

Մէրգումէ՝ քէնտիսինի պիր գրաւիչա մադամընտա թուքան հէմճինսէրինի պիւս պիւթիւն թէրք իտիյօր վէ անլէր քէնտիսի հադգընտա պիր մուհապպէթի տինտարանէ իպրաղ իմտիքլէրի հալտէ , քէնտիսի եըլտըրըմ սիւրամընա մուատիլ պիր սիւրամլա պիւթիւն վիւճուտինի իսթիկլա իթմիշ օլան ատթչի աշգ ու մուհապպէթէ էսիր օլարադ անլէրի պիւս պիւթիւն ուղուտըյօր ըտը ։

Ֆէնտիսի տէֆի նագատալիլ պիր ճաղիպէյէ մաղլուպ օլարադ Լորտըն արգասը սըրա կիթմիշ օլմադըա , չիմտի սապահտան ադշամա գատար բէօշկէ պիրլիքտէ վաղթ կէչիրիյօրլար վէ ադշամ օլունճա Լորտ Շէլլի պարկիրէ պինէրէք Ֆէրքինհամտաքի պէօյուք քէօշկէ ամէթի իտիյօր ըտը ։ Մուհամմէյէդ թապիաթտան իհթիյաթքար վէ պասիրէթլի պիր զաթ օլտըղընտան , պու զայպուպէթլէրինտէն զէվճէսինին նագարը տըդգաթընը ույանտըրմամագ իւզրէ օրմանլարտա օտուն քէստիրմէքլէ մէշղուլ օլտըղը իչիւն սապահտան ադշամա գատար զայպուպէթէ մէճպուր գալտըղընը պէյան իտիյօր ըտը . լաքին պունընլա պէրապէր դապահաթլը օլտըղընը պիլտիյինտէն , զէվճէսի հադգընտաքի մուհապպէթինին պիր գաթ տահա թէզինտ իտիյօր վէ Լէտի Շէլլի տախի սապտէթի հալինին չու սուրէթլէ արթտըղընը կէօրէրէք , գօճասընըն քէնտիսինէ խըյանէթ իթմէքտէ օլտըղընը խայալընտան պիրէ կէչիրմէյօր ըտը ։

Լորտ Շէլլի՝ չինկեանէլէը գրալիչասը հադգընտաքի հըսսիյաթընըն կէչիճի պիր հէվէստէն իպարէթ օլտըղը զանընընա զահիպ օլմուշ ըտը . հալ պու քի պու հէվէս չիմտի տախմի պիր սէֆտա սուրէթինի ալմըշ վէ պու գատընըն արտը սըրա կիթմէք իւզրէ հէր շէյի թէրք իթմէյի պիրէ կէօղե ալտըրմըշ ըտը ։

Մոինա տախի Լորտը ֆէվգ էլ ատէ սէվմէքտէ վէ պու սապատէթ ու իգպալին պիր կիւն նիհայէթբէդիր օլապիլէճէյինի խայալընտան պիրէ կէչիրմէմէքտէ իտի ։

Մոինանըն մէզքիւր քէօշկտե նէրլէշէլի տէօրթ կիւն օլմուշ ըտը ։

Գիր ադշամ Մոինա քէօշկիւն էթրաֆընտաքի պալգօնըն

բարմադլըղնա տայանմըշ օլտըղը հալտե , կէօքտէքի եըլտըզ-
լարը թէմնաշա իթմէքտե իքէն , պիրտէն պիրէ կէօղիւնէ պիր
կէօղկէ իլիշտի ։

Գու կէօղկէ պիր երքէք կէօղկէսի օլուպ , մէրդում քէօշ-
կէ տօղրու իլէրլէմէքտե իտի ։

Մոինա մէրդումը կէօրիւնճէ , եիւրէյի քէմալը չիտատէթ-
լե չարբմաղա պաշլատը ։

Կէլէն ատէմ Հանս Հաքիմ իտի ։ Մէրդում քէօշկիւն թա
եանընա վատըլ օլտու վէ պաշընը գալտըրըպ տա Մոինայը
կէօրիւնճէ , ալչագ պիր սէտա իլէ .

— Ալչաղը էնինիզ , գրալիշամ , սիզինլէ աղաճըգ դօնուշ-
մագ իսթէրիմ . – տէտի ։

Մոինա թէրէտտիւա իթտի , վէ անընն պու տավէթինէ
իճապէթ իթմէք լազըմ օլուպ օլմատըղընը տիւշիւնմէյէ պաշ-
լատը ։

Հանս Հաքիմ մէրդումէնին չու թէրէտտիւտինի կէօրիւն-
ճէ , սէսինի աղաճըգ եիւքսէլթէրէք .

— Զարուգ օլուն , գրալիշամ , աշաղը էնին , Լորտ Շեյ-
լինին հայաթը թէհլիքէտե տիր . – տէտի ։

Գու սօն սէօզլէր իւզէրինէ Մոինա պալգօն մէրտիվէնլէ-
րինի ալէլ աճելէ էնտի վէ Հանս Հաքիմ իլէ պէրապեր գար-
շը գարշըյա կէլտի . պատէհու մէրդումընն գօլունտան թու-
թարագ , էնտիշէլի պիր թամը իլէ .

— Լորտ Շեյլինին հայաթը թէհլիքէտե՞ մի տիր տէտին ,
նէ՞ տէմէք իսթէյօրսըն . . . սէօյլէ , չարուգ սէօյլէ . – տէ-
յու հայգըրտը ։

Հանս Հաքիմ իսէ պաշընը մահզունանէ պիր սուրէթտե
սալլայարագ վէ աճը աճը կիւլէրէք .

— Ֆէնտիսինի նէ՛ գատար սէվիյօրսընըղ , գրալիշամ . . .
պիր պագըշ իլէ սիզի քէնտիսինէ պէնտ իթմէյէ մուվաֆ-
ֆագ օլտու ։ Սիզ անընն ուղուրընտա հէր շէյի ունութտը-
նըզ . . . հալ պու քի պէն . . . պէն սէօզիւմիւ թութտում ։
Գօրգմայընըզ , Լորտ Շեյլի չիմտիլիք հիչ պիր թէհլիքէ իչին-
տէ տէյիլ տիր ։ Սիզի աշաղը էնմէյէ մէճպուր իթմէք իւղրէ

պու եալանը սէօյլէտիմ , չունքի պու սէֆիլ գուլունըզընն իս-
մինէ վարընճայա գատար հէր շէյի ունութմըշընընզ տըր ։

Մոինա կէնիշ պիր նէֆէս ալտը վէ պիր միւտատէթճիք
սիքիւթ տուրտուգտան սօնրա .

— Ւօյլէ իսէ պէնատէն նէ՞ իսթէյօրսըն , սէօյլէ պագա-
լըմ . – տէտի ։

Հանս Հաքիմ . – Նէ՞ մի իսթէյօրըմ . . . պէնատ արթընզ
հիչ պիր գուվվէթի գալմամըշ տըր . . . տիւչար օլտըղըմ ֆէ-
լաքէթի քէնտի կէօղիւմէք կէօրմէք իչիւն պուրայա կէլտիմ ։
Սիզ հիչ պիր ըզտըրտապը վիճատանա տիւչար օլմագտըզըն
պիզտէն այրըլատընըզ . . . Հալ պու քի պու ատէմ սիզի ալտա-
տըյօր ։ Սիզի բուհլարը կիպի սէվճինալէրինինզի ասլա
տիւչունմէքսիզին գալդըպ կիթտինիզ . . . օնլար սիզին ուղու-
րընընզտա ճանլարընը ֆէտայա հազըր վէ ամատե օլտըգլարը
հալտե , սիզ քէնտիլէրինի պէօյլէ եիւզ իւսթիւնէ պըրագա-
րագ , մէճհուլ պիր ատէմին արտը սըրա կիթտինիզ ։

Մոինա . – Ֆէն քէնտիսինի սէվիյօրըմ . . . պէնիմ իչիւն
օնընզ եաչամագ միւմքին տէյիլ տիր ։

— Հալ պու քի պու ատէմին պիր զէվճէսիյէ պիր տէ
էվլատը վար տըր ։

— Ֆիլիյօրըմ ։

— Ֆէնտիսի օնլարը սիզտէն զիյատե սէվիյօր . . . օնլա-
րըն նէզտինէ ավտէթի իթմէք իւզրէ հէր ագշամ սիզի թէրք
իտիյօր ։

— Նէ՞ չարէ . . . պէն քէնտիսինի սէվիյօրըմ ։

— Էվվէթ , էճատատընըզըն մուգատտէս գանունընը ա-
յագլար ալթընա ալմըշ օլմագ իչիւն քէնտիսինի սէվմէյիսի-
նիզ , Սիզին սատագաթիլը Հաքիմինիզ պուլունմամըշ օլսայը-
տը , էրքէք , գատըն , չօլուգ , չօճուգ պիւթիւն հէմ ճինալէ-
րինիզ սիզե լանէթլէր օգույաճագլար ըտը ։

— Լաքին սէն լագըրտը անլամայօր մըսըն , Հաքիմ . . .
քէնտիսինի նամուսըմտան վէ հայաթըմտան զիյատե սէվմէք-
տե օլտըղըմը սէօյլէյօրսամ , իչի թմէյօր մըսըն . . . Նէ՞ եա-
բայըմ , տիվանէ կիպի պիր չէյ օլտում . չիմտի պէն օ պիլտի-

յին Մօինա տէյիլիմ, Լօրա Շէլլիյի սէվէն պաշգա պիր գա-
տըն տըր։

— Լաքին սիզ տէ չօգ կէչմէտէն պու ատէմին էլինտէ պիր օյունճագ օլաճաղընըզը տիւչ՛ունմէյօր մըսընըզ։ Պու ա-
տէմ էվլէնմիշ տիր, չօլուգ չօճուգ սահիպի տիր, սիզին ի-
չիւն սէրվէթինի վէ իսմինի թասիի ինքիար իտէմէզ, եանի չօգ կէչմէտէն սիզի սէֆիլ վէ մէյուս պիր հալտէ եիւզ իս-
թիւնէ պըրագաճագ տըր։

— Պու սէօզ սահիհ օլապիլիր, լաքին քէնտիսինտէն այ-
րըլամամ, քէնտիսինտէն այրըլմագա ճէսարէթիմ վէ արղում եօգ տըր։ Լօրա Շէլլի պէնի եանընտա սագլամագ իսթէմի-
ճէ, պէն տէ եանընտա գալաճաղըմ։

— Ա՜հ, պիզիմ գրաիչամըզ, պիզիմ սէպէպլի հայաթը-
մըզ պու հալէ կիրիֆթար օլմալը՛ մը իտի։

— Նէ՞ չարէ . . . աչընմընն եադըսը պէօյլէ իմիշ. . . կէօզ-
լէրիմ անըն կէօզլէրինէ թէսատիֆ իթտիյի անտէն իթթիպա-
րէն պէն օնուն մալի օլտում. . . պիզի իտարէ իթմէքտէ օլան օ կէօրիւնմէզ գուվվէթէ գարշը հիչ քիմսէ պիր չէյ եապա-
մազ։

— Գրաիչամ . . . սէվկիլի գրաիչամ . . . պիր քէրրէ ճահտ իտինիզ. . . գալպինիզի պու ատէմէ բագթ իտէն զէն-
ճիրի գըրընըզ. . . սիզին ֆիրար իթտիյինիզի, սիզին պիր պաշ-
գաընա տիւտատէ օլաըղընըզը գավմիմիզ արատընտա հիչ քիմսէ պիլմէզ. Հանա Հաքիմ հէր չէյի քէթմ իթմիշ տիր. հէր քէս սիզին պագը քէրրէ եաթաըղընըզ կիպի մուհիմմ պիր իշ իչիւն քէնտիլէրինտէն այրըլմըշ օլաըղընըզը զանն իթմէք-
տէ տիր, նէնտէն ավտէթ իթտիյինիզտէ, հէր քէս սիզի ալ-
գըշլարըա գապուլ իտէճէք տիր, կէլինիզ, տահա վագթը-
մըզ վար տըր։

— Պունը պէնտէն թալէպ իթմէ, Հաքիմ, թէքրար ի-
տէրիմ քի օնըզ եաշամագ պէնիմ իչիւն արթըգ իմքեան խա-
րիճինտէ տիր։

— Ֆէնտինիզի աճըյընըզ, գրաիչամ, իչին նէթիճէլէրի-
նի էյիճէ տուչունունուզ։

— Խայր, խայր, պէն արթըգ անտէն այրըլամամ, պիւս պիւթիւն անըն մալի օլմուչըմ տըր։

— Տէմէք քի ասն գարարընըզ պու տըր, էօյլէ՞ մի, Մո-
նա։

— Լիվվէթ, ասն գարարըմ պու տըր, հիչ պիր չէյ պու գարարըմը թէպտիլ իտէմէզ։

Հանա Հաքիմ մէյուսանէ պիր սուրէթտէ գօլլարընը սարգտը վէ գըսըգ պիր սէտա իլէ։

— Գրաիչամ, պաշընըզա կէլէճէք ֆէլաքէթի սիզէ էվ-
վէլտէն խապէր վէրմիշ օլտըղըմը խաթըրտան չըգարմայընըզ. պէն պու ֆէլաքէթէ տիւչար օլմադտան էվվէլ պիզիմ նէզ-
տիմիզէ ավտէթ իթմէնիզի լէճա իթտիմ, հալ պու քի սիզ պէնիմ սէօզլէրիմի տինլէմէք իսթէմէտինիզ։ Ֆաղաթ պիր կիւն կէլէճէք քի պու ատէմ սիզի թէրք իտէճէք, պէն պու կիւն սիզէ նասըլ եավարը յօրսամ, սիզ տէ էօյլէճէ պու ա-
տէմէ եավարաճագ վէ այագլարընա գապանճագդընըզ, հալ պու քի քէնտիսի սիզի բէտտ իտէճէք, սիզի տինլէմէք իսթէ-
մէյէճէք տիր. օղէման Հանա Հաքիմի իմտատա չաղրաճագ-
ընըզ, լաքին Հանա Հաքիմ տահի իմտատընըզա չիթթաթ ի-
տէմէյէճէք տիր։

Մօինա՝ Հաքիմին չու նիյազքեարանէ սէօզլէրինէ ճէվապ վէրճէք եէրտէ, պալգօն մէրտիվէնլէրինէն աղըր աղըր եօգարը չըգար. չունքի մէյուսիյէթին նիհայէթ տէրճէսինէ վարմըշ օլան պու ատէմին քէնտիսինի ճէպրէն գուճագլայըպ կէօթիւրէճէյինտէն գօրգույօր ըտը. լաքին պալգօնա չը-
գըպ տա անըն տահրէի իթճալուղընտան ուղագ գալընճա, ամիրանէ պիր սէտա իլէ։

— Հայտէ արթըգ կիթ, Հաքիմ. . . Լօրա պէնի սէվ-
տիյի միւտատէթճէ, պէն քէնտի եանընտա գալաճաղըմ, պու-
նը գաթիյէն գարարլաչտըրմըշըմ տըր. — տէտի վէ հէման քէօչկէ տահթլ օլարագ կէօզտէն նիհան օլտու։

Հաքիմ պիր միւտատէթճէ օրտտա գալըպ Մօինանըն կիր-
միշ օլտըղը քէօչկիւ մահղուն մահղուն թէմաչա իթտիքտէն սոնրա, քէնտի քէնտինէ.

— Զինկհանէլէր հարբն սապահ էրքէն հօլա չըգաճագ-
լար տըր, կիւնէշ տօղունճայա գառար գրաիչալարընըն ավ-
տէթինէ պէքլէյէճէքլէր տիր, ավտէթի իթմէտիյինի կէօրէ-
ճէք օլուրլարսա, բէք զիյատէ մէյուս օլաճագլար տըր. —
տէտի։

Պատէհու քէնտիսի տախի օրմանլար արասընա կիրէրէք
նապէտիւտ օլտու։

Մօինա քէօշկէ տախիլ օլտուգտան սօնրա, հաթաղա
կիրտի վէ բէք զիյատէ հօրղուն օլտըղընտան ույումագ իս-
թէտի. լաքին Հանա Հաքիմին սէօյլէտիյի սէօզլէր տահմա
հաթըրընա կէլտիյինտէն, սապահա գառար ույգուսը կէօ-
թիւրմէտի վէ շաֆագ ամար ամագ, հաթաղընտան գալ-
գարագ վէ պալգօնա չըգարագ, Լորտ Շէյլինին վիւրուտինէ
պէքլէտի։

Մէնաուպ օլտըղը գամմանէն այրըլտըղընա թէէսսուֆ իմ-
մէյօր ըտը ըսա տա, պիր կիւն օլուպ տա Լիօնէլտէն այրըլա-
ճաղընը տիւշիւնտիւքճէ, ֆէվգ էլ ատէ մէյուս վէ էնտիշնաք
օլույօր ըտը։

Պիր միւտտէթի սօնրա Լորտ Շէյլի քէօշկէ վասըլ օլտը-
ղընտա, Մօինայը բէք մահզուն պուլտու. հէր նէ գառար
մէրգուժէյի գուճագլայըպ պիր թագըմ նիւվաղշէյրա
թալիփի իմմէք իսթէտի իսէ ոէ, անըն շու մաղմուժիյէթ
հալինի տէֆ իտէմէտիյինտէն.

— Ախիղէմ Մօինա, նի՞շիւն պէօյլէ մահզուն տուրույօր-
սըն. — տէյու սօրտու։

Մօինա. — Զունքի պիր կիւն կէլէճէք քի սիզ պէնի ար-
թըգ սէվմէյէճէքսինիզ, պէնի եիւզ իւսթիւնէ պըրագա-
ճագսընըզ... լաքին օ կիւննիւ Մօինա տախի հայաթընա խի-
թամ վէրէճէք տիր։

— Զըլտըրըն՞ մը, Մօինա, պու միւլահաղա նէտէ՞ն ի-
ճապ խույօր... պէօյլէ պիր ֆիքրէ զահիպ օլմագա հիչ հագ-
գըն եօգ տըր, պէն սէնի կիւնտէն կիւնէ տահա զիյատէ սէ՛վ-
մէյօր մը յըմ։

— Լաքին սիզ չօղուգ չօճուգ տահիպլի սինիզ, պէնիմ ի-

չիւն պէվճէնիզի վէ էվլատընըզը պըրագաճագ մը ըսընըզ։

— Էվվէթ, պըրագաճագըմ։

Պու սէօզ օ գառար գամի պիր թաւը իլէ սէօյլէնիլմիշ
իտի ֆը, Մօինա հէման Լորտըն պօյնունա սարըլտը վէ հէր
շէյի ունութտու։

Լորտ Շէյլի պիր ազ էվվէլ չինկհանէլէրին հօլա չըգմըշ
օլտըղլարընը վէ քէնտիսի պունը կէօրէրէք զարիպ պիր հէ-
յէճան հըսա իմմիշ օլտըղընը սէօյլէմէք իսթէմէտի. զիրա
քէնտիսի պու հալին ուղուն միւտտէթ տէվամ իտէմէյճէճ-
յինի բէք կիւզէլ ֆիէհմ իտույօր ըտը։ Նէթիճէսինի տիւշին-
մէքսիզին պիր հէվէսի մէճնունանէյէ մագլուպ օլմուշ ըտը.
լաքին Մօինանըն պու քէօշկտէ տահա զիյատէ գալամայա-
ճաղընը ֆէնատ քէնտինէ տիւշինույօր ըտը։ Ֆիլարինի գա-
րիյէսի՝ ձէրքինհամա բէք հագղըն օլտըղընտան, զէվճէսի վու-
գուը հալի էր նա կէճ խատէր ալատիլիր իտի։

Քէնտիսի Մօինայը էլտան սէվույօր, լաքին անա էվվէլքի
գառար չիտտէթ վէ հարարէթլէ թէնտատէ օլմայօր ըտը։
Հաթթա էվվէլքինտէն տահա զիյատէ իհթիյաճ վէ պահի-
րէթլէ հարէքէթ խույօր վէ հէմ զէվճէսինի վէ հէմ տէ մա-
շուգէսինի տագլամագ իչիւն պիր չարէ արույօր ըտը։

Նիհայէթ պու չարէյի պուլտու վէ պագը բօլիթիգա
իշլէրի իչիւն հէր հալատ Լօնտրայա կիթմէյէ մէճպուր պու-
լունաբզընը զէվճէսինէ պէյան իլլէտի։

Լէտի Շէյլի պու սէօզիւ իշիտինճէ, կէօզլէրինի իրի
իրի ասըտը։ Օ վագթա գառար գօճասը եալընըզ Բարլամէն-
թօնըն եէվմի քիւշատընտա հաղըր պուլունմագ իչիւն Լօնտ-
րայա կիտէր վէ իչինի պիմիրտիքտէն սօնրա, թէքրար նէգ-
տինէ ավտէթ իտէր իտի. հալ պու քի չիմտի պագը բօլի-
թիգա իշլէրի իչիւն կիթմէքտէ օլտըղընը պէյան խույօր
ըտը։

Գառընն պու ճիհէթլէրի տիւշինէրէք ըղհարը թէաճ-
ճիպ իլլէտի իսէ ոէ, Լորտ Շէյլի պու սէյահաթըն վուգումը
հագգընտա մէրգուժէյի իգնա իմմէքտէ զահմէթ չէքմէտի։
Ֆէսատ ճէմիյէթինէ մէնսուպ օլան քէօյլիւլէրին եէնիտէն

պաշ գալաբրմըշ օլաբգլարընը վէ վէբիլհաթճ Գալվէյին վիւ-
ճուտինի գալաբրմագ իւղրէ Ֆէրբինհամ իլէ Տիլարնի գա-
բիյէլէրինին պէօյիւք օրմանլարը աէբուռնինաե կէճէլիյին մէճ-
լհալէր վուգու պուլմագատա օլաբգընը վէ պու գարիյէլէրաե
սաքին օլան էհալիյի չբրբըյա կէթիրմէք իչին պու ա-
հալթըն հէր հալաե մուգթազի խաուլինի պէյոն իլլէտի ։

Լէտի Շէլլի ֆէվգ էլ ատե մահղուն օլաու վէ հալթա
աղլատը ։ Լոյտ իլէ իզուհվաճընատան պէրու միւմհիլէյհոն
իւը տէֆա օլարագ այրըլըյօր ըտը ։ Լաբին նինհայէթ պու ա-
գիմէթէ մուվաֆագաթ լհմէյէ մէճպուր օլաու ։

Լիմէրիքաէն սուբէթի մահաուսէտե ճէլլ լհմոիրիմիշ
օլան Տաթ նամընատաքի խըտմէթճի գըզ՝ Մոինա իչինն պագը
էլգիսէլէր սաթըն ալմագ իւղրէ իւը կիւնիու ագշամ իւգէրի
Լիմէրիքէ կիլհմիշ իտի· գիրա չինկեանէլէր գրաիչատը կիյինմիշ
օլաըգը գըրմըգը լհպատալար իլէ ֆիրար լհմիշ օլաբգընատան ,
պու լհպատալար իլէ սէյահաթա չբգամույատաղը թատիի վէ
աչիքեար ըտը ։

Մոինա կէթիրիլէն էլգիսէլէրի կիյինինճէ , ագշամ իւ-
գէրի պիր արապայա րաքիա օլուպ սհատհօնա կիտէճէք վէ
օրատան պիր թրէնէ պինիպ Լօնտրայա ագիմէթ լհմոիքտէն
ատնրա , տօղրու կրալգէնէ մուվասէլէթ իտէճէք իտի ։

Լոյտ Շէլլի իսէ Թրատա-Լուա օհէլինատ անը կիտիպ
պուլատագ վէ իքիտի պիրլիքտե Լոյտը թէննէզգիւհ վաբօրընա
պինէրէք պիր վէ նա իքի այ գատար տէնիզ իւղէրինտե վագթ
կէչիրճէէքլէր իտի ։ Պու միւտէթի խիհամ պուլորգտան ատնրա ,
Մոինա Լիմէրիք ճիվարլարընա կէլէրէք օրատա պիր քէօչկ
իսհճաար իտէճէք վէ օնտան ատնրա Լոյտ իլէ Մոինա սէր-
պէսթի սէրպէսթի պիր պիրլէրինի կէօրէպիլճէէքլէր իտի ։ Իչթէ
Լոյտ Շէլլինին չբգարգը բրօկրամ պուննտան իպարէհի իտի ։

Ֆաթ՝ Լիմէրիքտէն ամտէհ իհմոի , վէ կէնճ վէ կիւղէլ
պիր գատընըն հուսալէթի իչին լագըմ օլան էշեա իլէ ատ-
լու պիր գաչ սանտրագ կէթիրտի ։

Մոինա պու շէյլէրի կէօրիւնճէ չօճուգլարա մահաուս
պիր մէսէրըհթ ըզհար իլլէտի վէ գէվգի սէլիմ ասհապընա

տան օլաբգընը իպրագ իհմէք իւղրէ սէյահաթա մահաուս
գայէթ կիւգէլ պիր ֆիսհմատն ինթիհապ իտէրէք քէմալը իհմի-
նա իլէ կիյինտի ։ Զինկեանէլէր գրաիչատը իքէն պագընա գօյ-
տըգը օ միւքէլլէֆի լհատճ նէրինէ , չիմտի մօտայա մուվաֆըգ
պիր միւգէյհէն շապգա կիյինմիշ իտի ։ Պու շապգա Մոինա-
յա օ գատար կիւգէլ եագըշմըշ ըտը ֆի , քէօչկատէքի այնէ
իչինտե հալ ու շանընը թէմայա իտինճէ , քէնտիսի պիլէ
հայրատն գալտը ։

Նակէհան պիր պարկիրին այագ սէտատը իչտիհտի վէ
Լոյտ Շէլլինին կէլմէքտե օլաբգը անլաշըլտը ։

Հէր շէյ հագըր ըտը ։ Մոինա ագշամ գաթհարըյա հա-
բէբէթ իտէճէք , վէ Լոյտ Շէլլի իրհէտի կիւնիու հօյա չբգա-
ճագ իտի ։ Միւսահիբէյհի Ինկիլթէրատա հէման հէր քէս թա-
նընմագատա օլաբգընատան , Մոինա իլէ աչբգատան աչբգա սէյա-
հաթ իհմէք գատիլ սէյիլ իտի ։

Մոինա աչբգընը գատօուլ իհմէք իւղրէ սալօնատաքի մօմ-
լարընը քետֆիէհինի եագմըշ ըտը· կիյինմիշ օլաբգը սէյահաթ
լհպատալարը իչինտե , հագբգաթէն հայրէթէ շայան պիր հալ
քէտագ իհմիշ իտի ։

Լոյտ Շէլլի քէօչկէ վատըլ օլունճա պարկիրատէն աշաղը
էնտի վէ քէօչկիւն աշաղը գաթընատաքի սալօնա կիրիպ տէ Մոի-
նայը կէօրիւնճէ , քէմալը հայրէթինտէն պիր նիտա սալըվէր-
աի ։

Պու նիտա կէնճ գատընըն գալպինէ նէչիւն հագին պիր
սուբէյտե աբս իհմի ։ Նէչիւն օ սըրատա եիւրէյինի զարիպ
պիր էնտիչէ իտհթիտա իլլէտի ։

Էյվահ, Լոյտըն պիր մուհաֆազէթի մէճնունանէ իլէ սէվ-
միշ օլաբգը քիմսէ չինկեանէ գըզը իտի ։ Հալ պու քի չիմտի
անը տիկէր գատընըտ գըյաֆէթինտե կէօրիւնճէ , գալպին-
տե պիր նէվ պիրուտէթ հասըտ օլույօր ըտը ։

Վագըտա անը եինէ էվվէլըի կիպի կիւզէտ պուլույօր վէ
գատիֆէ սկյահը իրի կէօզէրինտէն սաչըտան աթէչտէր եիւրէ-
յինի էտան եագըշյօր ըտը · լաբին քէնտի իտհէտիյի պու տէյիտ
իտի ։ Մոինա հայրէթէ շայան տէրէճէտե կիւզէտ օրմագտա

պէրապէր, Լէոն Շէլլինին պու լիպասլարը անուէն տահա զա-
րիֆանէ պիր սուրէթտէ կիյինէճէյի զահիր վէ տէրքեար
ըտը։

Մոննա՝ զէքեավէթի ֆէվգ էլ ատէսի իլէ Լորտըն ֆիք-
րինտէն նէլէր կէչմէքտէ օլտըղընը անլատը. զիրա աչըգ օ-
լան գատընլար կէօզլէրիյլէ տէյիլ, գալպլէրիյլէ կէօրիւրլէր։
Պունըն իւզէրինէ հէման սըրթընտաքի ֆիսթանը վէ պաչըն-
տաքի չապգայը չըգարտը վէ ևինէ էվվէլքի կիպի գըրմըղը
իրէքտէն չինկեանէ լիպասլարընը կիյինոի. կէլիչի կիւղէլ օ-
մուզլարընա հայըրմըշ օլան ախչահ ատչլարը իսէ՝ պու գըչա-
ֆէթ իլէ չէհրէմինէ պիր գաթ տահա լէթաֆէթ պախշ իթ-
մէքտէ իտի։

Իրթէսի սապահ Փիլարնիտէքի քէօչկ իտալի պուլունտու։
Ֆաթի Նամընտաքի պէլէմէ գըղ իսլահմաթը վագըտընա մու-
գապիլ ճէսիմ պիր մէպլաղ միւքեաֆաթի ալմըշ օլտըղընտան,
քէօչկ տախիլինի ինթիզամա գօյմաղա վէ Մոննանըն օրատա
իգամէթի իթմտիյինի կէօսթէրէճէք էմարէլէրի մէչտանտան
գալտըրմաղա իհթիմամ կէօսթէրմէքտէ իտի։

Պէտաֆ՛ութ Մոննա, քէնտիսինի չըմէնտըֆէր մէվգիֆինէ
նագլ իթմէք իւզրէ կէլմիշ օլան արատայա պինէճէյի սըրա-
տա, քէնտիսինին աչգ ու մուհապպէթ ևուվասը օլմուշ օլան
օ մահալը միւպարէքտէն միւէպպէտէն այրըլաճաղը սըրա-
տա, պաչընը արգասընա չէվիրմիշ վէ Փիլարնի գարիյէսինին
օրմանլըղլարընը սօն տէֆա օլմագ իւզրէ մահզուն մահզուն
թէմաչա իտէրէք.

— Էլվէտա՛... էլվէտա՛... սիզտէն արթըգ միւէպպէ-
տէն այրըլըյօրըմ... էօմրիւմիւն էն թաթլը կիւնլէրինի սի-
զին արանըզտա կէչիրմիշ օլտըղըմ հալտե, չիմտի սիզտէն վէ
տա իթմէյէ մէճպուր պուլունըյօրըմ. – տէմիշ իտի։

Լորտ Շէլլինին չըղմըշ օլտըղը բրօկրամ նօգթաստը նօգ-
թաստընա իճրա իտիլմիշ իտի։ Մոննա օ ագշամը հարէքէթ
իթմիշ, Լորտ Շէլլի իսէ իրթէսի սապահ զէվճէսինի վէ չո-
ճուղընը սուրէթի մուշֆիգանէտէ տէրաղուշ իտէրէք նօլա
չըգմըշ ըտը։

Շիմտի պիզ Լորտ Շէլլիյի պըրագալըմտա Լէոն Շէլ-
լինին որզասը սըրա կիտէլիմ։

Եօգարտա պէյան իթտիխիմիզ վէճհլէ, Լէոն Շէլլի Լորտ
իլէ իզտիվաճընտան պէրու միւսահիպէյհտէն իլգ տէֆա օլ-
րագ այրըլմագտա օլտըղընտան, պունտան տօլայը բէգ գի-
յատէ մահզուն օլույօր վէ կէօզ ևաչլարընըն ճէրէյանընը
մէն իտէմէյօր ըտը։

Թօմի էբէյհճէ վագթտան պէրու եիւրիւմէյէ պաչլամըշ
օլտըղընտան, ազաճըգ տէֆի զամ իթմէք իւզրէ սապահ
գահվալթըսընտան սօնրա չօճուղըն էլինտէն թուվալագ
պաղչէտէ կէզինմէյէ չըգտը վէ սըգ ևարրագը ազաճլար-
տան միւթէչէքքիլ պիր ևօլտան պաղը պաղը եիւրիւմէյէ
պաչլատը։ Թօմի իսէ ահէսթէ ահէսթէ եիւրիւմէքլէ պէրա-
պէր, գուսթար իչինտէ կէօրտիւիւ պաղը բարլագ նէհանէլէ-
րի դալտըրմագ իւզրէ արա սըրա եէրէ էյիլմէքտէ իտի։

Լէոն Շէլլի տալղըն տալղըն եիւրիւմէքտէ իթէն, գու-
լաղընա պիրտէն պիրէ տուտագ տօլուսը պիր պուսէ ատտա-
սը աքս իթմէյըլէ, հէման ևայալաթընտան ույանտը վէ ա-
յագլարընըն ուճընա պատարագ պիր ազ իլէրլէտիքտէն սօն-
րա, պիր քիւմէ կիւրկէն ազաճլարընըն տալլարընը քէմալը
իհթիյաթլա պէրիյէ ալտը վէ քէնտի պէլէմէլէրինտէն Բօլի
իլէ Լորտ Շէլլինին ամթ ուչագլարընտան ճադրն պիր թաշ
գանաբէ իւզէրինտէ օվուրմըշ օլտըղլարընը վէ ճադրն պէ-
լէմէ գըղըն միւատատէսիյլէ եիւզլէրինի էօրմէքտէ օլտըղընը
միւշահէտէ իյլէտի։

Պունըն իւզէրինէ ֆէվգ էլ ատէ հիատէթլէնէրէք,
պունտան պիյատէ պէր չէյ կէօրմէյէ տէ իհթիյաճը պու-
լունմատըղընտան, թուվալտըղը տալլարը քէմալը իհթի-
յաթլա եէրինէ կէթիրտի վէ եինէ այագլարընըն ուճընա
պատարագ օրատան չէքիլտի կիթտի։

Փէօչկէ ավտէթ իտէր իթմէգ, իքինճի վէքիլխարճը հու-
զուրընա չաղըրթտը վէ դայըրընը չաթմըշ օլտըղը հալտե,
Բօլիյի քէնտի նէզտինէ կէօնտէրմէսինի թէնպիհ ու թավսիյե
իյլէտի։

Ւքինճի վէքիլնաւրճ պու էմրի իճրա իմմէք իւղրէ հէման տըշարը չըգոը վէ պիր գաչ տագըգա սօնրա պիչարէ Բօլի գըսգ գըրմըզը քէսիլմիշ օլտըզը հալտէ Լէտի Շէլլինին օտասընա կիւրտի վէ տաէթա թիթիւրէք պիր սէտա իլէ .

— Պէնի՞ մի իսթէմիշ սինիզ, մատամ. – տէյու սօրտու :

Լէտի Հաֆիզըն ճէվապ վիրմէքսիզին պիր միւտատէթ տիք տիք նիւղիւնէ պագոը վէ նիհայէթ պարիտանէ պիր թաւը իլէ .

—Նէվէթ, սէնի իսթէտիմ, վէքիլնաւրճ Մ. Գալվէյ խատ. թա օլտըզընտան, Ւքինճի վէքիլնաւրճ չիմտի սէնին հիսապ լարընը կէօրէճէք տիր, հիսապընը ալըր ալմազ հէման քէօչկտէն չըգըպ կիմմէլնին . – տէտի :

Պէնէմ գըզ պու սէօզլէրի իչիտինճէ պիւթիւն վիւճուտինի պիր թիթիրէմէ ալտը վէ պօղուտնուգ պիր սէտա իլէ .

— Լաբին պէն նէ՞ նաւտըմ, մատամ, նէ՞ գապահաթ իչէտիմ. – տէյու քէքելէտի :

Լէտի Շէլլի ճէվապ վէրմէտի : Բօլի տիզ չէօքերէք, հանըմընըն այագլարընա սարըլտը վէ հէօնքիւր հէօնքիւր աղլամագա պաշլատը :

Նիհայէթ Լէտի Շէլլի նօլ վէրմէսինին սէպէպինի անլաթտը . պիր աղ էվվէլ պաղչէտէ պու լընտըզընը վէ Լորա Շէլլինին աթ ուշագլարընտան ճադրըն քէնտիսինի պու իսթիյինի կէօրմիւշ օլտըզընը պէյան իլէտի :

Բօլի նիյագքնատանէ պիր սէտա իլէ ելաքին ճադ պէնիմլէ էվլէնէճէք տիր, պէնի քէնտիսինէ զէվճէ իտէճէք տիր » տէտի խսէ տէ, Լէտի Շէլլի պաշընը պիւէ չէվիրմէտիյինտէն, պէտլէմէ գըզ իլավէթէն .

— Հաթթա պիր պիրիմիզէ նիշանլայըզ. – սէօզլէրինի տէրմիյան իլէտի :

Լաբին Լէտի Շէլլի եվինէ ճէվապ վիրմէյիպ օտա գարուսընա տօղրու իլէրլէմէյէ պաշլատը :

Գունըն իւղէրինէ Բօլի հիտատէթլի պիր թաւը իլէ այագա գալգարագ .

— Ճադրըն պէնի էօգտիյու իչուն պէնի գօլույօրսընըզ, էօյ-

լէ՞ մի, մատամ, լաբին Լորա ճէնապլէրինին պիր պաշգասընասարթ իթտիյի պուսէլէրի կէօրմիւշ օլտայըտընըզ, ճապապա նէ եարատըլէճէք իտինիզ. – տէյու հայդըրտը :

Մէրդումէ օգու թա նիշանկնահընա եէրլէշտիրմիշ իտիդիրա Լէտի Շէլլի պիր եըլտըրըմ տարպէսինէ ուղրամըշ կիպի, պիրտէն պիրէ արգասընա տէօնտու վէ եուղու քէֆինի կիպի պէմ պէյազ քէսիլմիշ օլտըզը հալտէ .

— Նէ՞ տէմէք իսթէյօրսըն, ութանմազ, պու տէրէճէ քիւսթահլըզընն մանէտաը՞ նէ . . . – տէյու պաղըրտը :

Բօլի . – Ինսան հազըգաթը հալի սէօյլէյէճէք օլուրսա, ութանմազ օլուր, տէյի՞ մի . . . պիր ազ էվվէլ պաղչէտէ վուգու պուրան հալի Լորա Շէլլիյէ սէօյլէյիպ տէ քէնտիսինէն աֆիվ տիլէյէճէք օլտայըտըմ, էմին իմ քի Լորա Շէլլի պու աֆվը պէնատէն տիրիղ իթմէյէճէքտի :

— Լօյլէ՞ մի զանն իտիյօրսըն :

— Զանն իթմէք տէյիլ, ատէթա էմին իմ, չունքի պու աֆվը իսթիհսալ իթմէյէնին չարէսինին պիլիրիմ.

Լէտի Շէլլի գուլագլարընը տիքքիշ օլտըզը հալտէ , քէմալը տըգգաթլա տինլէյօր ըտը : Գալգինի պիրտէն պիրէ տէհշէթլի պիր էնտիշէ իսթիլա իթմիշ իտի :

Բօլի մէրդումէնին չէհրէսինատէքի ատարը էնտիշէ վէ ըզտըրապը կէօրմէնճէ , պուռնտան իսթիֆատէ իթմէք իւղրէ իւքինճի տէֆա օլարագ հանըմընըն այագլարընա գարաճընը .

— Մուչումը աֆվ իտինիզ, մատամ... գապահաթըմը աֆվ իտինիզ... ճադ պէնիմ նիշանլըմ տըր... պէն ճադ իլէ էվլէնէճէյիմ... – տէտի վէ ենինտէն հէօնքիւր հէօնքիւր աղլամագա պաշլատը :

Լէտի Շէլլի անըն հալինէ աճըրտը , լաբին տիկէր թաթգտան պու էտարը մէյտանա չըգարմագ արզուսընտա օլտըզընտան .

— Պիր ազ էվվէլ սէօյլէտիյին սէօզլէրէ նէ՞ տէմէք իսթէյօր ըտըն . – տէյու սօրտու :

Բօլի թէրէտտութ իտիյօր կիպի կէօրինտիյինտէն, Լէտի Շէլլի պիր թաւըը ատիրանէ իլէ .

— Մէօյլէ՛... չաբուգ սէօյլէ ... սանա էմր խոյօրըմ. – տէտի։

Բօլի. – Դապահաթըմը աֆիվ իտէճէյինիզէ վէ պիր ազ էվվէլքի վուգուամը ունուտաճաղընըզա սէօզ վէրիրսինիզ, հէր շէյի սէօյլէրիմ, մատամ։

Լէտի Շէյլի. – (Հէյէճանլը պիր սէտա իլէ.) Էվվէթ, գապահաթընը աֆիվ իտէճէյիմի վատ իտէրիմ... Նամուսըմ իւզէրինէ եէմին իտէրիմ։

— Ջագաթ վուգուը հալի սիզէ պէն խապէր վէրմիշ օլսըղըմը Լորտ ճէնապլէրինէ սէօյլէմէյէճէքսինիզ։

— Խա՛յր, սէօյլէմէմ, սէնի ասլա ազըղա վէրմէմ, ֆագաթ չաբուգ սէօյլէ։

— Պիր միւտաէթտէն պէրու Լորտ ճէնապլէրինին քէօշկտէն սըդ սըդ զայպուպէթ իթմէքտէ օլսըղընը կէօրիւյօրսընըզ։

— Էվվէթ, կէօրիւյօրըմ, Մ. Դալվէյ քէօյլիւլէրին գավդասը սէպէպսիյէ խասթա օլալըտան պէրու Լորտ Շէյլի սըդսըդ զայպուպէթ իթմէքտէ տիր։

— Ոու դայպուպէթլէրին սէպէպսի նէ օլսըղընը պիլմիյորսինիզ։

— Էվվէթ, պիլիրիմ, օրմանլարըմըզընէն ուզադ դըսմ. լարընտա օտուն քէտիրմէքլէ մէշղուլ օլույօր։

— Ոունը սիզէ քիմ սէօյլէտի։

— Պիզզաթ քէնտիտի սէօյլէտի։

Բօլի միսթէհզիյանէ պիր սուրէթտէ կիւլիւմսէտի վէ ազաճըդ սիւբիւթտէն ասնրա.

— Ոու սէօզէ ինանմայընըզ, մատամ, Լորտ ճէնապլէրի նէ օրմանլարըմըզա վէ նէ տէ չիֆթլիքլէրիյլէ մէշղուլ օլմայօր. օնուն պաշղա պիր էնտիշէտի վար սըր քի, պու էնտիշէ չինկևանէլէր քէրվանընընն Ֆէրքինհամ օրմանընտա եէրլէշտիքլէրի կիւնտէն պաշլար։ Ոու չինկևանէլէր արաստընտա զայէթ կիւզել պիր գաապն վար սըր քի, Լորտ հազրէթլէրինին նազարը տըգդաթընը ճէլպ իթմիշ տիր. պու գաապն օ կիւնտէն պէրու Ռիչարնիտ ավճըլար իճթիմակևահը օլմագ իւզրէ պլինա իտիվիշ օլան քէօշկտէ իգամէթ իթմէքտէ տիր.– տէտի։

Լէտի Շէյլի պայըլաճագ կիպի պիր հալ հըաս իթտի վէ տէրմանընըզ պիր հալտէ գօլթուգ սանտալիէլէրինտէն պիրի իւզէրինէ տիւշտիւ գալտը։

Լորտ Շէյլի պու էսրարը քէմալը իթինա իլէ սէթը իթմէյէ չալըշմըշ օլտըղը հալտէ, Բօլի էսրարը մէղբիւրէյի նամսըզ խապէր ալապիլմիշ իտի։

Լորտըն պարկիրլէրինի ձագ հազըրլամագտա օլտըղը մալում տիւր. իշթէ պիր կիւն ձագ մէրագընտան նայի Լորտըն արգասը սըրա կիթմիշ վէ հէր շէյի անլայարագ, ավտէթին. տէ պու հիքէայէյի Բօլիյէ նագլ իթմիշ իտի։

Բօլինին պիլմէտիյի պիր շէյ վար ըսա, օ սա՝ Մօինանընն իլգ կիւնիւ ագշամ իւզէրի Ռիչարնի քէօշկիւնիւ Թէրք իլէ Լօնտրայա կիթմիշ օլտըղը խաւսուսը իտի։ Ֆինաէն ալէյհ էէնիտէն սէօզէ խպիթսար իլէ տէտի քի.

— Մէօյլէրիմին ասլորու օլուպ օրմատըղընը Թաստիգ իտէպիլիրսինիզ, մատամ, պուընըն իչիւն իսէ Ռիչարնիտէքի քէօշկէ կիթմէքտէն պաշգա պիր շէյ լազըմ տէյիլ տիր, չինկևանէ գըզընը օրատա կէօրէճէյինիզէ հիչ չիւպհէնիզ օլմասընն։

Լէտի Շէյլի. – Բէք էյի, արթըգ սանա իհթիյաճըմ կօգտըր, պէնի կալընըզ պըրագ։

— Վէրտիյինիզ վատը ուհնութմայաճագսընըզ, տէյի՛լ մի։

— Խայր, միսթէրիհ օլ։

Բօլի պիր Թավըր մէյհտանանէ իլէ օտատան տըշարը չըգտը։

Լէտի Շէյլի կալընըզ գալընճա իւսթիւնիւ ալէլ աճէլէ կիյինտի վէ պատէհու քէնտի գըսրագընա բագիպ օլարագ, Ֆէրքինհամ օրմանլարը արաստընտան հայվանը տօլու տիգկին գօշտուրմագա պաշլատը։ Ռիչարնիտէքի քէօշկէ վատըլ օլտըգտա, գըսրագտան հէմեն աշադը էնտի վէ հայվանը պիր ադաճա պաղլատըգտան սոնրա, քէմալը իհթիյաճըլա իլէրլէմէյէ պաշլատը։

Քէօչկիւն պիւթիւն բէնճէրէլէրի աչըդ օլուպ, պուղլարտան գապա պիր շարդը սէտասը իչիտիլմէքտէ իտի, Քաթ Նամըննտաքի խըտմէթճի գըզ՝ տէրէօհտէ խմտիյի վազիֆէյի հիւանիւ տուրէթլէ իչքա խմմիշ օլտըղընտան, բէնճէրէլէրտէն պիրինին էօնիւնտէ օթուրմըշ օլտըղը հալտե շարդը չաղըրըյօր ըտը։

Մէրդուժէ շարդըտընա տալմըշ օլտըղը ճիհէթլե, Լէտի Շէլլինին վիւրուտինի կէօրմէմիշ իտի. պինտէն ալէյհ մէրգուժէնին եիւզիւ սօլմուշ օլտըղը հալտե քէօչկե տօղրու կէլմէքտե վէ տիք տիք քէնտի եիւզիւնէ պագմադտա օլտըղընը կէօրիւնճե, պիրտէն պիրե սարսըլտը վէ եիւրէյի հօրլամադա պաչլատը։

Լէտի Շէլլի քէնտիսինէ հիչ պիր սէօզ սէօյլէմէքսիզին զէմին գաթընտաքի օտալարտան կէչտի, մէրտիվէնի չըգտը վէ քէօչկիւն հէր թարաֆընը արաչտըրտը իսէ ատ, հիչ քիմսէյի վէ հաթթա կիւզել պիր գադընդն օլտադա իգամէթ խմմիշ օլտըղընտա տաիր հիչ պիր էմարէ պուլամադը, Քաթ իսէ գըրմըզը եիւզիւ, գըրմըզը սաչը վէ լրի այագը չընքին պիր գըզ օլտըղընտան, Լորտըն կէօնիւլ վէրտիյի գադընդն պու օլամայաճաղը տէրքհար վէ աչքհար ըտը։

Պիր արալըգ Բօլինին քէնտիսինի ալտաթմըշ օլտըղընը տիւչիւնտիւ. Լաքին քէնտիսինի ալտաթմադ ադաճըդ կիւճճէ օլտըղընտան, քէօչկիւն քէօչէսինի պուճաղընը եէնիտէն ադրաչտըրմադա պաչլատը։

Նամադ օտասընտա թահվիլ իտիլմիշ օլան պիր օտայա կիրտիյինտե, պուրնունա թաթլը պիր գօղու աքս իթտի. պիր չինի սագտը իչինտե պիր տէմէթի կիւլ ունուտուլմըշ ըտը. պու կիւլլեր Քաթ կիպի չէհրե պիւյիւրտիւ պիր գըզ իչինի թօքանմըշ օլամագ ըտը։ Լէտի Շէլլի կոչ յանէթինի վիւճուտինի հէնուզ պուլամադըշ ըտը ըսա տա, Բօլինին հադգադաթը հալի սէօյլէմիշ օլտըղընա չիմտի արթըդ էմին իտի։

Լէտի Շէլլի գաբունըն եանընտա տուրմադտա օլան Քաթա տօղրու իլերլէտի վէ գապա պիր սէտա իլէ.

— Պուրատա նէ՞ իչին վար, գըզ, սէն Ֆերքինհամ վէ եաճօտ Քիլարնի գարիյէլէրի սադինլէրինտէն տէյիլսին, նաըտը օլույօր տա պուրատա պուղունըյօրսըն. — տէյու սօրտու։

Քաթ նէ եարաճաղընը չաչըրտը վէ քէքէլէյէրէք.

— Լվվէթ, տօղրու տը... պէն պուրալը տէյիլ իմ, Լիմէրիքլի իմ. — ճէվապընը վէրտի։

Լէտի Շէլլի. — Օ հալտե պուրատա նէ՞ եարըյօրսըն, պուրատա նէ՞ իչին վար։

— Նէ՞ եարտըղըմը կէօրիւյօրսընըղ, մատամ, օրթալըղը թէմիզլէյօրըմ, չալըշըյօրըմ։

— Պուրայա քիմ՞ն էմրիյլէ կիրտին, քիմո՞ն բուխաթ ալտըն։

— Լաքին...։

— Լաքին Ֆիլան լաղըմ տէյիլ, ճէվապ վէր։

— Ֆադաթ...։

— Ճէվապ վէրէճէ՞ք միսին... տէմէք քի սէն պիր խըրտըղ տը՞ն, պուրատադի էշեայը չալմադ իչին պուրայա կիրմիշսին... տօղրուսընը սէօյլէմէյէճէք օլուրսամ, սէնի խըրտըղ տէյի թէվզիֆ իթտիրէճէյիմ, պիլմիշ օլ։

Պու սօն թէհտիտ՝ Քաթըն տիլինի աչմադա մէտար օլտու. պինտէն ալէյհ հէօնքիւր հէօնքիւր աղլամադա պաչլայարադ.

— Խըրտո՞ղ մը... օ՜հ, խայր, խայր, պէն հիչ քիմսէտէն պիր շէյ չալմամըշըմ տըր. — տէտի։

Լէտի Շէլլի ճէպինտէն ալթուն իլէ տօղու քիւչիւք պիր քեսե չըգարտը վէ պիր էլիլէ պունը քէնտիսինէ ուղաթմադըա պէրաապէր, տիկեր էլիլէ տէ ուճը թօքուղու իրի պիր գըրպաճ կէօսթէրէրէք.

— Պու ալթուն քէսէսինի վէ պու գըրպաճը կէօրիյօրսընը... էկեր հադգադաթը հալի սէօյլէյէճէք օլուրսան, պու ալթուն քէսէսինի ալտըգտան սօնրա, Ֆէրքինհամ քէօչկիւնէ կէլտիյին հալտե, պունըն իչ միսլի պիր միւքեաֆաթա տահա նամլ օլաճագսըն. եօգ, էկեր հադգադաթը հալի քէթմ իթմէք իստէյէճէք օլուրսան, պու գըրպաճ իլէ Ֆէննա

հալտէ տայագ եէյէճէքսին , սօնրա տա սէօյլէտիյիմ կիպի սէնի թէվգիֆ իթտիրիպ հապտա ամտըրաճաղըմ. . . չիմոի ինթիխապ էթ . – տէտի ։

Ֆաթ թէրէտտիւտ իթտի ։ Լօրտ Լիօնէլ ուզագտա իտի իսէ տէ , ուճը թօքուզու գըրպաճ բէք եագընտա պուլունը-յօր ըտը ։ Հապտա ամըլմագ գօրգուսը տա Ֆաթա պայգաճա թէէսիր իթժէքտէ իտի ։

Լէտի Շէյլի՝ Ֆաթըն թէրէտտիւտիւնիւ կէօրիւնճէ , գըրպաճը եօգարը գալտըրտը ։

Գունըն իւղէրինէ պիչարէ Ֆաթ արթըգ գայտաճագ եօլ պուլունմատըղընը կէօրէրէք .

— Վուրմայընըզ, մատամ, վուրմայընըզ, հէր չէյի սէօյլէյէճէյիմ. – տէտի ։

Գատէհու Մոհինա իլէ Լօրտ Շէյլինին այգ ու մուհապպէթի նէ՛ եօլտա ճէրէյան իթժիչ օլտըղընը վէ իքիտի պիրլիքտէ կրավզէնտէ պուլուչմագ վէ սօնրա տա թէնէղղիւհ վաթօրըյլա պիր իքի այ գատար տէնիզ իւզէրինտէ գալմագ իւզրէ նէ՛ բլանլար գուրմուշ օլտըգլարընը պիրէր պիրէր նագլ ու հիքեայէ իլէտի վէ Լէտի Շէյլինին պիլմէք իթթէտիյի մալիւմաթընը քնաֆֆէսինի վէրտի ։

Ֆաթ պիր միւտտէթ սօնրա , քէսէտէքի ալթունլարը համիլ օլտըղը հալտէ , Լիմէրիքէ ավտէթ իթժէքտէ իտի ։ Մէրգուժ ոատտէթ ու իգպալինը թա ժէրթէպէի պալէտասընա վասըլ օլմուշ ըտը . պիրա Լօրտ Լէօնէլինը քէթմը հագգագաթ իթժէք իւզրէ վէրմիշ օլտըղը ժէպլագ իլէ մուահատարէն Լէտի Շէյլինին իֆշայի էտար իթժէք իւզրէ պախշ իթտիյի ալթուն քէսէսի՝ քէնտիսինէ քիւչիւք պիր թրտախուտա հաղըրլատագտա իտի ։

Լէտի Շէյլի պու քէշֆի իճրա իթտիյի սըրտտա , Լօրտ Շէյլի տախի Կրավզէնէ վասըր օլմուշ վէ Մոհինայը Թրուա-Րուա օթէլինտէ պուլմուշ ըտը ։ Օրատա Մոհինա չինկևանէ լիպասըյլա աշըգընա տահա կիւղել կէօրիւնմիւշ վէ միւտտէյլէյհ իւզէրինտէ եէնիտէն էսկի հիւքմիւնիւ իճրա իթժէքտէ օլտըղընը զանն ու գըյաս իլէմիշ իտի ։

Իրթէսի սագահ իքիտի պիրլիքտէ թէնէղղիւհ վաթօրընա պինէճէքլէր իտի ։

Մուէր նամընտտա օլան պու վաթօր կրավզէն լիմանընտտա պագլը օլտըղը հալտէ , հարէքէթի իթժէյէ հաղըր պուլունըյօր ըտը ։ Լիօնէլ վաթօրըն գատտանընը տէյիշտիրմիշ վէ պիւթիւն էշնա վէ լէվագըմտաթընը թէճտիտ իլէմիշ իտի ։

Վաթօրըն թէքնէտի պէյտաղա պօյանմըշ օլուպ , տէրուննինտէ իտէ պիր իննիթզամը թատ հիւքմ իթժէքտէ իտի ։

Իրթէսի կիւնիւ սագահչըյըն պիր լանտօ արապատը թրքուա-Րուա օթէլի էօնիւնտէ տուրտուտ վէ Լօրտ Շէյլի իլէ չինկևանէլէր դրավիշատը իշպու արապայա բաքիպ օլտուլար ։

Լօրտ Շէյլինին սըֆտաթընտտա պիր սիւքիւնէթի ագիմէ ասարը կէօրիւլիյօր ըտը ։ Ֆէնտիսի Լօնտրատտա պիր իննկիլիզ աճէննթէսի նէզտինէ գըտա գրտա ևագըլմըշ քուտուլալարտան իտտարէթ քիւչիւք պիր բաքէթի ալըրագմըշ վէ պունլարընը պիրէր պիրէր Լէտի Շէյլիյէ կէօնտէրիլմէսինի թատվիյէ իթժիչ իտի . Լօրտ Շէյլի պու քուտուլալարտա , քօլնթիդա իլէրինին ֆէվգ էլ ժմուլ օլարագ չաթալանմատը իւզէրինէ միւտտէթի՝ զայպուպէթինի թէմտիտէ ժէճպուր գալմըշ օլտըղընը պէյան իթժէքտէ իտի ։

Մոհինա քէնտիսինի ճէննէթի իչինտէ զանն իտիյօր ըտը ։ Ուֆուգը միւլահաղաթընը պիր միւտտէթճիք գատըրթմըշ օլան օ սիյահ պուլութլար՝ չիմոի պիւս պիւթիւն նատպէտիտ օլմուշ կիթժիչ իտի ։

Լանտօ արապատը պիր ազ սօնրա լիմանա վասըլ օլտու , թէնէղղիւհ վաթօրընըն քիւչիւք սանտալը իսկէլէնին աշաղըսընտա քէնտիլէրինէ պէքլէյօր ըտը ։ Լօրտ Շէյլի Մոհինայը սագ թատաֆընտտա օթուրթտու վէ սանտալ սույըն իւզէրինտէ գուշ կիպի ուչմագա պաշլատը ։

Ուզագտա պէյտաղ պիր նօգթա կէօրիւլմէքտէ իտի ։ Գու նօգթա Լօրտ Շէյլինին թէնէղղիւհ վաթօրը օլտու , տէնիզ իւզէրինտէ իսաֆիֆ իսաֆիֆ չալգանմագտա իտի ։

Գիր գաչ տագըգա գարֆընտտա սանտալ վաթօրա վասըլ

օլտու ։ Ո ղէման Մոննա Լորտըն գուլաղընա էյլէրէք , հէյէճանը պիր սէտա լէք .

— Ա՛հ , պէնի նէ՛ գաատար մէտուտ իթտինիզ ... պանա պախշ իթտիյինիզ սատատէթ մուդաթլ հիչ պիր վագիթ չիւքրանիյէթ պօրճումը իչիա իտէմէյէճէյիմ . – տէտի ։

Պատէհու Լորտըն մուավէնէթիյլէ վարօր մէրտիվէնինի չըգարագ , կիւվէրթէ իւղէրինտէ պուլունարը ։ Լիօնէլ տախի արգատընատան չըգտը վէ իչ գատարտաըրընը գարուսընը կէօսթէրէրէք .

— Կիրինիզ , ազիզէմ Մոննա , պունատան սօնրա պիզիմ իգամէթկանտըմըզ պուրատը տըր . – տէտի ։

Մոննա գարույը քէնտի էլինէ աչտը վէ ամէլատարլա միւղէյնէն ղայէթ կէնիշ պիր սալօնա կիրտի ։

Լորտ Շէյլի գարու էչիյինտէ տուրմըշ օլտուղը հալտէ , պաղը էմրէրը վէրմէքէ մէշղուլ պուլունըյօր ըտը ։

Մոննա գատընտարընը քեաֆիյէսի կիպի սահիպի մէրտաք պիր գատըն օլտուղընատան , սալօնը է՛ն էտնա թէֆէրրուաթը-նա վարընճայա գատար նազարը թէտոյից վէ թէճէնսիւսատէն կէչիրմէքտէ իտի ։

Մէրտումէ թէտոյիգաթընը տահա իլէրիյէ վարտըրմագ իսթէյէրէք , էլինի սալօնըն տիվար բէրտէլէրի ալթընատա կիզլէնմիշ օլան պիր գարունըն գօրճատը իւղէրինէ գօյմադա հազրըտանըը իչէն , պու գարու պիրտէն պիրէ աչըլտը վէ Մոննա կէնճ , կիւզէլ վէ չիփար պիր գատըն իլէ գարշը գարշըյա կէլտի ։

Պու գատըն Լէտի Շէյլի օլուպ , հիտատէթինտէն կէօղլէրինի իրի իրի աչմըշ օլտուղը հալտէ տիք տիք Մոննանընը եհտիյնէ պագտը վէ պատէհու հագաբէթամիզ պիր թաւը իլէ .

— Պուրատա նէ՛ եապմադատա օլտուղընըզը լութֆէն սէօյլէ՛ր միսինիզ , մատամ . – տէտի ։

Մոննա պիրտէն պիրէ սարարտը վէ չաշընըն չաշընըն Լէտի Շէյլիյէ պագմադա պաշլատը ։

Պու գատընըն Լորտ Շէյլինին զէվճէսի օլտուղընը վէ հագընատա իճրա օլունան կըյանէթի խատէր ալարագ հուգուգը զէվճէյէթինին թամէմ իմմէյէ կէլմիշ խտույինի տէրհալ անլամըշ ըտը ։

Նութգը թուխտուրըշ կիպի սիւքիւթ իտիյօր վէ սէօյլէյէճէք պիր սէօղ պուլատայօր ըտը ։ Քէնտիսինի սատատէթ ու իգպալին թա պաշէատընա չըգմըշ գանն իմմէքտաէ իչքէն , պէօյլէ պիրտէն պիրէ պաշէթ ու թաւինին տարպէսինէ տիւչար օլմատը հագըգամէն թէէսսիւֆ իտէճէք պիր հալ ըտը ։

Լէտի Շէյլի մէրգուժէնին սիւքիւթինինու կէօրմէճէ , հիտատէթի պիր գամ տահա արթատը վէ օ սըրատա գօճատը կէօղինէ իսթիմէքլէ .

— Մատամ քի սիղ ճէվապ վէրմէյօրսընըզ , Լորտ Շէյլի ճէվապ վէրէճէք տիր . – տէտի վէ պիրտէն պիրէ քէտպի սիւքինէնի իտէրէք գօճատընըն Լանընա Լուդլաշտգատան սօնրա , ղայէթ սատէ պիր թաւը իլէ .

— Լիօնէ՛լ , սիղի կէօրմէքլէ իչք գիյատէ մէմնուն օլտում ... պաչընըգա պիր ֆէլաքէթի կէլմիշ օլմատըն տէյու գօրգույօր ըտըմ . – տէտի ։

Լորտ Շէյլի քէֆինի կիպի պէմ պէյատ քէսիլտի վէ տուտագլարընը գանատաճագ տէրէճէտէ ըտըրտը . էսկի ֆիլթուրըգըղընը պուլմադ իւղրէ իչք գիյատէ ճէպրի նէֆս իմմէքտէ իտի իսէ տէ , միւմքին տէյիլ մուվաֆֆագ օլամատագատա իտի ։

Լէտի Շէյլի գօճատընըն ալթիսմիլիյինինու կէօրտիւ իսէ տէ , ասլա ֆիլթուրընը պօղմայըգ Հագարէթամիզ պիր թաւը իլէ .

— Ազիզիմ Լիօնէլ , պու ղըղըն պուրատա , Լանի պէնիմ մանլիմին իչինտէ նէ՛ իչի պուլընաբզընը լութֆէն սէօյլէ՛ր միսինիզ . – տէտի ։

Լորտ Շէյլի նէ՛ ճէվապ վէրէճէյինին չաշընըմըշ գալմըշ ըտը . գիրա ավամընն թաապիրինէ կէօրէ , էլի թօրպանընն իչինտէ իչքէն թուխտըմըշ ըտը ։ Նիհայէթի ճէվապ օլտուգ տէտի քի .

— Նէյլի՛ , սիզին եէրինիզ պուրատը տէյիլ տիր ... պու-

ՆԸ ԱՆԼԱՄԱԼԸ ՎԷ ՊՈՒ ԹԷԷՕՍԻՓԷ ՀԱՅԱՆ ՀԱԼԷ ՊԻՐ ՆԷԹԻՃԷ ՎԷՐՄԷԼԻՍԻՆԻՂ։

ԼԷՏԻ ԵԷԼԼԻ. – Նա՛, պէնիմ ԵԷրիմ պու րաասը տէյիլ, էօյլէ՞ մի... տօղրուսը պէնիմ պաշգա պիր ԵԷրիմ օլտըղընը պիլմէյօր ըտըմ. հէր նէ հալ իսէ, չիմոի պէնիմ ԵԷրիմի պու գըզա վէրմէք իստիասընտա տէյիլ իսէնիղ, վաթօրտան չար չաբուգ տըշարը չըգմասընը լութֆէն իմիթաթ իտինիղ... Հօգաա չանը չալմագա վէ պիրլիքտէ կէթիրտիյիմ ատէմյէրի չաղըրըպ քէնտիսինի տըշարը աթտըրմագա մէճպուր օլաճաղըմ։

Մոինա՝ պէօլմէնին էօնիւնտէ տուրմըշ վէ կէօղէրինի իրի իրի աչմըշ օլտըղը հալտէ, պայըլաճադ կիսի պիր հալ հըաա իտիյօր վէ տիւշմէմէք իչիւն տիվար քէրտէլէրինի սըզը սըզըյա թուրթըյօր ըտը։

Ծաատէթ ու իգպալի արթըգ պիւս պիւթիւն մահվ օլմուշ ըտը։ Լէտի ԵԷլլի գէվճէլիք հուգուղընը իսթիմալ իտէրէք, քէնտիսինին չըլտըրըասըյա աէվմէքտէ օլտըղը ատէմի աղուզը մուհապպէթինտէն չէքիպ ալաճագ իտի։

Գիչարէ շու սըրատա գայէթ միւտհիշ պիր ըղտըրապ իչինտէ պուլունըյօր ըտը։ Լորտ ԵԷլլինին կէօղէրինտէ չիմոի էվվէլքի աչգ ու մուհապպէթի կէօրմէյօր ըտը. չինկեռանէլէրէ մախսուս օլան լիպասլարընը չըգարալատան պէրու միւմանլէյհին քէնտիսինտէն ատէթա սօղումըշ օլտըղընը վէ քէնտիսի անա նամուսընը պիլէ ֆէտա իթմիշ օլտըղը հալտէ, միւմանլէյհին քէնտիսինի եիւզ իսթիւնէ պըրագըպ գէվճէսինին արգասը սըրա կիտէճէյինի հըաա իտիյօր ըտը. Հանա Հաքիմին սէօղլէրի պիրէր հագըգաթ օլտըղընը չիմոի անլաայօր ըտը։

Վաթօր սալօնընտա հասըլ օլմուշ օլան սիւքիւթ իլա գայըը նիհայէ տէվամ իտէմէգ իտի։ Լորտ ԵԷլլի նիհայէթ գարարընը վէրտի։ Ասըլզատէլիք չանը վէյէվ պիր տագըգա օլտուն, պիչարէ Մոինայը միւտաֆաա իթմէսինի իսթիթ իտիյօր ըտը. պինաէն ալէյհ գէվճէսինէ թէվճէհիւլէ։

— Միւտաատէ իտինիղ տէ մատամտա աղաճըդ րէֆագաթ

իտէյիմ. – տէտի վէ պատէհու Մոինայա րէֆագաթ իթմէք իւզրէ գաբուլյա տօղրու իլէրլէտի։

Լաքին Լէտի ԵԷլլի գաբունընէ էօնիւնտէ տիմ տիք տուրարագ, Լորտընն կէչվէտինէ միւտանյաաթ իթտի վէ էլինի ամիրանէ պիր թավը իլէ իլէրիյէ ուզաթըպ.

— Սէն տըշարը չըգմայաճադսըն, Լիօնէլ... պու գաատըն նալընըղճա կիտէճէք տիր, հօգաա ատէմլէրիմի չաղըրըր վէ տիւչար օլտըղըմ հագարէթի իսպաթ իթտիրիյիմ. պունըն նէթիճէտի նէրէլէրէ վարաճաղընը պիլիրսին. օ հալտէ նիքահընընն ֆէտոյինի թալէպ իտէճէյիմ, վէ հուգուգըմը իսթիհագալ իթտիքտէն սօնրա, էվլատըմը տա ալըպ պէրապէր կէօթիւրէճէյիմ. էվվէթ, Թօմիյի տէ ալըպ պէրապէր կէօթիւրէճէյիմ վէ քէնտիսինէ բէտէրինին իամինէ տահիմա լանէթ օգումասընը էօյրէթէճէյիմ. – տէտի։

Պատէհու Մոինայա տէօնէրէք, ղազուպանէ պիր չէհրէ իլէ.

— Տըշարը չը՛գ, մէլուն ղըզ... տըշարը չը՛գ տէյօրըմ. – տէյու հայգըրտը։

Լորտ ԵԷլլի ալըգ ալըգ գէվճէսինին նիւգիւնէ պագըյօր ըտը։

Մոինա՝ հիտատէթ վէ մահճուպիյէթ ահիգասըյա գըգ գըրմըզը քէսիլմիշ օլտըղը հալտէ, գաբուտան տըշարը չըգտա վէ գօշուպ կիւվէրթէյի կէչէրէք, էլան վաթօրըն հանընտա տուրմագտա օլան սանտալըն իչինէ սըչրատը. պիր գաչատագըգա սօնրա եալընըղճա գարայա վասըլ օլտու վէ թարիֆի նագաալիլ պիր մէյուսիյէթ վէ մաղմուժիյէթ իչինտէ պուլունտըղը հալտէ, կրավզէն լիմանընը բուաթ կէլէ եիւրիւմէյէ պաչլատը։

Զինհինի եալընըղ պիր միւլահազա իչդալ իթմէքտէ իտի քի, պու միւլահազա տա հայաթընա խիթամ վէրմէքտէն իպարէթ իտի։ Լաքին պու ֆիքրի մէվզըն իճրայա գօյմագ չիմոիլիք իմքան խարիճինտէ իտի։

Մէրդումէնին բէրիչան հալի լիման խալգընըն նազարը տըգգաթընը ճէլպ իթտի. կէմիճիլէր վէ գայըգճըլար հէր

թարաֆտան զուհուր իմմէքտէ վէ քէմալը մէրազլա մէրդումէյէ պազմազտա խոլէր։

Մոինա չէհրին իլք էվլէրինի կէչմիշ խոլ։ Նէրէյէ կիմսէքտէ օլտուղնը քէնտիսի տէ պիլմէյօր ըտը։ Նակէհան արազտասընտան ևիւքսէք պիր սէտա իչիմտիչիներէն, պաշընը հէման արտընա չէվիրտի։ Թրուա-Րուա օմէլինին միւսամէճիլի քէնտիսինի չտղըրմազտա խոլ։ Մոինա պիրա իսմիչար օմէլէ կիրինճէ, օմէլճի.

— Եօղ արտաքի օտանըզտա պիր շէյ մի ունուտտընըզ, մատամ. – տէյու սօրտու։

Մոինա ճէվապ վէրմէտի։ Օմէլճի իսէ սէօղունիւ տէվամլա.

— Սէյահաթ իմմէքտէն սարֆը նազաը մը իմտինիզ, մատամ, օտանըզա չըզմազ իսմէը միսինիզ. – տէյու թէքրար սօրտու։

Մոինա «էվվէմ» թարտընտա պաշընը էյտի վէ բասմ կէլէ օմէլճինին արզասը սըրա կիտէրէք, նէնիտէն պիր միւտաէմ էվվէլ թէրք իմմիչ օլտուղը օտա տէրտունինտէ պուլունտը վէ պիր սանտալիէ իւղէրինէ տիւչիւվէրտի։

Օմէլճի մէրդումէյի նալընըզ պըրազմազ իւղրէ այազլարընըն ուճունա պատարազ, օտանտան սըչարը չըզտը վէ քէնտիսինի արչատա պուլունճա, միւսամէհղիյանէ պիր սուրէմտէ կիւլիւմսէյէրէք.

— Ղալիպա քի աչըզը քէնտիսինի թարա իմմիչ... արատլարընտա պիր զավզա, պիր միւճատէլէ վուզու պուլմըչ օլմալը.– տէմի։

Մոինա սանտալիէնին արզալըզընա տայանմըչ օլտուղը հալտէ, հայտիզընա իսմամ վէրմէքտէն պազտա պիր շէյ տիւչինմէյօր վէ պունըն իչիւն իսէ զօլայ պիր վատըմա արայօր ըտը։

Օտանըն գաբուտը խաֆիֆճէ վուրուլտու վէ օմէլճի նէնիտէն իչէրի կիրէրէք.

— Ճչաղըտա պիր խըտամէթքտար կէլմիչ սիղինէ զօնուշմազ իսմէյօր, մատամ. – տէմի։

Մոինա էվվէլա ճէվապ վէրմէտի, լաքին կէօղէրինտէ պիրտէն պիրէ պիր նուրը իւմիտ բաղլայարազ, հէյէճանընտան զըսըզ պիր սէտա խլէ.

— Կէչէն խըտամէթքտարը լութֆէն պուրայա կիտտիրինիզ. – տէտի։

Օմէլճի տըչարը չըզտը վէ պիր աղ սօնրա գըրմըզը զատիֆէ բանէթալտն կիչինմիչ վէ Լորտ Շէլլինին խանէտան արմալարընը հավվ չէրիտէրէք թէղէյիւն իմմիչ ուզուն պօյու պիր չուհատար իչէրի կիրտի. մէրդում՝ Մոինայը սուրէթի իհթիրամքտարտանէտ սէլամլատըզտան սօնրա, մէրդումէ յէ իրի պիր մէքմուզ ուզաթմատագ.

— Լորտ Շէլլի պու մէքմուզը սիղէ թէսլիմ իմմէյէ պէնի մէմնու իմմիչ տիր. – տէտի։

Մոինա մէքմուզը ալըզ ալէլ աճէլէ զարֆը նըրըթտը վէ իչինտէն պիր բաքէթ պանգա գահիմէլէրի չըգատագ խալընըն իւղէրինէ տաղըտտը։ Զուհատար չէքիլտի կիմսէ։ Մէքթուպ տէրտունինտէ ճէվապ ֆիլան նօղ ըտը։ Մոինա՝ պու մէքմուզ իչինտէ պիր գաչ սաֆթը չէյ պուլաճաղընը իւմիտ իմմէքտէ իքէն, իւմիտինին չու սուրէթլէ պօչա չըգատըզընը կէօրինճէ, հըրս իմմիչի հէյէճան րէք չէտիտ օլտու վէ պայզըն պիր հալտէ նէրէ ճուվապըլանտը։

Օրատա պիր ճիհտը պիրտուհ կիսի խայրը միւտաէմ գալտը։ Ապզը պաչընա կէլինճէ, հէր շէյի խաֆրըլատը։ Էմրատֆընտա տաղընըզ պիր հալտէ տուրմազտա օլան պանգա գահիմէլէրի՝ իչին պիր խայալտան խաբէթի օլմատըզընը խապաթ իմմէքտէ իտի։

Գուտէթմինին ֆէվգինտէ պիր գայրէճ իճրատըլտա այաղա գալգտը վէ պանգա գահիմէլէրինի թօրլայըզ թէքրար գարֆըն իչինէ գօյտու։ Գու գահիմէլէրի պիղգաթ Լէտի Շէլլիյէ իյատէ իմմէյի վէ քէնտի բարաբարընա իհթիյաճը օլմատըզընը խապաթ իլլէմէյի գահիյէն գարարլաչտըրմըչ ըտը։

Գու գարար իլէ օտանտան տըչարը չըգտը վէ ալէլ աճէլէ մէրտիվէնլէրի էնտի։ Օմէլճի գարունըն էօնինտէ տուրմուչ օլտուղընտան։

— Օտայա եէնիտէն թէչրիճ իտէճէ՞ք միսինիզ, մատամ. – տէյու սօրտու։

Մոինա «խայըր» թարղընատա պաշընը սալատը վէ գաբուտան տրշարը չըգմազա հաղըրլանատը իսէ տէ, օթէլճի պունա մէյտան վէրմէյէրէք.

— Էօյլէ իսէ լուլթիչէն հազընանէյէ պուլուրընըզ, օտայը էօյլէն վագթընա գատար իշղալ իթտիյինիզ ճիհէթլէ, քիւչիւք պիր հիսապընըզ վար տըր. – տէտի։

Մոինա բարա քէսէնին արատը, ճագաթի պուլմազա մուվաֆֆագ օլամատը։ Լէտի Շէլլինին կէօնաէրտիյի նիրմի պին լիրայա էլ սունմագ իսթէմէտիյինատէն, բարմազլարընատաքի նիւղիւքլէրատէն պիրինի չըգարտը վէ պունը օթէլճիյէ ուղաթարագ.

— Ալընըզ· – տէտի։

Օթէլճի թէաճճիւպ իտէրէք «Նէ՞ նաբըյօրսընըզ, մատամ» տէյիպ նիւղիւլու կէրիյէ վէրմէք իսթէտի իսէ տէ, Մոինա ճէվապ պիլէ վէրմէյիպ օթէլատէն տրշարը սրչրատը վէ աճէլէ աճէլէ նիւրիւմէյէ պաշլատը։

Պիր միւտաէթի սօնրա լիմանա վասըլ օլտու վէ կէօզլէրիյլէ Լորտըն թէնէզղիւհ վաբօրընը արաշտրտը։ Մէզքիւր վաբօր նատէտիտ օլմուշ ընը։

Պունըն իւզէրինէ Մոինա լիման մուհաֆըզլարընատան իսթիյար պիր ատէմ թէվէճճիւհէ.

— Մուէթթ վաբօրը կիթտի՞ մի, իսթիյա՛ր· – տէյու սօրտու։

Իսթիյար իսէ քէմալը միւրիւվվէթի վէ ինսանիյէթլէ.

— Էվվէթթ, մատամ, չօգտան պէրի կիթտի... Մուէթթ՝ Լորտ Շէլլինին թէնէզղիւհ վաբօրը տըր. գալիպա Լորտ վէ Լէտի Շէլլի տէնիզ աչըգլարընատան Լիմէրիքէ ավտէթ իտիյօրլար։ Պագընըզ, էկէր կէօզլէրինիզ գուվվէթլի իսէ, Մուէթթին միւմանընը կէօրէպիլէճէքսինիզ. – տէտի։

Մոինա պօղունուգ պիր սէտա իլէ «Թէշէքքիւր իտէրիմ» տէտիքտէն սօնրա, օրատան չէքիլէրի կիթտի վէ շէհրին սօղագլարընը կէչէրէք, քէօյէ սօղրու միւթէվէճճիհ օլտու։

Գարշընընա չըգան էրքէքլէրին մէնզարէսի՝ գալպինատէքի նէս ու քէտէրի պիր նէյլ հիտատէթ ու ատավէթէ թահվիլ իթմէքտէ իտի։

Շէհրին խարիճինէ չըգընճա, ադաճըգ նէֆէս ալտը։ Շիմտի հիչ օլմազտա իսթէհսիլի կիսպի աղըյապիլիր իտի։

Հայաթընա նէ՛ նօլտա խիթամ վէրէճէյինի տուչունմէքտէ իքէն, պիր չըմէնտըֆէր լօգօմօթիֆինին տուտուլու գուլաղընա աքս իթտի։

Մոինա թէնհա պիր նօլուն նիհայէթինէ կէլմիշ իտի։ Լօգօմօթիֆին սէօնմի ալընճա, պիր մէսէրրէթի վահչիյանէ ըղհար իլլէտի վէ քէնտիսինի լօգօմօթիֆին ալընընա ամատագ էօլմէքտէն տահա սիւրաթլը վէ տահա կիւղէլ պիր էօլիմ օլամայաճաղընը տուչունատու։

Շիմտի ուզագտան լօգօմօթիֆին գաթը տումանընը կէօրմէքտէ իտի, կէլէն պիր էքսպրէս գաթատը իտի։

Մոինա ալէլ աճէլէ գօչարագ նօլուն քէնարընատաքի չիթտէն ամլատը վէ գաթատընըն կէչէճէյի նօլուն թահ նանընա վասըլ օլատագ, տէմիր չուպուգլար իւզէրինատէ ուղանտը նահտը։ Էլլէրիլէ նիւղիւնիւ գաբամըշ ընը ըսա տա, գաթատընըն քէմալը սիւրաթլա կէլմէքտէ օլտուղընը իշիթմէքտէ իտի։

Մաթինաճը՝ տէմիր չուպուգլար իւզէրինատէ պիր ինսան նահտընը օլտուղընը կէօրտու վէ լօգօմօթիֆին տուտուլուննու քէմալը չիտատէթլէ չալմազա պաշլատը. գիրա մաքինա պիսթիւն իսլիմիյլէ նիւրիւմէքտէ օլտուղընատան, անը տուրտուրթմագ գատիլ տէյիլ իտի։ Լաքին Մոինա նէրինատէն պիլէ դըմընըտամատը։ Պիր իքի սանիյէ սօնրա, օ տիկտէր վէ նազիք վիւճուտա բարչա բարչա օլաճագ իտի։

Մաքինաճը իսամիտինի գաթ իթմիշ օլուպ, լօգօմօթիֆ իսէ քէմալը սիւրաթլա իլէրլէմէքտէ իքէն, պիրտէն պիրէ պիր ատէմ զուհուր իտէրէք տէմիր չուպուգլարըն նանընա սէյիրթտի վէ Մոինայը գուճագլայըպ գալտըրարագ մէճնունէն կիսպի գօչմազա պաշլատը. լաքին պիր աղ սօնրա գուվվէթի պիւս պիւթիւն թիւքէնէրէք, սօղույա սօղույա նէրէ նընդընը։

Մոինանըն հայաթըն չու սուրէթլէ գուրթարմըշ օլան առէմ՝ Հանս Հաքիմ իտի։

Մէրգում թամ վագթընտա եէթիշմիշ իտի։ Պիր սանիյէ տահա կէշմիշ օլսայըտը, շըմէնտըքէր գաթարը Մոինայը պասըպ կէշէճէք իտի։

Մոինա գալգտը օթուրտու։ Հանս Հաքիմ տիք տիք մէգումէնին եվուրիւնէ պագմագտա վէ եանագլարընտան աշաղը ագան իրի իրի թէր տանէլէրինի սիլմէքտէ իտի։ Նիհայէթ ազաճըգ քէնարխինի պուլունճա, գըսըգ պիր սէտա իւէ.

— Ա՜հ, գրաթիշամ... սիզի էօվուտ բէնչէնինտէն գուրթարագլտխլմանէն ոօլայը նէ գատար մէսրուր օլտըղըմը թարիֆ իտէմէմ... պիր սանիյէ տահա կէշմիշ օլսայըտը, սիզի դանըտ իչինտէ պուլտաճագտըմ. – տէտի։

Մոինա պաշընը գուտըրտը վէ հէյէճանընտան սէսի թիթրէյէրէք վէ քէքէլէյէրէք.

— Պէնի գուրթարմագա սանա քիմ մէզուննիյէթի վէրմի... պէն էօվմէք իստէրիմ... անյատըն մը... ևէնտէն պաշկայաճայըմ վէ պու տէֆա իստէնիյէնի ևաթմագտան պէնի մէն իտէմէյէճէքսին. – տէտի։

Հանս Հաքիմ պու օըրատա պիրտէն պիրսէ թիթրէտի վէ էլինէ տէմիր չուպուղլարը կէօսթէրէրէք.

— Դրաթիշամ, սիզին նէֆսինիզէ սուի գատա իտէճէյինիզի ատույտուղտար, սիզի իչէմիյէճ իտէճէքլէր վէ սիզտէն պու պապատ իչղահաթ թարէզա իտէճէքլէր տիր... էկէր սէօղիւմիւ տինլէրտէնիզ, պուրատան չէքիլիպ կիտէյիմ. զիրա զայագ իտէճէք վագթընտը ևօգ տըր. – տէտի։

Ֆիլ հագըգա ուղագտա տէմիր ևօղու իւղէրինտէ սիյահ նօղթարար կէօրիւնմէքտէ իտի։ Պու նօղթարար պիր թագըմ բօյիս մէմուրլարը օլուպ, Մոինանըն իչինի արամագտա իտիլէր։

Մոինա՝ Հանս Հաքիմին սէօղիւնիւ ատղրու պուլուպ, ևէնտէն չիմին էօմէ թարաֆընա ամէլատը վէ չօգ կէշմէտէն էքիսի պիրիքտէ սըգ աղաճը պիր օրմանա վատըլ օլարագ, օրատա իսթիֆա էյլէտիլէր։ Պունլարը թագըտ իսթիքտէ օլան մէմուրլար իսե իշլէրինի զայագ իթտիլէր։

Մոինա էօկի պիր մէշէ աղաճընըն ալմընտա օթուրտուվէ պաշընը էլլէրի իչինէ ալարագ, աերևան խայալաթի վէ թէֆէքքիւրաթա տալտը։

Պէօյլէճէ պիր գաչ սաաթլաղ կէշտի։ Ա.գչամ գարանլըղը էթրաֆը գարլամաղա պաշլայընճա, Հանս Հաքիմ նիհայէթի Մոինա իլէ դօնուշմագա գարար վէրէրէք, ևամաչճա գուլաղընա էյիլտի վէ էվվէլա զայէթի լաթիֆի պիր սէտա իլէ պիր թագըմ միւէոսիր սէօղլէր սէօյլէտիքտէն սօնրա, մէգումէնին քէնտի սէօղլէրինի քէմալը տըղգաթլա տինլէմէքտէ օլտըղընը կէօրիւնճէ, տահա էթրաֆլընճա մալիւմաթ վէրմէյէ պաշլայարագ, մէսէլա հէյճինալէրինտէն ֆիլմանճանընը սօն սաաթընտա Մոինայը չաղրարագ էօլմիւշ օլտըղընը վէ ևէնի տօղան չօճուղլարըն վալիտէյնի քէնարխինին ավտէթլէ անյէրի թագտիս իթմէյինէ պէքլէմէքտէ պուլունտըղլարընը վէ իքի քիշի իշտիրակ իթմէք իսթէտիքլէրի հալտէ, էքենտիսի օրմանտըղընտան րէսմի նիքահը թէէխիր իթմիշ օլտըղընըդը զանն խոյօրլար. սիզի կէօրտուքլէրինտէ, հէմտան ևէնիտէն այագլարընըղտա գարանճագլար վէ էթէքլէրինիզի էօքճէքլէր տիր։

Մոինա. – Խա՛յր, խա՛յր, պէն հայաթըմտա խիթամ վէրմէք իսթէրիմ... եաշամագ արթըգ պէնիմ իչիւն հորատ տըր...։

Հանս Հաքիմ. – Հայաթընըղտա նիչիւն խիթամ վէրէճէքսինիզ... պիլաքս ինթիգամընըղտը ալմագ իչիւն եաշամալըսընըղ, պէօյլէ միւտհիչ պիր տաւպէյէ ուղրատըղտան սօնրա, ինթիգամ ալմագ սիզին հագգընըղ տըր։

— Ինթիգամ ալմագ հագգը՞մ մը տըր։

— Լվվէթ , եալընըզ հագդընըզ սէյլէ, հաթթա վաղիֆէնիզ տիր ։

Պու սէօղիւ միւթէագըպ , Հանս Հաքիմ տահա զիյատէ Մոհնայա եագլաշար վէ եավաշ սէտա իլէ ուզուն պիր նութգ իրատընա պաշլատը ։ Մէրգումըն սէօյլէտիյի սէօզլէր պէսպէլի բէք միւտհիշ պիր շէյ օլմալը քի , Մոհնա իլի տէֆա պաշընը գալտըրարագ .

— Խա՛յր , խա՛յր , պու բէք միւտհիշ պիր շէյ տիր , պունը հիչ պիր վագթ եաբամամ . – տէտի ։

Հանս Հաքիմ խէ չիլքին պաշընը եօգարը տիքէրէք , սէօղիւնիւ տէվամլա .

— Միւտհի՞շ մի . . . միւտհի՞շ մի . . . պիզ սէօզլէրիմի հանըզ մուհաքէմէ իտիյօրսունուզ . . . օ տիւնէհանըն պահթիյարլարը , օ զէննկինլէր , օ աղըզատէլէր պիզի կիւտագը ֆէլաքէթէ աթտըգլարընտա , պու հարէքէթլէրինի միւտհիշ ատտ իթտիլի՞ր մի . . . պիզի նիհայէթի իւլ էմր պու հալէ դօյմագտա թէրէտտիւտ կէօսթէրտիլի՞ր մի . . . խայր . . . պիլաքս պիզի թահդիր վէ թէզիլ իթտիլէր . հաթթա պիզի եիւզ իւսթիւնէ պըրագտըգտան սօնրա , կիւյա պիր ֆահիշէնին իւճրէթինի վէրիյօրլար ըմըշ կիպի պիր մըդտար ագճէ կէօնաէրէրէք պիզի պիր գաթ տահա տիւշարը հագտարէթ վէ մէզէլլէթ իթմիշ օլտուլար ։ Թէքրար իտէրիմ քի քէնտիլէրինտէն ինթիգամ ալմագ պիզին իշինէ պիր վազիֆէ տիր ։

Մոհնա . – (Պիր միւտտէթ պիւքիւթ իթտիքտէն սօնրա , կէօզլէրինի իրի իրի աչարագ .) Լվվէթ , հագդընն վար , Հաքիմ , ինթիգամ ալմագ պէնիմ իշիւն պիր վազիֆէ տիր . օխայընըլար պէնի ահմահրլար . . . պէնի պու հալէ կիրիֆթար իթմէքտէ թէրէտտիւտա իթմէտիլէր . պինտէն ալէյհ քէնտիլէրի տահի պէնիմ կիպի գան ալտըգլարը տըրըլար ։ Լվվէթ , հաշտըգըմ միւտտէթճէ , ինթիգամ ալմագ ֆիքրինտէն կէրի տուրմայտաճագըմ . նէ՛ գարըսընըն կէօզ հաչլարը , նէ տէ գօճաընըն բէճա վէ նիյագլարը ինթիգամընը ալմագտան պէնի մէն իտէմէյէճէք տիր ։ Պունըն բէտէրիմին քէմիքլէրի իւզէրինէ եէմին իտէրիմ . էկէր եէմինիմի գօղաճագ օլուրսամ , ճանըմ իլէլ էպէտ ճէհէննէմ աթէշլէրի իչինտէ գալըրըն ։

Պու սէօզլէր իւզէրինէ Հանս Հաքիմին կէօզլէրինտէ պիր մէսէրրէթի վահյանէ բարլատը վէ Մոհնանըն էլինի թուԹուպ քէմալը մուհաֆազէթլէ պուս իտէրէք .

— Իչթէ գրալիչամը եէնիտէն պուլտում . . . պու եէմինի թութմանըզա պէնտէ եարտըմ իտէճէյիմ , պէնտէ չէքտիյիմ ըզտըրապալարըն ինթիգամընը ալաճաղըմ . – տէտի ։

Զինկեանէլէր գրալիչատը վէ Հանս Հաքիմ օ ագշամքի գաթթարա բաքիպ օլարագ Լօնտրայա կիթմէքտէ օլտուղլար , պիզ եինէ Ֆէրքինհամա ավտէթի իտէլիմ ։

Լէտի Շէյլինին էմրիյլէ Մոհնանըն թէնէզղիւհ վաթօրընտան տըշարը չըգմասընտան պիր միւտտէթ սօնրա վաթօր եօղա չըգարագ , Սէն-Ժօրժգան գանալընը չար չաթուգ կէշմիշ վէ Լորտ վէ Լէտի Շէյլինի նիհայէթի Լիմէրիքէ չըգարմըշ ըտը , Լիմէրիք իսկէլէսինտէ քէնտիլէրինէ պիր գուբէ արապատը պէրլէմէքտէ օլտըգընտան , գարը գօճա իշպու արապայա բաքիպ օլմուշլար ըտը ։

Լէտի Շէյլի բէք ալիճէնատանէ տահրանմըշ ըտը · գիրա նահիլ օլտըգը հիսանիւ մուվաֆֆագիյէթի սուի իսթիմալ իթմէք իսթէմէմիշ իտի ։ Վագըա ալտանմըշ օլտըգընը պիւյօր ըտը , լաքին գօճասընը հագիգի պիր մուհաֆազէթլէ սէվկին պիր գաադընըն պունա աֆիլ իթմէյէ մէճպուր պուլընտըգընը վէ գօճասը պիր խանթան նէֆհանիյէ տիւշար օլտըգը իչինն անա գարշը աատավէթի պաղլամագ ապէս օլաճաղընը տիւշիւնէրէք , միւմանիլէյհէ գարշը հիչ պիր թէքտիրաթտա պուլունմամըշ վէ պիլաքս բէք լութֆքեարանէ պիր մուամէլէ կէօսթէրմիշ իտի ։

Լօրտ Շէյլիյէ կէլինճէ , պու սէյահաթ սէպէպիյլէ պիւս պիւթիւն թէպէտտիւլ իթմիշ կիպի կէօրինիյօր ըտը ։

Քէնտիսի տիրայէթլի պիր զաթ օլտըգընտան , ճէրէյան իտէն վուգուաթը տիւշիւնտիւքճէ , իչին իչինտէն պէօյլէճէ չըգապլտիյինտէն տօլայը քէնտիսինի պահթիյար աատ իթմէքտէ իտի ։

Պինտէն ալէյհ արապա պիր միւտտէթ սօնրա Ֆէրքին-

համ քեօչկիւնէ վասըլ օլսըղընտա, պէօյուք պիր սէվինճ հըսս իթտի վէ ղէվճէսիյլէ պէրապեր գաբու էօնիւնտէքի մէրտիվէնլէրի չըգտըղը սըրատա կէնիշ պիր նէֆէս ալտը։

Սահանլըգ իւղէրինտէ վէքիլնարճ Գալվէյ թէսաուիֆ իթտի։ Ֆէրքինհամ վէ Ֆիլադելֆի գարիյէլէրինտէ սաբին օլան խալղըն քէնտիսինէ վէրմիշ օլսըդլարը տէրսի իպրէթ՝ չէհրէսինտէքի էրշիլիյի թաասիլ իտէճէք նէրատէ, մուղայիրի օլարագ պիր գաթ տահա թէզնիտա իթմիշ իտի։

Մէրգում՝ Լորտ Շեյլսիյի սուրէթի իհթիրամքեարանէտէ սէլամլաստըգտան սօնրա, քիւչիւք պիր նութգ իրատընա պաչլատը իսէ տէ, Լիօնէլ հէման սէօղիւնիւ գաթ իտէրէք։

— Սօնրա, տօսթըմ, սօնրա, չիմռի պու սէօղլէրի տինլէյէճէք վագթըմ եօգ։ — տէտի։

Պու սըրատա Թօմինին սիւտ անասը ղուհուր իտէրէք, չօճուղը գուճաղընտա թուրմըշ օլսըղը հալտէ կէլէնլէրինի իսթիդպալինէ չըգտը։ Թօմի քէմալը մէսէրրէթլէ «Պապաճըղ՛մ... վալիտէճիյ՛մ...» տէյու հայդըրմադտա իտի։

Լորտ վէ Լէտի Շեյլսի չօճուղը գուճագլարընտա ալտըլար վէ պուսէլէր վէ նիւվաղչար իլէ թալիհի իթմէյէ պաչլատըլար։

Թօմի իսէ միսի միսի գօլարընը պիր բէտէրինէ վէ պիր վալիտէսինէ ուղաթարագ, հէնուզ էօթմէյէ պաչլամըշ օլան գուչլար միսալի ճըվըլթըլարը իլէ անէլերի էյլէնտիրմէքտէ իտի։

Վագթ պու սուրէթլէ միւրուր իյլէտի վէ վէքիլնարճ Գալվէյ ղայէթ մուհիմմ թէպլիղաթտա պուլունաճաղընը Լորտ Շեյլսիյէ պիլտիրդիք, քէնտիսինէ կէօրուշմէք իսթէմիշ օլսըղընտան, անընտա միւլադաթ իթմէք իւղրէ քէնտի օտասընա չըգտը։

Գալվէյ Լորտ Շեյլսինին օտասընա կիրինճէ, Լորտ մէրգումա պիր սանտալիյէ կէօսթէրտի վէ պատէհու պիր սիկարա եադարագ տէտի քի.

— Էյ, պապա Գալվէյ... պանա ղայէթ մուհիմմ թէպլիղաթտա պուլունաճաղընը պիլտիրմիշսին. տէօյլէ պադալըմ, չու թէպլիղ իտէճէյին չէյլէր նէտէն իսպարթէթ տիր։ Սէն

իչի տահմա միւպալաղայա վարտըրըրսըն. չինֆիլիք միւլթէղիմլէրիմին վէ քէօյլուլէրին պանա գարշը թէք տէհչէթլի թէսաւվուրլարը պուլունտուղունը թէք չօգ տէֆալար պանա սէօյլէմիշսին տիր. հալ պու քի պու թէսաւվուրլարըն մահզա սանա գարշը օլտըղընը կէչէն կիւն իսպաթ իթմէյէ տիր։

Գալվէյ չէհրէսինին էրշտիպ աճը աճը էֆէնտիսինին նիւղիւնէ պադարագ.

— Տէմէք քի զաթը պիլինիչ քէօյլուլէրին մահզա պանա գարշը խուսուսիյէթլէրի վար տըր տէյու զանն իտիյօրսընըզ, էօյլէ՞ մի... բէք էյի, էօյլէ օլսուն, լաքին չօգ կէչմէէն պու զաննընըզըն եանլըշ օլտըղընը անլայաճադ սընըզ, Նիկէր սէօղիւմէ ինանընըսանըզ, ասայիչի ումումինին մուհաֆազասը իչուն Լիմէրիքտէն տրակօն ասքէրլէրինին ճէլպ իթտիրսէնիզ ֆէնա օլմազ։

Լորտ Շեյլսի. - Պիր ալայ թօքճու սաքէրլիյէ պէրապեր, տէյ՛ի՛լ մի... տօղրուսը չու սէօյլէտիյին սէօղլէր բէք կիւլունճ տիւր. քէօյլուլէրին պանա գարշը խուսուսիյէթի պաղլայաճադ հիչ պիր սէպէպլէրի եօգ տըր. հալ պու քի սէն քէնտիլէրինլէ բէք չիտտէթճույանէ մուամէլէ իթտիյինտէն, սանա գարշը ըղհարը ասարը հիտտէթ վէ վահչէթ իթմէլէրի թապիի տիր։

— Սէօղիւմէ իթթիմատ իտինիզ, Լորտ ճէնապլէրի, քէօյլուլէրին խուսուսիյէթի եալընըզ պանա գարշը տէյիլ տիր, պիլէ տէ գարշը տըր։

— Գունըն իմքեանը եօգ տըր։

— Տէմէք քի սէօղիւմէ լինանմադ իսթէմէյօրսընըզ, էօյլէ՞ մի։

— Րէճա իտէրիմ, Գալվէյ, արթըգ պու մէսէլէտէն պահս իթմէյին, պու սէօղլէր պանա բէք ֆէնա կէլիյօր։

Գու նէթիճէ իւղէրինէ Գալվէյ էֆէնտիսինէ սէօզ անլաթմադայաճաղընը հըսս իտէրէք, օտատան տըշարը չըգտը։ Ֆէնամի քէնտինէ.

— Գու ապէյնամադ հէրիֆ չու գայտասըղլըղը իլէ նիհայէթ հէրիմիղի տէ ատարըտաճադ տըր. — տէմէքտէ իտի։

Գալվէյ պու ոէֆա հագըգաթը հալի սէօյլէյօր ըսը Ֆէսատ ճէմիյէթինէ մէնսուպ օլան քէօյլիւլէր թէքրար պիւլէշմիշլէր վէ սէս չըգարմագսըզըն մէյհանէլէրտէ իճթիմա իտէրէք , պիր թագըմ սէֆիլ ատէմլէրին զինհինի չէլմէք իւզրե րագը վէ շարապ իչիրմէքտէ վէ անլէրին գալպինտէ մահրումիյէթ վէ սէֆալէթտէն իլէրի կէլէն հըսսիյաթը զարաղքեարանէյի թահրիք վէ թէշտիտ իթմէյէ չալըշմագտա պուլունմըշլար իտի ։

Լորտ Շեյլինին քէմալը տէպատէպ վէ սալթանաթլա եառշամաը , գրալլարա լայըգ պիր սերվէթէ մալիք օլմասը վէ էզճիւմլէ ումուր ու խուսուսընըն էմրի թէսվիյէսինի ο խայըն Գալվէյէ թէրք իթմէյի՝ անլէրին գալպինտէ պէօյիւք պիր զաշաղ հասըլ իթմէքտէ իտի ։

Լորտ Շեյլինին շու գայտասըզլըզը վագըա պէօյիւք պիր թէտպիրսիզլիք իտի . լաքին քէնտիսի քէօթիւ պիր ատէմ օլմասըզընատան վէ միւտաֆիթի էօմրիւնտե հիչ քիմսէյէ ֆէնալըգ իթմէմիշ օլմըզընատան , քէօյլիւլէրին քէնտիսինէ դարը խուսուսմէթ վէ ատավէթթ պաղլայամիչլէճէքլէրինի խայալընատան պիրէ կէչիրմէյօր ըսը ։

4

ՅԻՍԱՏ ՎԻ ԵԱՆԴԸՆ

Ֆէրքինհամ գարիյէսինտէն ոըշարը չըգըլըգտա , թախմինէն պիր քիլօմէթրօ գատար մէսաֆէտե , միւսաֆիրխանէ իւնվանը իլէ քիւչիւք պիր պինա վար ըսը ։

Պու պինանըն չամըսը ևըգըլմագա մաիլ օլմըզը կիպի , տիվարլարը տախի չամլամըշ վէ սէրհոշ ատէմլէր միսալի պիր ևանընա տօղրու էյիլմիշ իտի ։ Նօն թարագընատաքի չը-

գընթըզը սաչագը իւզէրինտէ իչ տատա չամ ֆըսթըզը պուլունաըզընատան , Բօմ-տը-Բէն (չամ ֆըսթըզը) միւսաֆիրխանէյի նամընը ալմըշ ըսը ։

Բօմ-տը-Բէն միւսաֆիրխանէյի ο թարիխտե Մարկարէթ Բէք նամընատա խոթիյար պիր գատըն թարագընատան խոթիճաթ իսիմմիշ իտի , պու գատըն ֆէյզի էլ ատէ քէօթիւ վէ ալչագ պիր մախլուգ օլտըզը հալտե , ալէլ ումում վալիտե Բէք նամընի իլէ եատա օլունուր ըսը ։

Վալիտե Բէք ավ խըրտըզլարընըն վէ պու ավլարը սաթըն ալանլարըն համի վէ մուլինի իտի ։ Գունըսար տախմա Բօմ-տը-Բէն միւսաֆիրխանէսինտե պուլուշուրլար վէ Լորտ Շեյլինին օրմանլարընատան կիպլինճէ վուրմըշ օլտըգլարը թավշանլարը , սիւյլիւն գուշլարընը , գարաճալարը վէ սաիր պիր չօգավ հայվանլարընը ճէմիյէմ մէպլաղլար մուգաֆիզինտե սաթարըլար ըսը ։

Վալիտե Բէք վագթըլա Լորտ Շեյլինին քիւչիւք պիր չինթիյինտե իգամէթ իտեր իտի խէ ատ , պու չինթիյին հագգընա իչէրիսի իտարէ իթմէգ իտի ։ Նօճաար իլէ պիրլիքտէ պաղանճլարընը անճագ տագըյա վէրիրլէր իտի . հաթթա չինթիյին քիրասը օլան մէպլաղը սա թէէսսիյէ իթմէմիքլէրինտէն , գօճաարընըն վէֆաթընատան սօնրա , վալիտե Բէք՝ Գալվէյնի էմրինէ չինթիյէտէն սըզարը ամըլմըշ ըսը ։

Վալիտե Բէք պու մուամէլէի շիտտէթքէարանէյէ գարշը լէֆի սէտաի չիքմայէթ իթմիշ վէ պիրթիւն մէմլէքէթի ամէնէ վէրէճէյինի թէհատիտ իտերէք , խալգ ապաընատա խէվֆ ու սէհչէթ սաչմըշ ըսը ։ Հիտտէթ ու սաւլէթի Գալվէյտէն զիյատե , Լորտ վէ Լէտի Շեյլի հագգընատա իտի ։

Վալիտե Բէք , չինթիյէտէն գօվուլըգտան սօնրա , պիր խայը զէման մէմլէքէթի տէրուննէտե սէրսէրիյանէ կէզմիշ վէ նիհայէթի պու խարապէզար վէ մէթրուք իսանէյի պուլարագ վէ պիր գաչ էսկի մատա իլէ պէշ օն իսկէմլի թէատրիք իտերէք , օրատընը օլտըգճա տիւղէթմիշ վէ պէօյէճէ պիր միւսաֆիրխանէ թէէսսիսինէ վէ մէմլէքէթին պիրթիւն չիւպհէլի ատէմլէրինի օրտայա ճէլագ իթմէյէ մուվաֆֆագ օլմուշ ըսը ։

Պունտան պաշդա քէնտի նէֆսինի պիլէ ըլահա գալ-
դըշմըշ վէ էվվէլլերի սապահտան ազշամա գատար իչկի իչ-
մէքլէ վագիթ կէչիրիր իքէն, չիմտի պու խուշունը հէման
դիւսպիւթիւն պէրմարաք իթմիշ իտի։

Բէնտինինտէ չիմտի պիր չօրապ տօղուսը պանդա գա-
մէսի իլէ ինկիլիզ ալֆաւնը վար ըտը։ Պու բարալարը մահզա
պու միւսաֆիրխանէ սայէսինտէ գազանմըշ ըտը. լաքին
պու հիւանիւ մուվաֆֆագիյէթի իլէ պէրապէր, Լորտ Շէյլի
ալէյհինտէքի առավէթ վէ խուսուսիէթի պէրրէ գատար ա-
զալմամըշ ըտը։

Մէրգումէ ուզուն պօյլու, դուրու վիւճուտլու վէ գըր
սաչլը պիր գատըն ըտը։ Աչըգ նէչիլ կէօզլէրի քէտի կէօզիւ
կիպի բարըլ բարըլ բարլար ըտը։ Զօգ տէֆալար էսկի վէ
եըրթըգ պիր չալա պիւրիւնմիւշ օլտըղը հալտէ, միւսաֆիրխա-
նէ գարուսը էօնիւնտէ տուրուր վէ կէօզլէրինի Ֆէրքինհամ
քէօչկիւնէ տիքէրէք, էլի վէ այաղը իլէ պիր թագըմ թէհ-
տիտաթա պուլօւնուր ըտը։

Դալէյ՝ վալիտէ Բէքի պիր գաչ տէֆալար պուրատան
տա թարա իթմէք իսթէմիշ էտի իսէ տէ, Լորտ Շէյլի վէքիլ-
խարճընըն պու նիյէթինէ գարշը տուրմըշ վէ Լէտի Շէյլի՝
մէրգումէյի պու սօնընճը իլթիճակհանընտան տա մահրում
իտէճէք օլուրլարսա գալմալը գատըն աճլըգտան էօլէճէյինի
տէրմիյան իտէրէք, վալիտէ Բէքի միւտաֆաա վէ հիմայէ իթ-
միշ էտի։ Պու նանքէօր գարը իսէ՝ պու լութֆ ու քէրէմէ
գարշը պէյանը թէչէքքիւր իտէճէք եէրտէ, Լորտ վէ Լէտի
Շէյլիյէ գարշը ըզհարը առավէթ իթմէքտէն պիր ան կէրի
տուրմազ ըտը։

Պալէատէ նագլ եթտիյիմիզ վուգուաթտան պիր գաչ
կիւն սօնրա, պիր կէճէ Բօմ-տը-Բէն միւսաֆիրխանէսինին
սալասը պիր իսայլը միւշթէրիլէր իլէ տօլմուշ ըտը։

Հավա գայէթ ֆուրթունալը օլուպ, սապահտան պէրի
կիւրիւլթիւլիւ պիր եաղմուր եաղմագտա վէ քէմալը չիտտէթ-
լէ էամէքտէ օլան րուզկեար՝ միւսաֆիրխանէնին չաթըսընը
սէօքիւպ կէօթիւրէճէք կիպի կէօրիւնմէքտէ էտի։

Պիր թագըմ մէճհուլ առէմլէր՝ պիր մասանըն էթրաֆընա թօբլանմըշ օլտըղլարը հալտէ, օրթատա պուլունան պիրա իլէ տօլու պիր գապտան արա սըրա պիրա իչմէքտէ տիլէր։ Պիր շիշէնին աղըրնա կէչիրիլմիշ օլան պիր մօմ տախտ միւսաֆիրխանէ սալասընը թէնվիր իթմէքտէ էտի։

Վալիտէ Բէք տէսթիկեահընն էօնիւնտէ, գօլսուզ վէ արգալըգսըզ պիր սանտալիէ իւղէրինտէ օթուրմըշ օլտըղը հալտէ, սիյահ պիր թիւթիւն չուպուղընը թիւթտիւրմէքտէ էտի։ Արա սըրա պիրա գապընըն պօչանմըշ օլուպ օլմատըղընը անլամագ իւզրէ եէրինտէն գալգըպ մասայա եագլաշմագտա էտի։

Մասա էթրաֆընտաքի առէմլէր չիտտէթլի պիր միւճատէլէ վէ միւսահասայա կիրիշմիչլէր էտի։

Վալիտէ Բէք պու միւճատէլէնին էտասը նէտէն իպտիթէթի օլտըղընը պիլտիրինտէն, արա սըրա քէնտի քէնտինէ։

— Աֆէրի՛ն... աֆէրի՛ն, էվլատլարըմ... Լորտը վէ ղէվճէսինի սաղ սալ եագմալը... չօճուղընը տա գօյուն կի-
պի պօղաղլամալը... պունըն իչինն իսէ պիր թօրպա սամանն իլէ պիր քիպրիթ էլվէրիր։ — տէմէքտէ էտի։

Պու առէմլէր ֆիլ հագըգա ֆէսատ ճէմիյէթի աղասընտան օլուպ, ֆագաթ վալիտէ Բէքէ ասլա հասըր նազար իթմէմէքտէ իտիլէր։

Պունլար պիր սաաթ գատար էվվէլ Ֆիլիբ Վալի նամընտա պիր ավ խըրսըզը տէլալէթիյլէ օրայա կէլմիշլէր էտի. գիրա Ֆիլիբ Վալի օրատա պիլա էնտիչէ գօնուշապիլէճէքլէրինի վէ վալիտէ Բէքին քէնտիլէրինէ հէր վէճհ իլէ մուամէնէթի իտէճէյինի պէյան վէ թէէմին էյլէմիշ էտի։

Ֆիլիբ Վալինին արգատաշլարը արասընտա Ֆէրքինհամ վէ Բիլարնի գարիյէլէրինտէն բէք չօգ քիմսէլէր պուլունըյօր ըտը։ Պունլար՝ սիյահ սագալը վէ գարա կէօզլու կէնճառէն պիր առէմին սէօզլէրինի քէմալը տըրգաթլա տինլէմէքտէ իտիլէր։ Սառէճէ Օվէն նամը վէրիլէն պու առէմ իլէ պէրապէր տիկէր իւչ ֆէսատճը տահա պօլունըյօր ըտը քի, պունլար հիյնի հաճէթտէ քէնտիսինէ մուամէնէթի վէ մուզահէ-

բէթտէ պուլունմազ վէ սէօյլէմէյի սէօզլէրին քնաֆֆէսինէ
բուի բիզա կէօսթէրմէք իւզրէ պիրլիքտէ կէլմիշլէր իտի։

Ֆէօյլուէը՝ մէրգումէն պէլաղէթի լիսանընա հայրան օլ-
մուշ օլտըգլարընտան, սէօզիւնիւ գաթի ինմէյէ ճէսարէթ
իտէմէմէքտէ իտիլէր։

Օվէն էլինի մասայա վուրտըտագ, սէօզիւնէ շու նօլտա
տէվամ իյլէտի.

— Տօսթլար, սէօզլէրիմի էյիճէ տինլէյինիզ, սիզ սէ-
ֆալէթին կիւնտէն կիւնէ արթմազտա օլտըղընը չիքարայէթ
մազամընտա պէյան իտիյօրսընըզ. քէզա վէքիլմարճ Դալվէ-
յին կէչէնլէրտէ կէօրտիւյիւ տէրտէն իպրէթ ալաճագ նէը-
տէ, էվվէլինտէն տահա ղիյատէ ըզհալը չիտտէթ ինմէքտէ
օլտըղընը պիլտիրիյօրսընըզ. հալ պու քի պու սէօզլէր հէր
պիհուտէ օլտըղընը ասլա տիւչիւնմէյօրսընըզ. ինթիհազ ի-
տիլէն թէտտապիրին քնաֆֆէսի տէ նանըղը տըր, մէսէլա կէ-
չէնլէրտէ Դալվէյի էօլտիւրմէք իւզրէ մէյտանը մուպարագա-
յա չըղմանըզ բէք պէօյլէք պիր խաթա իտի։ Դալվէյ՝ Լորտ
Շէլմինին էլինտէ պիր ալէթ հիւքմիւնտէ տիր. պիրի ամիր վէ
տիկէրի տէ մէմուր տըր. ամիր նէյի էմր իտէրսէ, մէմուր
տախի օնու իճրա ինմէյէ մէճպուր տըր։ Ծապաթ մատամ
քի Դալվէյին էլինտէն գուրթուլմազ իսթէյօրսընըզ, պունըն
եէկնանէ չարէսի՝ Լորտ Շէլմիյի Ձէրքինհամտաքի քէօշկին-
տէն ուզագլաշտըրմազ տըր, եանի Լորտըն էվինի պարգընը
թարտմար ինմէյէ լազըմ տըր։

Ձիկիր վ'ալի.. էվվէթ, էվվէթ, Օվէնին սէօզլէմիյի
սէօզլէր բէք ագիլանէ տիր, զիրա արթըզ թէհամմիւլէ ին-
թիհաբըմըզ գալմամըշ տըր։

Օվէն. – Թէքրար իտէրիմ քի Դալվէյին էլինտէն գուր-
թուլմազ իչիւն եալընըզ պիր չարէ վար տըր, օ չարէ իսէ
Լորտ Շէլմիյի Ձէրքինհամտան կիճմէյէ մէճպուր ինմէյէ տիր։

Պու սըրատա տէմթկեահ պաշընտան վալիտէ Բէքին սէ-
սի իչիտիլտի. մէրգումէ գապա պիր սէտտա իլէ.

— Լորտ Շէլմիյի Ձէրքինհամտան կիճմէյէ մէճպուր
ինմէյէ իչիւն պէն պիր վասըթա կէօրիյօրըմ. – տէտի։

Պու սէօզ իւղէրինէ մասա էթրաֆընտաքի ատէմլէր պիր
պիրինէ պագըշտըլար վէ իյլէրինտէն պիրի.

— Պու վասըթանըն նէտէն խպարէթ օլտըղընը անլայա-
պիլիր միիզ, վալիտէ. – տէյու սօրտուդտա, վալիտէ Բէք.

— Պու վասըթա Ձէրքինհամ քէօշկիւնիւ աթէշէ վէրմէք
սիր. – ճէվապընը վէրտի։

Ձէտտաճըլար նէնիտէն պիր պիրինէ պագըշտըլար։ Ձէր-
քինհամ քէօշկիւնիւ աթէշէ վէրմէք՝ պէօյիւք պիր թէշէպպիւս
իտի։ Շիմտիյէ գատար պէյքի պին տիւրլիւ վասըթա տիւ-
շինմիշլէր իտի իսէ տէ, Լորտըն քէօշկիւնիւ եադըպ քիւլ
ինմէյէ հիչ քիմսէ խայալընտան կէչմէմէյի վէ եախօտա կէչիր-
մէք իսթէմէմէյի իտի։

Օվէն պու վասըթալը բէք մուվաֆըգ պուլարագ, հուզ-
ղարա խիթապէն.

— Ինմ քի պիր նէթիճէյի էլտէ ինմէք իսթէրսէ, հէր
տիւրլիւ մէշագգաթը կէօղէ ալտըրմալը տըր։ Ութֆալէթի հա-
լինիզին խիթամ պուլմասընը արզու իտէրսէնիզ, հէր շէյ
գաթլանմալըսընըզ. շիմտիյէ գատար չէքտիյինիզ միհնէթ ու
մէշագգաթսար արթըզ էլմէմէզ մի... աչընըզընըն թէրի ի-
լէ պաշգալարընըն քէսէթինի տօղտուրմագտան տահա օտան-
մասընըզ մը։ Պու հալտէն գուրթուլմագ իչիւն եալընըզ պիր
չարէ վար տըր տէնիլիյօր, օ չարէ տէ Լորտ Շէլմիյի պու մէմ-
լէքէթտէն չըզըպ կիթմէյէ մէճպուր ինմէյէ տիր. պունըն
իչիւն վալիտէ Բէքին թէքլիֆ ինմտիյի վասըթա բէք մուվա-
ֆըգ տըր. զիրա Լորտ Շէլմ օ միւքէմմէլ քէօշկիւ եէրինէ
պիր քիւլ եըզընթըըսընտան պաշգա պիր շէյ կէօրմէյէճէք օ-
լուրսա, խսթէր իսթէմէզ պուրատան չըզըպ կիտէճէք վէ
պու հալ մէմլէքէթիմիզին տիկէր էմլաք սահիպլէրինէ մու-
ճիպը խպրէթ օլաճագ տըր։

Պու նուխթէը իրատ ինմտիքտէն սօնրա, Օվէն եէրինէ օ-
թուրսու. լաքին այաղընա պիրտէն պիրէ պիր շէյ իլիշմէք-
լէ, կէօզլէրինի իրի իրի աչար վէ պօղուգ պիր սէտա իլէ.

— Ա՜հ, մասանըն այթընտա պիրինի վար ըմըշ. – տէտի։

Պու սէօզ իւղէրինէ իչի քէօյլու հէման մասայը տէվիր-

տիլեր վէ օ հալտէ պիւթիւն վիւճուտըլա եայըլմըշ եաթ-
մըշ պիր ինսան զուհուր իլլէտի ։ Ֆիլիք վալի՝ քէժմիւրտէ վէ
եըրթըզդ լիպասլար կիյինմիշ օլան պու աատէմի գօլաըրլա
եօգաըր գալտըրտը վէ հիսատէթլէ ։

— Պու չաբգընըն պուրատա նէ՞ իշի վար , աճապա պի-
զի՞ մի տինլէյօր ։ – տէյու հայգըրտը ։

Պու սըրատա վալիտէ Բէք չիսատէթլի պիր գահգահա
դօբարարագ , սէօզէ պիլ միւտահէլէ ։

— Պըրագընըզ , պըրագընըզ , օնուն հիչ քիմսէյէ զարարը
եօգ տըր , տիլէնճիլիքլէ կէչինիր պիր ատամ տըր , վագթը-
նը էքմէքտէն զիյատէ ըագը իչմէքլէ կէչիրիր ։ Սապահտան
պէրի պէօյլէ սէրհօշ օլարագ օրատա եաթըյօր ։ եալընըզ
պիր տէֆա իչկի իչմէք իչուն ույանմըշ տըր ։ քէնտիսինի ա-
ճըտըզմտան , օ մատանընն ալթընտա եաթմասընա մուվաֆա-
գաթ կէօսթէրտիմ , ֆագաթ պունը սիզէ սէօյլէմէյէ ու-
նութտըմ ։ Գօրդմայընըզ , սէօյլէտիյինիզ սէօզլէրին հիչ պի-
րիսինի իչինմէմիշ տիր ։ քէնտիսի սիզին կիպի եէրի եուրտու
օլմայան պիր պէտագաթի տըր ։ դուրտլար պիր պիրինին է-
թինի եէմէզլէր տէրլէր , իմտի սիզ տէ քէնտիսինէ տօգուն-
մամալը սընըզ ։ – տէտի ։

Մօնճարըն ըշըղըյլա հէրիֆին պաշը չիմտի էյիճէ կէօ-
րիւլմէքտէ իտի ։ Ֆիլիք վէ արգատաշլարը մէրգումը միւթէ-
մատիյէն սիլքիպ սալայօրլար ըտը ըսա տա , անը ույանտըր-
մադա պիր տիւրլիւ մուվաֆֆագ օլամայօրլար ըտը ։ Հէրիֆին
պաշը պիր օմուզընտան օ պիր օմուզընա գատար սալանըզ
տուրմագտա իտի ։

Մա մաֆիհ Օվէն պէօյլէ ֆէվգ էլ մէմուլ օլարագ մէճ-
հուլ պիր ատէմ զուհուր իթմէսինէ հիչ պիր մանէա վէրմէմէ-
յէրէք ։

— Իհթիյաճը էլտէն պըրագմամագ լազըմ տըր , տօսթ-
լար . . . սէրհօշ օլսուն օլմասըն , պու ատէմին վիւճուտինի
օրթատան գալտըրմալը տըր ։ – տէտի ։

Մէրգում , պու սէօզլէրի սէօյլէմէքլէ պէրապէր , քէմա-
լը տըգգամըա հէրիֆին չէհրէմինի թէգիդ իթմէքտէ իտի ։

Վալիտէ Բէք պու սըրատա եէնիտէն սէօզէ միւտահէլէ
իտէրէք , տէտի քի ։

— Պու ատամա տօգունմամանըզը իհթիար իթտիմ զանն
իտէրիմ , պու իհթիարը թէքրարլամագա հաճէթ եօգ տըր ։
Մատամ քի պու ատամըն տիլէնճիլիքլէ մէչմէլ պիր սէֆիլ
օլտըզընը վէ հիչ քիմսէյէ զարարը պուլունմատըզընը սիզէ
պէյան իտիյօրում , սէօզիւմէ էմնիյէթի իտիպ եագաճընը պը-
րագմալըսընըզ , ինսանճըլըզդա մանէա եօգ ։ Բէնտիսի ճէ-
պինտէ պուլունան պիր գաչ բարայը սապահլայըն թէմամըյ-
լա ավուճըմա պօշալթը վէ պու հալէ կիրինճէյէ գատար
ըագը իչտի ։ Իչթէ հէբսի պունտան իպարէթի ։ Բէնտիսինէ
տօգունմամանըզը իհթիար իթտիյիմ հալտէ , պիր թագըմ
տիվանէճէ թէսավվուրըտա պուլունմագ ապէս տիր , ան-
լատընըզ մը ։

Վալիտէ Բէք պու սէօզլէրի օ գատար չէտիտ պիր թավը
իլէ սէօյլէմիշ իտի քի , Ֆէսատճըլար՝ մէրգումէ հիսատէթլէ-
նէճէք օլուրսա իշին նէթիճէսի Ֆէննա օլաճաղընը տիւչմէնէ-
ըէք , զիյատէ ըարար իթմէք իտթէմէտիլէր ։ Օվէն պիլէ սէր-
խօշըն վիւճուտընը օրթատան գալտըրմագ իւզրէ , անը պիր
ադաճտան ատամըլ թէսավվուր իթմիչ օլտըզը հալտէ , իտա
նահան պու թէսավվուրընտան կէրի տուրմադա մէճպուր օլ-
տու ։

Ֆինաէն ալէյհ վալիտէ Բէքին մուվաֆագաթըյլա սէր-
խօշը գալտըրտըրալար վէ եօլուն քէնարընա կէօթիւրիւպ պիր
հէնտէյին իչինէ աթտըլար ։ պատէհու թէքրար միւտահիր-
լանէյէ ավտէթլէ , Օվէնին թէքրիճ իթմիչ օլտըզը վատըթա
հագգընտա եէնիտէն միւպահասայա պաչլատըլար վէ պիր
չօգ թէրէտտիւտլերտէն սոնրա , նիհայէթ Ֆէրքինհամ քէօչ-
կիւնիւ աթէշէ վէրմէյի գարարլաչտըրտըլար ։

Նանդընն իրթէսի կէճէ վէքիլնարճ Գալվէյին էվինտէն
էյգա իտիլէճէք իտի ։ Գուշտադը պըրագաճագ քիմսէլէր
գուրա իլէ թային օլունաճագլար վէ հիչ քիմսէտէն թանըլ-
մամագ իւզրէ նիւզլէրինի սիյահ պօյա իլէ գարալատըգտան
սոնրա , իչէ պաչլայաճագլար ըտը ։

Գու գարարլար վերիլութքան աօնրա , գէսատճըլար իր-
թէսի կէճէսի պուլուչմաղա սէօզ վերբէք պիր պիրինէն
այրըլարլար ։

Օվէն արդատաշլարըլա պէրապէր միւսաֆիրխանէսէն
տըշարը չըղընճա , նօլուն քէնարընա տօղրու կիթատ վէ սէր-
խօշը ամմըշ օլտըղլարը հէնտէյի կէօղտէն կէչիրտի ։ Սէր-
խօշ էլան այնը հէնտէք իչինտէ , պըրապըմըշ օլտըղը եէրսէ
պուլունըյօր ըտը ։

Գունըն իւղէրինէ քէօյլիւլէը վէ գէսատճըլար մէրդումըն
ղարարտըղ պիր ատէմ օլտըղընա էմին օլտուդ , օրմանլար
արասընատա նապէտտա օլտուլար ։

Իչէրինտէն պիրի սէրխօշը նադարէթ ամըընատա պու-
լունտըմադա մէմուր խոխղմիշ օլտըղընատան , չախտը մէրդում
վապիթէսինի հիւսնիւ տուրէթլէ իչիտա իմամ իւղրէ ,
ատապահա գատար հէնտէք ճիվարընատա միւնասիպ պիր մա-
հալտէ տուրատու վէ սէրխօշըն հէր պիր հարէքէթինի թէաթիդ
իլէտտի ։

Ատապահ օլունճա սէրխօշ պաշընը գալտըրտը վէ քէմալը
թէսաճճիւսլէ էթրաֆընա պագմադա պաշլատը . պատէհու
Բօմ-տը-Բէն միւսաֆիրխանէսինի կէօրէրէք , հէմտան նէրինտէն
սըչրատը վէ նաւլաշ նաւլաշ դարուլա տօղրու իլէրլէյիպ ի-
չէրի կիրտի ։

Փէնտիմինի թէճէսիւս իմամէքտէ օլան չախա՝ անընն հա-
գըգաթէն պիր սէրխօշ օլտըղընա արթընդ չիւպհէսի գալմա-
յարադ , մէմուրէն օրատան չէրիլտի կիմատ ։

Ցադաթ էկէր քէնտիսի տէ Բօմ-տը-Բէն միւսաֆիրխանէ-
սինէ կիրմիշ օլսայըտը , պուրընն աքսինէ գանի օլաճաղը
պէտիհի վէ աշիքնատը ըտը ։

Վալիտէ Բէք սէրխօշընն կէլտիյինի կէօրիւնճէ հէմտան նէ-
րինտէն սըչրատը վէ պիր չիչէ ալթտ է՛ն գիչնա տրրա բադըտը
իլէ տօլատուտըղտան սօնրա , պու նէկնանէ միւշթէրիսինէ
գարընը գարընյա օթուրատու վէ չիրքինն պիր կիւլիւմսէյիրէ ։

— Է՛յ , օղլում , տիւն կէճէտէն պէրի նա՞սըլ սընն , էյի՛
միսին , զիրա տիւն կէճ ըէք պէօյիւք պիր գաղա կէչիրտին ,

աէնին խատէրինն օլմադընընդ ազ գալտը ճէհէննէմէ հօլճու
օլաճադտըն . – տէտի ։

Սէրխօշ ճէվապ վէրմէյիպ , պաշընը եավաշ եավաշ պու-
լունտըղը սալանըն քիւչիւք բէնճէրէսինէ տօղրու չէվիրտի վէ
պէսպէէլի եիւրէյի ըահաթ օլարադ , զայէթ թադիի պիր
թադիր լէտ .

— Գիլիրիմ , մատամ , պիլիրիմ , պէնի միւտաֆիտա իմամէք
իւղրէ սիղին իչէ միւտաախէլէ իմամը օլտըղընընդը պիլիրիմ .
պունըն իչիւն սիղէ տուրէթթի մախսուսէտ թէչէբբիւր իտէ-
րիմ . զիրա սիղ օլմասայըտընընդ , պէն չիմտի պիր ադաճ տա-
լընատան սալանմադա վէ եըրթընը դուչարա էմ օլմադա-
մահքիմ օլաճադտըմ . – տէտի ։

Գու սէօզլէրի իչիտինճէ , վալիտէ Ռէք թէսաճճիւպ վէ
հիտաէթինտէն պիր նիտա սալըվէրտի վէ պիք տիք սէրխօշըն
եիւղինէ պադադտադ .

— Տէմէք փի սէն թէպտիլի դըյաֆէթ իմամը պիր ճա-
սուս սըն . . . պէնիմ միւսաֆիրխանէմտէ նէչէր ճերէյան
իմամէքտէ օլտըղընը անլատմադ իւղրէ քէնտինի սէրխօշ կէօս-
թէրիյօրսըն , էօյլէ՛ մի . . . պիղիմ Օվէնին հադգը վար քմըշ ,
սէնին գանընը իչմէյի իստի . – տէյու հայդըրտը ։

Գատէհու քէտիլէրէ մախսուս պիր չէվիրիլէչ եէրինտէն
սըչրայըպ տէսթիկահ պաշընա գօչտու վէ տօմուզլարը պո-
ղաղլամադա մախսուս իրի պիր պուչադ ալտըդ օլտըղը հալտէ
ատտէթի իտէրէք .

— Իչտէ չիմտի գուրթուլուչ գալմատը . . . սէնի տիրի
տիրի պօղադլայաճաղըմ . . . գանընը չուրաճըդտա ադըտա-
ճաղըմ . – տէտի ։

Սախթէ սէրխօշ ատլա ֆիւթուրընը պօղմայարադ եըր-
թըդ էլպիսէլէրի ալթընտան պիր բէվօլվէր չըգարտը վէ պու-
նըն բարլադ պօրուսընը վալիտէ Բէքէ կէօսթէրէրէք .

— Ադիղէմ մատամ , պունա իմտիխիրիդ տօսթլըղա մու-
դադիլ պէչինիդի բահթլամմադա պէնի ժէճադուր իմամէյինիդ ,
Գէն սիղէ քէօթիւլիւք իմամէք արզուսընատա տէյիլիմ . պէն
թէպտիլի դըյաֆէթ իմամը պիր ճասուս վէ նախսօտ սիղին

միւսաֆիրխանէնիզտէ կէլէն կէչէն ահվալի թէճէռսիւռ մէ-
մուր պիր քիմսէ տէ տէյիլիմ. պէն սատէճէ Ֆէրքինհամ քէօշ-
կիւնտէ սաբին օլանլարըն տիւշմէնլէրինաէն պիրիյիմ. – տէ-
մի ։

Վալիտէ Բէք պուչաղը էլան ավուճընտա թուրքմըշ օլ-
տըղը հալտէ, պիրտէն պիրէ տուրտու վէ մուսահիպինին
սէօյլէմիյի սէօզլէը պիր տուղագ օլուպ օլմատըղընը տիւ-
չինմէյէ պաչլատը ։

Գու սախթէ սէրհօչըն Հանս Հաբիմ օլտըղընը օդուչան-
լարըմըզ էլպէթթէ անլամըշ տըրլար. պինաէն ալէյհ քէն-
տինին պու նամ իլէ եատ իտէյիմ։

Հանս Հաբիմ ազաճըգ սիւքիւթտէն սօնրա, սէօզիւնիւ
չու եօլտա տէվամ իթտի.

— Էվվէթ, պէն Ֆէրքինհամ քէօշկիւնտէ սաբին օլան-
լարը գան ողլաթմագ իչին պուրայա կէլմիյիմ տիր. էկէր
արզու իտէրսէնիզ, չու էլինիզտէքի պուչաղը պըրագըպ պա-
նա մուավէնէթի իտէրսինիզ։ Գէն պու կիպի պուչագլարտան
գօրգմամ. զիրա պիր ատըմ աթմանըզդա մէչտան վէրմէյէ-
րէք պէյինիզի բանթանթապիլիրիմ։ Շիմտի պէնի տինլէյինիզ,
պէնիմ Լորտ Շէյլի իլէ Ֆամիլեասընա գարշը խուսուսէթիմ
պուլունտուրըզընը վէ տիչար օլտըղըմ պիր հագարէթին ինթի-
գամընը ալմագ արզուսընտա պուլունտուրըզըմը պիր աղ էվ-
վէլ սէօյլէտիմ. . .։

Վալիտէ Բէք. – Էվվէթ, սէօյլէտինիզ, լաքին պու սէօ-
զիւնիւզիւն տօղրու օլտըղընա պիր տիւրլիւ գանի օլամայո-
րըմ։

— Մէն եէմինէ ինանըբ մըսըն։

— Էվվէթ։

— Բէք էյի, օ հալտէ քիմին իւզէրինէ եէմին իտէյիմ
իսթէրսին։

Վալիտէ Բէք սիւքիւթ իթտի։ Հանս Հաբիմ իսէ էլէ-
րինի աչարագ, մէճհուլ վէ զարիպ պիր լիսան իլէ պիւթիւն
ճինլէրի վէ բէրիլէրի չաղըրմաղա վէ պիր թագըմ հարէքա-
թը զարիպէտէ պուլունմաղա պաչլատը. պու հարէքէթլէրի

իճրա իթտիյի սըրատա, աթէչի վահչէթլէ բարլամագտա օ-
լան սիյահ կէօզլէրինի իրի իրի աչմըշ օլտըղը հալտէ, վալի-
տէ Բէքին եիւղիւնէ պագմագտա վէ պագըշը զանն իտէրսին
քի մէրգումէնին թա գալպկեահընա թէէսիր իթմէքտէ իսի,

Նիհայէթ գատըն թիր թիր թիթրէյէրէք վէ մէրգումըն
կէօզլէրինտէքի մանեէթիզմա գուվվէթի թէէսիրիյլէ պայը-
լաճագ հալէ կէլէրէք.

— Մէօզիւնէ ինանըբըմ . . . սէօզիւնէ ինանըբըմ . . . էլ-
վէրիր . . . էլվէրիր . . . – տէյու քէքէլէտի ։

Մէրգումէ չիմտի պիւս պիւթիւն Հանս Հաբիմին թահթը
հիւքմիւնէ կիրմիշ օլտըղընը հըսս իտիյօր ըտը։ Մէրգու-
մըն թէէսիրաթը սահիրանէսինտէն գուրթուլմագ իւզրէ օ-
լանճա գուվվէթիյլէ չապալայօր ըտը ըսա տա, պիր միւմքին
մուվաֆֆագ օլամայօր ըտը ։

Հանս Հաբիմ հարէքէաթը սահիրանէսինի պիր աչ տա-
հա տէվամ իտինճէ, վալիտէ Բէքին պաչը պիւս պիւթիւն
կէօյսիւնէ սարգտը վէ օ հալտէ Հանս Հաբիմ էլինի ուչա-
թարագ.

— Ֆէրքինհամ քէօշկիւնիւ նէ՞ վագթ աթէչէ վէրէճէք-
լէր. – տէյու սօրտու ։

Հալ պու քի վալիտէ Բէք ճէվապ վէրմէտիյինտէն, Հանս
Հաբիմ.

— Մէօյլէալն է՛, ճէվապ վէրսէն է՛, ճէհէննէմ քիւթիւյիւ
ճատը. – տէյու հայդըրտը ։

Վալիտէ Բէք նիհայէթ գըսըգ պիր սէտա իլէ ճէվապէն.

— Եանդըն Հարըն կէճէ իյգա իտիլէճէք . . . էվվէլա
վէքիլսարճ Գալվէյին էվի աթէչէ վէրիլէճէք. – տէտի ։

Հանս Հաբիմ պէօպէլի պուռնտան զիյատէ պիր չէյ
էօյլէնմէյէ լիւզում կէօրմէտիյինտէն, մէրգումէյի պիրտէն
պիրէ ույանտըրտը ։

Վալիտէ Բէք էսկի հալինի պուլունճա, կէօզլէրինի օ-
ղուչտըրտը վէ իթիգատսաթը պաթըլէտէն իլերի կէլէն պիր
նէվ գօրդու իլէ տիք տիք Հաբիմին եիւղիւնէ պագտրագ.

— Մէն չէյթանըն բէք Հադըն ագրապասընտան օլմա-

լըսըն, պիր ազ էվվել պէնի գօյտըղըն հալե նազարէն, սա-
նա պուննան պաշդա պիր նամ վէրիլէմէզ. – տէտի։

Հանս Հաքիմ իսէ մուսթէհզիյանէ պիր սուրէթտէ կիւ-
լէրէք, մուսաֆիրխանէ արգասընտաքի փուչուք պիր գարու-
տան արշարը չըգտը վէ օրմանլար արասընտա կէօզտէն նիհան
օլտու։

Ֆէսատ ճէմիյէթի ազալարընըն իթթիհատ իթտիքլէրի
բլան նօգթասը նօգթասընա իճրա իտիլտի։ Իրթէսի ազշամ
եարը կէճէյէ տօղրու վէքիլխարճ Գալվէյին էվի թուրթուշ-
տըրըլտը վէ քիպրիթի գուրթուսը կիսպի եանմազտա պաշլատը։

Հարիճին իսթիթատի զուհուրընտա Ֆէրքինհամ քէօչկիւ-
նէ խապէր վէրիլմիշ օլտըղընտան, քէօչկիւն պէօյուք գամ-
բանասը մուսթէմատիյէն չալմազտա իտի։

Լորտ Շէյլի ճէսուր վէ եիւրէքլի պիր ատէմ օլտըղըն-
տան, Գալվէյին էվի եանմազտա օլտըղընը խապէր պլըր ալ-
մազ, հէման սէօնուրմէյէ չալըշանլարըն պաշընա կէչտի վէ
էվամիրի լաղըմէյի վէրմէյէ պաշլատը։

Քէօչկիւն թուլումպալարը կէթիրիլմիշ վէ Ֆիլարնի իլէ
ճիվար գարիյէլէրինին ոտխի թուլումպալարընը կէթիրմէք
իւղրէ հէր թարաֆա ատէմլեր կէօնտէրիլմիշ իտի։

Լէտի Շէյլի իւք ույդուրնտա իքէն ույանմըշ օլմասը յա-
լա, սըրթընա պիր կէճէլիք էլպիսէսի կիյինմիշ վէ եարդագ
օտասընըն պիր բէնճէրէսինէ տայանմըշ օլտըղը հալտե, եան-
ղընըն թէվսիի տաիրէյի սիրայէթ իմտիյինի քէմալը թէէս-
սիւֆլէ կէօրմէքտե իտի։

Գալվէյին էվի իլէ քէօչկ արասընտա իւչ ատէօրթ եիւզ
մէթրօլըգ պիր մէսաֆէ պուլունմազտա պէրապէր, Լէտի
Շէյլի պիր հըսսը զարիսի մատէրանէյէ թապի օլարագ, բէն-
ճէրէյի պիրտէն պիրէ թէրք իլէ պիր ատիվար բէրտէսի
գալտըրտը վէ քիւչուք պիր գարու աչարագ, Թօմինին պէչի-
յի եանընտա պուլունտու։

Զօճուգ մէլէքլէրէ մահսուս պիր հալը մասումանէ իչին-
տէ մըշըլ մըշըլ ույույօր ըտը, Կիւլ բէնկինտէ քի ատուտագ-
լորը նիմ այըլմըշ օլտըղընտան, իքի սըրա ինճու տիշլէրինի

վալիտէսինին նազարը հայրէթինէ արգ իտիյօր ըտը։ Եաս-
տըղը իւղէրինտե կէլիչի կիւզէլ եայլըմըշ օլան գումրալ
ագաչարը իսէ՝ ալընընըն էթրաֆընտա ալթուն բէնկինտե պիր
տաիրէ թէչքիլ իթմէքտե իտի։

Զօճուղըն պէչիյի եանընտա եամթմըշ օլան սիւտ անա՝
Լէտի Շէյլինին պիրտէն պիրէ իչէրի կիրիպ չօճուղըն պէչիյի-
նէ եազլաչտըղընը կէօրունճէ, եամթազը իւզէրինտե գալգտը
օթուրտու վէ քէմալը էնտիշէ իլէ Թօմիյէ պագտը։

Լէտի Շէյլի սիւքիւթ իթմէսինին պիր իչարէթլէ անլաթ-
տըգտան սոնրա, չօճուղըն պէ ույաղ ալընընա եավաչճա պիր
պուսէ գօնտուրտու։ Գատէհու Գալվէյին էվի եանմազտա
օլմասընտան խապէրի օլուպ օլմատըղընը սիւտ անայա սօր-
տու իսէ տէ, սիւտ անա եամթատըղընտան պէրու ույումագտա
օլտըղընը պէ ույան իթմալինտէն, Լէտի Շէյլի չօճուգ հագգըն-
տա էմին օլարագ օտասան եավաչճա տըշարը չըգտը վէ
թէքրար եամթագ օտասընա ալտէթլէ, էվվէլճէ տուրուպ
եանղընը սէ ույ իթմիշ օլտըղը բէնճէրէյինին էօնիւնէ կէչտի։

Եանղընն էլան այնը չիտատթլէ տէվամ իթմէքտե իտի։
Լէտի Շէյլի ամէչին ըչըղըյլա պիր չօգ քիմսէսիզլերին ալէվլէր
արասընտա չալըշըպ չաղալտմազտա օլտըգլարը կէօրմէքտե
իտի։ Սրա սըրա տախի Լորտ Շէյլինին չիտատթլի սէտասը
դուլաղընտա սրա իթմէքտե իտի։

Նահէհան հէր թարաֆտան պիր ավազէի տէհչէթ դուս-
հուր լյէտի վէ միւթէագբպէն հիւշնէնկիզ պիր սիւքիւթ
հիւքմֆէրմա օլտու։

Գատէհու հէր քէս Գալվէյին էվինի ալէվլէր արասընտա
պըրագըպ, մէճնուն կիպի քէօչկէ տօղրու գօչմազտա պաշլա-
տը։ Լորտ Շէյլի խալգըն էօնիւնտէն գօչմագտա իտի։

Լէտի Շէյլի պու նահէհզուհուր վէվվէլէ ույ պիր մա-
նէա վէրէմէտիյինտէն, հէման եամթագ օտասընտան տըշարը
ֆըրլատը վէ միրտիվէնըէրլի ալէլ ատէլե էնէրէք, գօճասընըն
էօնիւնէ սէ ույիրմի տի։

Լորտ Շէյլի մէրգումէ ույի մէրտիվէնն պաշընտա կէօրիւնճէ,
հէ ույճան վէ խէլէճանընտան պօղուգ պիր սէտա իլէ։

— Զաբո՛ւգ , նէլսի , չաբուգ , հօգարը չըգալըմ , աթէշ քէօշկէ սիրայէթ իթտի , Թօմիկի գուրթարալըմ , Թօմիկի գուրթարալըմ . – տէյու հայգըրտը ։

Պատէհու իլէրիյէ աթըլարագ , մէրտիվէնլէրի իւչէր տէօրտեր չըգմազա պաշլատը ։ Պիրինճի գաթըն տախրէլէրինէ վասըլ օլունճա , ղէվճէմինին հաթագ օտասը գաբուսընը աչտը իսէ տէ , տէհլէթլէ կերի չէքիլտի ։ Գաթը պիր տիւման իւզէրինէ հիւճիւմ իտերէք , իչէրի կիրմէսինէ մէյատան վէրմէտի ։

Լէտի Շէլսի իսէ եիւրէք բարալայաճագ ավազէլեր ըզհար իտերէք , էվլատընըն հաթագ օտասընա գօչտու վէ օ սըրատա Թօմինին սիւտ անասը օլան Պէթինին տախի օտայա կիրմէյէ զայրէթ իթտիյինի կէօրմէքլէ , աճը աճը հայգըրատագ ։

— Ա՛հ , սէֆի՛լ գըզ , պուրատա նէ՞ հաբըյօրսըն . . . չօճուղըմ նէ՞ր էտե . . . – տէյու քէքէլէտի ։

Պէթի՝ հանըմընըն ազիմէթինատէն սօնրա հանղընը սէյր իթմէք մէրագընա տիւշերէք , իսթիւնիւ կիյինմիշ վէ Լորտ Շէլսինին պիրտէն պիրէ քէօշկէ վիւրուտի քէնտիսինի շաշըրթարագ , օ տախի չօճուղը թէրքլէ ալէլ աճէլէ մէրտիվէնլէրտէն աշաղը աթըլմըշ ըտը ։

Լէտի Շէլսի չօճուղընն օտասընա կիրմէք իւզրէ եէնիտէն իլէրիյէ աթըլտը իսէ տէ , չիտտէթլի պիր ալէվ եիւզիւնիւ գավրայըպ կէչմէսինէ միւմանատաթ իթտի ։

Հէր թարաֆտան իմտատլար եէթիշմէքտէ իտի ։ Հանղընն մահալի էթրաֆընտա գօրտօն չէքիլմիշ օլուպ , թուղումպատըտը իսէ միւթէմատիյէն իշլէմէքտէ իտի ։

Լաքին պունճա սայ ու իգտամ իլէ պէրապէր հանղըն կիթտիքճէ բարլամագտա վէ հէր թարաֆտան վուգու պուղան ղայրէթլէր պէրհավա օլմագտա իտի ։

Ֆէրքինհամ քէօշկիւ պիր գաչ սաաթ ղարֆընտա հարիգին բէնչէլի իսանմանուղընա գուրպան օլտու վէ ֆէատոճըլարըն արզու իթտիքլէրի կիպի , օ միւքէլլէֆ պինա եէրինէ պիր քիւլ եըղընթըսընտան պաշգա պիր շէյ գալմատը ։

Սապահլայըն պու իտարապէզար տէրունինտէ , չիտտէթի եէս ու քէտէրինտէն տիվանէյէ տէօնմիւշ պիր վալիտէ իլէ մէյուս պիր բէտէր կէօրիւլմէքտէ իտի ։

5

ՊԻՕԻՒՐ ԿԻՕՂԿԻ

Սօն տէֆա օլարագ իթթար իտիյօրըմ , Սմիւ՛թ . . . Ֆիքրիմի անլայագիլտին , տէյի՛լ մի . պաշլա պագալըմ . . . չաբո՛ւգ , չէվիք օ՛լ . . . ղայպ իտեճէք վագթըմ եօգ ։

Պու սէօզլէրի սէօյլէմէքլէ պէրապէր , Տիգ Շաուվէլ էվինտէքի գամչըյը մանիտար պիր սուրէթտե էօթտուրատու ։

Մէրգում բագըյը վէ ապսէնթի բէք գիյատե գաչըրմըշ օլտըղընտան , սէրսօչլըղընն տիւմանը զանն իտէրսին քի կէօղլէրինտէն տրչարը չըգմագտա իտի ։

Պիչարե Սմիւթ՝ Տիգ Շաուվէլին էմրիյլէ եէնիտէն ճամ: պագլուգ մէչքինե պաշլամըշ ըտը ըսա տա , քէնտիսինե թէքլիֆ օլունան մանօվրա հագըգաթէն իգթիտարընըն ֆէվգինտե օլտըղընտան , անը իճրա իթմէքտե թէրէտտիւտ կէօսթէրմէքտե իտի ։

Տիգ Շաուվէլ չօճուղըն պու թէրէտտիւտունու կէօրունճէ , բիւրղաղագ օլարագ ։

— Սէօյլէտիյիմի իչիթմէյօրմըսըն , Սմիւթ . . . չաբուգ օլ տէյօրըմ . . . եօգսա գամչընըն իրիյլե սըրթընը պիր էյիճէ օխչայաճաղըմ , . . պիլիրսին ա՛ , գամչընըն ուճընա եէնի պիր իր թ՛ագտըրտըմ ։

Սմիւթ . – (Թիթրէյէրէք վէ քէքէլէյէրէք .) Ա՛հ , մօսիէօ Շաուվէլ . . . էլիմտէն կէլմէյէն շէյլի նա՛զըլ եաբագիլիրիմ , պու մանօվրայը եաբամայօրըմ , կէօրիյօրսընըզ ։

— Էվվէթ, կէօրիւօրըմ քի սէն քէօրէքտէն ալչագ պիր մախլուգ սըն... քէօրէք ևինէ պիր իշէ եարար... Հալ պու քի սէն եէտիչին էքմէյի պօչունա եէյօրսըն, սէն հիչ պիր չէյէ եարամազսըն։ Սէնին պու չէյլէրի գաստէն եարմագտա օլտըղընը տա պիլիրիմ, լաքին պէն սէնին տամարընը գըրաճազըմ։

Սմիւթ. — (Ձճը ճը ղայարագ.) Լաքին եէմին իտէրիմ քի պէն պունը գաստէն եարմայօրըմ, մօսիէօ Թատվէլ։

— Սո՛ւա, եէմին եալանճըլարըն սիլահը տըր, պէն սէնին նասըլ պիր եըլան օլտըղընը պիլիրիմ։

Չավալը չօճուգ՝ խավը տէօրիւք պիր ֆանէլա ուն կիւինմիշ վէ չըպլագ ույադլարընա էօքճէսի գըրըգ բասդուճլար կէչիրմիշ օլտըղը հալտէ, տախմազի ճէլլատընըն եէտի ղուլմընա տիւշմիւշ պուլունըյօր ըտը։

Հինտ ճամպագևանէօի Գլուսյա վատըլ օլմուշ, վէ օրատա պիր ույ վէ նիհայէթ ալթը հաֆթա գաստար պիր թագըմ ֆէվգ էլ ատէ օյունլար վէրիլէճէյի իլան խոիլմիշ իտի։ Բաֆֆաէլ վէ մատամ Մինոն ժինէսթու իլէ ագտը մուգավէյէ իմմիշ օլան իւչ հիւնէրվէրլէր՝ պու չէհիրտէ իճրաի լուգիյաթ իտէճէքլէր իտի։

Լաֆին Թատվէլ անլէրին վիւրուտունէ ինթիզարէն, ձօն Սմիւթէ հէր կիւն ճամպագըգ տէրսի վէրմէքտէ, եանի հէր ապագա պիր սահթան ղիյատէ պիչարէ չօճուղը պին տիւրլու իչքինճէլէրէ տիւշար իմմէքտէ իտի։

Սմիւթ՝ տէրս վագթընըն կէչմիշ օլտըղընը իյմա իմմէք իւղրէ Տիգ Թատվէլին չալտըղը սիւսիւյիւ իչկունճէ, էօյիւ կիւպի սարարըը վէ զայըֆ եանագլարընտան աչաղը սօղուգ սօղուգ թէը տանէլէրի ագմաղա պաչլար ըտը։

Տիգ Թատվէլ, սահը սագահլար կիւպի պու սագահ տախի չօճուղըն գուտրէթինտէն եօգարը պիր հիւնէրին իճրաընը թալէպ իմմէքտէ իտի։ Թրաբէղին ալթընա պէօյուք պիր ազ կէրիլմիշ օլուագ, չօճուգ սըչրայարագ մէղրիւբ թրաբէղի թուխտաճագ իտի։

Սմիւթ, հէյէճանընտան գըզարմըշ վէ իրի կիւզէլ կէօզլէրի եաշ իլէ տօլմուշ օլտըղը հալտէ, Տիգ Թատվէլէ ատն պիր բէճատա տահա պուլունտը իսէ տէ, Տիգ Թատվէլ էլինտէքի գամչըյը սուրէթի թէհտիտքեարանէտէ էօթտիւրէրէք։

— Պէն էօյլէ բէճա ֆիլան պիլմէմ... արմուտ քէնտիլինտէն գօբուդ աղըընա մը տիւշմիւն իսթէրսին... հայտէ, հայտէ, միւսթաճէլ իչիմ վար, ղայպ իտեճէք վագթըմ եօգ։ — տէտի։

Ձօն ըսլագ էլլէրինի պիր գաչ տէֆալար ֆանէլա տօնուննա սիւրտիւ վէ պատէհու բասթ կէլէ սըչրատը։ Լաքին թրաբէղի թուխտամայարագ աչաղը տիւշտիւ վէ տէօնէ տէօնէ աղըն իչինէ եուվարլանտը։

Տիգ Թատվէլ ֆէվգ էլ ատէ հիտատէթլէնէրէք վէ կէօզլէրինի չանագ չանագ աչարագ։

— Էկէր պունը գաստէն եաբմատըն ըտա Ալլահ պէլամըը վէրսին։ — տէտի վէ էլինտէքի գամչըյը չօճուգըն օմուզլարընա, սըրթընա, գաֆասընա, հիւգիւնէ էնտիրմէյէ պաչլատը։

Չօճուգ աղըսընտան աճը աճը պաղըրարագ, ազտան տըչարը սըչրատը վէ չատըրընը պիր քէօչէսինէ իւթիճա իթտի իսէ տէ, Տիգ Թատվէլ անը օրատատա բահաթ պըրագմայարագ, պիր գաբլան կիպի իւզէրինէ սըչրայըգ գամչը տարպէլէրիյլէ անը օրատան չըգմագա մէճպուր իթտի վէ հայգըրարագ։

— Սէնի քէօրէք սէնի, պէնիմ էմրիմէ իթաաթ իթմէք իսթէմէյօրսըն հա՛... բէք էյի, պագալըմ հա՛նկըմըզ իսթէչըգարըգ... մատամ քի սէն ազ իլէ սըչրամագ իսթէմէյօրսըն, չիմտի ազսըզ սըչրայաճագսըն։

Պու սէօզիւ սէօյլէմէքլէ պէրաբէր, Տիգ Թատվէլ աղըն իչի իրինի չէօզմիւշ իտի։

Սմիւթ, Թատվէլին էլինտէն գուրթուլմագ իչին կիւլէշ մէյատանըընը էթրաֆընը տօլաչըյօր ըտը. լաքին գամչընըն իրի սըրթընա վէ օմուզլարընա էնմէքտէն խալի գալմայօր ըտը։

Գամչը պիչարէ չօճուղըն սրբթըննա էնտիքճէ , Տիգ Եատվէլ տահա պիյատէ չէվգէ կէլէրէք .

— Եա թրաբէզին իւզէրինէ չըգաճագաըն , եախօտ աղչա-մա գատար պէօյլէ տայագ եէյէճէքսին . – ոէմէքտէ իտի ,

Ցագամի պու սըրտատա արդասըննտան չիտոէթամիզ պիր սէտա զուհուր իթմէքլէ « Խա՛յր , թրաբէզին իւզէրինէ չըգմա-յաճագ , ալչա՛գ խայըն . . . ոէնին սէօզիւնիւ եարմայա-ճագ . . . » տէյու հայգըրտը վէ պատէհու գամչըյը Տիգ Եատվէլին էլինտէն գաբարագ , սրբթըննա , օմուզլարըննա վէ գաֆատրնա լսանի կէլէ էնտիրմէյէ պաչլատը ։

Տիգ Եատվէլ պու նակէհզուհուր հիւճիւմէ պէքլէմէտի-յինտէն , տույտըղը ածըտան գանը թէրէսինէ սըչրայարագ , գարլանլարա մախտուս պիր չիտոէթլէ պու մէճհուլ քիմսէնին իւզէրէնէ սալտըրտը վէ Լիւսիէն տը Մարսընէ իլէ գարչը գարչըյա կէլտի ։

Լիւսիէն , էվվէլճէ Րաֆաէլ Թինէսթու իլէ գարարլաշ-տըրմըշ օլտըգլարը վէճհլէ , Թիւրլիւթօն վէ ֆինօ քէօրէյի իլէ պէրապէր օ սապահ Պլուայա վասըլ օլմուշ վէ մէվկիֆ-տէն պիր քիրա արապասընա պինէրէք տօղրու Հինտ ճամ-պաղհանէսինէ կէլմիշ իտի ։ Թիւրլիւթօն՝ պէրապէր կէթիր-միշ օլտըգլարը չանթայը պօչալթմադըա մէչղուլ օլտըղը սը-րատա , Լիւսիէն պիչարէ Սմիւթիւն ածը ածը պաղըրտըղընը իչիթմիշ վէ պու ֆէրնատ ու ֆիղանա եիւրէյի տայանամա-յարագ , հէման չատըրտան իչէրի սէյիրթմիշ իտի իսէ տէ , նագշ իթտիչիմիզ մէնզարէնին ասընընա եէթիշմիշ իտի ։

Տիգ Եատվէլ ֆէվգ էլ ատէ սէրհօշ օլտըղընտան , Լիւ-սիէնին վուրտըղը գամչընըն ածըտյա գարչըսընտաքինին քիմ օլտըղընը ունուտտարագ , գամչըյը պիր համչատա կէնճ գըղընը էլինտէն գաբտը վէ տիղէրի իւզէրինէ գօյուպ իչի բարչա իթտիքտէն ասնրա , էն պէօյիւք բարչասընը ալարագ Լիւսիէնին իւզէրինէ հիւճիւմ իթտի ։

Եատվէլ՝ Պրիւդօյը հիտապա գաթմամըշ ըտը , Սատա-գաթլը հայվան հանըմընըն արգասը սըրա չատըրա կիրմիշ օ-լուպ , Տիգ Եատվէլին հիւճիւմիւնիւ կէօրիւնճէ , էլինի ետգարը

գալտըրմասընա մէչտան վէրմէյէրէք հէման իւզէրինէ սըչ-րատը վէ պաճաղընը դօքտըրճասընա ըսըրմադա պաչլատը ։

Տիգ Եատվէլ քէօրէյին էլինտէն կիւճ իլէ գութուլտը ։ Լաքին քէօրէք քէմալը չիտոէթլէ հավայարագ եէնիտէն իւ-զէրինէ հիւճիւմ իթտի ։

Տիգ Եատվէլին ատատէթի պիլ խատսա Լիւսիէնէ գար-չը օլտըղընտան , անըն ետնընա վարմադա չապալայօր ըտը ըտա տա , քէօրէյին միւմանատթը սէպէպսիլէ պու արզուսը-նա մուվաֆֆագ օլմայօր ըտը ։

Լիւսիէն իսէ գօլտըրընը խայվարի կէօյսիւնէ պաղլամըշ վէ սըրթընը չատըրըն տիրէքտէրինտէն պիրինէ տայաթմըշ օլ-տըղը հալտէ , քէմալը մէթտանէթլէ Տիգ Եատվէլին հիւճիւ-միւնէ պէքլէյօր ըտը ։

Նիհայէթ Եատվէլ թէքմիլէր իլէ Պրիւդօյը պիր ետնա ատթարագ , գամչընըն ատըրընը գալտըրմըշ օլտըղը հալտէ կէնճ գըղըն թա ետնընա եապըշմըշ իքէն , Թիւրլիւթօն պիրտէն պիրէ ճամպաղհանէյէ կիրտի ։

Թիւրլիւթօն՝ մէրգումընն էլինտէքի տէյնէք իլէ Լիւսիէնի թէհտիտ իթմէքտէ օլտըղընը կէօրիւնճէ , պիրտէն պիրէ ետնար ատթէշ քէսիլէրէք ։

— Պադատն ա՛, ետհո՛ւ , օրատա նէ՞ եարըյօրսըն . . . սիզ եէնի կէլէն պիր միւսաֆիրի պէօյլէ՞ մի գապուլ իտէրսինիզ, տօղրուսը նէզաքէթինիզէ տէյճէք ետգ . – տէյու հայ-գըրտը վէ Տիգ Եատվէլ՝ քէմալը հիտատէթ ու զաղապընտան գաֆէստէ մահպուս պուլունան այըլար կիպի խըրըլտայա-րագ , էլան գամչընըն ատըրյա Լիւսիէնի թէհտիտ իթմէք-տէ օլտըղընտան , Թիւրլիւթօն հէման իւզէրինէ սալտըրըպ չէնէսինէ տօղրու պիր թէքմէ էնտիրտի վէ Տիգ Եատվէլի կիւ-լէշ մէչտանընըն թա օ պիր քէօշէսինէ ֆըրլաթտը աթտը ։

Ճամպաղլարտան պիրի պու գավզայը տուչուպ արգա-տաչլարընա խատպէր վէրմիշ օլտըղընտան , գատըն էրէքք ճամպաղլարըն քեաֆֆէսի գօչուպ կէլմէքտէ իտիլէր ։

Տիգ Եատվէլ պիւթիւնգ ումբանէա խալգընըն աէպէպի նէֆրէթ վէ տեհշէթի իտի ։ Անըն մուամէլաթը վահչիյանէ

վէ զալըմանէսի՝ քէնտիսինի տիկէր սէնատաթտաշլարը նազա-
րընտա բէք ֆէնա պիր քիմսէ սատ իթտիրմիշ իտի։

Տիգ Շատվէլ հիտատէթինտէն կէօղլէրինի չանագ չանագ
այմըշ օլտըղը հալտէ, պիր համլատա եէրտէն գալդը վէ
ժօղէֆ Մարլինին իւղէրինէ հիւճիւմ իթտի։

Պիւթիւն գումբանեա խալգը պու գավղայը սէյր իթ-
մէք իւզրէ կիւլէշ մէյտանընընն գարուսընա եըղըլմագտա ի-
տիլէը։

Գավղա կիթտիքճէ ֆէնա պիր բէնկ քէսպ իթմէքտէ օլ-
տըղընտան, ճամպազլարտան պիրինին իսպարը իւզէրինէ
Բաֆաէլ ժինէսթու վէ զէվճէսի տախի գօչուպ կէլտիլէը։

Բաֆաէլ մէրգումլարընն պիր պիրինի պօղարճասընա տէօ-
յիւմքտէ օլտըգլարընը կէօրիւնճէ, թիթրէք պիր սէտա իլէ.

— Էվլատլարը՛մ... բէճա իտէրիմ... էվլատլարը՛մ,
գավղանըզա խիթամ վէրինիզ... պիզ հէրիմիզ տէ գարտա-
շըզ, պիզէ պէօյլէ շէյլէր հագըշմազ... հայտէ, հայտէ,
գավղայը մէքս իտինիզ տէ սիզի պարըշտըրտըրըմ... – տէտի։

Լաքին իբի մուպարըզլար պու սէօզլէրէ էհէմմիյէթի պիւէ
վէրմէյիպ էլան գավղայը տէվամ իթմէքտէ օլտըգլարընտան, մատամ Մինոի ժինէսթու գօճասընըն գօլունը տիւր-
թէրէք։

— Սէնին նէնէ՛ լազըմ... պըրագ նէ եաբարլարսա
եաբընլար. էկէր արալարընտա պիր զըտտիյէթ վէ եա պիր
խուսումէթ վար ըսա, պու սուրէթլէ խիթամ պուլմասը
տահա խայըրլը տըր... եօգսա հէր կիւն պունլարըն խը-
րընը տինլէմէյէ մէճպուր օլաճաղըզ. – տէտի։

Պու գավղա էօնասընտա պիշարէ ձօն Սմիւթ՝ էլան այնը
մահալտէ տուրմուշ օլան Լիւսիէնին եանընտա սօգուլմուշ վէ
կէնճ գըզըն էլինի սըգը սըգըյա թուրթմըշ ըտը։

Ջավալը չօճուգ էլան հէօնքիւր հէօնքիւր աղլայօր ըտը.
զիրա Տիգ Շատվէլին վուրտըղը գամչը տարպէլէրի վիւճու-
տինի մօս մօր իթմիշ իտի։ Լաքին պունընլա պէրապէր եիւ-
զիւնտէ ասարը մէսէրբէթ վէ պէշաշէթ նիւմայան օլույօր վէ
արա սըրա Լիւսիէն տը Մարսընէնին չէհրէսինէ պագարագ,

քէնտիսինի օ ճէլլատը պիինսաֆըն բէնչէի զուլմընտան գուր-
թարմըշ օլտըղընտան տօլայը մէրգումէյէ ֆիքրէն ադաղը չիւք-
բան իտիյօր ըտը։

Պիւթիւն խատմինի եէնիտէն եէրէ եաթբըրմըշ օլուպ,
քէնտիսինի քէմալը մէթանէթլէ միւտաֆաա իտիյօր ըտը։
Տիգ Շատվէլ այաղա գալդը. Հալ պու քի իսթիւ պաշը
եէրտէի ուֆագ թալաշլար իլէ պէմ պէյազ քէսիլմիշ օլ-
տըղընտան, Հինտ ճամպազնանէսինին պիւթիւն օյունճըլարը
գահգահա իլէ կիւլտիւլէը։

Տիգ Շատվէլ քէմալը հիտատէֆինտէն տիշլէրինի կըճըր-
տաթարագ.

— Կիւլիւնիւզ... կիւլիւնիւզ... սըրա էլալէթթէ պիր
կիւն տէ պանա կէլիը, օ վագըթ սիզինլէ գօնուշըրըմ. – տէ-
տի։

Պատէհու պիր ազ իլէրտէ տուրմագտա օլան Պիւրլիւ-
թօնա միւթէվէճճիհէն.

— Պագսանըզ ա՛, պիզիմ մէմլէքէթմէ իբի քիչի մուպա-
րազյա կիրիչէճէք օլուրլարսա, պայգա եօլտա տէօյիւշիւր-
լէը։

Պիւրլիւթօն. – Պէն հէր նէ իլէ իսթէրսէնիզ, տէօյիւշ-
մէյէ հազըր ըմ. Ֆագաթ սիզ է՛ն զիեատէ տէյինէք իլէ տէօ-
յիւշմէքտէն հազը իտիյօրսընըզ զանն իտէրիմ. զիրա մատ-
մուազէլի տէյինէրլէ թէհտիտ իտիյօր ըտընըզ։ Պէնիմ իչիւն
հէրսի միւսաւի տիր, համթա սիլահ ըլա տէօյիւշմէյի տէ
թէքլիֆ իտէրսէնիզ, գապուլ իտէրիմ։

— Պիզիմ մէմլէքէթմէ եումրուգլա տէօյիւշիւրլէր, սի-
լահ ըլա տէօյիւշմէզլէր։

— Տահա էյի եա՛... տահա էյի եա՛... կէօրիւնիւր քի
եումրուգլա տէօյիւշմէքտէ մէհարէթինիզ զիյատէ տիր։ Հէր
նէ հալ իսէ, հազըր մլսընըզ։

— Լվվէթ, հազըր ըմ, Ֆագաթ պու տէֆա գաֆիանըզը
էզէճէյիմ, հէր քէս հուզուրընտա սիզին հատտինիզի թանըթ-
տըրաճաղըմ, չունքի սիզ հէր քէս հուզուրընտա պանա էլ
գալտըրմազա ճիւրէթի իթտինիզ։

— Գէն սիղէ էլ գալըրմատըմ, իսթիտա թէքմէ իլէ վուրտում։

— Մէրտ օլան քիմսէ տէօյիւշէ այադընը գուլլանմազ, ամմա սիզ ալչագ օրնըզ, տէյի սինիզ։

— Սո՛ւս, հագարէթ իսթէմէզ, պէնի պաշդա եօլտա մուահէլէ իթմէյէ մէճպուր իթմէյինիզ։

Թիւրլիւթօն բալթօսընը վէ նէլէյինն չըգարըպ գօլլարընը օրղատը վէ խաամինին հիւճիւմիւնէ պէրլէտի։ Տիգ Եատվէլ իսէ քէնտի թարաֆընտան հազըրլըգլար կէօրտիւ։

Մէրգում ևումրուգ գավղասընտա ֆէվգ էլ ատէ մահիր օլտըղընտան, քէօթիւ վէ գավղաճը թապիաթըյա զուհուրընա սէպէպիյէթ վէրմիշ օլտըղը գավղալարտա րէք չօգ տէֆալար խաամինէ ղալէպէ իթմիշ իտի։ Լաքին պունընլա պէրաբեր Թիւրլիւթօն տախի հիչէ սայըլաճագ քիմսէ տէյիլ իտի։ Եալընըզ գուվվէթ վէ ճէսարէթի իլէ տէյիլ, խաֆիֆլիյի վէ չէվիքլիյի իլէ տէ անտէն իւսթիւն աատ օլունապիլիր իտի։

Գավգա եէնիտէն պաշլատը։ Լաքին Թիւրլիւթօն խաամինին ևումրուգլարընա մէյտան վէրմէյիպ, միւթէմատիյէն անընն էթրաֆընտա տէօնմէքտէ վէ բաօթ կէլէ չիտտէթլի ևումրուգլար էնտիրմէքտէ իտի։ Տիգ Եատվէլ իսէ էօթէյէ պէրիյէ սըչրատագա մէճպուր օլմագտա վէ էնտիրտիյի ևումրուգլարտան հիչ պիրիսի Թիւրլիւթօնա խսապէթ իթմէմէքտէ իտի։

Եատվէլին հիտտէթի չօգ կէչմէտէն ճինննէթէ թէհավիւլ իթտի։

Գու մուպարագա Թիւրլիւթօն իչին հազըրգաթէն պիր էյլէնճէ իտի. դիրա մէրգում տէօյիշմէքտէն դիյատե, խաամինին էթրաֆընտա տէօնիւպ տօլաշարագ այագ օյունը օյնայօր կիսլի կէօրիւնիյօր ըտը։ Էնտիրտիյի ևումրուգլար Տիգ Եատվէլին օմուղլարընա, սըրթընա, էնաէսինէ տօլու կիսլի ևաղմագտա վէ ֆագաթ Տիգ Եատվէլ պունըլարըն պինտե պիրինէ մուդաֆէլէ իտէմէմէքտէ իտի։

Գավգա պաշլայալը անճագ պէշ ալթը տագըգա օլմուշ

իքէն, Տիգ Եատվէլ տօլումագա պաշլատը։ Վիւճուտի քատիլէն սուլար իչինտե գալմըշ ըտը։

Ժօղէֆ Մարլի խաամինին շու հալինի կէօրիւնճէ, միւսթէհզիյանէ պիր սուրէթտե կիւլէրէք։

— Ազաճըգ նէֆէս ալմագա իհթիյաճ կէօրիյօրսընըզ զանն իտէրիմ, էկեր եօղէ պիր արզուընըզ վար բսա, սէօյլէյինիզ, չէքինմէյինիզ. — տէտի։

Տիգ Եատվէլին աղրընտան քէօրիւքլէր ֆըշգըրմագտա իտի։ Եումրուգ գավղասընտա Թիւրլիւթօնա նազարը հագատրէթլէ պագմըշ օլմասընա խաթա իթմիշ օլտըղընը չիմտի հըսս իտիյօր ըտը. պինաէն ալէյհ այընտատրի Թէրի սիլէրէք։

— Ինկիլիթէրատա պէօյլէ տէօյիշմէզլէր... պու եօլտա տէօյիշմէք գահտե վէ նիզամա մուղայիր տիր. — տէտի։

Թիւրլիւթօն. — Գահտե վէ նիզամա մուղայիր մի տիր... նէտէն մուղայիր օլույօր... սիզ պանա եումրուգլա տէօյիշմէյի Թէքլիֆ իթմանիզ, պէնտե պու Թէքլիֆինիզի գապուլ իթտիմ, եալընըզ եումրուգըմը գուլլանըյօրըմ, պինաէն ալէյհ պէնտէն պաշգա չէյ իսթէպ իթմէյէ հագգընըզ եօղ տըր։ Լաքին մատամ քի պու եօլտա տէօյիշմէյի նիզամա մուղայիրատա իտիյօրսընըզ, սիզին Ինկիլիթէրատաքի եումրուգլա տէօյիշմէնիզէ տե այնա օլտըղըմը չիմտի իսպաթի իտէճէյիմ։

Գու սէօզու սէօյլէտիքտէն սօնրա, ժօղէֆ Մարլի Տիգ Եատվէլին գարշըսընտա տիմ տիր տուրտու վէ ասլա եէրինտէն գըմըլտամագսըզըն գաֆասընա կէօղունէ զայէթ չիտտէթլի եումրուգլար էնտիրմէյէ պաշլատը։

Զօգ կէչմէտէն Տիգ Եատվէլին չէհրէսի չիշտի վէ այընան եարալարտան գան ագմագա պաշլատը։ Կէօզլէրի մօտ մօր քէօթիմիշ վէ տուտագլարը չրգկը չրգկը եարըմըշ ըտը։

Հալ պու քի պիրտէն պիրէ ճէսարէթի քէսագ իտէրէք խաամինին իւզէրինէ սըչրատը վէ հէր տիւրլու դահտե խրլաֆընա օլարագ պօղազրնտան խուրմուպ անր պօղմագ իսթէտի։ Լաքին Թիւրլիւթօն գօլլարը արագընտան էլյան կիսլի սրյրըլագ

չըգտը վէ Եաուվէլին աչընէա էօյլէ չիտտէթլի պիր ևումրուգ էնտիրտի քի, Եաուվել իբինճի տէֆա օլարագ կիւլէշ մէյտանընընդն թա օ պիր քէօշէսինէ ևուվարլանտը կիմտի։

Թիւրլիւթօն խաամինի չու սուրէթլէ ևէնտիքտէն սօնրա, պիր թավըրը մուզաֆֆէրանէ իլէ ճամպազլարա տէօնէրէք.

— Իչթէ պիր գատընա էլ գալտըրմադա ճէսարէթի իտէն ալշաղը պէօյլէ թէէտիպ իտէրլէր. – տէտի։

Գաոէհու Լիւսիէնէ թէվէճճիւհ իտէրէք.

— Մաամուազէլ, օթէլ տ'Անկլետէրռէ օտանընդ հազըր տը, էկէր արզու իտէրսէնիզ, արթըգ կիտէլիմ. – տէտի։

Տիգ Եաուվէլ օ սըրատա քիմսէյի ընդրար իտէմէյճէք պիր հալտէ պուլունըյօրսա տա, ձօն Սմիւթ մաամուազէլ տը Մարսընէնին օրատան կիտէճէյինի տուլընճա մահզուն մահզուն եիւգիւնէ պագմադա պաշյատընդընտան, Լիւսիէն չօճուղըն քէնտիսինտէն այրըլմադ իսթէմէտիյինի հրսսիլէ, մաաամ Միննի ժինէսթույա խթադէն.

— Սմիւթիւն տախի պէրապէր կէլմէսինէ միւսաատէ իտի՞ր միսինիզ, մաամ. – տէ յու սօրսոու։

Մաամ Միննի գավզանըն պէօյլէ չայանը թէէսիւճ պիր նէթիճէյի միւնթիճ օլմասընտան մէմնուն օլմամագլա պէրապէր.

— Իէք էյի, մաամուազէլ, կէօթիւրմէյէ մէէզուն սընըզ. – ճէվապընը վէրտի։

Ձամպազլանէ ուշագլարը՝ Տիգ Եաուվէլի աճընաճագ պիր հալտէ գալտըրըպ կէօթիւրտիւլէր։

Մաամ ժինէսթու՝ մէրգումըն չու հալէ կիրիֆթար օլմասընտան բէք տէ խօշնուա կէօրիւնմէյօր ընը. էվվէլճէ տէ սէօյլէմիշ օլտըղընդզ վէճհլէ, Տիգ Եաուվել էլինտէքի գամըը սայէսինտէ Հինա ճամպազլանէսի օյունճլարընընդն քէաֆֆէսինի իտարէ իտէր օլտըղընտան, նէտիյի տայագ սէպէպիյլէ պիր խայլը զէման իսթիրահաթա մէճպուր օլաճագ վէ օյունճլարը իտարէ իթմէքտէ կիւճլիւք չէքիլէճէք իտի։

Լիւսիէն՝ մաամ Միննի ժինէսթուընդն հալինէ նազարէն ֆիքրինտէն նէլէր կէչմէքտէ օլտըղընը անլայարագ.

— Նի՞չին էնտիչէ իտիյօրսընըզ, մաամ, պիզիմ Թիւրլիթօն օյունճլարը վէ պարկիրլերի բէք կիւզել իտարէ իտէպիլիր. պունը սիզ քէնտի կէօզիւնիւզլէ կէօրտիւնիւզ. – տէտի։

Մաամ ժինէսթու. – Էվվէթ, մաամուազէլ, լաքին սիզ սէյահաթը վագըանընդ սէպէպիյլէ պիր գաչ կիւն իսթիրահաթ իտէճէքսինիզ։

Լիւսիէն. – Եա՛յր, իսա՛յր, պու կիւն էօյլէնտէն սօնրա թէքրար պուրայա ավտէթ իտէճէյիմ վէ ևէնիտէն պիր իբի թէճրիւպէլէր նաբաճաղըմ։

Պու սէօզ իւզէրինէ, մաամ ժինէսթուընդն տուտագլադընտա թաթլը պիր թէպէսսիմ կէօրիւնտիւ։

Պու մուհավէրէնին ճէրէյանընտան պէշ տագըգա սօնրա, Լիւսիէն տը Մարսընէ, Թիւրլիւթօն վէ ձօն Սմիւթ օթէլ տ'Անկլետէրէ կիմսէք իւզրէ ճամպազանէտէն մուֆթագաթլա, եայա օլարագ չէհրի կէչտիլեր վէ տիմարլար իւզէրինտէ պիր խագըմ րէնկևարէնկ իլանլար կէօրտիւլէր. պու իլանլար իւզէրինտէ Լիւսիէն՝ պարկիր իւզէրինտէ օթուրմէշ օլտըղը հալտէ քևագըտ չէմպէրլէր իչինտէն աթլայըպ կէչիյօր թաղընդընա կէօսթէրիլմիշ իտի։ Ալթընտա տա իբի ևաղըլարլա չու քէլիմէլէր ևաղըլմըշ ընը.

ՀԻՆՏ ՃԱՄՊԱԶԱՆԷՍԻ

ԺԱՆ ՍԹԻՐԼԻՆԻ ՆԱՄԸՆՏԱՒԻ ՄԻԵՀՈՒՐ ՃԱՄՊԱԶ ԳԱՏԸՆ ԹԱՐԱՖԸՆՏԱՆ ԽԱՐԻԳ ԻԻ. ԱՏԻ ՕՑՈՒՆՒԱՐ

Միս ժան Սթերլինկ պարկիր իւզէրինտէ շիւտիյէ գատար էնսադի ևամէսպուգ պիր բագըմ հիւևէրլէր վէ օյունճար իձրա իտեճէք տիր.

Թիւրլիւթօնըն վէ Պրիւսգօնըն իճրա իտէճէյի հիւնէրլէր տախի կէօսթէրիլմիշ իտի իսէ տէ, պունլար հագգընտա օ գատար թէֆէրրուաթա կիրիշմէյէ լիւզում կէօրիւլմէմիշ իտի։

Լիւսիէն պու իլանլարը կէօրիւնճէ , տէրինտէն պիր ա
իթտի վէ բէտէրինին գաթիլինի պուլմագ իչին պէօյլէ էտ-
նա պիր սէնաաթ իճրասընա Թէնէզզիւլ իթմիշ օլարըղընը վէ
գալգինաէ նիշանլըսը ժագ տը Ֆէօրանժ հագգընտաքի աշգ
ու մուհապէթի էլան պագի օլարըղընտան , միւմանիէյհին
շու սըրատա պէլլի տէ քէնտիսինէ լանէթլէր օգուտագտա
պուլընտըղընը տիւշիւնէրէք , ազլամազա պաշլատը ։

Սմիւթ ատա սըրա Լիւսիէնին հիւղիւնէ պագտըղընտան,
անըն կէօզլէրինտէն ագան եաշլարը կէօրիւնճէ , միւթէաճ-
ճիպանէ .

— Նի՞շիւն ազլայօրսընըղ, մատմուազէլ . . . սիղ պիր մէ-
լէք կիպի կիւզէլ վէ քէրէմլի եար սընըղ, պու հիւղն ու քէտէ-
րինիղ նէտէ՞ն նէչէթի իտիյօր ։

Լիւսիէն . - Տիւնէատա հէր քէսին պիրէր տիւրլիւ տէր-
տի վար , օղլում, հէր քէսին պիրէր տիւրլիւ տիւշիւնճէսի
վար ։ Սէօյլէ պագ ալըմ, չիմոի սէն պու հալինտէն մէմնո՞ն
մըսըն ։

— Մէմնուն օլմատագ դապի՞լ մի տիր , մատմուազէլ,
սիղ պէնի ատէթա էօլիւմտէն գուրթարտընըղ ։

— Գունտան պէօյլէ սանա հիչ քիմսէ տօգունմատագ իչ-
չուն , էլիմտէն կէլէնի տիրիղ իթմէյէճէյիմ ։

— Ա՛հ , նէ գատար լումֆքեար սընըղ, մատմուազէլ ։
Մ. Թիւրլիւթօն տախի նէ գատար գուվվէթլի իմիշ ։ Տիգ
Եատվէլի թուրուպ թօբ կիպի էօթէյէ ֆըրլաթտը ։ Ֆագաթ
պէնիմ գօրգում նէ՞տիր , պիլի՞ր միսինիղ ։

— Նէ՞ տիր ։

— Տիգ Եատվէլ էյիլէշէճէք օլուրսա , նէտիյի տայա-
ղըն աճըսընը պէնտէն չըգարատագ տըր ։

— Գօրգմա , պէն օրատա օլարըգճա , Եատվէլ սէնին
գըլընա պիլէ տօգունմատագ . տօգունագագ օլուրսա , Թիւր-
լիւթօնտան իրինճի պիր իթէրպիյէ տատա կէօրէճէք տիր ։

— Սիղէ էլ գալտըրմադա ճէսարէթ իթմէյինին տիւշիւն-
տիւքճէ , հիտատէթ իտիյօրըմ ։

— Գանա էլ գալտըրտը ատմա , պէլասընը տա պուլտու-

տիւնեատա հէր շէյ պէօյլէ տիր . ձէննագը Հագգ քէօթիւ-
լէրի տաիմա տիւշարը միւճագաթի իտէր ։

Սմիւթ պու սէօզիւ իչիտինճէ , կէօզլէրինի գալտըրըպ
պիր թաւըր միւթէաճճիպանէ իլէ Լիւսիէնէ պագ ատագ .

— ձէննագը Հա՞գգ մը . . . ձէննագը Հա՞գգ տա մը բէբ
գուվվէթլի տիր , մատմուազէլ ։

Լիւսիէն . - (Հայրէթլէ .) Սանա հիչ քիմսէ ձէննագը
Հագգտան պահա իթմէյէճի մի , օղլում ։

— Տիգ Եատվէլ քիւֆիւրլէրի ատատընտա ձէննագը Հագգ
քէլիմէսինի չօգ տէֆալաթ գիբր իթմիշ տիր , լաքին պէն պու
քէլիմէյի ֆէնտա պիր շէյ գանն իտէր իտիմ ։

— Գէնի տինլէ , օղլում , ձէննագը Հագգ՝ պիւթիւն քնա-
ինաթի վէ մահլուգաթը եատատան օ գուտրէթթի գալիպէ տիր
քի , պիւթիւն մէվճուտաթը քէնտիսի իտատէ իտէր ։ Գէն-
տիսի ատիլ վէ քէրիմ օլարըղընտան , էյիլէրինագիլ միւքնա-
ֆաթ վէ քէօթիւլէրի տիւշարը միւճագաթի իտէր , Իչթէ օ
գուտրէթթի բատապանիյէ սէնի գուրթատմագլըղընը միւրատ
պույուրատու , պինագէն ալէյհ ատա տահիմա տուա իթմէքտէն
կէրի տուրմամալըսըն ։ Գունտան պէօյլէ հիչ քիմսէ ատնա տօ-
գունամայաճագ տըր , սէն պէնիմ Հանքմատա գալաճագ սըն ,
պիր աղ սօնրա Համամպադիանէյէ ավռէթիմտէ պուղը մատամ
Մինինտէն թագէպ իտէճէյիմ ։

— Ա՛հ , ատահի՞մ մի սէօյլէյօրսընըղ, մատմուազէլ ։

— Էվվէթ , սէնին չէքտիկին մէչագգաթլար սրթըգ խի-
թամ պուլմուշ տըր , պուղնատան պէօյլէ սէնի պէն հիմայէ խ-
ոէճէյիմ ։

Սմիւթ սէվինճինտէն էլ չըրթմագա վէ գըբըր գըբըր սըչ-
րատմագա պաշլատը ։ Գիչարէ չօճուգ տօղտրգընատան պէրու
իլը տէֆա օլարագ պէօյլէ չէֆագաթը մատէբանէ իլէ մուխ-
թասըճ պիր գատընա թէսատուֆ իտիյօր ըտը ։

Լիւսիէն՝ մատամ ժինէսթույա սէօյլէմիշ օլարըղը վէճհլէ,
էօյլէնատէն սօնրա Համամպադիանէյէ ավռէթլէ , կիւլէշ մէյատա-
նընատա եէնիտէն պիր թագըմ թէճրիպէլէր իճրա իյլէտի ։

Մէրդումէ՝ Տիգ Եատվէլին վէբատյլատաքի թէճրիպատէ

կիւնիւնամ քէնտիսինէ թախսիս իթմիշ օլտըղը գըսրագտան պաշգա հայվան իսթէմէտի։ Թէճրիպէ կիւնիւնտէն պէրու պու խույտըղ հայվանա հիչ քիմսե պինմէմիշ իտի։ Հայվան իպթիտա էվվէլքի կիպի սէրքէշլիքլէրտէ պուլընտը իսէ տէ, մուգավէմէթի վագըտը ուզուն սիւրմէյիպ, ճարըմ սաաթ գատար սօնրա պիւս պիւթիւն ճումուշատը։

Լիւսիէն ճախօտ նամը տիկէրլէ ժան Սթէրլինկ իրի քճաղըտ չէմպէրլէր իսթէտի։

Մատամ Մինոն՝ քճաղըտ չէմպէրլէր սրտաօրնտան պարկիր իլէ կէչմէք թէհլիքէլի պիր չէյ օլտըղընը պիլտիյինտէն, պու թէճրիպէյի պաշգա պիր վաղթա թէէխիր իթմէք իսթէտի իսէ տէ, ժան Սթէրլինկ մէրգումէյի թէէմին իլէ գըսրաղըն կէօղլէրինի պաղլամասընը Թիւրլիւթօնա էմր իյլէտի։

Հայվան ճումուշամըշ օլտըղընտան, կէօղլէրի պաղլանըր պաղլանմազ տէլի կիպի քճաղըտ չէմպէրէ տօղրու գօչտու վէ ժան Սթէրլինկ էլինտէքի գամչըյը գուլլանմազա պիլէ լիւգում կէօրմէքսիզին անը չէմպէրին իչինտէն կէչիրմէյէ մուվաֆֆագ օլտու. պատէհու հայվանըն կէօղլէրինի չէօղմէսինի Թիւրլիւթօնա էմր իյլէտի։

Թիւրլիւթօն պու էմրէ իթաաթ իթտի իսէ տէ, հայվանըն չէմպէր էօնիւնտէ չախ գալգաճաղընտան վէ Լիւսիէնի իւղէրինտէն ճէրէ աթաճաղընտան գօրգույօր ըտը։

Լաքին Լիւսիէն հայվանը էօյլէ պիր սիւրթթլա գօչտուրտը քի, հայվան պիլա զայըէթ չէմպէրին էօթէ թարաֆընա սըչրատը. Լիւսիէն օն տէֆա այնը մանօվրայը իճրա իյլէտի վէ անըն չու մուվաֆֆագիյէթի հէր քէսին վէ պիլ խատտա Բաֆաէլ իլէ մատամ ժինէթթունըն ալգըշլարընա մազհար օլտու։

Թէճրիպէ խթթամ պուլունճա, մատամ Մինոն մէրգումէյի պիր թագըմ մէտհիյէլէրլէ թալթիֆէ պաշլատը։ Մա մաֆիհ զինինտէ պաշգա պիր էնտիշէ պուլունտըղընտան, իչինի չէքէրէք տէտի քի.

— Գու հիւնէրլէրինիզ բէք կիւզել, լաքին Բարիս վէ Լօնտրա ճամպաղխանէլէրինին միւտիրլէրի սիզին չէօհրէթիննիզի տույաճագ օլուրլարսա, սիզի կէլիպ պուլաճագլար վէ պիզիմլէ օլան մուգավէլէնիզի նագդ իթմէյի թէքլիֆ իտէճէքլէրի. օ հալտէ պիզէ վէրէճէյինիզ ճէրիմէյի էօտէտիքտէն պաշգա, սիզէ զայէթ ճէսիմ պիր մահաշ տախի պաղլայաճագլար տը. Հինտ ճամպաղխանէսի իսէ սիզէ պու գատար մահաշ վէրէմէյէճէյինտէն, սիզ տախի անլէրին թէքլիֆինի գապուլ իլէ պիզի թէրք իտէճէքսինիզ։

Լիւսիէն. — Գէնի բէք ճանլըշ մուհաքէմէ իտիյօրսընըզ, մատամ. Բարիսին վէ Լօնտրանըն հա՛նկը ճամպաղխանէսինտէն օլուրսա օլսուն, պէօյլէ պիր թէքլիֆ վագը օլտըղընտա հէման րէտտ իտէճէյիմ. պէնիմ սէօզիւմ սէօզ տիւր. պէն իպթիտա սիզինլէ ագտը մուգավէլէ իթտիմ, սօնրընա գատար սիզինլէ պիրլիքտէ գալաճաղըմ։

Գու թէէմինաթ իւզէրինէ մատամ Միննինին չէհրէսինտէ ասարը մէսէրլէթի նիւմայան օլտու վէ կէնճ գըզըն իքի էլինի թութարագ քէմալը մուհաֆազէքէլէ սըգտը։

Օ կիւնիւ պիր թագըմ հազըրլըգլար կէօրմէքլէ կէչիրլմէտի. գիրա իրթիսէի կիւնիւ Հինտ ճամպաղխանէսինին օյունլարը պաշլայաճագ իտի։

Լիւսիէն օթէլէ ավտէթի իտէճէյի սըրատա, մատամ Միննիյի թէնհա պիր մահալէ կէօթիւրէրէք.

— Ազիզէմ մատամ, սիզտէն պիր չէյ րէճա իտէճէյիմ, ճաճապա պու րէճամ գապուլ օլունաճաճ մը։

Մատամ Միննի. — Սէօյլէյինիզ, գըզըմ։

— Գիր աղ էվվէլ սիզի ասլա թէրք իթմէյէճէյիմի վատ իթտիմ. պու վատըմա մուգապիլ սիզտէն պիր չէյ րէճա իտէճէյիմ։

— Սէօյլէյինիզ, գըզըմ, սէօյլէյինիզ, պիլիրսինիզ քի պիզ սիզին հիչ պիր արզուընըզը րէտտ իտէմէյիզ։

— Թէշէքքիւր իտէրիմ, մատամ, րէճա իտէճէյիմ չէյ չունտան իպարէթ տիր. Թիւրլիւթօն վէ պէն քիւչիւք Սմիւթիւն էմրի թալիմ վէ թէրպիյէսինէ մէմուր օլմագ իսթէյօրըզ։ Գու ասպահքի վագըա քէք էսէֆէնկիզ պիր չէյ իտի, պէն եէթիշմէմիշ օլսայըտըմ, Տիգ Շատվէլ չօճուղը տայաղըն

ալթընտա էօլտիւրէճէքտի. օ խայընտա ինսանի տէնիլէն չէյ
նօգ, չօճուղըն կէօզ եվչլարը՝ հիտտէթինի արթըրմադտան
պաշգա պիր չէյ կարտաշօր։

— Էվվէթ, Տիգ Եատվէլ կալընըզ չօճուգ իլէ տէյիլ,
պիւթիւն օյունճըլար ըլա ֆէնա մուամէլէ իտեր. ֆագաթ
Սմիւթ հադգընտաքի ինսանօղլուգլարը հատտը աշմըշ թաշ-
մըշ տըր։ Նիհայէթ սիզ նէ՞ տէմէք իսթէյօրսունուզ։

— Տէմէք իսթէյօրում քի, պու սապահքի վագըա թէ-
քէրրիւր իմմէմէք իչիւն Տիգ Եատվէլին չօճուգ հագգընտա
հիչ պիր հուգուգը պուլունմամալը տըր. պէն վէ Թիւրլիւ-
թօն անըն էմնի թաւիմ ու թէրպիյէսինի տէրէօհտե իտերիզ.
պունը սիզտէն պիր լումֆ մագամընտա րէճա իտերիմ։

— Բէք էյի, գըղըմ, պու րէճաննըզը գապուլ իտէրիմ,
Տիգ Եատվէլ ևամէագտան գալգար գալգմազ, քէնտիսինի
ճէլալ իմմիրէճէյիմ վէ արթըզ պունտան պէօյլէ Սմիւթ
հագգընտա հիչ պիր հուգուգը օլմատըղընը վէ պու սէֆիլ
չօճուգա էլ գալտըրաճագ օլուրսա, գումաննատան հէման
թարա իսիլէճէյինի պիւթիւն օյունճըլար հուգուրընտա քէն-
տիսինէ իլմամար իտէճէյիմ. պունընլա պէրապէր ումարըմ քի
Թիւրլիւթօն թարաֆընտան քէնտիսինէ վէրիլէն տէրսի իս-
րէմ ֆահտէտէն իսալի գալմազ։

— Թէչէքքիւր իտերիմ, մատամ, պու լումֆընըզը ասլա
ունուտմայաճաղըմ։

Պու սէօզիւ միւթէագրիզ, Լիւսիէն ճամպագնանէտէն
մուֆարագաթլա Թիւրլիւթօն վէ Սմիւթ իլէ պէրապէր օթէլ
տ'Ընկլթէրէ ամտէթ իթտի։

Մահալլի ղազէթալար ժան Սթէրլինկին իճրա իտէճէյի
հիւնէրլէրը հագգընտա բէք չաշաալը պէնտլէր եազմագտա ի-
տիլէր։ Պլուտտան վէ ճիվար գարիյէլէրինտէն իրթէսի կիւն-
քի օյուն իչիւն չօճալար վէ սանտալիէլէր պիրի պիրի արտըն-
ճա թուվըլմագտա իտի։

Պիւթիւն մէմլէքէթի խալգը մէրագ իչինտէ իտի։ Ղազէ-
թա մուխպիրլէրի պու նէնի ճամպագ գատընըն թէրճէմէի
հալինի էօյրէնմէք իւղրէ մատամ ժինէսթու իլէ միւլագաթ

իմմիչլէր վէ մատամ ժինէսթու տախի՝ դուվվէի խայալիէ-
սինին եարտըմըլա մատամուաղէլ տը Մարսընէնին հադիգի
հիքեայէսիյլէ հիչ պիր միւնասէպէթի օլմայան պիր հիքեայէ
ույտուրուպ սէօյլէմիչ իտի. տիկէր թարաֆտան իսէ Լիւսիէն
ինկիլիզ լիսանընը քէնտի լիսանը մատէրզատը կիպի պիլտիյի-
տէն, ժան Սթէրլինկ նամը ալթընտա րէք կիւզէլ կիզլէնէ-
պիլիր իտի։

Լօճալար վէ սանտալիէլէր սաաթտան սաաթա թուվուլ-
մագտա իտիլէր։ Զօգ կէչմէտէն պիւթիւն եէրլէր սաթըլտը
վէ ագշամ իւզէրի Բաֆֆաէլ ժինէսթու արթըզ սաթըլտաճագ
եէր գալմամըշ օլտուղընը զէվճէսինէ թէսլիր իյլէտի։ Մա-
տատմ Միննի մէվճուտ օլան սանտալիէլէր արատընա տաճա զի-
յատէ սանտալիէ սըզտըրմագ իչիւն պին տիւրլիւ թէտպիր
տիւշինտիւ իսէ տէ, հիչ պիրինի տէ մուվաֆֆագ պուլմատը-
ղընտան, սարֆը նազար իյլէտի։

Իրթէսի կիւնիւ վագթը մուայեէնտէ հէր քէս քէնտի
եէրինի թուվըմըշ ըտը։ Հիչ պիր պօշ իսկէմրի կէօրիւլմէմէք-
տէ իտի։ Հինտ ճամպագնանէսի՝ եէվմի թէէսիսինտէն պէրու
իլք տէֆա օլարագ պէօյլէ պիր գալապալըգ կէօրիյօր ըտը։

Նիհայէթ օյուն պաչլատը վէ իպթիտա Թիւրլիւթօն մէվ-
գըի թէմաչայա չըգտը։ Մէրգում՝ ալթուն տիւմէլէրլէ միւ-
զէյէնէն մավի պիր լիպաս կիյինմիչ վէ այաղընա տա իրի չիզ-
մէլէր կէչիրմիչ օլտուղը հալտէ, պարկիր իւղէրինտէ պիր թա-
գըմ թագլալար վէ պօրու չալարագ բէրէնտէլէր ալմագդա
պաչլատը։

Մէրգումըն իճրա իթտիյի հիւնէրլէրը հագգագթէն թէմա-
չայա չայան օլտուղընտան, հէր թարաֆտան ալգըշ սէտալա-
րը իչտիրմէյէ պաչլատը։

Պու հիւնէրլէրտէն սօնրա Թիւրլիւթօն մուգալլիտ լիպաս-
լարը կիյինէրէք, Պրիւգօ իլէ պէրապէր եէնիտէն սահնէի
թէմաչայա չըգտը վէ Պրիւգօ մէրգումըն իչարէթլէրինէ էօյ-
լէ գարիպ օյունլար իճրա էյլէտի քի, սէյիրճիլէր կիւլմէքտէն
պայըլտըլար. էզճիւմլէ պիր ուշագ էլթիսէսի կիյինէրէք, էօն
այագլարընա պիր չարապ չիչէսի թուվըմըշ օլտուղը հալտէ,

սէրնօշ կիպի պիր տիվարտան օ պիր տիվարա նուվարլանմասը ալգըշլարլա թէլագը օլունտու։

Լաքին պու օյունլար Լիւսիէնին իճրա իտէճէյի հիւնէրլէրէ նիսպէթլէ հիչ մէսապէսինտէ իտի։

Մուղիգա թագըմը մէրգումէնին սահնէի թէմաշայա չըգաճաղընը իլան իտինճէ, պիշարէ գըղճըղաղ պիրտէն պիրէ պայդընլըգ հըսս իթտի. ժագ տը Յիէօրանժը վէ տայըտը մարքի տը Րօգմօրը տիւշիւնէրէք, կէօզէրի գարարտը վէ ֆագաթ գաթլ իտիւմիչ օլան բէտէրինին ինթիգամընը ալմագ իչիւն անլէրտէն այրըլմըշ օլտըղընը խաթըրընա կէթիրինճէ, պիրտէն պիրէ քէսպի ճէսարէթ իտէրէք, Թիւրլիւթօնըն մուավէնէթիլէ գըսրագ իւզէրինէ պինտի վէ հայվանը գամըշլայարագ, հուդզարըն ալգըշլարը արասընտա ճամպագխանէ մէյտանընա տախիլ օլտու։

Մէրգումէնին միւթէադդիմանէ վէ նագիբճանէ եիւրիւտիւշիւ հագրգաթէն հայրէթէ չայան ըտը։ Իլք հիւնէրլէրի իճրայա պաշլայընճա, ալգըշլար տահա զիյատէ արթտը։ Սէյիրճիլէր մէրգումէնին հէմ կիւզէլլէյինէ վէ հէմ տէ մէհարէթինէ հայրան օլմագտա իտիլէր։ Զօգ կէչմէտէն պու հայրէթ տէրճէճէի նիհայէյէ վարտը վէ չիչէք պուքէթլէրի հէր թարաֆտան տօլու կիպի հազմաղա պաշլատը։

Սըրա քհաղտա չէմպէրլէր իչինտէն կէչմէյէ կէլինճէ, Լիւսիէն օ տէրէճէ մէհարէթ վէ էհլիյէթ կէօսթէրտի քի, պիր գաչ տէֆալար պու հիւնէրի թէքրարլամագ իւզրէ մէվզըի թէմաշայա ճէլպ իտիլտի։

Պունտան սօնրա օյուն խիթամ պուլտու վէ ժան Սթէրլինկ քէնտի խուսուսի օտասընա կիտէճէյի սըրատա, Սմիթ գարշըսընա չըգտը։ Զօճուգ մէսէրրէթինտէն աղլամագտա իտի։ Լաքին այնը սըրատա Լիւսիէն տը Մարսընէ զայրը իխթիյարի պիր հարէքէթ իճրասըլա կէրի չէքիլտի. Տիգ Շատվէլ պիր պասթօնա տայանմըշ վէ ճամպագխանէ ուշագլարընտան պիրինին գօլունը թուխմըշ օլտըղը հալտէ, գարշըսընտա տուրըյօրտը։

Եիւղիւ չիչմիշ վէ սարղըլարլա պաղլանմըշ օլտըղընտան,

հէյկէթի ուտուսմիյէսի պիր գաթ տահա չիրքին պիր հալ քէսպ իթմիշ իտի։ Կէօզէրինտէ էօյէ պիր պուղղ ու ատավէթ էսէրի կէօրիւլմէքտէ իտի քի, կէնճ գըղըն տամարլարընա պիր սօղուգլըգ նայրտար։

Տիգ Շատվէլ ճամպագխանէնին խուսուսի օտալարընտան պիրինտէ նաթը յօր ըտը։ Իհալինին ալգըշլարը վէ հայրէթ սէտալարը գուլաղընա գատար աբս իթմիշ օլտըղընտան, նէրինտէն գալգմագ իսթէմիշ վէ հէր պիր խաթիվէտէ պիւթիւն վիճուտի ալրըմագլա պէրապէր, ինէյէ ինէյէ կիւչէյ մէյտանընըն գաբուսընա գատար սիւրիւքլէնիպ կէլմիշ իտի։

Մէրգում՝ ինթիգամ ալմագտան պաշգա պիր շէյ տիւշմէյօր ըտը. պու մագսատընա նաիլ օլմագ իչիւն հէր ֆէտաքարլըղը կէօզէ ալտըրմըշ ըտը։

Իրթէսի կիւնէրի Լիւսիէն վէ Թիւրլիւթօն տահա զիյատէ նաիլի մուվաֆֆագիյէթ օլտըլար։

Թիւրլիւթօն կէրէք Գրիւգօ վէ կէրէք քէնտիսի իչիւն եէնի եէնի հիւնէրլէր իճատ իթմէքտէ իտի։ Ձօն Սմիւթէ կէլինճէ, զէքի չօճուգ Թիւրլիւթօնտան տէրս ալմագա պաշլամըշ օլմաղլա, Թիւրլիւթօն անրն բէք չարուգ թէրագը իտէճէյինի թէէհհիտէն պէյան իթմէքտէ իտի։

Տիգ Շատվէլ չօճուգտան հալընըզ գուվվէթ հիւնէրլէրի թալէպ իտէր իտի. հալ պուքի Թիւրլիւթօն չօճուգըն հօգգապաղլըգ հիւնէրլէրինտէն պաշգա պիր շէյ իսթիտատը օլմատըղընը իլք թէճրիւպէտէն անլամըշ ըտը։

Տիգ Շատվէլ պիր գաչ կիւն զարիֆընտա էյհլէշմիշ օլտըղընտան, էսկի մէմուրիյէթինի էլէ ալմըշ ըտը։ Հէր նէ գատար աչընտա պիր գաչ հարա էսէրի կէօրիւլմէքտէ իտի իսէ տէ, վիճուտինին պաշգա եէրլէրինտէ էսէր գալմամըշ օլմասըլա, մէմուրիյէթինի տեվամ իտէպիլէր իտի։

Մատամ Մինննի՝ Լիւսիէն իլէ Թիւրլիւթօնը կիւճէնտիրէճէք հիչ պիր հալ վագը օլմասընը իսթէմէտիյինտէն, Լիւսիէնէ վատ իթմիշ օլտըղը վէճհլէ, Շատվէլի պիւթիւն գումբանճա խալգը էօնիւնտէ հուզուրընա ճէլպ իթմիշ վէ օ կիւնտէն իթիպարէն ձօն Սմիւթ հագգընտա հիչ պիր հուգուգը

օլմատըղընը վէ անա էլ գալտըրաճագ օլուրսա , պիր պի-
րինտէն այրըլմազա մէճպուր օլաճագլարընը սէօյլէմիշ վէ Տիգ
Շաուվէլ տախի հիշ պիր միւթալաատա պուլունմադըղըն ,
պու թէքլիֆի գապուլ իլէ օ անտէն իմիսպարէն Սմիւթիւն
եիւղիւնէ պիլէ պագմամըշ ըտը :

Լիւսիէնին ճամպազխանէ իմիթիսալինտէ խուսուսի պիր
օտասը վար ըտը քի , օրասը քիւչիւք պիր սէտիր , սանտալիէ-
լէր վէ գօլթուգլար իլէ թէզէնին իտիլմիշ իտի :

Իչիէ քիւչիւք Սմիւթ վագթընը հէման քէամիլէն պու
օտատա կէչիրիր վէ լիսանը սաֆտիլանէ վէ խալիսանէսիյլէ
կէօրիւչէրէք , Լիւսիէնի ֆէվգ էլ ատէ մահզուզ վէ մէճպուն
իտէր իտի :

Մատմուազէլ տը Մարսընէ չօճուղա հիշ պիր ֆէնալըգ
կէլմէսինի իսթէմէտիյինտէն , արա սըրա .

— Տիգ Շաուվէլ իլէ նա՞սըլ սըն , Սմիւթ ... սէնինլէ նէ՞
եօլտա մուսամէլէ իտիյօր . – տէ յու սօրար վէ ճօն Սմիւթ տա-
խի պիր թավըր չիւրքանիյէթլէ .

— Սիզին թահթը հիմայէնիզէ կիրէլիտէն պէրու բէք է-
յիմ , մատմուազէլ ... Տիգ Շաուվէլ պէնիմլէ ասլա կէօրիչ-
մէյօր , եանըմտան կէչսէ եիւղիւմէ պիլէ պագմայօր . ֆագաթ
քէնտինիզի սադընընըզ , Տիգ Շաուվէլ չօգ քէօթիւ ատամ
ընը , սիզի պիր տուզաղա տիւչիւրիւր . – տէր իտի :

Պալէատէ սէօյլէմիշ օլընըղըմընզ վէճճլէ , Հինտ ճամպազ-
խանէսի Պլուատա բանայընը տէվամ իմտիյի միւտաէթճէ ,
եանի պիր այ վէ նիհայէթ այթը հաֆթա գատար տուրա-
ճագ իտի :

Ճամպազխանէ գուրպինտէ , պէօյիւք պիր մէյատան իւ-
զէրինտէ քիւչիւք վէ պէօյիւք պիր թագըմ օյուն մահալլէրի
կէօրիւլմէքտէ իտի : Պունլարտան պագըլարընտա հօգգա-
պազլար վէ մուգալլիտլէր , պագըլարընտա ճիվճիասմիգ օյուն-
ճըլարը վէ պագըլարընտա տա հայվանաթ թէմաշախանէլէրի
վար ըտը :

Լիւսիէն պու օյուն մահալլէրինտէ չալըշան էշխասը պի-
րէր պիրէր նազարը թէտգիգատէն կէչիրմիշ իտի իսէ տէ , բէ-

տէրինին գաթլ իտիլտիյի կէճէ այնէ իչինտէ կէօրմիւշ օլը-
ղը ինսան կէօյկէսինի անտըրաճագ հիշ պիր չէհրէյէ թէսա-
տիւֆ իմմէմիշ իտի : Պունըն իւզէրինէ ֆէվգ էլ ատէ մագ-
մում օլարագ , պու իչտէն գաթը իւմիտ իմմիշ իտի իսէ տէ ,
Հինտ ճամպազխանէսինին նալընըզ Պլուա բանայըրըլյա իք-
թիֆա իմմէյիպ պաշգա բանայըրըլարա տա կիտէճէյինի վէ
պուրատա գաթիլին իզինի պուլամատը իսէ օրալարտա պուլ-
մագա մուվաֆֆագ օլաճագընը տիւչիւնիւնճէ , եէս ու քէտէ-
րինէ պիր տէրէճէյէ գատար ղալէպէ իտէպիլմիշ իտի :

Պու թէհարրիյաթտան պիր գաչ կիւն սոնրա , պիր ագ-
շամ օյուն վէրիլտիյի էանատէ , Լիւսիէն քէնտի խուսուսի օ-
տասընտա պուլունըյօր վէ օյունա չըգմագ իւզրէ թուալէթի-
նի իքմալ իմմէքլէ մէշղուլ օլույօր ըտը : Նակէհան օտասը-
նըն գապուսը խաֆիֆճէ չալընտը վէ Լիւսիէն կէլէնին քի՛մ
օլընըղընը անլայարագ .

— Կիրինիզ . – տէտի :

Միւթէագըպէն Սմիւթ մէսրուրանէ պիր չէհրէ իլէ իչէրի
կիրտի վէ Լիւսիէնէ խիթապէն .

— Օյունա չըգմագա տահա էբէյիճէ վագթընըզ վար ,
մատմուազէլ , իքինճի գըսմը տահա եէնի պաշլատըլար , սիզ
իքինճի գըսմտան տէյիլսինիզ ... էկէր բահաթընըզ օլմագա-
նընզ , ագաճըզ գօնուչալըմ ,

Լիւսիէն . – Բահաթընըզ օլաճագ նէ՞ վար ... պէն սէնի
կէօրմէքլէ բէք գիյատէ մահզուզ օլուրըմ , պունը բէք ալէա
պիլիրսին :

— Լէվէթ , պիլիրիմ , չիմտիքլի հալիմի էսկի հալիմէ մու-
գայէսէ իմմտիքճէ , սիզէ նէ եօլտա թէչէքքիւր իտէճէյիմի
պիլէմէյօրըմ :

Սմիւթ պու սէօզլէրի սէօյլէտիյի սըրատա , մատմուազէլ
տը Մարսընէ տիք տիք չօճուղընը եիւղիւնէ պագմագտա վէ
օրատա թագիի օլմայան պիր հալ կէօրտիւրիւնտէն տօլայը
թէաճճիւպ իմմէքտէ իտի : Պիր ազ տահա տըգգաթ իտիւն-
ճէ , Սմիւթիւն սաղ էլինի արգասընտա կիզլէմիշ օլտըղընը
կէօրէրէք .

— Էլինաէ նէ՞ վար, Սմիւթ, արգանաա կիզլեաիլին չէյ նէ՞ տիր. — տէ յու սօրաու։

Սմիւթ գըզարաը վէ էլինի չըգարըպ պէյազ գամէլեա-լարաան վէ մէնէքչէլէրաէն միւրէթթէպ զայէթ պէօյիւք պիր չիչէք պուքէթի թագտիմ իլմաի։

Լիւսիէն պու չիչէքլէրի կէօրիւնճէ պիրաէն պիրէ սա-բարաը վէ ժագ տը Ֆլէօրանժը խաթըրլաաը. զիրա ժագ՝ նիշանլանաըգլարը կիւնաէն պէա իլէ հէր կիւն քէնաիսինէ հէման պու չիչէքլէրէ միչապիհ պուքէթլէր կէօնաէրիր իաի։

Սմիւթ՝ մէրգումէնին բէնկի աթաըղընը կէօրիւնճէ, միւ-թէաճճիպանէ.

— Լաքին պու պուքէթի սիզին իչիւն տիւր, մաամուա-զէլ. պունը զայէթ եագըշըգը պիր էֆէնաի պանա վէրտի։ Պու էֆէնաի իւչ ագշամտան պէրու օյունլարընըզաա հաղըր պուլունըյօր վէ սիզի ալագըչայօր։ Պիր ազ էվվէլ ճամպազ-խանէաէն չըգտըղըմ սըրաաա պէնի տուրտուրթաը վէ ավու-ճըմա պիր պէշ ֆրանգըգ սըգըշտըրարագ, պու պուքէթի սիզէ կէթիրմէքլիյիմի բէճա իլլէաի. պէնտէ վէրտիյի պէշ ֆրանգը իյատէ իաէրէք, սիզէ պէօյլէ պիր պուքէթ կէթիր-մէք իչիւն ագճէյէ իհթիյաճըմ օլմատըղընը սէօյլէաիմ վէ պուքէթի ալըպ կէթիրտիմ։

Ժան Սթէֆանիկ՝ Հինտ ճամպազխանէսինաէ օյունա պաշ-լատըղը կիւնաէն պէրու իֆաատաթը աչըգանէյի հավի պիր չօգ մէքթուպլար վէ չիչէք պուքէթլէրի ալմըշ ըտը. ֆագաթ մէքթուպլարըն չօղունը օգումագսըզըն աթէչէ աթատըղը կի-պի, պուքէթլէրի տէ անինաէ կէրիյէ կէօնաէրմիշ իաի։ Պուն-լարաան Սմիւթէ պահա իթմէքը իսթէմէմիշ իաի. լաքին պու հալին պիր տահա թէքէրրիւր իթմէմէսի իչիւն պու տէֆա սէրթ պիր թավը ալարագ.

— Ճօ՛ն, պու պուքէթի թէքրար օ էֆէնաիյէ կէօթիւ-րէճէքսին, իչիտ՛յօր մընըն... պիր տահա պանա պէօյլէ չէյ-լէր կէօնաէրէն օլուրսա, բէտտ իտէճէքսին, գաթիյէն բէտտ իտէճէքսին. — տէտի։

Զօճուգ գըպ գըրմըզը օլուպ կէօզլէրի եաշարտը վէ ել-

լէրինի նիյազքեարանէ պիր սուրէթտէ գավուշըրարագ.

— Ա՛հ, աֆիվ իտինիզ, մաամուազէլ, աֆիվ իտինիզ, սի-զին պէօյլէ չէյլէր գապուլ իթմէէտինիզի պիլմէզ իտիմ։ Պի-զիմ ճամպազ գատընլար պիր պուքէթ վէ եա պիր մէքթուպ ալտըգլարընտա բէք գիյատէ մէճմուն օլուրլար։ Պու գապա-հաթըմը աֆիվ իտինիզ, պու չիչէքլէրի թէքրար օ էֆէնաիյէ կէօթիւրիւրիւմ, լաքին գապահաթըմը աֆիվ իտինիզ։

Լիւսիէն. — Սէնին հիչ պիր գապահաթըն եօգ տըր, օղ-լում, անճագ պիլմէյէրէք պէնի աղաճըդ կիւճէնտիրտին. իչիմէ չիմտի անլատընա՛, պանա մէքթուպ վէ եա պուքէթ կէօնտէրէն օլուրսա, գապուլ իթմէյէճէքսին։

Չիւչիւք Սմիւթ տըշարը չըգմագ իւզրէ օտա գարուսընը աչտը։ Պու գարունըն էօնիւնտէ պէշ այագտան իպարէթի պիր մէրտիվէն վար ըտը։ Ժան Սթէֆանիկ Սմիւթիւ էօնտէն տըշա-րը չըգարտը վէ թամամ գարուչը գարայաճագ իչէն, պիր-տէն պիրէ տուրտու։ Սմիւթ ղարիպ վէ պօղունուգ պիր սէ-տա իլէ.

— Ամա՛ն... քէնտիսի տիր... քէնտիսի տիր... պէնի գուրթար, մաամուազէլ, պէնի գուրթար. — տէյու հայգըր-մագտա իտի։

Լիւսիէն ֆէվգ էլ ատէ տուչարը էնտիչէ վէ թէլաչ օլա-րագ, չօճուղը գօրգուտան չէյ նէ՞ օլաըղընը անլամագ իւզրէ էթրաֆընա պագընտը։ Գարչըսընտա Հինտ ճամպազխանէսի-նին պէօյիւք բէյրտէսի պուլընտըղընտան, պու բէյրտէ իւզէ-րինտէ իչի սիյահ կէօլկէ կէօրտու։ Պու կէօլկէլէր՝ եէքտիկէ-րիյլէ գօնուչան իչի չահսըն կէօլկէսի իտի քի, օրատա պու-լընան պիր լամպանըն ըշըղըյտա բէյրտէնին իւզէրինէ աքս իթ-միշ իտի։

Մաամուազէլ տը Մարսընէ պու կէօլկէլէրտէն պիրիսինի թանըտը։

Տիգ Շաավէլ ճամպազխանէնին արգա գարուսընտա տուր-մըշ օլաըղը հալտէ, տիկէր պիրիսիյլէ գօնուշըյօր վէ արա սըրա պաշընը մանիտար պիր սուրէթտէ տալլայօր ըտը։ Տիկէ-րի իսէ պաշընա գըտա պիր չապգա գօյմուչ օլաըղը հալտէ,

Տիգ Շաուվէլին սէօզլէրինի տըգգաթլա տինլէյօր ըտը ։

Լիւսիէն էվվէլի էմրտէ պու ժէճհուլ ատէմէ էհէմմիյէթ վէրմէյիպ , ատի պիր սէյիրճի վէ եավաօտ պայգա պիր բա-նայըրճը տըր զանն իթտի ։ Լաքին ազաճըգ տիւչիւնտիւ-տէն սօնրա , ձօն Սմիւթիւն պէօյլէ պիրտէն պիրէ գօրգմասը Տիգ Շաուվէլի կէօրմէսինտէն նէչէթ իթմիշ օլամայաճաղընը հըաս իթտի ։

Սմիւթ՝ սօրտըղը սիւալլէրէ ճէվապ վէրէմմէյօր ըտը . գա-բու խարիճինտէքի սահանլըգտա տուրմըշ օլտըղը հալտէ ղա-րիպ պիր ույուշուգլըգ իչինտէ պուլունըյօր ըտը ։ Լիւսիէն անը պիր տիւզիյէ տիւրթիւշտիւրմէքտէ իտի իսէ տէ , պու ույուշուգլըգտան անը պիր տիւրլիւ գուրթարամամագտա ի-տի ։

Նակէհան խաթըրընա պիր չէյ կէլէրէք , կէօզլէրինի ի-քի կէօյկէյէ աթմի իթտի ։ Տիգ Շաուվէլ իլէ չախսը ժէճհուլ արաբընտաքի մուհավէրէ պէս պէլլի խիթամ պուլմուշ օլմա-ըը քի , Տիգ Շաուվէլ էլինի չախսը ժէճհուլա ուզաթտը վէ չախսը ժէրգում տախի անը սէլամլայարագ ճամպագամանէյէ տախիլ օլտու ։

Լիւսիէն լամպանընն ընըղըյտա պու ատէմի կէօրունճէ , հէմ տէհչէթէ վէ հէմ տէ ժէմնունիյէթէ տէյալէթի իտէր պիր նիտա ըզհար իթտի ։ Պու ատէմ՝ բէտէրինին գաթլ ի-տիլտիյի կէճէ , այնէ իչինտէ պիր սանիյէ գատար կէօրմիշ օլտըղը տէհչէթլի կէօյկէյի անտըրըյօր ըտը ։

Պու քէչիճի իւզէրինէ Լիւսիէն տէլի կիպի օտասընտան տըշարը սըչրատը վէ գօչարագ ճամպագամանէ գաբուսըն-տան իչէրի կիրտի ։

Ճամպագամանէ տէրունինտէ խընճախընճ էհալի պուլու-նըյօր ըտը ։ Լիւսիէնին եիւղիւնտէ էօյլէ պիր էնտիչէ վէ թէլաշ ատարը կէօրիւլմէքտէ իտի յի , սէյիրճիլէրտէն չօ-ղը ֆէվգ էլ ատէ պիր հալ ճէրէյան իթմէքտէ օլտըղընը անլատըլար ։

Լիւսիէն պօղուգ վէ թիթրէք պիր սէտա իլէ « Թիւրլիւ-թօ՛ն ... Թիւրլիւթօ՛ն ... » տէյու սէսլէնտի ։ Թիւրլիւթօն

սահնէ իւզէրինտէ պուլունտըղը ճիհէթլէ , պու սէսի իչիթ-մէտի ։ Սէյիրճիլէրտէն եագըշըգըը պիր տէլիգանըը եավաշ եավաշ եանընա եագլաշտը վէ Լիւսիէնին քէնտիսինի չաղըր-մագտա օլտըղընը իսոթար իթտի ։ Թիւրլիւթօն աղըր պիր չէյ վուգուա կէլտիյինի տէրհալ քէչիճ իտէրէք , հէյտան եէ-բինտէն սըչրայըպ « եօ՛լ վէրինիզ , էֆէնտիլէր , եօ՛լ վէրի-նիզ ... » տէյէրէք , ալէլ աճէլէ Լիւսիէնին եանընա վասըլ օլտու ։

Մա մաճիհ էհալի սապըրսըզլըգ ասարը կէօսթէրմէքտէ իտի ։

Նէօպէթ ժան Սթէրլինկին օլտըղը հալտէ , ժէրգումէ էլան ժէվգըի թէմաշայա կէլմէմէքտէ իտի ։ Ճամպագամանէ գաբուսընտան սիյահ չապգասը վէ պինէք էլպիսէսի կէօ-րիւմիւշ վէ հէյտան ագըպինտէ ղայպ օլմուշ ըտը ։

Զալըճըլար ժէրգուժէնին օյունա չըգաճաղընը իյտա իթ-ժէք իւզրէ նագմէի մախսուսէյի չալմըշլար ըտը ըսա տա , ժան Սթէրլինկ էլան կէօրիւնմէտիյինտէն , պու նագմէյի եէ-նիտէն չալմագա պաշլատըլար . հալ պու քի ժան Սթէրլինկ եինէ կէօրիւնմէտի ։ Ո զէման ճամպագամանէ տէրունինտէ պիր բաթըրտը տըր գօրտու ։ Հէր թարաֆտան « ժան Սթէրլի՛նկ ... ժան Սթէրլի՛նկ ... » սէտալարը իչիտիլմէյէ պաշլատը ։

Լիւսիէն իչիճ չու սըրատա պարկիրէ պինմէք մատտէ-թէն իմքան խարիճինտէ իտի ։

Մէրգումէ՝ Թիւրլիւթօնը թէնհա պիր քէօչէյէ կէօթիւր-միշ վէ պիր ազ էվվէլ կէօրտիւիւ շէյի թէմամըյլա նագլ իթմիշ իտի ։ Թիւրլիւթօն պու հիքայէյի տինլէտիքտէն սօն-րա , կէօրտիւիւ շէյին պիր խայալ օլմատըղընա էմին օլուպ օլմատըղընը սօրունճա , Լիւսիէն պու պապտ գաթիյէն էմին օլտըղընը վէ կէօրտիւիւ ատէմին օ ագշամքի գաթիլին կէօլ-կէսի իտուլինի թէէհիտէն պէյան իլլէտի ։ Թիւրլիւթօն տէրին տէրին տիւշունմէյէ պաշլատը ։

Նակէհան Լիւսիէն տը Մարսընէ էլինի աչընընա վուրա-տագ .

— Ա՜հ , Սմիւթիւ օտասընտան խարիճինտէքի սահանլըգտա

պըրագտըմ. հայտէ ևանընա կիտէլիմ. . . պէլքի օնտան պիր մալիւմաթ ալըրըզ. – ատի։

Պու սէօզիւ միւթէագրիպ, Լիւսիէն իլէ ժօզէֆ ճամ. պաղխանէ գաբուլընտան տըշարը չըգտըլար վէ քիւչիւք լամ. պալարըն ըչըղըլա Սմիւթիւ կէօրտիւլէր։ Զօճուգ էվվէլքի կիպի այագ իւղէրինտէ օլմայըպ, սահանլըղըն պիր թարա. ֆընտա օթուրմըշ վէ պաշընը էլլէրի իչինէ ալմըշ օլտըղը հալտէ, էլան գըմըլտամագտըղըն տուրըյօր ըտը։

Թիւրլիւթօն անը գալտըրըպ գուճաղընա ալտը վէ օ. լանճա գուվվէթիլէ սալայըպ սարատը իսէ տէ, ույանտըր. մաղա մուվաֆֆագ օլամատը։ Պու զարիպ ույուշուգլըղըն նէ. տէն նէչէթի իթմիշ օլտըղընը պիլմէմէքլէ պէրապէր, անը սալամագտա էլան տէվամ իթտիյինտէն, չօճուգ նիհայէթի խաֆիֆ պիր նիտա ըղհար իթտի վէ պատէհու տէրին պիր ահ իտէրէք աղլամագա պաշլատը։ Պիչարէ չօճուգ՝ ատա իլլէ. թինէ տիւշար օլմուշ կիպի էլլէրի վէ այագլարըդա պիր թա. գըմ սինիր հարէքէթլէրինտէ պուլունմագտա իտի։

Ձամպագնանէ տէրունինտէքի բաթըրտը կիթ կիտէ արթմագտա իտի։

Գաբուլարտա այագ իւսթիւ տուրմագտա օլան սէյիր. ճիլէր Լիւսիէնին ասլուգ վէ ալթիւսթ չէհրէսինի կէօրմիւշ օլ. տըգլարընտան, ֆէվգ էլ ատէ պիր հալ ճէրէյան իթմէքտէ օլտըղընը անլայարագ, խալգը սիւքիւթէ մէճպուր իթմէք իս. թէմէքտէ իտիլէր։ Հալ պու քի էհալի էլան «ժան Սթէր. լինկ... ժան Սթէրլինկ...» տէյու հայգըրմագտա ի. տի։

Մատամ Մինոն վէ Բաֆա ժինէսթու պու բաթըրտը. նըն մանէասը նէ օլտըղընը պիլմէտիկլէրինտէն, մուհաֆէզ օտասընը թէրք իլէ ճամպագլարըն պուլունտըղը մահալէ գօշ. տուլար։

Պու սըրատա մատամ Մինոն Տիգ Շատվէլ իլէ գարշը գարշըյա կէլտիրինտէն, էնտիշէլի պիր թամը իլէ.

— Մատմուազէլ Սթէրլինկ նէ՞րէտե, Շատվէլ. – տէյու ասրատու։

Տիգ Շատվէլ եիւղիւնիւ էքշիտէրէք, գապա վէ սէրթ պիր թամը իլէ.

— Մատմուազէլ Սթէրլինկին նէրէտե օլտըղընը պէն պիլի՛ր միյիմ, պէն օնուն պէքճիսի՛ միյիմ։

— Ազաճըգ արա տա պուլ։

— Պէնիմ նէմէ՞ լազըմ։

— Ա՛րա տա պուլ տէյօրըմ, ևօգսա ևարընտան թէզի ևօգ սէնի ճամպագնանէտէն գօմտուրըրըմ։

— Սիզ մատմուազէլ Սթէրլինկին վէ Մ. Սմիւթիւն իշ լէրինէ գարըշմագտան պէնի ժէն իթտինիզ. պէնիմ արթըգ պուրատա հիչ պիր էհէմմիյէթիմ գալմատը. պէօյլէ հագիր պիր վազիյէթէ գաթլանմագտան ըտա, պուրատան կիթմէյի տահա զիյատե թէրճիհ իտէրիմ։

Պու ճէվապ իւղէրինէ մատամ Մինոն բիւրզազապ օլ. բագ Լիւսիէնին խուսուսի օտասընա գօչտու։

Լիւսիէն վէ Թիւրլիւթօն՝ Սմիւթիւն ևանընտա տիղ չէօք. միւշ օլտըգլարը հալտե, միւտավաթը լազըմէյի իճրա իտիս. յօրլար ըտը. լաքին պիչարե չօճուղընն սինիրլէրի էլան թիթ. լէմէքտե իտի. մատամ Մինոն պու ժէնգարէյի կէօրինճէ, պիր նիտահ թէճաճիւպ ըղհարընտան քէնտիսինի ալամատը վէ չօճուղընն պու հալի նէտէն իլէրի կէլմիշ օլտըղընը ասո. տըգտա, Լիւսիէն պիր ազ էվվէլքի վուգուաթը նագլ իթտի։

Իչէրտե բաթըրտը արթտըգճա արթմագտա վէ գու. լագլարը սաղըր լտէճէք պիր հալէ կէլմէքտե իտի։

Բաֆա ժինէսթու սահնէյէ չըգարագ, ժան Սթէրլինկին պիրտէն պիրէ քէյֆինի պօզմուշ օլտըղընը էհալիյե իլան իթ. մէքտե իտի իսէ տէ, էհալի պու սէօզլէրի սինիրմէյիպ, «ժան Սթէրլինկ... ժան Սթէրլինկ...» տէյու միւթե. մատիյէն հայգըրմագտա իտի։

Բաֆա ժինէսթուն՝ գըզը մատմուազէլ Րէն ժինէսթու՝ պիր պարկիրե պինմիշ օլտըղը հալտե մէվգըի թէմաշայա չըգտը, վէ է՛ն կիուզէլ օյունլար իճրա իտէրէք, էհալիյի էյ. լէնտիրմէյե չալըշտը իսէ տէ, ևուհալար վէ ըտըգ սէտաալարը իլէ թէլագգը օլունտու։

Նիհայէթ ժան Մթէրլինկին օյունա չըգտաճաղընը իյմա իթմէյէ մախսուս օլան մարշ չալընտը վէ միւթէագրպէն Թիւրլիւթօն՝ էլինտէ պիր գամյը պուլունտուղը հալտէ կիւլէշ մէյտանընա տուխուլ իյլէտի։ Պիր ազ սօնրա Լիւսիէն տախի գըսրաղընա պինմիշ օլտուղը հալտէ զահիր օլտու վէ էհալիյի սուրէթի նազիքանէտէ սէլամլատը։ Գունըն իւզէրինէ հէր չէյ ունուտուլուպ, էվվէլքի բամբըրտըլար ներինէ այրըշըլար վէ հայրէթի սէոտալարը իչիտիլմէյէ պաշլատը։

Ժան Մթէրլինկին պէթի պէնզի քիւլ քէսիլմիշ իտի։ Գուտրէթինին ֆէվգինտէ պիր ճէսարէթլէ գըսրաղա պինմիշ օլտուղը անլաշըլմագտա իտի։ Գու ֆէտառքտարլուղը իճրա իթմէյէ քէնտիսինի պիղդաթ Թիւրլիւթօն թէչվիգ իթմիշ վէ ատմիշ իտի քի.

— Մատմուազէլ, հէր չէյտէն էվվէլ իչի պէլլի իթմէմէյէ չալըշմալը տըր, էկէր զանն իթտիխինիզ կիպի գաթիլ սէյրճիլէրին իչինտէ իտէ, անըն նազարը տըգգաթընը ույանտըրմամալը տըր։ Գաթիլին հէր նէրտէ իհթիյաճ վէ իհթիրաղ իւզրէ պուլունաճաղը վէ ճիւղի պիր սէղիկ ալաճագ օլուրսա, հէման ֆիրար իտէճէյի աչիքտար տըր. էկէր աղաճըգ ճէսարէթի քէսագ իտիպ ատէ գըսրաղա պինէճէք վէ կիւլէշ մէյտանընըն էթրաֆընը տօլաչարագ սէյրճիլէրի կէօզտէն կէչիրէճէք օլուրսանըզ, պէլքի ատ գաթիլի կէօրմէյէ մուվաֆֆագ օլուրսունուզ։

Գու սօն սէօզլէր իւզէրինէ Լիւսիէն սահնէյէ չըգմագա գարար վէրմիշ վէ պիւթիւն ճէսարէթլէ վէ մէթանէթինի թօրլայարագ, կիտիպ մարշը չալտըրմասընը Թիւրլիւթօնա էմր իթմիշ իտի. քէնտիսի ատ մատամ Ժինէսթուա տէօնէրէք, ավտէթինէ գատար Սմիւթիւն եանընտան այրըլմամասընը րէճա իթտիքտէն սօնրա, Թիւրլիւթօնըն արդասընտան սահնէի թէմաշայա չըգմըշ իտը։

Լաքին էհալի՝ իլք ատֆա իճրա իթտիյի հիւնէրլէրտէն ագլը պաշընտա օլմատըղընը անլատը։ Լիւսիէն գրսրաղըն իւզէրինտէ էյի տուրմատըղընտան, հայվան իսթէճտիյի կիպի ատյագ տէյշտիրիյօր վէ միւթէմատիէն սրչրայրակ տուրըյօր ըտը։

Լիւսիէն չիմտի արթըգ ալթընտաքի գըսրաղա պագմայըպ, ատյիրճիլէրի կէօզտէն կէչիրմէքլէ մէշղուլ օլույօր ըտը ըսա տա, ճամպազխանէյինի հիշ պիր թարաֆընտա գաթիլին չիրքին պաշընը անտըրաճագ պիր փիսէ կէօրէմէյօր ըտը։ Լհալի Լիւսիէնին ֆէնա հալտէ պուլունտուղընը վէ օյունլարընը տէվամ իտէճէք օլուրսա, պէօյիւք պիր գաղա զուհուր իտէճէյի տէրքէար պուլընտուղընը անլամըշ օլտուղընտան, հէր թարաֆտան «էլվէրիր արթըգ ... էլվէրիր ...» սէոտալարը իչիտիլմէյէ պաշլատը։

Ֆիլ հագըգա Լիւսիէն պիւս պիւթիւն գուվվէթտէն տուշմիւշ իտի։ Կէօզլէրի կիրթ կիտէ գարարըյօր վէ տուշէճէք կիպի պիր հալ հըսա իտիյօր ըտը ըսա տա, ևրինէ քէնտինինի թուխթըյօր ըտը։

Թիւրլիւթօնըն պիր իչարէթի իւզէրինէ ճամպազխանէ գարուսը այրլտը վէ Լիւսիէն էհալիյի պիր տէֆա տահա սէլամլատըգտան սօնրա, գրսրաղ իլէ պիրլիքտէ տրշարը չըգտը վէ քէնտի օտասընա վասըլ օլունճա, պիր գօրմուգ ատտաւիէսի իւզէրինտէ երգըլտը գալտը։

Մատամ Մինն՝ Լիւսիէնէ վատ իթմիշ օլտուղը վէճհլէ, Սմիւթիւն եանընտան ասլա այրըլմամըշ ըտը։ Լաքին ժէրգուժէնին պէօյլէ ֆէնա պիր հալտէ ավտէթի իթտիյինի կէօրիւնճէ, Սմիւթիւ պըրագըպ հէմհան եանընա գօչտու վէ պիր չէյէ իհթիյաճը օլուպ օլմատըղընը սիւալ իթտի. Լիւսիէն իսէ գըսրգ պիր սէտա իլէ տէտի քի.

— Ֆէնիմ իչիւն եիւրէք թիւքէթմէյինիզ, մատամ, պէնիմ հիշ պիր շէյիմ եօգ տըր, սիզ եալընըզ չօճուգա պագընըզ։

Մատամ Ժինէսթու. — Լաքին եիւգիւնիւզտէ բէնկ գալմամըշ, գըզըմ, պէնգինիզ պիւս պիւթիւն ամմըշ։

— Թէքրար իտէրիմ քի պէնիմ հիչ պիր շէյիմ եօգ տըր, պու բէնկսիզլիք ազաճըգ եօրուլտուղըմտան նէշէթ իտիյօր։

— Տէժէք քի չիմտի հիչ պիր շէյէ իհթիյաճընըզ եօգ տըր, էօյլէ՞ մի։

— Խա՛յր, ֆագամի սիզոէն պիր շէյ ըէճա իտէճէյիմ, ումարըմ քի պու ըէճամը գապուլ իտէրսինիզ։

— Ոէօյլէյինիզ։

— Տիգ Եաուվէլ պիր ազ էվվէլ ճամպաղհանէէնին արգա գաբուսընաա մէճհուլ պիր ատմ իլէ պէրապէր գօնուշմըշ օլմըշ բոր. պու ատէմին քի՛մ օլմըղընը վէ նէ՛րէտէ իգամէթի իթահիլնի Տիգ Եաուվէլոէն սորմալըղա անլայափիլի՛ր միսինիզ. էվվէր պանա պու էյիլիի ճաբատանըզ, իլէ եափտ միննէթտարընըզ օլուրըմ։

— Պու արզուընըզը խօշնուտ իթմէք ադաճըգ կիւճճէ տիր, լաքին չալըշըրըզ։

— Ֆագամի սիզոէն չուբտարընը բէճա իտէրիմ քի, Տիգ Եաուվէլ պու մալիւմաթը պէն իսթէմիյիմի անլամտարըն։

— Բէք էյի, բէք էյի, միւսթէրիհ օլուն։

Մատամ Մինոի Լիւսիէնին կիթ կիտէ պաշգա պիր հալ քէսպ իթմէճքտէ օլտըղընը հիւքմ իթմէքլէ պէրապէր, Տիգ Եաուվէլի չաղըրմագ իւզրէ ատամ կէօնտէրէճէյի սըրատա, Բաֆաէլ ժինէսթու իչէրի կիրտի։

Բաֆա սէվինճինտէն էլլէրինի օղուչտրմագտա իտի։ Ո ադշամքի հասըլաթտան բէք մէճհուն կէօրիւնիյօր ըտը։ Մատմուազէլ Սթէրլինկին մուվաֆֆագիյէթի կիւն կիւնէ արթմագտա օլտըղընը վէ պու մուվաֆֆագիյէթ տէվամ իտէճէք օլուրտա, Պլուտարքի միւտաէթի իգամէթինի թէմտիտէ մէճպուր օլաճաղընը գաբտըրընա սէօյլէտի։

Մատամ Մինոի պու սէօյլէրէ ասլա էհէմմիյէթ վէրմէյիպ, Տիգ Եաուվէլի չար շաբուգ պուլտըրմաընը վէ պիր ազ էվվէլ ճամպաղհանէէնին արգա գաբուսընտա պէրապէր գօնուշմըշ օլտըղը ատէմին քի՛մ օլտըղընը վէ նէ՛րէտէ իգամէթ իթահիլնի սուրէթի մահիրանէտէ անլամտարընը թաղհիյէ իլլէտիքտէն սօնրա, իլավէթէն։

— Լաքին օլմայա քի պու մալիւմաթը մատմուազէլ Սթէրլինկ իսթէմէքտէ օլտըղընը աղըընտան գաչըրտարն, Տիգ Եաուվէլին մատմուազէլէ գարշը խուսուսիյէթի մախսուսէսի պուլունտուղընտան, սօնրա հիչ պիր շէյ սէօյլէմէզ։ Հայտէ,

չաբուգ կիթ, մատմուազէլին պու արզուընը խօշնուտ իթմէք լազըմ տըր, քէնտիսինին հիչ պիր արզուընը ըէտտ իթմէյէ հագգըմըզ եօգ տըր։ — տէտի։

Բաֆաէլ՝ միւթաաթ վէճհլէ իթտաթ իտէրէք հէման օտտաան տըշարը չըգտը վէ Տիգ Եաուվէլի քէնտի գուլիպէսի իչինտէ պուլտու։ Տիգ Եաուվէլ իւսթիւնիւ կիյինմիչ օլմաղլա, գահվէխանէյէ կիթմէյէ հազըրլանըյօր ըտը։

Զէհրէսինտէ պիր մէչղուլիյէթի զիհնիյէ ատարը կէօրիւլմէքտէ իտի, ժան Սթէրլինկ իլէ Թիւրլիւթօնըն պիր ազ էվվէլքի ալթիւսթլիւբէրինի կէօրմիւշ վէ Սմիւթիւն պայղընպիր հալտէ օլտըղընը տա արգատաչլարընտան պիրինտէն իտտիպէր ալմըշ օլմաղլա, պու իրի վագըա արտանընտա տօղրուտան տօղրույա պիր թէալլուգ վէ միւնասէպէթ կէօրիւյօր ըտը։ Պու մուտամմայը հալլ իթմէքէ իւզրէ ճանընը ֆէտտա իթմէյէ հազըր ըտը. զիրա Լիւսիէն, Թիւրլիւթօն վէ Սմիւթ հագգընտաքի պուղղ ու ատտավէթի կիթ կիտէ արթմագտա իտի։

Պու պապտէ պաղը մալիւմաթ ալմագ իւզրէ արգատաչլարընտան պիր գաչընը իսթիճվապ իթմէմիշ իտի իսէ տէ, հիչ պիր շէյ էօյլենմէյէ մուվաֆֆագ օլամադըշ ըտը։ Պինաէն ալէյհ ճամպաղհանէ միւտիրինին քէնտի գուլիպէսինէ կէլտիյինի կէօրիւնճէ, ֆէվգ էլ ատէ մէճհուն օլտու վէ անընի աղըընը աչտըրմագ չարէսինի բէք ալէտա պիլտիյինտէն։

— Օ՛, մօսիէօ Ժինէսթու, էյի քի կէլտինիզ, պէն տէ չուճագընտաքի գահվէխանէյէ կիտիյօր ըտըմ, հայտէ պէրապէր կիտէլիմ տէ սիզինլէ պիրէր բօճճ իչէլիմ վէ պիր գաչ բարթի տէ տօմինօ օյնայալըմ։ — տէտի։

Բաֆա Ժինէսթու պու կիպի թէքլիֆլէրէ տայանամատըղընտան։

— Բէք լութֆքէտար սըն, Եաուվէլ, իթտաիաթընա տէյճէք ևօգ... լաքին մատամ Մինոի պէնի պէքլէյօր, թէքլիֆինի գաբտու իտէմէյէճէյիմէ թէէսսուֆ իտէրիմ, մատամ Մինոի պէքլէմէքտէն խօչլանմազ։

Տիգ Եաուվէլ.— Ա՛հ, գապահաթ սիզտէ տիր, չիւնքի

սիզ անը թէրպիյէ իթմէնին եօլունը պիլէմէտինիզ. գատըն-
լար գըրպաճ ըլա թէրպիյէ օլուրլար։

— Լաբին պու պիհուտէ սէօզլէրի պիր եանա պըրագա-
լըմ տա ճիտտէն գօնուշալըմ. պէն սէնատէն պիր չէյ ըէճա
իթմէյէ կէլտիմ։

— Բէք էյի, բէք էյի, տօմինօ թախթասը էօնիւնատէ
գօնուշուրըզ։

— Լաքին չօգ օյնայաճագ օլուրսամ, մատամ Միննի
տիւնեալարը պաշըմա եըգար։

— Եօ՛գ, եօ՛գ, չօգ օյնամայաճաղըզ, պիր բարթի, քիմ
վէրտիսիզ։

Պու սէօզիւ միւթէագըպ, Տիգ Եատվէլ իլէ Մ. ժի-
նէթու գահվէխանէյէ կիմտիլէր վէ պիր ժէրմէր մատա էօ-
նիւնատէ գարշը գարշըյա օթուրտըլար։ Տիգ Եատվէլ կարսօնը
չաղըրտը վէ պիր տօմինօ իլէ իքի գատէհ բօնճ կէթիրմէսինի
էմր իյլէտի. պատէհու Րաֆաէլէ խիմատպէն.

—Օ տէյիլ ամմա, մատմուազէլ Սթէրլինկ պու ագշամ
պիրտէն պիրէ նէ՞ օլտու.— տէյու սօրտու։

Րաֆաէլ. — (Գուրնազճա պիր թավը ալարագ.) Նէ՞
օլաճագ, կիւզէլ գատընլարա մախտուս պիր ճիլվէքեարլըզ,
տօղրուսը եիւգատէն կէօսթէրմէյօրըմ ամմա, գալպիմտէ
պէօյիւք պիր քէտէր վար տըր։

— Նէ՞ կիպի քէտէր։

— Կէօրիյօրըմ քի սէն մատմուազէլ Սթէրլինկէ գարշը
խուսուսմէթ սագլայօրսըն։

— Պէ՞ն մի... ասլա՛, պու սէօզ բէք պաթըլ տըր.
վագըա մատմուազէլ իլէ արամըզտա պիր միւնազատ վուգու
պուլտու, լաքին պէն քէնտի ատամըյլա նիզամը տաիրէսին
տէ տէօյիւշտիւմ վէ մաղլուպ օլտում. պու հալ նատմուսը
իճալ իտէր պիր չէյ տէյիլ տիր, հէր քէսին պաշընա կէլէ-
պիլիր հալլէրտէն տիր։ Մատմուազէլէ գարշը խուսուսմէթ
պաղլամագ մատտէսինէ կէլինճէ, պունըն գաթան ասլ ու
էսասը եօգ տըր։

— Սահի՞հ մի։

— Էվվէթ, իամիմ Տիգ Եատվէլ օլտըզը նա՛բըլ սահիհ
իսէ, պու տա էօյլէ սահիհ տիր։

— Էօյլէ իսէ չիմտի մէճիտուն օլտում, միւնազատ վէ միւ-
ճատէլէտէն խօշլանմամ, պիրիսինին տիկէր պիրիսիյլէ մուա-
րագա իթտիյինի կէօրէճէք օլուրսամ, ֆէվգ էլ ատէ միւ-
քէտտէր օլուրըմ։

— Հաթթա գապահաթ պէնատէ օլտըզընը տա իթիրաֆ
իտէրիմ։ Պէնի գապա, հիտտէթլի վէ քէօթիւ տէյու իթհամ
իտէրլէր, հալ պու քի Տիգ Եատվէլ տօղրուլը սէօյլէմէքտէն
հիչ պիր վազթ կէրի տուրմամըշ տըր։

Րաֆաէլ. — Ճամպազխանէնին արգա գաբուսընտա պէ-
րապէր գօնուշըզըն ատէմ քիմ տիր։

— Ճամպազխանէնին արգա գաբուսընտա՞ մը... հա՛,
չիմտի խաթըրըմա կէլտի... օ ատամ պիր աթ պազիրկեանը
տըր, հայվան սաթըն ալմազա լիւզումըմըզ օլուպ օլմատըղը-
նը պանա սօրըյօր ըտը։ Պունտան սիզէ պահս իթմէյէ լիւ-
զում կէօրմէտիմ, զիրա պիզիմ աթլարըմըզ թամամ տըր։

— Պու ատամըն իամինի պիլիր միսին։

— Խա՛յր, պիլմէմ, Քէնտիսի Պուրժ ճիվարլարընտա լ-

գամէթի խոէր, իյթէ պուննան պաչգա պիր մալիւմաթըմ եօգ տըր։

— Բէք էյի, բէք էյի, պու մալիւմաթը մատմուազէլ Մթէրլինկէ թէպիղ իտէճէք օլուրսամ, բէք զիյատէ մէմնուն օլաճագ տըր։

Տիգ Շաուվէլ ճամպազիանէ միւտիրինին թէվէճճիւհինի պիւտ պիւթիւն ճէլպ իմժէք իւղրէ, տօմինօսա եէնիլտի. պուննան պաչգա տիկէր իքի բօնճ տահա իքրամ իմտիյին-տէն, Րաֆաէլ ժինէսթու գահվէխանէտէն չըգտըղը ղէման սալլանա սալլանա եիւրիւմէյե պաչլատը։

Մէրգում ճամպազիանէյե ավտէթ իտինճէ, մատամ Միննի թավր ու հալինատէն սէրհօշ օլտըղընը անլատը վէ գա-գաթ մէրգումա պիր չըգըշ իմժէզտէն եվվէլ, մաթէլուպ օ-լան մալիւմաթը կէթիրմիշ օլուպ օլմատըղընը անլամագ ես-թէտի։

Րաֆաէլ՝ տէրէօհտէ իմտիյի մէմուրիյէթին միւնթիճի մուվաֆֆագիյէթ օլտըղընատան բէք զիյատէ մէճնուն կէօրիւ-նիյօր ըտը։ Հաթթա պու մուվաֆֆագիյէթի չաչաալը պիր սուրէթտէ իյզահ իտէրէք, Տիգ Շաուվէլին Լիւսիէն իլէ թիւր-լիւթօն հագգընատաքի հիւսնիւ նիյէթ վէ հըսսիյաթընը թա-րիֆ իմժէյե պաչլայընճա, մատամ Միննի հիտտէթինտէն գըպ գըրմըղը քէսիլտի վէ գօճասընըն եիւղիւնէ չիտտէթլի պիր թօգաթ աշգ իտէրէք։

— Սէն սահիհէն պուտաչա, հայվան ըմըշընն ա՛... սէ-նին կիպի պէյինիպ պիր հէրիֆ իլէ էվլէնմիշ օլմագ պէնիմ կիպի պիր գատըն իչուն նէ պէօյիւք պէտպախթըղ տըր։ — տէտի։

Րաֆաէլ նէտիյի թօգատըն թէէսիրիյլէ էյիմ պէյիմ օլտու. լաքին պիր ազ սօնրա քէնատինի պուլարագ, Տիգ Շաուվէլտէն ալտըղը մալիւմաթը նագլ վէ օ ագշամը ճամ պագնանէննին արգա գաբուսընատա գօնուշմըշ օլտըղըատէմին պիր աթ պագիրկեանը օլտըղընը վէ հայվան սաթըն ալմադա լիւզումըրը օլուպ օլմատըղընը Շաուվէլէ սօրմըշ իտուրինի պէյան ու իֆատէ կալէտի։

Մատամ Միննի պու սէօզլէրին թէմամըյլա եալան օլ-տըղընը պիլտիրինտէն, չիտտէթամիղ պիր սէտա իլէ։

— Սէն տէ պուտաչա կիպի պու սէօզլէրէ ինանտըն հա՛, չըգ տըշարը, կէօզիւմէ կէօրիւնմէ, չըգ տըշարը։ — տէյու հայդըրտը։

Պատէհու Րաֆաէլին դօլունտան թուրթուպ գաբուտան տըշարը աթտը։

Լիւսիէն՝ Րաֆա ժինէսթունըն Տիգ Շաուվէլէ ժիւրաճաա-թընատան նէ՛ նէթիճէ հասըլ օլմուշ օլտըղընը անլամագ իւղրէ էլատն օտասընատա պէքլէյօր ըտը։

Մատամ Միննի ալընատն մալիւմաթը քէնտիսինէ թէպ-լիղ իտինճէ, Լիւսիէն սուրէթի մէյուսանէտէ պաչընը սալլա-յարագ։

— Տիգ Շաուվէլ պու սատէմին քի՛մ օլտըղընը անլամագ-տա պէնիմ պիր մէնֆաաթըմ օլտըղընը պէսպէյլի քէշֆ իթ-միշ տիր. օ սատէմ աթ պագիրկեանը տէյիլ տիր, Շաուվէլ պիպի ալտաթմագ իչուն պու հիքեայէյի ույտուրմըշ տըր, պունա գաթիյէն էմին իմ. — տէտի։

Մատամ Միննի գօճասընըն նա՛սըլ ալտանմըշ օլտըղընը նագլ իմտիյինտէ, Լիւսիէն մահզուն մահզուն էօնիւնէ պա-գարագ։

— Պէիս եօգ, ումարըմ քի քիչիւք Սմիւթ օ սատէմ հագ-գընատա պանա պագը գըյմէթտատր մալիւմաթըտը վէրէճէք տիր, էկէր պու իւմիտիմ տէ պօչա չըգաճագ օլուրսա, օ վագիթ եէս ու քէտէրիմէ հուտուտ օլմայաճագ տըր. — տէ-տի։

Մատամ Միննի քէզա պէօյիւք պիր հիւզն ու քէտէրէ միւսթաղրագ օլարագ, մատմուազէլ տը Մարսընէտէն այ-րըլտը։

6

ՁՕՆ ՍՄԻԹԻՆ ԷՍՐԱՐ

Սմիւթ, Լիւսիէնին օտասընտաքի հաստոցլար իւղերին-
տէ հաթմըշ օլտըղը հալտէ, հէյէճանլը պիր սուրբէթտէ ու-
յումագտա վէ արա սըրա պիւթիւն վիւճուտըյա սարսըլա-
րագ բաղըթասըղ սէօզլէր սէօյլէմէքտէ իտի։

Մատմուազէլ ու Մարսընէ իսէ պիր գօթուգ սանտա-
լիէսի իւղերինտէ օթուրմըշ օլուպ, չօճուղըն հէր պիր հարէ-
քէթինի նաղարը թէտգիգտէն կէչիրմէքտէ իտի։

Մատամ Մինին փինէթթունըն ապիժէթինտէն սօնրա, թիւրլիւթօն չօճուղըն նէ՛ հալտէ օլտըղընը անլամագ իւղրէ օտայա կէլմիշ վէ Լիւսիէն կիպի քէնտիսի տէ չօճուղըն կա-
նընտա գալմագ իսթէմիշ իտի իսէ տէ, Լիւսիէն իրթէսի կիւ-
նու պէլքի տէ քէնտիսինէ իհթիյաճը օլաճաղընը պէյան իլէ կիտիպ իսթիրահաթ իրմէսինի թամամլայէ իլլէտիյինտէն, թիւր-
լիւթօն տահի օրատան չէքիլիպ կիրմէյէ մէճպուր օլմուշ ը-
տը։

Սապահա գարշը Սմիւթ կէօղէրինի աչտը վէ հայրան հայրան էթրաֆընա պագմաղա պաշլատը։ Նէ՛րէտէ պուլն-
տըղընը տէրհահթը իտէմէյօր ըտը։

Մատամֆիհ մատմուազէլ տը Մարսընէյլէ կանը պաշընտա կէօրիւնճէ, քէսպի էճնիյէթ իտէրէք էվվէլա թամըր թամըր թէպէսսիւմէ պաշլատը վէ պատէհու էլինի աշընա կէօթիւ-
րէրէք, քէնտի քէնտինէ սէօյլէնիյօր ըմըշ կիպի հաւաշ սէտա իլէ։

— Տիւն ագշամ պանա նէ՛ վագը օլտու, նիչին պէօյլէ բէրիչան պիր հալտէ պուլունըյօրսմ. — տէտի։

Պաշընը էլլէրի իչինէ ալըպ ադաճըգ տիւչիւնիւնճէ, պիր-
տէն պիրէ թիթրէտի վէ հանագլարընը էչենիտէն սօղունըղ պիւրիւյէրէք։

— Իվվէ՛թ, հավվէ՛թ, քէնտիսի իսի... քէնտիսի իսի... հանընմա կէլտի... պէնի ույութտու... — տէտի։

Լիւսիէն. — Փի՛մ կէլտի, օղլում, քիմտի՞ն պահա իսու-
յօրսըն։

Սմիւթ. — Օ ատամ, մատմուազէլ... օ քէօթիւ ատամ, ա՛հ, րէճա իտէրիմ, պէնի օնուն էլինէ պըրագմայընըղ, քէն-
տիմի էօլտուրիւրիւմ, քէնտիմի տէնիզէ ատմատըմ։

Ջամալը չօճուգ տէհշէթլի պիր ճանվէր կէօրմիւշ տէ Լիւսիէնին ադուշընա իլթիճա իթմէք իսթէյօր ըմըշ կիպի, հէման պօյնընա ատմըտը։

Լիւսիէն իսէ չօճուղըն հէյէճանընը թէսքինէ չալըշ-
րագ։

— Սանա պիր շէյ սօրաճագըմ ամմա, սօղրու ճէվապ վէրէճէքսին, Սմիւթ. — տէտի։

Սմիւթ. — Բէք էյի, մատմուազէլ, սօրընըղ։

— Պէնի հադըգաթէն ոէվէ՛ր մհսին։

— Օ՛հ, հէր շէյտէն պիյատէ։

— Էօյլէ իսէ պանա պէօյուք պիր էյիլիք հաբաճագսըն, Սմիւթ։

— Օ՛հ, մատմուազէլ, իսթէտիյինիզ էյիլիք էլիմտէն կէլիր պիր շէյ իսէ քէնտիմի պախթիյար ատտ իտէրիմ. սէօյլէյինիզ, սիզէ նէ՛ հօլտա խըտմէթտէ պուլունապիլիրիմ։

— Տիւն ագշամ ճամպազանէնին արգա գաբուրընտա Տիգ Եատվէլ իլէ գօնուշան ատէմի կէօրմի՞ւն մի։

— Տիգ Եատվէլ իլէ գօնուշան ատէմի՞ մի...։

— Անլատըմ, սէն նէ՛ Տիգ Եատվէլի վէ նէ տէ գօնուշը-
ղը ատէմի կէօրմէմին լազըն ճամպազանէնին պէօյուք բէր-
տէտի իւղերինտէքի կէօյկէլերի կէօրտիւն, տէյի՛լ մի։

— Պէն հալընըղ Տիգ Եատվէլի կէօրտիւմ, օ պիրինի կէօրմէմիմ, լազըն պուրընըա պէրապէր անըն օրատա պու-
լունտըղընը հըտա իթտիմ. պիրտա պէնի ույութտու վէ էթրա-
ֆըմտա հէր շէյ գայպ օլտու։

— Պու ատէմին իտմինի պիլի՞ր մհսին։

— Խայր, մատմուազէլ, պիլմէմ։

Մատմուազէլ տը Մարսընէ սիւքիւթ իթ տի՝ Հալը միւշքիլ պիր մուամմա էօնիւնտէ պուլունըյօր ըտը։ Զօճուղըն հագըգաթը հալի քէթմ իթմէքտէ օլտըղընը գապուլ իտէմէզ իտի. գիրա չօճուգ քէնտիսինի ֆէվգ էլ ատէ սէվտիքտէն պաշգա, եուլան սէօյլէմէյէ տէ մուգթէտիր տէյիլ իտի։

Լիւսիէն եէնիտէն սէօզէ պաշլայարագ.

— Տէմէք քի սէն պու ատէմին իսմինի պիլմէյօրսըն, էօյլէ՞ մի։

— Թայը, պիլմէմ, մատմուազէլ։

— Լաքին քէնտիսինի պաշգա տէֆալար կէօրմիւշ օլմալըսըն գանն իտէրիմ։

— Էվվէթ, բէք չօգ տէֆալար կէօրմիւշիւմ տիւր։

— Գու ատէմ նա՞սըլ ատէմ տիր։

— Ուզուն պօյլու, էննի օմուզլու վէ Տիգ Եատվէլ կիպի դուվվէթլի, լաքին Տիգ Եատվէլտէն տահա քէօթիւ պիր ատէմ տիր։ Ա՛հ, մատմուազէլ, օ ատէմին թասվիրի ֆիքրիմէ կէլտիքճէ նէ գատար ֆէնա օլտըղըմը պիլէմէզսինիզ։

Լիւսիէն չօճուղը քէնտիսինէ տօղրու չէքիպ կէօյսիւնէ պատըրտը վէ պատէհու ղայէթ լաթիֆ վէ նիւվազըշքեա-բանէ պիր սէտա իլէ.

— Հէյէճանընը թէօքին էթ, օղլում, վէ սիւալլէրիմէ ճէվապ վէր, գիրա տահա տօրտըղըմ չէյլէր մահզա պէնիմ սատատէթի հալիմ իչիւն տիւր։

Ժիւթ. — Տօրընըզ, մատմուազէլ, էլիմտէն կէլտիյի գատար ճէվապ վէրէճէյիմ։

— Օ ատէմին Տիգ Եատվէլտէն տահա քէօթիւ օլտըղընը պիր ազ էվվէլ սէօյլէտին. սէնի տէօյէ՞ր մի իտի, սէնինլէ քէօթիւ պիր մուամէլէ՞մի իտէր իտի։

— Թա՛յը, մատմուազէլ, օ ատէմ պահա հիչ վուրմամըշ տըր. լաքին անըն եիւղիւնիւ կէօրմէքտէն իսէ, Տիգ Եատվէլին վուրտըղը տայադա գամլանմայը տահա զիյատէ թէրճիհ իտէրիմ։ Ա՛հ, մատմուազէլ, քէօմիւր կիպի սիյահ կէօզլէրինի պէնիմ կէօզլէրիմէ աթֆ իտինճէ, զանն իտէրսին քի պիւթիւն իչէրիմի ևագըզ քիւլ իտէր իտի. օ զէման նէ գատար իչքէնճէլէր չէքէր վէ նէ գատար ըզտըրըապլարա տիւչար օլուր ըտըմ։

— Հէյէճանընը պէրթատրաֆ էթ, օղլում, պէն վէ թիւրլիթօն սէնին ևանընտա պուլունտըգճա, հիչ քիմսէ սանա տօգունամայաճագ տըր. պիրիսի սանա պիր ֆէնալըգ իթմէքթէյէճէք օլուրսա, պիզ տահիմա սէնի միւտաֆաա վէ մուհաֆազա իտէճէյիզ։ Շիմտի օ ատէմ հագըգընտա հէր նէ պիլիրսէն սէօյլէ պագալըմ, պէնիմ սանա իթտիյիմ էյիլիքտէն եիւղ գաթ պէօյիւք պիր էյիլիք իթմիշ օլաճագսըն։

— Բէք էյի, ֆագաթ քէնտիսի սիզէ հէր չէյի սէօյլէմիշ. օլտըղըմը անլայաճագ վէ պէնի եինէ պին տիւրլիւ իչքէնճէյէ տիւչար իտէճէք տիր։

— Կէօզլէրի քէօմիւր կիպի սիյահ օլտըղընը պիր ազ էվվէլ սէօյլէտին, պաշը, սաչլարը, եիւղիւ նա՞սըլ տըր։

— Սաչլարը ուզուն, սիյահ վէ գըվըրճըգ տըր. պուրնու էտիթլի ուզուն կակաոս կիպի էյրի տիր. սագալը արա-սընտան տա պէյազ տիչլէրի կէօրիւնիւր։

Լիւսիէն պու սէօզլէրի տինլէտիքճէ, եիւրէյինտէ հասըլ օլան չարրընթըլարը պատըրմագ իւզրէ էլինի կէօյսիւնէ կէօթիւրմէքտէ իտի։ Զօճուղըն թարիֆ իթտիյի պու գըվըրճըգ սաչը սատմ՝ բէտէրինին գաթլ իտիլտիյի կէճէ այնէ իչինէ աքս իթմիշ օլան կէօյկէնին այնը իտի։

Լիւսիէն. — (Մէօզիւնիւ տէվամլա.) Շիմտի պու ատէմի իլք տէֆա նէրէտէ կէօրմիւշ օլտըղընը խաթըրընա կէթիր։

Ժիւթ. — Իլք տէֆա նէրէտէ կէօրմիւշ օլտըղըմը պիր էյիճէ պիլմէմ, քէնտիսինէ պիր օրմանտա թէսատիֆ իթտիմ զանն իտէրիմ. չուրասը խաթըրըմտա տըր քի եավաշ եավաշ պանա եազլաշար վէ օ հալտէ իւզէրիմէ պիր ույուշուգլըգ չէօքտիւ. եէրիմտէն գըմըլտանամազ օլտուս։ Պանա էօյլէ կէ-լիյօր ըտը քի պիր ճանավար պէնի բարաչամազա հաղըրլանը-յօր ըտը. օնտան սօնրա ույուշուգլըգ պիւթիւն տամարլարըմա հայըլարագ, ույուտուս. քէնտիսի պէնի բէք չօգ տէֆալար ույութմըշ տըր. շիմտի եիւղիւնիւ կէօրմէսէմ պիլէ, ուզագ-

տան կէլմէքտէ օլտըղընը հըսա խէբրիմ, վէ այնը ույուշուդուդ իւզէրիմէ չէօքէրէք ույուրըմ։

Մաամուաղէլ տը Մարտընէ պու թաֆթիլամի վէ մալիւմաթը պիրէր պիրէր ղինինէ նէրլէշտիրմէքտէ իտի։

Ռէտէրինին գամիլի իլէ ձօն Սմիւթիւն էտարէտը արատընա պիր իրթիպամի վէ միւնասէպէթի մէվճուտ օլտըղը չիմտի ինտիտնտէ այան վէ ուչիւնտար ընար։

Գամիլի մէրգում մանէնէթիդմա գումվէթիլէ չօճուղը ույուրթըյօր ընար։ Գուննան մադասատը նէ իտի, իչթէ մուամէմանընդն էն միւպհէմ նօգթասը պու իտի, Լիւսիէն ձէննապը Հադրըն մուավէնէթիլէ պու նօգթայը հալ իտէճէյինի իւմիտ իրմէքտէ իտի։

Լիւսիէն պիր միւտաւէթճիք սիւքիւթտէն սօնրա, սէօղիւնրու տէվամ իլէ տէտի քի.

— Պու ատէմի իլը տէճա օլարագ նէ՛րէտէ կէօրմիւշ օլտըղընը խամըրլայամայօրսըն. Ֆագաթ ադաճըդ տիւշինէճէք օլուրսան, պանա բէք գըյմէթլի մալիւմաթլար վէրէպիլիրսին. սէօյլէ պադալըմ, սէնին էն էսկի խամըրճէրին նէ՛րէտէն պաշլար։

Սմիւթ. – Ա՛հ, մաամուաղէլ, օ խամըրճէրը պիր խայա՞լ մը տըր, ճօղտա հադըդաթը հա՞լ մը տըր, պիլմէմ. էսկի խամըրճէրիմ ատաբընտա պէօյլէ պէօյլէ ադաճլար վէ պուդլարընն օրթասընտա գայէթ պէօյլէ պիր խանէ կէօրիւրիւմ... սօնրա գըրմըզը լիպասը ատէմլեր վէ սիղին կիպի կիւղէլ պիր գադըն խամըրըմա կէլիր, պու գադըն պէնի գուճաղընա այըր վէ ևանադլարըմը էօրէր. սօնրա գօյու պիր տիւման կէօրիւրիւմ վէ գարիպ կիւրիւլթիւլեր վէ ամադէլեր ատաբընտա հէր շէյ դարմադարըշըդ պիր հալ քէսպ իտէր, պէնի ալըպ օրմանլար ատաբընտան աճէլէ աճէլէ կէօթիւրիւյօրլար գանն իտէրիմ... իչթէ խամըրճէրիմ պուդնտան իպարէթտիր։

Լիւսիէն, պու միւպհէմ խամըրճէրը ատաբընտան, մուդաւէմա գուհուրա կէլմիշ օլան պիր վագըալը աէրհալ քէշֆ իթտի։ Սմիւթիւն քէնտիսինէ նադլ իթտիւդ չէյլէր՝ չալընմըշ պիր չօճուղ հիքայէսի իտի։ Մա մաֆիհ Լիւսիէն իչի

էն էտնա թէֆէրրուատընա վարընճայա գատար անլամագ արղուսընտա պուլունըյօր ընար։

Սմիւթիւն սէօյլէտիւի սէօղլէր ֆիքրինի պիրտէն պիրէ թէնվիր իթմիշ իտի։ Ճօճուղ իպթիտա գըրմըզը լիպասը ատէմլէր կէօրմիշ օլտըղընը սէօյլէմիշ իտի։ Պէօյիւք ադաճատէմլէր կէօրմիւշ օլտըղընը սէօյլէմիշ իտի։ Պէօյիւք ադաճլարընը պիր քէօշկտէն պիր քէօշկտէն լարըլա մուհաթ օլան պէօյիւք պիր խանէյինին պիր քէօշկտէն պաշգա պիր շէյ օլամայաճաղը աշիքքար ընար. գըրմըզը լիպասը ատէմլէր իսէ պէտահէլի ավճըլար կիւրուհը օլմաղը ատէմլէր իտի։

Լիւսիէն պու նօղթայը տիւշինիւնճէ, պու քէօշկիւն հաճկը մէմլէքէթտէ վադը օլտըղընը անլամագ իսթէյէրէք, Սմիւթէ խիթապէն.

— Պու գըրմըզը լիպասը ատէմլէր՝ հինտ ճամպաղխանէսինտէքի թրօմբէթլէրը կիպի թրօմբէթլէրը չալարլա՞ր մը իտի. – տէյու սօրտու։

Սմիւթ ադաճըդ տիւշինտիւքտէն սօնրա, ճէվապէն.

— Խա՛յր, մաամուաղէլ, ֆագաթ շըմկնօրֆէր վէ թըրամէյ մէմուրլարընըն պօրուլարը կիպի պիր պօրունըն քէսրամէյ մէմուրլարընըն պօրուլարը կիպի զանն իտէրիմ. – տէտի։

Լիւսիէն տիւշինմէյէ պաշլատը։ Ադլէպի իհթիմալէ կէօրէ, չօճուղ Ինկիլթէրատան չալընմըշ ընը. գիրա Ֆրանսատա վէ Ռուսիթրատա թրօմբէթ իլէ ավ թուիթտըգլարընը վէ Ինկիլթէրատա իսէ ավ իչինն գուլլանըլան պօրունըն հագդաթէն շըմկնօրֆէր վէ թրամվէյ պօրուլարընը անտըրմադատա օլտըղընը պիլիր իտի։

Լիւսիէն պու նօղթայը թաղիպ իթտիւքտէն սօնրա, չօճուղըն իլէ սէնէլէրի նէ՛րէտէ կէչմիշ օլտըղընը վէ սօնրանա՛ սըլ օլուպ տա Հինտ ճամպաղխանէսինէ կիրէպիլմիշ օլտըղընը անլամագ իւզրէ.

— Սօնրա՞ նէ օլտու, Սմիւթ, տիւշիւն, գիհննինտէ պիր էյիճէ արաշտըր. – տէտի։

Սմիւթ. – Ա՛հ, մաամուաղէլ, խայը միւտաւէթ էթրաֆըմը գարանլըգ իչինտէ կէօրիւրիւմ... գայէթ պէօյիւք պիր սալընճագ իւզէրինտէ պուլունըյօրմ կիպի զանն իտէրիմ,

Լիւսիէն պու սէօզլէր իլէ վուդուր հալ արասընտա պիր մուվաֆագաթի կէօրէրէք, եէնիտէն տուրտու վէ պու պէօյլուք սալընճաղըն պիր կէմիտէն պաշգա պիր շէյ օլամայաճաղընը վէ խըրսըզլար չօճուղը գալտըրտըգտան սոնրա, կէմիյէ պինիպ պօղազը կէչմիշ օլտըղլարընը քէնտի քէնտինէ հիւքմ իլէտի. պինաէն ալէյհ պիր գաթ տահա մէրագլա.

— Տէվամ էթ, օղլում, տէվամ էթ, սոնրա նէ՞ օլտու. – տէտի։

Սմիւթ. – Սոնրա քէնտիմի պաշգա պիր թագըմ չօճուղլար, էրքէքլէր վէ գադընլար արասընտա պուլտում... պունլար տուրմագտըղըն եիւրիւրլէր վէ չատըրլար ալթընտա վէ արապալար իչինտէ եաթտըլար ըտը։

— Զինկեանէլէր օլմալը։

— Էվվէթ, չինկեանէլէր իտի, իչթէ պունլարլա պէրապէր եաչատըմ, պունլարլա պէրապէր պէօյիւտիւմ, կեահ պու գալմ իլէ կեահ տախի տիկէր պիր գալմ իլէ պուլունտում, Գաղը կիւնլէր չիքեայէթ իտէճէք պիր շէյիմ օլմազ ըտը, պաղը կիւնլէր տէ սաաթլարճա աղլայըպ տուրուր ըտըմ, չունքի պանա եէյէճէք վէրմէյի ունուտուրլար ըտը։

— Վա՛հ, զավալը չօճուղ։

— Գաղը քէրըճ կէճէլիյին պէնի ույդուտան գալտըրըրլար վէ սըղը սըղըյա պիր պօհճայա սարըպ պիր չուվալըն իչինէ եէրլէչտիրտիքտէն սոնրա, պարկիրին իւղէրինէ պաղլարլար ըտը. պու հալ իլէ սաաթլարճա եիւրիւր վէ գայէթ ուզուն պիր մէսաֆէ գաթ իտէր իտիմ։

«Սապահա գարշը պարկիր տուրուր վէ պէնի պիր հէյպէ կիպի պիր հանա աթարլար ըտը։ Բէք չօգ վագթ կէչտիքտէն սոնրա պէնի չուվալտան տրշարը չըգարըրլար ըտը։ Ո զէման քէնտիմի եէնի եէնի չէհրէլէր վէ մէճհուլ քիմսէլէր արասընտա պուլուր ըտըմ, լաքին պունլարըն տախի չինկեանէ օլտըղընը եէքնազարտա քէշֆ իտէր իտիմ վէ կէճէլիյին եէնի պիր գավմ նէզտինէ նագլ իտիլինճէյէ գատար օնլարըա պիրլիքտէ գալըր ըտըմ։»

Լիւսիէն՝ չօճուղըն իչինի պէլլի իթմէմէք վէ պու սայէ-

տէ էպէվէյնինին թէհարրիյաթը վագըասընը նէթիճէսիզ պըրագմագ իչտր բէր չօգ թէտալրըէր իթթիհատ իտիլմիշ օլտըղընը կէօրիյօր ըտը. լաքին պիր կիւն օլուպտա չօճուղըն էպէվէյնինի պուլտաճաղընը վէ մէյուս վալիտէյինէ «Իրթըգ աղլամա... իչմէ ճիկէրբարէնի ատնա իյատէ իտիյօրըմ...» տէյէպիլէճէյինի իւմիտ իտիյօր ըտը։

Լաքին հէր շէյհէն էվվէլ վագիֆէսինի իքմալ իթմէք լազըմ կէլտիյինտէն, Սմիւթէ խոթապէն.

— Շիմտի օ քէօթիւ ատէմ հագդընտաքի խաթըրէլէրինի տէ սէօյլէ պագալըմ. – տէտի։

Սմիւթ. – Նասըլ քի տէտիմ, պու ատէմի իլք տէֆա նէ՛ վագթ վէ նէ՛րէտէ կէօրմիւշ օլտըղըմը տէրհաթըը իտէմէմ, Տէրհաթըը իթմէյիմ պիր շէյ վար ըսա, օ տա չու տըը քի, անըն եիւզիւնիւ կէօրիւր կէօրմէզ տահմա պէօյիւք պիր տէհշէթէթ տիւչար օլուր ըտըմ։

«Քէնտիսի հէր նէ գատար սըգ սըգ պուլունտըղըմ մահալէ կէլիր իտի իտէ տէ, պէնիմ էօնիւմտէ անըն խամինի դիքը իթմէքտէն իհթիրազ իտէրէըը իտի։ Քէնտիսինէ եալընըզ գալտըղըմտա, պիւթիւն վիճուտըմա թիթիրէր իտիմ. կէօզլէրինի եիւզիւմէ աթմէք իտինճէ պէնի զանն իտէրսին քի եագար ըտը. օ հալտէ էմրաֆիըմտա հէր շէյ գատարըը վէ քէնտիմի զայէթ իտէր իտիմ։

«Պու հալ պայդընլըգա պէնզէմէզ իտի, գիրա պիր թագըմ իչքէնճէլէրէ տիւչար օլտըղըմը հըսա իտէր իտիմ։»

Սմիւթ ազաճըգ սիւքիւթ իթթիքտէն սոնրա, սէօզիւնիւ չու եօլտա տէվամ իլէտի.

— Գիր շէյ տահա խաթըրըմա կէլիր։ Գիր կէճէ օատէմ ույուտըղըմ օտայա կիրտի, պէնտէ պիրտէն պիրէ ույանտըմ վէ գալգըպ օթուրտում։ Քէնտիսի եավաշ եավաշ եաթաղըմա եագլաշար վէ պէնի պիր տէմէթ սահան իւզէրինէ օթուրթտըգտան սոնրա, էլլէրինի աչընըմա գօյտու։

«Պունըն իւզէրինէ իւղէրիմէ պիր ույուչուգլըգ չէօքտիւ վէ կէօզ գարագլարըմ աղըրլաչմաղա պաչլատը։ Ֆագաթ պունընըա պէրապէր պիր ֆէնէրին ըշըղըյա սահանլըղըն գա-

բուսը այբլտըղընը վէ գոյէթ տիլպէր պիր գատընըն պանա տօղրու եագլաշտըղընը կէօրտիւմ։

« Հէրիֆ էլինի գալտըրարտադ « Սագընընըզ, տահա ույումամըշ տըր . . . » տէյինճէ, գատըն հէման կէրի չէրիւտի, ֆագաթի պէն անըն չէհրէմինի կէօրմէյէ մուվաֆֆադ օլտում։ »

Լիւսիէն . — Պու մնալիւմաթլար պէնճէ բէք գըյմէթտար տըր, պինննինի պիր աղ տահա արաշտըր, օղլում, պու իշ հէմ աննին վէ հէմ տէ պէնիմ մէնֆաաթըմըզ իչիւն տիւր։

— Պաղը գարըշըդ չէ յէր տէ խամըրըմա կէլիյօր . . . մէսէլա պուլունտուղում գավմ սրասընտա պիր չօճուգ վար ըտը ֆի, տահմա անընըզա պէրապէր օյնար ըտըմ. պու չօճուգ պիր կիւն պանա հիտաէթլէննէրէք « Տէֆ օ՛լ չուրատան... աէն պիզիմ ճինատէն տէյիլ սին . . . աէն մէլուն պիր միլլէթ էվլատը սըն » տէտի։ Պու սէօզ կանընընզտա պուլունանլարտան պիրինին նազարը տըդդամընը ճէլմէյ իտէրէք, չօճուգը էօլէմիյէ տէօյտիւ վէ պանա տէտի ֆի . « Մէն ծնուն սէօզիւննէ պադմա, օղլում, օ նալան սէօյլէյօր, աէն տէ պիզիմ կիպի չինկեանէ սին . . . »

— Լաքին նի՞չիւն պու չինկեանէլէրտէն այրըլտըն։

— Օ հէրիֆին նիւզիւնիւ կէօրմէմէք իչիւն, մատմուազէլ. զիրա օ պէնի բէք միւտհիշ իչքէնճէլէրէ տիւչար իտէր իտի. պէնի ույութմըզդատան սօնրա, ույանտըղընտա, Տիգ Եատվէլին վուրտուղը գամչըլարտան տահա զիյատէ աճը տույար վէ եիւզիւմ կէօզիւմ նամչատրա ըսլանմըշ պուլուր ըտըմ։

« Պունտան իչ աէնէ գատար էվվէլ, պիր կիւն ֆիքրար իթմէյի գարարլաչտըրտըմ։

« Պուլընտըղըմ գավմ ըչխընընն խամ Լազար ըտը։ Պու ատէմ աէրնօշ օլտուղը զէման, Տիգ Եատվէլ կիպի ճանամար քէսիլիր վէ ճիւզի պիր չէյ իչիւն պէնի էօլէմիյէ տէօյէր իտի։

« Գունտուրամընն իչինտէ իչի ֆրանգ սագլամընշ ըտըմ. պու բարայը նօլարտա այը վէ մայմուն օյնատարտագ գաղանընշ ըտըմ։ Ֆիքար իթմէյի գարարլաչտըրընճա, պու բարա իլէ պիր չիչէ բագը ալտըմ վէ օ կիւնիւ Լազարըն եաթ-

տըղը արապանըն իչինէ գօյտում։ Լազար պու չիչէյի կէօրիւնճէ հէման սարըլտը վէ պիր էյիճէ սէրնօշ օլտըգտան սօնրա, արապանըն պիր քէօչէօնէ սրզտը գալտը։

« Պէն տէ պու ֆըրսաթտան իսթիֆատէ իտէրէք, արապատան ուսուլճաճըգ սըյրըլըպ աչաղը էնտիմ վէ պիր հէնտէյին իչինէ աթընըտըմ։ Մէնտսաղ օլտըղըմ գավմ սէյահաթ իթմէքտէ օլտըղընտան, հիչ քիմսէ պէնի կէօրմէտի վէ չինկեանէլէր քէրվանը կէչտիյի միւտտէթճէ օրատա գալտըմ. քէրվան կէչինճէ, հէնտէքտէն չըգտըմ վէ գարշըյի թարաֆա տօղրու գօչմաղա պաչլատտըմ. պիր չօգ օվալտար արապընտան կէչտիմ վէ նիհայէթի պիր օրմանտա վատըլ օլտում. օրատա աղչամա գատար գալտըմ վէ կէճէ պիր ադաճըն ալմընտա տիւչիւպ եամըտըմ։

« Շաֆադ ամար ամմաղ, տահա խայլը միւտտէթ եիւրիւտիւմ վէ պէօյիւք պիր եօլա վատըլ օլտում։

« Օրատա պէօյիւք պիր տէհչէթճէ տիւչար օլտում, նօլ իւղէրինտէ պիր չօգ արապալար, ամթլար վէ պիր ալայինսանլար կէօրտիւմ. էվվէլի էմիտէ պունլարը չինկեանէ զանն իթմատի. լաքին պիր աղ սօնրա եանընընզդ օլտըղըմը անլատտըմ։ Պունլար մէյէր Հինտ ճամպաղիսանէսի քէրվանը իմիշ։

« Եանլարընա եագլաչտըմ վէ պիր աղ էքմէք իսթէմատի։ Մուգալլիտ Գօգ-Պիգ պանա պիր բարչա էքմէք, պիր աղ էվ վէ պիր պարտադ արաբճ չարապը վէրտի. օ կիւնէ գատար պէօյլէ լէզզէթլի պիր եէմէք եէմէմիշ իտի։ Պունլարը եէմէքտէն սօնրա ադաճըդ գուվվէթի ալտադ, Հինտ ճամպաղիսանէսի քէրվանընը թաագիպէ պաչլատտըմ։

« Գօգ-Պիգ պանա պիր թադըմ ախալէը սօրտու վէ պէն տէ անամ պապամ օլմատըղընը վէ պէօյլէ սօղադլարտա գալմըշ օլտըղըմը սէօյլէտտիմ. օ զէման Գօգ-Պիգ պէնի արապասընա ալտը վէ հադդըմտա բէք պէօյիւք լութֆքարլըղլարտա պուլունտը. օրատա թամթը պիր ույդու ույույուտտում. միւտտէթի էօմրիւմտէ իլք տէֆա օլտադ պէօյլէ բահաթ պիր ույդու ույույօր ըտըմ. չունքի չինկեանէլէրին

վէ պա խուսուս օ քէօթիւ ասէմին էլինտէն դուրթուլմըշ օլ-
մըշմա էմին իտիմ։

« Իլք տուրտըղըմըզ մահալտէ , Պօպ-Պիպ պէնի մատամ
Միննի ժինէսթույա թագտիմ իթտի վէ Հինտ ճամպագնա-
նէսինէ ալմասընը քէնտիսինտէն րէճա իղէտի . մատամ
Միննի տախի պէնի աճըյարագ պունա մուվաֆագաթի կէօս-
թէրտի ։

« Պու ճամպագնանէտէ աղ չօդ պիր սէնաաթ էօյրէնէ-
րէք բէք զիյատէ մէսուտ օլաճագտըմ. լաքին նասըլսա գար-
չըմա Տիգ Եատովէլ չըգարագ , պէնի պու հալէ կէթիրտի .
սիզ պէնի օ ճէղլատըն էլինտէն գուրթարտընըզ վէ ալէմի
սաաատէթէ նագլ իթտինիզ. էկէր տիւն ագշամ օ ատէմի
եէնիտէն կէօրմէմիշ օլսայըտըմ, պու սաաատէթիմ իղէլ է-
պէտ տէվամ իտէճէքտի . անըն պէնի ալըպ կէօթիւրմէսինէ
միւսաաատէ իթմէյէճէքսինիզ, տէյի՛լ մի , մատմուազէլ, պէ-
նի անըն էլինէ պըրագմայաճագսընըզ, տէյի՛լ մի ։ »

Պիչարէ չօճուգ պու սէօզլէրի սէօյլէտիքտէն սօնրա , Լիւ-
սիէնին էօնիւնտէ տիզ չէօքտիւ վէ էլինի պէլինէ տօլայա-
րագ , հէօնքիւր հէօնքիւր աղլամագա պաշլատը ։

Մատմուազէլ տը Մարսընէ Սմիւթիւ քէնտիսինէ չէքտի
վէ էլիյէ կէօզ եաշլարընը սիլէրէք .

— Գօրգմա , օղլում , գօրգմա , սէնի պէնտէն հիչ քիմ-
սէ ալամագ , տիւննատա է՛ն զիյատէ սէվտիյիմ չէյլէր նա-
մընա եէմին իտէրիմ քի , արթըգ սէն պէնտէն այրըլմայա-
ճագսըն , Թիւրլիւթօն սէնին իւզէրինէ տախմա նագարէթի ի-
տէճէք տիր . – տէտի ։

Լիւսիէն՝ չօճուգտան ալտընը մալիւմաթը էզպէրտէն էօյ-
րէնմիշ կիպի պիր էյիճէ գուվվէի հաֆըզասընա եէրլէշտիր-
միշ իտի ։ Չօճուգտան պաշգա մալիւմաթ իսթիհսալ իթմէք
նագատիլ օլտընընը պիլտիյինտէն .

— Շիմտի նա՛տըլ սըն , վիւճուտճա պիր ադրը տույո՛ւ-
յօր մըսըն · – տէյու սօրտու ։

Սմիւթ . – Թայր , մատմուազէլ, եալընըզ գօլտարըմտա
վէ պաճագլարըմտա պիր ազ գըրըգլըգ տույույօրըմ. լաքին

պունըն հիչ էհէմմիյէթի եօգ տըր . պէն պունտան տահա պին
դաթ տէհշէթլի աճըլտըա տիւչար օլմուշըմ տըր ։

— Տէմէք քի տանա պիր չէյ թաւսիյէ իտէճէք օլուր-
սամ, իճրա իտէպիլէճէքսին ։

— Հա՛յ հա՛յ ։

— Էօյլէ իսէ հայտէ կիթ Թիւրլիւթօնը պուլ տա քէն-
տիսիյլէ ազաճըգ կէօրիւշմէք իսթէտիյիմի իմթաա էթ ։

— Պուրայա՞մը կէլսին ։

— Էվվէթ , պուրայա կէլսին ։

— Բէք էյի , պաշ իւսթիւնէ ։

— Լաքին տրշարը չըգմագտան դօրդմագընը ա՛ ։

— Խա՛յր , կիւնտիւղ վագթը գալտագալըգ իչինտէ գօր-
դաճագ նէ՞ վար ։

— Էկէր օ ատէմէ պիր տահա թէսաոիւֆ իտէրսէն , հէ-
ման կէլիպ պանա իսագըր վէրէճէքսին ։

— Բէք էյի , մատմուազէլ, սիզ միւսթէրիհ օլուն ։
Պու սէօզիւ միւթէագըբ , Ձօն Սմիւթ օտաատան տրշարը
չըգտը ։

Լիւսիէն իսէ օտա խարիճինտէքի սահանլըգտա տուրա-
րագ , չօճուգ ղայպ օլունճայա գատտր արգաոընտան պագտը ։

Պու սըրատա Տիգ Եատովէլին ճամպագնանէտէն տրշարը
չըգտըղընը վէ չէհրէ տօղրու կիթտիյինի կէօրտիւ ։ Մէրգու-
մըն նէ՛ մագսատա մէպնի չէհրէ տօղրու կիթմէքտէ օլտըղընը
պիլմիշ օլսայըտը , նէթիճէի ահվալի անլամագ իւզրէ արգա-
սընտան կիտէճէյի թապիի իտի ։

Տիգ Եատովէլ մատմուազէլ տը Մարսընէյի կէօրէմէմիշ
օլտըղընտան , պուրնունը ուզաթմըշ վէ էլէրինի ճէպինէ սօգ-
մըշ օլտըղը հալտէ , աճէլէ աճէլէ եիւրիւմէքտէ իտի ։

Մէրգում հէր սապահ գահվէխանէլէրի տօլաշմայը վէ
պիր գաչ գատէհ րագը իչմէյի ատէթ իտինմիշ իտի . հալ
պու քի պու սապահ , էվվէլքի ագշամը Րաֆա ժինէսթույա
բոնճ իչիրմիշ օլտըղը քիւչիւք գահվէխանէնին էօնիւնտէ տու-
րաճագ եէրտէ ալէլ աճէլէ կէչտի , րըսթըմըլարը եիւրիւտիւ ,
վէ Լուար նէհրինին օ պիր սահիլինտէ պուլունան Սէն-ժէր-

վէզ վարըշընա վասըլ օլաըղընատա , քիւչիւք պիր օթէլին էօ-
նիւնատէ տուրատու ։

Ցու օթէլին իւզէրինատէ գըրմըզը պօյալը պիր արմա պու-
լունուպ , իւզէրինատէ տէ « Էկլը-տ'Օր միւսաֆիրխանէսի » սէօզ-
լէրի եազըլմըշ ըսը ։

Տիգ Շաուվէլ օթէլի պիր միւտաէթճիք նազարը թէտ-
գիգատէն կէչիրտիքտէն սոնրա , նիհայէթ իչէրի կիրմէյէ գա-
բար վէրտի ։

Եիւքսէք պիր մէրտիվէնին իլք պասամաղընատա « նազը օ-
տասը » սէօզլէրի եազըլմըշ պիր օտա մէվճուտ ըսը ։ Ճամլը
պիր գարուսը պուլունան պու օտանըն իչէրիսինատէ դըսա
պօյլու , պուրուշուգ չէհրէլի վէ պէյազ սաչլը խոթխըյար պիր
գատըն պուլունըյօր ըսը քի , պու գատըն այագ իւսթիւ
տուրմըշ օլտըղը հալտէ , եարը սէօնմիւշ պիր մանկալ իւզէ-
րինատէ սարմուսագ գօղուլու պիր թապագ եէմէք ըսըտըյօր
ըսը ։

Մէրգուվէ՝ Տիգ Շաուվէլի կէօրիւնճէ եիւղիւնիւ էքչիթ-
տի վէ ան ը թէրէտէն թըրնաղա գատար սիւզտիւքտէն սոն-
րա , աէրթ պիր չէհրէ իլէ .

— Նէ՞ իսթէյօրսընըզ , քիմի՞ արայօրսընըզ . - տէյու
սօրատու ։

Տիգ Շաուվէլ . - Պիրիսինի արայօրըմ , լաքին իսմինի պիլ-
մէմ ։

— Էօյլէ իսէ նի՞չիւն պուրայա կէլմինիզ , պիլմէտիյինիզ
պիր եէրէ կիրմէք թէրպիյէսիզլիք օլտըղընը պիլմէյօր մըսը-
նըզ ։

— Տիւն օ ատամընն պուրայա կիրտիյինի թէսատիւֆէն
կէօրտիւմ տէ օնուն իչիւն իչէրի կիրմէյէ ճէսարէթի իսթիմ ։

— Ցու ատամ նա՞սըլ ատամ տըր ։

— Ուղուն պօյլու , կիւճլիւ դուվվէթլի , գըլըրճըգ սաչ-
լը պիր ատամ տըր ։

— Պուրատա էօյլէ ատամ հօգ տըր ։

— Իյիճէ տիւշիւնիւնիւզ , մատամ ։

— Ցու ատամ նէ՞ եարար , նէ՞ իչ իլէ մէշղուլ օլուր ։

— Հայվան թէմաշա իսթիյիր ։

— Բէնատսի հագդընատա պու գատար թաֆխիլաթ վէր-
տիյինիզ հալտէ , իսմինի պիլմէմէնիզ տօղրուսը բէք ղարիպ
տիր ։

— Նէ՞ չարէ , իսմինի էօյրէնէմէտիմ ։

— Սիզ քէնատսինի թանըրսընըզ , տէյի՛լ մի ։

— Նվվէթ , թանըրըմ ։

— Իսմինի սիզէ սէօյլէմէտիմ մի ։

— Սօրմաղա վագթ օլմատը ։

— Նօյլէ իսէ պաշգա վագթ կէլինիզ . . . եօղըլարա սօ-
րայըմ տա արատըղընըզ աատմ հագդընատա սիզէ մալիւմաթ
վէրիրիմ ։

— Լաքին քէնատսի բէք պէյլի պիր ատամ տըր , մա-
տամ , իրի պիր գաֆատը վէ քէօմիւր կիպի սիյահ կէօզլէրի
վար տըր . եիւզիւ տէ կիւնէչտէ գարարմըշ տըր , քէնատսինի
հէր հալտէ պիլէճէքսինիզ ։

— Պէն եօղնուլարըմը պիրեր պիրեր կէօզտէ՞ն մի կէչի-
րիրիմ զաննն իսթյօրսընըզ . . . արատըղընըզ աատմի եօղնու-
լարա սօրար վէ սիզէ մալիւմաթ վէրիրիմ տէյօրըմ . էկէր
պուննընա իբթիֆա իմմէզսէնիզ ուղուրլար օլսուն , պաշգա
եէրէ պագըն ։

Ցու սէօզիւ սէօյլէտիքտէն սոնրա , խոթխյար գատըն
մանկալ իւզէրինտէքի եէմէյի եէնիտէն գարըշտըրմաղա
պաշլատը ։

Տիգ Շաուվէլ մէրգուվէտէն հիչ պիր մալիւմաթ ալամա-
յաճաղընը հըսսս իսէրսէք , մէյուսէն տըշարը չըգմաղա հագըր-
լանըր իրքէն , պիրատէն պիրե ղուհուր իտէն գալըն պիր սէտա
նազարը տըգգաթընը ճէլպ իթմէքլէ , հէման ալէլ ացէլէ
տրգասընա տէօնտիւ . պու սէտանըն սահիպի օթէլճի գատը-
նա խոթաղէն .

— Մատամ Իօղ , անախթարը ալըյօրըմ , թրէնէ պին-
մէզտէն էվվէլ եէնիտէն պուրայա կէլէճէյիմ . - տէմէքտե
իտի ։

Տիգ Շաուվէլ պու ատէմին իլք ագշամը պէրապէր

կէօրիւշմիւշ օլտըղը ատէմ օլտըղընը անլայընճա, հիւղիւնատ թարիֆի նադաթիլ պիր մէսէրէթի կիօրիւնտիւ վէ հէման հէրիֆին եանընա եաղլաշարագ.

— Պէն տէ սիզի արայօր ըտըմ, տօսթըմ, պու գաատն սիզին նէրէտէ օլտըղընըղը սէօյլէմէք իսթէմէտի, պէնի հիւտէթլէնտիրտի։

— Իամիմի վէրէճէք օլսայընընըզ, պիզիմ մահամ Րօզ օտամըն նէրէտէ օլտըղընը սիզէ սէօյլէր իտի։

— Օրասընը պիլիյօրըմ, լաքին իամինիզի պիլմէզ իտիմ, տիւն ագշամ իամինիզի սէօյլէմէյի ունութտընըզ։

— Էվէթ, ունութտըմ։ Հէր նէ հալ իսէ, մահամ քի շիմտի պէնի արամադա կէլիյօրսընըզ, էլպէթթէ էյի խապէրլէր կէթիրտինիզ։ Թէքլիֆ իթտիյիմ մահամէյի էֆէնտինիզէ աչտընըզ մը։

— Էվէթ, աչտըմ, Հինա ճամպազխանէօթնատ սիզին վէ հայվանլարընըզ իչուն եէր եօգ ատը... միւտիրիմիզին շիմտիլիք հիչ քիմսէյէ իհթիյաճը եօգ ատը. լաքին պէն պունըն իչուն կէլմէտիմ, սիզէ այիտ օլան մուհիմմ պիր մահամէտէն պահս իթմէք իչուն կէլտիմ։

— Մուհիմ պիր մահամէտէ՞ն մի։

— Էվէթ։

Պիր տադըգաճըզ սիւքիւթ վադը օլտու։ Հէրիֆ պու սէօզ իւզէրինէ ֆէվզ էլ ատէ թէաճճիւպ ըզհար իյլէտի։ Տիգ Եատվէլ սէօզիւնիւ տէվամլա.

—Էվէթ, պու իշ մահզա սիզէ այիտ տիր, տիւն ագշամ ֆէվզ էլ ատէ թէաճճիւպատէ գալտըմ վէ պու իշտէն սիզի խապէրտար իթմէք իւզրէ պու սապահ պուրայա կէլմէյէ գարար վէրտիմ. – տէտի։

Հէրիֆ եէնիտէն սիւքիւթ իթտի վէ տէրին տէրին տիւշինիւյօր կիպի կէօրիւնտիւ. պատէհու Տիգ Եատվէլէ միւթէվէճճիհէն.

— Տըշարը չըգալըմ, աշաղըտա քիւչիւք պիր եէմէք օտասը վար տըր, շիմտի օրասը թէննա տըր, օրատա բէք կիւզէլ գօնուշապիլիրսիզ. – տէտի։

Տիգ Եատվէլ իսէ թէննա պիր մահալէ չէքիլիպ գօնուշմագ արզուսընատա պուլընտըղընտան, պու թէքլիֆի գապուլ իլէ իքիսի պիրլիքտէ օթէլճի գատընըն օտատընտան տըշարը չըգտըլար վէ քիւչիւք վէ խարատպէզար պիր օտայա էնէրէք, գարշը գարշըյա օթուրտուլար։

Եախսը մէճհուլ՝ քէնտիսինէ այիտ օլան պու մուհիմմ մատամէնին նէտէն իսպարէթի օլտըղընը պիր ան էվվէլ անլագմագ արզուսուըյլա սուզան օլտըղընատան, իւք տէֆա սէօզէ պաշլայարագ.

— Էյ, տօսթըմ, իչթէ պուրատա հիչ քիմսէ պիզի տինլէյէմէզ, շու մուհիմմ մատամէնին նա՛սըլ շէյ օլտըղընը իսպահ իտինիզ պագալըմ. – տէտի։

Տիգ Եատվէլ. – Պիզիմ ճամպազ գատընըլարատան մատմուազէլ ժան Սթեֆանիկի թանը՞ր մը՞ընըզ։

— Խա՛յր, պու իսմատ հիչ քիմսէյի թանըմամ։

— Էյի տիւշինիւնիւզ։

— Պու գատըն նա՛սըլ գատըն տըր։

— Կիւզէլ վէ տիլպէր պիր գատըն տըր... լաքին տիւնեատա քէնտիսինտէն տահա այլագ վէ պայադը պիր մախլուգ թէսավվուր օլունամագ. Գադաթ պու ճիհէթ մահզա պանա այիտ տիր, սիզէ թէալլիւգ իթմէզ, նա՛սըլ, խաթըրլայապիլտինիզ մի։

— Խա՛յր, խաթըրլայամատըմ, ժան Սթեֆանիկ նամընատա ճամպազ գատըն թանըմայօրըմ։

— Թիւրլիւթօն նամընատա պիր քիմսէյի տէ մի թանըմագըընըզ։

— Խա՛յր։

— Տօղրուսը պու բէք գարիպ շէյ տիր, չունքի օնլար պիզի թանըյօրլար։

— Օնլար պէնի թանը՞յօրլար մը... իամիմի սիզէ սէօյլէտիլէ՞ր մի։

— Պիզ պիր պիրիմիզէ գօնուշմայըզ, պունընլա պէրապէր գանն իթմէմ քի իամինիզի անմըշ օլսունլար. սիզին քի՞մ օլտըղընըզը անլամագտա պէսպէլի պիր մէնֆաաթլարը վար

տըր. Չունքի սիզին քիմ օլարդընըդը վէ նէ՛րէտէ պուլունար-
դընըդը Թահգիգ իմէէք իւզրէ պիր Թագըմ Թէչէպպիւսլէր-
տէ պուլունըյօրլար։

Հէրիֆին գաշլարը չաթըլար վէ եւուզիւ վահչիյանէ պիր
Թաւըր քէսագ իտէրէք.

— Պու ժան Սթէրլինկ քիմ տիր, սիզ պիլի՞րսինիզ, –
տէյու սորտու։

Տիգ Շաուվել. – Հիչ քիմսէմիզ տէ պիլմէյիզ. քէնտիսի
հագգընտա պիր Թագըմ րիվայէթլէրի վար տըր, լաքին պու
րիվայէթլէրին հիչ պիրինի տէ ճիտտի ատտ օլունսունաղ։ Կիւյա
քիպար ալէմինէ մէնսուպ պիր գըզ ըմըշ տա պիր տէրտ ու
քէտէրի պուլընտուդընտան քէնտիսինի պէօյլէ էյլէնճէլէրէ
վէրմիշ իմիշ. Իչթիմալ քի ատի պիր գըզ տըր տա նասըլսա
պիր խաթայա սիւշտիւյիւ իչինէ ֆամիլիատը Թարաֆընտան
Թարտ օլունմըշ տըր. Չունքի ճամպագիզդ իմէէյէ գաթը-
նան գըզլարըն սէօզլէրինէ բէք տէ իննանըլամազ։

Շախտը մէճհուլ զինինտէքի խաթըրէլէրի պիրէր պիրէր
արաշտըրտըգտան սոնրա.

— Խա՛յր, պէն ժան Սթէրլինկ վէ Թիւրլիւթօն նամը-
ըըյտա հիչ քիմսէյի Թանըմամ. զինինտէ պու իսմլէրէ այիտ
պիր խաթըրէ մէվճուտ օլուպ օլմատըդընը արաշտըրըյօր ը-
սամ տա, հիչ պիր շէյ պուլտմայօրում։ Պու իսմլէր պէտպէլի
Թագմա շէյլէր օլմալը տըր։ Հէր նէ հալ իսէ, պաշգա պիր
սէօյլէյէճէյինիզ վա՛ր մը։

Տիգ Շաուվել. – Մատմուազէլ Սթէրլինկ տիւն ագշամ
սիզին պէնիմլէ գօնուշտուդընընդը կէօրիւնճէ, էօյլէ պիր հէ-
յէճանա տիւշար օլտու քի, ատէթա քէյֆինի պօզտու։ Լա-
քին սիզին հուզուրընընդ հալընընդ օնա Թէէսիր իմիշտի, ճամ-
պագիլամէտ Սմիւթ նամընտա քիւչիւք պիր չաբադըն վար տըր,
պու չաբադըն հիչ պիր իշէ եարատմազ. ժան Սթէրլինկ անը
քէնտի Թահմը հիմայէսինէ ալտը վէ պէնիմ անըն իւզէրինա-
տէ հիչ պիր հուզուգտմ օլմամասընը ճամպագիլամանէ միւտա-
րինին զէվճէսինտէն ըէճա իլլէտի։ Իչթէ տիւն ագշամ սի-
զին պէնիմլէ գօնուշտուդընընդ վագթ, պու չօճուգ տախտ

պիրտէն պիրէ ալթիսաթ օլտու. Նիհայէթ տիւն ագշամ սի-
զին զուհուրընընդ ճամպագիլամանէտ պէօյիւք պիր ալթիսաթ-
լիւք վիճուտէ կէթիրտի. պունըն իչինն պէնտէ պուրայա
կէլիպ սիզէ իլճապտը քէյֆիյէթ իմէէյի վաղիֆէսինէն ատտ
իլէտիմ։

— Բէք էյի Հաբտընընդ, պու հիմմէթինիզտէն տօլայը
Թէշէքքիւր իտէրիմ։

— Շուրատընը տա սէօյլէյիմ քի, ծնլար սիզի Թանըմագ-
տա օլուպ օլմատըդմը պանա սորտըլարտա տա, պէն խայը
ճէվապընը վէրտիմ. Նա՛սըլ, մէհհուն մը սընըդ։

— Լվվէթ, զիյատէսիլէ մէհհուն օլտում, պու լութֆը-
նըդը հիչ պիր վագթ ունութմայաճաղըմ։

— Էօյլէ իսէ Ալլահա սըմմարլատըդ, ինշալլահ եինէ կէօ-
րիշիրիւզ։

Պու սէօզիւ միւթէագդըդ, Տիգ Շաուվել այագտա գալդը
վէ չախտը մէճհուլ իրի վէ քէմիքլի էլինի քէնտիսինէ ուղաթ-
տըդընտան, պու էլի Թուվվուտ սուբէթի տօսԹանէտէ սըգ-
տըգտան սոնրա, օրատան չէքիլտի կիթտի։

Շախտը մէճհուլ իսէ այնը մահալտէ տուրատագ, քէնտի
քէնտինէ.

— Ժան Սթէրլինկ վէ Թիւրլիւթօն հա՛... խա՛յր, պու
իսմտէ հիչ քիմսէյի Թանըմայօրում... պու իսմլէր պանա հիչ
պիր վագըտա իհթիար իմէէյօր։ Պու գատընըն զինինի պէտ
պիլի չօճուգ ույանտըրմըշ տըր, լաքին շիմտի անըն նէրէտէ
օլտըգը անլաշըլտը... վագթը կէլտիկճէ անը օրատան ալ-
մագ գօլայ տըր. նա՛ գրատիչամ... մէտտըը հինթիգամը օլան
պու չօճուգը էլտէ իմէէյէ իւզրէ պանա նէլէր վատ իմտի...
պու վատընը էլպէթթէ իճրա իտէճէք տիր. – տէմէքտէ ի-
իտի։

Տիգ Շաուվել իւչ գօնուշան պու մէճհուլ քիմսէնինն Հանա
Հաքիմ օլտըգընը օգույանլատըրմըշ էլպէթթէ անլամըշ տըր-
լար։

7

ՍԻՆԹ-ԹԻՐԻՋ ԲԱՆԱՑԸՐԸ

Սէնթ-Թէրէզ եօրթուսը հէր սէնէ թըչրինի էվվէլ այլ-
նըն օն պէշինճի կիւնիւնէ թէսատիւֆ իտէր։

Թարպ չէհրինին էն պէօյիւք բանայըրլարընտան պիրի
իչթէ պու եօրթու կիւնիւնտէ իճրա օլունուր։

Չինկեանէ կիւրուհլարը պու բանայըր միւնասէպէթիլէ
սէնէտէ պիր տէֆա օրատա թօբլանըրլար վէ եէնիտէն տիւն-
ետէ պիր տէֆա օրատա թօբլանըրլար էվվէլ, միւտէթի
սէյահաթլարը էնտասընտա կէօրմիւչ օլտըգլարը ահվալ վէ
վուգուաթը մուհիմմէյի եէքտիկէրինէ նագլ իտէրլէր։ Օրա-
տա իլտիվաճլար վուգու պուլուր, էֆքէարլար թէսաթի ի-
տիլիր։

Պինաէն ալէյհ բանայըրտան պիր վէ եա պիր գաչ կիւն
էվվէլ չինկեանէլէր հէր թարաֆտան կիւրուհ կիւրուհ կէլիր-
լէր վէ պիրէր մահալտէ գօնագ իտէրլէր։

Իչթէ օ սէնէյի տախի, Սէնթ-Թէրէզ բանայըրը օլմագ
միւնասէպէթիլէ, չինկեանէ կիւրուհլարը պիրէր պիրէր կէլ-
մէքտէ վէ գօնագլարընը թէսիս իլլէմէքտէ իտիլէր։

Թըչրինի էվվէլին օն տէօրտիւնճի կիւնիւ ագշամ իւզէ-
րի Թուլուզտան թարպ չէհրինէ կիտէն պէօյիւք նօլ իւզէրին-
տէ տիկէր պիր քէրվան տահա կէօրիւլմէքտէ իտի։

Պու քէրվան էլլի այթմըշ արապատան իպարէթի օլուպ,
քէմալը ինթիզամլա նիւրիւմէքտէ իտի։ Ա.րապալարը չէքէն
հայվանլար գայէթ գայրգի վէ գուվվէթսիզ իտիլէր. լաքին
թիլլէրի վէ գույրուգլարը թարանմըշ վէ տիւզէտիլմիչ վէ
պօյունլարընա պագըր չընդըրագլար թագըլմըշ ըտը։

Պու ալայըն օրթա եէրինէ, գաբուսը սըգը սըգըյա
գաբալը պէօյիւք պիր գաֆէս կէօրիւլիւյօր ըտը քի, պունը

արապա պարկիրլէրինտէն տահա գուվվէթլի տէօրթ պարկիր
չէքիպ կէօթիւրմէքտէ իտիլէր։

Ալայ սէսսիզճէ իլէրլէմէքտէ իտի։ Կէրէք չինկեանէլէր
վէ կէրէք հայվանլար եօրղուն կէօրիւնիւյօրլար ըտը։

Ա.րապալարըն կանլարընտա պուլունան քիւչիւք բէնճէ-
րէլէրտէն արա սըրա գատըն պայլարը ղուհուր իթմէքտէ վէ
գօնագ եէրի եագըն օլուպ օլմատըղընը թահդիգ իթմէք իւղ-
րէ, պիչարէլէր գէմալը մէրագլա էթրաֆը թէճէսսիս իթմէք-
տէ իտիլէր։

Էօնտէքի արապա էլան եիւրիւմէսինի տէվամ իթմէքտէ
իտի։

Զօգ կէչմէտէն պիր օրմանըն քէնարընա մուվասէլէթ ի-
տիլէրէք, էօնտէքի արապատան պիր ատէմ էնտի վէ եիւք-
սէք սէտա իլէ «կէլտի՛ք... » տէյու հայգըրըր։

Պու սէօզ հէր թարաֆտան թէքրար իտիլտի վէ պար-
կիրլէր քէնտիլիքլէրինտէն տուրարագ, արապալարատան պիր
սիւրիւ էրքէքլէր, գատընլար, չօճուգլար վէ իհթիյարլար
էնմէյէ պայլատը։

Լ.օնտէքի արապատան էնմիչ օլան չախս Հանս Հաքիմ օ-
լուպ, Մոհնանըն զայպուպէթի էանասընտա մէնսուպ օլտըղը
գամմը քէնտիսի իտարէ իտէր իտի։

Ա.րապալար եուվարլագ պիր տաիրէ թէչքիլ իթտիլէր։
Լ.Օրթատա, էլան գաբուսը գաբալը օլան պէօյիւք գաֆէս եէր-
էչտիրտի։ Գատընլար իսէ սէպէթվաթ սաթըն այմագ իւղրէ
քէօյլէրէ չըգտըլար։

Հանս Հաքիմ հիչ բիմսէ իլէ գօնուչմայօր վէ կէօզլէրինի
ուզագտան պէյագ խանէլէրի կէօրիւլմէքտէ օլան թարպ չէհ-
րինէ աթֆ իթմիչ օլտըղը հալտէ, մահզուն մահզուն տուրը-
յօր ըտը։

Չինկեանէլէր քէնտիսինէ ասլա հասրը նագար իթմէյօր-
լար ըտը։ Ա.գշամ եէմէյինի հազըրլամագ իւղրէ հէր քէս պի-
րէր իչ իլէ մէչղուլ օլույօր ըտը. գիրա պու քէրվանը թէչքիլ
իտէն իչի եիւզ քիչի սապահտան պէրի հիչ պիր չէյ եէմէմիչ
իտի։

Հանս Հաքիմ՝ ամէն առտուգայ մէշղուլ օլան ատէմլերը ալիրինի նէղտինէ չաղըրտը վէ չինկէանէ լիսանըյլա պիր գաչ սէօզ սէօյլէտի։

Հէրիֆ պու էմրէ իթաաթըլա, պէօյիւք գաֆէսին հանըննա կիթտի վէ գարուսընը աչտը։

Օ հալտէ ամէնսս կիպի բարըտ թիւյլիւ պէշ գարըշան պաչլարընը տըշարը ուզաթտըլար։ Պունլար սանտըղըն իչինտէ չէօմէլմիչ եամէմըշլար վէ զուրուպ իմմէք իւղրէ օլան կիւնէշին ըշըղը թէէսիրիյլէ կէօզլէրինի գարամըշլար ըտը։

Հէրիֆ կիտիպ պէօյիւք սըղըր էթի բարչալարը կէթիրտի վէ պիր չաթալ ալէթ վասըթասըյլա հայվանլարըն էօնիւնէ աթտը։

Հայվանլար պու էթի բարչալարընէն իւղէրինէ աթըլմադըգ տավրանտըլատըտա, պիրտէն պիրէ խըրըլտայարագ տուրտըլար. զիրա Հանս Հաքիմ գաֆէսին հանընննա եագլաշմըշ ըտը։

Մէրդում էլինի գալտըրընճա, պէշ գարըլանլար հէման չէօմէլիպ եամէտըլար վէ իրի ազըղլարընը աչարագ, խըրլամադա պաչլատըլար։

Պունէն իւղէրինէ Հանս Հաքիմ գաֆէսին իչինէ կիրտի վէ գարըլանլար թիմրէմէյէ պաչլատըլար։

Մա մանֆիհ Հանս Հաքիմտէ պիր օտուն բարչատընտան պաչգա սիլահ եօզ ըտը։

Գարըլանլար աճլըգլարընը ունուտարագ, այագլարընննա սիւրիւնմէքտէ վէ զանն իտէրսինի ան անըն մաղհատը իլմիհալ թը օլմադ իսթէմէքտէ իտիլէր։ Հանս Հաքիմ իտէ անլէրի պիրէր պիրէր թուրթմադատա վէ այրը այրը իսմլէրինի վէրէրէք, ադրմլարընը օխշատմադատա իտի։ Մէրդում չու հարէքէտճիլէրընը տէվամ իմտիհճէ, հայվանլար տահի գըվրըմ գըվրըմ կէլմէքտէ վէ պիւթիւն քէմիքլէրի չամըր չամըր էօմէմէքտէ իտի։

Հանս Հաքիմ պիր սահտ գատար գարըլանլարատէ՛ն ֆէվգէլատէ օյունլարը լիճրա իմտիհրտիքտէն սօնրա, գաֆէսին գարուսընը թէքրար գարայարագ, չէհրէ տօզրու կիմմէք

իւղրէ օրատան չէքիլտի։ Պունըն իւղէրինէ գարըլանլար հէման էթի բարչալարընըն իւղէրինէ աթըլտըլար։

Կէճէ գարանլըղը եավաչ եավաչ օրթատըղը իսթիկա իմմէքտէ իտի։

Հավա սաբին վէ պէրրադ օլուպ, հէնուզ թուրու իմմէքտէ օլան մահիթապընը զիյան խաֆիֆի հավայա պիր գաթ տահա ինճիկա վէրմէքտէ իտի։

Հանս Հաքիմ, էլինտէ պիր տէմիր չուալուգ պուլունտըղը հալտէ, թարալ չէհրինէ տօզրու եիւրիւմէքտէ իտի։

Մէրդում իրի սահթ միւթէմատիյէն եիւրիւտիւքտէն սօնրա, նիհայէթ եօլուն միւնթէհասընա վասըլ օլարագ պիր թէրէ իւղէրինտէ օթուրտու վէ կէօզիւնիւ եէնիտէն չէհրէ աթի իտէրէք, խայըր միւտտէթ օրատա գալտը։ Անրա սըրա էթրաֆա գուլագ վէրմէքտէ վէ պատէհու տէրինի պիր ահ իտէրէք, տէրեակ խայալտի վէ միւլահազաթա տալմագատա իտի։

Օ կիւնիւ, էօյլէնտէն սօնրա, մատամ պարօնն տը Օթէլոյ նամը ալթընտա կիզլէնմիշ օլան Մոնտա՝ էքսըրէս գաթարըյլա Զօրտօտան մուվասէլէթլէ, պիր լանտօ արապատընա բաքիպէն Մօպուրկէ մէյտանընտա վագը Օթէլ-տը-լա-Բէ միւտաֆիրխանէսինէ ադիմէթ իյլէտի։

Օթէլճի՝ քէնտիսինէ պէօյլէ պիր եօլճու կէլէճէյինի պիլմէյինտէն, հէման իսթիդպալինէ չիթտադան օլտու վէ Մոնտա ճիվարլարատա միւսթաճէլ պիր իչի պուլունտուղընտան պահալա, քէնտիսինէ կիւզէլ պիր արապա հազըր իթտիրմէսինի օթէլճիյէ թէնպիհ ու թավսիյէ իյլէտի։

Օ սըրատա ախըր գարուսընտա գըսա պէյլու էամէր պիր ատէմ կէօզիւնէ իլիշմէդիլէ, օթէլճիյէ խիթտադըն.

— Շու ատլիգանըը էյի պիր չօճուղա պէնզէյօր, արապա սիւրմէք պիլիր մի. – տէյու սօրտու,

Օթէլճի. – Էվվէթ, մատամ, պիլիր հէմ տէ չիմսիյէ գատար էլինտէն հիչ պիր դաղա չըգմամըշ ըտը։

— Պուրանըն ուշագլարընտան մը տը։

— Էվվէթ, մատամ, աղ վագիտան պէրի եանըմըզա

կերմիշ տիր, լաքին քէնտիսինտէն զկյատէսիլէ խօշնուա ըզ։

— Էօյլէ իսէ սիզ արտպայը հաղըր իմտիրինիզ, պու տէլիգանլը պէնի կէօմիւրգիլիր։

— Պաշ իւսթիւնէ, մատամ։

— Արտպա հաղըր օլաճագ օլուրսա, եօզարքի օտամա խապէր կէօնտէրիրսինիզ, տէյի՛լ մի. գիրա բէք միւսթաճէլ իշիմ վար։

— Սիզ միւսթէրիհ օլուն, մատամ, լաքին չուրաքընը անլամագ իսթէրսիմ քի, պու կէճէ կէճ մի ավտէթ իտէճէքսինիզ։

— Գաթի պիր աէօզ վէրէմէմ, իհթիմալ քի պու կէճէ Պանէէր-տը-Պիկօրտա գալըրըմ. արտպայա եօլ վէրմէյէճէք օլուրսամ, եարըն թամպի պուրայա կէլէճէյիմ։ Իշիմ նէ՛ եօլտա ճէրէյան իտէճէյինի պէնտէ պիլմէմ։

— Սիզի պու սուրէթլէ իշղալ իմտիհամէն տօլայը աֆվընըզը տիլէրիմ, մատամ։

— Պէհս եօզ, արտպայը չարուգ հաղըր իմտիրին։

Մոինա, պիր օտա պէյլէմէսի տէլալէթիյլէ, քէնտիսինէ մախսուս օլան օտայա չըգտը վէ պէյլէմէ գըզ չէքիլիպ կիտինճէ, պիր գօլթուգ ոանտաալիէսի իւզէրինտէ օմուրթագ վէ պաշընը էլլէրի իչինէ ալարագ, պահրը թէֆէքքիւրաճա տալտը։ Զէհրէսի կիմ կիտէ թէհտիտամիզ պիր հալ քէտտ իմմէքտէ իտի։

Նիհայէթ պաշընը եօզարը գալարրարագ, քէնտի քէնտինէ։

— Պիր իրի սաաթ սոնրա, սէյահաթըմըն ներթիճէսինէ տէսթրէս օլաճաղըմ։ Հանս Հաքիմ էլպէթթէ պանա խայըրլը պիր խապէր վէրէճէք տիր։ Հէր չէյ եօլունտա ճէրէյան իտիյօր։ Վագթը մուայեննտէ գոնագ ներինէ վասըլ օլաճաղըմ։ Լաղալր ըլա օլան հիսապըմըզը թէօմիյէ իտէճէյիմ։ Գէնտիմի տիմանէճէ պիր իւմիտլէ ավընտըրմագ իսթէմէմ... լաքին պու ինթիգամ ֆիրըի հայաթըմըն է՛ն պաշընճա արզուլարընտան պիրի օլտըրընտան, պու արզումա նակլ օլտայաճագ օլուրսամ, էօյլէճէյիմ։

Մոինա աղաճըդ սիւքիւթ իթտիքտէն սոնրա, աէօզիւնիւ տէվամ իլէ։

— Ա՛հ, պիւթիւն հէյճէնալէրիմի ենթիտէն կէօրէճէյիմ հա՛... պիր չօգ այլարտան պէրու անլէրտէն այրը տիւշտիւմ վէ ֆագաթ անլէրի սոլա խաթըրըմա կէթիրմէտիմ. չիմտի իսէ ենթիտէն անլէրէ գավուշաճաղըմը տիւշինիյօրսամտա, ենրէյիմ ենինէ չարըմայօր. պու սէֆիլ ենրէք արթըզ պիւս պիւթիւն էօլմիւշ տիւր. պու ենրէյէ հայաթ վէրմէք իւմիտինտէ պուլընան Հանս Հաքիմ հագըզտաթէն աճընմայա չայան տըր... լաքին քէնտիսինտէն պու իւմիտի սէլպ իթմէմէլի տիր. գիրա օնուն հագգընտա կէօսթէրտիյի սատագաթը չիմտիյէ գատար հիչ քիմսէտէն կէօրմէմիշիմ տիր. – տէտի։

Պիր սաաթ գատար սոնրա Մոինանըն պուլընտըղը օտա գապուսը աչըլտը, վէ պէյլէմէ դըզ արտպանըն հաղըր օլտըղընը խապէր վէրտի։

Կիւնէշ թէմամըյլա ղուրուպ իթմիշ վէ կէճճ գարանլըղը օրթտալըղը իսթիյա իթմէյէ պաշլամըշ ըտը։

Մոինա արտպայա բաքիպ օլտու վէ հայվանլար Լուրտ եօլու իւզէրինտէ քէմալը սիւրթթլա գօչմագա պաշլատըլտը։

Արտպա չէհրին սոն էվլէրինի կէչինճէ, Մոինա էօն ճամլարընտան պիրինի էնտիրէրէք, էթրաֆը թէմամլա իթմէյէ պաշլատը։

Զօգ կէչմէտէն եօլուն պիր թարաֆրնտան պիր կէօլկէ ղահիր օլտու։ Պու կէօլկէ Հանս Հաքիմ օլտըղընտան, արտպա պիրտէն պիրէ տուրտու վէ Մոինա գապուլը աչարագ ա. շաղը ալթլատը։

Մէրգումէ արտպանըն իչինտէ սէյահաթ էլպիսէսինի չըգարմըշ օլտըղընտան, սուրէթի մախսուսէտէ կիյմիշ օլտըղը գրալիչա լիպասլարընը համիլ պուլունըյօր ըտը։

Հանս Հաքիմ մէրգումէյի կէօրինճէ, սուրէթի իհթիրամլէստէ էյիլտի վէ Մոինանըն էլինի թութարագ քէմալը մուհասալէթլէ էօպտու. լաքին Մոինա էլինի տէրագատ կէրի չէքէրէք.

— Թէշէքքիւր իտէրիմ, Հանս, Թէշէքքիւր իտէրիմ, սէնի կէօրութիւմտէն տօլայը գիյատէսիյլէ մէմնուն օլտում. – տէտի։

Հանս Հաքիմ՝ նուԹզը ԹուԹըլմըշ կիպի սէօյլէյէճէք պիր սէօզ պուլամայօր վէ պիւԹիւն վիւճուտըյլա Թիր Թիր ԹիԹրէյօր ըտը։ Զըլտըրասըյա սէվտիյի պու գաւրընըն մէնզարէսի քէնտիսինի ալԹիւսի իմմիշ իտի։

Մոինա՝ էլան այնը մահալտէ տուրմագտա օլան արապայը պիր աղ ուզաղա կէօնտէրէրէք, քէնտիսի Հանս Հաքիմին Թա եանընա եապըշը վէ գարանլըգտա ալէշ կիպի բարլամագտա օլան կէօղլէրինի մէրգումըն կէօղլէրինէ ամՁ իտէրէք.

— Նէ՞ խապէր, Հանս, չօճուգ հադգընտա պիր մալիմամի ալապիլմիշ մի. – տէյտու սորտու։

Հանս Հաքիմ իսէ տուրէքի մուզաԻՁէրանէտէ պաշընը սալայարագ.

— ԷվվէԼ, գրալիչամ, չօճուգ պուլունմըշ տըր... – ճէվապընը վէրտի։

Մոինա եիւրէյինտէրի չարբընՁըլտըը պատըրտընագ իւզրէ իքի էլինի պիրտէն եիւրէյինէ կէօմիւրտիւ վէ կէնիշ պիր նէՁէա ալտը. պատէհու չիւպհէսինէ պիւա պիւԹիւն իշալէ իմմէք իւզրէ.

— Տէմէք քի չօճուգ հայաԹտա տըր, էօյլէ՞ մի. – տէյտու սորտու։

Հանս Հաքիմ. – ԷվվէԼ, գրալիչամ, հայաԹտա տըր, սըհհէՁի վիւճուտի եէրինտէ տիր. անընն նէրէտէ օլտըՁը զահիրէ չէգտը. չիմոի անընն իլինի զայալ իմմէք գապիլ տէյիլ տիր։

— Էմինն մի սին։

— ԷվվէԼ, էմին իմ. ճիհան քէնտիսինէ վէրիլտէ, պուլընտուՁը մահալտէն այրըլմագ իսԹէմէյէճէք տիր. լաքին պիՁ իսԹէհլիհիմիՁ վագիԹ անը օրտանն ալապիլիրիՁ։ Նիկէր սիՁէ հագըգաԹը հալի սէօյլէմէյօրսամ, չու անտէ իւՁէրիմէ Ելտըրըմ էնսին։

— Բէք էյի, բէք էյի, պու տէՁիա բէք գիյատէ ժէմնուն վէ ժէսուր օլտում։

Գու սէօղիւ միւԹէագըզ, Մոինա ալԹուն պիր տիւտիւք չըգարըզ չալտը։

ՄիւԹէագըզըն արապա եանլարընա եապըշտը վէ Մոինա իլէ Հանս Հաքիմ եան եանա օԹուրարագ, արապա քէմալը սիւրաԹլա օրմանլարա տօղրու հարէքէԹ իմմէյէ պաշլատը։

Օրման քէնարընա վասըլ օլտըգլարընտա, արապա տուրտու։ Օրմանընն օրԹա եէրինտէ պէօյիւք պիր աԹէշ եանմագտա վէ պունըն էՁրաՁընտա տախ պիր խայալը քիւչիւք ատԹէշլեր բաղրըտամագտա իտի։

Մոինա արապաճըյա զարը էմրէէր վէրտիքտէն սօնրա, արապատան աշաղը էնէրէք չինկեանէլէրին պուլընտըղը մահալէ տօղրու իլէրլէմէյէ պաշլատը։ Հանս Հաքիմ տախ արգասընտան եիւրիւմէքտէ իտի։

Չինկեանէլէր գրալիչալարընըն վիւրուտինի խապէր ալընճա, հէր նէ գատար ՁէվԳ էլ ատէ ժէսուր օլտուլարտա, սէս չըգարմամագա ժէճպուր պուլընտըղլարընտան, եալընըղ գաւրադլարընը չըգարմագա իքԹիֆա իմմէտիլէր։

Մոինա տախմա իլէրլէմէքտէ վէ հէմճինսէրինէ Թէգարրուզ իմմէտիքճէ, րէհալէրի պիրէր պիրէր սէյրամէյարագ։

— Ադշամլար խայր օլսուն, կապօր, Ֆրօլ, Լօրնա, Մէյնիք, Էլէնիր, Անտօր, ադշամլար խայր օլսուն. – տէմէքտէ իտի։

Գամմ րէհալէրի իսէ պիրէր պէրէր այագա գալգարագ գաւրադլարընը չըգարմագտա վէ մագամը իհԹիրամտա էյիլմէքտէ իտիլէր։

Գատէհու սըրա գատընլարա կէլմէքլէ, Մոինա անլէրի տէ այրը այրը սէյրամտը վէ իհԹիրամԹը քեամիլէ իլէ գապուլ իտիլտի։

Գու գատար խալգ արասընտա եալընըղ պիր քիչի վար ըտը քի, նէրինտէն գըմըլտամագա ՃէսարէՁի իտեմէյօր ըտը, եանան աԹէշլերին ըՁըղը եիւիւնէ ագ իմմիշ օլտըղընտան,

պէօյուք պիր էնտիշէ իչինտէ օլտուղու աչիքտար կէօրիւլիպ՝օր ըտը։ Զինկեանէլէր գրալիչատը նիհայէթ անա տա թէվճիհի խոխաթ իտէրէք, սէրթ պիր թաւը իլէ.

— Ա՛գչամլար խա՛յր օլսուն, Լաղար.— տէտի։

Զինկեանէ պու սէլամա գարշը մուգապէլէ իմմէքլէ պէրապէր, թիր թիր թիմրէմէ՛յէ պաչլատը։

Մոինա պիր սանտըգ իւղերինտէ օթուրտու։ Գատընլարտան պաղըլարը մէրգումէ՛յէ եադլաչտըլար վէ գուճագլարընտա եէնի տօղմուչ չօճուգլար պուլունտուղընտան, Մոինա էվլէնէ պու չօճուգլար իւղերինէ խայըր տուաչտարը օդուտու։

Գատընլարըն արգասընտան կէնճ գըզլար կէլտիլէր։ Պունլար էվլէնմէք իչիւն մէրգումէտէն րուխսաթ տիլէմէքտէ իտիլէր։ Մոինա մալիւմաիմը լաղըմէ՛յի իսթիհսալ իմտիհքտէն սօնրա, իգթիդա իտէն էմրլէրի վէրտի։

Նիհայէթ հէր չէ՛յ իսթիհամ պուլտու վէ աթէչլէր պիրէր պիրէր սէօնտիւրիւլմէ՛յէ պաչլատը։ Գատէհու Հանա Հաքիմին էմրի իւղերինէ քէրմանտան պիր գաչ քիչի այրըլարագ, ղայէթ ուզագլարտա նէօպէթ պէրլէմէ՛յէ կիմտիլէր։ Պունլար եապանճը պիր ատէմ կէլմէքտէ օլտուղունը իմպար իմմէք վազիֆէսինէ միւքէլլէֆ իտիլէր։

Հէր չէ՛յ հաղըր օլունճա, Մոինա սաղ էլինի եօգարը գալտըրտը վէ միւթէագըպէն րէիսլէրտէն պիրի Մոինայա եադլաչտը։

Պու չինկեանէ գըսա պօյլու, ղայըգի վիճուտլու վէ սամսար եիւղիւ պիր ատէմ իտի։

Մոինա տիք տիք հէրիֆին եիւղիւնէ պագարագ տէտի քի.

— Սէօյլէ պագալըմ, կապօ՛ր, պիզիմ իչ իչիւն հագգըյա չալըշապիլօ՛ն մի։

Կապօր.— Էլիմիզտէն կէլտիյի գատար, գրալիչամ։

— Մուգատտաս բիմաալարըմըզըն իչար իմտիյի օ սատատէմլի տագըգա նիհայէթ կէլէճէ՛ք մի... չինկեանէլէրին պիր վաթանլարը օլաճա՛գ մը։

— Պու մագսատ ուղուրընա էլիմիզտէն կէլէնի սարփ էյլէտիք, գրալիչամ. քիմինին ալթունընը, քիմինին հայաթը-

նը էլլէրինտէն ալտըգ. իչիմիզտէն հիչ պիրիսի ալտըղը մէգալաղ մուգապիլինտէ գանընը իսթէ վէրմէտի։

— Սէն Ֆրանսանընն չիմալ թարաֆընտա չալըշտըն, տէյի՛լ մի, պէն սէնինն հէր պիր հարէքէթընը թէճէսսիւս էյլէտի՛մ։ Ճալ քնաղըտալարը հէր չէ՛յի պունա խապէր վէրտիլէր։ Պիլիրսին քի, իչինիզտէ եալան սէօյլէ՛յէն վէ նա չալտըղը մէգալաղըն պիր գըսմընը քէնտիսինէ սագլայան պուլուննաճագ օլուրսա, պիրատէրլէրի թարաֆընտան տիւչարը լաննէթ օլաճագ վէ հաթթա իչիմիզտէն թարտ իտիլէճէք տիր։

— Էվվէթ, էվվէթ, էօյլէ օլտըղը մալիւմ տիր։

Պու սէօզիւ սէօյլէյէրէք, կապօր պունգա գահմէլէրի իլէ տօղու պիր ճըզտան իլէ պիր տէ մէչին քէսէ չըգարտը վէ պունլարը Մոինայա ուզաթտը։ Գատէհու թահթը իտարէսինտէ պուլունան չէթէնին նէ եօլտա իշ կէօրմիւչ օլտուղընը նագլ ու պէյան իմմէ՛յէ պաչլատը։

Պիր չօգ տավար թաճիրլէրինի վէ աթ պագիրկեանլարընը պիր էյիճէ սէրմօչ իմտիքտէն ասնրա, ճէպլէրինտէ պուլունան մէգալաղը թէմամըյլա ալմըշլար վէ եալընըզճա կաչայան չինթիլիքճիլէրին հէր պիր հարէքէթինի թէճէսսիւս իտէրէք սէրվէթլէրինի նէրէտէ սագլատըգլարընը անլատըգտան ասնրա, չինթիլիրլէրի աթէչէ վէրէրէք ալթունլարը չալմըշլար վէ տահա պիր թագըմ ճինայաթը միւտհիշէտէ պուլունմըշլար ըտը։

Կապօրըն կէթիրտիյի մէգալաղ հէման եիւզ պին ֆրանգա պալիղ օլմագտա իտի։

Մոինա պանգա գահմէլէրինի ալըպ, կիւմիւչ պիր զէնճիր վասըթասըյլա գուչագընա ասմըշ օլտըղը մէչին թօրպանընըն իչինէ ոօգտու վէ պատէհու պիր գաչ պին ֆրանգտան իպարէթ օլան ալթունլարը Կապօրա իյատէ իտէրէք.

— Պու ալթունլարը պիրատէրլէրիմիզ իչիւն սագլա վէ պու իչտէ ղայրէթ վէ ճէսարէթ կէօսթէրմիշ օլանլարա թէվզիլ էթ.— տէտի։

Կապօր ալթունլարը ալըպ չէքիլտի կիմտի։ Մոինա էլի-

նի գալտըրտը վէ տիկէը պիր չինկեանէ տահա Մոինայա եագ-
լաշտը ։

Մոինա . – Սէն նա՞եըլ սըն , էրօ՛պ , սէն նէ՞ եաբտըն պա-
գալըմ ։

Էրօպ . – Էլիմտէն կէլտիյի գատար չալըշտըմ , գրալիշամ ,
պէնտէն մէհպուն օլաճագսընըզ զանն իտէրիմ ։

— Մուվաֆֆագիյէթինտէն տօլայը իֆթիխար ինթմէյօր-
մըսըն , էրօպ ։

— Խայր , սիզ քէնտինիզ մուհաքէմէ իտէպիլիրսինիզ ։

— Ցագամի սէն ֆագըր պիր մէմլէքէթտէ իտին զանն ի-
տէրիմ . Բուսիանըն չիմալ թարաֆը ֆուգարա եամիաղը տըր .
քէօշկլէր վէ սէյֆիյէլեր վար ըսա պիլէ , նատիր տիր . համ-
թա զէնկինլէր սէրվէթլէրինի եվտէ սագլամաղլար , տօղրու
տէյիլ մի ։

— Էվվէթ , տօղրու տըր , լաքին պէն մագսատըմա նամալ
օլմագ իչուն պիր չարէ պուլըրմ ։

— Նէ՞ կիպի չարէ ։

— Օպի նէհրի սահիլինտէ Պէրէզօֆ նամընտա պիր գա-
րիյէ վար տըր . պու գարիյէ ճիվարլարընտա կէօք եագութ
մաատէնլէրի մէվճուտ տըր ։

«Պու մաատէնլէր հագգընտա մալիսմաթը լազըմ է իմթի-
սալ իլլէտիմ վէ անլէրին Քարհանօֆ նամընտա պիր բուս բրէն-
սինէ այիտ օլտըղընը վէ պու բրէնսին առամլարընտան պիրի
աէնէտէ իբի տէֆա մէզքիւր մաատէնլէրի իշլէտէբէք , մահսու-
լընը Սէն-Բէթէրսպուրկա կէօմիսիոներլիկնիւ խասէբ ալտըմ ։

« Պիր խայլը չալըշտըգտան սօնրա , պու առամըն խըտ-
մէթինէ կիրմէյէ մուվաֆֆագ օլտում . լաքին պու առամ իշ-
կի տէնիլէն չէյի աղղընա գօյմատըղընտան , անը սէրվսօշ իմ-
մէք գապիլ տէյիլ իտի ։

« Պէն տէ պաշգա պիր թէրթիպ գուրտում . պիր գըշ
կէճէի իքինիզ պիրլիքտէ իւսթիւ գապալը պիր գըշագլա
մաատէնլէրտէն ավտէթ իտէր իքէն , հէրիֆի գըշաղըն իչին-
տէ պիր պուչագլա էօլտիւրտում . պատէհու կէօք եագութ-
լարը հավի օլան չէքմէճէյի ալտը գըշագտան աշաղը ալ-

տըմ . գըշագճըյը էվվէլտէն սէրվսօշ իմմիշ օլտըղըմտան ,
հէրիֆ ուչուղլամագտա իտի , պէնի կէօրմէտի ։

« Լաքին եօլտա պաշըմա պաշգա պիր ֆէլաքէթ կէլտի ։
Գուրտլար գըշ օլմագ միւնասէպէթիյլէ չէհրէ էնմիշ օլտըգ-
լարընտան , պէնի գօվալամաղա պաշլատըլար . բէնչէլէրինէ
տիւշմէյէ աղ գալմըշ իքէն , պիր աղաճ պուլուպ իւզէրինէ
թըրմանտըմ վէ կէճէնին պագըյէսինի օրատա կէչիրտիմ .
սապահլայըն օրատան պիր գաչ միլ մէսաֆէտէ գօնագ իմ-
միշ օլան չէթէյի պուլտում վէ պէօյլէճէ թէհլիքէտէն գուր-
թուլտում ։ Կէօք եագութլարընը հավի օլան չէքմէճէ իչի
չու տըր , գրալիշամ ։ »

Պու սէօզլու միւթէագըպ , չինկեանէ գաբուքընըն ևան
ճէպինտէն պիր չէքմէճէ չըգարտը վէ պունը Մոինայա ու-
ղաթտը ։

Մոինա չէքմէճէյի այընճա , կէօզլէրի գամաշմաղա պաշ-
լատը ։

Չէքմէճէ ղայէթ գըյմէթտաւ կէօք եագութլարըյլա
տօղու օլուպ , պունլար արաբընտա պագը կիրանպէհա էլմա-
լար տախի պուլունմագտա իտի ։

Մոինա մուվաֆֆագիյէթի վագըտընտան տօլայը էրօ-
պը թէպրիք իթմէյնէն սօնրա , անը տախի եէրինէ կէօն-
տէրտի ։

Պատէհու օ պիր գավմ բէհլէրի տախի Մոինանըն հու-
զուրընա չըգարագ , պիրէը պիրէը հիսապլարընը վէրմէյէ
վէ եէքմիկէրինտէն տահա գիյատէ վահչէթլէ իճրա իտիլմիշ
օլան պիր խայլը ճինայէթլէր նագլ իթմէյնէր ։ Պու ճինայէթ-
լէրին մահսուլը հէր Մոինայա թէպրիմ իտիլտի ։

Պիւթիւն բէհլէը հիսապ վէրմէյէ տավէթ իտիլմագ տէ
հէր շէյ խիմմաթ պուլունճա , օրման տէրունինտէ ղարիպ պիր
սիւքիւթ չէօքտիւ ։

Մահմաֆիհ հիսապ վէրէճէք պիր քիմսէ տահա գալմըշ
ըտը քի , օ տա եօգարտա գիքրի սէպգաթ իտէն Լազար
ըտը ։

Մէրդում պիր աղաճըն այնընտա տուրմըշ օլտըղը հալ-

տէ , քեմալը էնտիչէ իւէ Մոինանըն եւ ուզիւնէ պագմագտա իտի ։

Նիհայէթ Մոինա սիւքիւթիւ գաթ իտէրէք , Լազարա խիթապէն .

— Ոէն նէ՞ հալտէ սին , Լազար ... իւչ պուչուգ սէնէ-տէն պէրու սէնի կէօրմէմիշիմ տիր , պու միւտաէթի զարֆըն-տա նէ՞ եաբտըն , նէ՞ իչ իւէ մէչզուլ օլտուն . — տէտի ։

Մոինանըն չէհրէտի հէմ միւսաթէհզիյանէ հէմ զալըմանէ պիր թաւը քէսպ իթմիչ իտի ։ Լազարըն թիր թիր թիթրէ-յէրէք օլտըղը եէրտէ բուժ կիպի տուրտըղընը կէօրիւնճէ .

— Ճէվապ վէրսէն է՛ , սէննինէ թէավիյէ իտէճէք հի-սապըմըզ եօ՞ղ մը ։ Իւչ պուչուգ սէնէտէն պէրու սէնի կէօր-մէմիշիմ տիր , պու միւտաէթի զարֆըն-տա նէ՞ եաբտըն սէօյլէ սէն է՛ ։

Լազար . — (Էլան թիթրէյէրէք .) Մէրհամէթ իտինիզ , գրալիչամ , մէրհամէթ իտինիզ ։

— Նիչիւն թիթրէյօրսըն ... նիչիւն մէրհամէթ տիլէ-յօր-սըն ... սէն տէ օ պիրլէրի կիպի չալը՛չմատըն մը ... սէն տէ օ պիրլէրի կիպի վազիֆէնի իճրա իթմէտէն մի ... սէօյլէ պագալըմ ... խազինէի ուհումիյէյ նէ՞ գաւտար չէյ կէթիր-տին ։

Լազար ճէվապ վէրմէքսիզին ճէպինտէն պիր ճըղտան ըլա պիր տէ քէսճ չըգարտը վէ պախթը եավէր կիթմէմիշ օլտըղընտան , ֆագըր ատէմլէրտէն պաշգա հիչ քիմսէյի սո-յամամըշ օլտըղընը պէյան իտէտի ։

Ճըղտան իւէ քէսճէնին մէճմուը անճաղ օն պին ֆրանգա պաղիշ օլույօր ըտը ։

Մոինա հիչ պիր սէօզ սէօյլէմէքսիզին ճըղտանը վէ քէ-սէյի ալտը ։ Լազար օրտտան չէքիլիպ կիթմէյէ տավրանտը իսէ տէ , Մոինա ամիրանէ պիր թաւը իւէ .

— Նէ՞րէյէ կիտիյօրսըն ... տահա հիսապըմըզը պիր էյիճէ թէավիյէ իթմէտիք . — տէտի ։

Լազար տուրտու ։ Մոինա բարալարը թօղպայա գօյտըգ-տան սօնրա , էէնիտէն սէօզէ պաշլայարագ .

— Իւչ պուչուգ սէնէ զարֆընտա պու գաւտար չէ՞յ մի թօղլայապիլմէն , Լազար ։

Լազար . — Էվվէթ , գրալիչամ , պիր ազ էվվէլ տէ սէօյ-լէտիմ ա՛ , պախթըմ եավէր կիթմէտի ։

— Տօղրու սէօյլէ , թահմը իտարէնտէ պուլունանլար պու գաւտար չէ՞յ մի թօղլայապիլտիլէր , քէնտին իչին հիչ պիր չէ՞յ սագլա՞մտարն մը ։

— Թայր , եէմին իտէրիմ քի սիզէ վէրտիրիմ մէպլաղտան պիր բարա գիմմէթիմէ կէչմէմիշ տիր ։

— Էօյլէ իսէ պուն-ըն սէպէպի՝ թահմը իտարէնտէ պու-լունան աւտամլարըն ֆէնա գումանտա իտիլմէսի տիր . եանի տէմէք իսթէյօրսըմ քի սէն քէնտիլէրինի՞ էյի իտարէ իտէմէ-տին ։

— Լաքին , գրալիչամ ... ։

— Էվվէթ , սէն քէնտիլէրինի էյի իտարէ իտէմէտին , սէն լիյագաթլըղ պիր աւտամ ըմըշըն , էյհիյէթիմիզի սուճ իսթիմալ իթտին ։

Լազար պիր թաւըը մէյուսանէ իւչ էլլէրինի պիր պիրի-նէ գաւուշտուրտը ։

Մոինանըն քէնտիսինի տէհլիէթլի պիր ճէզայա ուճրար ի-տէճէյինի հըսս ու քէշֆ իտիյօր ըտը ։

Մոինա պիր միւտաէթճիք սիւքիւթ տուրտըգտան սօնրա , Հանս Հաքիմէ միւթէվէճճիհէն .

— Գագաան ա՛ , Հանս Հաքիմ , սէն Լազարա էճնէպի պիր չօճուգ թէավիմ իթտին , տէյի՛ մի ։

Հանս Հաքիմ . — Էվվէթ , դիւալիչամ ։

— Թէավիմ իթտիյին վագթ նէ՞ սէօյլէտին ։

— Իւղէրինէ տախմա իճրատ նագարէթ իթմէսինի թէն-պիհ ու թաւսիյէ իյլէտիմ ։

Մոինա . — (Էէնիտէն Լազարա տէօնէրէք .) Սէօյլէտիյի սէօզիւ իչիթտի՞ն մի ... Հանս Հաքիմ սանա պիր չօճուգ թէա-վիմ իթմիչ , պու չօճուգը նէ՞ եաբտըն ։

Լազար . — (Ռէքէլէյէրէք .) Ձիրար իթտի , լաքին գա-պահաթ պէնտէ տէյիլ տիր , գրալիչամ ... պէն անը պուլ-

մագ իչիւն էլիմտէն կէլէնի սարֆ իլէտիմ... եէր գալմատը արաչտըրտըմ... ֆագաթ պիւթիւն սայ ու զայրէթիմ պօչա չըգտը։

— Զօճուգ նէ՞ վագթ գաչտը։

— կէճէլէյին։

— Նէ՞ սուրէթլէ գաչտը։

— Պէսպէլլի արապատան սըյրըլըպ աշաղը էնմիշ վէ հիչ քիմսէտէն կէօրիւլմէքսիզին գաչմըշ տըր։

— Տէմէք քի նէ սուրէթլէ գաչտըղընը պիր էյիճէ պիլմէզսին։

— Թայր, պիլմէմ։

— Տէմէք քի սէն ույույօր ըտրըն, չօճուղըն իւզէրինէ նազարէթ իթմէյօր ըտրըն, էօյլէ՞ մի· չիմտի հէր շէյ մէյտանա չըգտը, սէն հագըգաթէն պիր նանքէօր իմիչսին... տիւչարը միւճազաթ օլմայա լայըգ վէ միւսթահագգ սըն։

Մոինա հիտտէթինտէն գըպ գըրմըզը քէսիլմիչ օլտըղը հալտէ, պիր ազ էվվէլ մուվաֆֆագիյէթի վագըասընտան տօլայը թէպրիք իթմիչ օլտըղը չինկեանէյէ թէվէճճիւհլէ.

— կապօ՛ր, պուրայա կէլ· — տէտի։

Կապօր պու էմրէ իթաաթլա, տէրհալ Մոինանըն նէզտինէ չիթապան օլտու։

Կապօր՝ լազարըն էն պէօյիւք տիւշմէնլէրինտէն պիրի իտի։ Պունլար արասընտա էսկի պիր խուսուսիէթ մէվճուտ ըտը։

Պիր չօգ սէնէլէր ագտէմ, կապօր՝ լազարըն թահթը իտարէսինտէքի գավմա մէնսուպ օլան էլիդի նամընտա պիր գըզա կէօնիւլ վէրմիչ վէ անընլա էվլէնմէք իսթէմիչ իտի. հալ պու քի կապօր զայըֆ վէ չիրքին պիր ատէմ օլտըղընտան, էլիդի անը բէտտա իտէրէք լազար իլէ էվլէնմէյէ գարար վէրմիչ իտի։ Պու ճիհէթլէ լազար իլէ կապօր արասընտա պիր ատավէթի չէտիտէ հասըլ օլմուշ վէ հաթթա Հանա Հաքիմ՝ Սէնթ-Թէրէզ բանայըրլարընտան պիրինտէ գան տէօքիւլմէսինէ մէյտան վէրմէմէք իչիւն պու իքի քիչինին արասընա կիրմէյէ մէճպուր օլմուշ ըտը։

Օնտան սօնրա կապօր քիւչիւք պիր թահիֆէնին բէխտի օլմուշ վէ Լազար քէնտի թահիֆէսինին րիյասէթինտէ պագի գալմըշ օլտըղընտան, պունլար պիր պիրլէրինի իւչ սէնէտէն իւչ սէնէյէ կէօրիւրլէր իտի։

Իչթէ Մոինա մէրդումլար արասընտա պէօյլէ պիր խուսումէթ վէ ատավէթի մէվճուտ օլտըղընը պիլտիյինտէն, միւճազաթի վէ ինթիգամընը պու նօգթա իւզէրինէ պինա իթմէք իսթէմէքտէ իտի։

Նօգարտա սէօյլէտիյիմիզ վէճհիլէ, Մոինանըն տավէթի իւզէրինէ, կապօր տէրհալ նէզտինէ չիթապան օլտու։

Մոինա իսէ Լազարըն գալպինէ օգ կիպի թէէսիր իտէճէք պիր սէտա իլէ.

— կապօր, Լազարըն իտարէ իթտիյի գավմընն րիյասէթինի պունտան պէօյլէ սէն տէրէօտէ իտէճէքսին... Լազար տախի սէնին իտարէ իթտիյին թահիֆէտէ քիչիւք պիր մէվգը ալաճագ տըր։ Էլիդի իսէ իոչ սէնէ միւթէմատիյէն սէնին իլէ պիրլիքտէ պուլունաճագ տըր, իչթէ պէնիմ էմրիմ պու տըր· — տէտի։

Լազար հէօնքիւր հէօնքիւր ազլայարագ, տիզ չէօքտիւ վէ իքի էլիյլէ Մոինանըն էթէյինի թուրթուպ էօբէրէք վէ քէքքէլէյէրէք «Մէրհամէ՛թ իտինիզ... գըրալիչամ, մէրհամէ՛թ իտինիզ» տէյու ֆէրեատա պաշլատը։

Մոինա իսէ պիլա ֆիւթուր եէրինտէն գալգտը վէ էլան տիզ· չէօքմիւշ պուլունան Լազարըն եանընտան կէչէրէք, Հանա Հաքիմ իլէ պէրաբէր օլմանըն պիր թարաֆընա տօղրու միւթէվէճճիհ օլտու։

Զինկեանէլէր տախի պիրեր պիրեր քէնտի գօնագ եէրլէրինէ ավտէթի իթտիլէր։

Պունլար եէնիտէն սէրսէրիյանէ էօմիւրլէրինի տէվամ իտէճէքլէր վէ Մոինանըն քէնտի հէմճինսէլէրինէ պիր վաթանը խուսուսի թային իթմէքտէն իպարէթ օլան խայալը պաթըրընա վիւճուտ վէրմէք իւզրէ, եէնիտէն ճինայէթլէր իհրա իթմէյէ պաշլայաճագլար ըտը։

Զինկեանէլէր պիրեր պիրեր եաթմաղա կիթմիչ օլտըգ·

լարը հալտէ , եաալընըզ պիր քիմսէ գալմըշ ըտը քի օ տա Լազար ըտը : Պիչարէ աատէմ, էլան թիւթմէքտէ օլան աթէշ-լէրին եանընտա օթուրմըշ օլտուղը հալտէ , սաատէթինին պիւս պիւթիւն մահվ օլմուշ օլտուղնը տիւչիւնէրէք ընչգըրա ընչգըրա աղլամագտա վէ աճը աճը ահ ու ֆէրնատա իթմէքտէ իտի :

8

ՊԻՀՈՏԷ ԻՄԻՏ

Բարիստէն իքի եիւզ եիրմի քիլօմէթրօ գատար մէսաֆէտէ պուլունան Պուրժ չէհրինտէ, Պուղ տ'Օր նամըյլա մահարուֆ օլան օթէլին պիրինճի գաթ օտալարընտան պիրինտէ , էյրէթի պիր սէտիր իւզէրինտէ ուզուն պօյլու վէ եադըշըգը պիր սատմ օթուրմըշ ըտը :

Բէննա Ճէրժ Գարէնին նամընտա օլան պու սատմ՝ եիւնիւ գումաշտան եապըլմըշ վէ իչինէ ահյաս սահար կէչիրիլմիշ զայէթ զարիֆ պիր կէճէլիք էլպիսեմի կիյինմիշ օլուպ , եուվարլագ չէհրէմինէ , ֆաղօրի սագալընա վէ չէնէմինտէքի ուֆագ չուգուրա պագըլսա , պիր Րուսիալը օլտուղը տէրհալ անլաշըլմագտա իտի :

Ա.յագլարընա սահաֆիյանտան մամուլ քիւչիւք բապուճլար կէչիրմիշ օլուպ , արա սըրա եէրինտէն գալգմագտա վէ տէօչէմէմի եումուշագ պիր խալը իլէ գաբուը օլան օտա տէրուէնինտէ եօգարը աչաղը կէգինմէքտէ իտի :

Օտանըն պիր քէօչէմինտէ քիւչիւք վէ եալտըգը պիր մասա վէ պու մասա իւզէրինտէ տէ պիր սիկարա թապագասը իլէ բլաֆինատան մամուլ քիւչիւք պիր սահաֆ պուլունմագտա իտի :

Բրէննա Գարէնին սըգ սըգ պու սահաֆա պագմագտա վէ սահպըրսըգուգ ալտըմի կէօսթէրմէքտէ իտի :

Պէօյլէճէ պիր միւտտէթ կէչտիքտէն սօնրա , բրէննա պիրտէն պիրէ այաղա գալգտը վէ բէնճէրէլէրտէն պիրինի աչարագ պիր գաչ տէֆալար սօգաղա պագտը : Պատէհու բէննճէրէյի եէնիտէն գաբայըպ չըմինէնին իւզէրինտէ պուլունան չանը չալտը :

Միւթէագըպէն գաբու աչըլարագ , պիր խըտմէթքար իչէրի կիրտի :

Ալֆրէտ Նամընտա օլան պու խըտմէթքար՝ սիյահ պիր չաքէթ իլէ պիր բանթալօն կիյինմիշ վէ պէյազ պիր գրավաթ պաղլամըշ ըտը : Բրէննին էօնիւնտէ մագամը իհթիրամտա էյիլտիքտէն սօնրա .

— Պէնի՞ մի չաղըրտընըզ, բրէննա ճէնապլէրի . – տէյու սորտու :

Բրէննա . – Իվվէթ , սէնի չաղըրտըմ. պու ճամպազ սանա սահաֆ գաչտա՞ կէլէճէյիմ տէտի :

— Սապահլայըն կէլէճէյինի պէյան իթտի ամմա , սահաֆ գաչտա կէլէճէյինի թային իթմէտի :

— Սապահլայըն կէլէճէյիմ տէմէք միւպհէմ պիր սէօզ տիւր . պէն ադշամա գատար պուրատա պէքլէյէճէք միյիմ :

— Իկէր միւսթաճէլ իչինիզ վար ըսա , քէնտիսինի կիտիպ պուլապիլիրիմ :

— Խա՛յր , օլմազ, սէնին ճամպազխանէ էթրաֆընտա տօլաշմագտա օլտուղնը կէօրմէլէրի իչիմէ կէլմէզ :

— Միզ մէրագ իթմէյին , պէնի հիչ քիմսէ կէօրէմէզ : Պէն ճամպազըն նէրէտէ պուլունտուղնը պիլիրիմ : Քէնտիսի հէր սապահ ճամպազխանէ միւտիրի իլէ պէրապէր Մուայէն սօգաղընտագի պէօյիւք գահվէխանէյէտ տօմինօ օյնար : Պէն էօմրիւմտէ պէօյլէ իչիկի իչէն սատմ կէօրմէտիմ, ագշամա գատար բագը իչտէ , պիր շէյ օլմայօր :

— Վա՛յ , պէնիմ քէնտիսինէ պէքլէմէքտէ օլտուղումը պիլտիյի հալտէ , տօմինօ օյնամա՞գլա մը վագիթ կէչիրիր :

— Գեսպէլլի միւսթաճէլ իշինիզ պուլընտուղընը քէնտիսինէ սէօյլէմէմիշ սինիզ։

Սէրժ Գարէնին եան եան խըտմէթքեարըն ևիւգիւնէ պագտը վէ սէրթ պիր թաւը իլէ։

— Հայտե չաբուգ Մուայէն սօգաղընտաքի գահվէխաննէյէ կիթ տէ քէնտիսինէ պէքլէմէքտէ օլտուղումը սէօյլէյիվէր. — տէտի։

Ալֆրէտ եէնիտէն էյիլտի վէ բրէնային էմրինի իճրա իթմէք իւզրէ օտաստան տըշարը չըգտը։

Բրէնա Գարէնին սէտիրին իւզերինտէ ուզանըպ օթուրտու վէ իչ տէօրթ սիկարա եագտը իսէ տէ, պունլարըն հիչ պիրինի էյի պուլամատը։

Պատէհու պիր պիլմօր դատէհէ բագը տօլտուրուպ, քէնտի քէնտինէ չու եօլտա միւթալաասյա պաչլատը.

— Պէն հագըդաթէն տիվանէ օլտում... օ գատընը կէօրէլիտէն պէրու մէճպուրանէ պիր էօմր կէչիրիյօրում. մուվաֆֆագ օլմադա իւմիտիմտէ եօգ ... քէնտիսի պանա ասլա հասըր նադար իթմէ յօր... հաթթա պէնտէն նէֆրէթ իտիյօր կիպի կէօրիւնիւյօր։ Նէ՛ վասթա գուլլանաճաղըմը պիլմէյօրում։ Պունընլա պէրապեր օ գատընը պէհէմէհալ էլտէ իտէճէյիմ. պու մէճպուրանէ էօմրիս տէվամ իթմէյէ արզում եօգ տըր։ Վագըա Բարիստէ բահաթ բահաթ վագթ կէչիրէճէք եէրտէ, պօշ պիր իւմիտ իլէ ուղրաշմագ ատէթա տիվանէլիք տիր, լաքին նէ՞ չարէ, քէնտիսինի սէվիյօրում, պու իչէ մութլագա պիր նէթիճէ վերմէք լազըմ տըր։

Բրէնա Գարէնին միլիոնլար սահիպի պիր ատէմ օլուպ, Բուսիատաքի կէօք եագութի մատէնլէրինին պիր գըսմը քէնտիսինէ այիտ պուլունմադըգա, պու մատէնլէրը սայէսինտէ բէք պէօյիւք պիր սէրվէթի գազանմըշ ըտը։

Քէնտիսի զէվգ ու սէֆայա մատլ պիր քիմսէ օլտուղընտան, նատըրտա տիւգ տը Սօսյալիզմօղլուն մատլի օլան վիէրզօն օրմանըընտա ավ իտուխտայա կէլմիշ վէ ավճըլըգ պիթիրիքտէն ատնրա, Եամպօր քէօշկիւնիւ գիյարէթի իթմէք իւզրէ Պլուայա կիթմիշ իտի. Պլուատա վագթընը նատըլ կէչիրէճէյինի պիլմէյինտէն, Հինտ ճամպագխանէսինտէքի օյունլարը սէյր իթմէյէ կիթմիշ վէ օրատա ժան Սթէրլինկի կէօրէրէք, կէնճ գըզընն հիւսնիւ ճէմալինէ մէֆթուն օլմուշ ըտը։

Իրթէսի կիւնիւ Պլուատան հարէքէթի իթմէմիշ վէ պիր ճամպագ գատընը պաչտան չըգարմագ գօլայ օլտուղընը հիսսապ իտէրէք, պունատան էվվէլ նագլ իթտիխիմիշ վէճճլէ։ Սմիւթ վասթաասըյլա Լիւսիէնէ կիւզէլ պիր պուքէթի կէօնտէրմիշ վէ պունըն նէթիճէսինէ մունթագըր օլմուշ ըտը։ Սմիւթիւն պիրտէն պիրէ խասթալանմասը սէպէպսիզէ պուքէթի կէրիյէ կէլմէմիշ օլտուղընտան, Սէրժ Գարէնին հէտիյէսի գապուլ օլունմըշ զաննըյլա, մագսատընա նաիլ օլաճաղընտան տօլայը սէվինմէյէ պաչլամըշ ըտը։

Հալ պու քի պու զաննը եանլըշ չըգմըշ ըտը։ Պուքէթի իրթէսի կիւնիւ տիկէր պիր ատէմ վասթաասըյլա կէրիյէ կէօնտէրիլմիշ իտի։

Բրէնա Սմիւթիւ պուլուպ, ժան Սթէրլինկէ եէնիտէն պիր հէտիյէ կէօնտէրմէք իսթէմիշ իտի իսէ տէ, Սմիւթ՝ Լիւսիէնտէն ալտըղը թալիմաթ մուճիպինճէ պու հէտիյէյի կէօթիւրմէքտէն իսթինքճաֆ իյլէմիշ իտի։ Հալ պու քի բրէնա Գարէնին եինէ մէյուս օլմամըշ վէ Ալֆրէտ վասթաասըյլա Լիւսիէնէ ղայէթ կիրանպէհա պիր միւճէվհէր կէօնտէրմիշ իտի իսէ տէ, Թիւրլիւթօն պու միւճէվհէրի պիղմաթ կէրի կէթիրէրէք, մատմուազէլ ժան Սթէրլինկին պու կիպի հէտիյէլէր գապուլ իթմէտիյինի պէյան իյլէմիշ իտի։

Մա մաֆիհ կիւնլէր կէչտիքճէ, բրէնային արզուն նէֆսանիսի տախի օ նիսպէթտէ արթմագտա իտի։

Նիհայէթի մէրգում՝ Հինտ ճամպագխանէսի խալգըյլա մահիրանէ պիր սուրէթտէ միւնասէպէթ բէյտա իթմէյէ մուվաֆֆագ օլմուշ ըտը։

Պու նէթիճէյէ տէսթրէս օլմագ իչիւն պէօյիւք պիր մէսաբըֆ իխթիյարընա մէճպուր օլմամըշ ըտը. չէօյլէ քի, պիր կիւն ճամպագխանէ միւտիրի իլէ միւտիրէսինին կէօրմէյէ կիտէրէք, տէօրթ րէս րուս պարկիրինէ մալիք օլտուղընը վէ ֆագաթի պունլարը լայըգը վէճճ իւզրէ իտարէ իտէճէք պիր

քիմաէլի պուլամաթըղընաան, հայվանլար խուլլու վէ ազդըն օլմուշ օլտըղլարընը վէ պիւթիւն Բարիս խալղընը հայրեթմաէ պըրագաճագ տէրէճէաէ կիւզէլ օլան պու հայվանլարաան խոթիֆաաէ իթմէք իմքան խարճինէ չըգմըշ օլտըղընը պէյան իթմիշ խոս։

Բաճա ժինէօթու խէ Տիգ Եաուվէլ էմնալտըղ պիր աթ ճամպազը նազարըլմա պադտըղընաան, պու պարկիւրէրի քէնտի ճամպազլանմէսինէ կէթիրմէսինի վէ Տիգ Եաուվէլին անէրի ազ վաղթ զարճընաա թէքսիյէ խոճէճյինի սէօյլէմիշ խոս։

Մէքիզ կիւն սօնրա պարկիւրէր Գլուսյա վասըլ օլմուշ վէ Տիգ Եաուվէլին էվի խաարէսինէ թէլիֆ խոնմիշ խոս։

Իչթէ Մէրճ Գարէնին պու սայէտէ Հինա ճամպազլանմասը խալղըլա միւնասէպէթէ կիւրիւմէյէ պաշլամըշ օլտըղընաան, Լիւսիէն իլէ հէր ան գօնուշմազա ճիրրաաթ պուլուր ըմը. Լիւսիէն խէ ժան Սթէրլինկ բօլընը սօնրնա գաաար մուհաճիրա իթմէյէ մէճպուր պուլունտուղընաան, բրէնա իլէ թէք նազիքլանմէ մուսամէյէ խոճը խոս։

Ճամպազլանմէ խալղը Գարէնինի ճէվգ էլ ատէ սէվերէր խոս. դիրա Գարէնին գաաըն էրքէք պիւթիւն ճամպազլարը պախչէլէր վէ հէյվէնլէր իլէ թամթիճ խոէրէք, թէվճիւհլէրինի գազանմազա չալըշըր բաը։

Բրէնօին ճամպազլանմէյէ կէթիրմէսինի պարկիւրէր հադրպաթէն ճէվգ էլ ատէ կիւզէլ խոս։

Տիգ Եաուվէլ օն պէշ կիւնաէն պու Հայվանլարը պիր արապայա գօշտուրմապկէճինի խոտխա իթմէքճոէ խոս խէ ատէ, պու իչին բրէնա իչիճն հիչ պիր էհէմմիյէթի եօգ բաը. քէնտինի մահդա Լիւսիէնին հիւսնիւ թէվճիհինի ճէլպ իթմէք իչիճն պու թէրճիհի գուրմուշ բաը։ Մա մաճիհ Լիւսիէնաէ կէօրիւլէն սիւրուաէթի պիր սիւրիւ աէճ խոէմէյօր բաը։ Մէրգուժէնին մահզուն չէհրէմինաէ պիր թէպէսիւմ պիլէ կէօրէմէյօր բաը։

Պիր սապահ ժան Սթէրլինկ ճամպազլանմէճաէ թէճրիպէլէր իճրա իթմէքճոէ իքէն, մաամամ Մինննի ժինէօթու պիր-

աէն պիրէ ճամպազլանմէյէ կիրտի վէ մուշֆիգանէ պիր թամըր իլէ։

— Դըզըմ, թէճրիպէնիզի պիթիրճէք օլուրսանըզ, լութֆէն պէնիմ օտամա կէլինիզ, սիզինլէ սաաճըգ գօնուշմազ իստիյէրիմ. – տէտի։

Լիւսիէն «Բէք էյի, մաամամ» ճէվապընը վէրէրէք, թէճրիպէսինի եվինէ տէվամ իլլէտի վէ եարըմ սաաթ գաատը սօնրա մաամամ Մինննինին օտասընա կիթմէք իւզրէ ճամպազլանմասէնէ տըշարը չըգմը։

Մաամամ Մինննի հավլուտէ պէքլէմէքճէ օլտըղընտան, մէրգումէյի գարշըլըյարագ.

— Սիզինլէ խուսուսի օտանըզա կիտէլիմ, օրատա տահա սէրպէսթանէ գօնուշապիլիրիզ. – տէտի։

Լիւսիէն. – (Եիւրէյի չարթմազա պաշլայարագ.) Տիգ Եաուվէլ հագգընտա պիր շէյ մի սէօյլէյէճէքսինիզ։

— Տիգ Եաուվէլ հագգընտա՞ մը...։

— Եանի տէմէք իստիյէրիմ քի Տիգ Եաուվէլին գօնուշտուղը մէճհուլ շախս հագգընտա պիր շէյ մի խապէր ալտընըզ։

— Պու էհէմմիյէթսիզ վագըա տահա իսթըրընըզտան չէ՞գմատը մը... կէօրիւնիւր քի պու վագըա սիզին իչիւն բէք պէօյիւք էհէմմիյէթի հաիզ տիր։

— Իվէթ, մաամամ, լաքին հայտէ օտամա կիտէլիմ տէ օրատա գօնուշալըմ։

Պու սէօզիւ միւթէագրպ, Լիւսիէն մաամամ ժինէօթույը քէնտի խուսուսի օտասընա կէօթիւրտու վէ պիրէր գօլթուգ սանտալիէսի իւզէրինտէ օթուրտուլար. մաամամ Մինննի սիտրիթ իթմէքտէ օլտըղընտան, Լիւսիէն.

— Սէօյլէյինիզ, ագիզէմ մաամամ, սիզի սինէյօրըմ. – տէտի։

Մաամամ Մինննի. – Սէվկիլի գըզըմ, սիզէ թէպրիգ իտէճէյիմ մաամտէ ճէվգ էլ ատէ նազիք վէ մուհիմմ տիր։ Սէօյէյէճէյիմ սէօզլէրի էյիճէ տինլէյինիզ։ Պէն խայալտթ իլէ ուղրաշըր գաաընլարտան տէյիլիմ. իսթիֆատէ ճիհէթի

հա՛նկը թարաֆտա իսէ , օ թարաֆա մէյլ իսէրիմ։ Տիւննատա հէր քէս տէ պէօյլէ օլմալը տըր , Սիզ իճրաաթ վէ մուամէլաթընըզտա թէմամըյլա հիւրր վէ սէրպէսթ սինիզ. լաքին սիզէ հէր վէճհ իլէ ֆահտէլի օլմագ իսթէյէն պիր քիմսէնին էֆքեարը մախսուսէսինի սիզէ անլաթմագ իսթէրիմ. բրէնա Գարէնինն սիզէ կիւզել պիր մէվգը հազըրլամագ արզուսընտա պուլունըյօր , պու ֆըրսաթ էօյլէ պիր ֆըրսաթ տըր քի , ինսանըն միւտահէլի էօմրիւնտէ նատիրէն թէհտիւֆ իտէր ։

Ժան Սթէրլինկ՝ մատամ Մինինի ժինէսթուընըն մէնֆուր պիր թէքլիֆէ մուգատտէմէ օլտըղընը կէօրէրէք , քէմալը հիտտէթ վէ հիճապընտան գըզարտը վէ էլինի իլէրիյէ ուղաթարագ .

— Պիհուտէ եէրէ եօրուլմայընըզ , մատամ , պանա պէօյլէ նամուսիքէնանէ թէքլիֆլէրտե պուլունմագ՝ պէնի քէտէրլէնտիրմէքտէն պաշգա չէյէ եարամագ . — տէտի ։

Մատամ Մինինի . — Սէվկիլի գըզըմ , միւլահազա իթմէյէրէք պէօյլէ պիր հիւքմ վէրմէք մուվաֆըգը ագլ ու հիքմէթ տէյիլ տիր . կէօրիյօրսընըզ քի պուրատա պուլունան ճամպազ գատընլար բրէնա Գարէնինին պիր իլթիֆաթընա նաիլ օլմագ իչիւն ճան ատըյօրլար ։

« Բրէնա սիզին իսթիգպալինիզի թէէմէն իթմէք իսթէյօր . վուգու պուլան թէքլիֆինի գապուլ իտէճէք օլուրսանըզ , բէք զիյատե պախթիյար օլաճագսընըզ . զիրա օնտան սօնրա քէնտիսիյլէ էվլէնմէյէ պիր սատըմ մէսաֆէ գալըը քի , պու մէսաֆէյի կէչմէք բէք գօլայ օլաճագ տըր ։ Պիր բրէնաին պիր օյունճը գատըն իլէ էվլէնտիյի կէօրիւլմէմիշ շէյլէրտէն տէյիլ տիր ։

« Բրէնա Գարէնին զայէթ պէօյիւք պիր ատամ տըր ։ Միլիոնլարճա սէրվէթի սահիպի տիր . սիզի տէ ֆէվգ էլ ատե սէվիյօր։ Պու պապատ սիզինլէ գօնուշմայը պէնտէն րէճա իթտիր. պէնտէ պու րէճասընը գապուլտէն կէրի տուրամատըմ. լաքին պունընլա պէրապէր պէնիմ նէ՛ միւչքիլ պիր վազիյէթտէ պուլունտըղըմը անլարսընըզ։ Բրէնա պիզիմ իլէ պէրապէր

ֆահտէլի պիր իշ եաբմագ իսթէյօր . պու ճիհէթլէ անըն պու թէքլիֆինի ըհտատ իտէմէտիմ։ »

Լիւսիէն . — (Հիտտէթլի պիր թավը իլէ .) Լաքին պու թէչէպպիւսիւնիւզիւն նէթիճէսիզ գալաճաղընը էվվէլտէն քէշֆ իթմէյի իտինիզ։

— Հիտտէթլէնմէյէ մահալ եօգ , գըզըմ , պէնիմ աղզընան սիզի կիւճէնտիրէճէք պիր քէլիմէ սատըը օլմատը ։ Լաքին մատամ քի պու սէօզլէր սիզի կիւճէնտիրիյօր , արթըգ պու մէսէլէտէն պահս իթմէմ։ Պէն մահզա սիզին մէնֆաաթընըզ իչիւն պու թէքլիֆատ պուլունտըմ. կիւճէնէճէյինիզի պիլմիշ օլսայըտըմ , պու սէօզլէրի աղզընա պիլէ ալմագ ըստըմ ։

Պու սէօզիւ միւթէաղըպ , մատամ մինինի ժինէսթու օտատան տըշարը չըգտը ։

Պիշարէ Լիւսիէն՝ պաչընը էլլէրի իչինէ ալարագ , տէրին տէրին տիւչինմէյէ վէ ժագ տը ֆէօրանժը խաթըրլայարագ , հազին հազին աղլամագա պաչլատը ։

Նակէհան արգասընտան թաթլը պիր սէտա գուհուրըյլա .

— Նիչիւն աղլայօրսընըզ , մատմուազէլ . — տէյու սօրտու ։

Լիւսիէն պաչընը եօգարը գալտըրտը վէ ձօն Սմիթիւն գարշըսընտա տուրմըշ օլտըղընը կէօրտու ։

Սմիթ , մատամ Մինինինին ազիմէթինտէն սօնրա , արաւլըգ գալմըշ օլան օտա գարուսընտան ուսուլճաճըգ իչէրի կիրմիշ իտի ։

Լիւսիէն չօճուղը գուճագլատը վէ պիր աղ էվվէլքի վագըայը ունութմագ իւղրէ , չօճուղըն եիւգիւնէ կիւլիւմսէմէյէ պաչլատը ։

Սմիթ իսէ Լիւսիէնին մահզուն հալինի կէօրէրէք .

— Պուրատա նիչիւն եալընըզ օթուրույօրսընըզ , մատմուազէլ , Մ. Թիւրլիթօնըն Պրիւգօ իլէ վիչնույա էօյրէթտիյի օյունլարը կէլիպ սէյր իտինիզ. պագընըզ նէ թօհաֆ շէյլէր եարտըրըյօր . — տէտի ։

Պատէհու Լիւսիէնին էլինտէն թութարագ , օտատան տը-

չարը չըգարմաղա վէ ճամպագիանէյէ կէօթիւրմէյէ մուվաֆֆագ օլտու։

Թիւրլիւթօն՝ օրատա Պրիւգօ վէ Վիչնու նամընատքի ֆիլ իլէ պէրապէր պիր թագըմ հիւնէրլէր իճրա իթմէքտէ իտի։

Րաֆֆա Ժինէօթու վէ մատամ Մինոի պու թէճրիւպէտէ հաղըր պուլունմագտա իտիլէր։

Մատամ Մինոի Լիւսիէնի կէօրիւնճէ, պէյնէլթինտէ հիչ պիր շէյ վուգու պուլմամըշ կիպի ճանընա չաղըրտը։ Լիւսիէն իսէ գալպէն մահզունվէ միւքէտտէր օլմագլա պէրապէր, կիտիպ ճանընտա օթուրտու վէ քէտէրի տէրունինի պէլլի իթմէմէյէ չալըշտը։

Թիւրլիւթօն, Վիչնու վէ Պրիւգօ ատհնէտէ օլտըգլարը հալտէ, պունլարա պիր տէ քիւչիւք ձօն Սմիւթ մունզամմ օլտու։

Վիչնու՝ քէօրէյի խօրթումըյա գալտըրըպ սրրթընա օթուրթմագտա վէ քէօրէք իսէ օրատա պիր միւտտէթ մուվաֆֆէգինէյինի պուլտըգտան սօնրա, սըյրըլըպ աչագը էնմէքտէ իտի։ Պատէհու սըրա Սմիւթէ կէլէրէք, ֆիլ չօճուղը պէլինտէն թուխտուպ պօյնը իւզէրինէ օթուրթմագտա վէ Սմիւթ տախի այնը մանօվրա իլէ աչագը ախլամագտա իտի. ֆիլ կիմմտիքճէ սիւրաթընը թէզէիտա իտէրէք, հէմ Սմիւթիւ վէ հէմ տէ Պրիւգօյը արգա արգա գալտըրըպ սրրթընա օթուրթմագտա վէ պու մանօվրայը միւթէմատիյէն տէվամ իթմէքտէ իտի։ Պու օյունլար ֆէվգ էլ ատէ սուհուլէթ վէ սիւրաթլա իճրա օլունմագտա իտիլէր։

Տիգ Շատվէլ պիր գանադէ իւզէրինտէ օթուրմըշ օլտըղը հալտէ, պու օյունլարը ֆիւթուրսըզճա սէյր իթմէքտէ իտի. լաքին տիկէր թարաֆտան հիտատէթ ու ատավէթթի կիմ կիտէ արթմագտա իտի։

Թիւրլիւթօն օյունճըլարը վէ հայվանլարը քէնարխինտէն տահա կիւզէլ իտարէ իթմէքտէ վէ Սմիւթ չիմտի էվվէլքինտէն գաթ գաթ գիյատէ մէհարէթի վէ էհլիյէթի կէօսթէրմէքտէ իտի։ Վիչնու վէ Պրիւգօ իսէ՝ Տիգ Շատվէլին մուվաֆֆագ օլամայաճաղը պիր թագըմ եէնի եէնի հիւնէրլէր իճրա իթմէքտէ իտիլէր։

Պու թէֆէվվիւգ՝ Տիգ Շատվէլին պուղզ ու ատավէթթինի նիհայէթի տէրէճէյէ վարտըրմագտա իտի։

Թէճրիւպէ խիթամ պուլտըգտան սօնրա, Տիգ Շատվէլ ճամպագիանէտէն տըշարը չըգտը։

Թիւրլիւթօն ֆիլի ախըրա կէօթիւրիւպ զէնճիրէ վուրմըշ վէ պատէհու եէնիտէն ճամպագիանէյէ ավտէթ իթմիշ իտի։

Նակէհան ատհչէթի պիր վէլվէլէ զուհուր իթտի։ Վիչնու ադը ադը հայգըրմագտա իտի։

Թիւրլիւթօն հէման ախըրա գօչտու վէ հայվանըն ադըրնը ալմըշ, խօրթումընը ուզաթմըշ վէ գուլագլարընը տիքմիշ օլտըղը հալտէ պադըրմագտա օլտըղընը միւշահէտէ իտինճէ, հէման եէմիյին իւզէրինէ չըգտը վէ էլինի քէմալը իհթիյաթլա Վիչնուն ադրնա սօգտու։

Հայվանըն տիլի վէ պիւթիւն տիշ էթլէրի չիշիպ գադարմըշ ըտը։ Ժօզէֆ Մարի՝ հայվանա մուդիրը պիր շէյ եէտիրմիշ օլտըգլարընը տէր հալ անլատը։

Տիգ Շատվէլ՝ կէրէք Թիւրլիւթօնա վէ կէրէք Լիւսիէնէ ֆէնալըգ իթմէքտէն պաշգա պիր շէյ տիւչինմէդ իտի։ Պունաէն ալէյհ, Թիւրլիւթօնըն օ կիւնիւ թէճրիւպէ իթտիյի օյունլարըն մէվգըի թէմաշայա վադընը իմքան խարիճինէ չըգարմագ իւզրէ, պիր չարէ արամըշ վէ նիհայէթի պուլմըշ ըտը։

Վիչնունըն պալը ֆէվգ էլ ատէ սէվտիյինի պիլտիյինտէն, պիր տիլիմ էքմէք ալմըշ վէ իւզէրինէ պիր շիշէ գըրմըզը պիպեր էքտիքտէն սօնրա, պիր գաթ պալ իլէ իւզէրինի գաբլամըշ վէ Թիւրլիւթօն ախըրտան չըգըպ ճամպագիանէյէ ավտէթ իտինճէ, քէնտիտի տէ հայվանա եադգլաշմըշ ըտը։

Վիչնու իպթիտա եէմէք իսթէմէմիշ վէ լաքին սօնրատան ած կէօզլիւլիւյիւ ղալիպ կէլէրէք, տիլիմի ալըպ եութմըշ ըտը։

Գըրմըզը պիպէր թէէսիրինի լէք չաբուգ իճրա էյլէմիշ իտի։

Գիշարէ հայվան աղրընըն չիտտէթինտէն աճը աճը հայ-գըրմագտա իտի ։

Գու աղրընըն սէպէպի նէ՛ օլտըղընը անլամագ իւզրէ , Թիւրլիւթօն հայվանըն այաղընտագի տէմիր զէնճիրի չէօզտիւ-լաքին հայվան սերպէսթլիյինի պուլուր պուլմազ , ժօզէֆ Մար-լիյի պիր եանա աթըպ հէման ախըրտան տըշարը ֆըրլատը վէ Տիգ Շատվէլի արամաղա պաշլատը . գիրա հայվան քէնտի ճինսինէ մախսուս օլան ֆէրասէթի ֆէվգ էլ ատէ տէլալէ-թիյէ , քէնտիսինէ ֆէնալըգ իտէն քի՛մ օլտըղընը անլամագ-տա իտի ։

Թիւրլիւթօն անը զապթ իթմէք իչիւն օլանճա ղայրէթի-նի սարֆ իյլէտի իսէ տէ , մուվաֆֆագ օլամատը ։

Հայվան պաշընը տիքտի վէ օ սըրատա Տիգ Շատվէլ կէօզիւնէ իլիշմէքլէ , հէման իւզէրինէ գօշմաղա պաշլատը ։

Տիգ Շատվէլ՝ ֆիլին ախըրտան գաշմըշ օլտըղընը պիլ-մէտիյինտէն , պիլա ֆիւթուր տուրըյօր ըտը . վիչնու գու-հուր իտինճէ , պարկիրլէր շախ գալգտըլար վէ Տիգ Շատվէ-լին նաղարը տըգգաթը պիրտէն պիրէ ույանարագ , ֆիլին քէնտիսինէ տօղրու կէլմէքտէ օլտըղընը կէօրտիւ վէ տիւշար օլաճաղը թէհլիքէնին վէհամէթինի հիսապ իտէրէք , պար-կիրլէրին եէմլէքլէրի ալթընա կիրտի վէ նիհայէթ պիր տէլիք պուլարագ , քէնտի գուլիպէսինէ վասըլ օլտու իսէ տէ , վիչ-նու տախի արգասընտան սէյիրթտի ։

Թիւրլիւթօն հայվանը գուլիպէնին էօնիւնտէն պէրի ալմաղա պիր տիւրլիւ մուվաֆֆագ օլամայօր ըտը ։ Հայվան տէօրթ այաղը իւզէրինէ տիքիլմիշ տուրմըշ օլտըղը հալտէ , տիւշմէնինին տըշարը չըգմասընա պէքլէյօր ըտը ։

Նիհայէթ Թիւրլիւթօն պիր գաչ գօմա սու կէթիրթտի-րէրէք , հայվանըն պօղազընը եագան աթէշի եավաշ եավաշ թէսքին իտէպիլտի վէ պատէհու օրատա հաղըր պուլունան-լարա տէօնէրէք .

— Պիզ հէր նէ եարատագ պիհուտէ տիր , պու իշ Տիգ Շատվէլէ չօղա մալ օլաճագ տըր ... գիրա ֆիլէր բէք քին-տար օլուրլար . – տէտի ։

Իչթէ պու վուգուաճտան պիր գաչ կիւն սօնրա իտի քի, Հինտ ճամպաղխանէսի Գուրժ չէհրինէ նագլը մէքեան իթմիշ օլտըղընտան , բրէնս Գարէնին Գուլ տ'Օր օթէլինտէ Տիգ Շատվէլէ պէքլէմէքտէ իտի ։

Եարըմ սաաթ գատար սօնրա , Ալֆրէտ ավտէթ իթտի ։ Տիգ Շատվէլի Մուայէն սօգաղընտաքի գահվէխանէտէ պուլ-մըշ վէ բրէնսին քէնտիսինէ պէքլէմէքտէ օլտըղընը սէօյլէմիշ իտի . Շատվէլ իսէ տօմինօ բարթիսինի հէնուզ պիթիրմիշ օլ-տըղընտան , հէման կէլէճէյինի պէյան իթմիշ իտի ։

Ձիլ հագըգա պիր գաչ տագըգա սօնրա , բրէնսին օտա գաբուսը չալընտը վէ « կիրինիզ » սէօգիւնիւ միւթէագըպ , Շատվէլ իչէրի կիրտի վէ իրի էլինի բրէնսէ ուզաթարագ .

— Սապահլար խա՛յր օլսուն , բրէնս ճէնապլէրի . . . պու սապահ տըշարը չըգմայաճաղընըզը պէն պիլիր իտիմ . – տէտի ։

Գու սէօզիւ սէօյլէտիյի վագթ , Շատվէլ տիք տիք բրէն-սին եիւգիւնէ պագմագտա վէ միւսթէհզիյանէ պիր սուրէթ-տէ կիւլիւմսէմէքտէ իտի ։

Տիգ Շատվէլ՝ Սէրժ Գարէնինին ճամպաղխանէյէ քէս-րէթի միւտավէմէթի նէ սէպէպտէն նէշէթ իթտիյինի անլա-մըշ վէ հաթթա բրէնսին պիր կիւն քէնտիսինտէն իսթիֆտատ իթմէյէ մէճպուր օլաճաղընը տա հըսս իթմիշ իտի ։

Շատվէլ պիր գօլթուգ իւզէրինէ օթուրտու վէ բրէնսին թապագասընտան պիր սիկարա ալըպ եագտըգտան սօնրա , մասա իւզէրինտէքի բագը չիշէսինէ պիր նաղարը խահիշէ պագարագ .

— Գու բագը նէ՛ թաթլը իչկի տիր , բրէնս ճէնապլէրի . – տէտի ։

Լաքին բրէնս պու սէօզլէրի իչթիմէզլիքտէն կէլտիյինտէն, Տիգ Շատվէլ սէօզիւնիւ թէպտիլ իտէրէք .

— Գու սապահ պարկիրլէրինիզի տըշարը չըգարտըմ . իքի իւչ կիւն տահա կէչէճէք օլուրսա , անլէրի եօլա չըգարմա-ղա մուվաֆֆագ օլապիլէճէյիզ , ֆէնտիկէրինէ արթըգ էօյ-րէտէճէք պիր չէյ գալմայաճագ տըր . – տէտի ։

Բրէնա Գաբէնին Նիհայէթ ֆիքրինի պէյան իմմէք զէմանը կէլմիշ օլաքղընը կէօրէրէք.

— Պէն պարկիրլերին պէօյէ չաբուգ հազըր օլմալարընը իսթէմէզ իտիմ. պէնիմ Պուրժուա գալմագ իչիւն պայգա սէպէլէրիմ վար տըր. – տէտի։

Տիգ Շաուվէլին սիմաաընաա ֆաբրիֆի Նագաապիլ պիր մէսէրէթ աապրը կէօրիւլտիւ վէ կիւլիւմսէյէրէք.

— Պէն պու սէպէպլերին Նէտէն իպարէթ օլտըղընը պիւլիրիմ, սիզ ժան Սիթէրլինկէ ապայը Ռագմըշ օլտըղընըզ իչիւն Պուրժուա գալմագ իսթէյօր սընըզ. – տէմի։

Բրէնա պիրտէն պիրէ ռապսըլտը։ Փէնտիսի ապըղտաէ պիր ֆամիլեա էվլաթը օլտըղը հալտէ, պայագը պիր ատէժին քէնտիսկէյէ պէօյէ Թէքլիֆսիզճէ կէօրիւշմէսի հիտատէթինի Թահրիք իլէ.

— Մօսիէօ Շաուվէլ, պէնիմ սիզին խըտմէթինիզէ իհթիյաճըմ վար տըր... պու խըտմէթինիզէ մուգապիլ սիզի հէր վէճհ իլէ նաիլի միւքեաֆաթ իմմէյէ հազըրըմ, լաքին շու լաթիֆելերինիզ խօշումա կիմմէյօր, պունա պիր նէթիճէ վէրմէնիզի ըէճա իտէրիմ։ – տէտի։

Տիգ Շաուվէլ. – Պու բէք պաթըլ պիր սէօզ տիւր, բըբէնա ճէնապլերի. հէր քէսին պիրէր սուրէթի իֆաատէսի վար տըր. ինսանըն պու պապտէքի հուրրիյէթինի հիչ քիմսէ սէլպ իտէմէզ։ Պէն սիզէ հէր վէճհ իլէ խըտմէթ իմմէյէ հազըրըմ, լաքին սուրէթի իֆաատէմէ մուխալէֆէթ իմմէնիզէ րազի օլմամ։ Պէն մէսէլէնին Նէտէն իպարէթ օլտըղընը վէ սիզին մատմուազէլ Սիթէրլինկի չըլտըրաըլյա սէվմէքտէ օլտըղընըզը պիլիրիմ։ Սէօյլէյինիզ, պիլտիյիմ տօղրու տէյիլ մի տիր։

Բրէնա. – Էվվէթ, տօղրու տըր, պէն մատմուազէլ Սիթէրլինկի չըլտըրաըլյա սէվիյօրըմ։ Փէնտիսինի խայալ իմմէքտէն պիր ան քէնտիմի ալամայօրըմ։

— Օ տա քէնտիսինի Նազտան չէքիյօր, տէյիլ մի. էօյլէ օլաճագ ա՛... պէն գատընըաըը պիլիրիմ։

— Պիր իմմիֆաթընա Նաիլ օլամայօրըմ, պանա պագմաղա պիլէ Թէննէղիւլ իմմէյօր։

— Փէնտիսինի Նամուսքտար կէօսթէրմէք իսթէյէն գատընըաըն ատէթի պու տըր։

— Պէնիմլէ պարիտանէ պիր Թավր իլէ մուամէլէ վէ մուհավէրէ իտիյօր։

— Գատընըաար հէր պէօյլէ տիր տէտիմ ա՛. լաքին մէյուս օլմայընըզ, սիզ ղէնկին սինիզ, քէնտիսինի էլտէ իմմէք իչիւն պին տիւրլիւ չարէ պուլապիլիրսինիզ։

— Մագասատմա Նաիլ օլմագ իչիւն հէր Ֆէտաքարլըղը կէօղէ ալտըրաճաղըմ։

— Մատամ Մինննինն գըզը Րէն ժինէսթուլը Թէրճիհ իմմէղ ժիսինիզ։

— Նէ՞ տէժէք իսթէյօրսընըզ։

— Տէժէք իսթէյօրըմ քի, աշգ ու մուհապպէթինիզ մատամ Մինննինն գըզը հագգընատա օլսայըտը, իչ բէք եօլունատա ճէրէյան իտէճէք իտի. զիրա Րէն ժինէսթու սիզին իչիւն շըլտըրըյօր։

— Լաքին մատամ քի մատմուազէլ Սիթէրլինկի սէվմէքտէ օլտըղըմը սէօյլէյօրըմ, մատմուազէլ Րէն ժինէսթուընը էհէմմիյէթի գալմագ։

— Էօյլէ Ռա՛, անճագ Թիւրլիւթընը ճամպաղխանէտէն տէֆ իմմէնին պիր չարէսինի պուլմալը. զիրա Թիւրլիւթօն մատմուազէլ Սիթէրլինկին նանընատա գալտըգճա, հիչ պիր շէյ Ռաբըմմայաճագ տըր։ Պէնիմ կիւղէլ պիր բլանըմ վար տըր. միւսաատէ իտէրսէնիզ, պու ագշամ օյուն խիթամ պուլտըգատան սօնրա, պուրայա կէլիպ անը սիզէ արզ իտէյիմ։

— Բէք էյի, պու ագշամ կէլինիզ, սիզի հէր հալտէ պէքլէրիմ։ Գաթի պիր գարար իմմիթխազ իմմէզտէն էվվէլ, պու կիւն սօն պիր Թէչէպպիւսատէ տահա պուլունաճաղըմ. պունատա տա մուվաֆֆագ օլամայաճագ օլուրսամ, նաբաճաղըմը պիլիրիմ։

Տիգ Շաուվէլ այագա գալգտը վէ բրէնա իլէ էլլէչտիքտէն սօնրա, օտատան վէ մուախխարէն օթէլտէն տըշարը չըգտը։

Կէօզլէրինտէ վահշիյանէ պիր մէսէրէթի բարլամագտա

իտի ։ Պու տէֆա ինթիգամընը ալաթիլէճէյինտէն էմին իտի ։

Բրէնա Գարէնին գահվալթըսընը ինթտիքտէն սօնրա , օտա ուշաղընըն մուավէնէթիլէ իւսթիւնիւ կիյինտի վէ պատէհու օթէլտէն չըգարագ Միրապօ վէ Թուալ սօգագլարընը կէչտի վէ նիհայէթ Բլանչա մէյտանընա վասըլ օլտու ։

Բաֆա վէ Միննի ժինէսթու՝ իչպու մէյտանտա վագը օլան Օթէլ-տը-Ֆրանս նամ օթէլտէ , քիւչիւք պիր եէմէք օտասընտա թաամ իսթըլէր իտի ։

Մատամ Միննի՝ քէնտիլէրիյլէ պէրապէր թաամ ինթմէք տահա միւնասիպ օլաճաղընը Լիւսիէնէ թէքլիֆ ինթմիշ վէ Թիւրլիւթօն տահի մատամ Միննի իլէ հէմէֆքեար պուլընմըշ օլտըղընտան , Լիւսիէն պու թէքլիֆ մուճիպինճէ հարէքէթ ինթմէյէ գարար վէրմիշ իտի ։

Պինաէն ալէյհ բրէնա Գարէնին եէմէք օտասընա կիրտիյի զէման , Լիւսիէն տահի անլէրլէ պիրլիքտէ պուլունըյօր ըտը ։

Լիւսիէն բրէնային վէրտիյի սէլամա պիր նէզաքէթի պարիտանէ իլէ մուգապէլէ կէօսթէրտի . լաքին մատամ Միննի , Րէն ժինէսթու վէ Բաֆաէլ մէրգումը բէք բարլագ պիր սուրէթտէ գապուլ ինթտիլէր ։

Բրէնա՝ մատամ Միննինին նէզտինտէ օթուրտու վէ պիր միւտտէթ մուհավէրէ իլէ վագիթ կէչիրտիքտէն սօնրա , պիր արալըգ իլէ մատամ Միննինին գուլաղընա էյիլէրէք ։

— Սիզինլէ եալընըզճա կէօրիւշմէք իսթէրիմ . – տէտի ։

Պունըն իւզէրինէ մատամ Միննի՝ զէվճէսինի վէ գըզընը ետլա գօյմագ իչիւն պիրէր պէհանէ պուլտու վէ պիր տագըգա զարֆընտա օտա պօշանտը ։

Լիւսիէն անլէրին եալընըզճա գօնուշաճագլարընը անլայարագ , քէնտիսի տէ այաղա գալգտը . լաքին բրէնա նէնտէն մատամ Միննինին գուլաղընա էյիլէրէք ։

— Մատմուազէլ Սիթէրլինկին կինիմէսինէ միւսաատէ ինթմէյինիզ , րէճա իտէրիմ . – տէտի ։

Մատամ Միննի՝ մէսէլէ նինէ Լիւսիէն հագգընտա օլտըղընը անլայարագ , մատմուազէլ Սիթէրլինկի օթատա ալըգօյմագ իչիւն օ գատար ըսրար ինթտի քի , կէնճ գըզ եահ նախան անլէրլէ պէրապէր եէմէք օտասընտա գալմազա մէճպուր օլտու ։

Պիչարէնին եիւղիւ հէյէճանընտան գըզգարմըշ վէ եինէ քէտէրնաք պիր հալէ տիւչար օլաճաղընը միւպհէմ սուրէթտէ քէշֆ ինթմիշ իտի ։

Պու քէշֆի տօղրու չըգտը ։ Բաֆա վէ Րէն ժինէսթու օտատան հէնուզ չըգմըշտըր իքէն , բրէնա Գարէնին մէրգումէյտ խոթապէն .

— Մատմուազէլ , սիզի թաճիզ ինթտիխմտէն տօլայը աֆվընըզը տիլէրիմ . լաքին պու տէֆա արզ իտէճէյիմ թէքլիֆտէ սիզի ճէրիհատար իտէճէք հիչ պիր չէյ եօգ տըր . մադամտըմ՝ մատամ ժինէսթու հուզուրընտա սիզինլէ պիր մուհավէրէտէ պուլունմագ վէ պու թէքլիֆլիմին նէտէն խափրէթ օլտըղընը արզ ինթմէք տիր . – տէտի ։

Ժան Սիթէրլինկ չիտտէթլէ էլինի իլէրիյէ ուզաթտը վէ պարիտանէ պիր չէհրէ իլէ .

— Պէնիմլէ մուհավէրէյէ կիրիշմէյէ լիւզում եօգ տըր . սիզին արզ իտէճէյինիզ թէքլիֆլէրի ասլա գապուլ իտէմէմ , միւսաատէնիզէ պուրատան կիտիյօրըմ . – տէտի ։

Լաքին բրէնա պիր ազմը գալի իլէ օտա գապուսը էօնիւնէ տուրարագ , հէյէճանընտան ինթիթէք պիր սէտա իլէ .

— Րէճա իտէրիմ , մատմուազէլ , տուրընըզ , կինիմէյինիզ , սէօյլէյէճէյիմ սէօզլէրտէ էտէպ վէ նամուսա մուգայիր հիչ պիր չէյ պուլամայաճագսընըզ տէյօրըմ . արզ իտէճէյիմ թէքլիֆ ղայէթ նամուսքեարանէ տիր ։

Լիւսիէն . – (Մատամ Միննիյէ խոթապէն .) Մատամ , պուրատան տրշարը չըգմագլըզմա միւսաատէ ինթմէսինի լութֆէն խոթար իտէ՞ր միսինիզ ։

Մատամ Միննի . – Լաքին , սէվկիլի գըզըմ , հէյէճանընըզը թէսքին իտինիզ տէ սէօզ տինլէյինիզ ։ Բրէնա Գարէնին պէնիմ հուզուրըմտա սիզին գալպինիզի ինճիտէճէք պիր

չէյ սէօյլէյէմէզ։ Գօրգաճագ պիր չէյինիզ եօգ տըր։

Բրէննա. – (Եէնիտէն սէօզէ պաշլայարագ.) Մաամուա-ղէլ, պէննիմ մատամ Միննի ժինէօթու հուզուրընտա սիզինլէ գօնուշմագ իսթէյիշիմ՝ սիզէ արզ իտէճէյիմ թէքլիֆէ պաշ-գա պիր բէնկ վէ սուրէթ վէրմէք իչիւն տիւր։ Պու թէքլի-ֆիմ հագըգաթէն նամուսքեարանէ տիր։ Ճէննագը Հադդըն էմրիյլէ սիզին պէննիմ զէվճէմ օլմանըզը արզու իտիյօրըմ. պունտա էտէպ վէ նամուտա մուղայիր հիչ պիր հալ եօգ տըր. բրէննաէս Գարէնին օլմագ մէզիյէթինտէն նէֆրէթ իթմէզսի-նիզ զանն իտէրիմ։

Պու սօն սէօզիւ սէօյլէտիքտէն սօնրա, բրէննա Գարէնին Լիւսիէնին արթըգ չէքիլիպ կիթմէք իսթէմէյէճէյինի միւլա-հաղա իտէրէք, էակի եէրինէ օթուրտու վէ Լիւսիէնին վէրէ-ճէյի ճէվապա մունթաղըր օլտու։

Կէնճ գըզ օլտըղը եէրտէ տուրտու վէ պիր միւտաէթ-ճիք տիւշիւնտիւքտէն սօնրա ճէվապ վէրմէյէ հազըրլանըր իքէն, մատամ Միննի պիրտէն պիրէ սէօզէ գարըշարագ տէտի քի.

— Սիզին իչինիզէ միւտախէլէ իթտիյիմտէն տօլայը աֆ-վընըզը տիլէրիմ, բրէննա ճէննապլէրի. լաքին ճամպաղխանէ-նին մէնաֆիինի հիչ պիր վագիթ իհմալ իտէմէմ. Միզ պու սէվկիլի չօճուգլա էվլէնէճէք օլուրսանըզ, անը պիզիմ արա-մըզտան չէքիպ ալաճագսընըզ. Հալ պու քի պիզիմ քէնտի-սինլէ պիր մուգավէլէմիզ վար տըր քի, պու մուգավէլէտէ ահտընը քիմ պօզաճագ օլուրսա պիր ճէրիմէ վէրէճէյի գայտ իտիլմիշ տիր. պու գայտը սիզէ իհթար իթմէյէ մէճ-պուրըմ, Պու ճէրիմէ հալընըզ մատմուազէլ Սթէրլինկ ի-չիւն տէյիլ տիր, Թիւրլիւթօն վէ հաթթա Պրիւգօ տահի պու ճէրիմէյի էօտէմէյէ մէճպուր տըրըլար։

Բրէննա. – (Գահգահա իլէ կիւլէրէք.) Պու ճէրիմէլէրի մա էլ մէճպուռնիյէ թէէտիյէ իտէճէյիմ, մատամ, պու ճի-հէթտէն գօրգաճագ պիր չէյինիզ եօգ տըր։

Մատամ Միննի. – Ճագաթ չուրասընը տա իլալէ իտէ-յիմ քի, պու մէպլաղը թէտիյէսի՝ պէննիմ հըսս իտէճէյիմ

քէտէրէ մուգապիլ պիր թէսէլլի օլամայաճագ տըր. զիրա մատմուազէլ Սթէրլինկի էվլատըմ կիպի սէվմէքտէ իմ, Ա-նընլա պէրապէր նաչայըզ տա քէնտիսինի սէվմէմէք գապիլ տէյիլ տիր։

Բրէննա Գարէնին պու պապտէ մատամ Միննի իլէ հէմէֆ-քեար օլտըղընը անլաթմագ իւզրէ էլիյէ պիր հարէքէթտէ պուլունտը։

Պատէհու օտա տէրունինտէ աղիմ պիր սիւքիւթ հիւքմ-ֆէրմա օլտու։

Հէր իքիսի տէ Լիւսիէնին վէրէճէյի ճէվապա պէքլէմէք-տէ իտիլէր։ Հալ պու քի Լիւսիէն տալղըն տալղըն տիւշիւ-նիյօր ըտը։ Գալպինտէ հասըլ օլան հէյէճան օ գատար չիտտէթլի իտի քի, աղգընը աչըպ տա պիր սէօզ սէօյլէմէյէ մուգթէտիր օլամայօր ըտը։

Ժագ տը Ֆլէօրանժըն թաստիրի տահմա կէօղլէրի էօ-նինէնէն կէչիյօր վէ պու խայալ ատէթա բէնտիսինի թազ-ևիգ իտիյօր ըտը։

Բրէննա Գարէնին պու սիւքիւթ էանասընտա, գաչլարընը չաթմըշ օլտըղը հալտէ, Լիւսիէնի թէտգիգ իտիյօր ըտը. վուդու պուլան թէքլիֆինի նասըլ օլուպ տա հէման չար չա-բուգ գապուլ իթմէմէքտէ օլտըղընը անլայամայօր ըտը։

Նիհայէթի բրէննա քէնտիսինի թութամայարագ.

— Րէճա իտէրիմ, մատմուազէլ, պիզի պէքլէթմէյինիզ, վէրէճէյինիզ ճէվապա պէքլէյօրըզ. – տէտի։

Ժան Սթէրլինկ խայալաթընտան ույանըյօր կիպի խա-ֆիֆճէ սարսըլտը վէ նիհայէթի ճէվապա աղաղ իտէրէք.

— Բրէննա ճէննապլէրի, վուդու պուլան թէքլիֆինիզ հա-գըգաթէն բէք նամուսքեարանէ տիր. լաքին թէէսսիֆ իտէ-րիմ քի անը րէտտ իթմէյէ մէճպուրըմ, Սօնրընա գատար Հինտ ճամպաղխանէսինտէ մատամ Միննինին թահթը հիմա-յէսինտէ գալմագ իսթէրիմ, վագըա սիզին զէվճէնիզ օլմագ պէննիմ իչիւն պէօյուք պիր չէրէֆ ու իֆթիխար տըր, լաքին պու թէքլիֆինիզի մա էթթէէսսիֆ գապուլ իտէմէյէճէյիմ։ Պինաէն ալէյհ, պու պապտէ վուդու պուլաճագ հէր տիւր-

լիւ խպրամաթընըզըն նէթիճէսիզ գալաճաղընը եէնիտէն պէ-
յան իտէրիմ. պէնիմ վէրտիյիմ գարար նադասիլի թաղևիր
տիր . – տէտի ։

Մատամ Միննի պու ճէվապ իւղէրինէ ալըգ ալըգ Լիւ-
սիէնին եիւզիւնէ պագմաղա պաչլատը ։ Բրէնսէս Գարէնին օլ-
մագ կիսի պիր իգպալ բէք աղ քիմսէլէրե միւեէսսէր օլուր
իքէն , Լիւսիէնին պու իգպալի բէտտա իթմէսինի հազըգաթէն
ղարիպ պուլույօր ըտը ։

Բրէնս Գարէնին իսէ հիատէթ վէ մէյուսիյէթինի քէթմ
իտէմէյէրէք .

— Լաքին , մատմուազէլ , պէօյլէ միւլահաղասըղճա պիր
ճէվապ վէրմէք ատէթա տիվանէլիք տիր . . . պէնիմ իւնվա-
նըմ , էսալէթիմ վար տըր ։

Լիւսիէն . – Էվվէթ , պիլիյօրըմ , պիր ազ էվվէլ սէօյլէ-
տիյիմ կիսի պու իւնվան վէ էսալէթի պէնիմ իչիւն պէօյլուք
պիր չէրչիվ ու իֆթիխար տըր . լաքին նէ ֆայտէ քի պուն-
լարը բէտտա իթմէյէ մէճպուր պուլունըյօրըմ ։

Պու սէօզիւ սէօյլէյէրէք , Լիւսիէն բրէնսի վէ մատամ
Ժինէսթույը պիր թաւիրը պարիտանէ իլէ սէլամլատը վէ էվ-
վէլա եէմէք օտասընտան վէ մուսխսարէն օթէլտէն տրշարը
չըգտը ։

Մատամ Միննի՝ մէրգումէնին ազիմէթինտէն սօնրա բր-
բէնսէ պիր թագըմ թէսէլլիպախշ սէօզլէր սէօյլէտի իսէ տէ ,
բրէնս պու սէօզլէրէ ասլա գուլագ վէրմէյէրէք , մատամ
Միննիյի պաշըյլա սէլամլատը վէ գալպի եէս ու մաթէմէյ
մէմլու օլտըղը հալտէ , Պուլ ա'Օր օթէլինէ ավտէթ իյլէ-
ատի ։

Ֆէնտի օտասընա կիրտիյի զէման , այաղը նասըլսա քիւ-
չիւք մասայա վուրուլտըղընտան , պու մատա իւղէրինտէքի չինի
թապագլարտան պիրինի ալըպ էօյլէ չիտտէթլէ եէրէ վուր-
տու քի , թապագ բարչա բարչա օլտու ։

Ալֆրէտ պու բաթըրտըյը իչիտինճէ հէման գօչուպ կէլ-
տի վէ հիչ պիր չէյ սէօյլէմէքսիզին թապագ բարչալարընը
Թօքլամաղա պաչլատը ։

Բրէնս պիր գօլթուգ սանտալիէսի իւղէրինէ տիւչիւպ օ-
թուրտու վէ հիատէթլի պիր թավր իլէ .

— Ալֆրէ՛տ , պիր սաաթա գատար պուրատան հարէքէթ
իտէճէյիզ . – տէտի ։

Ալֆրէտ « Պաչ իւսթիւնէ , էֆէնտիմ » տէյէրէք , օտա-
տան տրշարը չըգտը ։

Բրէնս օտա ուշաղընըն հաղըրլըգ կէօրմէք իւղէ կիտիպ
կէլտիյինի վէ էնիպ չըգտըղընը իչիտինճէ , եիւրէյի հօբլամա-
ղա պաչլատը վէ պիւթիւն գալպինի զապթ ու թէսխիր իթ-
միշ օլան օ մախլուգը լաթիֆտէն այրըլմագ քէնտիսի իչիւն
մուհալ օլտըղընը տիւչիւնիւպ .

— Ալֆրէ՛տ . – տէյու պաղըրտը ։

Օտա ուշաղը տէրհալ իչէրի կիրտի վէ բրէնս հէյէճանը
պիր սէտա իլէ .

— Պուրատան հարէքէթ իթմէյէճէյիզ . . . պուրատա գա-
լաճաղըզ . – տէտի ։

Ուշագ եէնիտէն « Պաչ իւսթիւնէ , էֆէնտիմ » տէյէրէք ,
հաղըրլատըղը չէյլէրի եէրինէ գօյմագ իւղէ տրշարը չըգտը ։

Բրէնս օտա տէրունինտէ եօգարը աչաղը կէղինմէյէ
պաչլատը ։

Գաչլարընը չաթմըշ վէ չէհրէսինի պուրուշտըրմըշ օլտը-
ղը հալտէ , արա սրրա քէնտի քէնտինէ .

— Պաչգա չարէմիզ եօգ տըր . . . պու եօլտա հարէքէթ
իթմէյէ պիզի քէնտիսի մէճպուր իտիյօր . – տէմէքտէ իտի ։

Պու թէհտիտաթընն մանէսսը նէ՞ իտի , Օ ագշամը , ճամ-
պաղիանէտե օյուն խիթամ պուլտըգտան սօնրա , Տիգ Շատ-
վէլ Պուլ ա'Օր օթէլինէ կէլտիյինտէ , բրէնս Գարէնին իլէ արա-
լարընտա նէ՞ ճէրէյան իթմիշ իտի ։

Իչիէ աթիտե նագլ իտէճէյիմիզ վուգուաթ՝ պունըտրը
էօյրէտէճէք տիր ։

9

ՏՈՒԶԱԳ

— Ոու հայվան պերմիւթատ ուպու իքէն, նամըլ օլուայօր տա շիմտի պէօյլէ խույատուղըդ իտիյօր, անլայամայօրըմ։

Ոու սէօզիւ սէօյլէյէրէք, Տիգ Եատվէլ բրէնս Գարէնին տէօրթ բէս պարկիւլէրինէն պիրինէ չիատէթլի պիր գամ չը էնտիրտի։

Հայվան իբի տէֆա չախ գալգաը վէ Տիգ Եատվէլի պիր թէքմէ իլէ կիւլէշ մէյտանընըն պիր քէօշէսինէ ֆըրլաթաը աթաը։

Բաֆաէլ Ժինէսթու պու վազըատա հաղըր պուլունտըղընտան, թէաճճիւպլէ։

— Թօհա՛ֆ չէյ... թօհա՛ֆ չէյ... սէնինն պաշընա պէօյլէ չէյ կէլտիյի եօղ ըտը... նա՛մըլ օլույօր տա Հայվան սանա իթաաթ իթմէյօր։ — տէմէքտէ իտի։

Տիգ Եատվէլ ավաղը օլտըղա պաղըրմագտա վէ իթթիմտատա իթմէքտէ իտի։

Ձամպաղհանէ խալգը հէման գօչուպ կէլտիյէր վէ մէրգումը եէրտէն գալտըրտըլար։

Բաֆա Ժինէսթու պիր թապիպ ճէլպ իթտիրիլմէսինն արզու իթտի իտ, Տիգ Եատվէլ պու արգույա մուխալիֆէթ կէօսթէրտի։ Ա.յաղը չար չարուգ սօղուգ սու իչինէ գօնուլտու վէ միւտաւաթը լաղըմէ իճրա իտիլտի։

Ոու սըրատա բրէնս Գարէնին ճամպաղհանէյէ կիրտի վէ վուգուը հալի խապէր ալընճա Տիգ Եատվէլէ եազլաչտրագ, հէր քէս հուզուրընտա թէֆէրրուաթընը անլատագ իտի։

Տիգ Եատվէլ տախի վուգու պուլան գաղայը իյզահ իթտիրքէն սօնրա, ճամպաղհանէ խալգընտան պիրիսինի չաղըրտը վէ կիտիպ պիր չիչէ բէլէսէնք եազը ալմասընը թաւսիյէ իտի։ Բէլէսէնք եազը կէլինճէ, Եատվէլ թօհուդընը պիր էյիճ օվալատը վէ պատէհու ֆանէլա պիր սարպը իլէ սարտըգտան սօնրա, ազաճըգ էյի օլտըղընը վէ պիրիսինին մուավէնէթիյլէ քէնտի գուլիպէսինէ կիտէպիչէճ էյինի պէյան իտի։

Պունըն իւզէրինէ ճամպաղհարտան պիրի Եատվէլին գօթթուղընա կիրտի վէ գուլիպէսինէ կիտէճէյի սըրատա, մատամ Մինին գարշըտընա չըգարտագ։

— Շիմտի սէն պիր գաչ կիւն գատար նէբինտէն գալգամայաճագ սըն... պարկիւլէրի Օրլէանտան քիմ կէթիրէճէք։ — տէտի։

Տիգ Եատվէլ. — Պէն տէ պունը տիւշունիյօր ըտըմ, մատամ, այագըմըն քէմիրլէրի նէբինտէն օյնամըշ օլտըղընտան, պիր գաչ կիւն գատար նէբինտէն գըմըլտայամայաճագըմ։

Ճամպաղհանէնէնն հատըլտիքը բէք նօրմունտա օլտըղընտան, մատամ Մինին ավրատա պուլունան պիր թագըմ զայքի վէ գուվվէթիվ պարկիւլէրի սաիքըպ անլէրէ պէտէլ սիմը բէս ճինա պարկիր ալմագա գարար վէրմիշ վէ պունըն իչինն ամ պագիրկեանըարընտան պիրիսիլէ մուխապէրէյէ կիրիշմիշ իտի։ Ամ պագիրկեանը տախի ֆիյատըտը պէյան իթտիքտէն սօնրա, մաճըլուպ օլան ալիը Հայվանը Օրլէանտա թէօփիմ իտէճէյինի պիլտիրմիշ իտի։

Պու պարկիւլէրի կէթիրմէք իչուն պիրիտատ էճնիյէթլի պիր ատէմ պուլմագ լազըմ ըտը. իչինէ մատամ Մինին պու ժէնուրիյէթի Տիգ Եատվէլէ թէվտի իթտիշ օլտըղընտան, Տիգ Եատվէլ տախի իրթէսի սայագ Օրլէանա կիտէճէք, պարկիւլէրի մուայէնէ իտէճէք վէ պէտէլինի էօտէթիքտէն սօնրա, Հայվանլարը ալըպ Պուրժա կէթիրէճէք իտի։ Հալ պու քի չինաի Տիգ Եատվէլին այագը ինճինտիշ օլտըղընտան, իրթէսի սուպագ եօլա չըգամայաճագ իտի։

Ճամպաղհանէտէ Տիգ Եատվէլէն պայգա պու ժէնուրիյէթի իչիճա իտէճէք նալընըգ պիր քինէ վար ըտը քի, օ տա Թիւրլիթօն ըտը։

Մատամ Մինին Եատվէլին պու ժէնուրիյէթի իչիճա իտ-

տէմէյէճէյինի կէօրիւնճէ , մէյուս օլմայըպ հէման Թիւրլիւ-
թօնա միւրաճաաթլա , պու մէմուրիյէթի տէրէօհտէ իթմէ-
սինի րէճա իյլէտի ։

Թիւրլիւթօն պու թէքլիֆի գապուլ իթմէք իսթէմէյի-
յինտէն .

— Մաաամ, պիլիրսինիզ քի պէն պու կիպի խըտմէթլէր-
տէն գաչընմամ. լաքին մաամուաղէլ Սթէրլինկ պարկիրէ պի-
նէճէք օլուրսա , քէնտիսինի իտարէ իտէճէք քիմսէ եօգ տըր .
— ոէտիքտէ , Բաֆա ժինէսթու սէօզէ գաբըշարագ .

— Պէն , օղլում, պէն իտարէ իտէճէյիմ. . . Հաթթա
տէյէպիլիրիմ քի մաամուաղէլ Սթէրլինկ պէնտէն տահա զի-
յատէ մէմնուն օլաճագ տըր . — տէտի ։

Թիւրլիւթօն իթիրազ իտէճէք պիր նօգթա կէօրէմէյի-
յինտէն , չար նաչար մաամամ Մինննինին թէքլիֆինի գապուլէ
մէճպուր օլտու ։ Պէրապէր պիրիսինի կէօթիւրմէք իգթիզա
իթմէյինտէն , քիմի ինթիխապ իտէճէյինի տիւշիւնիւպ տուր-
մագտա իքէն , քիւչիւք Սմիւթ .

— Ա՜հ , մօսիէօ Թիւրլիւթօն , պէնի պէրապէր կէօթիւ-
րիւն , սիզէ հէր վէճհ իլէ խըտմէթ իտէրիմ. — տէտի ։

Թիւրլիւթօն չօճուղըն պու արզուսընը ըէտա իթմէք իս-
թէմէյէրէք , անը տա պէրապէր կէօթիւրմէյէ գարար վէր-
տի ։

Թիւրլիւթօն իլէ Սմիւթ իրթէսի սապահ եօլա չընգաճագ-
լար վէ պու զայպուպէթ իչի կիւն գաատար տէվամ իտէճէք
իտի ։

Յնիլ հագըգա իրթէսի սապահ Թիւրլիւթօն իլէ Սմիւթ
Լիւսիէն իլէ վէտալաշտըգտան սօնրա , իւչ թըրէնէ պինմէք
իւզրէ տէմիր եօլու մէվգիֆինէ կիթտիլեր ։

Սմիւթ պու սէյահաթտան տօլայը ֆէվգ էլ ատէ մէս-
բուր կէօրիւնիյօր ըտը ։

Լիւսիէն գահվալթըսընը իթտիքտէն սօնրա , միւթատը
վէճհ իւզրէ ճամպաղհանէտէ պագը թէճրիւպէլէր իճրա իյ-
լէտի ։

Ագշամ իւսթիւ ճամպաղհանէտէն մուֆարագաթ իտէ-

ճէյի սըրատա , քիւչիւք պիր չօճուգ կէլիպ քէնտիսինէ պիր
թէլէկրաֆնամէ կէթիրտի ։ Լիւսիէն թէաճճիւպ իտէրէք .

— Պու թէլէկրաֆ պէնիմ մի տիր , օղլում. — տէտիքտէ ,
չօճուգ .

— Էվէթ , սիզին տիր , սիզ մաամուաղէլ Ժան Սթէր-
լինկ սինիզ , պէն սիզի թանըրըմ. — ճէվապընը վէրտի ։

Ժան Սթէրլինկ թէլէկրաֆնամէյի աչտը վէ կէօզիւ հէ-
ման իչզա մահալինէ աթմի օլուռտու ։

Թէլէկրաֆնամէնին գիյրինտէ Թիւրլիւթօնըն իչզասը պու-
լունըյօր ըտը . միւհթէվիյաթը տա չուռնատան իսպարէթ իտի .

« Ադիզէմ մաամուաղէլ .

« Ալտաըդընըդ ատէմի պուլտում։ Պիր աթ պագիրկէա-
նը իմիշ։ Եարըն սապահ սաաթ ալթըտա Լիւէթ օրմանընտա
պուլուռնաճագ տըր։ Պէն քէնտիսինի թաադիպ իտիյօրում։ Սիզ
տէ եարըն սապահ պիր արապայա պինիպ մէզքիւր օրմանա
կէլինիզ։ Պէն օրմանըն մէսախէլինտէ , աղաճլար արասընտա
զայպ օլմուշ օլան քիւչիւք պիր դուլպէտէ պուլուռնաճաղըմ։
Օրատա կէօրիւշիւրիւզ։ »

«ԹԻՒՐԼԻՒԹՕՆ»

Լիւսիէնին նիւբէյի չարբմաղա պաշլատը։ Թիւրլիւթօնըն
չանսը մէճհուլը նատըլ օլուպ տա թանըմըշ օլըպընը պիր
տիւրլիւ քէշֆի իտէմէյօր ըտը . Հալ պու քի քէնտի էսրարը-
նա եալընըզ Թիւրլիւթօն վաղըֆ օլըպընտան , պու պապտէ
հիչ պիր խաֆա վուպու պուլամայաճաղընը տիւշիւնէրէք , իր-
թէսի սապահ կէօսթէրիլէն մահալէ կիթմէյէ գարար վէրտի ։

Պու թէլէկրաֆնամէնին միւրուտինի եալընըզ մաամամ
Մինննի կէօրմիշ իտի իտէ տէ , միւհթէվիյաթընը անլամադա
մէրագ իթմէմիշ իտի ։ Լիւսիէն անը կէթիրմիշ օլան չօճուղա
պիր գաչ բաթա վէրտիքտէն սօնրա , Օթէլ-տը-Ֆրանսա աղի-
մէթլէ քէնտիսինէ մահսուս օլան օտայա չէքիլտի ։

Օ կէճէյի ույգունըզ կէչիրտի վէ սապահնա գատար պիր
թագըմ միւլահազաթը դարիպէտէ պուլունտու ։

Ճաֆագ աթար աթմազ եաթագտան գալգտը վէ իւա-
թիւնիւ կէյինէրէք , պիր արապա պուլմագ իւղրէ սօգաղա
չըգտը : Մապահըն պու վագթընտա մէ յտանըլարտա արա-
պատան էսէր եօղ ըտը : Մաաթընա պագտը վէ բէք ածէլէ
իթմիչ օլտըղընը վէ էն աղը պիր սաաթ գատար պէքլէմէյէ
մէճպուր պուլունտըղընը անըլայարագ , ճամպագխանէյէ ա-
գիմէթլէ « Պրիւգօ՛ . . . Պրիւգօ՛ » տէյու հայգըրտը . պիրա
հայվան ճամպագխանէյէ կէլէլիտէն պէրու տահմա ֆիլ իլէ
պէրագէր եաթար ըտը . լաքին Պրիւգօ պու տավէթէ իճա-
պէթ իթմէտի . Լիւսիէն ֆիլին պուլընտըղը ախըրա կիրտի վէ
քէօբէյի եէնիտէն չաղըրտը իսէ տէ , հայվանը օրատա տա կէօ-
րէմէխիյինտէն , քէնտի քէնտինէ .

— Պէագէլի սօգաղա չըգմըշ տըր . . . անը պաղլամա-
ղա մէճպուրիյէթ հասըլ օլաճագ տըր , պիրա կիւն կիւնէ եէ-
նի եէնի ատէթլէր չըգարըյօր . – տէտի :

Պատէհու ախըրտան չըգարագ հէր եէրէ պագտը իսէ
տէ , արապա ֆիլան պուլամատը : Լիւէթ օրմանընա կիթմէք
իչիւն ան իչի քիլօմէթրօ գատար մէտաֆէ գաթ իթմէք լաղըմ
կէլիյօր ըտը քի , պու մէտաֆէյի եայա օլարագ գաթ իթմէք
միւմքիւն տէյիլ իտի :

Լիւսիէն պաշգա պիր չէյ տիւչիւնտիւ : Հէր ագշամ
ճամպագխանէտէ իւղրինէ պինտիյի Սթեյլա նամընտաքի գը-
ղըլ աթ էրէյիճէ գուվվէթլի պիր հայվան օլտըղընտան ,
քէնտիսինի օրայա գատար կէօթիւրէպիլիր իտի :

Լիւսիէն պունը գարարլաշտըրընճա , քէնտի խուսուսի
օտասընա կիրիպ պինիճիլէրէ մահտուս պիր ֆիսթան կիյին-
տի վէ պատէհու ճամպագխանէ ուշագլարընտան պիրինէ գը-
ղըլ աթը հաղըրլամասընը էմր իյլէտի :

Ուշագ հէման պու էմրի իճրա իթմէի վէ Լիւսիէն պիր
միւտտէթ սօնրա Պուրժ չէհրի իլէ Լիւէթի օրմանը արապըն-
տաքի մէտաֆէյի ահէսթէ ահէսթէ գաթ իթմէկէ պաշլատը :

Օ էանատէ եօլլար թէննա իտի . Գարշըսընա սէպէթվաթ-
ճը արապալարընտան պաշգա պիր չէյ չըգմայօր ըտը :

Լիւսիէն պէօյլէճէ պիր խայլը միւտտէթ եիւրիւտիւքտէ

սօնրա , Նիհայէթի օրմանընն քէնարընա վասըլ օլտու վէ սաղ
թարաֆտա , աղաճլարտան պիր աղ ուղագտա , քիւչիւք
պիր պաղչէ իլէ մուհաթի օլարագ ուֆագ պիր գուլիպէ մէվ-
ճուտ օլտըղընը կէօրտիւ . օրալարտա պուննտան պաշգա պինա
պուլընմատըղընտան , Թիւրլիւթօնընն իչար իթտիյի գուլիպէ
պու օլմազը տէյու տիւչիւնէրէք , աթտան աշագը էնտի վէ
հայվանը պիր աղաճա պաղչատըգտան սօնրա , գուլիպէյէ
տօղրու միւթէվէճճիհ օլտու :

Գուլիպէնին իչէրիսինտէն հիչ պիր սէս իչիտիլմէյօր ը-
տը : Լիւսիէն աչըգ պըրագըլմըշ օլան գապու էօնիւնտէ պիր
գաչ տագըգա գատար տուրտու իսէ տէ , սիւքիւթտէն պաշ-
գա պիր չէյ իչիտէմէտի :

Լաքին պիր աղ սօնրա պաղչէ Թարաֆընտան պիր այագ
սէտասը կէլմէյէ պաշլատը : Պունընն իւղէրինէ Լիւսիէն էլին-
տէքի գամչըյը գապույա վուրարագ .

— Պուրատա քիմսէ եօ՞գ մը . – տէյու սօրտու :

Պօղուգ պիր սէտա « կիրինիզ . . . կիրինիզ . . . » ճէվապը-
նը վէրտի :

Մատմուազէլ տը Մարսընէ իչէրի կիրտի վէ պօչ պիր օ-
տա իչինտէ պուլունտու :

Օճաղընն էօնիւնտէ պիր այագը գըրըգ իչի իսկէմրի վէ
օտանընն պիր քէօչէսինտէ տէ սարը բէրտէլի էսկի պիր գա-
եօլա պուլունմագտա իտի : Օտա եալընըզ թավանտա պու-
լունան քիւչիւք պիր պաճա բէննճէրէսինտէն ըշըգ ալմագտա
իտի :

Լիւսիէն միւթէրէտտիտանէ պիր թավը իլէ պիր գաչ ա-
տըմ աթտը . հալ պու քի գարշընընա հիչ քիմսէ չըգմատը-
ղընտան , եէնիտէն րէֆը սէտա իտէրէք .

— Ճանըմ , պուրատա քիմսէ եօ՞գ մը . – տէյու պաղըրտը :

Սէտասը միւպհէմ պիր էնտիչէ իլէ թիթրէմէքտէ իտի :
Պէօյլէճէ օտանընն օրթասընա գատար կէլմիչ իչէն , գապու
խարիճտէն պիրտէն պիրէ գապանտը վէ պաղչէ Թարաֆընտա-
քի գապու աչըլարագ պիր ատըմ իչէրի կիրտի քի , պու ա-
տըմ բրէնա Սէրժ Գարէնին իտի :

Մէրդում կէնճ գըզա տօղրու իլերլէմիքտէն սօնրա, միսօթէհղիյանէ պիր թաւը իլէ։

— Սապահլար խա՛յր օլսուն, մատմուազէլ, տավէթիմէ իճապէթի իտիպ տէ թէչրիֆէ թէնէղղիւլ պուլուրտըղընըզտան սօլայը բէք զիյատէ մէսրուր օլտում. — տէտի։

Լիւսիէն ճէվապ վէրմէյիպ, կէրի կէրի կիթտի վէ գօլլարընը կէօյսիւ իւզէրինէ չաբրասթլայարագ, նէթիճէյի հալէ մունթազընը օլտու։

Գու ժէնղարէյի պիր միւատէթճիք թէրք իլէ, Լիւսիէնին նասըլ օլուպ տա պու տուզաղա տիւշմիւշ օլտըղընը իյզահ իտէլիմ։

Իքի կիւն էվվէլ պիր սապահ Տիգ Շատվէլ Գուլ ա՛Օր օթէլինէ կէլիպ տէ բրէնս Դարէնին իլէ գօնուշտուգտան սօնրա, ագշամ օյուն խիթամ պուլտուգտան սօնրա նինէ օթատա պուլուշմագ իւզրէ սէօղէշմիշ օլտըգլարը օգուշանլարընընը մալիւմիւ օլմագ կէրէք տիր։

Իչթէ Տիգ Շատվէլ վատը մունճիպինճէ օ ագշամը թէքրար Գուլ ա՛Օր օթէլինէ կէլմիշ վէ Լիւսիէն իլէ Թիւրլիւթճօն հագգընտաքի ատավէթի շէտիտէսի սահիպտըյմա, պու թէրթիպի պիղղամ քէնտիսի գուրմըշ ըտը։

Մէրդում՝ Թիւրլիւթճօնը օթատան ուղագլաշտըրմագտըրըն բրէնսին մագսատընա նամէ օլմայաճաղընը քէստիրմիշ օլտըղընտան, անը ուղագլաշտըրմագ իչիւն նիհայէթ պիր բւան պուլմըշ ըտը։

Գէնտիսի իրթէսի կիւնիւ բրէնսին պարկիրլէրինի թէրպիյէ իթտիյի սըրատտա, հայվանլարտան պիրի սէրքէշլիք իտիյօր կիսպի կէօսթէրճէք վէ նիհայէթ հայվանտան պիր թէրմէ եէմիշ կիսպի պիր թատրիպ իլէ եէրէ եուվարլանըպ, այադը ինճինմիշ կիսպի կէօրիւնէճէք իտի։

Տիկէր թատրաֆտան մատամ Մինննին սըրտարըշ իթտիյի պարկիրլէրի կէթիրմէք մէմուրիյէթինի գէնտիսի տէրէօհտե իթմիշ օլտըղընտան, այադը ինճինմիշ օլտըղընը պէհանէ կէօսթէրինճէ, մատամ Մինննի չար նաչար Թիւրլիւթճօնա միւրաճաաթի իթմէյէ մէճպուր օլաճագ վէ պէօյլէճէ Թիւրլիւթճօնը եիրագլաշտըրմագ խուսուսը գօլայլաշաճագ իտի։

Գու բւան բէք կիւզէլ գուրուլմըշ ըտը. գիրա ճամպազխանէ տէրունինտէ պու մէմուրիյէթի իչիա իտէճէք Թիւրլիւթճօնտան պաչգա քիմսէ եօղ ըտը։

Տիգ Շատվէլ պու բւանը բրէնսէ պէյան իտինճէ, բրէնս պուննա բէք պէյէնտի իսէ տէ, հէննուզ թամամլանմամըշ օլտըղընտան։

— Բէք էյի, ֆաղզ իտէլիմ քի Թիւրլիւթճօն Օրլէանա կիթտի, սօնրա՞ նէ օլաճագ... — տէտի։

Տիգ Շատվէլ.— Ազաճըգ սապը իտինիզ, բրէնս ճէնապլէրի, պու գատար աճէլէճի օլմայընըզ, պէն հէր չէյի տիւշինմիւշ պուլմըշտըմ ոըր։ Բւանըմը նէ կիւզէլ թէրթիպ իթմիշ օլտըղըմը չիմտի կէօրէճէք սինիզ։

— Բէք էյի, սէօյլէյինիզ պագալըմ։

— Մատմուազէլ Սթէրլինկին պիր էսրարը վար ոըր. պու էսրարըն նէտէն իպարէթ օլտըղընը պիլմէմ, լաքին հէր հալտէ պիր էսրարը օլտըղընը պիլիրիմ։ Պիր ագշամ ճամպազխանէյին արգա գապուսընտա, Մ. Բաֆա ժինէսթույա գապլանլարընը թէքրիֆ իթմէյէ կէլմիշ օլան չիրքին պիր ատամլա կէօրիւշիյօր ըտըմ. մատմուազէլ Սթէրլինկ պու ատամը կէօրիւնճէ պօղուլտու վէ անըն քիմ օլտըղընը անլատմագ իւզրէ Մ. Բաֆա վատըթասըյա պանա միւրաճաաթի իյլէտի. լաքին պէն Մ. Բաֆայը պիր էյիճէ սէրքօշ իտէրէք, պու մալիւմաթը մատմուազէլ իսթէմէյէրէ օլտըղընը ազընտան ալտըմ։

— Բէք էյի, պու ատամ քիմ իտի։

— Պէնտէ պիլմէմ, իսմինի սէօյլէմէտի, պէն տէ անլատմադա մէրագ իթմէտիմ. ֆագաթ չիմտի պօշ պուլընմըշ օլտըղըմը կէօրիյօրըմ։ Քիմ օլտըղընը անլատմադա չալըշմալը իտիմ. շիապհէ եօգ քի պիր չինկեանէ տիր, անը արատմադա գալդըշմագ՝ տէնիլ գէյըսընտա պիր գում տանէսի արատմադա պէնղէր։

— Գու ատէմին քիմ օլտըղընը անլատմագ իչիւն սէրվէթիմին եարըսընը վէրիր իտիմ, չունքի մատմուազէլ Սթէր-

լինկլին էարթը մահզա պու սայէտ մէյտանա չըզապիլը ։

— Պիր բանայըրտա քէնտիլինի կազալայաճագ օլուրսամ, էլիմտէն գուրթուլամայաճագ տըր. գարնընտա նէլէր պուլունտուղունը անլայաճաղըմ։ Լաքին չիմտի անը պուլմազա լիւզումընըզ կօգ տըր ։ Հէրիֆ իչիմիզէ պաչդա կօլտա կապրայաճագ տըր ։

— Նէ՞ կօլտա ։

— Մատմուազէլ Սթէրլինկ վէ Թիւրլիւթօն պու ատամը արայօրլար. Թիւրլիւթօնը տէտիյիմ բլանլա Օրլէանա կէօնտէրթէն ատնըա, մատմուազէլ Սթէրլինկէ Թիւրլիւթօնըն իմզասըլմա պիր թէլէկրաֆնամէ կէօնտէրիրիզ վէ պու թէլէկրաֆնամէտէ արատըղը ատամը պուլմըշ օլտուղունը վէ ֆիլան սաաթտա ֆիլանճա կէրմէ պուլունաճաղընը պէյան կէտէրիզ. քէնտիլի տէ պունըն Թիւրլիւթօն թարաֆընտան կէօնտէրիլմիշ օլտուղունա լինանարագ, կէօսթէրիլէն մահալէ կիտէր վէ արատըղը ատամ կէրինէ սիղի պուլուր. օնտան ատնըասը սիղէ այիտ տիր, պէն գարըշմամ։

Բրէնա Գարէնին պու բլանա բէկ պէյէնտի վէ պու սայէտէ մագասընա նախլ օլաճաղընը իւմիտ իմմէյէ պաշլատը։

Պու բլան նօգթասը նօգթասընա իճրա իտիլտի վէ Թիւրլիւթօնըն ազիմէմինտէն պիր գաչ սաաթ սօնրա, Ալֆրէտ սախմէ թէլէկրաֆնամէնին ատրէթինի համիլ օլտուղը հալատէ Օրլէանա կիտէրէք, անը թէլէկրաֆնանէյէ թէօլիմ իմտիքատէն սօնրա թէքրար Պուրժա ալատի իչլէտի ։

Բրէնա Գարէնին պիր կիշի ճիվարըսընա ախ իչէ կէղինտիյի էօնատէ, Լիւէթ օրմանը մէտոսէլինտէ քիւչիւք պիր գուլպէ կէօրմիւշ իտի. Մատմուազէլ Սթէրլինկի պու բլան իլէ օրայա ախմազ բէկ միւնասիպ օլաճաղընը տիւչունէրէք, իրթէսի սապահ իչի ախըը պիր բայրաճնա բաքիպէն, Լիւէթ օրմանընա կիտտի ։

Պուլիպէնին գաբուսը էօնիւնտէ կապլըճա պիր քէօյլիւ տուրմըշ, բէկ գիյատէ զահմէթլէ օտուն կարմագտա իտի։ Մէրգում բրէնսի կէօրիւնճէ, պալթայը կէրէկ գէյտու վէ ալըգ պագմազա պաշլատը ։

Բրէնա՝ հէրիֆին թէաճճիւպինէ նիհայէթ վէրմէք իւզրէ, թաթլը պիր սէտա իլէ.

— Պագսան ա՛, իմմիյա՛ը, ազաճըգ պուրայա կէլ, ատնա տէյէճէյիմ վար. – տէտի ։

Ֆէօյլիւ չապպասընը չըգարըպ, հէման բայթօնըն կանընա սէյիրմտի ։

Բրէնա հէրիֆի կօգարտան աչաղըյա գատար սիւզտիւքտէն սօնրա.

— Իչի կիւզ ֆրանգ գազանմազ իմմէ՛ը միսին, իմմիյար. – տէյու սօրտու ։

Ֆէօյլիւ. – Հա՛յ հա՛յ, իչի կիւզ ֆրանգ քի՞մ գազանմազ իմմէմէզ, լաքին պէնտէն նէ՞ թալէպ իտիյօրսընըզ։

— Շիմտի անլարսըն, պու էվ սէնին տիր, տէյի՛լ մի ։

— Էվվէթ ։

— Զօլուգ չօճուղըն վա՛ր մը տըր ։

— Էվվէթ, վար տըր ։

— Պէն կարըն վէ օ պիր կիւն ագշամա գատար էվինի սէնտէն իմմիճար իտէճէյիմ։ Էվին իչինտէ հիչ քիմսէ պուլունմայաճագ տըր. քէօբէյին պիլէ վար ըսա պէրապէր կէօթիւրէճէքսին. գարույը աչըգ վէ անախթարը իւզէրինտէ պըրագաճագսըն, Անլատը՞ն մը ։

— Էվվէթ, անլատըմ, էվիմի կարըն վէ օ պիր կիւն իչինն իմմիճար իմմէյէք իտիյօրսընըզ. պունա մուգապիլ պանա իչի կիւզ ֆրանգ վէրիյօրսընըզ։

— Տօղրու, աֆէրին իմմիյար, պու թէքլիֆիմ իչինէ կէլմը՛ մի ։

— Նի՞չին կէլմէյէճէք, պիզ տէ կիտէր նէկէնէրիմին էվինտէ կաթարըզ։

— Ա՛րթըգ նէ՞ կաբարսան կար, պէն գարըշմամ, չու կիւզ ֆրանգը ալ պագալըմ։

Բրէնա իմմիյարա կիւզ ֆրանգըզգ պիր պանգա գամմէսի ուզաթմագ, Իմմիյար պու գամմէյի ալըպ իւզէրինէ պագմագտա օլտուղընտան, բրէնա.

— Նէ՞ պագըյօրսըն, իմմիյար. – տէյու սօրտու ։

Փէօյլիւ. – Վէրտիլինիզ գահմէնին էյի օլուպ օլմատըղը-նը պիլէմէմ, լաքին վագթըյլա պունըն սահմէսի չըգար տէտիլէր։

Բրէնա կիւլիւմսէտի վէ ճըղտանընտան պէշ տոէտ լուի ալմունը չըգարըպ։

— Մատամ քի քեազըտտան խօշլանմայօրսըն, ալ սանա պէշ ալմուն։ Ո պիր կիւն տիկէր պէշ ալմունը տա ալաճագ-սըն։ Վէրտիլիմ խալիմաթը ուննութմատըն ա՛։

— Խա՛յր, էֆէնտիմ, էմրինիզ հարփիյէն իճրա օլունաճագ-տըր։

Փէօյլիւ բրէնայ սէլամլատըգտան սօնրա, չէքիլտի կիթ-տի։

Բրէնա տահի բայթօնա բաքիպ օլարագ ճամպաղխա-նէյէ ալիմէթ իլլէտի։ Իչթէ Տիգ Շատվէլին այադը ին-ճինմէսի թամ օ սըրատտա վուդու պուլմըշ ըտը։ Ոնտան սօնրա իչ նէ սուրթմէյէ ճէրէյան իթմիչ օլտըղը մալիւմ տիւր։

. . . . . .

Լիւսիէն տիվարա տայանմըշ վէ գօլմարընը կէօյսիւնտէ չաբրատթլամըշ օլտըղը հալտէ, քէմալը աղմ ու մէթանէթլէ տուրըյօր վէ զանն իտէրսին քի բրէնայ մէյտան օգույօր ը-տը։

Բրէնա իսէ տիք տիք մէրգումէնին եիւղիւնէ պագմագտա վէ կէօղէրինտէ պիր աթէչի վահչէթ բարլամագտա իտի։ Պիր միւտտէթ վագը օլան սիւքիւթիւ եինէ բրէնա Գարէնին գահ իտէրէք։

— Նա՞սըլ, մատմուազէլ, գուրտըղըմ տուզաղա պէյէն-տինիզ մի. պուրատա Թիւրլիւթօն տօսթընըղը պուլաճագ-սընըշ զանն իտէր իքէն, պիւս պիւթիւն պաշգա պիր քիմսէ-յի պուլմընըշ, Թիւրլիւթօն Օրլէանտա տըր, պուրատա իքի-միզտէն պաշգա քիմսէ եօգ տըր. տիւնեատա էն զիյատէ ար-զու իթմէյիմ շէյէ իչթէ պու կիւն նահիլ օլաճաղըմ։

Լիւսիէն. – Սիզին պիր ալշագ օլտըղընըղը չիմտի անլա-յօրըմ, պէնի ալտատարագ պէօյլէ միւտհիշ պիր տուզաղա տիւշիւրտիւքտէն սօնրա, իճթիհատար խոյօրսընըշ հա։

— Նէ՞ չարէ, պաշդա վատըթա պուլամատըմ. սիզ պա-նա նատարը հագտարէթլէ պագտընըշ, պէնիմիչ իննաճիսըշճա-սընա մուտամէլէ իթթիհատընիշ. չէքտիյիմ ըշտըրատալատա մէրհա-մէթի իթմէյէտինիշ։ Պիր քիմսէ պէօյլէ պիր իշ նատրատագա գա-րար վէրմէճէք օլուրսա, հըսսիյաթընա գարշը ուղրայըպ տա մաղտուպ օլտըղընտան տօլայը տըր։ Պէն պունտան պէօյլէ պիզիշ հատայատտամ. սիզ պէնիմ մէտարը հայաթըմ սընըշ. սիզի էօյլէ պիր աշգ ու մուհապպէթլէ սէվիյօրըմ քի, էօյու-միւ տահի կէօղէ ալտըրմըշըմ տըր։ Պէն սիզէ օ գառար նի-յագ իթթիհատ, տինէմէտինիշ, իսմիմի, իւնվանըմը, սէրվէթի-մի սիզէ թադտիմ իթթիհատ, գապուլ իթմէտինիշ։ Պէնտէ սիզի էլէ կէշիրէճէյիմէ նէմին իթթիհատ. ինսան մէյտան օլունճա, էն ֆէնա շէյլէրէ պիրէ թէշէպպիւս իտէր։ Սիզ պէնիմ քէ-ճալարըմա գուլագ վէրմէտինիշ, պէն տէ սիզին բէճալարընը-զա գուլագ վէրմէյէճէյիմ։

Պու սէօղիւ սէօյլէյէրէք, բրէնա Գարէնին գօլտարընը աշ-մըշ օլտըղը հալտէ Լիւսիէնին իւզէրինէ կիթթի։

Ժան Սթէրլինկ էլինտէքի գամշըյը գալտարըպ բրէնային եիւղիւնէ վուրմագ իսթէմի իտէտէ, բրէնա հէման գամշըյը եագալայըպ բարչա բարչա իթթի։

Լիւսիէն պիւս պիւթիւն սիլահը միւտաֆաատան աբի պուլունըյօր ըտը։ Տիգ Շատվէլ գաբույը գաբատըգտան սօնրա, բրէնային բայթօնընընը մուհաֆազա իթմէք իւզէրէ օրմա-նըն իչէրիսինէ կիթթիշ օլտըղընտան, գաբուտտան գաչմագա տա իհթիմալ եօղ ըտը։ Բրէնա իսէ կիւճլիւ գուվվէթլի պիր ատէմ օլտըղընտան, Լիւսիէնին մուգավէմէթլէրինէ բէք գօ-լայ իթթիհատ վէրէպիլիր իտի։

Պիչարէ գըղճըղագ պու ալշագ ատէմին բէնչէի չէհվէթի-նէ թէսլիմ օլմագտան բաա, էօմէք տահա խոյըրսը օլտըղը-նը տիւշիւնմէքտէ իտի իսէ տէ, պու ֆիքրինի մէվգըի իճրա-յա գօյահագ պիր սիլահը օլմատըղընտան, մէյտա մէյտա էթրաֆընա պագընմագտա իտի։

Նահէհան չէհրէմինտէ պիր չուվէի մէսէրրէթի բարլատը։ Սիմ սիյահ օլմուշ օլան օճաղըն իւզէրինտէ էսիլ պիր թիւ-

ֆէնկ սաբլմըշ ըտը։ Խանէ սահիպի պէսպէլի պուներնա արա սըրա գարաճա վէ ևա եապան տօմուղը ավամաղա չըգար ըտը։

Բրէննա պիր տէֆա տահա կէնճ գըղա եադըաշմըշ ըտը։ Լիւսիէն իսէ օտանըն էթրաֆընտա տօղաշմագտա վէ օճաղըն եանըննա կիթմէյէ չապալամագտա իտի։

Նիհայէթ բրէննա գըղըն պէլինտէն եադալատը վէ անը գուճագլամագ իսթէտի։ Լաքին Լիւսիէն իգթիտարը պէչէր ֆէվգինտե պիր դայրէթ իճրասըյլա, բրէննին գօլլարը արասընտա սըյրըլըպ չըգար վէ պիր համլատա օճաղըն եանըննա սըչրայըպ թիւֆէնկի էլինէ ալտը վէ թիւֆէնկին տօղու օլտըղընը թահդիդ իտինճէ, բրէննէ խիթապէն.

— Դըմբըլտանմայընընըզ, պիր ատըմ աթարսանըզ, սիզի քէօրէք կիպի էօլտիւրիւրիւմ. — տէտի։

Բրէննա թէրէտտիւտ իտիպ տուրատու. լաքին ազաճըգ տիւշինտիւքտէն ածնրա էօլիւմիւ տէ կէօզե ալտըրարագ, թիւֆէնկին պօրուսը կէօյսիւնէ տօղրուլմըշ օլմագլա պէրաբէր, իլէրիյէ աթըլտը։

Լիւսիէն բարմաղընը թէթիյէ տայաթտը։ Լվվէթ, նամուսընըն մուհաֆազասը իչիւն ճէնապը Հագգ հուզուրընտա տիւշմէնինի գաթլ ու թէլէֆ իթմէյէ հազըրլանըյօր ըտը։ Լաքին նակէհան գուլաղընա պիր հավլատա սէտասը աքս իթմէքլէ, պիրտէն պիրէ տուրատու։ Պրիւգօնըն սէտասընը իշիմիյօր զանն իթմէքտէ իտի։ Պիր ազ ածնրա թիթրէք պիր սէտա զուհուրըյլա.

— Ա՛րա՛, Պրիւգօ՛, արա՛, նէրէտե օլտըղընը պանա խապէր վէր. — տէտի։

Լիւսիէն բարմաղընը թիւֆէնկին թէթիյինէ տայաթմըշ օլտըղը հալտէ, պիւթիւն վիւճուտիյլէ թիթրէյօր ըտը։ Պրիւգօնըն սէտասընը պիր խայալ զանն իտիյօր ըտը ըսա տա, պու սէտա կիթտիքճէ եագլաշըյօր վէ ինսան սէտասը տաճի «Ա՛րա՛, Պրիւգօ՛, արա՛, սէվկիլի քէօրէյիմ» սէօզլէրինի թէքրար թէքրար սէօյլէյօր ըտը։

Զօգ կէչմէտէն հայվան գաբուներն էօնիւնէ կէլտի վէ

արգա այագլարը իւզէրինտէ տուրարագ, սէվինճինտէն հավլամաղա պաչլատը։

Պունըն իւզէրինէ մէզքիւր սէտա «Գաբուլը աչըն» տէյու պաղըրտը վէ իչէրտէն սէս ալտայընճա, գաբուլը սըրթլայըպ գալտըրտը վէ գաբու չաթըր չաթըր էօթմէյէ պաչլատը. պիր ազ ածնրա թախթալար եէրինտէն սէօքիւլիւպ գաբու գըրըլտը վէ ժագ տը Ֆլէօրանժ իչէրի կիրտի։

Լիւսիէն նիչանլըսընըն չէհրէի լաթիֆինի կէօրիւնճէ, պիր նիտահ մէսէրրէթ ըղհար իտէրէք էլինտէքի թիւֆէնկի եէրէ ֆըրլաթտը վէ պիր համլատա ժագըն նէզտինէ վարըպ, գօլլարընը պօյնունա տօղատը վէ սէվինճինտէն հէօնքիւր հէօնքիւր ազլատաղա պաչլատը։

Ժագըն եիւզիւ էօրիւ չէհրէսի կիպի տօղմուշ ըտը։ Ո վագթա գատար նէ տէրէճէ միւտհիշ ըզտըրտագլարա տիւչար օլմուշ օլտըղը սիմասընտան անլաչըլագիլիր իտի։ Լաքին կէօզլէրինտե պիր մէսէրրէթի ֆէվգ էլ ատե սատը կէօրիւլիյօր ըտը. զիրա մէտատը եէկճանէի սատատէթի օլան Լիւսիէնի եէնիտէն պուլմըշ վէ անը պէօյիւք պիր թէհլիքէատէն գուրթարմըշ ըտը։

Բրէննա Գաբէնին եէրինտէն գըմբըտամագա ճէսարէթի իտէմէյօր ըտը։ Թաշ քէսիլմիշ կիպի օլտըղը եէրտե մընըլտանմըշ գալմըշ ըտը։

Ֆէնոհոն ժագ տը Ֆլէօրանժը բէք էյի թանըր վէ անընն տահի քիպար ալէմինէ մէնտուպ օլտըղընը պիրիր իտի։ Ո՛ընը գիւպ ազատընտան օլմամագլա պէրաբէր, Բարիտտե չօգ տէֆալար պիր պիրլէրինէ թէսատուֆ իթմիչլէր իտի։

Բրէննա՝ կաթօն Տարմուազ իլէ ժագ արատընտա ախբրէն վուգու պուլան տուէլլօնըն վիճուտե կէթիրտիյի չայիալտը վէ պու տուէլլօյը իճապ իժտիրէն սէպէպի խաթըրլայօր վէ ժան Սթէրլինկին քիմ օլտըղընը չիմտի պիր էյիճէ քէշֆ իտիյօր ըտը։

ժագ տը Ֆլէօրանժ՝ Լիւսիէնին գօլլարը արատընտան սըյրըլտըգտան սօնրա, բրէննէ թէվէճճիւհլէ.

— Պագատընըզ ա՛, էֆէնտի, հայտե տըշարը չըգընըզ,

սիզ ալյագճասընա մուաժէլէ իթտինիզ. . . էապագը միւ-
տաֆիատան արի օլան պիր գատընըն նամուսընը բայմալ
իթժէք իսթէտինիզ, հալ պու քի ձէնտալը Հազգ պունա
միւտաատէ իթժէտի, հայտէ տըշարը չըզընըզ. – տէտի։

Բրէնա. – Տըշարը չըզմադա ժէճպուրիյէթիմ եօգ տըր,
պիրա պու խանէյի պէն իսթիճար իթմիշիմ տիր։ Գօրգմա-
յընըզ, պէն պուրատան գաչմամ, պէրապէրճէ թէսվիյէ ի-
տէճէք հիսապընըզ պուլունտընըզը պիլիրիմ։

— Էվվէթ, պէրապէրճէ պէօյիւք պիր հիսապ թէսվի-
յէ իտէճէյիզ։ Լաքին պէն պիր ատէմին կէլմէսինէ պէրյէ յօ-
րըմ. պու ատէմ սիզին բէք սէվա թանըտընըզ Թիւրկիւ-
թօն տըր։ Անըն Հազգընտա պէնիմ բէք պէօյիւք էմէյէ-
թիմ վար տըր։ Գէն սիզի պուրատա պուլաճադընըզ պիլիյօր
ըտըմ։ Մատմուազէլ Սիթէրլինկ նէզտինտէ վուդու պուլան
թէչէպալիւատէընըզը խապէր ալմըշ ըտըմ. անը պիր տուզա-
ղա տիւշիւրմիւշ օլտըղընըզը քէշֆ իթժէք իչտին պէօյիւք պիր
ֆէրատէթ լաղըմ տէյիլ իտի։ Գրիւզօ մատմուազէլին թութ-
մըշ օլտըղը նօլու պուլտու վէ պէնի պուրայա գատար կէ-
թիրտի։ Շիմտի ժէյտանտա նալընըզ պիր հիսապ դալըր քի,
օնու տա պիր ազ սօնրա թէսվիյէ իտէճէյիզ։

— Տէվէք մի գարարընըզ գաթի տիր, էօյլէ՞ մի։

— Էվվէմ, դաթի տիր, սիզին կիպի պիր ալյաղըն հատ-
տինի թանըթմադ պէնճէ պիր վազիֆէ տիր։

Բրէնա ճէվապ վէրմէտի։ Լիւսիէն կիպի կիւզէլ պիր
մախլուգը էլտէն դաչըրմըշ օլտըղընտան ատայը թէէսսուֆ
իտիյօր ըտը։

Ֆլէօրանժ՝ Լիւսիէնին էբէյիճէ սիւրիւնէթճադ օլ-
տըղընը կէօրիւնճէ, գօլունը անա թադտիմ իլէ իրիսի
պիրլիքտէ տըշարը չըգտըլար։ Ժադ՝ ժէրգուժէյի էլտան պիր
ադաճա պադլը օլան գըղըլ ախըն նանըրնա կէօթիւրէրէք։

— Ադիղէմ Լիւսիէն, սիզի պիր դաչ ատագըդա գատար
նալընըզ պրուգմադա ժէճպուր օլաճադըմ. – տէտի։

Լիւսիէն պիրտէն պիրէ ատարարը վէ Ֆադտի նինէ հէ-
յէճանընը զադթի իտէրէք։

— Պիլիրիմ, ժադ, պէնիմ նամուսըմըն մուհաֆազասը ի-
չին ըրէնա իլէ տէօյիւշէճէյինիզի պիլիրիմ. լաքին պունըն
սիզճէ պիրվազիֆէ հիւքմիւնտէ օլտըղընը պիլտիյիմ ճիհէթ-
լէ, սիզի պունտան կէրի տուրտըրթմադա չալըշմայաճաղըմ. –
տէտի։

Ժադ ատ Ֆլէօրանժըն նատըլ օլուպ տա պէօյլէ պիրտէն
պիրէ զուհուր իթժիշ օլտըղընը պիր իչի սէօզ իլէ իյզահ ի-
տէվիմ։ Գունըն իչիւն պիր գաչ հաֆթա գատար կէրիյէ ավ-
տէթ իթժէք լազըմ տըր։

Գոնթ ատ Ֆլէօրանժ՝ կատթօն Տարմուազ իլէ վուդու
պուլան տուէլլօտա ժէրգումընն հիյլէի չէյիմանէթթէտարանէսի
իլէ աղըր սուրէթտէ Եարալանտըգտան սօնրա, թամ իչի
այ գատար խատթա եամմըշ վէ պու միւտատէթ զարֆընտա
չիտտէթլի պիր սըթմայա թուխթուրմըշ ըտը։

Փէնտիսինի թէտավի իտէն թադիպլէր հէր նէ գատար
անընն հայաթընտան դաթը իւմիտ իթժիշէր իտի իսէ տէ,
նախտուրասը նիհայէթ խատթալըզընա զալէպէ իտէրէք, ալ-
տըղը եատա գարանմադա վէ ադ ճիյէրինտէքի իւֆիւնէթ
եավաշ եավաշ կէչմէյէ պաշլամըշ վէ պինաէն ալէյհ իչի այ
սօնրա այաղա գալգմադա, նիւրիւմէյէ, կիտիպ կէլմէյէ
մուվաֆֆագ օլմուշ ըտը։

Օ զէման Լիւսիէնին խայալը նէնիտէն զիհնինի իշղալէ
պաշլամըշ վէ անը հէր հալտէ պուլմադա գարար վէրէրէք,
Բարիսի թէրք իլէ եօլա չըգմըշ ըտը։

Ֆրանսա չէհիրլէրինի պիր պիրի արտընճա թէտդիգ իթ-
ժէքտէ վէ հէր պիր սօգաղը, հէր պիր օթէլի այրը այրը
կէօզտէն կէչիրմէքտէ իտի. գիրա Լիւսիէնին տիյարը էճնէ-
պիյէյէ ֆիրար իթժիշ օլաճաղընա պիր տիւրլու իհթիմալ վէ-
րէմէյօր ըտը։

Գիչարէ տէլիգանլը՝ Լիւսիէնին ֆիրարը բէտէրինին գա-
թիլինի պուլմագ արզուսընտան նէչէթի իթժիշ օլտըղընը վէ
Թիւրկիւթօնըն կէնճ գըղը գաչըրմըշ օլմասը հէքեայէսի սըրֆ
խայալտան իպարէթի իտույինի չիմտի հըսա ու քէշֆ իտիյօր
ըտը. գիրա Լիւսիէն՝ օ վագթա գատար մուհապպէթի գալ-
ըտը. գիրա Լիւսիէն՝ օ վագթա գատար մուհապպէթի գալ-

պիչէօինի չիւդհէ թահթընտա պըրագ-պըրտճագ հիչ պիր հալ ու հարէքէթտէ գուլունմամըշ ըտը։

Ժագ՝ Օրլէանտա պիր էմարէ գուլտու. ասդագլարը թէատից իմտիլի սըրտատա, կէօղիւնէ ետրը կըրթըգ պիր ետֆիթա իլիշտի. գու ետֆիթանըն պալէտսընտա պիր խայլը թասվիրլէր ժէվճուտ օլուգ, գու թասվիրլէր արտսընտա խ-սէ պիր գատըն րէամի կէօրտիւ քի, կիւղէլ պիր գարկիրէ պինժիչ օլտըղը հալտէ քեաղըտ չէմպէրլէր իչինտէն սըչրայօր ըտը։

Գու թասվիր քէնտիսինէ հիչ պիր չէյ իմթատ իմժէտի, Լաբին գու ետֆիթանըն տիկէր պիր թարաֆընտա պիր ատքեր րէամի տահա գուլունըչյօր ըտը քի, գու ատքեր ադղընա պիր գօրու թագմըշ օլտըղը հալտէ թագլտար վէ բէրէնտէլեր աթըչյօր ըտը։ Գու ատքերին ետնը գաչընտա տա սիյահ պիր ֆինօ քէօրէչի գուլունմագտա իտի։

Ժագ գունլարը կէօրիւնճէ, պիրտէն պիրէ Թիւրլիւթօնը վէ Գրիւգօյը տէրիատըը իտէրէք, գիհնինտէ գադը չիւգհէ-րէր տօղտու վէ ետֆիթանըն թա գաչընտա ե Հինտ ճամգագ-խանէսի» քէլիմէլէրի ետգրըմըշ օլտըղընտան, գու ճամգագ-խանէ հագդընտա գադը մալիւմաթ ալմագ իւգրէ, բէք չօգ մահալլէրէ միրաճաատ իչլէտի։

Ալտըղը մալիւմաթ՝ Թուրա կիթմէէնի իճագ իթտիրատի։ Լաբին Թուրատա գու ճամգագխանէ հագդընտա բէք ճիւդի մալիւմաթ ալտագլագինտէն, թէքրար Օրլէանա գաժէթի վէ օրատանատա Գլուտայա ագիմէթ իչլէտի։

Հինտ ճամգագխանէսի վագըտա Գլուտատա խայլը միւտատէթ տուրմըշ ըտը ըտա տա, էքսիլինճ վագթատան պէրու Գուրժա կիթմիշ իտի։

Ժագ գունը խատպէր ալընճա, հէման իլք Թրէնէ բագրի-պէն Գուրժա կիթտի վէ մէզգիֆէ էնտիչի սըրտատա ըրնթըմ իւղէրինտէ, ատքէրըէրէ մախտուտ պիր թաւր ու հարէքէթի հագիզ օլան պիր ատէմ կէօրտիւ քի, օն իքի եաչլարընտա պիր չօգ մահալլէրէ միրաճաատ իչլէտիմ վէ Նիհայէթի պարկիրըէրին պէշ կիւնէ գատար անճագ վատըլ օլտագլէճէքլէրինի վէ գունը մէքթուպ իլէ Գուրժա իչար իթմիշ օլտըգլարընը խատպէր ալտըմ, գու-

ժագ գու ատէմի տէրհալ թանըյտագ, մէսրուրանէ գիր թաւր իլէ։

— Թիւրլիւթօ՛ն... — տէյտու սէալէնտի։

Հէրիֆ արգատընա գագտը։ Գու ատէմ գիղղաթ Թիւրլիւթօն վէ չօճուգ տահի Ճօն Սմիթ իտի։

Ժագ տը Ֆրէօրանժ Թիւրլիւթօնը տէրագուշ իթտի վէ գաչընը կէօյտիւնէ տայայրտ չօճուգ կիտի աղտամագա գաչ-լատը։

Փիչիւք Սմիթ կէօղէրինի իրի իրի աչմըշ օլտըղը հալ-տէ, գիր ժագա վէ գիր տէ Թիւրլիւթօնա գագմագտա իտի։

Ժագ նիհայէթի կէօղ հաչլարընը գիլէրէք.

— Լիսսիէն նէ՞րէտէ տիր, ազիզիմ Թիւրլիւթօն. — տէյտու ատրտու։

Թիւրլիւթօն. — Գուրատա տըր, էֆէնտիմ, քէնտիսինի գիր ադատան կէօրէճէքսինիզ։ Սիղի կէօրիւնճէ, աճապա նէ՛ գատար ժէսրուր վէ ժէսուտ օլաճագ... նէ՛ գատար աէվի-նէճէք։

— Շիմտի գիղ նէ՞րէյէ կիտիյօրըզ, Թիւրլիւթօն։

— Տօղրու ճամգագհանէյէ կիտիյօրըզ, մատմուազէլի էլգէֆիթէ օրատա գուլուրըզ։

Թիւրլիւթօն՝ գունթ տը Ֆրէօրանժը կէօրտիւիւնտէն տօ-լայը ըղհատը ժէսէրրէթի իթմէէքճէ գէրատգէր, եիւղիւնտէ գիր հիւղն ու քէտէր ալահի ժէչհուտ օլույօր ըտը։ Ժագ գու հալի բէք չարուգ գիտրգ իտէրէք։

— Թիւրլիւթօն, սէն գէնտէն գիր չէյ կիղէյօրսըն, նէ՞ վար, գիր գիէլաքէթ մի վուգու գուլտու։

Թիւրլիւթօն. — Խա՛յր, գիէլաքէթի Ֆիլան նօգ տըր, Լա-քին եվուբէյիմ բահաթ տէյիլ տիր։ Տիւնքի կիւն, գիր աթ գա-գիրկևանընա սըրտարըշ իտիմիշ օլան աղթը բէս գարկիրի Գուր-ժա կէթիրմէք իւղրէ գէնի Օրլէանա կէօնտէրտիկէր։ Օրլէա-նա կիթտիկիմտէ, ադչամա դատար գիր չօգ քիմսէլէրէ միւ-բաճաաթի իլէտիմ վէ Նիհայէթի պարկիրըէրին պէշ կիւնէ գա-տար անճագ վատըլ օլտագլէճէքլէրինի վէ գունը մէքթուպ իլէ Գուրժա իչար իթմիշ օլտըգլարընը խատպէր ալտըմ, գու-

նըն իւզէրինէ զինենիմտէ պազը չիւպհէլէր տօղտուս. մատամ քիպարկիրլէրին պէշ կիւնէ գատար անճագ կէլէպիլէճէքլէրի իշար իտիլմիշ, պէնի նինչիւն Օրլէանա կէօնտէրտիլէր։

Սմիւթ. – Պու օյունը պէս պէլլի Տիգ Ճատվէլ օյնամըշ օլմալը, մօսիէօ Թիւրլիւթօն։

Թիւրլիւթօն. – Պագալըմ, ճամպագնանէյէ կիտէճէք օլուրսաց, հէր չէյ մէյտանա չըգար։

Ժագ. – Պու Տիգ Ճատվէլ քիմ օլույօր, Թիւրլիւթօն։

Թիւրլիւթօն. – Ճամպագնանէնին օյունճըլարընտան պիրի տիր։ Ինէնտիսի սէրհօշ վէ մուրտար պիր ատամ տըր։ Տիւնեատա քէօթիւլիւք իթմէքտէն պաշգա պիր չէյ տիւշինմէզ։ Պու չօճուղա իթմէտիք քէօթիւլիւքլէր, վէրմէտիք իշքենճէլէր գալմատը։ Մատամուազէլ պունը օ զալըմընն էլինտէն գուրթարմագ իշինն քենտի թահմինը հիմայէսինէ ալտը։ Պէն տէ քենտիսինէ կիւղէլ պիր տէրս վէրտիմ։ Պունըն իշինն պիղէ գարշը խուսուսմէթ պագլամըշ տըր։ Պու պարկիրլէրի կէթիրմէը մէմուրիյէթի քենտիսինէ թէվֆի իտիլմիշ իտի, հալ պու քի պունտան իբի կիւն էվվէլ այտալը ինճինէրէք կիտէմէյէճէյինի պէյան իթտիյինտէն, ճամպագնանէ միւտիրէսինին րէճասը իւղէրինէ անընն եէրինէ պէն կիթմէյէ մէճապուր օլտուսմ։

Թիւրլիւթօն պու սէօյլէրի սէօյլէմէքլէ պէրապէր, ճամպագնանէյէ տօղրու կիթմէքտէ իտի։ Ժագ վէ Սմիւթ տատի իբի եանընտան եիւրիւմէքտէ իտիլէր։

Թիւրլիւթօն՝ Ժագըն մէրագընը խօշնուտա իթմէք իւզրէ Լիւսիէնինն մարքի տը Բօդմօրըն խանէսինտէն ֆիրար իթտիքտէն սօնրա նէ՛ հօլատա էօմր կէչիրմիշ վէ նէ՛ կիպի հալէրէ թէատուֆ իթմիշ օլտըղընը էանաի բահտէ նագլ ու հիքմէյէ իյլէտի։

Զօդ կէչմէտէն ճամպագնանէյէ վատըլ օլտըլար վէ իքիսի պիրլիքտէ մատամ Միննինին օտասընա չըգտըլար։ Բաֆա ժինէօթու վէ Րէն ժինէօթու հէնուզ օթէլտէն կէլմէմիշլէր իտի։

Օրատա Թիւրլիւթօնըն շիւպհէլէրի հագըգաթա միւպէտաէլ օլտու վէ Լիւսիէնին պաշընա պիր ֆէլաքէթ կէլմիշ օլտըղընը անլատը։

Լիւսիէն՝ տատահլայըն էրքէն Սթէլլա նամընտաքի գըղըլ ամըլլա ճամպագնանէտէն մուֆարագաթ իթմիշ վէ նէ՛ րէյէ կիթմէքտէ օլտըղընը հիշ քիմսէյէ սէօյլէմէմիշ իտի։ Մատամ Միննի տանի տիւշտրը էնտիչէ վէ թէլաշ օլարագ։

— Պէտէլլի տիւնքի թէլէկրաֆնամէ՝ պէօյլէ տատահլայըն էրքէն տըշտրը չըգմագա մէճպուրիյէթ կէօսթէրմիշ տիր։ – տէտի։

Թիւրլիւթօն. – Թէլէկրաֆնամէ՞ մի... պու թէլէկրաֆնամէ քիմի՞ն թատրաֆընտան կէլտի։

— Պէն միւհիմ էվվէլտէ՛ընը անլամագա մէբագ իթմէտիմ, լաքին ախիրն թատրաֆընտան կէլմիշ օլտըղընը անլատըմ։

— Պէն թէլէկրաֆնամէ ֆիլան կէօնտէրմէտիմ, մատամ, քենտիսինէ պիր տուղագ գուրտարմըշ օլմալը։ Օ Տիգ Ճատվէլ իլէ եէնիտէն պէլայա կիրիճէյիղ զանն իտէրիմ։ Պէնտիսի պօշ եէրինէ պէնի Օրլէանա կէօնտէրտի։ Պարկիրլէրին պէշ կիւնէ գատար անճագ վատըլ օլապիլէճէքլէրինէ տաիր քենտիսինէ չօդտան պէրի պիր մէքմուազ կէլմիշ տէ պունը քէթմ իտէրէք սիղէ կէօսթէրմէմիշ։

Մատամ Միննի միւթէաճճիպանէ Թիւրլիւթօնըն եիւղինէ պագտը։ Պատէհու ճամպագնանէ ուշագլարընտան պիրիսինին ճէլպ իթտիրէրէք, Տիգ Ճատվէլին նէ՛րէյէ կիթմիշ օլտըղընը սիւալ իթտիքտէ, ուշագ՝ ատատահըն ատատի տէօրտինճէ բրէնա Զարէնինին ճամպագնանէտէքի ամլարընտան իբիսինին պիր բայթօնա գօչմուշ օլտըղընը վէ բրէնա իլէ պէրապէր պու բայթօնա պինէրէք կիթմիշ օլտըգլարընը ճէվապէն ատօյլէտի։

Ժագ՝ Լիւսիէնին տիւշմիւշ օլտըղը տուզաղը տէրհալ քէշֆ իթմիշ իտի։ Բրէնանին՝ մատամուազէլ ատ Մարսընէնին քէշֆ չինէ տիւշմիւշ վէ մէրդումէ թատրաֆընտան գաթիյէն բէտտահ իտիլմիշ օլտըղընը Թիւրլիւթօնտան խապէր ալմըշ օլտըղընտան, մէրդումըն Տիգ Ճատվէլ իլէ պէրապէր Լիւսիէնէ պիր տօլատ գուրմըշ օլտըղընը անլամըշ ըտը։

Մատամ Միննի քէմալը տըգամըշա ժագը թէոդիդ իմմէքտէ իտի, Թիւրլիւթօն պիր թագըմ ֆարզիյամա մահալ պըրագմամագ իւզրէ, ժագըն մատմուազէլ Սթէրլինկին նիչանըլըսը օլտըղընը պէյան իլլէտի։

Նակէհան օտա գարուսընտա պիր հավլամա սէտասը իշիտիլտի վէ սիյահ պիր քէօրէք իչէրիյէ կիրիպ Ֆլէօրանժըն պաճագլարը արասընա սօգուլտու։ Գրիւգօ՝ Տիգ Շատովէլին քէնտիսինի հատա իմմիշ օլտըղը մահալտէն նատըսա գաչմըշ վէ սահիպէսինի քէնտի օտասընտա պուլամայընճա, տօղրու մատամ Մինննինին օտասընա չըգմըշ վէ ժագ տը Ֆլէօրանժը տէրհալ թանըմըշ ըտը։

Մատամ Միննի՝ տէլիգանլընըն էնտիչէ վէ թէլաշը կիմ կիտէ արթմագտա օլտըղընը կէօրէրէք, հէր թարաֆա ատէմլէր սալտրըտը վէ պիր ադ սօնրա Լիւսիէնին սապահլայընը էրքէն Լիւէթ օրմանը հօլուննտա կէօրիւլմիշ օլտըղը խատէր ալընտը։ Բրէնտին Տիգ Շատովէլ իլէ պէրապէր բաքիպ օլտըղը բայթօն տախի պու հօլու թուրմըշ օլտըղընտան, Լիւսիէնին պիր տուզաղա տիւշմիշ օլտըղը մատատէսի հագդընտա արթըգ չիւպհէ գալմատը։

Գունըն իւղէրինէ Ֆլէօրանժ՝ Թիւրլիւթօնը պիր հանա կէօթիւրէրէք տէտի քի.

— Գէնի տինլէ, Թիւրլիւթօն, իշ չիմտի մէյտանա չըգտը։ Լիւսիէնի պիր տուզաղա տիւշիւրմէք իչիւն, քէնտիսինէ սէնին իմզանլա պիր թէլէկրաֆնամէ կէօնտէրմիշլէր վէ Լիւսիէն տախի պու թէլէկրաֆնամէյէ ալտանտըգագ, պիր տուզաղա տիւշմիշ տիւր։ Շիմտի սանա իրի թալիմաթ վէրէճէյիմ, պունլարը չար չաբուգ իճրա իթմէլի, դիրա գայդ իտէճէք վագթըմըզ հօգ տըր։

— Նէ՞ կիսի թալիմաթ։

— Լվվէլա կիտիդ պանա պիր աթ հաղըրլայաճագսըն, պէն պու աթա պինէրէք Գրիւգօ իլէ պէրապէր հօլա չըգաճաղըմ. հայվան ֆէրաոէթի թագիյէսի իլէ Լիւսիէնին հանկը հօլտարտան կէչմիշ օլտըղընը անլայաճագ, վէ պէնի Լիւսիէնին պուլընտըղը մահալէ գատար կէօթիւրէճէք տիր։

— Օնա չիւպհէ հօգ, լաքին պէն պէրապէր կէ՛լմէյէճէք միյիմ։

— Խա՛յր, սէն պիր արտագայա պինէրէք չէհիրտէքի սիլահճըլարտան պիրինին տիւքքեանընա կիտէճէքսին վէ պիր չիֆթի գըլըճ սամըն ալըպ ավտէթ իտէճէքսին։

— Տէմէք քի բրէնս իլէ տուէլլօ իտէճէքսինիզ, էօյլէ՞ մի։

— Լվվէթ, օ ալչագ խայըն մատմուազէլ տը Մարսընէյի թահգիր իթմտի. պէօյլէ պիր ճինայէթ հիչ պիր վագթ ճէզասըզ գալամազ։

— Լաքին պէն սիզին հա՛նկը թարաֆա կիմմիշ օլտըղընըզը նա՞սըլ անլայաճաղըմ։

— Գէն եագընտաքի գարիյէտէ պիր ատէմ պէքլէթտիրէճէյիմ. իչինի պիթիրիպ տէ ավտէթ իտէճէք օլուրսան, պէնիմ թուրթտըղըմ հօլու օ ատէմ սանա կէօսթէրէճէք տիր։

Թիւրլիւթօն աթը հաղըր իթտիրիպ տէ ժագ տը Ֆլէօրանժ չէհիրտէն տրշարը չըգընճա, Գրիւգօ եէրլէրի գօգլայըպ Լիւսիէնին րաքիպ օլտըղը աթըն այագ էսէրլէրինի չար չաբուգ պուլտու վէ պու էսէրլէրի թուրթարագ, նիւրիւմէյէ պաշլատը։

Ժագ իսէ քէօրէյին արգասը սըրա կիտէրէք «Ախ, Գրիւգօ, արա» տէմէքտէ վէ հայվանը տախմա թէշվիգ իմմէքտէ իտի։

Գու հալ էրէյիճէ միւտտէթ տէվամ իթտիքտէն սօնրա, Լիւէթ օրմանը ուզագտան կէօրիւնմէյէ պաշլատը։ Աղաճլարտան պիրինէ պաղլանմըշ օլան գըղըլ աթ՝ քէօրէյին ալտանմամըշ օլտըղընա տէլալէթ իթմէքտէ իտի։ Գրիւգօ եինէ տուրմատը վէ Ֆլէօրանժըն «Ախ՛, Գրիւգօ, արա՛, սէվկիլի քէօրէյիմ» հօլունտաքի թէշվիգաթը սախգասըյլա, հավլայա հավլայա գուլիպէնին թա հանընա կիմմտի վէ էօն այագլարընը գաբույա տայաթըպ քէմալը չիտտէթլէ հավլամազա պաշլատը։ Գունտան սօնրա վուգու պուլան ահվալ մալիւմ տիր։

Ֆլէօրանժ, Լիւսիէն իլէ հօլուն պիր թարաֆընտա տուր-

մըշ օլտըղը հալտէ, ժօղէֆ Մարլինին կէլմէսինէ պէքլէյօր ը-տը։ Նիհայէթ եօլուն ուճընտա պիր ատ կէօրիւնտիւ։ Թիւր-լիւթօն ատըրը տօլու տիզկին գօշտուրըյօր ըտը։ Մէրգում՝ գոնթ տը Ֆլէօրանժա եագլաշընճա, վուգուր հալին նէտէն իպարէթ օլտըղընը անլամագ իսթէտի. ժագ իսէ քէնտի քէշֆ իթտիլի կիպի բրէնսին Լիւսիէնի տուզապա տիւշիւմիւշ օլտըղընը վէ ֆագաթ ձէնտալը Հագդըն ինայէթի իլէ քէն-տիսի թամ վագթընտա նէթիշէրէք, Լիւսիէնի անըն բէնչէի զուլմընտան գուրթարմըշ իտուլինի պէյան իլլէտի։ Պատէ-հու Լիւսիէնէ թէվէճճիւլէ, քէնտիսինի պիր միւտահէթճիք թէրք իթմէյէ մէճպուր օլաճաղընը ասօյլէսիքտէն սօնրա, նիչանլըօընտան այրըլտը։ Լիւսիէն իսէ կէօզլէրինի սէմայա տօղրու գալտըրարագ, քէմալը սրագ իլէ տուա իթմէյէ պաշլատը։

ժագ պիր գաչ ատըմ աթտըգտան սօնրա, Թիւրլիւ-թօնա իսթապէն.

— Հայտէ կիթ բրէնսի պուլ տա քէնտիսինէ պէքլէմէք-տէ օլտըղըմը ասօյլէյիվէը. — տէտի։

Թիւրլիւթօն. — Բէք էյի ամմա, օնուն չահիտի քիմ օ-լաճագ։

— Եալընըզ Տիգ Եատվէլ քիֆայէթ իտէր։

— Հալ պու քի օնուն իսի թօղու մէյտանտա եօգ։

— Տիգ Եատվէլին բրէնս իլէ պէրապէր եօլա չըգմըշ օլ-տըղընը ճամպազլամանէտէ ասօյլէմէմէյիվէր մի. իչթէ օ ալչագ պէսպէլի պիր եէրտէ կիզլէնմիշ օլմալը տըր. օնու տէրհալ պուլմասընը բրէնսէ իսթաբ էթ, Լաքին չաբուգ օ՛լ, գիրա Լիւսիէն պիգի պէքլէյօր։

Թիւրլիւթօն պաշընը սալայարագ, ժագտան այրըլտը վէ տօղրու գուլիպէյէ կիթտի։

Բրէնս պիր իսկէմըի իւզէրինտէ օթուրմըշ օլտըղը հալ-տէ, պէքլէյօր ըտը։ Թիւրլիւթօնը կէօրիւնճէ, պաշըյա սէլամ վէրտի վէ պիր թավըը քիւսթահանէ իլէ։

— Նէ՞ իսթէյօրսընըզ. — տէյու սօրտու։

Թիւրլիւթօն. — Գէն պիր շէյ իսթէմէյօրում, պէնի սիգէ

Մ. գոնթ ժագ տը Ֆլէօրանժ կէօնտէրտի։ Սիզ քէնտի նի-շանլըսընը թահգիր իթմիշ սինիզ։ Գունտան տօլայը սիզտէն թարզիյէ թալէպ իտիյօր։ Գէն պէրապէր իքի գըլըճ կէթիր-տիմ. պունլարտան պիրի սիզէ այիտ տիր։ Շահատէթ խու-սուսընա կէլինճէ, պէն Մ. գոնթըն չահիտի իմ, սիզ տէ տօսթըընըզ Տիգ Եատվէլի ինթիխապ իտինիզ։

— Տիգ Եատվէլ պէնիմ տօսթըմ տէյիլ տիր։ Սիզ նա-սըլ Մ. տը Ֆլէօրանժըն իսթատէթինտէ իսէնիզ, օ տա էօյլէճէ պէնիմ էմրլէրիմի իճրայա մէմուր տըր։

— Գէն Մ. տը Ֆլէօրանժըն իսթատէթքնարը տէյիրիմ, քէն-տիսի պէնիմ նամուսու վէ էճնիյէթի պիր քիմսէ օլտըղըմը պիլտիյինտէն, պէնի շահիտ ինթիխապ իթմիշ տիր։ Շիմտի պու լագըրտըլարըն լիւզումը եօգ. տէօյլուշմէք իսթէրսինիզ, էվվէթ նախօտ եօգ տէյինիզ։

— Էվվէթ, իսթէրիմ, պու գարարսըզլըգ հալինէ իսթ-թամ վէրմէք լազըմ տըր։

— Էօյլէ իսէ Տիգ Եատվէլի պուլունըզ, գիրա գոնթ տը Ֆլէօրանժ պու իշին չար չաբուգ թէսլիյէթէդիր օլմասընը ար-զու իտիյօր։

Բրէնս Գարէնին օրմանլար արասընա կիրտի վէ պիր ազ սօնրա Տիգ Եատվէլ իլէ պէրապէր ավտէթ իլլէտի։ Տիգ Եատվէլին պէթի պէնզի քիւլ քէսիլմիշ վէ պու տէֆա տախի նախլի մուվաֆֆագիյէթ օլամատըգլարընտան տօլայը բէք զի-յատէ մէյուս վէ մադմուտ օլմուշ ըտը։

ժօղէֆ Մարլի պիլա ֆիւթուր էթրաֆընա պագընա-բագ.

— Իշթէ պուրատա էյի տիր, պու եէրտէն տահա միւ-նասիպ պիր մահալ պուլմագ գապիլ տէյիլ տիր. — տէ-տի։

Ֆիլ հագըգա օրմանըն օ գըսմը թէմամըյլա տիւզ վէ դումդու օլտըղընտան, օրատա բէք կիւզէլ տէօյուշէպի-լիրլէր իտի։

Թիւրլիւթօն ազաճըգ պէքլէմէլէրինի րէճա իթտիքտէն սօնրա, ժագըն նէղտինէ վարտը վէ պիր ազ սօնրա էլինտէ

Իքի գըլըճ պուլունտըղը հալաէ, ժագ իլէ պէրապէր ավտէթ իյլէտի։

Իքի խաախմլէր հագըրլըգ կէօրտիւլէր վէ քէնտիլէրինէ մախսուս օլան եէրլէրտէ տուրտուլար։ Թիւրլիւթօն իքիսինէ տէ պիրէր գըլըճ վէրտի, վէ իքիսի տէ քէնտիլէրինի միւտաֆաա իթմէյէ հագըրլանտըլար։

Բրէնս Գարէնին բէք զիյատէ մէհարէթլէ գըլըճ գուլլանըր ըտը։ Լաքին օ սըրատա ֆէվգ էլ ատէ հէյէճան ու հիտտէթ իչինտէ պուլունտըղընտան, քէնտիսինի պիր տիւրլիւ զապթ իտէմէյօր ըտը։ Ժագ խէ Լիւսիէնին մուհապպէթի գալափյէսինտէն էմին օլտըղընտան, ֆիքրի սաքին վէ եիւրէյի բահաթի օլտըղը հալաէ քէմալը իհթիրազա տէօհիւհիւյօր ըտը։ Բրէնս չիտտէթլէ խաամինին իւզէրինէ սալտըրմագտա վէ գըլըճը հէր տէֆտաընտա տախի կէրիյէ թէքմէքտէ իտի։

Պու տուէյլօ ուզուն սիւրմէտի։ Ժագ ֆըրսաթը ճագլաչմըշ օլտըղընը հըսս իտէրէք, քէմալը չիտտէթլէ խաամինին իւզէրինէ ախըլտը վէ գըլըճընը իյէրիյէ տօղրու հավալէ իթտի։ Գըլըճ բրէնսին թա կէօյսիւնէ սալանտը վէ բրէնս արգա իւսթիւ եէրէ սէրիլտի։

Ժագ ինթիգամընը ալմըշ օլտըղընտան տօլայը ըշհարը մէսէրրէթ իտէրէք, Թիւրլիւթօնա խիթապէն.

— Թիւրլիւթօ՛ն, պէն Լիւսիէնին ճանընա կիտիյօրում։ Սէն բրէնսէ պագ վէ պէն պիր թապիպ կէօնտէրմէտիքճէ, ճանընտան այրըլմա։ Պիզի օթէլտէ պուլտաճագսըն.— տէտի։

10

ԳԱՐԱՐ

Մատամ Մինոի՝ գոնթ տը Ֆլէօրանժա հիւանդ գապուլյէթի կէօսթէրմէքտէ գուսուր իթմէմիշ իտի։ Լաքին միւմիէյհին պէօյլէ պիրտէն պիրէ իւսթէ կէլմէսի բէք տէ մահզուզիյէթինի մուճիպ օլմամըշ ըտը։

Ժագ չիմտի արթըգ նիշանլըսընը պուլմըշ օլտըղընտան, մատմուազէլ Սթէրլինկի, Թիւրլիւթօնը վէ հաթթա Պրիւագօյը տախի ալըպ կէօթիւրմէյէ գալգըշաճաղը թապին վէ ատիքեար ըտը։ Վադըա օ հալտէ մուգավէլէնամէտքի ահքեամ մուճիպինճէ, մուտյէն օլան ճէրիմէյի թէէմիյէյէ ժէճապուր օլաճագ իտի. լաքին պու ժէպլաղըն թէէմիյէսի մատամ Մինոի իչուն գաթան ժէտաբը թէսէլլի օլամայաճագ իտի. պիրա մատմուազէլ Սթէրլինկ վէ Թիւրլիւթօնըն սայէսինտէ ճամպազիանէ հաբլաթը կիւն կիւնէ արթմագտա լյէքէն, կիւն կիւնէ էքսիլէճէք իտի։ Պունտան պաշգա, բրէնս Գարէնին տախի ճամպազիանէտքի պարկիրլէրինի ալըպ կէօթիւմէյէ ժէճապուր օլաճագընտան, օ հալտէ պիր հաբլաթ գաբուսը տահա գաբանաճագ իտի։

Մատամ Մինոի պէօյուբ պիր էնտիշէ վէ թէլաշ իչինտէ իտի։

Նակէհան իքի պարկիրին այագ սէտասը իշիտիլտի։ Մատմուազէլ Սթէրլինկ նիշանլըսը իլէ պէրապէր ճամպազիանէյէ ավտէթ իթմէքտէ իտի։

Կէնճ գըզըն սիմասընտա պիր պէշաշէթի ֆէվգ էլ ատէ ասարը կէօրիւլմէքտէ իտի. զիրա Ֆլէօրանժ քէնտիսինի այնը մուհապպէթլէ սէվմէքտէ վէ հըսսիյաթը գալտիրի հէր ան արզ իթմէքտէ իտի։

Լաքին մատմուազէլ Սթէրլինկ ճամպագնանէյ կիւտիքտէ, շէտիտ պիր հէյէճանա տիւշար օլտու։ Մատամ Մինննիյէ վուգուը հալ հագդընտա պագը մուխամաթ վէ խյտահաթ վէրտիլի սրբատա, պիր աղտամա սէտասը գուլագընա աքս իթտի։ Գու սէտա՝ վիշնու նամընտաքի ֆիլմին ախըրընտան կէլմէքտէ իտի։ Պիշարէ Սմիւթ, պաշընը ֆիլմին այագլարընա տայանմիշ օլտըղը հալտէ, ընչգըտա ընչգըտա աղտամագտա իտի։

Լիւսիէն հէման ֆիլմին պուլընտուղը ախըրտա գօչտու վէ չօճուղը գուճաղընա ալըպ։

— Նէ՞ն վար, Սմիւթ, նի՞չիւն աղտայօրսըն։ — տէյու սօրտու։

Սմիւթ աղտամագտա տէվամ իթմէքլէ պէրապէր, պօղունուգ պիր սէտա իլէ։

— Ա՜հ, մատմուազէլ, պու կիւն պէնիմ իչիւն պիր ֆէլաքէթ կիւնիւ տիւր... պու կէչէն էֆէնտի սիզի ալըպ կէօթիւրէճէք իսիչ... սիզ պուրատան կիտէճէք օլուրսանըզ, պէնիմ հալիմ նէ՞ օլաճագ... իչիմէ պուրսաըն տիւշիւնիւյօրըմ տա կէօզ եաչլարըմը զապթ իտէմէյօրըմ։ — տէտի։

Գոնթ տը Ֆլէօրանժ՝ մատմուազէլ Սթէրլինկին արզասընտա տուրմըշ ըտը։ Զօճուղըն չու քէտէրի տերուշի քէնտինի բէք գիյատէ տիւշարը հէյէճան իտիյօր ըտը ըսա տա, տիւքիւթ իտիպ սէս չըգարմայօր ըտը։

Ֆիլ հագըգա Լիւսիէնի Հինա ճամպագնանէսինտէ պըրագմագա նիյէթի եօզ ըտը. մէրդումէնին քէնտի բէճալարընա մուվաֆագաթլա, Բարիսէ ավտէթ իթմէյէ թուխ ըիպա կէօսթէրէճէյինի իտիտ իտիյօր ըտը։ Օ հալտէ իքիսի պիրլիքտէ մարքի տը Բօգմօրըն գօնագընա ավտէթ իտէճէքլէր վէ բէամի իզտիհամըն վուգուրնտուն սօնրա, գամիլի պուլմագ իզրէ նինէ իքիսի պիրլիքտէ մէմլէքէթմտէն մէմլէքէթէ սէյահաթ իտէճէքլէր իտի, Իչիմէ ժագըն արզուսը պուհատան իպարէթ իտի։

Լաքին Լիւսիէն քիչիք Սմիւթիս գուճագլամըշ օլտըղը հալտէ, ճիտտի պիր թամր իլէ։

— Էկէր պունըն իչիւն աղտայօրսան աղտամա, օղլում, սէնի թէրք իթմէյի խոյտալըմտան պիրէ կէչիրմէմիչիմ տիր. պէն սօհպուհա գատար Հինտ ճամպագնանէսինտէ գալաճագըմ. — տէտի։

Գու սէօզ իւղէրինէ ժագ ալթիսաթ օլուպ րէնկի ախտը վէ սէօզ սէօյլէմէյէ հազըրլանըր իքէն, Թիւրլիւթօն պիրտէն պիրէ իչէրի կիրտի. ժագ հէման Թիւրլիւթօնըն իսթիգպալինէ գօչարագ։

— Նէ՞ խապէր, Թիւրլիւթօն, նէ՞ եաբաբընըզ. — տէյու սօրտու։

Թիւրլիւթօն. — Ա՜հ, քէօթիւլէրին պախթը տախմա եավէր կիտէր տէրլէրսէ սահիհ իսիչ, Լմրինիզ վէճհ իւզրէ, թավիպ կէլինճէյէ գատար բրէնոին եանընտան այրըլմաթըմ։ Տօգթօր կրէսէն քէնտիսինի պիր էյիճէ մուայէնէ իթտի վէ պէնիմ պաղլատընըզմ սարկըլարը չէօղիւպ պաշդա սարկըլար սաթտը. օ հալտէ գան տուրտու վէ բրէնա կէօղլէրինի աչտը։ Տօգթօր կրէսէն իչի այտան հիչ պիր չէյսի գալմայաճաղընը թէէմինէն պէյան իտիյօր։

Թիւրլիւթօն ֆէվգ էլ զայէ մէօրուր կէօրիւնիյօր ըտը։ Սէսինի ալըր ալմազ գօչուպ կէլմիչ օլան մատամ Մինննիյէ, Բաֆտա ժինէսթույա վէ պիւթիւն գումրանէա իտալգընա պալէատէ նագլ իթտիխիմիզ վուգուաթ հագդընտա պագը իյէատէ զահաթ վէ մալիւմաթ վէրմէքտէ իտի։

Մատամ Մինննի վուգուը հալէ պիր էյիճէ ակեահ օլունճա, Լիւսիէնէ տէօնէրէք վէ մահզուն պիր չէհրէ ալտրագ։

— Էյ, գըզըմ, սիզին պիզի թէրք իտիպ նիչանլընըզըմա պէրապէր պուրատան կիտէճէյինիզ տյան օլտու. բրէնա Գապէրտա մէրպութ ըմըշ. — տէտի։

Մատմուազէլ տը Մարսընէ խաֆիֆճէ կիւլիւմսէտի վէ պաշընը սալայարագ։

— Եանըլօրսընըզ, մատամ, ճամպագնանէյի թէրք

իթմէք պէնիմ խաթըրըմտան պիլէ կէչմէզ, պէն սօնունա գատար պուրատա գալաճաղըմ. – տէտի։

Պու ճէվապ իւղէրինէ ժագ արթըգ քէնտիսինի թուխմայարագ.

— Նէ՞ տէմէք իսթէյօրսըն, ազիզիմ. – ատ յու սօրտու։

Լիւսիէն սիւքիւթ իթմէսինի պիր իշարէթլէ անլամտը վէ պատէհու եավաշճա.

— Պիր ազ սօնրա նէ՛ տէմէք իսթէտիյիմի անլայաճագսըն. – տէտի։

Մատամ Մինոնի վէ Բաֆաէլ օրատան չէքիլիպ կիթտիլէր։ ժագ վէ Թիւրլիթօն տախի Լիւսիէնին խուսուսի օտասընա չըգտըլար։

ժագ պիր սանտալիէ իւղէրինտէ եէրլէշիպ օթուրտըգտան սօնրա, Լիւսիէնէ իսիթապէն.

— Ըէն սօնունա գատար պու ճամպազխանէտէ գալաճաղընը պիր ազ էվվէլ մատամա աէօյլէտին, պու գարարըն ճիտտի՞ մի տիր։

Լիւսիէն. – Էվվէթ, ճիտտի տիր։

— Տէմէք քի չիմոտիյէ գատար տիւչար օլտըղըմ իչքէնճէլէր եէնիտէն պաշլայաճագ տըր, էօյլէ՞ մի...։

— Հէյէճանընը թէաքին էթ, ազիզիմ, պօշ եէրինէ միւքէտտէր օլմա։ Տայըմըն գօնաղընտան նի՛չիւն ֆիրար իթտիյիմի անլամըշ օլտըղընը աէօյլէտին. բօլիս վէ ատլիյէ մէմուրլարը գաթիլի պուլմագտան աճիզ գալտըգլարը հալտէ, օ ալչաղը պուլմագ վազիֆէսի պանա այիտ օլտըղընը տախի անլամըշ օլմալըսըն։

— Էվվէթ, օրասը սահիհ տիր, ֆագաթ պէն պու վազիֆէյի պիրլիքտէ իյիա իթմէք իսթէյօրըմ։

— Թէչէքքիւր իտէրիմ, աէնին մուտավէնէթին պէնիմ իչիւն զայէթ գէյմէթտար տըր։ Լաքին սանա չուրասընը անլամագ իսթէրիմ քի, պէն վազիֆէմի իքմալ իթմէտիքճէ, աէնին զէվճէն օլմադա, աէնինէ ագտը իսլտիվաճ իթմէյէ հագգըմ եօգ տըր։

— Տէմէք քի պէն սօնունա գատար քէտէր վէ էլէմտէն գուրթուլամայաճաղըմ... տէմէք քի սատատէթ տէնիլէն չէյ պէնիմ իչիւն եօգ տըր, էօյլէ՞ մի։

Լիւսիէն. – (Նիչանլըսընըն էլինի թուխտարագ.) Ըտրար իթմէ, ժագ, ըէճա իտէրիմ, եիւրէյիմի բարչա բարչա իսիյօրսըն։ Պէն բէտէրիմին գաթիլինի պուլմատըգճա, աէնին զէվճէն օլմամ. անը բէնչէկի ատատէթէ թէսլիմ իտինճէյէ գատար այրը այրը եաչամադա մէճպուր օլաճաղըզ. պէնիմ չէքտիյիմ մինէթի ու մէչագգաթը եալընըզ սէն ունուտտըրագսընըն։

Գոնթ տը Ֆլէօրանժ պիր թավրը մէյուսանէ իլէ տուրըյօր ըտը. մէրգումէնին չու մուգավէմէթինէ նէ եօլտա զալէպէ իտճէյինի պիլմէյօր ըտը։

Լիւսիէն իսէ՝ նիչանլըսընա պէօյուք պիր քէտէրի մուճիպ օլմագտա օլտըղընը կէօրիյօր ըտը ըսա տա, վազիֆէսինի իքմալ իթմէյի հէր չէյտէն էվլա ատտ իտիյօր ըտը։ Պինաէն ալչաղ աէօզիւնիւ տէվամ իլէ.

— Զաթէն պիղիմ իզտիվաճընըզա մանի օլաճագ պիր սէպէպ տէ վար տըր քի, օ տա պէնիմ սէրվէթտէն մահրումիյէթիմ խուսուսը տըր. պիր ազ տիւշիւնէճէք օլուրսան, պէնիմ կիմի ֆագըր պիր գըզ ըէա էվլէնմէք սէնճէ միւմքին օլմատըղընը անլարսըն. – տէտի։

Պու սէօզ իւղէրինէ ժագ մահզուն պիր չէկիլ իլէ կիւլիմսէտի վէ ճէվապէն.

— Լաքին պէն տէ չիմտի սէրվէթի ու սամանտան մահրում գալտըմ, ազիզէմ Լիւսիէն. խասթալըգտան չըգտըգտան սօնրա, սէնի պուլմագա գալդըշմազտան էվվէլ, քէտէրի տէրսունիմէ մաղլուպէն սիւթիւն սէրվէթիմի գումարտա թիւքէթտիմ. – տէտի։

Պատէհու գլուպտէ բարալարընը նէ՛ եօլտա չիւրիւթմիշ օլտըղընը վէ իւէրիտէ պէօյուք պէօյուք միրասլարա նախլ օլաճաղը չիւպհէտէն վարէնմէ իսէ տէ, չիմտիքի հալտէ ճըղտանընտա պուլունան ագճէ իւէ բէք չօգ վագթ կէչինէմէյէճէյինի վէ չօգ կէչմէտուն թէայիւշ իչիւն պիր իչ արամագա մէճպուր օլաճաղընը պէյան ու իֆատէ իյլէտի։

Լաքին պու սէօղլէրի սէօյլէմէյի սըրատա, ժագըն եւ-
պիւնաե պիր ժէսէրբէթի ֆէվզ էլ ատէ ալամի կէօրիւ-
ըոը։

Էվվէլճէ ատէ սէօյլէմիշ օլտըղմըզ վէճհէ, ժագ տը Ֆը-
լէօրանժ հէր տիւրլու ճիմճեսթիգ օյունլարընատա ֆէվզ էլ ա-
տէ մահիր իտի. է՛ն պէօյիւք ուսմալար կիտի ալա պինէր,
սօն տէրէճէ ժէհարէթլէ գըլըճ վէ թիւֆէնկ գուլլանըր վէ
ճիմճեսթիգ հօճալարընատան զիյատէ ճամպազ հիւնէրլէրի
իճրա իտէր իտի։

Իչթէ Լիւսիէն իլէ գօնուշտուղը սըրատա, քէնատիենին ատ
Հինտ ճամպազիանէսինէ կիրմէսի միւնասիպ օլաճաղընը տիւ-
շինմիշ վէ օ հալտէ տոմինա Լիւսիէնին էտնընատա պուլունա-
ճաղընը վէ անը հէր տիւրլու թէճավուզաթա գարշը միւտա-
ֆաա վէ մուհաֆազա իթմէյէ միւթէօրիր օլաճաղընը հիսապ
իթմիշ իտի։

Ժագ պու թէսավվուրը թահմին իտինճէ, անը չար չա-
բուգ մէվզուի իճրայա զօյմազա գարար վէրտի. Հինտ ճամ-
պազիանէսինատէ հէր չէյ մատամ Մինննինին էլիւէ պիթմէք-
տէ օլաղընը պիլտիյինատէն, պու Ֆիքրինի Լիւսիէնէ աչտըղ-
տան սօնրա, իքինճի պիրվէյտէ մատամ Մինննինին օտասընա
չըգտըղար։ Մատամ Մինննի՝ Լիւսիէն իլէ Թիւրլութօնըն ճամ-
պազիանէյի թէրք իտիպ կիտէճէքլէրինին տիւշինմէքտէ ի-
քէն, ժագըն պու եէնի թէքլիֆինի տույընճա, մէսէրբէթին-
սէն նէ եաբաճաղընը շաշըրտը։

Ժագ սէնատիտա նէ՛ տէրէճէ մահիր օլտըղընը կէօս-
թէրմէք իչրէ օն տագըղա գատար միւատատէ տիլէտի իտ
տէ, մատամ Մինննի պուղըն լիւզումի օլմատըղընը պէյան էյ-
լէտի։

Լիւսիէն բէք զիյատէ հէյէճան էյինտէ իտի. ժագըն չու
եէնի էսէրի Ֆէտաքատրանէսի քէնատինէ բէք թէէսսիր իթ-
միշ իտի։

Մատամ Մինննի իլէ ժագըն միւլագաթը ուղուն սիւրմէ-
տի։ Միւմանիլէյհին թէքլիֆի տէրհալ գապուլ օլունտու վէ
չէրաիթի լազըմէ թային իտիլտի։

ժագ տը Ֆլէօրանժ օնտան սոնրա Ճագ Զարլի իսմիլէ
եատա օլունաճագ վէ այտա փիլլիյէթլի պիր մատաշ ալաճագ
իտի։

II

Ճ Ի Զ Ա

Ֆիւչիք Սմիւթիւն աէվինճինէ հատտ ու բայան օլմազ
ըոը, ժագը իլք կէօրիչտէ պիր մուհապէթի չէտտատ իլէ
սէվմէյէ պաշլամըշ ըոը. չիմտիտէ անըն ճամպազիանէյէ
կիրմիշ օլտըղընը իսապեր ալընճա, արթըգ մատմուազէլ
Սթէրլինկի ալըագ կէօթիւրմէյէճինի վէ իչի պիրլիքտէ մէ-
սուտանէ պիր էօմր կէչիրէճէքլէրինի տիւշունէրէք, ֆէվզ էլ
ատէ մէսրուր վէ մէմնուն օլմուշ ըոը։

Տիգ Շատվէլ հէնուզ ճամպազիանէյէ ավտէթի իթմէմիշ
իտի. Մէրգում էլան բրէնսին եանընատա պուլունըյօր վէ
ճամպազիանէյէ ավտէթինի գատտէն կէճիքտիրիլյօր ըոը։

Ժօզէֆ Մարլի՝ ժագըն պու գարարընատան սոլայը գիյա-
տէսթէյէ մէմնուն կէօրինմէյօր ըոը ըտա տա, Տիգ Շատվէլ
իլէ օլան հիսապաթընը իթէսվիյէ իթմէմէթիքճէ եիւրէյի բա-
հաթ օլամայաճաղընը տիւշունիւյօր ըոը. պինատէն ալէյհ
աերը գարուրընատա տուրմըշ օլան Սմիւթէ խիթապէն.

— Պագատն ա՛, Սմի՛ւթ, Տիգ Շատվէլ ավտէթ իտէճէք
օլուրսա, հէմտան կէլիպ պանա խապեր վէր. – տէտի։

Թամ պու սըրատա Տիգ Շատվէլ տահի ճամպազիանէ-
յէ կիրմէքտէ իտի։

Մատամ Մինննի՝ ձագ Զարլի իլէ չէրաիթի լազըմէյի

թային իմմիշ օլտըղընտան, ճամպազկանէնին հայվանլարընը կէօզտէն կէչիրմէք իւղրէ, ժագ վէ մատմուազէլ Սիմէրլինկ իլէ պէրապէր ախըրլարը կէզիյօրլար ըտը։

Պունլար ճամպազկանէ գարուսընա կէլմիշ օլտըղլարընտան, Տիգ Շատվէլ իլէ գարշը գարշըյա կէլտիլէր։

Տիգ Շատվէլ տուրմայըպ ալէլ աճէլէ կէչտի վէ ախըրլարա տօղրու միւթէվէճճիհ օլտու։

Սմիւթ մէրգումը ուզագտան կէօրիւնճէ, հէմտան Թիւրլիւթօնըն կանընա գօչտու վէ Տիգ Շատվէլին կէլմէքտէ օլտըղընը կապէր վէրտի։

Թիւրլիւթօն վիչնունըն պուլընտըղը ախըրըն կա կանընտա տուրմըշ օլուպ, օրատան տիւշմէնինին կէլմէքտէ օլտըղընը կէօրէպիլիր իտի։

Տիգ Շատվէլ քէնտիսինէ Թիւրլիւթօն արասընտա պիր միւճատէլէ վուգու պուլաճաղընը տէրք իմմիշ օլտըղընտան, քէնտիսինէ մէթանէթի վէրմէք իւղրէ պիր գաչ չիչէ րագը իշմիշ իտի։

Սմիւթ՝ մէրգումըն կէլմէքտէ օլտըղընը Թիւրլիւթօնա կապէր վէրտիքտէն սօնրա, իչին սօնը նէրէյէ միւնճէրր օլաճաղընը անլամագ իւզրէ, ախըրըն գարուսը արգասընտա կիզլէնմիշ իտի։

Տիգ գաչլարընը չամմիշ վէ կէօզլէրինի նիմ գարամըշ օլտըղը հալտէ իլէրլէյօր ըտը ըսատա, Թիւրլիւթօնը հէնուզ կէօրմէմիշ իտի։

Թիւրլիւթօն պիր տիրէք արգասընտա կիզլէնմիշ իտի. լաքին Տիգ Շատվէլ իլէ քէնտիսի արասընտա աղ պիր մէսաֆէ գալընճա, պիւտէն պիրէ մէյտանա չըգարագ, պաշըյա պիր ախլամ վէրտիքտէն սօնրա.

— Ափիլ իտէրսինիզ, սիզինլէ աղաճըգ գօնուչմագ իսթէրիմ. – տէտի։

Մատամ Մինն, մատմուազէլ Սիմէրլինկ վէ ճագ Զարլի եավաչ եավաչ եիւրույէրէք, մահալը վագըտա կէլմիշլէր իտի։

Տիգ Շատվէլ՝ Թիւրլիւթօնը կէօրիւր կէօրմէզ պիրտէն

պիրէ կէրի կէրի կիթտի վէ քիւթախանէ պիր թավը իլէ։

— Պէնիմ սիզինլէ գօնուչաճագ պիր իշիմ եօգ, էկէր պաշընըզա պիր պէտա կէլմէսինի իսթէմէզսէնիզ, եագամը պըրագընըզ։

Թիւրլիւթօն. – Վա՛յ, պաշըմա պէտա կէթիրէն սիզ մի օչաճագսընըզ. սիզէ պիր տէյնէք, պիր սօրա վէրէյի՞մ մի, իսթէ՛րմիսինիզ։ Պէնիմչէ գօնուչաճագ պիր իշինիզ եօգ հա՛... լաքին պէն սիզինլէ մատթլաղա գօնուչմագ իսթէրիմ, թէսվիյէ իտէճէք պիր հիսապըմըզ պուլընտըղընը պիլիրսինիզ։

Տիգ Շատվէլ սաքսաթը։ Տուտագլարընտան պէյաղ պէյաղ քէօրիւքլէր ֆըշգըրմագտա իտի։ Թիւրլիւթօնըն սէօզինէ ճէվապ օլարագ.

— Եագամը պըրագաճա՞գ մըսընըզ. – տէյու պաղըրտը։

Թիւրլիւթօն. – Խա՛յր, պանա օլան պօրճունըզը էօտէմէքտիքճէ, եագանըզը պըրագմայաճաղըմ. – ճէվապընը վէրտի։

Տիգ Շատվէլ տիփիլտի տուրտու վէ ամէյի վահչէթլէ բարլամագտա օլան կէօզլէրինի Թիւրլիւթօնըն իւզէրինէ սիմֆ իմտի։

Թիւրլիւթօն սէօզինիւ չու եօլտա ատվամ իլլէտի.

— Պէն մատմուազէլ Սիմէրլինկէ տօղունմամանըզը սիզէ իսթաը իմմիշ իտիմ. հալ պու քի սիզ պէնիմ սէօզիւմէ էհէմմիյէթի վէրմէյէրէք, մատմուազէլ ալէյհինտէ միւտհիշ պիր տուզագ դուրմագա վէ անը պու տուզագա տիւշիւրմէ յէ ճէսարէթի իմմտինիզ. լաքին ճէնապը Հագգ՝ Մ. գոնթըն Թամ վագթընտա եէթիշիպ պիչարէյի սիզին բէնչէնիզտէն գուրմագսընտըրըն միւտաատէ իլլէտի։ Պու հարէքէթի խայրեանէնիզ ճէզտըրըղ գալմայաճագ տըր։ Սիզի պիզգաթ պէն ճէզալանտըրտըճաղըմ, Շիմտի հա՛նկը սիլահը իսթէրսէնիզ ինմիխտիյար իտինիզ. գըլըճ ըտա մը, թիֆէ՛նկ իլէ մի տէօյիւշմէք իսթէրսինիզ, սէօյլէյինիզ։

Տիգ Շատվէլ. – Պէնիմ սիզինլէ պիր կէօնա ախազ ու իԹամ եօգ տըր. պաշգալարընա էօլտիւրմէք սէնտաթընը էօյ-

ըէտէն պիր առէմ իլէ տէօյիւշմէք իսթէմէմ. էկէր պանա տօգունաճագ օլուրսանըզ, քէնտիմի միւտաֆաա իտէճէյիմ, իչմէ պու գառար։

Տիգ Եաուվէլ՝ Թիւրլիւթօնը հիտտէթլէնտիրմէք իսթէյօր կիպի կէօրիւնիւյօր ըտը։ Թիւրլիւթօն զաթէն հիտտէթլէնմէյէ պաչլամըշ օլտըղընտան, գըսըգ վէ թիթրէք պիր սէտա իլէ.

— Տէմէք քի պէնիմլէ տէօյիւշմէք իսթէմէյօրսուն, էօյլէ՞ մի, ալչագ. էօյլէ իսէ գուլտաղլարընտան թուխտուպ չէքմէյէ մէճպուրիյէթի հասըլ օլաճագ տըր. – տէտի։

Տիգ Եաուվէլ ճէվապ վէրմէյիփ էլինի ճէպինէ սօգտու՝ Թիւրլիւթօն պիր գաչ ատըմ իլէրիլէտի։ Գունըն իւղէրինէ Եաուվէլ էլինի պիրտէն պիրէ ճէպինտէն չըգարտը վէ պիր րէվոլվէր թուխտրշ օլտըղը կէօրիւլտիւ։

Սոնրա՝ կիպրէնմիշ օլտըղը մահալտէն Եաուվէլին հարէքէթի վագըասընը կէօրմիշ օլտըղընտան, գուրշունը Թիւրլիւթօնըն կէօյնունէ իստապէթ իմտիհրմէմէք իւղէ հէման իլէրիյէ ամըլտը իսէ տէ, Եաուվէլ թէթիյի գալտըրմըշ օլտըղընտան, գուրշուն բամըլտառ վէ Սմիւթ դանըտարա միւլէմ. մա օլարագ եէրէ աէրիլտի։

Տիգ Եաուվէլ րէվոլվէրի եէնիտէն պօշամիմտաղա մէյտանա պուլտառտը։ Թիւրլիւթօն պիր համլատա իւղէրինէ հիւճիւմ իտիպ րէվոլվէրի էլինտէն ալտը վէ թառուղաղա ֆըրլամտը։ պատէհու գօլտարընտան սըգը սըգըյա թուխտուպ պիւքէրէք։

— Ալչ՛ագ, ալչ՛ագ... գառընտարա տօգունմագ քիֆայէթի իմմէյօր տա պիր տէ չօճուգտարը էօլտիւրմէյէ գալգըշըյօրսըն, էօյլէ՞ մի. – տէյու հայդըրտը։

Տիգ Եաուվէլ նատըտա Թիւրլիւթօնըն գօլտարը արատընտան սըյրըլըպ չըգարտը վէ ֆիրար իմմէյէ տամրանտը իսէ տէ, արգատընտա պէօյիւք պիր էնկէլ պուլունտուղընտան, տուրմադա մէճպուր օլտու։ Գու էնկէլ՝ ֆիլին պուլընտուղը ատխըրըն գարուտը իտի։

Վիչնու գաֆէսին տէվիլէրի արատընտան Եաուվէլին օրատտա պուլընտուղընը հըտա իտինճէ, պիրտէն պիրէ գուտուրտու վէ պիր իմիշտէ ատրը դարուսընը գըրարագ, Տիգ Եաուվէլին իւղէրինէ հիւճիւմ իմտի։

Եաուվէլ հայվանըն իտօրմուտընը կէօրինճէ, գարընը իւղէրինէ սիւրիւքլէնէրէք հայվանըն ալմընտան կիրիպ ֆիրար իմմէք իսթէտի իսէ տէ, մուվաֆֆագ օլամատը։ Վիչնու իտօրմուտընա անը թուխտուպ եէրէ եաթըրտը։

Ժագ վէ Թիւրլիւթօն՝ մէրգումը թէհլիքէլի վագըտտան գուրթարմագ իւղրէ իլէրիյէ աթըլտըլարտա տա, հայվան անլէրի կէրիյէ սիւրէրէք իրի այագլարընտան պիրինի գալտըրըպ Տիգ Եաուվէլին կէօյնունէ տայամտը։

Եաուվէլ պօղուգ պիր սէտա սալըվէրտի վէ պատէհու աղրընտան, կէօզլէրինտէն, գուլտաղլարընտան գան ֆըշգըրմաղա պաչլատը։

Վիչնու տիւշմէնինի իչքէնճէ իլէ էօլտիւրմէք իսթէյօր կիպի այագընը աղըր աղըր Եաուվէլին կէօյնու իւղէրինէ պատըյօր ըտը։ Վիչնու՝ մէրգումըն քէնտինինէ իմտիյի քէօմիւլվէրին վէ ալէլ խուսուս ախիրէն վուգու պուլան գըրմըզը պիպէր վագըասընըն ինիհիգամընը ալըյօր ըտը։

Եաուվէլին գապուրգա քէմիքլէրի չաթըր չաթըր էօմիւյօր վէ կէօզլէրի խանէլէրինտէն արշարը ֆըրլայաճագ կիպի կէօրիւնիւյօր ըտը։

Նակէհան էլլէրինի իչի եանընա ուզամտը վէ պօղուգ պիր խըրըլմը ըզմար իտէրէք, բուհունը թէսիմ էլլէտի։

Օ ղէնան Վիչնու՝ Թիւրլիւթօնըն քէնտինինի թուխտուպ ալարտա կէօմիւրմէսինէ միւտաատէ իմտի։

Տիգ Եաուվէլին կէօյնու գանլար իչինտէ գալմրշ ըտը։ Անը պիր խաամախանէյէ նագլ իմտիլէր։ Մատմուազէլ Սիթէրինկ վէ ձագ Զարլի իսէ Սմիւթ գայըրմագլա մէշղուլ օլտուլար։

Սմիւթ եարալանմրշ ըտը ըսա տա, գուրշուն օմուզընա իտապէթ իմմիշ օլտըղընտան եարա խաֆիֆ իտի. մա մաֆիհ աշամ իւսթի չօճուգտա չիտտէթլի պիր հարարէթ բէյտա օլտու։

Մատմուազել Սթէրլինկ չօճուղըն եաթաղընը քէնտի օ-տասընտա հազըը իթտիրտի վէ անը սապահա գատար պիր մուհապպէթի մատէրանէ իլէ գայըրտը։

Իրի կիւն սօնրա հարարէթ քէսիլտի վէ քիւչիւք Սմիւթ եավաշ եավաշ էյիլէշմէյէ պաշլատը։

Միւտտէթի ինֆագամը էնեասընտա, Լիւսիէն իլէ բէք չօգ մատտէլէր հագդընտա կէօրիւչիւրլէր վէ պէօյլէճէ իքի-սի տէ տէֆի զամ իտէրլէր իտի։

12

ՊԻՉԱՐԼ ՎԱԼՏԻ

Թըշրինի էվվէլ այընըն ինիթամընա տօղրու, պիր կիւն, էօյլէնտէն սօնրա, Լօնտրատան պիր գաչ միլ մէսաֆէտէ պուլունան էրինի գարիյէսինտէ, իրի թարաֆը աղաճլըգլը պիր եօլտան պիր ասըլզատէ եիւրիւմէքտէ իտի։

Պու ասըլզատէնին գաչ եաշընտա օլտըղընը հիչ քիմսէ քէշֆ իտէմէզ իտի։ Սըրթը գամպուրլաշմըշ, եիւզիւնտէքի քէմիքլէր մէյտանա չըգմըշ վէ ալընտա պուրուշուգլար բէյտա օլմուշ ըտը։ Իրի մավի կէօզլէրի չուգուրլարընըն թա իչէրիսինէ չէքիլմիշ վէ սաչլարը գումրալ իքէն, չիմտի պիւս պիւթիւն պէյազլանմըշ ըտը։

Պու զաթ՝ ալէամէթի մաթէմ օլմազ իւղրէ թէքէտէն թըրնաղա գատար սէյահլար կիյինմիշ իտի։

Միւմաիլէյհին արդասը սըրա իքի ճինս պարկիրէ գո-չուլմըշ զայէթ միւքէլլէֆ պիր արապա կէլմէքտէ իտի։ Պու արապայը իտարէ իտէն արապաճը տախի թէքէտէն թըրնա-դա գատար մաթէմ էլպիսէլէրի կիյինմիշ իտի։

Ասըլզատէի միւմաիլէյհ՝ էլէէրինի արդասընա պաղլամըշ վէ պաշընը կէօյսիւնէ սարդմըշ օլտըղը հալտէ, եավաշ եավաշ եիւրիւյօր վէ ասա սըրա աճը պիր ահ իտիյօր ըտը։

Եիւրիւտիւյիւ եօլուն նիհայէթինտէ պիր բարմագլըգ վար ըտը։ Միւմաիլէյհ պու բարմագլըգըն էօնիւնէ վասըլ օլտըգտա, բարմագլըգ գաբուսը սէսսիղճ սէսլատը վէ գըր-մըզը թուղլատան եաբըլմըշ քիւչիւք պիր քէօշկտէն պիր գա-բուճը զուհուր իթտի։

Ասըլզատէ՝ թէզեինաթտան պիւս պիւթիւն արի օլան պիր պաղչէյէ կիրտի։

Պու պաղչէնին եօլլարը գումրալ իլէ տէօշէնմիշ իտի իսէ տէ, թարալարտա չիչէք վէ ֆիտան կիպի շէյլէր եօղ ըտը։

Զիմէնզարլարտա չալը, տէվէ թիքէնի, ույուզ օթու կի-պի պիր խայլը եապանի նէպատաթ պիթմիշ վէ պաղչէնին հէր թարաֆընը զարիպ պիր վահշիլիք գաբլամըշ ըտը։

Պու մէնզարէ հագըգաթէէն ինսանը հէյէճանա տիւշիւ-րէճէք շէյլէրտէն իտի։ Ասըլզատէնին չէհրէսինտէ կէօրիւ-լէն հիւզի ու քէտէր զանն իտէրսին քի պաղչէնին հէր թա-րաֆընա աքս իթմիշ իտի։ Ասըլզատէ նիհայէթ միւքէլլէֆ պիր պինանըն էօնիւնէ վասըլ օլտու, վէ ճամլը պիր գաբու աչա-րագ, եավաշ եավաշ պիրինճի գաթա չըգտը։

Վագթընտան էվվէլ իսթիյարլանմըշ օլան պու զաթ Լորտ Լիթոնէլ Շեէլի իտի։

Պիչարէ ատէմ պիրինճի գաթտաքի գաբուլարտան պի-րինի աչտը վէ սիյահ գումաչլար իլէ մէսթուր պիր օտայա կիրտի։ Օտանըն պիր թարաֆընտա, պէօյուք պիր գօլթուգ իւզէրինտէ պիր գատըն օթուրմըշ ըտը քի, պու գատըն Լէ-տի Շեէլի իտի։

Մէրգումէտէ հուսուսէ կէլէն թէպէտիւլ տահա տէհ-շէթլի իտի։ Եանագ քէմիքլէրի տըշարը փըրլամըշ, տուտագ-լարը սօլմուշ, կէօզլէրի աղլամագտան գըպ գըրմըզը օլմուշ վէ սաչլարը պիւս պիւթիւն պէյազլանմըշ ըտը։

Լէտի Շեէլի գօճասընըն այագ սէտասընը ալընճա, պա-չընը եօգարը գալտըրտը վէ միւսաիլէյհ իլէ պիր նազար թէա-

թի իմոխքսէն սօնրա, եինէ սէրնաի եէս ու մաթէմէ տալ-
տը։

Պու հիւղն ու քէտեր՝ թօմինին զայպուպէթ իմոխի
կիւնտէն պաշլամըշ օլուպ, պունճա սէնէլէրտէն պէրու տէ-
վամ իմէմէքտէ իտի։ Պիշարէլէր չիմոխ հալվաորրճասրնա է օ-
լիւմ տիլէմէքտէ վէ հէր պիր ոսոմի քէնտիլէրինէ եըլաար
գատար ուղուն կէօրիւնմէքտէ իտի։

Ֆէրքինհամնա զուհուր իտէն հանդրընդն իրմէսի կիւնիւ,
պիւթիւն բօլիս մէմուրլարը իչէ ատատորրըմըշ վէ Լորտ Շէյլի
չօճուղընը պուլանա պիւթիւն սէրվէթինի վէրմէյի վատիտէ-
րէք, ատուճարրա ալթուն սարթի իմէմիշ իտի իսէ տէ, պուն-
լարտան հիչ պիր սէմէրէ հասրլ օլամամըշ ըտը։

Թօմինին չալընմասրընդն թատգիպ իտէն իլը սէնէլէր զար-
ֆընտա Լորտ վէ Լէտի Շէյլի սէյահաթնա վազթ կէչիրմիշլէր
վէ պու իչին սէպէպի եէկնանէ Մոինա օլտըզրընը անլամըշ օ-
տըգլարընտան, չինկնանէ քէրվանլարընդն թատգիպ իտէրէք,
չօճուղըն նէրէտէ պուլունտըզրընը անլամագ իւզրէ պիր խայրը
թէչէպիւսաթտա պուլունմըշլար ըտը. լաքին քիչիք պիր
էմարէ, ճիւղի պիր էսէր պուլմադա մուվաֆֆագ օլամամըշ-
լար ըտը։

Թօմինին չալընմասրընտան պիր գաչ այ սօնրա, Լորտ վէ
Լէտի Շէյլի նիժնի-Նօվկօրօտտա կիթմիշլէր իտի։

Օրատա հէր սէնէ թէմմուզրն օն պէշինտէն աղօսթօսրն
եիրմի պէշինէ գատար պէօյուք պիր բանայըր վուգու պուլտը-
զրընդը վէ տիւնեանրն հէր թատաֆընտան չինկնանէլէր կիւրուհ
կիւրուհ պու բանայըրա կէլտիքլէրինի պիլտիքլէրինտէն, օրա-
տա պէլքի պիր էմարէ պուլուրրար իւմիտինէ տիւշմիւշլէր իտի։
Պիր կիւն օրատա Լէտի Շէյլինին իտմինէ մախսուս օլարագ բօս-
թատան իրի պիր մէքթուպ կէլտի. պու մէքթուպը կէօնտէրէն
քիմսէնին իտի մէճհուլ ըտը։ Լէտի Շէյլի մէքթուպը աչտը,
վէ իչինտէն պիր մուգավէմա քէտղրտա չզտը։ Լէտի Շէյլի պու
քէտղրտա ամիճը նադար իտիճէ, թէաճճիւպ վէ քէտէրինտէն պիր նէտա ըզհար իթտի։ Պու քէտղրտա պիր թատվիր օ-
լուպ, իւզէրինտէ զայէթ միւղէյնէն պիր լիպտա կիչինմիշ վէ

միւճէվհէրլէրլէ տօնանմըշ պիր չինկնանէ դըղը կէօրիւմէ-
տէ վէ պու դըղ գուճաղընտա պիր չօճուգ թուխմագտա իւ-
տի։

Պու չօճուգ թօմի իտի. լաքին պիչարէ մասումճրդագ
զայըֆլանմըշ վէ նէվրէսիտէ պիր գօնչէ կիսի սարարրպ սօյմուշ
ըտը. եիւղիւնտէ հիւղն ու քէտեր ատարը միւշահէտէ օլու-
նըյօր ըտը։

Պիչարէ վալիտէ պու հալի կէօրիւնճէ, եիւրէյի բարչա բար-
չա օլտու վէ պու թատվիրի միւքէրրէրէն էօրէրէք ատագատը։

Ո թարիխտէն պէրու սէնէտէ պիր գաչ տէֆալար պէօյ-
լէ թատվիրլէր կէօնտէրիլիր իտի։

Լորտ Շէյլի պու թատվիրլէրին նէրէտէն կէլմէքտէ օլտը-
ղընը անլամագ իւզրէ տիւնեանրն հէր թարաֆընը ալթուտմ
իմէմիշ իտի իսէ տէ, պու ապապտէքի թէհարրիյաթը տահի
սէմէրէսիզ գալմըշ ըտը։

Լորտ վէ Լէտի Շէյլի արթըզ պիւս պիւթիւն մէյուս վէ
նահէմիտ գալատագ, Լոնտրատան պիր գաչ միլ մէսաֆէտէ
վագը օլան իշպու գարիյէյէ կէլիպ եէրլէշմիշլէր վէ օրատա
քէմալը հիւղն ու քէտեր իչինտէ վագթ կէչիրմէյէ պաշլա-
մըշլար ըտը։

Լէտի Շէյլի հիչ բիմաէյի գատար իմէմէդ իտի. Լորտ
Շէյլի իսէ պիր խայրը աճէնթէլէրլէ մուխապերէյէ կիրիշիր
վէ պունլար ճիւղի պիր էմարէ կէօրիւքլէրինտէ հէման քէն-
տիսինէ իլհագարը քէյֆիյէթ իտէրլէր իտի։

Հէր կիւն բօսթա վագթընտա Լորտ Շէյլի պիր արապա-
յա բաքիպէն, բօսթախանէյէ կիտեր վէ քէնտիսինէ մախ-
սուս օլան մէքթուպլարը ալտըդտան սօնրա, եայա օլարագ
գօնադա ալտէթ իտէր իտի։

Լէտի Շէյլի նատիրէն տրշարը չըդար վէ կէճէ կիւն-
տիւզ պու հիւղնէնկիզ օտատա վագթ կէչիրիր իտի։ Պագ-
չէտե չիչէր վէ ֆիտան տիրքիլմէսինէ քէնտիսի մանէ օլմուշ
ըտը։

Լորտ Շէյլի զէվճէսինին գարշընընտա օմուրմըշ օլտըղը
հալտէ, զաղէթա օգույօր ըտը. լաքին ֆիքրի պաշդա չէյ-

լերլէ մէշղուլ պուլընաբղընաան, օղուտրղը սէօղէբուէն հիշ պիր շէյ անլայամայօր ըաը. Լէտի Շէլլիյէ կէլինճէ, մէրգուժ էլան այնը սիւքիւթ իւղրէ տուրբայօր ըաը. կէօղէլի աղամագտան օ գատար քէապի զաաֆ իմմիշ իտի քի, կիւնէչին ըշըղընա պիլէ միւթէհամմիլ օլամայօր ըաը։

Լորտ Շէլլինին պու գարիյէյէ կէլէլի պիր գաչ այ օլմուշ իքէն, թաավիրլէրին կէօնտէրիլմէսի պիրուէն պիրէ քէսիլմիշ իտի. Լէտի Շէլլի չօճուղըն պէլքի տէ էօյմիւշ օլաբղընը միւլահաղա իտէրէք, կիւնէչինճէ աղամըշ ըաը։

Ահգամ իւսթիւ ուշագլարտան պիրի կէլիպ եէմէյին հաղըր օլաբղընը պիլտիրտի. Լէտի վէ Լորտ Շէլլի այագա գալգաբլար վէ եավաշ եավաշ եէմէք օտասընա էնտիլէր։ Լէտի Շէլլի պիր գատէհ չայ իլէ պիր գաչ լօգմա եումուրթա եէտի վէ պատէհու սուֆրատան գալգար։ Լորտ Լիոնել տաւխան ծանըն հարէքէթինէ իմմիտատ իլլէտի. Լաքին պունլար հէնուզ եօգարըյա չըգմըշլար իքէն, պիր իսթամբէթքաար գըղ օտայա կիրտի վէ Լէտի Շէլլիյէ խիթապէն.

— Լոնտրատան միղին իչիւն պիր սանտըգ կէլտի, մատամ, պէն պու սանտըղը աչարմ վէ իչինտէն միզէ մախսուս օլան չու մէքթուպը պուլտում. – տէտի։

Պատէհու տէօրթ քէօշէլի վէ իրիճէ պիր մէքթուպ ուղաթը, Լէտի Շէլլի մէքթուպըն չէքլինտէն իչինտէ նէ օլաբղընը անլայարագ, հէման ալէլ ացէլէ մէքթուպը ալտը վէ գօճասընա տէօնէրէք.

— Րէճա իտէրիմ, Լիօնէլ, չու մէքթուպը աչըվէր, պէնիմ աչմադա գուտրէթիմ եօգ. – տէտի։

Լորտ Շէլլինին բարմագլարը թիթրէմէյէ պաշլատը։ Մա մաֆիհ ղէվճէսինին եէնի պիր ըէճասը իւղէրինէ մէքթուպը աչտը վէ իչինտէն եինէ պիր թաավիր չըգտը։

Պու թաավիր իւղէրինտէ օն օն իրի եաշլարընտա, գաչըք, կիւնէչտէ գարարմըշ պիր չօճուգ կէօրիւլմէքտէ իտի։

Պու չօճուգ Թօմի իտի իսէ տէ, մուդալլիտէրէ մախսուս բուլտու պիր ֆանէլա տօն կիյտիրիլմիշ վէ չըգընթըը նագլարը, քէմիքլի օմուղլարը նէ՛ տէրէճէ միւտհիշ իշքէնճէ-

լէր իչինտէ վագթ կէչիրմէքտէ օլաբղընը աչիքեարէ կէօնթէրմէքտէ պուլունմըշ իտի։

Պիչարէ վալիտէ պու թաավիրի սըգը սըգըյա թուքմըշ օլաբղը հալտէ, աղլայա աղլայա պուս իտիյօր վէ եիւրէք բարալայաճադ պիր սէտա իլէ.

— Թօմի՛... Թօմի՛... սէվկիլի էվլատըմ... ճէվապ վէր, վալիտէյնէ ճէվապ վէր... – տէյու ֆէրեատ իտիյօր ըաը։

Պէտագիթի գատընճըղազ թաավիրի էլինտէ թուքմըշ օլաբղը հալտէ, տիղ չէօքտիւ վէ էլինի սէմայա տօղրու գալտըրարագ.

— Եա՛ Բապպի... եա՛ Բապպի... պէնի իտիթէտիյին ճէզայա տիւչար էթ... լաքին էվլատըմա, ճիկէբրատէմէ մէրհամէթի իլլէ, անը զալըմլարըն էլինտէն գուրթար... – տէտի։

Պատէհու գօճասընա տէօնէրէք, պօղունուգ պիր սէտա իլէ.

— Սէն տէ պէնիմ կիպի տուա էթ, Լիօնէլ, սէն տէ պէնիմ սէօղլերիմի թէքրար էթ, ձէննաթը Հագգ տուամըզը պէլքի գապուլ իտեր. – տէտի։

Լորտ Շէլլի տիղ չէօքտիւ վէ էլլէրինի սուրէթի նիյազքեարանէտ պիր պիրինէ գավուշտըրարագ, ղէվճէսինին սէօյլէմիյի տուայը քէմալը սրտգ իլէ թէքրարլատը։ Պատէհու օտա տէրուննինտ հիւզնէնկիզ պիր սիւքիւթ բէյտա օլտու։

Լորտ Շէլլի՝ ագշամ բօսթանընըն կէթիրտիյի մէքթուպլարը ալմագ իւղրէ արապայա բաքիպէն բօսթանճըյէ կիտի վէ պիր սաաթ գատար սոնրա ավտէթ իլլէտի։

Լէտի Շէլլի էլան այնը մահալտէ օթուրմըշ օլաբղը հալտէ տուա իթմէքլէ մէշղուլ պուլընաբղընաան, գօճասընըն եավաշ եավաշ օտայա կիրտիյինի իչիթտի իտէտէ, պաչընը եօգարը գալտըրմատը։

Լորտ Շէլլի՝ իւղէրինտէ պէօիւք պիր լամպա պուլունան պիր մահայա եագլաչտը վէ օ ագշամը ալտըղը մէքթուպ բաքէթինի նազարը թէտգիգտէն կէչիրմէք իւղրէ, էնկի պիր գօլթուգ սանտալիէսի իւղէրինէ օթուրտու։ Լաքին մէքթուպ

քաքէթինի աչար աչմազ, աճէնթէ միւտիրի թարաֆընտան սուրէթի մախսուսէտէ եազըլմըշ պիր մէքթուպ նազարը տըգգաթընը ճէլպ իյլէտի ։

Մէքթուպըն միւհթէվիյաթը չունտան իպարէթ իտի .

« Լորտ ճէնապլէրի .

« Թարաֆընըզա լէֆֆէն Թաշլըզ ղազէթասընըն պիր նիւսխէսինի կէօնտէրիյօրըմ։ Պու ղազէթանըն իքինճի սահիֆէսինտէ գըրմըզը գուրշուն գալէմ իլէ չըզըլմըշ պիր իլան կէօրէճէքսինիզ։ Անը լութֆէն օգուշունըզ։ Պու իլան սիզէ խիճապէն եազըլմըշ կիպի կէօրիւնիյօր ։

« Թէհարրիյաթը վագըանըզըն նէթիճէքէզիրը մուվաֆֆագիյէթ օլմասընը թէմէննի իլէ պէրապէր , իհթիրամաթը ֆաիգամը թադտիմէ իճթիսար իյլէրիմ, էֆէնտիմ ։

« ԹՕՄՐՍՐՆ »

Լորտ Շէյլի պու մէքթուպը օգուշընճա , եիւրէյի քէմալը չիտտէթլէ չարբմաղա պաշլատը վէ թիթրէք պիր սէտա իլէ .

— Ա՜հ , եա՜ Բապպի . . . աճապա եինէ ֆէնա պիր խապէր մի ալաճաղըզ . – տէյու Նիտա իթտի ։

Պու Նիտա իւզէրինէ Լէտի Շէյլի գօճասընըն եիւզիւնէ պագտը վէ վուգուր հալ նէտէն իպարէթ օլտըղընը պիր իշարէթլէ սիւալ իթտի ։ Լորտ Շէյլի տախի միւտիրին կէօնտէրտիյի մէքթուպը եիւքսէք սէտա իլէ օգուտու ։

Լէտի Շէյլի պիրտէն պիրէ այաղա գալգտը վէ մասանընն եանընա եագլաշտը ։ Գալպինտէքի չարբընթըլարը պաստըրմագ իսթէյօր ըմըշ կիպի , իբի էլինի պիրտէն կէօյսիւնէ տայաթմըշ ըտը ։

Իբիսի տէ Թաշլըզ ղազէթասընըն էօնիւնտէ պուլունըյօրլար վէ ֆագաթ անը ալըպ տա օգուտաղա ճէսարէթի իտէմէյօրլար ըտը ։

Նիհայէթ Լէտի Շէյլի ղազէթայը ալըպ գօճասընա ուղաթարագ .

— Օգ՛ու , ազիզիմ Լիօնէլ, օգո՛ւ , պէնիմ կէօզլէրիմ օ գատար քէսպի զաաֆ իթմիշ տիր քի , եազըլարը պիլէ ֆարգ իտէմէյօր , չաբուգ օգու , րէճա իտէրիմ . – տէտի ։

Լորտ Շէյլի ղազէթայը ալտը ։ Ֆիլ հագըգա ղազէթանընն իքինճի սահիֆէսինտէ , մուխթէլիֆ պէօյիւքլիւքտէ եազըլըշ մուհարրէր պիր իլաննամէ պուլունըյօր ըտը քի , աճէնթէ միւտիրի պունըն իւզէրինէ գըրմըզը գուրշուն գալէմ իլէ չըզմըշ ըտը ։

Իլաննամէնին միւհթէվիյաթը պէր վէճհի աթի իտի .

« ՕՆ ՕՆ ԻՒԻ ԵԱՇԼԱՐԸՆՏԱ պիր էրքէք ՉՕՃՈՒԳ պունտան պիր չօգ սէնէլէր մուգատտէմ ֆամիլեասը նէզտինտէն սըրգաթ իտիլմիշ տիր ։ Պազը էմարաթը մախսուսէյէ նազարէն , պու սըրգաթըն ԻՆԿԻԼԹԷՐՈՒՏԱ վուգուա կէլմիշ օլաըղը զանն օլունըյօր ։ Պու չօճուղը սագլամագ վէ իզինի մահվ իթմէք իչիւն հէր տիւրլիւ թէտապիրի իհթիյաթքեարանէ իթթիխազ իտիլմիշ տիր ։ Պիչարէ չօճուգ բէք չօգ սուի մուսաժէլաթա ուղրամըշ , բէք չօգ իչքէնճէլէր չէքմիշ տիր ։ Լաքին չիմտի սուրէթի մախսուսէտէ հիմայէ վէ վիգայէ իտիլիյօր ։ Էկէր պու չօճուղըն վալիտէսի էլան հայաթտա իսէ , աթիտէքի ատրէսէյէ պիր մէքթուպ եազսըն .

« — Ֆրանսատա , Պուրժ չէհրինտէ , մատմուազէլ ժան Սթէրլինկէ ։ »

Լէտի Շէյլի պու սէօզլէրի տինլէյինճէ , սարսըլտը . պատէհու էլլէրինի պիր պիրինէ գավուշտըրարագ .

— Եա՜ Բապպի . . . Եա՜ Բապպի . . . սանա համտ ու սէնա՜ օլսուն . . . տուալարըմը իսթիմա իյլէտին . . . Էվլատըմը նիհայէթ իչքէնճէտէն գուրթարըը յօրսըն . – տէտի ։

Լորտ Շէյլի ղազէթայը էլան էլինտէ թութմագտա իտի ։ Լէտի Շէյլի այաղա գալգտը վէ գօճասընա խիթապէն .

— Հայտէ , Լիօնէլ, պարկիրլէրի չար չաբուգ հազըր իթտիրմէլի , վագթ ղայպ իթմէյէ կէլմէզ . – տէտի ։

Լորտ Շէյլի . – Նէրէյէ կիտէճէյիզ, ազիզէմ, Լօնտրայա՞ մը ։

— Էվվէթ , Լօնտրայա կիտէճէյիզ, լաքին իւք թրֆնէ

ևէթիշմէք իչիւն չաբուգ տաւրանմագ լազըմ տըր։ Վագիթ բէք գըյմէթտար տըր։ Սիթասիօնա վասըլ օլտըղըմըզտա, պու իլաննամէյի նազըրան մատմուազէլէ պիր թէլէկրաֆնամէ չէքէրիզ։ Հայտէ, չաբուգ, լազըմ օլան էմիրլէրի վէր։ Ինշալահ պու աէֆթաքի իւմիտլէրիմիզ պօշա չըղմազ։

— Ալլահ սէօյնի իչիթօյն, ադիղէմ Նէլլի, պիրա չէքթիւիմիզ իչքէնճէլէր արմըզդ հատտը աչըպ թաշտը։

Պու սէօզիւ միւթէագիպ, Լորա Լիօնէլ այտզա գալդըպ օտա գարուսըները աչար վէ զայէթի եիւքսէք պիր սէտա իլէ։

— Պագտանըզ ա՛, օրատա քիմ վար... չաբուգ պուրայա կէլին... — տէյու Հայդըրտը։

Օտա ուշաղը հէմեն դօշուպ կէլտի։ Մէրդում՝ խանէ տէրուննընտէ պէօյլէ պիր վէլվէլէ իչիթմէյէ ալըշմըշ օլմատըղընտան, ֆէվգ էլ մէմուլ օլարագ զուհուր իտէն պու բաթըրտը իւզէրինէ ըզհարը թէաճճիւպ իտիյօր ըտը։

Լէտի Շէլլի ուշագլարըյլա բէք նատիրէն գօնուշուր իչէն, պու տէֆա գօճատանա մէկտանն պըրագմայարագ։

— Ժիւլիէն, էվլատըմըզ պուլունտու... Թօմիտէն խափէրլէր ալտըգ... չաբուգ արագայը հազըր իթտիր, մատշընը արթըրաճաղըմ... ա՜հ, Ժիւլիէն, իչճա իտէրիմ, չաբուգ օլ, իւք թըրնէ մութլագա եէթիշմէլիյիզ... զայըպ իտէճէք վագիթմըմըզ էօգ։ — տէտի։

Խրամէթքեար։ — Լօնտրայա կիտէճէքսինիզ, տէյի՞լ մի, մատամ։

— Էվէթ, Լօնտրայա կիտէճէյիզ։

— Էօյլէ իսէ շուրասընը պիլմէլիսինիզ քի, եարըն սապահտան էվվէլ Լօնտրայա գաթար էօգ տըր։

— Օ հալտէ Լօնտրայա արագա իլէ կիտէրիզ... չաբուգ, արագայը հազըրլատընըտար։ Հայվանլար չաթլատտա տափ, պու ադշամ Զարինկ-Գրօստա պուլունմազըյըզ։

Ժիւլիէն տըշարը չըգարը վէ ալտըգը էվտաիրի լազըմ կէլէնլէրէ թէպիկ իթմէկ իւզրէ ալէյ աճէլէ աշարը էնտի։

Օտա պէսլէմէլէրինտէն պիրի տէ չամաշըր թագըմլարընը հավի օլմագ իւզրէ չար չաբուգ պիր չանթա հազըրլատը։

Լէտի Շէլլի՝ էվլատընըն զայպ օլմատընտան պէրու կիւինտիյի մաթէմ էլպիսէլէրինի սըրթընա կիչիրտի վէ գօճասըյա պէրագաթը արագանըն հազըր օլմատընա պէթլէտի։

Եարըմ սաաթ գատար սօնրա արագանըն հազըր օլտըղը խապէր վէրիլտի։ Գարը գօճա ալէլ աճէլէ աշարը էնէրէք, արագայա պինտիլէր վէ արագա քէմալը սիւրաթլա հարէքէթէ պաշլատը։

Պիր խայլը միւտտէթ պու սուրէթլէ կիտիլտիքտէն սօնրա, արագա Նիհայէթի Զարինկ-Գրօս սթասիօնընըն պէօյիւք հավլիսինէ տախիլ օլտու։ Հալ պու քի սիւրաթ գաթարը իքի սաաթ գատար էվվէլ հարէքէթ իթմիշ օլտըղընտան, պունլար կէճէյի օրատաքի օթէլլէրտէն պիրինտէ կէչիրմէյէ մէճպուր օլտըլար։

Լէտի Շէլլի խուսուսի պիր թրէն չըգարմագ իսթէտի իսէ տէ, սթասիօն միւտիւրի պունըն հիչ պիր շէյէ հարամայաճաղընը պէյան իտէրէք, անընը պու արզուսընա մուխալէֆէթ իթտի։

Պիչարէ վալիտե բէք պուհրանըը պիր կէճէ կէչիրտի։ Հէր պիր տագըգա քէնտիսինէ սէնէլէր գատար ուզուն կէօրիւնմէքտե իտի։ Սագահլայըն էրքէն եաթագտան գալգտը վէ գօճասընը տա ույանտըրըպ գալտըրտը։ Էվլատընըն էմրի մուհաֆազասընը տէրէօհտե իթմիշ օլան մատմուազէլ Սթէրլինկ նամընա օլարագ աթիտէքի թէլէկրաֆնամէյի եազտը։

« Թազիզ զաղէթասընըն իլանը օգունտու։ Թէշէքքիւր օլունուր։ Զօճուղընն իւզէրինէ իճրատի նազարէթէ իտիյիպ։

« Նէլլի Շէլլի »

Տիգ Եատէկինն վէֆաթընտան սօնրա, Հինտ ճամպազարընտի հասագ էլ իճապ օլունտարընը իւչ կիւն գատար թաթէլ իթմիշ իտի։

Մէրդումընն վէֆաթը ֆիլին գատինտէն նէչէթ իթմիշ օլտըղը քէյֆիյէթինի իթադիպ իթմէք իւզրէ, պիր բօիս գօ-

միսէրի կէլիպ պազը իսթիճվապաթտա պուլունմըշ վէ աասյիլի ումուժինին մուհաֆազասը իչիւն ֆիլի էօլտուրմէք լազըմ կէլէճէյինի պէյան իթմիշ իտի իսէ տէ, մատամ Մինոն իլէ մատմուազէլ Սթէրլինկին միւտահէլէսի սայէսինտէ պու իշ հիւսնիւ սուրէթլէ խիթամբէզիր օլմուշ վէ հայվանըն հայաթը գուրթարըլմըշ ըտը։

Հինտ ճամպազնանէսինին պու իշ կիւնլիւք թաթիլի էսնասընտա, մատմուազէլ տը Մարսընէ իլէ ծագ տը Ֆլէօրանժ գօնուչմաղա մէյտան պուլմըշլար ըտը։

Լիւսիէնին նիչանլըսընա սէօյլէյճէք բէք չօգ չէյլէրի պուլունտուղընտան, մարքի տը Րօգմօրըն գօնաղընտան ֆիրար իթտիքտէն սօնրա պայընա նէլէր կէլմիշ օլտուղընը նագլ իթմիշ վէ սըրա Տիգ Շաուվէլէ կէլէրէք, մէրգումըն քէնտիսի իլէ Թիւրլիւթօն ալէյհինտէ մէվճուտ օլան պուղղու ատավէթի նէտէն նէչէթ իթմիշ օլտուղընը վէ քիւչիւք Սմիւթիւն պիր աչգամ օյուն էօնասընտա պիրտէն պիրէ պայլըլըպ գալմըշ օլմասընտան պահսլա, անըն հէր հալտէ էպէվէյինի նէզտինտէն չալընմըշ պիր չօճուգ իտուլինի պէյան իյլէմիշ իտի. պունըն իւզէրինէ ժագ՝ չօճուղըն էպէվէյինին պուլմագ իւզրէ ղազէթալտուտան պիրինէ պիր իլան եազտըրմագտան պաշգա չարէ օլմատըղընը սէօյլէմիշ վէ պազը էմարաթը մախսուսէյէ նազարէն չօճուղըն էպէվէյնի ինկիլիզ օլտուղը թէպէյնիւն իթտիյինտէն, ինկիլիզ ղազէթալտըընտան պիրինտէ պէօյլէ պիր իլանըն հէր հալտէ էլլէրինէ կէչէճէյինի տէրմիյան իտէրէք, Թաշնըզ ղազէթասընտա պալէատէքի իլաննամէյի տէրճ իթտիրմիշ իտի։

Յիչ հագըգա իշ կիւն սօնրա, մատմուազէլ Սթէրլինկ իլէ ծագ Զարլի ճամպազնանէտէ պազը թէճրիպէլէր իճրա իթտիքլէրի սըրատա, Լէտի Շէլլինին թէլէկրաֆնամէսի վասիտօլտու։

Լիւսիէն, ժագ վէ Թիւրլիւթօն՝ չօճուղըն նիհայէթ վալիտէսինէ թէսլիմ իտիլէճէյինի տիւչիւնէրէք, ֆէվգ էլ ղայէ մէօրուր օլտուլար վէ ֆագաթ չօճուղըն վալիտէսի կէլմէտիքճէ, պու խապէրի Սմիւթէ տույուրմամայա գարար վէրտիլէր,

Մատամ Մինոնին մատմուազէլ Սթէրլինկէ թախսիս իթմիշ օլտուղը խուսուսի օտատան չօգ տէֆալար պահս իթմիշ վէ Լիւսիէնին պու օտայը նէ՛ եօլտա թէզէնին վէ թէֆրիշ իթտիրմիշ օլտուղընը տա սէօյլէմիշիզ տիր։

Իչթէ մատմուազէլ Սթէրլինկ՝ Սմիւթիւն եարալանմասընտան պէրու պու օտանըն պիր թարաֆընա քիւչիւք պիր գարեօլա գօյտուրմըշ օլտուղընտան, չօճուգ կէճէլէրի օրատա եաթար ըտը։ Լիւսիէն իսէ հէր ագշամ չօճուղըն նէ՛ հալտէ պուլընտուղընը անլամագ իւզրէ օրայա կիտէր վէ պատէհու օթէլէ ավտէթ իտէր իտի։

Օ ագշամը տախի պէրմիւթատ քէնտի խուսուսի օտասընա չըգտը։

Հալ ու թավրընա պագըլընճա, պէօյլէ պիր հէյէճան իչինտէ պուլընտուղը տէրհալ անլաշըլապիլիր իտի։

Լէտի Շէլլի եէնի պիր թէլէկրաֆնամէ տահա կէօնտէրմիշ վէ իրթէսի սապահ Բարիստէն կէլէճէն պիրինճի գաթար իլէ Պուրժա մուվասէլէթ իտէճէքլէրինի պիլտիրմիշ իտի։

Սմիւթ՝ Լիւսիէնին չէհրէմինտէքի ատարը թէղայեիւրիւ կէօրիւնճէ, էնտիշէլի պիր թավը իլէ.

— Սիզտէ զարիպ պիր հալ կէօրիյօրում, մատմուազէլ, պիր չէյինիզ վար ամմա պանա սէօյլէմէք իսթէմէյօրսընըզ՞ – տէտի։

Լիւսիէն. – Գէնտէ զարիպ պիր հալ պուլընտուղընը նէտէ՞ն անլատըն, օղլում։

Սմիւթ. – (Կիւլիւմսէյէրէք.) Զունքի կէօզլէրինիզ միւթատընտան զիյատէ բարըյօր, աթվար ու հարէքեաթընըզտա հէյէճան էմարէլէրի կէօրիւլիյօր։

Մատմուազէլ տը Մարսընէ խաֆիֆճէ գըզարտը, Զօճուղըն ֆէրասէթ վէ ֆէթհանէթի՝ թէլաշընը պիր գաթ տահա արթըրմագտա իտի, նիհայէթ սէօզէ պաշլայարագ.

— Գէնտէն այրըլաճագ օլուրսան, միւքէտտէր օլաճա՞գմըսըն, Սմիւթ. – տէյու սօրտու։

Զօճուղըն եիւզիւնտէ ատարը մահզունիյէթ վէ կէօզլէրինտէ պիր գաչ տամլա եաչ բէյտա օլարագ.

— Ա՛հ, տէմէք քի սիզտէն այրըլմազ լազըմ կէլիյօր, էօյլէ՞ մի... Մ. ժագըն սիղի ալըպ կէօթիւբէճէլինի սէօյլէ-տիյիմտէ, քէշֆիմ տօղրու իմիշ։

Լիւսիէն. – Լաբին պէն սէնտէն այրըլմայաճաղըմ, սէվ-կիլի չօճուղըմ, պէն սօնունա գատար ճամպապհանէտէ գա-լաճաղըմը սանա վատ իւթմէէտիմ մի։

— Օ հալտէ նի՞չիւն պու սէօղիւ սէօյլէ յօրսընըզ։

— Պիր կիւն սէնին պէնտէն այրըլմազլըղըն իհթիմալտէն տէյի՛լ մի տիր։

— Խա՛յր, մատմուազէլ, խա՛յր, Սմիւթ հիչ պիր վա-գըթ սիզի թէրք իւթմէյէճէք տիր. չունքի Սմիւթ սիզտէն ու-զագ գալաճագ օլուրսա, էվվէլքի կիւնի պէտպախթ օլաճագ տըր։

— Գօրգմա, օղլում, սէն տահա զիյատէ պախթիյար օլմազ իչիւն պէնտէն այրըլաճագսըն։

— Սիզտէն այրըլըպտագ պախթիյար օլմազ գապի՛լ մի տիր, մատմուազէլ։ Սիզտէն ուզագ գալտըգըմտա, օ ժէլուն շախա պէնի եէնիտէն թաագիպ իւթմէյէճէք մի տիր։

Լիւսիէն պիրտէն պիրէ սարսըլտը։ Սմիւթիւ պու տէրե-ճէտէ գօրգուտան շախա՝ բէտէրինին գաթիլի իտի։

Պինտէն ալէյհ պու մուհամէրէյէ արթըգ խիթամ վիր-մէք իւզրէ։

— Հայտէ արթըգ կա՛թ, օղլում... ձէնտըգը Հազգա տուա էթի քի պիզէ սատատէթլի կիւնլէր կէօնտէրսին... Ալ-լահա սըմարլատըգ. – տէտի։

Գատէհու օտատան տըշարը չըգարագ, ալել ացելէ ճամ պագիսանէյէ կիթտի վէ ժագ օրատա քէնտիսինէ պէքլե-մէքտէ օլաըղընտան, իչիտի պիրիքտէ օթելէ ագիմէթի իթ-տիլէր։

Մատմուազէլ տը Մարսընէ բէք պուհրանըը պիր կէճէ կէչիրտի։ Սապահա գատար կէօգիւնէ ույգու կիրմէտի։

Ճաֆագ աթտը աթմազ, ևամիագտան գալգըգ իսթթի-նիւ կիչինտի վէ սթատիօնա գօշտու։

Գաթարըն եօլա չըգմըշ օտաըղը հէնուզ խապեր վէրիլմէ-

միշ իտի իսէ տէ, մէմուրլատտան պիրի գաթարըն կէլմէսինէ չօգ վագթ պուլընմատըղընը պէ՛յտն իլլէտի։

Նիհայէթի չիտտէմի պիր տիւտիւք սէտասը իչիտիլտի վէ վակօնլարըն կիւրիւլթիւսիւ ատագընըն սիւքիւնէթի տրասընատա հէր թարափա ապս իթմտի։ Սիւրտի գաթարը սթատիօնա տա-խիլ օլմագտա իտի։

Լիւսիէն իլերի կէչտի վէ էնէն նօլճուլարը նագարը թէտ-գիգտէն կէչիրմէյէ պագլատը։

Վակօնլատտան պիրինտէն ուզուն պօյլու, սիյահ էլպի-սէլի պիր գատըն էնտի։ Պու գատըն Լէտի Շէյլի իտի։ Մէր-գումէ պիր տագըգա գատար էթրաֆընա պագընտը վէ Լիւ-սիէն տը Մարսընէյի կէօրիւնճէ, հըսսիյաթը զալտի քէնտի-սինի ունա տօղրու սէվգ իտէրէք։

— Մատմուազէլ Սթէրլինկ սի՞զ միսինիզ, գըզըմ. – տէ-յու սորտու։

Լիւսիէն. – Էվվէլթ, մատամ, պէն իմ. – ճէվապընը վէր-տի։

Լէտի Շէյլի Լիւսիէնի էլլէրինտէն թուճուպ քէմալը շէ-ֆագաթլա կէօյսիւնէ պատտը վէ թիթրէք պիր սէտա իլէ։

— Ա՛հ, գըզըմ, սիւթիւն հայաթըմը սիզէ պօրճլուլըմ... չիմանիչ գատար նէ՛ միւտհիչ իչքինճէլէր չէքմիշ օլտըղըմըզը պիլէմէզսինիզ. ձէնտագը Հագգա չիւքիւրլէը օլսուն քի, սի-պին վատըթանըզլա կվլատըմըզը նիհայէթ բէնչէի սէֆալէթ-տէն գուրթարտը. – տէտի։

Գատէհու, վակօնտան հէնուզ էնմիշ օլան գօճատընա տէօնէրէք, միւմանիլէյհի մատմուազէլ Սթէրլինկէ թագտիմ իլլէտի։

Լորա Շէյլի Լիւսիէնի սուրէթի նագիքանէտտ սէլամլա-տը իսէ տէ, հիչ պիր սէօզ սէօյլէմէտի։ Կէօզլէրի գալպինա-տը իսէ տէ չէտիտ պիր հէյէճան մէվճուտ օլտըղընը կէօսթէր-տէ նէ չէտիտ պիր հէյէճան մէվճուտ օլտըղընը կէօսթէր-մէքտէ իտի, Լէտի Շէյլի ագաճըգ սիւքիւթ իթտիքտէն սօն-րա.

— Զօճուղըմ նէ՞րէտե տիր, գըզըմ. – տէյու սիւալ իթ-տի։

Լիւսիէն . – Պուրատա , եագընտա տըր , մատամ , պիր ազտան կէօրէճէքսինիզ ։

— Հիչ պիր չէյտէն խապէրի եօ՞գ մը , պիզիմ կէլէճէյիմիզի քէնտիսինէ խապէր վէ՞րմէտինիզ մի ։

— Խայր , մատամ , քէնտիսի թէք տույդուլու պիր չօճուգ օլտըղընտան , պէլքի պիր ֆէնալըգ հըսս իտէր տէյու հիչ պիր չէյ սէօյլէմէտիմ ։

— Թէք էյի եաբտընըզ , եավրուճըղըմ աճապա նէ՛ գատար իչքէնճէլէր չէքմիշ տիր ։

— Էվվէթ , լաքին ձէնապը Հագգ մէրհամէթ իճտի տէ պէնի կէօնտէրտի · պէն քէնտիսինի թահմիը հիմայէմէ ալտըմ վէ օ անտէն իճիպարէն մէսուտանէ եաշամաղա պաշլատը ։

— Պու էյիլինիզի հիչ պիր վագթ ունութմայաճաղըզ , գըղըմ , պիզ քէնտիմիզի էօլմիւշ զաննի իտէր իքէն , սիզ պիզէ թազէ հայաթ պախշ իճտինիզ ։

— Միւսաատէ իտէրսէնիզ , սիզէ պիր չէյ սօյմագ իսթէրիմ , մատամ ։

— Սօյընըզ , գըղըմ ։

— Ղաղէթատաքի իլաննամէյի օգուտըղընըզ վագթ , ինկիլիթէրատա պիր չօճուգ չալընմըշ օլտըղընը անլատընըզ , տէյի՛լ մի ։ Պու չօճուղըն սիզին էվլատընըզ օլտըղընը նա՞սըլ քէշֆ իճտինիզ , ինկիլիթէրատա պու գատար չօճուգ չալընը ։

— Էվվէթ , հագգընըզ վար , լաքին իլաննամէյի օգուր օգումագ , պու չօճուղըն պէնիմ սէմէրէի ֆուատըմ օլտըղընը չահատէթի գալպիմ պանա խապէր վէրտի ։ Քէշֆիմ տօղրու օլուպ օլմատըղընը չիմտի կէօրէճէքսինիզ ։

Պու սէօզիւ միւթէագըպ , Լէտի Շէյլի սախթիյանտան մամուլ պիր ճըղտան չըգարտը վէ ժէճհուլ պիր մահալտէն կէօնտէրիլմիշ օլան Սմիւթին թասվիրլէրինի չըգարըպ կէօսթէրտի ։

Մոինա՝ պու թասվիրլէրին պիր կիւն Սմիւթիւն չախսիյէթինի իսպաթ իճմէյէ խատիմ օլաճաղընը խայալընտան պիլէ կէչիրէմէզ իտի ։ Լիւսիէն պու թասվիրլէրի կէօզտէն կէչիրինճէ , ժէսէրթէլէ .

— Էվվէթ , քէնտիսի տիր , թա քէնտիսի . . . Հըսսիյաթը գալպինիզ սիզի ալտաթմամըշ . – տէտի ։

Պունըն իւզէրինէ պիչարէ վալիտէ , քէնտիսինի սէյր իտէն մէրագը եօլճուլարա ասլա տըգգաթ իճմէյէրէք , տիզ չէօքտիւ վէ էլլէրինի սէմայա տօղրու գալտըրարագ ·

— Շիւքիւրլէր օլսուն , եա՛ Բապպի . . . շիւքիւրլէր օլսուն . . . Նիհայէթի պիզի մէսուտ իտիյօրսըն . – տէտի վէ սէվինճինտէն աղլամաղա պաշլատը ։

Պիր գաչ տագըգա սօնրա եէնիտէն այագա գալգարագ , էվլատընա պիր ան էվվէլ գաւուշմագ իւզրէ պիր արապա պուլմասընը գօճասընա րէճա իճտի ։

Մատմուազէլ տը Մարսընէ պունը էվվէլտէն տիւշիւնմէմիշ օլտըղընտան տօլայը թէէսսիֆ իճտի վէ մէվգիֆ էօնիւնտէ նասըլսա պիր արապա տուրմըշ օլտըղընտան , քէնտիլէրինի չար չաբուգ Պուրպոն մէյտանընա , Հինտ ճամպագհաներ էօնիւնէ կէօթիւրմէսինի արապաճըյա էմր էյլէտի ։

Իւչիւ պիրլիքտէ արապայա օթուրտըլար վէ արապա քէմալը սիւրաթլա եիւրիւմէյէ պաշլատը ։

Եօլտա Լէտի Շէյլի սէօզ սէօյլէմէքտէն խալի գալմատը , Լիւսիէնին գարշըսընտա օթուրմըշ օլտըղը ճիհէթլէ , մէրգուժէյէ պիր չօգ սիւալլէր սօրար վէ ճէվապընա պէքլէմէքսիզին պաշգա սէօզլէրէ կէչէր իտի ։

Լօրտ Շէյլի հայրան հայրան զէվճէսինին եիւզիւնէ պագմագտա իտի ։ Մէրգուժէ սաատէթի գալպինի խարիճէն տէ ըզհար իճտիյի հալտէ , քէնտիսի մահզա գալպէն մէսուլ օլույօր ըտը ։

Լէտի Շէյլի՝ պիր պիրինտէն տահա լսապըթասըզ պիր թագըմ սիւալլէրտէն սօնրա .

— Էվլատըմը նէ՞ իսմ իլէ եատ իտիյօրսընըզ , մատմուազէլ . – տէյու սորտու ։

Լիւսիէն . – Քէնտիսինէ Սմիւթ նամը վէրիլմէքտէ տիր , մատամ ։

— Ամի՞թ մի՛ . . . լաքին Ամիւթ ինկինզճէաէ գուրում սիյահը տէմէք տիր ։

— Էվվէթ , էվլատընըզ գումխալ սաչը խէ տէ , Հինա ճամպաղնանէ յէ կէլտիկ վազթ եւուզնուն րէնկի քէք գօյու ըմլը։ քէնտիսինի սըրդաճի իտէնլէր պէսպէլլի պօյա վասըթա սըլմա պու րէնկի քէնտիսինէ վէրիրլէր իմիշ։ Պու լազապը չօճուղա Տիգ Եատվէլ թազմըշ տըր ։

— Տիգ Եատվէլ քիմ տիր , գըզըմ։

— Ճամպաղնանէ օյունճըլարընատն պիրի խոխ , մաատամ , քէնտիսի ալչագ վէ խայըն պիր ատամ ըտը . էվլատընըզդա իթմէճիլի քեօմիւլիւք գալմամըշ տըր ։ Լաքին քէնտիսի տէ ճէզասընը պուլատու , ատն ատնու քեօրէք կիմսի կէպէրտի ։

— Տէմէք քի էվլատըմը հէր քէս պու լազապ իլէ Եատ իտէր , էօյլէ՞ մի ։

— Էվվէթ , մաատամ , լաքին պու ույդունսըզ լազապ իլէ պէրապէր ճամպաղնանէ խալգը քէնտիսինի ֆէվգ էլ ատէ սէվէրլէր ։

Պու էանատէ արտպա տուրտու վէ իչիւ պիրիւքատէ ա. չաղըյա էնիպ ճամպաղնանէ յէ կիրտիլէր ։

Ճամպաղնանէ խալգը ույդուտան հէնուզ ույանմադ տա իտի ։ Մատմուազէլ Սիթէրլինկին խուտուսի օտասը պիր աղ իլէրտէ պուլունըյօր բաը ։ Լէտի Շէյլի էվլատընըն պու օտա. տա եամթարղընը Լիւսիէնատէն խապէր այմըշ օլտրընատան , հէման օտա դաբուսընա սէյիրմատ իտէ տէ , Լիւսիէն դօլուն. տան թուխմարադ .

— Բէճա իտէրիմ , մաատամ , աղաճըզ սապր իտինիզ . պու իչտէ բէք գիյատէ իհթիյամլա հարէքէթի իթմէք յազըմ տըր . չօճուգ սիզին կէլմիշ օլտրընըզը պիրտէն պիրէ տույաճագ օ. յուրտա , չիտտէթի հէյէճանընատան խաստալանապիկ . – տէ. տի ։

Լէտի Շէյլի . – Էվվէթ , հադգընըզ վար , ագլըմ պաշըմ. տա օլմատըղընատան , նէ եարտաճաղըմը պիլմէյօրըմ ։

— Սիզ աղաճըզ տուրունըզ տա պէն կիտիպ քէնտիսինի պիր կէօրէյիմ , պու տահա էյի օլուր ։

Լիւսիէն եամաչճա քէնտի օտասընա կիթտի վէ գարու էօնիւնտէքի պիր իրի պատամաղը չըգարդտա , թէաճճիւպի հավի պիր նիտա ըզհարընատան քէնտիսինի ալամատը ։

Օտա գարուսը արալըգ գալմըշ ըտը ։ Կէնճ գըզ գարու. յը կիթտի վէ օտանըն իչէրիսինէ կիրինճէ , եիւզիւնատ էնտիչէ էմմարէլէրի հասըլ օլտու ։ Պիչիւք Սմիւթ օտատա տէյիլ իտի ։ Եամթաղընատան գալգմըշ , իւսթիւնու կէյինմիչ վէ գարու. յը գաբամագարդըն տըշարը չըգմըշ ըտը ։

Լիւսիէն քէնտի քէնտինէ « Պէսպէլլի վիշնուսըն եանընատը , Գրիւագօ իլէ պէրապէր օյնայօր » տէյէրէք , օտա. տան ալէլ ասճէլէ տըշարը չըգտը վէ ախըրտա տօղրու գօշ. տու ։

Մամաճիհ պէնզի պիւս պիւթիւն օտլմուշ վէ պիւթիւն ազամի վիւճուտի թիթրէմէյէ պաշլամըշ ըտը ։

Սմիւթիւն վալիտեսի՝ էլլէրինի խաչվարի կէօյսիւնէ տու. յամմըշ օլտըղը հալտէ , ատապըտըզըգլա պէքլէյօր ըտը ։ Լիւսիէնին էնտիչէ վէ թէլաշընը կէօրիւնճէ , էվլատընըն պա. շընա պիր ֆէլաքէթի կէլմիշ օլտըղընը անլայատագ , Լիւսիէ. նին արգասը սըրա կիթտի վէ չօճուղըն օտատան գայպ օլ. մուշ օլտըղընը տուլընճա , պայըլըպ տիւշմէյէք իչիւն պիր տիվարա տայանտը ։

Լորտ Շէյլի խէ պիր թաւրը մէյտանէ իլէ պաշընը սալամագտա վէ պու տէֆաքի իւմիտի տաիի պօշա չըգմըշ օլտրընատան , մահզուն մահզուն զէվճէսինին եիւրիւնէ պագ. մագտա իտի ։

Ճամպաղնանէնին հէր թարաֆը արանըլտը , լաքին Սմիւ. թիւն իդի պիլէ պուլունամատը ։

Պու սըրատա Գրիւագօ զուհուր իտիպ Լիւսիէնին այագ. լարընը եալամաղա պաշլատը ։ Լիւսիէն մէյտանէթին նիհա. յէթի տէրէճէսինէ կէլմիշ օլտրընատան .

— Թիւրկիւթօ՞ն . . . – տէյտու սէպէնտի ։

Միւթէապրպէն ժօզէֆ Մարլի գօշուպ կէլտի ։ Լիւսիէն չօճուղըն ներէտէ պուլընտրընըը ատլունճա , Թիւրկիւթօն միւ. թէաճճիպանէ .

— Կէօրմէտիմ, մատմուազէլ, պէսպէլի տահա եաթմըշ օլմալը ... – տէտի։

Թիւրլիւթօն պիրտէն պիրէ տուրտու, Լիւսիէնին եանընտա տուրմըշ օլան Լորա վէ Լէտի Շէլլիյի կէօրմիւշ վէ պունլարըն չէհրէսինտէքի ասարը մէյուսիյէթ տէլալէթիյլէ, ֆէվգէլ ատէ պիր հալ վուգուա կէլտիյինի անլամըշ ըտը։ Պինաէն ալէյհ քէնտիսի տէ տիւշարը էնտիշէ օլարագ.

— Օիզ Սմիւթտէն նէ՞ վագթ այրըլտընըզ, մատմուազէլ. – տէյու սօրտու։

Լիւսիէն. – Տիւն ագշամ օթէլէ կիթմէզտէն էվվէլ պէնիմ օտայա կիրտիմ վէ քէնտիսիյլէ պիր սաաթ գատար գօնուշտում. հաթթա պէնտէն այրըլաճագ օլուրսա, միւքէտտէր օլուպ օլմայաճաղընը սօրտում վէ պէնտէն այրըլաճագ օլուրսա, տահա զիյատէ պախթիյար օլաճաղընը պէյան իթտիմ. վալիտէ վէ բէտերինին պու կիւն կէլէճէքլէրինի պիլտիյիմտէն, քէնտիսինի պիր տէրէճէյէ գատար պու սաատէթէ հաղըրլամագ իսթէյօր ըտըմ. հալ պու քի պու սապահ օտայա կիրտիյիմտէ, քէնտիսինի օրատա պուլամատըմ։

Թիւրլիւթօն. – Տէմէք քի չօճուգ եինէ պիր ֆէլաքէթէ ուղրամըշ տըր։

Լէտի Շէլլի «Օհ, եա՛ Բապպի... տահա պու ֆէլաքէթլէր պի՞թմէտի մի...» տէյու հայգըրտը վէ պայղըն պիր հալտէ գօճասընըն գուճաղընա տիւշտիւ։ Պիչարէլէր չօճուգ կիպի աղլամաղա պաչլատըլար։

Նակէհան Լիւսիէնին ֆիքրինտէ պիր նուրը իւմիտ տօղարագ.

— Տուրընըզ, տուրընըզ, չօճուղըն նէ՛րէտէ պուլընտըղընը պէլլի Պրիւգօ անլայապիլիր. – տէտի վէ պատէհու քէօրէյէ տէօնէրէք.

— Պագասան ա՛, Պրիւգօ, սէվգիլի քէօրէյիմ, չէհրին հէր թարաֆընը արա, Սմիւթիւն նէրէտէ պուլընտըղընը պիղէ խապէր վէր. – տէտի։

Պրիւգօ գույրուղընը սալաչարագ, Թիւրլիւթօն իլէ պէրապէր ճամպագխանէտէն տըշարը չըգար վէ թօբրաղը գօղ-

լայա գօգլայա նիհայէթ թայլկրէն վարըշընա վասըլ օլտու։ Օրատա էօթէյէ պէրիյէ գօչարագ, թէրէտտիւտ իտիյօր կիպի կէօրիւնտիւ վէ պատէհու Մէն-Տօնչար թարաֆընա տօղրու կիտէրէք, թագրիպէն պէշ եիւզ մէթրօ գատար մէսաֆէտէ տուրտու։

Օ զէման Թիւրլիւթօն եէրէ էյիլէրէք, թօբրագ իւզէրինտէ Սմիւթիւն այագ իշլէրինի կէօրտու. լաքին օրատա պարկիր այագլարը վէ արապա թէքէրլէքլէրի տախի իշ պըրագմըշ օլտըղընտան, Պրիւգօ չօճուղըն իշինի պուլմագտան աճիզ պուլընտըղընը անլաթմագ իւղրէ աճը աճը հավլատը վէ պինապէրին Թիւրլիւթօն քէօրէք իլէ պէրապէր ճամպագխանէյէ ավտէթ իթմէյէ մէճպուր օլտու։

Լիւսիէն՝ չօճուղըն բէտեր վէ վալիտէսինէ թէսէլլի վերմէյէ չալըշըյօր ըտը ըսա տա, միւմքին տէյիլ մուվաֆֆագ օլամայօր ըտը։

13

ՉՕՃՈՒԳ ԽՐՈՄԸՉԸ

Սմիւթ նէ՞ սուրէթլէ չալընմըշ ըտը։ Օտանըն գաբուսը ասլա ճէպր կէօրմէմիշ օլտըղը հալտէ, չօճուգ նէ՞ եօլտա նապէտիտ իտիլմիշ իտի։ Իչթէ պուրասընը իյգահա չալըշաճաղըզ։

Ճամպագխանէ խալգը էբէյիճէ վագթտան պէրու իսթիրահաթ իթմէքտէ իտի։

Սմիւթ իսէ Լիւսիէնին խուսուսի օտասընտա, քիչիւք գարեօլասը տէրունինտէ րահաթ րահաթ ույումագտա վէ

մասանըն իւղերինաէքի ուֆագ գանտիլին խաֆիֆ ըչըղըլա լաթիֆ վէ տիլրուզա չէհրէմի կէօրիւլմէքտէ իտի ։

Սմիւթ թաթլը թաթլը բույալար կէօրմէքտէ վէ կիւլ բէնկինաէքի տուտագլարը իւղերինաէ մասուտանէ պիր թէպէսիմ նիւմայան օլմագտա իտի ։

Խարիճաէ գօյու պիր գարանլըգ վէ հազին պիր սիւքիւնէթի հիւքմ իթմէքտէ իտի ։ Ադա սըրա ախըրլարտաքի պարկիլըր քիշնէմէքտէ վէ եախօտ վիշնու կէրիլէրէք , թօքրաղը սարամագտա իտի ։

Ֆիլին եանընտա եաթմըշ օլան Պրիւգօ ուզուն ուզատիյէ էանէմիքտաէն սօնրա , պիրտէն պիրէ պաչլըր գալարըրտը վէ էթրաֆընը գօղլայարագ , խըրլամաղա պաչլատը ։

Ծէն-Մէտար սօգաղը քէօչէնինտէն պիր կէօլկէ կէչմիշ իտի ։ Ղու միւտիշ կէօլկէ կեահ տուրտագ վէ կեահ տաքի թաչլարըն արգասընտա պիրէր ալարագ , սէսսիզճէ իլէրլէմէքտէ իտի ։

Չօգ կէչմէտէն սու կէօլկէ Ղուրպան մէյտանընա վասըլ օլտու ։

Իչթէ Պրիւգօ թամ օ սըրատա խըրլամաղա պաչլամըշ ըտը ։

Կէօլկէ խայլը միւտաէթ դըմըլտամագտըրըն տուրտըգտան սօնրա , քէմալը իհթիյաճլա ճամպաղխանէյէ եագլաչըգ , Սմիւթիւն եաթմագտա օլտըղը օտանըն թա եանընա կիթտի ։

Պէյանա հաճէթ օլմատըղը իւղրէ , պու ատէմ՝ Մոհնանընն սատըգ խըտմէթքեարը Հանս Հաքիմ իտի ։

Մէրգում՝ պաչլընը չօճուղըն եաթմըշ օլտըղը մահալին ինճէ պէօլմէսինէ տայաթարագ , հարէքէթսիզճէ տուրտու ։

Շիմտի չօճուղըն սիմատը տէյիշմիշ վէ միւտհիշ պիր ըզտըրտագ ալահմի քէտագ իթմիշ իտի ։ Պիչարէ չօճուգ պիր քեապուտա տիւչար օլմուշ կիպի չագալամագտա վէ դըմըրըմ դըմըրըմ օլմագտա իտի ։

Հանս Հաքիմին թէէսիրի էֆտունքեարանէսինէ գարշը վուգու պուլան մուգալէմէթի ուղուն սիւրմէյիպ , Նիհայէթ մաղլուգ օլտու վէ էօլիս կիպի եաթագը իւղերինէ տիւշիւգ գալտը ։

Խայլը միւտաէթ պու հալտէ գալտըգտան սօնրա , Հանս Հաքիմին պիր էմրի իւղերինէ գալգըգ օթուրտու վէ գարեօլատան աչագը էնէրէք , կէօզլէրի գարալը օլտըղը հալտէ ալել աճէլէ կիլինտի ։

Հանս Հաքիմ աչագ պիր սէտա վէ ֆագաթ ամիրանէ պիր թամը լէէ .

— Տըշարը չըգ . – տէյու էմր իթտի ։

Զօճուգ տիվարլարը թուրմագ իսթէտի իսէ տէ , Հանս Հաքիմ եինէ աչագ պիր սէտա լէէ .

— Գարուլը ա՛չ, չարուգ օ՛լ . . . – տէյու թէքրար իթտի ։

Սմիւթ պու սէտանըն թէէսիրինէ պիւս պիւթիւն մաղլուգ օլարագ , էլինի անախթարըն իւղերինէ գօյուգ գարուլը աչտը վէ եավաչ եավաչ օտա էօնիւնտէքի գատէմէլէրի էնէրէք , Հանս Հաքիմին արգասը սըրա կիթմէյէ պաչլատը ։

Հանս Հաքիմ չօճուղըն էլինտէն թուրմըշ օլտըղը հալտէ, քէմալը իհթիյաճլա իլէրլէմէքտէ վէ քէնտիլէրինի թատգիպ իտէն օլուգ օլմատըղընը անլամագ իւղրէ արա սըրա արգասընա տէօնիւգ պագմագտա իտի ։

Նիհայէթ թայկրէն վարըչընա վասըլ օլարագ , օրատան չար չարուգ պէօյիւք եօլու պուլտու վէ չօգ կէչմէտէն պիր ըսըզ չալտը ։

Ղունըն իւղերինէ իքի պարկիլի վէ տէօրթ թարաֆը գարալը պիր սէյահաթ արապասը զուհուր իթտի ։ Հանս Հաքիմ ալէլ աճէլէ գարուլը աչտը , չօճուղը գուճագլայըգ արապայա կիրտի վէ հայվանլար քէմալը սիւրաճլա եօլ ալմաղա պաչլատըլար ։

Պէօյլէճէ պիր սահաթ կէչտի ։ Հանս Հաքիմ՝ չօճուղը արապանըն եաստըգլարը իւղերինտէ եաթըրմըշ ըտը ։ Ադրապա պիրտէն պիրէ տուրտու ։ Սէն-Բալէ օրմանընըն քէնարընա վասըլ օլմուշլար ըտը ։ Օրմանլար արասընտան իքի պարկիլը իլէ պիր ատէմ չըգտը ։

Հանս Հաքիմ արապատան եալընըզճա աչագը էնտի վէ

քէնտիսինէ տօղրու կէլմէքտէ օլան առէմէ խիթապէն .

— Լաղար , սէ՞ն մի սին . – տէյու սօրտու ։

Լազար . – Էվվէթ , պէն իմ . – ճէվապընը վէրտի ։

Հանս Հաքիմ արապաճըյա տէօնէրէք , հայվանլարը չէօզիւպ կէօթիւրմէսինի վէ Լազարա տա կէթիրտիյի պարկիրէ-ըի արապայա թաղմասընը էմր իյլէտի ։

Լազար պու էմրի տէրհալ իճրա իյլէտի վէ Հանս Հաքիմ եէնիտէն արապայա պիներէք , հայվանլար այնը ախրաթլա եօլ ալմաղա պաչլատը ։

Ա.րապա Հանըիչմօն թարաֆընա տօղրու պիր միւտտէթ եիւրիւտիւքտէն սօնրա , տար եօլլարտան կէչէրէք , նիհայէթ թէնհա պիր մահալտէ տուրտու ։ Հանս Հաքիմ չօճուղը գու-ճաղընա ալմըշ օլտըղը հալտէ , արապատան էնտի վէ սըգ պիր օրմանա կիրէրէք , պիր խայլը չալըլըգլար վէ թիքէնլիք-լէր արասընտան եիւրիւմէյէ պաչլատըլար ։

Օրմանըն աղաճըգ աչըգլըգ պիր մահալինտէ թօքրագ-տան վէ չամ աղաճը տալլարընտան եաբըլմըշ պիր գուլիպէ վար ըտը ։ Հանս Հաքիմ պու գուլիպէնին էօնիւնտէ տուրուպ վէ պիր չիվի իլէ գաբույը աչըպ իչէրի կիրտի վէ Սմիւթի-ա պիր եըղըն օթլար իւղէրինէ եաթըրտըգտան սօնրա , գուլի-պէնին տիվարընա եաբըշտըրըլմըշ օլան պիր մօմու եապտը ։

Պու գուլիպէնին հիչ պիր թարաֆընտա քէնճէրէ պու-մայըպ , իչի իւչ իսկէմլի օլանըն օլանճա մօպիլեասընը թէչ-քիլ իթմէքտէ իտի ։

Հանս Հաքիմ պու իսկէմլիլէրտէն պիրինի ալըպ , էլան ույումագտա օլան Սմիւթիւն գարշըսընտա օթուրտու վէ չօ-ճուղըն սօղուն սիմասընը թէմիաշա իտէրէք , քէնտի քէնտինէ .

— Գրաիչա մէճմուն օլաճագ . . . նիհայէթ մագսատըմա նաիլ օլապիլէճէյիմ . – տէտի ։

Պատէհու չօճուղըն եանընա եագլաշըպ իւղէրինէ էյիլ-տի վէ աղընընա պիր գաչ տէֆա իւֆլէտիքտէն սօնրա , չօ-ճուղըն ույուշուգլըղընը տէֆի իթմէք իւզրէ պիր թագըմ ղարիպ ղարիպ հարէքէթլէրտէ պուլունտու . էն սօնրա չօ-ճուղըն գօլունտան թուԹուպ սիլքերէք .

— Ա.յաղա գալգ , Գաի՛լ , այաղա գալգ , չաբուգ օլ . – տէյու պաղըրտը ։

Չօճուղըն չինկեանէլէր պէ յինինտէ միւթամէլ օլան իսմի Գաիլ իտի ։

Պու սէս իւղէրինէ Սմիւթ կէօզլէրինի աչտը վէ Հանս Հա-քիմի կէօրիւնճէ , պիրտէն պիրէ տիւչարը տէհշէթի օլարագ , կէրիյէ ամըլտը ։

Հալ պու քի Հանս Հաքիմ հէման գօլունտան թուԹա-րագ .

— Բույա իչինտէ տէյիլմին , Գաի՛լ , պուրատա պէնիմլէ պէրապէր պուլունը յօրօրըն . . . բահաթ տուր տա սէօյլէյէճէ-յիմ սէօզլէրի տինլէյիվէր . – տէտի ։

Չօճուգ տէհշէթինտէն թիր թիր թիթրէյօր վէ գուլի-պէնին պիր քէօչէսինէ չէքիլմիշ օլտըղը հալտէ , գօրգա գօր-գա Հանս Հաքիմին եիւզիւնէ պագըյօր ըտը ։

Պէտապէթի եամրուճըգ՝ սաատէթի ու իգպալինին պիս պիւթիւն մահվ օլմուշ օլտըղընը վէ պու ճէլլատը պիինտա-ֆըն էլինտէն գուրթուլմագ իչին հայաթընա խիթամ վէր-մէքտէն պաչգա չարէ օլմատըղընը միւլահազա իտիյօր ըտը ։

Հանս Հաքիմ չօճուղըն գիհինինտէքի պիլճիւմլէ թէսավ-վուրաթը քէչճ իթմէյէ միւգիթտիր օլտըղընտան , պաչընը սալայարագ .

— Խա՛յր , սէն քէնտինի էօլտիւրմէյէճէքսին , Գաի՛լ . պուռնտան սօնրա էլիմիզտէն տէ գաչամայաճագսըն , իչիտիյօր-մընըն . . . սէն պիր կիւն օլուպ էլիմիզէ տիւչէճէյինի ասլա տիւչիւնմէքսիզին , եանընմըզտան գաչտըն . հալ պու քի չիմտի պէնիմլէ պէրապէր պուլունը յօրօրըն վէ տահմա տա պէնիմլէ պէրապէր պուլունագագսըն . – տէտի ։

Չօճուգ էլան թիթրէմէքտէ վէ պու հալին էօլիւմտէն սին գաթ պէտթէր օլտըղընը կէօրմէքտէ իտի ։ Հանս Հաքիմ սէօզիւնիւ տէվամ իլէ .

— Էվվէթ , սէն պիզիմ եանընմըզտան գաչտըն . հալ պու-քի պէն սէնին նէրէտէ պուլունտըղընը պիլիր իտիմ . իսթէտի-յիմ անտէ սէնի պուլմագա վէ արգամ սըրա սիւրիւքլէյիպ

կէօթիւրմէյէ մուգթէտիր իտիմ։ Պունընլա պէրապէր շիմտի սէն քէնտի հիւանիւ րիզանլա պէնիմլէ պէրապէր գալաճագ-սըն, հագգընտա հիչ պիր կէօնա մուամէլէի ճէպրիյէ վագը օլմայաճագ տըր. – տէտի։

Սմիւթ՝ արթըգ հէր տիւրլիւ մուգավէմէթին պիհուտէ օլտըղընը անլատագտա վէ Հանս Հաքիմ քէնտիսինէ տէհղէթ-լի պիր թէհտիտէ պուլունուպ պու թէհտիտլէ քէնտիսինի գաչմագտան մէն իտէճէյինի քէշֆ իթմէքտէ իտի։

Հանս Հաքիմ եէնիտէն սէօզէ պաշլայարագ.

— Հինտ ճամպաղնանէսինտէ մատմուազէլ Սթէրլինկ նամընտա պիր գըզ վար տըր, պու գըզ նէ՞րէտէն կէլմիշ տիր. – տէյու սորտու։

Սմիւթ պու իտի իշիտինճէ սարսըլտը վէ ճէվապ վէրմէք-սիզին պաշընը էյտի։

Հանս Հաքիմ սէօզիւնիւ տէվամլա.

— Պու գըզ սէնի հիմայէ իտէր իտի, սէն տէ անը ճան ու կէօնիւլտէն սէվէր իտին, նէֆսինի անըն ուղուրընա ֆէ-տա իթմէյէ հազըր ընըն. Իյթէ պու կիւնտէն իթթիպարէն օ գըզըն հայաթ վէ մէմաթը սէնին էլինտէ տիր։

Սմիւթ պաշընը պիրտէն պիրէ նօգարը գալտըրտը։ Պու սէօզլէրլէ նէ՛ տէմէք իսթէտիյինի անլայամույօր ընը։

Հաքիմ տահա չէտիտ պիր թաւր իլէ.

— Էվվէթ, սէն պէնիմ նէ պէօյիւք իգթիտար սահիպի օլտըղըմը պիլիրսին. Իյթէ սանա աչըգտան աչըգա սէօյլէրիմ քի, չայէտ պիզիմ էանըմընգտան դաչաճագ օլուրսան, սէնին չըլտըրտասըյա սէվմէքտէ օլտըղըն օ կիւզէլ գըզ անիտէ գաթլ իտիլէճէք վէ պու գաթլին սէպէպի տէ սէն օլաճագսըն։

Պու սէօզ լուզէրինէ Սմիւթ տիզ չէօքտիւ, էլլէրինի թէ-ղարրուքէտարանէ պիր պիրինէ գամուշտըրտը վէ հէօնքիւր հէօնքիւր աղլամագա պաշլատը. պիրա մէրգումըն հէր ֆէնա-լըղը իճրայա մուգթէտիր օլտըղընը հըսս ու քէշֆ իտիյօր ը-տը։

Հանս Հաքիմ չօճուղըն պիր միւտտէթ աղլամտընա միւ-սաատէ իթթիքտէն սոնրա, սէօզիւնիւ տէվամլա.

— Հէքսի պու տէյիլ տիր, չուրտասընը տա իլավէ իտէ-յիմ քի սէնի արամագա գալգըշանլար սէնի պուլաճագ օլուր-լարսա, սէն քէնտի հիւանիւ րիզանլա պիղիմլէ պէրապէր պուլունտուղընը վէ հիչ քիմսէ սանա ֆէնալըգ իթմէտիյինի պէյան իտէճէքսին. պէօյլէ հարաճագընա տաիր չիմտի պա-նա սէօզ վէրմէլիսին. Եօգսա ինթիգամըմը մատմուազէլ Սթէրլինկտէն ալաճագըմ, անա պին տիւրլիւ իչքէնճէլէր վէ-րէճէյիմ. – տէտի։

Սմիւթ պաշընը սուրէթի մահզունանէտէ սալտատը վէ թիթրէք պիր սէտա իլէ.

— Եէմին իտէրիմ... Եէմին իտէրիմ քի սիզին էանընըզ-տան գաչմայաճագըմ... Էօմրիւմիւն սոնունա գատար... սի-զին էանընըզտա գալաճագըմ. – տէտի։

Հանս Հաքիմ. – Ռէք էյի, սէօզիւնէ ինանըրըմ, ֆագաթ Եէմինինի պօզաճագ օլուրսան, սէօյլէտիյիմ չէյի հէման ին-նա իտէճէյիմ, պիլմիշ օլ։

Հաքիմ արթըգ էմին օլապիլիր իտի։ Իչին իչինտէ մատ-մուազէլ Սթէրլինկ պուլընտուղը հալտէ, ֆիքար իթմէք ֆիք-րի Սմիւթիւն խայալընտան պիլէ կէչէմէզ իտի։

Հանս Հաքիմ՝ արթըգ հարաճագ պիր իչի պուլընմատը-ղընտան, չօճուղը պիր հըզըն գուրու օթլար իւզէրինտէ պը-րագըպ, տըչարը չըգտը։

Կիւնէչ թուղու իթմիշ վէ հէր թարաֆը նուրլարա ղարգ իլէմիշ իտի։

Գուշլար օրմանըն սըգ աղաճլարը արասընտա ճրվըր ճը-վըր էօթիւյօրլար վէ գարաճալար տախ մէսէրրէթլէրինտէն պիր պիրինի գովալայօրլար ընը։ Սմիւթ իսէ գուլիպէնին ի-չինտէ ընչգըրա ընչգըրա աղլայօր վէ ճը ճը ֆէրհատ ու ֆիղան իտիյօր ընը։

Հանս Հաքիմ գուլիպէտէն չըգտըգտան սոնրա, օրման-լար արասընտան սըյրըլարագ պիր չօգ տար եօլլարտան կէչ-տի վէ չօգ կէչմէտէն Սէն-Ռալէ օրմանըրըն նիհայէթինէ վա-սըլ օլտու. օրատա պիր միւտտէթճիք տուրուպ էթրաֆընը թէտգիգ իթթիքտէն սոնրա, եօլուն քէնարընտա պուլունան

պիր թէբէճիյին իւզէրինտէ օթուրտու վէ խայլը միւտտէթ օրատա պէքլէտի։

Նիհայէթ ուզագտան պիր լանտօ արապասը կէօրիւնտիւ քի, թօզու տիւմանա գաթարագ տիւրաթը ֆէվգ էլ ատէ իլէ իլէրլէմէքտէ իտի։ Պու արապայը Լազար իտարէ իթմէքտէ իտի։ Հանս Հաքիմ հէման այաղա գալգտը վէ օրատա պուլընտըղընը իշարէթլէ անլաթտը. պունըն իւզէրինէ արապա տիւրաթընը թաատիլ իտէրէք տուրտու վէ Հանս Հաքիմ գաբուլը այըպ իչէրի կիրտիյինտէ, եէնիտէն այնը տիւրաթլա եօլ ալմաղտա պաշլատը։

Մոինա գաշլարընը չաթմըշ օլտըղը հալտէ, տիք տիք Հանս Հաքիմին եիւղիւնէ պագարագ.

— Նէ՞ իտապէր, Հանս, իչի նէ՞ եարտըն. — տէյու սօրտու։

Հանս Հաքիմ. — Պիթիրտիմ, դրալիչամ, Գաիլ չիմտի էլիմիզտէ տիր, քէնտիսինի պիր աղտան կէօրէճէքսինիզ։

— Սէնի հիչ քիմսէ թաադիպ իթմէտի մի։

— Խա՛յր, պէն թէտապիրի լազըմէյի իթթիխաղ իթմիչ իտիմ, չօճուգ պունտան պէօյլէ պիղիմ էլիմիզտէ գալաճագ տըր. քէնտիսինի պուլաճագ օլտաչար պիլէ, եանըմըզտան կիթմէք իսթէմէյէճէք տիր։

— Նէտէ՞ն պիլիյօրսըն։

— Զունքի ֆիրար իթմէյէ գալգըշաճագ օլուրսա, քէնտիսինի հիմայէ իթմիչ օլան օ կէնճ գըզը էօլտիւրէճէյիմի քէնտիսինէ սէօյլէտիմ։

— Մաամուաղէլ Սթէրլինկի՞ մի։

— Էվվէթ։

Մոինա սիւքիթ իթտի։ Հանս Հաքիմ կէօղիւնիւ մէրգուժէնին եիւղիւնտէն այըրմադտա իտի։ Մոինա պիր միւտտէթճիք տիւշիւնտիւքտէն սօնրա, կէօզլէրինի իրի իրի աչարագ.

— Սէն պու Սթէրլինկտէն պանա պահս իթտին, տէյի՞լ մի։

Հանս Հաքիմ. — Էվվէթ, դրալիչամ։

— Պու գըզըն սէնի կէօրմէք վէ սէնին հագգընտա մալիմաթ ալմագ իսթէմիչ օլտըղընը տա սէօյլէտին, տէյի՞լ մի,

— Էվվէթ, գրալիչամ։

— Պու ճամպազ գըզ քիմ իմիչ, պիլի՞յօրմըսըն։

— Խա՛յր, պիլմէյօրում։

— Պու կիպի ահվալտէ հիչ պիր շէյի իհմալ իթմէմէլի տիր. պու գըզ հագգընտա իգթիզա իտէն մալիմաթը ալմալըսըն, սէն քէնտիսինի թանըմատըղըն հալտէ, անըն սէնի թանըմագ իսթէմէսինտէ նէ՞ մէնֆաաթը պուլընտըղը զահիրէ չըգմալը տըր։

— Բէք էյի, գրալիչամ։

— Ֆագաթ պունը կէճիքտիրմէյէ կէլմէզ։

— Սիզ միւսթէրլո օլուն։

Պու սըրատա արապա օրմանի քէնարընա կէլմիչ օլտըղընտան, տուրտու վէ Մոինա իչէ Հանս Հաքիմ արապատան աշաղըյա էնէրէք, աղաճլար արսընտա նապէտիտ օլտուլար։

Հանս Հաքիմ Մոինանըն էօնիւնտէն եիւրիւմէքտէ վէ աղաճլարըն սըգ տալլարընը պիր կանա ալարագ եօլ աչմագտա իտի։

Զօգ կէչմէտէն գուլիպէնին էօնիւնէ վասըլ օլտըլար։ Հանս Հաքիմ Մոինայա տէօնէրէք.

— Աղաճըգ պուրատա կիզլէնինիզ, պէն կէլիպ սիզի չաղըրըմ. — տէտի վէ պատէհու գուլիպէնին գաբուսընը ալարագ, իչէրի կիրտի։

Սմիւթ հէնուզ եէրինտէն գըմըլտամամըշ ըտը, ֆիչարէ չօճուգ էլան աճը աճը աղլայօր վէ քէնտիսինի էօլտիւրմէքտէն պաշգա պիր շէյ տիւշինմէյօր ըտը։

Հանս Հաքիմ պալթա իլէ ինճէլմիշ պիր օտուն քարչասը ալտը վէ չօճուղըն գարշըսընտա օթուրտու։ Սմիւթ հէրվագթի իչքէնճէլէրին եէնիտէն պաշլայաճաղընը հըսս իտէրէք, թիթրէմէյէ պաշլատը. կէօզլէրինի Հանս Հաքիմին կէօզլէրինտէն այըրմադա չալըշըյօր ըտը ըսատա, մուվաֆֆագ օլամայօր վէ կէօզ գարագլարը եավաշ եավաշ գարաընըյօր ըտը։

Պիր աղ սօնրա պիւթիւն վիւճուտինի ղարիպ պիր ույու-
շուգըդ իսթիլա իլէտի վէ կէօղէրի պիւթիւն պիւթիւն գա-
բանարագ , էօլիւ կիպի տիւշիւպ գալտը ։

Օ ղէման Հանս Հաքիմ այաղա գալգտը վէ գուլիպէնին
գաբուսընա եադլաշըպ , Մոինայը չաղըրտը ։ Մոինա տախի
կիղէնմիշ օլտըղը մահալտէն չըգարագ , եավաշ եավաշ գու-
լիպէյէ կիրտի վէ Սմիւթիւն գարշըսընտա օվժուրարագ , չօ-
ճուղը գօնուշտըրմասընը Հանս Հաքիմէ էմր իլէտի։

Հանս Հաքիմ էլինի չօճուղըն պաշը իւզէրինտէն կէչիրտի
վէ եիւքսէք սէսա իլէ .

— Նէ՞րէտե պուլունըյօրսըն , Գահիլ , նէ՞ կէօրիւյօրսըն ,
սէօյլէ . – տէտի ։

Սմիւթ եիւրէք բարալայաճագ պիր նիտա ըղհար իթտի
վէ պատէհու էլլէրինի պիր պիրինէ գավուշտըրարագ .

— Ա՜հ , վալիտէճիյի՜մ . . . վալիտէճիյի՜մ . . . – տէյու նի-
տա իթտի ։

Պիչարէ եավրուճըգ՝ ուգուսը իչինտէ վալիտէսինի կէօր-
մէքտէ իտի ։ Մոինա թէճաճիւպլէ Հանս Հաքիմին եիւզիւնէ
պագտը ։ Հանս Հաքիմ պու սէօղլէրին մանէասը նէ՛ օլտըղը-
նը պիլմէմէյինտէն .

— Վալիտէն նէ՞րէտե տիր , նէ՞րէտե կէօրիւյօրսըն . –
տէյու սօրտու ։

Սմիւթ . – Օրատա , մատմուազէլ Սթէրլինկին եանըն-
տա . . . ա՜հ , պապամը տա կէօրիւյօրըմ . . . իչիւ պիրլիքտէ
աղլայօրլար . – տէտի ։

Մոինա պու սէօղլէրի իչիտինճէ , պիրտէն պիրէ տիքիլիպ
տուրարագ .

— Վալիտէսի , քէտէրի Պուրժտա տըրլար , էօյլէ՞ մի ,
տէմէք քի քէնտիսինի արամազա կէլմիշլէր . . . տէմէք քի
պիր աղ տահա կէճ տավրանագ , քէնտիսինի պուլաճագլար
ըմըշ . – տէտի ։

ՊԻՐԻՆՃԻ ՃԻԼՏԻՆ ԽԻԹԱՄԸ